

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

53. aastakäik

1. aprill 2010

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused	
	RESOLUTSIOONID	
	Euroopa Parlament	
	2008–2009 ISTUNGJÄRK	
	10.–12. märts 2009 istung	
	Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 234 E, 29.9.2009 .	
	VASTUVÕETUD TEKSTID	
	Teisipäev, 10 märts 2009	
2010/C 87 E/01	Euroopa Liidu piirihaldusmeetmed ja sarnased kogemused kolmandates riikides Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ja sarnaste kogemuste kohta kolmandates riikides (2008/2181(INI))	1
2010/C 87 E/02	Äriühingu registrijärgse asukoha piiriülene muutmine Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile äriühingu registrijärgse asukoha piiriülese muutmise kohta (2008/2196(INI))	5
	RESOLUTSIOONI LISA	8
2010/C 87 E/03	Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulevik Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta (2008/2305(INI))	10
2010/C 87 E/04	Komisjoni tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon komisjoni tegevuskava kohta ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (2008/2150(INI))	16
2010/C 87 E/05	Liikmesriikide kohtute vaheline koostöö tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (2008/2180(INI))	21

2010/C 87 E/06	Raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit käsitleva direktiivi 2006/43/EÜ rakendamine Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) rakendamise kohta (2008/2247(INI))	23
2010/C 87 E/07	Meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning juurdepääs lavakunsti valdkonnas Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon meeste ja naiste võrdse kohtlemise ning juurdepääsu kohta lavakunsti valdkonnas (2008/2182(INI))	27
2010/C 87 E/08	Online-hasartmängude ausus Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon online-hasartmängude aususe kohta (2008/2215(INI))	30
2010/C 87 E/09	Toiduainete kvaliteedi tagamine, k.a standardite harmoneerimine või vastastikune tunnustamine Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon toiduainete kvaliteedi tagamise, kaasa arvatud standardite harmoneerimise või vastastikuse tunnustamise kohta (2008/2220(INI))	35
2010/C 87 E/10	2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruanded Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta (2008/2243(INI))	43
2010/C 87 E/11	„Small Business Act” Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa väikeettevõtulusalgatuse „Small Business Act” kohta (2008/2237(INI))	48
Kolmapäev, 11. märts 2009		
2010/C 87 E/12	Romide sotsiaalne olukord ja nende tööturule juurdepääsu parandamine ELis Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon romide sotsiaalse olukorra ja nende tööturule juurdepääsu parandamise kohta ELis (2008/2137(INI))	60
2010/C 87 E/13	Naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealused Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealuste kohta (2008/2212(INI))	70
2010/C 87 E/14	Keskkonnahoidlik transport ja väliskulude sisestamine Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon keskkonnahoidliku transpordi ja väliskulude sisestamise kohta (2008/2240(INI))	76
2010/C 87 E/15	Panus Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon panuse kohta Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga	79
2010/C 87 E/16	Kliimamuutuste vastu võitlemine Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta ulatusliku kliimamuutuste kokkuleppe saavutamiseks Kopenhaagenis ja piisavate vahendite eraldamise kohta kliimamuutuste poliitika rahastamiseks	90
2010/C 87 E/17	Tööhõivepoliitika suunised Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste (2008–2010) rakendamise kohta	94
2010/C 87 E/18	Euroopa majanduse taastamiskava Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa majanduse taastamiskava kohta (2008/2334(INI))	98

Teisipäev, 10 märts 2009

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

Euroopa Liidu piirihaldusmeetmed ja sarnased kogemused kolmandates riikides

P6_TA(2009)0085

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ja sarnaste kogemuste kohta kolmandates riikides (2008/2181(INI))

(2010/C 87 E/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2008. aasta teatist „Järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ettevalmistamine” (KOM(2008)0069);
- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2008. aasta teatist „Aruanne FRONTEXi tegevusele antud hinnangu ja tema tulevase arengu kohta” (KOM(2008)0067);
- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2008. aasta teatist „Euroopa piiride valvamise süsteemi (EUROSUR) loomise analüüs” (KOM(2008)0068);
- võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 3. märtsi 2008. aasta esialgseid kommentaare ning artikli 29 alusel asutatud andmekaitse töörühma ja politsei- ja õiguskooostöö töörühma 29. aprilli 2008. aasta ühisarvamust kolme eelnimetatud teatise kohta;
- võttes arvesse nõukogu järeldusi Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride haldamise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.⁽²⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1104/2008, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) ⁽¹⁾, ja nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta otsust 2008/839/JSK, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) ⁽²⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 24. novembril 2005. aasta teatist justiits- ja siseküsimuste valdkonna Euroopa andmebaaside suurema tõhususe, tugevdatud koostalitlusvõime ja koostoime kohta (KOM(2005)0597);
  - võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni FRONTExi tegevusele ja Euroopa piiride valvamise süsteemile (EUROSUR) antud hinnangu ja nende tulevase arengu kohta ⁽³⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0061/2009),
- A. arvestades, et kontrolli kaotamine ELi sisepiiridel on Euroopa integratsiooni üks märkimisväärsmaid saavutusi;
- B. arvestades, et sisepiirideta ala ei saa toimida ilma ühisvastutuse ja solidaarsuseta välispiiride haldamisel;
- C. arvestades, et tähelepanu tuleks pöörata koostööle kolmandate riikide piiride turvalisuse eest vastutavate asutustega, tehes seda kooskõlas ELi üldise välispoliitikaga;
- D. arvestades, et igal aastal ületab ELi välispiiri 160 miljonit ELi kodanikku ning 60 miljonit kolmandate riikide kodanikku, kellelt ei nõuta viisat, ja 80 miljonit kolmandate riikide kodanikku, kellel peab olema viisa;
- E. arvestades, et piiride turvalisuse suurendamise meetmed peavad üha enam globaliseerivas maailmas käima käsikäes reisijatevoogude hõlbustamise ja liikuvuse edendamisega;
- F. arvestades, et ELi integreeritud piirihalduse raames on juba kehtestatud mitmeid vahendeid ja programme ning mitmed on veel ettevalmistamisel või poliitika väljatöötamise etapis;
- G. arvestades, et komisjon on teatanud kavatsusest esitada ajavahemikus 2009–2010 õigusaktide ettepanekud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, registreeritud reisija programmi ja reisiloa elektroonilise süsteemi (ESTA) kohta;
- H. arvestades, et samasugune süsteem kehtib Austraalias ning USA rakendab seda praegu US-VISIT programmi osana;
- I. arvestades, et puudub nii laiaulatuslik üldkava, milles sätestataks ELi piiristrateegia üldine struktuur, kui ka olemasolevate ja ettevalmistamisel olevate süsteemide põhjalik hinnang,

⁽¹⁾ ELT L 299, 8.11.2008, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 299, 8.11.2008, lk 43.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0633.

Teisipäev, 10 märts 2009

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem

1. on teadlik sellest, et nn riiki lubatust kauemaks jäänud isikud, kellele kavandatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem keskendub, moodustavad eeldatavasti ELi ebaseaduslike sisseandajate kõige suurema kategooria; nõuab siiski rohkem teavet välistöötaja kogutud andmete kohta, mille kohaselt oli 2006. aastal 25 liikmesriigiga ELis hinnanguliselt kuni 8 miljonit ebaseaduslikku sisseandajat⁽¹⁾; nõuab lisaks, et määratletaks selgelt mõiste „riiki lubatust kauemaks jäänud isik“, sealhulgas teatavatel tingimustel tehtavad võimalikud erandid, ning koostataks täpsem kvalitatiivne ja kvantitatiivne analüüs, milliseid ohte, riske ja kulusid nad Euroopa ühiskonna jaoks kaasa toovad;
2. juhhib tähelepanu sellele, et kuigi kavandatakse süsteem ja hoiatusteatega edastatakse teave võib aidata ära hoida kolmandate riikide kodanike riiki lubatust kauemaks jäämist ning pakkuda samas andmeid ja teavet käitumissuundumuste kohta, on lubatud viibimisperioodist kauemaks jääva isiku kinnipidamiseks siiski vajalik kokkupuude õiguskaitseorganitega, ning seetõttu ei usu, et kavandatakse süsteem kaotaks kauemaks jäämise nähtuse kui sellise;
3. vajab rohkem teavet selle kohta, kuidas nimetatud süsteem integreeritakse kehtivasse raamistikku ja kuidas see sellega koos toimib, samuti võimalike muutuste kohta, mida on vaja olemasolevatesse süsteemidesse teha, ning sellega kaasnevate tegelike kulude kohta; on seetõttu arvamisel, et sellise süsteemi rakendamise hädavajalikkus on endiselt kaheldav;
4. tuletab meelde, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tõhus toimimine sõltub aineliselt ja korralduslikult VIS ja SIS II süsteemi edukusest; rõhutab, et need vahendid ei ole veel täielikult käivitunud, mistõttu ei ole ka olnud võimalik neid igakülgsest hinnata; rõhutab, et SIS II talitlusvõime ja usaldusvärsus on seatud kahtluse alla;
5. märgib, et USA kogemustest lähtudes on kahtlemata raskem kontrollida väljumist kui sisenemist, eriti seoses lahkumisega meritsi ja maitsi; peab samade kogemuste põhjal sellise süsteemi kulutõhusust väga kaheldavaks; palub seetõttu komisjonil anda täiendavat teavet tegelike investeeringute kohta, mida selline süsteem kaasa toob;

Registreeritud reisija programm

6. toetab põhimõtteliselt kolmandate riikide kodanike registreeritud reisija programmi, sõltumata sellest, kas nende suhtes kehtivad viisanõuded, kuna see aitaks kiirendada reisijatevoogusid ning väldiks sisenemise ja väljumiskohtade ummistumist, samuti ELi kodanike jaoks võimaluse korral automaatväravate kasutamist, sest ühenduse õigus praegusel kujul ei võimalda piirikontrolli lihtsustada, välja arvatud piirialadel elavate kolmandate riikide kodanike puhul;
7. kritiseerib eelnimetatud teatises „Järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ettevalmistamine“ kasutatud terminoloogiat (madala riskiga / heauskne reisija), mis viitab sellele, nagu peetakse suurt hulka reisijaid a priori kõrge riskiga või pahausketeks reisijateks, ning soovib kasutada mõistet „sagedane reisija“;
8. märgib, et mitmed liikmesriigid on juba kehtestanud või valmistavad ette kolmandate riikide kodanike registreeritud reisija programmi, ning juhhib tähelepanu ohule, et lõpptulemusena võib tekkida segadik 27 süsteemist, mis kõik põhinevad eri kriteeriumidel, sealhulgas erinevatel andmekaitse ja tasude kriteeriumidel; on teadlik asjaolust, et Madalmaad koos Saksamaa, Ühendkuningriigi ja FRONTExiga soovivad edendada rahvusvahelist kiirreisija programmi, mis oleks võimalik eeskujuna teistele liikmesriikidele;
9. pooldab ühtlustatud lähenemisviisi ja seetõttu nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks protsessi liikmesriikide parimate tavade põhjal ja tagaks, et liikmesriigid jätkaksid tegutsemist kooskõlas ühenduse õigusega;
10. juhhib tähelepanu asjaolule, et kolmandate riikide kodanike registreeritud reisija programmid erinevad ELi kodanike registreeritud reisija programmidest; rõhutab, et nende kahe vahel tuleb alati teha selget vahet;

⁽¹⁾ SEK(2008)0153.

Teisipäev, 10 märts 2009

Reisiloo elektrooniline süsteem (ESTA)

11. tunnistab, et julgeolekumeetmete puhul ei oleks arukas koondada tähelepanu ainult kolmandate riikide kodanikele, kes reisivad ELi nendest riikidest, mille suhtes kehtib viisanõue; peab samas küsitavaks, kas kavandatav süsteem on hädavajalik, ja soovib selle põhjenduste kohta põhjalikku selgitust; on veendunud, et õige suund on eelkõige luureteenistuste tihe koostöö, mitte üldine massiline andmete kogumine;

12. soovib saada teavet komisjoni kavandatud uurimuse täpse ajakava ja üksikasjade kohta;

Andmekaitse ja biomeetriliste andmete probleemid

13. peab lubamatuks, et komisjon ei konsulteerinud enne eelnimetatud teatise „Järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ettevalmistamine” vastuvõtmist Euroopa andmekaitseinspektoriga, kes on juba väljendanud kõnealuses küsimuses teatavaid kahtlusi, ega artikli 29 alusel asutatud andmekaitse töörühmaga; soovib seetõttu, et teatise alusel toimuva tegevuse korral konsulteeriks komisjon nende organitega, sest kavandatud koostisosad hõlmavad suure hulga isikuandmete töötlemist;

14. on teadlik, et teoreetiliselt on biomeetrilised andmed tõhus isikutuvastamise vahend, sest mõõdetavad omadused peaksid olema iga isiku puhul unikaalsed; rõhutab siiski, et biomeetriliste andmete usaldusväärsus ei ole kunagi täielik ja need ei ole kõikidel juhtudel täpsed; juhib seetõttu tähelepanu sellele, et alati peaks olema võimalik kasutada tagavaramenetlust ja riskiprofiilid tuleks paremini välja töötada;

15. nõuab standardprotokolle biomeetrilise teabe kasutamise ja vahetamise kohta ning protokollide kasutamist kirjeldavad liidese juhendkõkkuleppeid; on arvamisel, et biomeetriliste andmete kasutamise suhtes peaks kehtima kvaliteedistandard, et vältida lahknevusi liikmesriikide poolt kasutatavate süsteemide heakskiitmisel;

16. on arvamisel, et eraelu puutumatus peaks juba alates väljatöötamisest („*privacy by design*”) olema oluline osa kõikides arengutes, mis võivad seada ohtu eraisikute isikuandmed ja üldsuse usalduse nende suhtes, kes seda teavet valdavad;

Järeldused

17. on seisukohal, et ELi tõelise integreeritud piirihalduse eesmärk on õiguspärane, ning nõustub, et ELi ühist piirihalduspoliitikat on vaja järjepidevalt arendada ja tugevdada;

18. on samas arvamisel, et piiride ja sisserände haldamise raames kuhjub hämmastaval kiirusel ambitsioonikaid ettepanekuid; palub seetõttu komisjonil lähtuda piirilõigustiku vajalikkusest ja selle kuludest;

19. mõistab hukka seisukoha, mille kohaselt peaks ELi piiride haldamise poliitika põhinema eeldusel, et kõik reisijad on potentsiaalselt kahtlased ja peavad seetõttu oma heauskust tõendama;

20. kritiseerib asjaolu, et puudub laiaulatuslik üldkava, milles sätestataks ELi piiride haldamise strateegia üldised eesmärgid ja struktuur, samuti et puuduvad üksikasjad selle kohta, kuidas kõik seotud (juba kehtestatud, ettevalmistamisel või poliitika väljatöötamise etapis) programmid ja kavad peaksid koos toimima ja kuidas saaks nendevahelisi suhteid optimeerida; on seisukohal, et ELi piirihaldusstrateegia ülesehitust kaaludes peaks komisjon esmalt analüüsima liikmesriikide olemasolevate piirihaldussüsteemide tulemuslikkust, et saavutada nendevaheline optimaalne sünergia;

Teisipäev, 10 märts 2009

21. rõhutab, et esmalt on vaja hinnata olemasolevaid ja kavandatavaid süsteeme, ning toonitab, et ELi suutlikkus saavutada oma strateegilisi eesmärke sõltub suures osas sellest, kui edukalt hallatakse seotud programmide koostoitimist, sest dubleerimine ja nendevahelise kooskõla puudumine mõjutavad negatiivselt organisatsiooni toimimist ja seetõttu ka tulemusi; on arvamisel, et niikaua kui olemasolevad vahendid ja süsteemid täiel määral toimivad ning on turvalised ja usaldusväärsed, ei tuleks uusi kasutusele võtta;

22. on arvamisel, et enne investeringute tegemist on väga oluline, et oleks olemas selgelt määratletud toimumisraamistik, mis hõlmaks kõiki meetmeid ja uusi algatusi; juhib tähelepanu ka sellele, et peaks olema selge, milliseid abinõusid või muudatusi oleks tehnoloogia ja protsesside harmooniliseks koostoitimiseks vaja, ning rõhutab, et kõik investeringud peaksid olema majanduslikult põhjendatud;

23. kahtleb kavandatud meetmete vajalikkuses ja proportsionaalsuses sellega kaasnevate kulude ja andmekaitsega seotud võimalike ohtude ulatuse tõttu; on seetõttu arvamisel, et enne ametliku ettepaneku koostamist tuleks kavandatud meetmeid hinnata nimetatud kriteeriumide valguses;

24. rõhutab, et tasakaalu leidmine üha suurema hulga inimeste vaba liikumise ja liidu kodanike suurema julgeoleku tagamise vahel ei ole kerge ülesanne, ega eita, et kõnealuste andmete kasutamisel on oma selged eelised; on samas arvamisel, et üldsuse usaldust valitsuse tegevuse suhtes saab säilitada üksnes siis, kui nähakse ette piisavad andmekaitsevahendid, järelevalve ning hüvitismehhanismid;

*

* *

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa andmekaitseinspektorile ja Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuurile (FRONTEX).

Äriühingu registrijärgse asukoha piiriülene muutmine

P6_TA(2009)0086

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon soovituslega komisjonile äriühingu registrijärgse asukoha piiriülese muutmise kohta (2008/2196(INI))

(2010/C 87 E/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 192 teist lõiku;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 43 ja 48;
- võttes arvesse komisjoni 21. mai 2003. aasta teatist „Äriühinguõiguse ajakohastamine ja ettevõtete juhtimise parandamine Euroopa Liidus –edasimineku kava” (KOM(2003)0284);
- võttes arvesse oma 21. aprilli 2004. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Äriühinguõiguse ajakohastamise ja ettevõtete juhtimise parandamine Euroopa Liidus – edasimineku kava” ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 714.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse oma 4. juuli 2006. aasta resolutsiooni äriühinguõiguse hiljutiste arengute ja väljavaadete kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa osaiühingu ja neljateistkümnenenda äriühinguõiguse direktiivi kohta registrijärgse asukoha muutmise kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse Euroopa Kohtu otsuseid kohtuasjades *Daily Mail and General Trust* ⁽³⁾, *Centros* ⁽⁴⁾, *Übersee-ring* ⁽⁵⁾, *Inspire Art* ⁽⁶⁾, *SEVIC Systems* ⁽⁷⁾ ja *Cadbury Schweppes* ⁽⁸⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 39 ja 45;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjon arvamust (A6-0040/2009),
- A. arvestades, et äriühingutel peaks olema asutamisvabadus siseturu piires, nagu see on sätestatud EÜ asutamislepingus ja nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus;
- B. arvestades, et äriühingute piiriülene liikumine on siseturu väljakujundamise üks olulisi tingimusi;
- C. arvestades, et äriühingu registrijärgse asukoha piiriülene muutmine ei tohiks põhjustada selle lõpetamist ega mis tahes muud juriidilise isiku staatuse peatamist või kaotamist;
- D. arvestades, et registrijärgse asukoha piiriülene muutmine ei tohiks võimaldada õiguslike, sotsiaalsete ja maksunduslike tingimuste täitmata jätmist;
- E. arvestades, et kaitsta tuleks teiste sidusrühmade õigusi, keda asukoha muutmine puudutab, nagu vähe-
musaktsionärid, töötajad, võlausaldajad jne;
- F. arvestades, et asjaomane ühenduse õigustik, milles sätestatakse töötajate piiriülased teabe-, nõustamis- ja osavõtuõigused ning kaitstakse olemasolevaid töötajate osavõtuõigusi (direktiivid 94/45/EÜ ⁽⁹⁾ ja 2005/56/EÜ ⁽¹⁰⁾), tuleks täielikult säilitada, ning arvestades, et seega ei tohiks registrijärgse asukoha piiriülene muutmine kaasa tuua nimetatud olemasolevate õiguste kaotamist;
- G. arvestades, et nõue, et äriühingu peakontor ja registrijärgne asukoht oleksid ühes ja samas liikmesriigis, läheks vastuollu Euroopa Kohtu praktikaga asutamisevabaduse kohta ning seega vastuollu EÜ õigusega;

⁽¹⁾ ELT C 303 E, 13.12.2006, lk 114.

⁽²⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 671.

⁽³⁾ Kohtuasi 81/87 *Daily Mail and General Trust*, EKL 1988, lk 5483.

⁽⁴⁾ Kohtuasi C-212/97 *Centros*, EKL 1999, lk I-1459.

⁽⁵⁾ Kohtuasi C-208/00 *Übersee-ring*, EKL 2002, lk I-9919.

⁽⁶⁾ Kohtuasi C-167/01 *Inspire Art*, EKL 2003, lk I-10155.

⁽⁷⁾ Kohtuasi C-411/03 *SEVIC Systems*, EKL 2005, lk I-10805.

⁽⁸⁾ Kohtuasi C-196/04 *Cadbury Schweppes*, EKL 2006, lk I-7995.

⁽⁹⁾ Nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiiv 94/45/EÜ Euroopa tööõukogu asutamise või töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigide ettevõtetes või kontsernides (EÜT L 254, 30.9.1994, lk 64).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/56/EÜ piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta (ELT L 310, 25.11.2005, lk 1).

Teisipäev, 10 märts 2009

1. palub, et komisjon esitaks parlamendile 2009. aasta 31. märtsiks EÜ asutamislepingu artikli 44 alusel õigusakti ettepaneku võtta vastu direktiiv, millega sätestatakse meetmed liikmesriikide siseriiklike õigusaktide kooskõlastamiseks, et lihtsustada mingi liikmesriigi õigusaktide kohaselt moodustatud äriühingu registrijärgse asukoha piiriülest muutmist ühenduse piires („14. äriühinguõiguse direktiiv“), ning palub, et nimetatud ettepanek koostataks institutsioonidevahelise arutelu raames ja järgides allpool toodud üksikasjalikke soovitusi;
2. märgib, et praegu tohib äriühing oma asukohta muuta üksnes selliselt, et ta likvideeritakse ja sihtriigis asutatakse uus juriidiline isik, või siis selliselt, et sihtriigis asutatakse uus juriidiline isik ja seejärel ühineb äriühing selle uue juriidilise isikuga; märgib lisaks, et see toiming on seotud haldustõkete, kulude ja sotsiaalsete järeloomõjudega ning ei paku õiguskindlust;
3. juhib tähelepanu asukoha vaba valimise õigusele, mis on äriühingutele tagatud EÜ asutamislepingu artikliga 48, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Ühenduste Kohus⁽¹⁾;
4. märgib, et äriühingu asukoha muutmisega kaasneb järelevalve ümberpaiknemine; juhib tähelepanu, et asukoha piiriülest muutmist käsitleva 14. äriühinguõiguse direktiivi koostamisel tuleb tagada osanike või aktsionäride, võlausaldajate ja töötajate olemasolevate õiguste säilimine ning säilitada olemasolev tasakaal ettevõtte juhtimises („corporate governance“);
5. teeb ettepaneku viidata uues direktiivis direktiivile 94/45/EÜ ja direktiivile 2005/56/EÜ, et tagada töötajate sidus ja sisuline osalemine Euroopa äriühinguõiguse direktiivide rakendamisel;
6. on seisukohal, et äriühingu asukoha üleviimine peab toimuma pärast asukoha muutmise ettepaneku ning asukoha muutmise õiguslikke ja majanduslikke aspekte ning sellest osanikele või aktsionäridele ja töötajatele tulenevat mõju selgitava ja põhjendava aruande koostamist; rõhutab, et nii asukoha üleviimise ettepanek kui ka aruanne tuleb kõikidele osapooltele aegsasti kättesaadavaks teha;
7. rõhutab Lissaboni strateegia kontekstis maksukonkurentsi positiivset mõju majanduskasvule;
8. juhib tähelepanu, et äriühingu asukoha muutmine peaks olema maksu osas neutraalne;
9. teeb ettepaneku parandada teabevahetust ja vastastikku ametialase abi osutamist maksuametite vahel;
10. nõuab, et uue direktiivi rakendamine liikmesriikides oleks läbipaistev, ja teeb seetõttu ettepaneku kehtestada liikmesriikidele komisjoni teavitamise kohustus, kusjuures äriühingud, mis muudavad oma registrijärgset asukohta direktiivis sisalduvaid eeskirju rakendades, tuleb registreerida Euroopa äriühingute registris; juhib tähelepanu sellele, et kui teavitamiskohustus on üle võetud siseriiklikesse õigusnormidesse, tuleb parema õigusloome huvides vältida liigse teabe kogumist („information overkill“), eeldusel, et piisav teave on tagatud;
11. märgib, et nimetatud soovitused on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõtte ja kodanike põhiõigustega;
12. on seisukohal, et taotletaval ettepanekul ei ole finantsmõju;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja lisa toodud üksikasjalikud soovitused komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

---

(1) Kohtuasi *Centros*, osundatud eespool.

Teisipäev, 10 märts 2009

RESOLUTSIOONI LISA

ÜKSIKASJALIKUD SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA

Euroopa Parlament palub komisjonil esitada ettepanek võtta vastu direktiiv, mis peaks sisaldama järgmisi osiseid:

Soovitus 1 (registrijärgse asukoha piiriülese muutmise mõjud)

Registrijärgse asukoha piiriülene muutmine ei põhjusta asjaomase äriühingu lõpetamist ega äriühingu juriidilise isiku staatuse peatumist või kaotamist. Seega säilib äriühing kui juriidiline isik ning kõik tema varad, kohustused ja lepingulised suhted jäävad muutumatuks. Peale selle ei tohi registrijärgse asukoha piiriülene muutmine võimaldada õiguslike, sotsiaalsete ja fiskaalsete tingimuste täitmata jätmist. Registrijärgse asukoha muutmine jõustub vastuvõtvast liikmesriigis registrisse kandmise päeval. Alates vastuvõtvast liikmesriigis registrisse kandmise päevast kehtivad äriühingu suhtes selle riigi õigusaktid.

Soovitus 2 (asukoha muutmise kord äriühingu sees)

Registrijärgse asukoha muutmist kavandava äriühingu juhtkonnalt või juhatuselt nõutakse asukoha muutmise ettepaneku koostamist. Ettepanek hõlmab vähemalt järgmist:

- a) äriühingu õiguslik vorm, nimi ja registrijärgne asukoht päritoluliikmesriigis;
- b) äriühingu kavandatav õiguslik vorm, nimi ja registrijärgne asukoht vastuvõtvast liikmesriigis;
- c) äriühingu kavandatav asutamisleping ja põhikiri vastuvõtvast liikmesriigis;
- d) üleviimise jaoks ette nähtud ajakava;
- e) kuupäev, millises alates oma registrijärgse asukoha muutmist kavandava äriühingu tehinguid käsitatakse raamatupidamises vastuvõtvast liikmesriigis asuva äriühingu tehingutena;
- f) vajaduse korral üksikasjalik teave keskjuhatuse või põhitegevuskoha üleviimise kohta;
- g) äriühingu osanikele või aktsionäridele, töötajatele ja võlausaldajatele garanteeritavad õigused või kavandatavad asjakohased meetmed;
- h) kui äriühingut juhitakse töötajate osaluse alusel ja kui vastuvõtva liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega sellist kava ette ei nähta, siis teave protseduuride kohta, millega määratakse kindlaks töötajate osalemise kord.

Registrijärgse asukoha muutmise ettepanek esitatakse äriühingu osanikele või aktsionäridele ja töötajate esindajatele läbivaatamiseks mõistliku ajavahemiku jooksul enne äriühingu üldkoosolekut.

Asukoha muutmist kavandav äriühing on kohustatud avaldama kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega vastavalt direktiivile 68/151/EMÜ⁽¹⁾ vähemalt järgmised üksikasjad:

- a) äriühingu õiguslik vorm, nimi ja registrijärgne asukoht päritoluliikmesriigis ning äriühingu kavandatav õiguslik vorm, nimi ja registrijärgne asukoht vastuvõtvast liikmesriigis;
- b) register, kuhu on esitatud direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 lõikes 2 nimetatud dokumendid ja üksikasjad äriühingu kohta ning registrikande number;
- c) viide korrale, mille alusel võlausaldajad ja vähemusaktsionärid saavad oma õigusi kasutada ning aadress, millelt on võimalik saada tasuta täielikku teavet nimetatud korra kohta.

Kui ei ole kokku lepitud teisiti, koostab asukoha muutmist kavandava äriühingu juhtkond või juhatus ka aruande, milles selgitatakse ja põhjendatakse ettepaneku õiguslikke ja majanduslikke aspekte ning tuuakse välja tagajärjed äriühingu osanikele ja aktsionäridele, võlausaldajatele ja töötajatele.

⁽¹⁾ Esimene nõukogu 9. märtsi 1968. aasta direktiiv 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8).

Teisipäev, 10 märts 2009

Soovitus 3 (osanike või aktsionäride koosoleku otsus üleviimise kohta)

Osanike või aktsionäride koosolek kiidab üleviimisetepaneku heaks vastavalt sätestatud korrale ning hääleteenamusele, mis on nõutav asutamislepingu ja põhikirja muutmiseks õigusaktide alusel, mida kohaldatakse äriühingu suhtes selle päritoluliikmesriigis.

Kui äriühingut juhitakse töötajate osaluse alusel, võib üldkoosolek seada asukoha muutmise lõpuleviimise eeltingimuseks oma selgesõnalise heakskiidu töötajate osalemise korrale.

Soovitus 4 (halduslik registrijärgse asukoha muutmise menetlus ja kinnitamine)

Päritoluliikmesriik kinnitab asukoha muutmise menetluse õiguspärasust kooskõlas oma õigusaktidega. Päritoluliikmesriigi poolt määratud pädev asutus väljastab sertifikaadi, millega deklareeritakse lõplikult, et kõik nõutavad toimingud ja formaalsused on lõpule viidud.

Sertifikaat, koopia äriühingu kavandatud asutamislepingust ja põhikirjast vastuvõttas liikmesriigis ning koopia asukoha muutmise ettepanekust esitatakse kohase ajavahemiku jooksul registreerimise eest vastutavale asutusele vastuvõttas liikmesriigis. Nendest dokumentidest piisab, et võimaldada registreerida äriühing vastuvõttas liikmesriigis. Registreerimise eest vastutav pädev asutus vastuvõttas liikmesriigis kinnitab, et sisulised ja formaalsed tingimused üleviimiseks on täidetud.

Vastuvõttas liikmesriigi pädev asutus teavitab registreerimisest viivitamata päritoluliikmesriigi asjaomast asutust. Seejärel kustutab päritoluliikmesriigi asutus äriühingu registrist.

Vastuvõttas liikmesriigi registrisse kandmine ja päritoluliikmesriigi registrist kustutamine avaldatakse. See peab sisaldama vähemalt järgmisi üksikasju:

- a) registreerimise kuupäev;
- b) uus ja endine registrikande number päritolu- ja vastuvõttas liikmesriigi vastavas registris.

Soovitus 5 (töötajate osalus)

Töötajate osalus reguleeritakse vastuvõttas liikmesriigi õigusaktidega.

Siiski ei kohaldata vastuvõttas liikmesriigi õigusakte:

- a) kui vastuvõttev liikmesriik ei paku vähemalt samal tasemel osalust, nagu see toimus äriühingus päritoluliikmesriigis, või
- b) kui vastuvõttas liikmesriigi õigusaktidega ei anta äriühingu teistes liikmesriikides asuvate üksuste töötajatele samasugust võimalust osalusõiguste kasutamiseks nagu sellistel töötajatel on enne registrijärgse asukoha muutmist.

Sellistel juhtudel tuleks kohaldada vastavalt direktiivi 2005/56/EÜ artikli 16 sätteid.

Soovitus 6 (kolmandad osapooled, keda asukoha muutmise puudutab)

Mis tahes äriühingul, mille suhtes on algatatud lõpetamis-, likvideerimis-, maksejõuetus- või maksete peatamise või muu sarnane menetlus, ei ole lubatud võtta ette registrijärgse asukoha piiriülest muutmist ühenduse piires.

Käimasoleva kohtu- või haldusmenetluse tähenduses, mida alustati enne registrijärgse asukoha muutmist, käsitatakse äriühingut nii, nagu tema registrijärgne asukoht oleks päritoluliikmesriigis.

Teisipäev, 10 märts 2009

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulevik

P6_TA(2009)0087

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta (2008/2305(INI))

(2010/C 87 E/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 63 punkte 1 ja 2;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
- võttes arvesse 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni ning selle 1967. aasta lisaprotokolli;
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrust (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest ⁽¹⁾ (Dublini määrus);
- võttes arvesse nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/9/EÜ, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded ⁽²⁾ (vastuvõtu direktiiv);
- võttes arvesse nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta ⁽³⁾ (varjupaiga direktiiv);
- võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/83/EÜ miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse komisjoni aruannet 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/9/EÜ, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, kohaldamise kohta (KOM(2007)0745);
- võttes arvesse oma 14. aprill 2005. aasta resolutsiooni Lampedusa kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 6. aprilli 2006. aasta resolutsiooni pagulaste laagrite olukorra kohta Maltal ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 21. juuni 2007. aasta resolutsiooni varjupaigapoliitika, praktilise koostöö ja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi otsustusprotsessi kvaliteedi kohta ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse oma 2. septembri 2008. aasta resolutsiooni Dublini süsteemi hindamisaruande kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raporteid vastuvõtutingimuste kontrollimiseks erinevatesse kinnipidamiskeskustesse tehtud külastuste kohta;

⁽¹⁾ ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 31, 6.2.2003, lk 18.

⁽³⁾ ELT L 326, 13.12.2005, lk 13.

⁽⁴⁾ ELT L 304, 30.9.2004, lk 12.

⁽⁵⁾ ELT C 33 E, 9.2.2006, lk 598.

⁽⁶⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 301.

⁽⁷⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 364.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0385.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Kohtu 6. mai 2008. aasta otsust kohtuasjas C-133/06, Euroopa Parlament *versus* Euroopa Liidu Nõukogu, ⁽¹⁾ seoses varjupaiga direktiivi tühistamishagiga, mille eesmärk on eelkõige direktiivis sisalduvate turvaliste päritoluriikide ühiste miinimumnimekirjade vastuvõtmise ja muutmise menetlusega seotud sätete tühistamine;
  - võttes arvesse 16. oktoobril 2008 Euroopa Ülemkogus vastu võetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapakti, mille neljas eesmärk on luua Euroopa varjupaigasüsteem;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A6-0050/2009),
- A. arvestades, et Euroopa varjupaigapoliitika kava ühtse lähenemisviisi esimese etapi õigusaktid on kahtlemata võimaldanud ühiste miinimumnõuete kehtestamist, kuid mitte kaitse kättesaadavuse võrdsete tingimuste loomist kogu ELi territooriumil, mistõttu on endiselt probleeme teistesse liikmesriikidesse edasi liikumise ja mitmekordsete taotluste esitamisega;
- B. arvestades, et Dublini süsteemi esimese sisenemise riigi kriteerium võib tekitada mõnedele liikmesriikidele, eelkõige neile, mis moodustavad ELi välispiiri, ebaproportsionaalset koormust pelgalt nende geograafiliselt ligipäätava asukoha tõttu ning sellel on kahjulik mõju nii liikmesriikidele kui ka varjupaigataotlejatele;
- C. arvestades, et komisjoni Dublini süsteemi hinnangust selgub, et 2005. aastal tuli ELi piiridel paikneval 13 liikmesriigil tegelda Dublini süsteemi tõttu suurenenud probleemidega;
- D. arvestades, et eespool nimetatud vastuvõtu direktiivi käsitlevas hindamisaruandes täheldab komisjon direktiivi rakendamisel tõsisid probleeme, eriti kinnistes keskustes ja transiiditsoonides, mida märkisid ka Euroopa Parlamendi delegatsioonid oma korduvate külastuste käigus,

Üldised tähelepanekud

1. märgib, et möödunud aastal ületas pagulaste arv maailmas 12 miljoni piiri ning riigi sees ümberasustatud isikuid on 26 miljonit; seoses sellega toetab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomist ja tervitab komisjoni varjupaigapoliitika kava, mida saab kasutada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi täiustamise tegevuskavana;
2. avaldab kahetsust plaani üle lükata seoses Lissaboni lepingu jõustumisel toimuva õigusliku aluse muudatusega 2012. aastasse Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teine etapp, mille abil lõpetatakse kahjustavalt mõjuv ebavõrdsus liikmesriikide varjupaigasüsteemide vahel;
3. juhib tähelepanu asjaolule, et teatavate kolmandate riikide kodanikele pagulasseisundi andmise määr vaheldub erinevates liikmesriikides 0 %-st 90 %-ni;
4. rõhutab, et standardite ühtlustamine, mille tulemusena kehtestatakse ühine varjupaigamenetlus ja ühetaoline varjupaigataotleja seisund, peaks tagama kaitse kõrge taseme kogu ELis, mitte aga tooma kaasa joendumise kõige madalama taseme järgi, et ei kaoks ühise varjupaigasüsteemi lisandväärtus;
5. avaldab kahetsust, et viimastel aastatel on saanud tõsiselt kannatada varjupaiga institutsioon, mis on demokraatia ja inimõiguste kaitsmise oluline osa; kordab varjupaigataotlejate õiguste ja vajaduste ning väljaja tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte täieliku austamise vajadust;

⁽¹⁾ ELT C 158, 21.6.2008, lk 3.

Teisipäev, 10 märts 2009

6. tuletab meelde, et EL peab looma välispiiridel mehhanismid varjupaigataotlejate tuvastamiseks ja rahvusvahelise kaitse õigust omavate isikute oma territooriumile lubamise tagamiseks, sealhulgas oma välispiiride kontrollioperatsioonide käigus;
7. tervitab asjaolu, et komisjon nimetab kaitset vajavate isikute juurdepääsu üheks Euroopa ühise varjupaigasüsteemi peamiseks eesmärgiks;
8. palub Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuril (Frontex) esitada täpsed andmed Frontexi operatsioonide käigus tuvastatud varjupaigataotlejate arvu ning nende operatsioonide käigus kinni peetud ja transiidi- või päritoluriiki tagasi saadetud isikute saatuse kohta; palub komisjonil esitada ettepaneku Frontexi volituste läbivaatamise kohta, milles on selgelt väljendatud, et kaitse ja inimõiguste küsimused on ELi välispiiri haldamise lahutamatu osa;
9. tervitab asjaolu, et komisjon näeb vajadust tagada rahvusvahelise kaitse pakkumisega seotud muude poliitikavaldkondade sidusus; kutsub seetõttu komisjoni toetama ja esitama algatusi kogu piiride haldamise poliitika ja meetmete, nagu Frontex ja Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR), läbivaatamiseks ning kohandamiseks, et tagada pagulastele ELis juurdepääs kaitsele ning välja- ja tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte täielik järgimine ELi välispiiril; rõhutab lisaks, et kohustus osutada abi, mis on sätestatud ÜRO mereõiguse konventsioonis, on liikmesriikidele, ELile ja Frontexile õiguslikult siduv;

Kehtivate õigusaktide täiustamine

10. kiidab heaks, et eespool nimetatud Euroopa Kohtuotsusega kohtuasjas C-133/06 tühistati varjupaiga direktiivi artikli 29 lõiked 1 ja 2 ning artikli 36 lõige 3, milles käsitletakse turvaliste päritoluriikide ühise miinimumnimekirja ning turvaliste kolmandate riikide nimekirja vastuvõtmist või muutmist;
11. tervitab mõnede liikmesriikide positiivseid kogemusi varjupaigataotlejate vastuvõtmisel avatud struktuurides ja täielikus integreerituses kohalikku ellu kohe pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist;
12. on arvamusel, et varjupaigataotlejad on haavatavad isikud, kes vajavad asjakohaseid vastuvõtutingimusi; tuletab meelde, et vanglaõhkkond ei aita ühelgi juhul üle saada päritoluriigis või teel Euroopasse läbi elatud traumadest;
13. väljendab heameelt seoses komisjoni viimastes ettepanekutes sisalduvate sätetega, mille kohaselt liikmesriigid ei või isikut kinni pidada ainsal põhjendusel, et ta taotleb rahvusvahelist kaitset; on seisukohal, et varjupaigataotlejate eriti haavatava olukorra tõttu ei tohiks neid põhimõtteliselt kinnipidamiskeskustesse paigutada;
14. avaldab kahetsust, et paljudes liikmesriikides peetakse varjupaigataotlejaid pärast nende ebaseaduslikku riiki sisenemist ikka veel kinni, ning tunneb seetõttu heameelt, et vastuvõtu direktiivi lisati kinnipidamisega seotud menetlustagatised; on seepärast seisukohal, et varjupaigataotlejate kinnipidamine peaks olema võimalik ainult selgelt kindlaks määratud erandjuhtudel ning nii kinnipidamise viisi kui ka eesmärki silmas pidades peaks seejuures lähtuma vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttest; on samuti seisukohal, et kui varjupaigataotlejat peetakse kinni, peaks kõnesoleval isikul olema õigus otsida kaitset liikmesriigi kohtus;
15. peab oluliseks täpsustada uue vastuvõtu direktiivi reguleerimisala, et see hõlmaks kinnipidamiskeskusi, transiidialasid, piiril toimuvaid menetlusi ja Dublini süsteemi kohaselt üleantavaid isikuid;

Teisipäev, 10 märts 2009

16. väljendab heameelt asjaolu pärast, et vastuvõtu direktiivis nähakse ette haavatavate isikute, eriti saatjata alaealiste, hooldust vajavate eakate, puudega inimeste, rasedate, lastega üksikvanemate ja traumasid (piinamine, vägistamine, psühholoogiline, füüsiline ja seksuaalne vägivald) läbi elanud isikute viivitamatu tuvastamise ametlik süsteem;

17. on arvamusel, et tuleks kehtestada ühtne varjupaiga taotlemise menetlus ja ühtsed standardid isikute määramiseks rahvusvahelist kaitset vajavate isikute või pagulastena, mis hõlmaks kõiki rahvusvahelise kaitse taotlusi (pagulasseisund, täiendav kaitse ja ajutine kaitse);

18. tervitab komisjoni kavatsust selgitada täiendava kaitse andmise tingimusi ja eelkõige tõsiasja, et komisjon soovib vaadata läbi sellise kaitse saajate õiguste ja soodustuste ulatus; see peaks tagama võrdsema kohtlemise kõrgemal tasemel;

19. tervitab komisjoni kavatsust muuta varjupaiga direktiivi ja rõhutab, et ühine varjupaigamenetlus peaks ametiasutustel võimaldama varjupaigataotlejate üle otsustades kasutada selgeid, ühtlustatud ja mõistlikke tähtaegu, vältides sellega pikki ja põhjendamatu ooteaegu, millel võivad olla negatiivsed tagajärjed varjupaigataotlejate tervisele ja heaolule; kordab, et pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi andmine peaks alati toimuma individuaalse hindamise alusel ja ei tohiks mitte mingil juhul piirduda üldistatud (nt rahvusl põhineva) hindamise või tingimuslikkusega (nt vastavalt inimõiguste olukorrale päritoluriigis);

20. peab soovitavaks koondada erinevate liikmesriikide teave päritoluriikide kohta ja julgustab komisjoni tõhustama jõupingutusi ühise andmebaasi loomisel; rõhutab, et päritoluriiki käsitleva teabe kogumisel ja esitamisel ning portaali haldamisel peaks olema tagatud, et esindatud on erinevate tunnustatud ekspertide aruanded riikide kohta, et teave on avalikult juurdepääsetav ja hoitakse eraldi selle kasutamisest otsustajate poolt (nii et teave jääb erapooletuks ja poliitilistest mõjutustest puutumatuks) ja et päritoluriiki käsitleva teabe kogumisel säilitatakse õiglast tasakaalu valitsustega seotud, valitsusväliste ning rahvusvaheliste allikate vahel;

21. väljendab heameelt Dublini määruse uuesti sõnastamise ning sellise mehhanismi kehtestamise ettepaneku üle, mis võimaldab peatada Dublini süsteemiga ette nähtud üleviimised, kui on oht, et selle tagajärjel ei saa taotlejad asjaomases liikmesriigis piisavat kaitset, eeskätt vastuvõtutingimuste ja varjupaiga taotlemise menetlusele juurdepääsu osas, samuti juhul, kui üleviimine lisaks koormust liikmesriikidele, kes on eelkõige oma geograafilise asendi või demograafilise olukorra tõttu ebaproportsionaalselt suure surve all; rõhutab siiski, et kõnesolevad sätted jääksid ikkagi vaid pelgalt poliitiliseks avalduseks ja nendest ei oleks tõhusat abivahendit liikmesriikidele juhul, kui kõikide liikmesriikide suhtes ei võeta kasutusele kahe eesmärgiga siduvat vahendit, mis näeb ette järgmist:

- a) teiste liikmesriikide ametnike saatmine Euroopa varjupaigaküsimuste tugiameti egiidi all abistama erilise või probleemse olukorraga liikmesriike;
- b) kava rahvusvahelise kaitse taotlejate suunamiseks erilise või probleemse olukorraga liikmesriigist teistesse liikmesriikidesse ÜRO pagulaste ülemvolinikuga konsulteerides ja taotleja nõusolekul;

22. on seisukohal, et muudetud Dublini määruse kohaselt tuleks varjupaigataotlejatele tagada üleviimisotsuse edasikaebamise õigus, kusjuures edasikaebamine paneb kohtule ametiülesande korras kohustuse kaaluda üleviimisotsuse jõustamise ajutise peatamise vajalikkust;

Haldusstruktuurid

23. toetab kindlalt Euroopa varjupaigaküsimuste tugiameti loomist, mis peaks tegema tihedat koostööd ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja varjupaigaküsimustega tegelevate VVOdega;

Teisipäev, 10 märts 2009

24. on arvamisel, et Euroopa varjupaigaküsimuste tugiamet peaks varjupaigasüsteemide parandamiseks üksikasjalikult analüüsima riiklike varjupaigasüsteemide erinevusi;

25. arwab, et Euroopa varjupaigaküsimuste tugiameti ülesannete hulka peaks kuuluma ühiste suuniste koostamine varjupaigataotleste täpsema hindamise hõlbustamiseks, heade tavade levitamise edendamine ning asjakohaste ELi õigusaktide rakendamise ja kohaldamise järelevalve (toetades komisjoni kui aluslepingute järelevalvaja rolli);

26. arwab, et praktilisest seisukohast tuleks kaaluda järelmeetmeid kaitsetaotluse tagasilükkamise tõttu päritolu- või lähteriiki tagasi saadetud isikute suhtes;

27. soovib tungivalt komisjonil jätkata jõupingutusi Euroopa ühise varjupaigalase koolituskava koostamiseks, arvestades, et selles valdkonnas vastu võetud otsuste kvaliteet on otseselt seotud riikliku tasandi otsustajate koolitamisega ja teavitamisega; on arvamisel, et kõnesolevale valdkonnale spetsialiseerunud kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerimine koolituskava koostamisel tagaks kava tõhususe;

28. on seisukohal, et kõigil otsustajatel peab olema võrdne juurdepääs professionaalselt ja objektiivselt koostatud päritoluriiki käsitlevale teabele, mis on peamine vahend nii varjupaigaasutuste ja edasikaebamise instantside kui ka varjupaigataotlejate jaoks, kes otsivad sealt tuge rahvusvahelise kaitse taotluse kinnitamiseks;

29. rõhutab, et ooteajal peaksid ametiasutused võtma arvesse ebakindlalt olukorras olevate varjupaigataotlejate, näiteks laste, puudega inimeste ja naiste erivajadusi ja tagama vajaliku infrastruktuuri;

Rahvusvahelise kaitse saajate integreerimine

30. tunnustab rahvusvahelise kaitse saajate integreerimise tähtsust demokraatia, julgeoleku ja majanduse seisukohast;

31. avaldab kahetsust, et Dublini määrusega kehtestatud eeskirjades selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab varjupaigataotluse läbivaatamise eest, ei võeta arvesse taotleja soovi, ning on arvamisel, et teatavaid perekondlikke, kultuurilisi ja keelelisi aspekte tuleks läbivaatamise eest vastutava riigi määramisel rohkem arvesse võtta, et soodustada varjupaigataotlejate integreerimist;

32. nõuab tungivalt, et nõukogu saavutaks kokkuleppe seoses nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiviga 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta ⁽¹⁾, et laiendada selle kohaldamisala pagulastele ja täiendada kaitse saajatele;

33. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle lihtsustada vastuvõtu direktiivis varjupaigataotlejate juurdepääsu tööturule, arvestades, et kaasamine tööellu on nende vastuvõtvast liikmesriigis integreerimise peamine tingimus ning aitab kujundada oskusi, millest on kasu nii vastuvõtvast liikmesriigis viibimise ajal kui ka päritoluriiki tagasisaatmise korral;

34. arwab, et vastutava liikmesriigi kindlakstegemisel peaks varjupaigasüsteem hõlbustama integreerumist vastuvõtvast liikmesriigis, võttes muu hulgas arvesse varjupaigataotleja sotsiaalset, kultuurilist ja keelelist tausta ning tunnustama haridusalaseid saavutusi, ametialast kvalifikatsiooni ja oskusi, mis vastavad vastuvõtvast liikmesriigi majanduslikele vajadustele;

⁽¹⁾ ELT L 16, 23.1.2004, lk 44.

Teisipäev, 10 märts 2009

35. soovib mitte teha vahet pagulastele ja täiendava kaitse saajatele antavate õiguste vahel; rõhutab eelkõige vajadust parandada täiendava kaitse saajate majanduslikke ja sotsiaalseid õigusi, millel on otsustav tähtsus nende integreerimise seisukohast;

Solidaarsusmehhanismid

36. on arvamisel, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi üks eesmärke peaks olema tõhusate solidaarsusmehhanismide loomine, et parandada nende riikide olukorda, kuhu saabub suurimal hulgal varjupaigataotlejaid ja kellel on raskusi varjupaigataotlejatele asjakohaste vastuvõtutingimuste tagamisega, taotluste õigeaegse ja nõuetekohase läbivaatamisega või pagulasseisundi saanud varjupaigataotlejate integreerimisega;

37. on arvamisel, et solidaarsus ei saa piirduda vaid rahaliste vahendite andmisega, ja nõuab vabatahtlikkusel põhineva sisemise ümberasustamise ja ümberpaigutamise mehhanismide tõhusat rakendamist, nagu Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis on ette nähtud; on seisukohal, et see võimaldaks rahvusvahelise kaitse saajate vastuvõtmist muus liikmesriigis kui selles, kes andis sellise kaitse saamise õiguse;

38. on arvamisel, et tuleks kaaluda võimalust laiendada direktiivi 2001/55/EÜ⁽¹⁾ reguleerimisala, et võimaldada eelkõige selliste isikute erikategooriate vastuvõtmist, kellel on vaja ajutist rahvusvahelist kaitset, isegi siis, kui ei ole tegemist massilise sisserändega;

39. ergutab tulevase Euroopa varjupaigaküsimuste tugiameti egiidi all looma varjupaigaküsimuste ekspertrühmi, kes aitaksid liikmesriike üle jõu käiva varjupaigataotlejate ootamatu ja massilise saabumise korral;

40. palub komisjonil kaaluda võimalust kehtestada tulevase Euroopa varjupaigaküsimuste tugiameti järelevalve all rahvusvahelise kaitse üleandmise Euroopa mehhanism, et võimaldada pagulaste taotluse alusel nende üleviimist Euroopas ja seega leevendada teatavate liikmesriikide koormust;

41. tervitab komisjoni kavatsust algatada uuring finantssolidaarsuse parandamise vahendite läbivaatamiseks ELis ja jääb huviga ootama, milliseid ettepanekuid selleks tehakse;

42. toetab piirikontrolli lepingute sõlmimist riiklike ametiasutuste, ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja valitsusväliste organisatsioonide vahel ELis ning selleks ELi välispiiride fondist vahendite eraldamist;

Koostöö kolmandate riikidega

43. rõhutab, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks olema täielikus kooskõlas arengumaadega koostööks loodud ELi vahendite (näiteks Euroopa Arengufond, arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahend, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) eesmärkide ja meetmetega pagulaste kaitse valdkonnas ning kokkulepete ja partnerlusega ELi ja arengumaade vahel (näiteks Cotonou leping ja Aafrika-ELi strateegiline partnerlus);

44. jagab komisjoni seisukohta, et varjupaiga pakkumine on pigem kolmandate riikidega tehtava arengukoostöö lahutamatu osa kui kriisiolukordade lahendamise vahend; kordab samuti, et arengukoostööd, eriti kriisientust, inimõiguste järelevalvet, konfliktide maandamist ja rahu tagamist võiks käsitleda ümberasustamise ennetusmeetmena; rõhutab seetõttu, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks olema tihedalt seotud Euroopa arengu- ja humanitaarpoliitikaga;

(1) Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

Teisipäev, 10 märts 2009

45. ootab piirkondlike kaitseprogrammide 2009. aastal kavas olevat hindamist; rõhutab, et kõnealuste programmide areng peaks olema täielikus kooskõlas riiklike ja piirkondlike tegevuskavadega, arengukoostöö rahastamisvahendi teemaprogrammiga rände ja varjupaiga kohta ning ei tohiks üldiselt olla kunagi vahendiks, mille abil vabastada liikmesriigid ja EL kohustustest; palub komisjonil parandada oma erinevate talituste tegevuse koordineerimist kõnesolevas valdkonnas selleks, et suurendada nende sünergiaid ning teavitada Euroopa Parlamenti sel eesmärgil tehtud jõupingutustest;

46. tunnistab, et oluline on suurendada esmast varjupaika pakkuvate riikide vastuvõtusuutlikkust ning töötada Euroopa tasandil tihedas koostöös ÜRO pagulaste ülemvolinikuga välja ümberasustamiskava, milles nähakse ette ühised kriteeriumid ja kooskõlastamismehhanismid;

47. nõuab ühtlasi hinnangu andmist olemasolevate vahendite piisavuse kohta kolmandate riikidega seotud meetmeteks, näiteks kaitse regiooni piires, eelkõige seoses Euroopa Parlamendi väljendatud seisukohaga, et nende meetmete jaoks on vaja täiendavat rahastamist ja mitte arenguvahendite ümberjaotamist;

48. kutsub komisjoni edendama liikmesriikide suuremat osalust jõupingutustes, mida tehakse pagulaste ümberasustamiseks kogu maailmas;

49. võtab suure huviga teadmiseks kava seada sisse riiki sisenemise kaitstud menetlused ja ergutab komisjoni võtma nimetatud menetluste jaoks konkreetseid meetmeid ja astuma praktilisi samme;

50. ootab huviga komisjoni 2009. aastaks kavandatud uuringu tulemusi varjupaigataotlejate ühise läbivaatamise kohta väljaspool ELi ja hoiatab mis tahes kavatsuse eest panna varjupaigataotlejate vastuvõtmise ja nende taotlejate läbivaatamise vastutus kolmandatele riikidele või ÜRO pagulaste ülemvolinikule;

*

* *

51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele, Frontexile ja ÜRO pagulaste ülemvolinikule.

Komisjoni tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks

P6_TA(2009)0088

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon komisjoni tegevuskava kohta ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (2008/2150(INI))

(2010/C 87 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingut;
- võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kontrollikoja arvamust nr 2/2004 nn ühtse auditi mudeli kohta (ja ettepanekut ühenduse sisekontrolli raamistiku kohta) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 15. juuni 2005. aasta teatist ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks vajaliku tegevuskava kohta (KOM(2005)0252);
- võttes arvesse komisjoni 17. jaanuari 2006. aasta teatist komisjoni tegevuskava kohta ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (KOM(2006)0009);

⁽¹⁾ ELT C 107, 30.4.2004, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse 19. juulil 2006. aastal avaldatud esimest poolaasta aruannet ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks vajaliku komisjoni tegevuskava rakendamise tulemustabeli kohta (SEK(2006)1009), mis avaldati vastavalt 2004. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevas Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2006. aasta resolutsioonis ⁽¹⁾ esitatud nõudmisele;
  - võttes arvesse 7. märtsil 2007. aastal avaldatud arenguaruannet komisjoni tegevuskava kohta ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks (KOM(2007)0086), kus kirjeldatakse edusamme ja teatatakse teatavatest lisameetmetest;
  - võttes arvesse komisjoni 27. veebruari 2008. aasta teatist pealkirjaga „Aruanne komisjoni tegevuskava kohta ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks” (KOM(2008)0110) ja sellele lisatud komisjoni töödokumenti (SEK(2008)0259);
  - võttes arvesse komisjoni 4. juuni 2008. aasta teatist pealkirjaga „Komisjoni 2007. aasta haldustegevuse koondaruanne” (KOM(2008)0338);
  - võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmist kinnitavale asutusele 2007. aastal tehtud siseauditite kohta (KOM(2008)0499);
  - võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiitu andvale asutusele 2006. aasta eelarve täitmise aruannet kinnitavate otsuste järelduste kohta (KOM(2008)0629 ja KOM(2008)0628) ning sellele kaasnevaid komisjoni töödokumente (SEK(2008)2579 ja SEK(2008)2580);
  - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja aastaaruannet 2007. eelarveaasta eelarve täitmise kohta koos asutuste vastustega ⁽²⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A6-0022/2009),
- A. arvestades, et vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 274 täidab komisjon koostöös liikmesriikidega eelarvet omal vastutusel, järgides usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid;
- B. arvestades, et tõhusa sisekontrolli põhimõte kuulub nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust („finantsmäärus”) ⁽³⁾, sätestatud eelarvepõhimõtete hulka alates finantsmääruse muutmisest 13. detsembril 2006. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 ⁽⁴⁾, nagu komisjon tegevuskavas ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks („tegevuskava”) välja pakkus;
- C. arvestades, et komisjoni jaoks tõhusam viis näidata, et ta suhtub läbipaistvuse ning usaldusväärse finantsjuhtimise osas võetud kohustustesse tõsiselt, on teha kõik endast olenev, et toetada meetmeid finantsjuhtimise kvaliteedi parandamiseks, et saada kontrollikojalt positiivne kinnitav avaldus (DAS) ⁽⁵⁾;
- D. arvestades, et majandus- ja rahandusministrite nõukogu 8. novembri 2005. aasta järelduste viiendas punktis leiti, et ühtse sisekontrollisüsteemi loomine ning kontrolli suhtes kohaldatavate õigusaktide lihtsustamine on ülioluline, ja paluti „komisjonil hinnata kulutusi kontrollile kululiikide kaupa”;

⁽¹⁾ ELT L 340, 6.12.2006, lk 5.

⁽²⁾ ELT C 286, 10.11.2008, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 390, 30.12.2006, lk 1.

⁽⁵⁾ Prantsuskeelse termini „Déclaration d'assurance” lühend.

Teisipäev, 10 märts 2009

- E. arvestades, et strateegilise eesmärgi nimel saada kontrollikojalt positiivne kinnitav avaldus võttis komisjon 2006. aasta jaanuaris vastu tegevuskava, arvestades kontrollikoja soovitusi ⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2005. aasta resolutsiooni 2003. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta ⁽²⁾ ning majandus- ja rahandusministrite nõukogu 8. novembri 2005. aasta järeldusi;
- F. arvestades, et tegevuskavas käsitleti komisjoni kontrollstruktuurides tol hetkel esinevaid puudusi ja määratleti 16 valdkonda, milles 2007. aasta lõpuks tuli võtta meetmeid, võttes arvesse, et finantsjuhtimise parandamist liidus tuleb toetada komisjoni ja liikmesriikide kontrollisüsteemide tugeva järelevalvega;
- G. arvestades, et kontrollikoda märkis oma 2007. eelarveaasta aruande 2. peatüki punktis 2.29 (mis käsitleb komisjoni sisekontrollisüsteemi), et „komisjoni 2007. aasta kokkuvõttes aruandes antakse positiivne hinnang meetmete rakendamisel 2007. aasta detsembriks tehtud edusammudele, märkides, et teabe saamiseks, mis tõestaks raamatupidamisaruannete aluseks olevate tehingute veamäära vähendamiseks mõeldud meetmete mõjusust, kulub veel aega”;
- H. arvestades, et vastavalt komisjoni vastusele kontrollikoja 2007. eelarveaasta aruande punktile 2.30 „meetmete rakendamine kestab ja sellega tegeletakse innukalt. Meetmete mõju avaldub kindlasti alles pärast nende rakendamist 2006. ja 2007. aastal. Esimene mõjuaruanne koostatakse 2009. aasta alguses”,
1. väljendab heameelt tegevuskava väljatöötamisel saavutatud üldise edu üle ning asjaolu üle, et enamik meetmetest on rakendatud ja enamik tegevuskavas märgitud puudustest on kõrvaldatud;
  2. rõhutab, et tõhus ühtne sisekontrolli raamistik, nagu on esitatud komisjoni tegevuskavas, võimaldab komisjonil ja liikmesriikidel ELi eelarvet paremini rakendada vastavalt poliitilistele eesmärkidele ja Euroopa Parlamendi prioriteetidele;
  3. avaldab kahetsust selge väljendusviisi puudumise üle ning palub komisjonil selgitada, millises ühtse sisekontrolli raamistiku loomise etapis ta on ning millal võetud meetmed eeldatavasti avaldavad märgatavat ja positiivset mõju tehingute õigus- ja reeglipärasusele;
  4. võtab teadmiseks mõju hindamise aruande, mille komisjon võttis vastu 4. veebruaril 2009. aastal (KOM(2009)0043), ning võtab seda arvesse oma resolutsioonis 2007. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta;
  5. võtab komisjoni edusammud teadmiseks, kuid kahetseb, et komisjon ei ole liikmesriikide aruandlusprobleemide tõttu suutnud senini esitada täielikke ja usaldusväärseid näitajaid tagasinõudmiste ja finantskorrektsioonide kohta; palub komisjonil need aruandlusega seonduvad probleemid lahendada ning loodab, et komisjon esitab üksikasjaliku ajakava uue aruandluskava väljatöötamise ja rakendamise kohta;
  6. märgib, et tegevuskava edukuse hindamisel lähtutakse eelkõige meetmete mõjust veamäära vähendamisele ja kontrollikoja poolt heakskiidetud kontrollisüsteemide taseme parandamisele;
  7. on veendunud, et sellisel edasiminekul on kontrollikoja 2008. eelarveaasta aruandele suur mõju;

⁽¹⁾ Arvamus nr 2/2004 (ELT C 107, 30.4.2004, lk 1) (nn ühtse auditi arvamus).

⁽²⁾ ELT L 196, 27.7.2005, lk 4.

Teisipäev, 10 märts 2009

8. ergutab komisjoni suurendama läbipaistvust tegevuskava mõju hindamisel ja tagama põhjaliku järelevalve selle rakendamise üle;

**Meetmed 4, 10 ja 10N: veaindeks ehk aktsepteeritav veaht – tegevuskulude ja kontrollisüsteemi maksu-
muse tasakaalu analüüs**

9. avaldab kahetsust, et kahe Euroopa Parlamendi jaoks kõige tähtsama meetme puhul on ajakavast maha jäädud;

10. tunneb eriti kahetsust asjaolu üle, et veel ei ole rakendatud tegevuskava meetmes 4 kirjeldatud institutsioonidevahelist algatust peamiste põhimõtete kohta, mida tuleb arvestada seoses aktsepteeritava riskiga raamatupidamiskirjete aluseks olevates tehingutes; nõustub kontrollikoja arvamuses nr 4/2006 ⁽¹⁾ esitatud väitega, et veel ei ole täpsustatud, kuidas määratleda „aktsepteeritavat riskitaset“, olgugi et tegemist on ühtse kontrollisüsteemi tähtsaima mõistega;

11. rõhutab, et juba 2005. aasta aruande ⁽²⁾ punktides 2.9 ja 2.10 märkis kontrollikoda ühtse sisekontrolli raamistiku loomise kohta, et „üheks tähtsamaks komisjoni poolt heaks kiidetud eesmärgiks on kontrolli proportsionaalsus ja kulutõhusus“;

12. tuletab samuti meelde majandus- ja rahandusministrite nõukogu eespool nimetatud 8. novembri 2005. aasta järeldusi, milles öeldakse, et „sarnaselt kontrollikoja arvamusega nr 2/2004 leiab nõukogu, et tuleb jõuda kokkuleppele Euroopa Parlamendiga selles, missugused aluseks olevate tehingutega seonduvad riskid on aktsepteeritavad, võttes arvesse eri poliitikavaldkondade kontrolli kulusid ja sellest saadavat kasu ning kulutuste summat“;

13. märgib, et 2007. aasta aruande punkti 2.42 alapunktis c soovib kontrollikoda aktsepteeritava riski mõistet edasi arendada ning sama aruande 1. peatüki punkti 1.52 alapunktis c (kontrollikoja kinnitava avalduse ja selle aluseks oleva teabe kohta) öeldakse, et „kulude ja jääkriski tasakaal erinevates kuluvaldkondades on nii oluline, et see tuleks kinnitada poliitilisel tasandil (st eelarvepädevate / eelarve täitmist kinnitavate asutuste poolt) liidu kodanike nimel“;

14. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks viivitamata vastu lubatud teatise selle küsimuse kohta, et alustada uuesti institutsioonidevahelist arutelu aktsepteeritava riski üle, nagu Euroopa Parlament nõudis oma 24. aprilli 2007. aasta resolutsioonis 2005. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta ⁽³⁾ ja oma 22. aprilli 2008. aasta resolutsioonis 2006. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta ⁽⁴⁾; kutsub komisjoni üles täielikult avalikustama meetodeid, mida kasutatakse veamäära kindlakstegemiseks;

15. leiab seetõttu, et komisjon peaks proportsionaalsuse ja kontrollisüsteemi kulutõhususe põhimõtet järgides hindama iga konkreetse poliitikavaldkonna olemasolevate vahendite ja nendest kontrollisüsteemidele eraldatud osa (mis on välja toodud kululiikide kaupa) suhet, nagu Euroopa Parlament nõudis oma resolutsioonis 2005. eelarveaasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta;

16. tuletab komisjonile meelde võrdleva analüüsi tähtsust, sest ainult see võimaldab teha kindlaks veamäära aktsepteeritava riskitaseme, samuti analüüsi Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale edastamise olulisust;

⁽¹⁾ ELT C 273, 9.11.2006, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 263, 31.10.2006, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 187, 15.7.2008, lk 25.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0133.

Teisipäev, 10 märts 2009

17. on veendunud, et tulude ja kulude vahetamine kontrolliiks ettenähtud vahendite ja kontrolli tulemuste vahel peab olema peamine asjaolu, mida kontrollikoda arvesse võtab;

18. rõhutab väga olulist tähelepanekut kontrollikoja 2007. aasta aruande punkti 1.52 alapunktis d, milles öeldakse, et „kui kava ei ole võimalik vastuvõetaval kulude tasemel ja vastuõetava riskiga rakendada, tuleks see uuesti üle vaadata”;

19. palub komisjonil seoses meetmetega 10 ja 10N esitada usaldusväärset teavet kontrollisüsteemide kulude ja võimalike lihtsustamisvahendite kohta, et leida parem tasakaal kontrollivajaduse ning ELi eelarvest abi taotlejate ja saajate halduskoormuse vähendamise eesmärgi vahel;

20. tuletab meelde Euroopa Parlamendi ja kontrollikoja seisukohta, mille kohaselt keerulised või ebaselged eeskirjad ning keerukad õiguslased nõuded mõjutavad negatiivselt ELi vahendite kasutamise õigus- ja reeglipärasust; peab vajalikuks hakata käsitlema lihtsustamise küsimust finantsmääruse järgmise reformi ja ELi rahastamiskavade tulevase õigusliku aluse olulise teemana;

Meetmed 1, 3, 3N, 5, 10, 10a, 11N, 13 ja 15: vajalik koostöö liikmesriikidega

21. rõhutab, et meetmete 1, 3, 3N, 5, 10, 10a, 11N, 13 ja 15 osas sõltub komisjon ka koostööst liikmesriikidega; toonitab, et toetab neid meetmeid täielikult, ning nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et need meetmed võimalikult kiiresti rakendada;

22. tuletab meelde komisjoni eelnimetatud 2008. aasta teatise (KOM(2008)0110) sisalduvat kinnitust, et meetmed 1, 3, 3N, 5, 8 ja 13 on lõpule viidud;

23. märgib siiski, et seni ei ole Euroopa Parlamendile teada ühtegi tõendavat dokumenti ega aruannet, millele selline avaldus võiks tugineda; on seetõttu sunnitud tõsiselt kahtluse alla seadma, kas need meetmed on lõpule viidud ja rakendatud ning kas neil on olnud mõju edusammudele tegevuskava rakendamisel;

24. palub kontrollikojal esitada üksikasjalikumate teavete koostöö kohta asjaomaste siseriiklike kontrolliasutustega ning prognoosida, millal koostöö hakkab positiivset mõju avaldama;

Meetmed 5 ja 13: iga-aastaste kokkuvõtete ja haldusdeklaratsioonide kasutamise soodustamine

25. tunneb heameelt olemasolevate auditite iga-aastaste kokkuvõtete ja riigi tasandi deklaratsioonide üle, mis esitati esimest korda 15. veebruaril 2008 ja mis on märkimisväärne samm ELi vahendite haldamise parandamise eesmärgi suunas; kahetseb siiski läbipaistvuse puudumist kõnealuste iga-aastaste kokkuvõtete puhul, mida komisjon ei ole Euroopa Parlamendile saatnud;

26. tervitab iga-aastaste kokkuvõtete esitamist alates 2008. aastast ning hinnangute ja deklaratsioonide esitamist struktuurifondidega tegelevate peadirektoraatide 2006. ja 2007. aasta tegevusaruannetes, kuid ei ole kaugel arvamusel, et meetmed 5 ja 13 võiks lugeda lõpuleviiduks, sest Euroopa Parlamendil puudub vastav teave;

27. tunneb kahetsust, et Euroopa Parlament ei ole seni saanud komisjonilt täielikku teavet esimeste esitatud iga-aastaste kokkuvõtete hinnangu ja võrdleva analüüsi kohta;

28. juhib tähelepanu ka sellele, et kontrollikoda märgib oma aruandes 2007. eelarveaasta kohta, et ebaühtlase esitusviisi tõttu ei anna iga-aastased kokkuvõtted veel usaldusväärset hinnangut kontrollisüsteemide toimimise ja tõhususe kohta;

Teisipäev, 10 märts 2009

Meede 11N: vigade tüpoloogia koostamine ning vigade suhe sissenõuete ja finantskorrektsioonidega

29. kahetseb, et komisjoni märkimisväärsetest pingutustest hoolimata ei ole komisjon kontrollikoja arvates suutnud esitada kõiki arvandmeid ega näidata, et lõpuks esitatud arvandmed on selgelt kooskõlas avaldatud finantsaruannetega;

30. ergutab komisjoni selle olulise meetme rakendamist lõpule viima, et saavutada suurem vastavus aruandlusnõuetele ja parandada liikmesriikide esitatavate andmete täpsust;

Meede 8N: liikmesriikide kõrgeimate kontrolliasutustega suhete arendamine, et selgitada välja, kuidas saaks nende tööd kasutada kinnituse andmiseks

31. märgib, et kuigi sõltumatud kõrgeimad kontrolliasutused ei kuulu sisekontrolli raamistikku, võib neil olla riigi kulutuste välisaudiitoritena riiklike vahendite auditeerimises tähtis roll;

32. toetab täielikult komisjoni algatatud koostööd mõnede liikmesriikide kõrgeimate kontrolliasutustega ning ergutab kontaktide hoidmist selliste asutustega, et teha kindlaks, kuidas saaks nende tööd kasutada liikmesriikide programmide täitmisele kinnituse andmiseks;

33. väljendab heameelt komisjoni algatuse üle töötada välja struktureeritud lähenemisviis suhete toetamiseks liikmesriikide kõrgeimate kontrolliasutustega, ning innustab komisjoni tihedas koostöös kontrollikojaga selle meetme rakendamist lõpule viima;

*

* *

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Liikmesriikide kohtute vaheline koostöö tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades

P6_TA(2009)0089

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (2008/2180(INI))

(2010/C 87 E/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni aruannet, mis käsitleb nõukogu 28. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1206/2001 (liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades) (KOM(2007)0769) kohaldamist;

— võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 1206/2001 (1);

— võttes arvesse Haagi konverentsi jätkuvat tööd 18. märtsi 1970. aasta tsiviil- ja kaubandusajades välisriigis tõendite kogumise Haagi konventsiooni praktilise toimimise alal;

(1) EÜT L 174, 27.6.2001, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0058/2009),
- A. arvestades, et määrust (EÜ) nr 1206/2001 ei ole kohaldatud nii tulemuslikult kui seda oleks võinud teha ja seepärast tuleb võtta lisameetmeid, et parandada liikmesriikide kohtute vahelist koostööd tõendite kogumisel ja suurendada määruse tõhusust;
- B. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1206/2001 eesmärk on parandada, lihtsustada ja kiirendada kohtute koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades;
- C. arvestades, et komisjon korraldas küll liikmesriikidele 2006. aasta lõpul ja 2007. aasta algul kokku 50 000 eksemplaris praktilise juhendi jagamise, ent see toimus liiga hilja ja seetõttu tuleb võtta täiendavaid meetmeid, et juhtida kohtumenetluses osalevate isikute, eelkõige kohtute ja õigusala töötajate tähelepanu kõnealusele määrusele;
- D. arvestades, et komisjon leiab sellegipoolest, et määruse artikli 10 lõikes 1 sätestatud 90-päevast tähtaega tõendite kogumise taotluste rahuldamiseks ületatakse „märkimisväärse arvul juhtudest” ja „mõnel juhul kuulub taotluse rahuldamiseks koguni üle 6 kuu”;
- E. arvestades, et vaid vähestes liikmesriikides on praegu olemas videokonferentsi sisseseade ja seega ei kasutata seda tehnikat piisavalt; arvestades peale selle, et liikmesriigid ei toeta küllaldaselt kaasaegse kommunikatsioonitehnika kasutuselevõtmist, samuti ei ole komisjon teinud konkreetseid ettepanekuid olukorra parandamiseks,
1. kritiseerib eespool nimetatud komisjoni aruande hilinenud esitamist, mida vastavalt määruse (EÜ) nr 1206/2001 artiklile 23 oleks tulnud teha hiljemalt 1. jaanuariks 2007. aastal, kuid mida tegelikult tehti alles 5. detsembril 2007. aastal;
  2. on komisjoniga ühel arvamusel, et liikmesriigid peaksid tegema suuremaid pingutusi oma kohtunike ja õigusala töötajate tähelepanu juhtimiseks kõnealusele määrusele, et ergutada kohtute omavahelist teabevahetust, kuna on ilmnunud, et määruse artiklis 17 ettenähtud tõendite vahetu kogumine võib tõendite kogumist lihtsustada ja kiirendada, ilma et sellega seoses mingeid erilisi probleeme tekiks;
  3. peab tähtsaks meeles pidada, et määruses sätestatud keskasutustel on endiselt tähtis roll nende kohtute töö jälgimisel, mis vastutavad määruse kohaste taotluste käsitlemise eest, samuti tekkivate probleemide lahendamisel; juhib tähelepanu sellele, et Euroopa justiitsvõrgustik võib aidata lahendada probleeme, mida keskasutused ei ole lahendanud ning et keskasutustelt abi taotlemist saaks vähendada, kui käesolev määrus oleks taotlevate kohtute seas rohkem tuntud; arvab, et keskasutuste abi võib olla otsustava tähtsusega väikeste kohalike kohtute jaoks, kellel tuleb esimest korda tegelda probleemiga, mis on seotud piiriülese kontekstis tõendite kogumisega;
  4. toetab infotehnoloogia ja videokonferentside laialdast kasutamist koos turvalise elektronpostisüsteemiga, mis peaks varsti kujunema tavaliseks tõendite saamise taotluste edastamise vahendiks; märgib, et vastustes Haagi konverentsi saadetud küsimustikule mainivad mõned liikmesriigid videoühenduste ühilduvusega seotud probleeme, ning arvab, et sellega tuleks tegelda Euroopa e-õiguskeskkonna strateegia raames;
  5. arvab, et tõsiasi, et paljudes liikmesriikides ei ole videokonferentsi sisseseade veel kättesaadav, koos komisjoni järeldusega, et kaasaegseid kommunikatsioonivahendeid „kasutatakse ikka veel üsna harva”, kinnitab, kui tähtis on Euroopa e-õiguskeskkonna strateegia koostamise kava, mida hiljuti soovitas parlamendi õiguskomisjon; nõuab tungivalt, et liikmesriigid eraldaksid rohkem vahendeid, et paigaldada kohtutesse kaasaegsed kommunikatsioonivahendid ning õpetada kohtunikud neid kasutama, ning kutsub komisjoni üles tegema kõnealuse olukorra parandamiseks konkreetseid ettepanekuid; on seisukohal, et Euroopa Liidu abi ja rahaline toetus tuleks asjakohases mahus võimalikult kiiresti kättesaadavaks teha;

Teisipäev, 10 märts 2009

6. on seisukohal, et e-õiguskeskkonna strateegia raames tuleks püüda toetada kohtuid tõlkimise ja suulise tõlke vajaduste rahuldamisel, mis tekivad piiriüleisel tõendite kogumisel laienenud Euroopa Liidus;
7. võtab tõsise murega teadmiseks komisjoni tuvastatud asjaolu, et määruse artikli 10 lõikes 1 sätestatud 90-päevast tähtaega tõendite kogumise taotluste rahuldamiseks ületatakse „märkimisväärsel arvul juhtudest” ja „mõnel juhul kulub taotluse rahuldamiseks koguni üle 6 kuu”; kutsub komisjoni esitama võimalikult kiiresti konkreetseid ettepanekuid meetmete võtmiseks, et see probleem kõrvaldada, kusjuures peaks kaaluma ka võimalust luua Euroopa õiguslase koostöö võrgustikus kaebusi käsitlev asutus või kontaktpunkt;
8. kritiseerib asjaolu, et komisjoni aruandega, kus järeldatakse, et tõendite kogumine on määruse (EÜ) nr 1206/2001 tulemusel igati paremaks muutunud, antakse olukorrast vale pilt, palub seetõttu komisjonil muuhulgas e-õiguskeskkonna strateegia kontekstis pakkuda praktilist tuge ja teha suuremaid jõupingutusi määruse tõelise potentsiaali realiseerimiseks, et parandada tsiviilõiguse toimimist kodanike, ettevõtjate, õigusala töötajate ning kohtunike jaoks;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit käsitleva direktiivi 2006/43/EÜ rakendamine

P6_TA(2009)0090

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) rakendamise kohta (2008/2247(INI))

(2010/C 87 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni komisjoni 23. aastaaruande ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve (2005) kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni ühenduse õiguse kohaldamise järelevalvet käsitleva komisjoni 24. aastaaruande kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 4. septembri 2007. aasta resolutsiooni „Parema õigusloome 2005” kohta: subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamine – 13. aastaaruanne ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 4. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu parema õigusloome kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;

⁽¹⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0060.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0494.

⁽⁴⁾ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 67.

⁽⁵⁾ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 60.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A6-0014/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt märkinud, et ELi õigusaktidel on mõte üksnes juhul, kui liikmesriigid neid järgivad, ja arvestades, et seetõttu tuleks parandada järelevalvet ELi õigusaktide ülevõtmise ja kohaldamise üle liikmesriikides; arvestades, et Euroopa Parlament on teinud ettepaneku, et pärast direktiivi ülevõtmise tähtaja möödumist teavitaks vastutav raportöör parlamenti asjade seisust;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 17. mail 2006. aastal vastu direktiivi 2006/43/EÜ (edaspidi „direktiiv”) ning liikmesriikidele selle ülevõtmiseks antud ajavahemik lõppes 29. juunil 2008. aastal, ja arvestades, et tuleb uurida, kas kõnealune ülevõtmine on toimunud korrektselt;
- C. arvestades, et komisjoni avaldatud tulemustabelis küll märgitakse, milline liikmesriik milliseid artikleid rakendanud on, aga ei esitata mingit teavet selle kohta, kuidas rakendamine on edenenud või kas liikmesriikide õigusnormid vastavad direktiiviga seatud minimaalsele standardile;
- D. arvestades, et direktiivi eesmärk on esiteks raamatupidamise aastaaruannete auditite kvaliteedi optimeerimine kogu ELis, suurendades seeläbi sellise aruandluse usaldusväärsust ja parandades olukorda finants-turgudel, ning teiseks raamatupidamisectorile võrdsete võimaluste loomine siseturul;
- E. arvestades, et direktiivi rakendamist liikmesriikides tuleb kontrollida nimetatud kahe eesmärgi osas,
- märgib, et direktiiv võeti vastu reageeringuna kriisile, mis järgnes Enroni kokkuvarisemisele; rõhutab, et praegune finantskriis näitab ilmekalt kõrge kvaliteediga raamatupidamis- ja auditeerimistavade tähtsust; taunib asjaolu, et ainult 12 liikmesriiki on direktiivi täielikult üle võtnud; nõuab tungivaltp, et komisjon tagaks direktiivi kohese ülevõtmise ja täitmise tagamise;
  - märgib murega, et selliste oluliste mõistete nagu „avaliku huvi üksused” ⁽¹⁾ ja „võrgustik” ⁽²⁾ ülevõtmine viib liikmesriikide lõikes erinevate tõlgendusteni; rõhutab sellega seoses, et avaliku huvi üksusena määratletud ettevõtja jaoks (ja ka sellist ettevõtjat auditeeriva raamatupidaja jaoks) kehtestatakse direktiiviga mitmed kaugeleulatuvad kohustused; märgib ühtlasi, et direktiiviga kehtestatakse ka mitmed täiendavad kohustused võrgustiku mõistega hõlmatud audiitorühingutele; märgib, et vaja on täiendavalt kaaluda, milline mõju on võrgustiku mõistel ja asjaolul, et puudub õiguslik selgus ettevõtjate vastutuse osas samasse võrgustikku kuuluvate teiste ettevõtjate tegevuse eest; on üldiselt mures, et ebaühtlased mõisted võivad õhnestada õiguskindlust ja täitmiseiga seotud suuri kulusid ning seega lõppkokkuvõttes takistada direktiivi eesmärgi saavutamist; kutsub seetõttu komisjoni üles mõistete rakendamist ja nende kasutuselevõtmise tajutavat mõju põhjalikult läbi vaatama ning suurendama liikmesriikidega konsulteerimise kaudu selgust ELi pikaajaliste poliitiliste prioriteetide osas asjaomasel valdkonnas ning selle osas, kuidas nimetatud prioriteete oleks kõige paremini võimalik saavutada;
  - märgib, et paljud liikmesriigid ei ole veel rakendanud direktiivi artiklit 41, mille kohaselt liikmesriigid peavad nõudma avaliku huvi üksustelt auditikomitee või võrdväärse organi loomist; on seisukohal, et nimetatud nõue on oluline vahend avaliku huvi üksuste raamatupidamise aastaaruannete kohustuslike auditite sõltumatuse tagamiseks;
  - rõhutab, et hiljutised kogemused näitavad vajadust sagedase ja kvaliteetse teabevahetuse järele auditikomiteedes ning sõltumatute direktorite, nõukogude ja audiitorite vahel ning juhatuse mittekuuluvad nõukogu liikmed peaksid tõsiselt kaaluma võimalust korraldada koosolekuid, kus ei osale juhatuse liikmed;

⁽¹⁾ Direktiivi artikli 2 punkt 13.

⁽²⁾ Direktiivi artikli 2 punkt 7.

Teisipäev, 10 märts 2009

5. järeldeb, et teatavad liikmesriigid on rakendanud direktiivi nõuet audiitorite maksimaalse 7-aastase rotatsiooniperioodi kohta nii lühikese rotatsiooniperioodiga nagu 2 või 3 aastat; kahtleb, kas nii lühikesed rotatsiooniperioodid parandavad avalike huvi üksuste kohustuslike auditite kvaliteeti ja järjepidevust, ning juhib tähelepanu, et lühikesed rotatsiooniperioodid takistavad audiitorite ja audiitorühingute head arusaamist auditeeritavast üksusest;
6. väljendab kahetsust, et kõik liikmesriigid ei ole kehtestanud direktiivis nõutud avaliku järelevalve süsteemi; märgib ühtlasi, et teatud kujul avaliku järelevalve kehtestanud liikmesriikides esineb kõnealuse süsteemi osas märkimisväärsed erinevusi; märgib, et avalik järelevalve direktiivi raames tuleb korraldada selliselt, et välditakse huvide konflikte; eespool öeldut arvesse võttes kahtleb, kas liikmesriikide valitsustega otseselt seotud järelevalveasutused sellele nõudele vastavad;
7. peab väga oluliseks direktiiviga nõutava avalike järelevalveasutuste vahelise koostöö tegelikku toimimist, kuna intensiivne koostöö järelevalveasutuste vahel soodustab liikmesriikidevahelist lähenemist ning võib aidata vältida mitmesugustest siseriiklikest menetlustest ja nõuetest tulenevaid lisahalduskulusid;
8. rõhutab, et börsil noteeritud tütarettevõtjate suhtes kehtib kohustusliku auditi nõue; soovib nõuda siseriikliku õigusega selliste tütarettevõtjatega emaettevõtjate suhtes sellise kohustusliku auditi nõude kohaldamist, mille viivad läbi direktiivi kohaselt tunnustatud audiitorid;
9. on seisukohal, et auditi töödokumente käsitleva direktiivi artikli 47 rakendamise osas on märkimisväärselt palju ebaselgust; juhib tähelepanu, et kuigi liikmesriigid võivad lubada anda kolmanda riigi pädevatele asutustele üle nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi töödokumendid või muud dokumendid, tuleb lahendada õiguslikud ja andmekaitsega seotud probleemid, et tagada see, et teave, mille ELi audiitorid oma kliendiks olevalt ettevõtjalt saavad, püsib konfidentsiaalsena ning ei pääse avalikkuse ette kolmandates riikides, kus need ettevõtjad on noteeritud või kus emaettevõtja on registreeritud;
10. kutsub komisjoni üles hoolikalt hindama kõiki kõnealuse direktiivi ülevõtmisega seotud siseriiklikke õigusakte, otsustavalt lahendama lõigetes 1–9 viidatud probleemid ja andma Euroopa Parlamendile selle kohta tagasisidet kahe aasta jooksul; kahtleb, kas valitud minimaalse ühtlustamise meetod on tõepoolest õige viis kõnealuse direktiivi ja teiste siseturuga seotud direktiivide eesmärkide teostamiseks, kuna direktiiviga lubatav suur hulk erandeid toob kaasa raamatupidamisturu täiendava killustumise; kutsub komisjoni üles kasutama ühtlustamise käigus selgeid mõisteid;
11. juhib tähelepanu, et liigne viivitamine rahvusvaheliste auditeerimisstandardite (ISA) heakskiitmisel võib õiguslikku keskkonda ebasoodsalt mõjutada, põhjustades täiendavat killustumist, mis on vastuolus direktiivi üldeesmärgiga; palub, et komisjon väldiks seetõttu ebavajalikke viivitusi rahvusvaheliste auditeerimisstandardite vastuvõtmisel ja algataks kõnealuste standardite vastuvõtmise küsimuses laiaulatusliku avaliku arutelu;
12. on seisukohal, et hoolikas järelevalve ja kontroll ELi õigusaktide korrektse ja õigeaegse rakendamise üle on olulised vahendid ELi õigusaktide parema kohaldamise saavutamiseks ning ülemääraste nõuete kehtestamise vältimiseks, mis võib juhtuda näiteks direktiivi artikli 40 alusel, millega sätestatakse mittetäielik loetelu läbipaistvusaruande koostamise nõuete kohta;
13. toetab asjaolu, et komisjon juhendab liikmesriike ja teeb nendega tihedat koostööd korrektse ja õigeaegse rakendamise tagamiseks, näiteks kasutades ülevõtmist käsitlevaid seminare foorumina konsensuse saavutamiseks ühenduse õigusaktide teatavate sätete rakendamise osas; toetab rakendamisprotsessi käigus vastavustabelite kasutamist, et saavutada maksimaalne lähenemine; on siiski arvamusel, et liikmesriikidele rakendamise käigus selgete suuniste andmiseks ja liikmesriikide juhtimiseks ühenduse õigusaktide ühemõttelise rakendamise suunas on vaja teha enamat;

Teisipäev, 10 märts 2009

14. rõhutab tungivalt, et pooleldi õiguslikke meetmeid kõnealuse direktiivi reguleerimisala raames saab vastu võtta üksnes kontrolliga regulatiivmenetlust kohaldades, teostades vajaduse korral lisaks mõjuhinna;

Soovitus kvaliteedi tagamise kohta

15. väljendab heameelt komisjoni 6. mai 2008. aasta soovitus 2008/362/EÜ (avaliku huvi üksusi auditeerivate vannutatud audiitorite ja audiitorühingute töö välise kvaliteeditagamise kohta) ⁽¹⁾ üle; nõustub väljakujunenud arvamusega, mille kohaselt on oluline, et sõltumatud välised kvaliteedikontrollid oleksid kooskõlas direktiivi eesmärgiga parandada auditite kvaliteeti ja avaldatud finantsteabe usaldusväärsust; toetab ka väljakujunenud arvamust, et kontrollide ja kontrollijate täielik sõltumatus ja erapooletus on ülimalt tähtsad;

16. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks tihedas koostöös liikmesriikidega riiklike kvaliteedikontrolli struktuure, millega tagatakse raamatupidamisettevõtete sõltumatu väline kvaliteedikontroll; rõhutab, et sellega seoses peab ühenduse õiguslooja jääma kõnealuses direktiivis ja soovitus esitatud üldiste raamsätete piiridesse ja vastavate eeskirjade konkreetsemaks muutmine tuleb jätta asjaomase kutseala ülesandeks;

Otsus kolmandate riikide audiitorite registreerimise kohta

17. võtab teadmiseks komisjoni 29. juuli 2008. aasta otsuse 2008/627/EÜ, mis käsitleb teatavate kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste auditeerimistegevuse üleminekuaga ⁽²⁾; palub komisjonil Euroopa Parlamenti teavitada kolmandate riikide audiitorite registreerimise küsimusega seotud järeelmeetmetest;

Audiitorite vastutus

18. märgib, et liikmesriikide erinevused tsiviilvastutust reguleerivates normides võivad viia õigusnormide meelevaldse rakendamiseni ja õhnestada siseturgu, kuid on teadlik auditeerimisühingute ja nende auditeeritavate äriühingute suurusest tulenevast erinevast riskitasemest; rõhutab, et vastutusega seotud nõuded tulevad sageli kolmandatest riikidest ja sellisel juhul on kohtuvaidlused suuresti ajendatud tingimuslike tasude süsteemist; ei soovi näha sellist kohtuvaidluste kultuuri ELis ja nõuab suuremat otsustavust tasust ajendatud tavade vastakate mõjudega tegelemisel;

19. võtab teadmiseks komisjoni 5. juuni 2008. aasta soovitus 2008/473/EÜ kutseliste audiitorite ja audiitorühingute tsiviilvastutuse piiramise kohta ⁽³⁾, milles kutsutakse liikmeriike üles piirama raamatupidajate vastutust, võttes nõuetekohaselt arvesse siseriiklike õigusakte ja asjaolusid; võtab ühtlasi teadmiseks soovitus eesmärgi toetada liikmesriikide suurema lähenemise kaudu kõnealuses valdkonnas võrdsete võimaluste loomist ettevõtjatele ja raamatupidamisettevõtetele; rõhutab, et komisjoni soovitus sisalduva audiitorite ja audiitorühingute vastutuse piiramise eesmärgiga seoses ei tohi rikkuda teatud liikmesriikides tsiviilvastutust reguleerivaid õiguslikke põhimõtteid, näiteks põhimõtet, mille kohaselt kannatanul on õigus saada kompensatsiooni; rõhutab, et praeguse majandus- ja finantskriisi tingimustes ei tohiks selle soovitusega seada kahtluse alla kohustusliku auditi kvaliteeti ega usaldust kohustusliku auditi suhtes; kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti hiljemalt 2010. aastal soovitus mõjust ja järeelmeetmetest; oluline küsimus siinkohal on eelkõige see, kas ja millisel määral aitab kõnealune soovitus kooskõlas direktiivi eesmärgiga saavutada suuremat lähenemist liikmesriikide vahel; rõhutab, et kui täiendavad meetmed osutuvad vajalikuks, peab komisjon tegema mõju-uuringu ja hindama audiitorite ja audiitorühingute tsiviilvastutuse piiramise võimalikku mõju auditeerimise kvaliteedile, finantsilisele kindlusele ja audiitoriteenuste turu kontsentreerumisele;

⁽¹⁾ ELT L 120, 7.5.2008, lk 20.

⁽²⁾ ELT L 202, 31.7.2008, lk 70.

⁽³⁾ ELT L 162, 21.6.2008, lk 39.

Teisipäev, 10 märts 2009

Omandiõigust puudutavad konsultatsioonid

20. tervitab komisjoni algatatud konsultatsioone omandiõiguse üle raamatupidamisettevõtetes ja ootab huviga sidusrühmade vastuseid;

*

* *

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning juurdepääs lavakunsti valdkonnas

P6_TA(2009)0091

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon meeste ja naiste võrdse kohtlemise ning juurdepääsu kohta lavakunsti valdkonnas (2008/2182(INI))

(2010/C 87 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/73/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning töötingimustega ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/80/EÜ soolise diskrimineerimise juhtude tõendamiskohustuse kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
  - võttes arvesse oma 7. juuni 2007. aasta resolutsiooni kunstnike sotsiaalse staatuse kohta ⁽³⁾ ja 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta aastal 2008 ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A6-0003/2009),
- A. arvestades, et naiste ja meeste ebavõrdsus töö saamisel ja pakutavate võimaluste osas on lavakunstis laialt levinud ja püsiv nähtus;
- B. arvestades, et tuleb tõsiselt analüüsida sellist ebavõrdsust tekitavaid mehhanisme;
- C. arvestades, et meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõtet tuleb rakendada kõikide lavakunsti erialade puhul, kõikides struktuuriliikides (tootmine, ringhääling, haridus) ja tegevusvaldkondades (kunstiline, tehniline, administratiivne tegevus);

⁽¹⁾ EÜT L 269, 5.10.2002, lk 15.

⁽²⁾ EÜT L 14, 20.1.1998, lk 6.

⁽³⁾ ELT C 125 E, 22.5.2008, lk 223.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0399.

Teisipäev, 10 märts 2009

- D. arvestades, et meeste ja naiste osakaal lavakunsti mitmesugustel erialadel on erinev ning sellele ebavõrdsuse väljendusvormile lisandub ebavõrdsus töötingimuste, töölevõtmise ja sissetulekute osas;
- E. arvestades, et lavakunsti kõikidel erialadel võib erinevas ulatuses täheldada ebavõrdsust juurdepääsul otsuseid tegevatele ametikohtadele, tootmisvahenditele ja ringhäälinguvõrkudele;
- F. arvestades, et võrdõiguslikkuse saavutamise eesmärk lavakunsti valdkonna töökohtade puhul eeldab süsteemset mõlema soo esindatuse nõude kehtestamist;
- G. arvestades, et andest üksi ei piisa etenduse kunstiliseks kvaliteediks ega edukaks karjääriks ning kui lavakunsti valdkonna töökohtade puhul pöörata enam tähelepanu meeste ja naiste esindatusele, aitaks see muuta kogu sektori dünaamilisemaks;
- H. arvestades seetõttu, et praegust olukorda, kus lavakunsti valdkonnas koheldakse eri soost isikuid erinevalt, tuleb muuta mitte ainult valdkonna kaasajastamise ja demokratiseerimise abil, vaid ka püstitades realistlikud võrdõiguslikkuse eesmärgid, mis edendaksid sotsiaalset õiglust;
- I. arvestades, et täheldatud ebavõrdsuse tõttu jäävad teadmised, oskused ja anded rakendamata ning valdkonna kunstiline dünaamilisus ning elujõulisus, samuti majanduslik areng kannatab;
- J. arvestades, et püsivad eelarvamused tingivad liiga sageli naiste diskrimineerimist valiku- ja ametissenimetamise protsessis ning töösuhetes ja kuigi naiste haridustase on kõrgem, nende huvi koolituste vastu suurem ja suhtlemisoskused paremad, on nende sissetulekud sageli madalamad kui meestel;
- K. arvestades, et takistused naiste ja meeste võrdõiguslikkuse saavutamiseks on selles valdkonnas eriti püsivad ning õigustavad erilähenedamise väljatöötamist täheldatud ebavõrdsuse vähendamiseks, kuna sellel on ka võimendav mõju kogu ühiskonnale tervikuna;
- L. arvestades, et kunstivaldkonnas esineb suuri puudusi nii meeste kui ka naiste sotsiaalkaitses ning see mõjutab negatiivselt nende sissetulekuid, eriti naiste sissetulekuid,
1. rõhutab meeste ja naiste ebavõrdsuse ulatuslikkust ja püsivust lavakunstis ning selles sektoris esineva ebavõrdsuse võimalikku mõju kogu ühiskonnale, tingituna sektori tegevuse eriomasest iseloomust;
  2. rõhutab, et hädavajalik on edendada ja ergutada naiste juurdepääsu kõikidele loominguilistele elukutsetele, kus naised on veel vähemuses;
  3. tuletab meelde, et naiste osakaal kunstivaldkonnas ja kultuuriala ametikohtadel on väga madal ning naised on kultuuriasutuste ning akadeemiate ja ülikoolide vastutavatel ametikohtadel alaesindatud;
  4. tunnistab, et selles valdkonnas on vaja erilähenedamist, et selgitada välja ebavõrdsust tekitavad mehhanismid ja käitumisviisid;
  5. tuletab meelde, et käitumisviise saab muuta vaid mõlema soo esindatuse kaudu, millega kaasnevad üksteist vastastikku täiendavad eri vaatenurgad, tundlikkusaste, meetodid ja huvid;
  6. rõhutab, et on vaja edendada naiste juurdepääsu kõikidele lavakunsti loominguilistele elukutsetele ja töökohtadele, kus nad on vähemuses, ning palub liikmesriikidel kõrvaldada kõik takistused naiste juurdepääsult kultuuriasutuste, akadeemiate ja ülikoolide juhtivatele ametikohtadele;

Teisipäev, 10 märts 2009

7. rõhutab, et naiste diskrimineerimine kahjustab kultuurivaldkonna arengut, jättes selle ilma annetest, teadmistest ja oskustest, ning märgib, et tunnustuse pälvimiseks vajavad talendid kontakte üldsusega;
8. nõuab, et võetaks meetmeid, mis suurendaksid naiste osalemist kultuuriasutuste juhtkonnas, sealhulgas edendades võrdõiguslikkust ettevõtetes, kultuuriasutustes ja kutseorganisatsioonides;
9. kutsub kultuurivaldkonna osalisi üles kaasama rohkem naisautoreid ja nende loomingut nii kavandamisse, kolleksioonidesse, väljaannetesse kui ka konsultatsioonidesse;
10. märgib, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuses saavutatud edusammud võimaldavad järk-järgult tagada mõlema soo esindatuse töörühmades, kavandamises ja kutseala kohtumistel, kus tänapäevani toimib sageli sugupoole eraldatus, mis ei ole kooskõlas ühiskonna nõudmistega;
11. rõhutab, et võimaluse korral tuleb alati tagada kandidaatide anonüümsus ja säilitada nn sirmitaguse kuulamise tava orkestrimuusikute töölevõtmisel, tänu millele on naistel olnud võimalik orkestritesse pääseda;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kavandama viivitamatult esimest teostatavat etappi lavakunsti valitseva ebavõrdsusega võitlemiseks ning tagama, et kõikidel selle valdkonna tegevusaladel moodustaks vähemuses oleva sugupoole esindatus vähemalt ühe kolmandiku;
13. teeb liikmesriikidele ettepaneku:
  - a) arutada oma riigi kultuuriasutustega, kuidas paremini mõista ebavõrdsust tekitavaid mehhanisme, et vältida igasugust soolist diskrimineerimist juba võimalikult varases etapis;
  - b) kõrvaldada kõik takistused naiste juurdepääsult kõige mainekamate kultuuriasutuste ja -organisatsioonide juhtivatele ametikohtadele;
  - c) kehtestada kõnealuses valdkonnas töökorralduse, vastutuse delegeerimise ja aja planeerimise uus kord, milles võetakse arvesse naiste ja meeste eraelulisi piiranguid;
  - d) tunnistada asjaolu, et valdkonnas, kus ebakorrapärane ajakava, suur liikuvus ja töökohtade ebakindlus on tavapärased nähtused, mis mõjutavad naisi meestest enam, tuleb leida kollektiivsed lahendused lapsehoidmise tagamiseks (nt avades kultuuriasutustes proovide ja etenduste kellaegadele vastavate lahtiolekuaegade lastesõimesid);
14. tuletab kultuuriasutustele meelde, et tingimata on vaja ellu viia demokraatlik põhimõte, mille kohaselt tuleb meestele ja naistele võrdse töö eest maksta võrdset töötasu, mida kunstivaldkonnas, nagu ka paljudes muudes valdkondades sageli ei rakendata;
15. soovib liikmesriikidel viia lavakunsti valdkonnas läbi liidu riikide hetkeolukorra võrdlevaid analüüse, et lihtsustada ühise poliitika kujundamist ja rakendamist, koostada statistikat ning tagada saavutatud edusammude võrreldavus ja mõõdetavus;
16. palub liikmesriikidel parandada kunsti- ja kultuurivaldkonna töötajate sotsiaalset olukorda, võttes arvesse erinevaid töösuhteid, ja tagada neile tõhusam sotsiaalkaitse;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 10 märts 2009

Online-hasartmängude ausus

P6_TA(2009)0097

Euroopa Parlamendi 10. märsti 2009. aasta resolutsioon online-hasartmängude aususe kohta (2008/2215(INI))

(2010/C 87 E/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 49;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingule lisatud protokollisubsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu praktikat ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul ⁽²⁾ (teenuste direktiiv);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta direktiivi 2007/65/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ⁽³⁾ (audiovisuaalsete meediateenuste direktiiv);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (elektroonilise kaubanduse direktiiv) ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 8. mai 2008. aasta resolutsiooni spordi valge raamatu kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni poolt 16. oktoobril 2006. aastal komisjonile esitatud suuliselt vastatavat küsimust hasartmängu ja spordiga seotud kihlvedude kohta siseturul (O-0118/2006) ja sellele järgnenud arutelu siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis 14. novembril 2006 ning komisjoni liikme antud vastust;
- võttes arvesse Europe Economics Research Ltd-i poolt Euroopa Parlamendile koostatud infodokumenti *online*-hasartmängude kohta, milles on kesksel kohal ausus ja selliste mängude korraldamist käsitlev käitumisjuhend;
- võttes arvesse Šveitsi võrdleva õiguse instituudi (SICL) poolt komisjonile koostatud uuringut hasartmänguteenuste kohta Euroopa Liidu siseturul, mis avaldati 14. juunil 2006. aastal;

⁽¹⁾ Schindler 1994 (C-275/92), Läära 1999 (C-124/97), Zenatti 1999 (C-67/98), Anomar 2003 (C-6/01), Gambelli 2003 (C-243/01), Lindman 2003 (C-42/02), Placanica 2007 (C-338/04), Unibet 2007 (C-432/05), UNIRE 2007 (C-260/04).

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27.

⁽⁴⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0198.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A6-0064/2009),
- A. arvestades, et *online*-hasartmängud, mille maht oli 2004. aastal 2–3 miljardit eurot, (brutotulu mängudest) moodustavad praegu ligikaudu 5 % kogu ELi hasartmänguturust, nagu eespool nimetatud SICL-i uuringust selgub, ning kiire kasv tundub paratamatu;
- B. arvestades, et riiklikest või riiklikult heakskiidetud hasartmängudest laekuvad tulud on spordiorganisatsioonide jaoks vaieldamatult kõige olulisem tuluallikas paljudes liikmesriikides;
- C. arvestades, et hasartmänge, sealhulgas *online*-hasartmänge, on kõigis liikmesriikides tavapäraselt reguleeritud rangelt subsidiaarsuse põhimõtte alusel, et kaitsta tarbijaid sõltuvuse ja pettuste eest, vältida rahapesu ja maksurikeid, samuti kokkulepitud tulemustega mängu ning tagada avalik kord; arvestades, et Euroopa Kohus aktsepteerib piiranguid asutamise- ja teenuste osutamise vabadusele kõnealuste üldist huvi pakkuvate eesmärkide kontekstis, kui need on proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad;
- D. arvestades, et kõik liikmesriigid on kõnealused piirangud liigitanud vastavalt asjaomase hasartmänguteenuse liigile, näiteks kasiinomängud, spordikihlvedud, loteriid või kihlvedude sõlmimine hobuste võiduajamistel; arvestades, et enamik liikmesriike on keelanud *online*-kasiinomängude korraldamise, sealhulgas kohalike ettevõtjate poolt, ning suur hulk liikmesriike on keelanud samal viisil *online*-spordikihlvedude ja *online*-loteriide korraldamise;
- E. arvestades, et hasartmängud jäeti välja direktiivide 2006/123/EÜ, 2007/65/EÜ ja 2000/31/EÜ reguleerimisalast ning Euroopa Parlament väljendas muret hasartmängude turu võimaliku avamise pärast oma resolutsioonis spordi valge raamatu kohta;
- F. arvestades, et liikmesriigid on reguleerinud oma traditsioonilisi hasartmänguturge, et kaitsta tarbijaid sõltuvuse, pettuste, rahapesu ja kokkulepitud tulemustega mängude eest; arvestades, et kõnealuseid poliitilisi eesmärke on *online*-hasartmängude sektoris keerulisem saavutada;
- G. arvestades, et komisjon on algatanud kümne liikmesriigi vastu rikkumismenetlused, et kontrollida *online*-hasartmänguteenuste, peamiselt spordikihlvedude, piiriülest osutamist piiravate siseriiklike meetmete kooskõla ühenduse õigusaktidega; arvestades, et kõnealused menetlused, nagu komisjon on rõhutanud, ei käsitlenud monopolide ega riiklike loteriide olemasolu, samuti ei mõjuta need hasartmänguturu avamist üldisemas plaanis;
- H. arvestades, et Euroopa Kohtule esitatakse üha enam eelotsusetaotlusi hasartmängudega seotud kohtuasjades, mis osutab selgelt sellele, et puudub selgus, kuidas hasartmänge käsitlevaid ühenduse õigusakte tõlgendada ja kohaldada;
- I. arvestades, et ausus tähendab käesoleva *online*-hasartmänge käsitleva resolutsiooni kontekstis kohustust hoida ära mitte ainult pettusi ja kuritegevust, vaid ka mängusõltuvust ja alaealiste juurdepääsu hasartmängudele tarbijakaitse- ja kriminaalseaduste järgimise ning spordivõistluste kaitsmiseks mis tahes lubamatu mõju eest, mis kaasneb spordikihlvedudega;
- J. arvestades, et *online*-hasartmängud kätkevad mitmeid mängusõltuvusega seotud riskitegureid, muu hulgas näiteks lihtne juurdepääs hasartmängudele, eri mängude kättesaadavus ja vähesed sotsiaalsed piirangud ⁽¹⁾;

(1) Kohtujurist Boti 14. oktoobri 2008. aasta arvamus kohtuasjas C-42/07; vt ka eespool nimetatud SICL-i uuring, lk 1450; professor Gill Valentine, Ülevaade kirjandusest laste ja noorte hasartmängude kohta (koostaja: Ühendkuningriigi hasartmängukomisjon), september 2008.

Teisipäev, 10 märts 2009

K. arvestades, et spordikihlveod ja muud *online*-mängud on arenenud kiiresti ja kontrollimatult (eriti piiriülese Internetis) ning pidev mängude tulemustes kokkuleppimise oht ja spordivõistluste konkreetsetele üritustele panuste tegemise nähtus teeb spordi eriti haavatavaks ebaseaduslike kihlvedude sõlmimise suhtes,

Üldisi ja tarbijate huviseid kaitsev läbipaistev sektor

1. rõhutab, et vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele ja Euroopa Kohtu kohtupraktikale on liikmesriikidel huvi ja õigus reguleerida ja kontrollida oma hasartmänguturge vastavalt oma traditsioonidele ja kultuurile, et kaitsta tarbijaid sõltuvuse, pettuste, rahapesu ja kokkulepitud tulemustega mängude eest spordi valdkonnas ning kaitsta kultuurilistel alustel põhinevaid struktuure, et rahastada sporti ja sotsiaalset tegevust liikmesriikides; rõhutab, et kõik muud sidusrühmad tunnevad samuti huvi hästi kontrollitud ja reguleeritud hasartmänguturu vastu; rõhutab, et *online*-hasartmängude korraldajad peavad järgima õigusakte, mis kehtivad selles liikmesriigis, kus nad oma teenuseid osutavad ning kus tarbija elab;

2. rõhutab, et hasartmänguteenuseid tuleb pidada väga erilist laadi majandustegevuseks, kuna sellega on seotud ühiskondlik ja avalik kord ning tervishoiuaspektid, mille puhul konkurents ei too endaga kaasa vahendite paremat jaotamist, mistõttu vajavad hasartmängud mitmel sambal põhinevat lähenemisviisi; rõhutab, et kõnealuses väga tundlikus valdkonnas ei piisa pelgalt siseturupõhisest lähenemisviisist, ning palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu Euroopa Kohtu seisukohtadele kõnealuses küsimuses;

3. toetab nõukogu Prantsusmaa eesistumise ajal alanud tööd, mis käsitleb *online*- ja traditsiooniliste hasartmängude ja kihlvedude valdkonnaga seotud küsimusi; kutsub nõukogu üles jätkama ametlikke arutelusid võimaliku poliitilise lahenduse leidmiseks selles osas, kuidas *online*-hasartmängudest tulenevaid probleeme püstitada ja lahendada, ning palub komisjonil seda protsessi toetada ja viia läbi uuringud ning esitada asjakohased ettepanekud, mida nõukogu soovitavaks peab, et saavutada ühised eesmärgid *online*-hasartmängude valdkonnas;

4. kutsub liikmesriike üles tegema tihedat koostööd, et lahendada piiriülestest *online*-hasartmängudest tulenevad ühiskondlikud ja avaliku korra probleemid, näiteks hasartmängusõltuvus ja isikuandmete või krediitkaartide kuritarvitamine; kutsub ELi institutsioone üles tegema liikmesriikidega tihedat koostööd võitluses loata ja ebaseadusliku *online*-hasartmänguteenuste osutamise vastu ning kaitsma tarbijaid ja hoidma ära pettusi; rõhutab, et on vaja ühist seisukohta, kuidas seda teha;

5. rõhutab, et reguleerivad astutused ja ettevõtjad peaksid tegema tihedat koostööd *online*-hasartmängude valdkonnas tegutsevate muude sidusrühmadega, näiteks hasartmängude korraldajad, reguleerivad asutused, tarbijaorganisatsioonid, spordiorganisatsioonid, ametiliidud ja meedia, kes vastutavad ühiselt selle eest, et *online*-hasartmängud oleksid usaldusväärsed ning et tarbijaid teavitataks *online*-hasartmängude võimalikest negatiivsetest tagajärgedest;

Pettuste ja muu kuritegeliku käitumise vastu võitlemine

6. märgib, et kuritegevust, nagu rahapesu ja varimajandus, võib seostada hasartmängudega ning see mõjutab spordiürituste ausust; on seisukohal, et oht spordi ja spordivõistluse aususele mõjutab tugevalt kohalikul tasandil osalust, mis edendab märkimisväärselt rahvatervist ja sotsiaalset integratsiooni; on seisukohal, et kui sporti tajutakse manipuleerimisobjektina mängijate, ametnike ja kolmandate isikute tulu teenimise vahendina, mitte sporditegemisena, mis järgib spordile omaseid väärtusi ja reegleid, ning poolehoidjatele naudingut pakkumise, võib selle tulemuseks olla rahva usalduse kadumine;

7. on seisukohal, et *online*-hasartmängude arvu kasv annab rohkem võimalusi korruptiivseks tegevuseks, näiteks pettused, kokkulepitud tulemustega mängud, ebaseaduslikud kihlveokartellid ja rahapesu, kuna *online*-mänge saab väga kiirelt üles panna ja maha võtta ning kuna *offshore*-ettevõtjate arv suureneb; kutsub komisjoni, Europoli ja teisi riiklikke ja rahvusvahelisi institutsioone üles jälgima hoolikalt ja teatama tähelepanekutest kõnealuses valdkonnas;

Teisipäev, 10 märts 2009

8. on seisukohal, et spordiürituste ja -võistluste aususe kaitsmine nõuab spordiõiguste omanike, *online*-hasartmängude korraldajate ja riigiasutuste vahelist koostööd siseriiklikul, samuti ELi ja rahvusvahelisel tasandil;
9. kutsub liikmesriike üles tagama, et spordivõistluste korraldajad, kihlvedude korraldajad ja reguleerivad asutused teeksid koostööd meetmete alal, et võidelda ohtude vastu, mis on seotud ebaseaduslike kihlvedude sõlmimisega ja kokkulepitud tulemustega mängudega spordi valdkonnas, ning uuriksid võimalusi toimiva, õiglase ja püsiva reguleeriva raamistiku kehtestamiseks, et kaitsta spordi ausust;
10. rõhutab, et spordikihlveod on spordivõistluste kaubanduslikel eesmärkidel kasutamise üks liikidest ning soovib liikmesriikidel kaitsta spordivõistlusi nende loata kaubanduslikel eesmärkidel kasutamise eest, nimelt spordiürituste korraldajate õigusi tunnustades ja kehtestades korra õiglase rahalise tulu tagamiseks elukutselise ja harrastusspordi kõigil tasanditel; palub komisjonil uurida võimalust anda võistluste korraldajatele võistluste eest intellektuaalomandiõigus (nagu kujutise kasutamise õigus ⁽¹⁾);

Tarbijale kahju tekitamise vältimine

11. on arvamusel, et Internetis pidevalt pakutav võimalus mängida *online*-hasartmänge privaatsetl, saada koheselt tulemusi ning mängida suurte rahasummadega, loob uue ohu mängusõltuvuse kujunemiseks; märgib siiski, et teatavat liiki *online*-hasartmänguteenuste täielik mõju tarbijatele ei ole veel teada ning seda tuleks põhjalikumalt uurida;
12. juhib tähelepanu suurenevale murele noorte juurdepääsuvõimaluste pärast *online*-hasartmängudele, nii seaduslikult kui ka ebaseaduslikult, ning rõhutab vajadust kontrollida tõhusamalt vanust ja takistada alaealistel mängijatel tasuta prooviversioonide mängimist veebisaitidel;
13. juhib tähelepanu, et eriti noorte jaoks võib valmistada probleeme vahe tegemine selliste mõistete vahel nagu õnn, saatus, juhus ja tõenäosus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid käsitleksid peamisi riskitegureid, mis võivad suurendada (noorte) inimeste mängusõltuvuse tekkimise tõenäosust, ning leiaksid vahendid kõnealuste teguritega tegelemiseks;
14. tunneb muret interaktiivse televisiooni, mobiiltelefonide ja veebisaitide vahelise tihedama ühendatavuse pärast, mis toimub kaug- ja *online*-hasartmängude, eriti alaealistele suunatud hasartmängude puhul; on seisukohal, et selline areng toob kaasa uusi reguleerimis- ja sotsiaalkaitse probleeme;
15. on seisukohal, et *online*-hasartmängude korraldamine seab tõenäoliselt tarbijaid ohtu ning liikmesriikidel peaks seetõttu olema tarbijate kaitsmise eesmärgil õigus piirata vabadust osutada *online*-hasartmänguteenuseid;
16. rõhutab, et lapsevanemad vastutavad alaealiste hasartmängimise ja alaealiste mängusõltuvuse ärahoidmise eest;
17. kutsub samas liikmesriike üles eraldama piisavaid vahendeid, et rahastada *online*-hasartmängudega seotud probleeme käsitlevat teadustegevust, probleemide ennetamist ja nendega tegelemist;
18. on seisukohal, et hasartmängudest saadavat tulu tuleks kasutada avalikes huvides, sealhulgas jätkata hariduse, tervishoiu, elukutselise ja harrastusspordi ning kultuuri rahastamist;
19. toetab *online*-hasartmängudele esitatavate nõuete väljatöötamist, mis hõlmavad ohustatud hasartmängijate kaitsmiseks seatud vanusepiiranguid, krediidikeelde ja preemiasüsteeme, teavet hasartmängude võimalike tagajärgede kohta, teavet selle kohta, kust sõltuvuse korral abi saada, teatavate mängude puhul kujunevat võimalikku sõltuvust jne;

(1) *Portretrecht.*

Teisipäev, 10 märts 2009

20. kutsub kõiki sidusrühmi üles käsitlema sotsiaalse eraldatuse ohtu, mida põhjustab *online*-hasartmängusõltuvus;
21. on arvamisel, et *online*-mängude reklaamimise, edendamise ja pakkumise vallas ei ole isereguleerimine piisavalt tõhus ning rõhutab seetõttu vajadust valdkonna ja ametiasutuste vahelise reguleerimise ja koostöö järele;
22. nõuab tungivalt, et liikmesriigid teeksid ELi tasandil koostööd, et võtta meetmeid *online*-hasartmängude agressiivse reklaami ja turustamise, sh tasuta näidismängude, vastu mis tahes riigi- või eraettevõtja poolt, et kaitsta eriti mängusõltlasi ja ohustatud tarbijaid, nagu lapsed ja noored;
23. soovib uurida võimalusi võtta kasutusele maksimaalne summa, mida üks inimene võib hasartmängudele ühes kuus kulutada, või kohustada *online*-hasartmängude korraldajaid kasutama *online*-hasartmängude puhul ettemaksekaarte, mida hakatakse müüma kauplustes;

Käitumisjuhend

24. märgib, et käitumisjuhend võib endiselt olla kasulik lisavahend selleks, et saavutada teatavad avalikud (ja erasektori) eesmärgid ning arvestada tehnoloogilise arenguga, muutustega tarbijaelistustes või turustruktuuride arenguga;
25. rõhutab, et käitumisjuhend on lõpuks siiski tööstusharu algatusel toimuva isereguleerimise vahend ning võib seetõttu õigusakte ainult täiendada, mitte neid asendada;
26. rõhutab samuti, et käitumisjuhendi tulemuslikkus sõltub suurel määral sellest, kas liikmesriikide reguleerivad asutused ja tarbijad seda tunnustavad ning kuidas selle täitmist tagatakse;

Järelevalve ja teadusuuringud

27. palub liikmesriikidel dokumenteerida *online*-hasartmängude turu ulatuse ja kasvu ning *online*-hasartmängudest tulenevad probleemid;
28. palub komisjonil algatada *online*-hasartmänge ja hasartmängusõltuvuse kujunemise ohtu käsitlevaid uuringuid, näiteks selle kohta, kuidas reklaam mõjutab hasartmängusõltuvust, kas on võimalik luua mängude kohta kogu ELi ulatuses ühtne liigitus, milles lähtutakse sõltuvuse kujunemise potentsiaalset, ning võimalikud ennetus- ja ravimeetmed;
29. kutsub komisjoni üles eelkõige uurima, kuidas reklaam ja turustamine (sealhulgas tasuta *online*-näidismängud) ergutavad otseselt või kaudselt alaealisi noori hasartmänge mängima;
30. palub komisjonil, Europolil ja liikmesriikide ametiasutustel koguda ning jagada teavet *online*-hasartmängude valdkonnas, näiteks seal tegutsevate ettevõtjate seas, aset leidvate pettuste ja muu kuritegeliku käitumise ulatuse kohta;
31. palub komisjonil uurida tihedas koostöös liikmesriikide valitsustega *online*-hasartmänguteenuste piiriülese osutamise majanduslikke ja mittemajanduslikke mõjusid seoses aususe, sotsiaalse vastutuse, tarbijakaitse ja maksunduse küsimusega;

Teisipäev, 10 märts 2009

32. rõhutab, et on oluline, et tarbija elukohajärgne liikmesriik suudaks tõhusalt kontrollida ja piirata tema territooriumil hasartmänguteenuste osutamist ning teostada selle üle järelevalvet;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täpsustama *online*-hasartmängude maksustamise kohta;

*

* *

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Toiduainete kvaliteedi tagamine, k.a standardite harmoneerimine või vastastikune tunnustamine

P6_TA(2009)0098

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon toiduainete kvaliteedi tagamise, kaasa arvatud standardite harmoneerimise või vastastikuse tunnustamise kohta (2008/2220(INI))

(2010/C 87 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 33;
- võttes arvesse komisjoni 15. oktoobri 2008. aasta rohelist raamatut põllumajandustoodete kvaliteedi kohta: tootestandardid, tootmisnõuded ja kvaliteedikavad (KOM(2008)0641);
- võttes arvesse oma 9. oktoobri 1998. aasta resolutsiooni põllumajandustoodete ja põllumajandusliku toidutööstuse toodete kvaliteedi kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2008. aasta oktoobri töödokumenti toiduainete kvaliteedi sertifitseerimissüsteemide kohta;
- võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolli“;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu poolt komisjonile antud mandaati läbirääkimisteks põllumajanduse valdkonnas, nagu on kehtestatud komisjoni 2003. aasta jaanuari ettepanekus korra kohta WTO läbirääkimistel põllumajanduse valdkonnas ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni poolt 5. ja 6. veebruaril 2007. aastal Brüsselis korraldatud konverentsi „Toidu kvaliteeditõendid – põllumajandustoodetele lisandväärtuse andmine“;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele (KOM(2008)0040),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A6-0088/2009),

⁽¹⁾ EÜT C 328, 26.10.1998, lk 232.

⁽²⁾ Komisjoni dokument 625/02,

Teisipäev, 10 märts 2009

- A. arvestades, et Euroopa Liidu normid toiduainete ohutuse ja kvaliteedi kohta on maailma rangeimad;
- B. arvestades, et nimetatud normid peegeldavad ELi tarbija ootusi ja annavad olulist lisandväärtust;
- C. arvestades, et tarbijad näitavad lisaks toiduohutusele üles elavat huvi ka toidu päritolu ja tootmismetodite vastu; arvestades, et Euroopa Liit on sellele huvile juba vastu tulnud ning võtnud kasutusele neli toidu kvaliteedimärki ja päritolutunnust, milleks on kaitstud päritolunimetus (KPN), kaitstud geograafiline tähis (KGT), garanteeritud traditsiooniline eritunnus (GTE) ja mahepõllunduse märgis;
- D. arvestades, et Euroopa kvaliteettooted kujutavad endast Euroopa Liidu „elavat” kultuuri- ja gastronoomiapärandit ning on seega paljude ELi piirkondade majandus- ja sotsiaalse elu oluliseks osaks, sest annavad eriti maapiirkondades võimaluse vahetult piirkonnaga seotud tegevusteks;
- E. arvestades, et tarbija seostab sertifitseerimissüsteeme kõrgema kvaliteedi tagamisega;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu sisesed kvaliteedisüsteemid annavad ELi toodetele väga olulise konkurentsieelise;
- G. arvestades, et suured jaemüügiketid valitsevad praegu ELi toiduaineturgu ja suruvad peale nn tootenimekirjamaksu ning lisatasusid toodete müüki võtmise eest ja toote reklaamitegevuse põhjendamatult suurt hüvitamist, mis vähendavad väiketootjate võimalusi oma tooteid laialdasemalt turustada;
- H. arvestades, et eri põllumajandustoodete ja toiduainete päritolu ning omaduste üksikasjalikuks märkimiseks saab kasutada uut tehnoloogiat;
- I. arvestades, et võltsimine tekitab kahju nii tootjatele kui lõpptarbijatele,
1. tervitab komisjoni roheline raamatuga algatatud mõttearendusi ja toetab viimase soovi parandada ELi põllumajandustoodete kvaliteeti ilma tootjatele lisakulusid ja -vastutust peale sundimata;
  2. usub, et õiglase konkurentsi tagamine selliste strateegiliste kaupade nagu põllumajandustoodete ja toiduainete puhul on esmatähtis eesmärk ja ELi üldistes huvides; peab esmatähtsaks luua õiglase konkurentsi tingimused ka importkaupade puhul, mis ei vasta tavaliselt normidele, mis on võrreldavad ühenduse omadega; usub, et Euroopa Liidu siseturule juurdepääsu omavate kolmandatest riikidest pärinevate toodete suhtes kohaldatavad ELi kvaliteedistandardid tuleks samuti kehtestada Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) lepingu raames;
  3. peab vajalikuks tugevdada kontrolli ja suurendada kooskõlastamist eri asutuste vahel, et tagada imporditud toiduainete vastavus ELi normidele keskkonnakaitse, toiduohutuse ja loomade heaolu valdkonnas; võtab teadmiseks põllumajandusnõukogu 19. detsembri 2008. aasta järeldused imporditud põllumajandustoodete ohutuse ja ühenduse normide järgimise kohta, kuid osutab sellele, et kõnealustes järeldustes puudub kindel poliitiline tahe ühenduse kontrolli tugevdamiseks kolmandates riikides;
  4. rõhutab, et kvaliteedipoliitika on otseselt seotud ühise põllumajanduspoliitika tulevikuga ja väljakutsetega, mis puudutavad kliimamuutust, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmist, energiavarustust ja veevarude majandamist;
  5. on seisukohal, et toorainete hinna üldiselt kõrge taseme kontekstis ei tohi algatusi tootmise suurendamiseks kasutada ettekäändena normide langetamiseks;

Teisipäev, 10 märts 2009

6. kinnitab veel kord, et toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse rangemate normide eesmärk on aidata saavutada toote kvaliteedi kõrge tase, mis annab põllumajandustootjatele märgatava konkurentsieelise ja et põllumajandustootjatel peab seega olema ka võimalus teenida tagasi ELi toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse nõuete tõttu tehtud kulutused; on arvamisel, et kui põllumajandustootjatele konkurentsieelise andmine ei aita neil ELi nõuete tõttu tehtud kulutusi tagasi saada, peaksid kulutuste tagasisaamisel mängima peamist rolli ühise põllumajanduspoliitika vahendid, mida Euroopa põllumajandustootjad peaksid kasutama toiduohutuse, loomade heaolu ja keskkonnakaitse tagamiseks põllumajanduses;

7. usub, et Euroopa Liidu kvaliteedipoliitika peaks olema tihedalt seotud ühise põllumajanduspoliitika reformimisega pärast 2013. aastat; on arvamisel, et Euroopa Liidu roll peab selle poliitika raames olema Euroopa põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedistandardite kehtestamise eesmärgil toetav ning seda eelkõige rahaliste vahendite tähenduses; rõhutab, et rohkem on vaja toetada tootjaorganisatsioone, et eelkõige mitte halvendada väiketootjate olukorda;

8. juhib tähelepanu, et Euroopa Liit kohustub taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelises lepingus võtma meetmeid geneetiliste ressursside säilitamiseks; kutsub komisjoni seetõttu üles looma spetsiaalseid müügitoetusprogramme, millega ergutatakse geneetilisest erosioonist ohustatud taimeliikide kasutamist; rõhutab, et sellisel viisil muudetakse põllumajandus- ja aianudustootjate jaoks atraktiivsemaks taimegeneetiliste ressursside loetelusse kantud liikide kasvatamine ning et väljasuremisohus põllumajanduslike loomaliikide jaoks tuleks luua vastavad müügitoetusprogrammid;

9. tuletab meelde, et maailma põllumajandusturgude jätkuv liberaliseerimine on toonud ELi tootjatele kaasa vahetu rahvusvahelise konkurentsi ning et iga nende suhtes kehtestatav lisameede võib nende konkurentsivõimet kahanendada, kuid võib osutada ELi põllumajandustootjate jaoks ka eeliseks, kui neil õnnestub oma toodetega turul silma paista ja vastutasuks toetusi saada; tuletab ka meelde, et ELi põllumajandustootjad saavad muuta tarbijate nõudmised enda jaoks eeliseks, varustades tarbijaid kohapeal toodetud kvaliteetsete toodetega ja järgides rangemaid loomade heaolu ja keskkonnakaitse nõudeid;

10. rõhutab eelkõige, et kaubandusega mitteseotud küsimustes peab komisjon jõudma WTOga toimuvate läbirääkimiste raames sellise tulemuseni, et võimalikult palju imporditavaid tooteid vastaksid samasugustele nõuetele, nagu esitatakse ELi põllumajandustootjatele, nii et ELi toiduohutuse, looma- ja keskkonnakaitse nõuetele vastavates olevate põllumajandustoodete kvaliteet annaks põllumajandustootjatele selge konkurentsieelise;

11. tunneb muret suurte jaemüügiketide mõju pärast ELi toiduainete üldisele kvaliteedile ja samuti asjaolu pärast, et turud, millele on iseloomulik väga kontsentreeritud turundus, näitavad suundumust ühtlustumise ja põllumajandusliku toidutööstuse toodete sortimendi kahanemise poole, mis toob kaasa traditsiooniliste toodete väiksema esindatuse ning poolfabrikaatide leviku; teeb komisjonile ettepaneku võtta teadmiseks vajadus kehtestada eeskirjad mõningate hulgiostjate poolt korraldatavate nn tagurpidioksjonite kohta, sest nendel on kvaliteettoodete jaoks laastavad tagajärjed;

Tootmisnõuded ja turustamisstandardid

12. väljendab muret ELi põhistandardisüsteemi keerukuse ja arvukate ettekirjutuste pärast, millega Euroopa Liidu põllumajandustootjad peavad end kooskõlla viima; pooldab lihtsustatud süsteemi ja nõuab, et iga uut eeskirja peab olema võimalik hinnata sobivuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriumide alusel;

13. nõuab turustamisstandardite edasist lihtsustamist, selgitades kohaldatavaid põhikriteeriume; nõuab eksitava kasutamise vältimise eesmärgil ELi suuniste väljatöötamist üldiste kindlaksmääratud mõistete, nagu „vähese suhkruisaldusega”, „madala süsinikdioksiidi heitega”, „dieettoit” ja „looduslik” kasutamist käsitlevate ELi suuniste välja töötamist;

Teisipäev, 10 märts 2009

14. tunneb muret asjaolu pärast, et enamik ELi tarbijaid ei saa toiduahela kohta ammendavat teavet, seda eelkõige toote ja tooraine päritolu osas; pooldab tooraine tootmise kohale kohustuslikus korras viitamist päritoluriigi märgistusena, et tulla sellisel viisil vastu tarbijate soovile saada rohkem teavet ostetava toote päritolu kohta; usub, et sellist süsteemi tuleks kohaldada ka töödeldud toiduainete puhul ning on seisukohal, et sellisel puhul tuleks pidada tähtsaks põhikoostisainete ja tooraine päritolu ning tuua välja nende päritolukoht ja toote kõige hilisema töötlemise koht;

15. on seisukohal, et päritoluriigi äramärgimise kohta on hea näide Austraalia mudel (võttes siiski arvesse Euroopa Liidu eri tootmissektorite iseärasusi), sest selles süsteemis tuuakse välja toote eri valmistusetapid näiteks kujul „toodetud [...]”, juhul kui toit on valmistatud Austraaliast pärit või kohapeal valmistatud koostisosadest, või „valmistatud [...]”, juhul kui toitu on Austraalias põhjalikult töödeldud, lisaks on veel olemas märgistus „valmistatud [...] riigi kohalikest või imporditud koostisosadest”; tuletab meelde, et ka Euroopa Liidu teised peamised kaubanduspartnerid, nagu Ameerika Ühendriigid või Uus-Meremaa, kasutavad sarnaseid tootemärgistussüsteeme;

16. on seisukohal, et lubamatu on kehtestada toiduohutusstandarditega vastavuses olevate toodete suhtes turustusnorme, millega takistatakse selliste toodete sisenemist turule väljanägemise, kuju või suuruse alusel;

17. on arvamisel, et ELi üldine kvaliteedimärgis, näiteks tekstiga „valmistatud Euroopa Liidus”, peab andma lõppkokkuvõttes tulemuseks, et ELi toodetel on võimalik tänu nende valmistamisel aluseks võetud nõudlikele standarditele turul positiivselt eristuda;

18. on seisukohal, et toodete märgistamisel tuleks julgustada turustusnormide järgimist pigem vabatahtlikkuse alusel kui kohustuslikus korras; on siiski arvamisel, et seda laadi ühtlustatud määratluste kasutuselevõtmine eesmärgiga rahuldada kõiki osalejaid võib erinevate toitumisharjumuste ja -traditsioonide tõttu olla seotud raskustega ning lisaks kasvaks teabehulk, millega kliendil tuleb silmitsi seista, ja tekiks vajadus luua järelevalvesüsteem kõnealuste märgete kasutamise kontrollimiseks;

19. pooldab meetmete võtmist ELi eeskirjade lihtsustamiseks, kui need ei too kaasa kõnealuste eeskirjade kahjustamist, ja piirata valdkondi, kus toimub isereguleerimine; on seisukohal, et ühiseid turustamisstandardeid on vaja ning et neid on võimalik tõhusamalt kindlaks määrata; leiab sellest tulenevalt, et vastava valdkonna ühenduse õigusaktide vastuvõtmise tavapärase õigusloomemenetlusena tuleks julgustada kaasreguleerimismenetlust; nõuab riikide pädevate asutuste ja toiduainesektori esindajate ning põllumajandustootjate kaasamist nimetatud menetlusse;

Euroopa Liidu kvaliteedisüsteemid

20. rõhutab, et toidukvaliteedisüsteemid peaksid tarbijatele andma teavet ja tagama koostisainete kohaliku päritolu ja tootmistehnoloogia autentsuse; on seepärast seisukohal, et selliseid kavasid tuleb teostada ja rakendada tugevdatud kontrolli ja jälgimissüsteemidega;

21. leiab, et on hädavajalik kehtestada läbipaistvamad ja tarbijatele tuntud märgistussüsteemid ning et nii ELi toodete kui ka kolmandatest riikidest ELi imporditud toodete päritolu läbipaistev märgistamine eeldab oluliste, toote omadusi määravate põllumajanduslike koostisosade päritolu esitamist;

22. on seisukohal, et märgistusega KPN originaaltoodete eranditu kasutamine toorainena peab olema tagatud ainult juhul, kui kaitstud nimetust kasutatakse etiketil ja töödeldud toote reklaamimisel; rõhutab, et sellisel viisil hoitakse ühelt poolt ära tarbijate eksitamine ja teiselt poolt suurendatakse nõudlust kaitstud päritolunimetusega toodete järele;

23. peab otstarbekaks eeskirjade kehtestamist mõistete „mäe-“ ja „saare-“ kasutamiseks, sest see annaks asjaomastest halvemas olukorras piirkondadest pärit põllumajandustoodetele ja toidule olulise lisaeealise; on arvamisel, et mõistete „mäe-“ ja „saare-“ kasutamisel tuleb kohustuslikus korras lisada toote päritoluriiki;

24. juhib tähelepanu, et keskmise kliendi jaoks ei ole kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähise vaheline erinevus selge ja et tuleks korraldada teavituskampaania selle erinevuse teadvustamiseks;

Teisipäev, 10 märts 2009

25. ei ole nõus rangemate hindamiskriteeriumide kehtestamisega, näiteks ekspordivõimaluste ja säästvusga seotud kriteeriumide osas; juhib tähelepanu, et on näiteid toodete kohta, mida küll ei ekspordita, kuid mis on sellele vaatamata kohaliku majanduse kujunemise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamise jaoks väga olulised;
26. kinnitab, et päritolunimetuse tähis on oluline Euroopa pärand, mida ei tohi kaotada nii selle märkimisväärse majandusliku dünaamilisuse kui ka sügava sotsiaal-majandusliku mõju tõttu, mida see arvukates ELi piirkondades avaldab; leiab, et see on kvaliteeditagatis, mida tuleb toetada eriti päritolunimetuste haldamise tugevdamise kaudu neid taotlenud ühenduste poolt; on seisukohal, et kõnealused andmed aitavad tarbijal toodete hulgast valikut teha;
27. on seisukohal, et kaubamärkide ja päritolunimetuste erinevusi tuleks paremini selgitada ja on vaja võtta meetmeid, et kohaldada konkreetset ühenduse kehtivaid õigusakte, milles on sätestatud, et kaubamärki, mis hõlmab kaitstud päritolunimetust / kaitstud geograafilist tähist või viitab nendele, ei tohi registreerida ettevõtjad, kes ei esinda nimetatud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilist tähisega toote tootjaorganisatsiooni; peab ülioluliseks viia vastavate eelarvevahendite toel läbi reklaamikampaaniaid, et selgitada tarbijatele kõnealuste avalike sertifitseerimissüsteemide eeliseid;
28. usub, et geograafiliste tähistega toodete kvaliteedi säilitamise ja maine hoidmise huvides peaksid geograafiliste tähistega toodete tootjate käsutuses olema vahendid, mis võimaldavad neil toodetud kaupade kogust asjakohaselt hallata;
29. on arvamusel, et kui kaitstud geograafilise tähisega toodet kasutatakse mitmest põhikoostisainest koosnevas valmistootes ja kaitstud geograafilise tähisega toote omadusi on muudetud, peab kaitseorganisatsioonidel või pädeval asutusel olema võimalus viia läbi sihipäraseid kontrole, et jälgida, et kaitstud geograafilise tähisega toote omadused ei oleks liiga suurel määral muutunud;
30. pooldab registreeritud nimetuste paremat kaitset, eelkõige kõnealuste toodete teataval pakendamise ja turustamise etappidel väljaspool tootmispiirkonda, kus esineb kõnealuste nimetuste kuritarvitamise oht; nõuab ühenduse eeskirjade kohaldamist, milles keelatakse juba registreeritud kaitstud geograafilise tähisega või kaitstud päritolunimetusega piirkonnast pärineva sarnase nimetusega märgiste registreerimine;
31. pooldab ühiste eeskirjade väljatöötamist geograafiliste tähistega toodete tootjate jaoks, et määrata kindlaks geograafilise tähisega seotud nõuete tingimused ning nende kasutamine töödeldud toodete märgistamisel;
32. pooldab kaitstud päritolunimetuse registreerimise menetluse lihtsustamist ning registreeringu saamise tähtaja lühendamist;
33. rõhutab, et kaitstud päritolunimetuse pakutav kaitse on liikmesriigiti erinev; peab soovitavaks ühtlustada nimetatud valdkonna õigusaktid ja menetlused, eelkõige *ex officio* kaitset käsitlevaid norme silmas pidades;
34. on veendunud, et päritolunimetuste rahvusvahelist kaitset tuleb tugevdada; kutsub komisjoni üles suurendama WTO läbirääkimiste raames jõupingutusi kaitstud geograafilise tähisega toodete kaitse parandamiseks (kaitse laiendamise tähenduses vastavalt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) artiklile 23 kõikidele toodetele ja kaitstud geograafilise tähisega toodete mitmepoolse registri loomise tähenduses) eelkõige poliitilisel tasandil, aga ka uute riikide WTOsse võtmise läbirääkimiste ja kahepoolsete lepingute üle praegu toimuvate läbirääkimiste raames;

Teisipäev, 10 märts 2009

35. on arvamisel, et ELi poolne nimetatud rahvusvaheline kaitse peaks hõlmama nii eksportivad tootjad kui ka neid, kes tooteid ei ekspordi ning olenevalt toodete nimetuste tegeliku loata kasutamise ohust võib kaitse olla ELi piires erinev, nii et nimetuste loata kasutamise suure ohuga tooted, mis eksporditakse, on WTO raames kaitstud, samal ajal kui nimetuste loata kasutamise väiksema ohuga ja pigem kohaliku müügituruga toodete tarbeks võiks soovitada lihtsustatud menetlust, millest tuleks pärast liikmesriikide poolset tunnustamist teavitada komisjoni (võrreldav praeguse esialgse kaitsega), ja millele kohalduks ühenduse õiguskaitses;

36. juhib tähelepanu, et kolmandate riikide territooriumil kasutatakse süstemaatiliselt loata teatavaid nimetusi, millega eksitatakse tarbijaid ja seatakse ohtu originaaltoodete maine; rõhutab, et nimetuse kaitsmine kolmandas riigis on äärmiselt kaua aega võttev menetlus, mida eraldatud tootjarühmadel on raske saavutada, sest igas riigis on erinevad kaitseskeemid ja -menetlused; kutsub komisjoni üles nõuandvalt tegutsema ja andma tootjarühmadele oskusteavet või osutama õigusabi kokkulepete sõlmimisel kolmandate riikidega;

37. on seisukohal, et üks olulisemaid meetmeid oleks ühenduse ja riigi tasandi kontrollid kaitstud päritolunimetuse ja geograafilise tähise kasutamise üle ja toetab rangeid karistusi selliste nimetuste lubamatu kasutamise ärahoidmiseks sellisel viisil, et liikmesriigid oleksid kohustatud kaitstud tähiste loata kasutamise või võltsimise juhtudel neid karistusi automaatselt kohaldama; teeb ettepaneku vastava sätte lisamiseks nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) ⁽¹⁾ artiklisse 13; pooldab kaitstud päritolunimetuse taotlemise lihtsustamist ning liikmesriikide ametivõimude poolseid rangeid kontrole, et kindlaks teha kõikide tootmisetappide toimumine teatavas geograafilises piirkonnas;

38. on arvamisel, et kaitstud päritolunimetust ja kaitstud geograafilist tähist käsitlevate eeskirjade rakendamise osas teostatav turu järelevalve tõstab liikmesriikide halduskulusid, kuid aitab oluliselt kaasa tõhusamale kaitsele; pooldab ühenduse tehnilise abi pakkumist kontrollide teostamiseks liikmesriikides, et ELi territooriumil oleks tagatud kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähisega toodete võimalikult ühtne kaitse;

39. leiab, et nimetatud süsteemide kohta teabe jagamiseks ja nende populariseerimiseks on vaja võtta nii siseturul kui ka kolmandates riikides lisameetmeid, kasutades selleks ühenduse rahalist abi; usub, et ELi toodete kvaliteeti käsitlevate ELi teabe- ja edendusprogrammide osas tuleb suurendada ühenduse kaasrahastamise määra; loodab, et komisjon toetab kolmandates riikides ka edaspidi kaitstud geograafilise tähise kontseptsiooni, korraldades koos kaitstud geograafilise tähisega toodete tootjarühmadega rohkem tehnilise abi missioone;

40. soovib asutada Euroopa Tootevaliteedi Amet, mis teeks tihedat koostööd Euroopa Toiduohutusametiga ning toiduainete kvaliteedi tagamise eest vastutavate komisjoni talitustega; amet langetaks otsuseid ka kolmandate riikide üha arvukamate taotluste kohta kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste eritunnustega toodete tunnustamiseks;

41. rõhutab, kui oluline on tarbija valikuvabaduse seisukohalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽²⁾; kutsub komisjoni üles esitama õigusloome ettepaneku ka selliste loomsete toodete, näiteks piima, liha ja munade märgistamiskohustuse kohta, mille tootmiseks toidetakse loomi geneetiliselt muundatud söötadega;

42. toetab garanteeritud traditsiooniliste eritunnustega toodete süsteemi säilitamist ja lihtsustamist; väljendab pettumust nimetatud vahendi toimimise suhtes, kuna praeguseni on olnud võimalik registreerida vaid väga väike arv garanteeritud traditsioonilisi eritunnuseid (kaksikümne registreeritud eritunnust ning kolmkümne menetlemisel olevat taotlust); rõhutab, et nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 509/2006 (põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta) ⁽³⁾ artikli 3 lõikes 2 teisena nimetatud garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste nimekiri – mille puhul ei ole toote või toidu nimetuse kasutamine tootjatele reserveeritud – tuleks kaotada, sest see muudab garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kaitse nõrgemaks; juhib tähelepanu, et garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste eeskirjad on endiselt võrgustike kaitsmise oluliseks vahendiks ja teatavate tingimuste täitmisel jääb alles märkimisväärne arenguruum;

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

⁽²⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

43. peab traditsioonilise toote määratlust määruses (EÜ) nr 509/2006 sõnastatud kujul ebapiisavaks; on seisukohal, et garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste staatuse muudaks väärtuslikumaks traditsioonilise toote seostamine riigiga, kus vastavat traditsiooni järgitakse, või siis kõnealuste tähistuste kasutamine ainuüksi traditsioonilisi eeskirju järgivate tootjate poolt;

44. on seisukohal, et ELi põllumajanduses on suur kasvupotentsiaal mahepõllumajanduslikul tootmisel ning et selle edendamise programmidega tuleb tõsta ELi logo usaldusväärsust; nendib, et ehkki ühenduse valdkondlik määrus sätestab ühtse standardi, kohaldatakse sertifitseerimismenetlusi liikmesriikides erinevalt, kuna mõned neist delegeerivad kulukad kontrollimisülesanded kas kontrolliasutustele või teistele riiklikult akrediteeritud organitele; märgib, et sertifitseerimismenetlused on liikmesriikides erinevad ja lisaks sellele kulukad; nõuab mahepõllumajanduslikes toodetes sisalduvate keelatud taimekaitsevahendite ülempiiri käsitlevate õigusaktide ühtlustamist; toetab põhimõtteliselt ELi mahepõllunduse märgise kasutuselevõtu ettepanekut;

45. on seisukohal, et on vajalik mahepõllumajanduslike toodete kontrolli- ja sertifitseerimisasutuste ja -menetluste liigituse suurem standardiseerimine, et tarbijatele oleks võimalik garanteerida kindlus ja usaldusväärsus mahepõllumajanduslike toodete uue ELi logo abil, mis tagab tootmise, kontrollimise ja sertifitseerimise ühtsed kriteeriumid ELi tasandil ning aitab kaasa probleemide lahendamisele ja mahepõllumajanduslike toodete siseturu veelgi tõhusamale arendamisele;

46. on arvamisel, et muude kui mahepõllumajanduslike toodete märgistamine viisil, mis jätab mulje, et tegemist on mahepõllumajanduslike toodetega, võib takistada mahepõllumajanduslike toiduainete ühtse turu arengut ELis; väljendab seetõttu muret seoses püüdlustega laiendada ökomärgise kasutamist ka toiduainetele, mida ei toodeta kooskõlas mahepõllumajanduse põhimõtetega;

47. pooldab kolmandatest riikidest imporditud töötlemata ja töödeldud mahepõllumajanduslikele toodetele kohustuslikus korras päritoluriigi märkimist, sõltumata ELi mahepõllunduse märgise kasutamisest;

48. on arvamisel, et mahepõllumajanduslike toodete siseturu paremaks toimimiseks:

- tuleb kolmandatest riikidest imporditud töötlemata ja töödeldud mahepõllumajanduslikele toodetele märkida päritoluriiki, sõltumata ELi mahepõllunduse märgise kasutamisest,
- tuleb suurendada ELi märgise usaldusväärsust mahepõllumajandustoodete edendusprogrammide kaudu,
- tuleb kehtestada mahepõllumajandustoodetes keelatud taimekaitsevahendite piirmäärad,
- tuleb kontrollida probleemi seoses topeltsertifitseerimisega, mida hulгимүүјјад paljudel juhtudel nõuavad, kuna see takistab mahepõllumajandustoodete piisavat kättesaadavust ELi turul,
- tuleb mittepõllumajanduslike toodete märgistus, millele seoses mahepõllumajandusliku tootmismeetodiga viidatakse, mahepõllumajanduslike toodete märgistusest selgelt eristada;

49. tervitab traditsiooniliste ja ökoloogiliste toodete ametite rajamist liikmesriikide tasandil; usub, et igas liikmesriigis peaksid olema kas avalik- või eraõiguslikud ning nii tootjate kui ka tarbijate poolt tunnustatud ametid, mille ülesanne on teostada järelevalvet ökoloogilise ja kvaliteetse tootmise üle ning sellist tootmist edendada;

50. tunnistab, et tarbijatel on üha kasvavad nõudmised toidu ja toiduainete kvaliteedi suhtes, mitte ainult ohutuse, vaid ka eetiliste kaalutluste tõttu, nagu keskkonnasäästlikkus, loomade heaolu kaitse ja geneetiliselt muundatud organismide (GMO) tehnoloogia; kutsus komisjoni üles esitama kriteeriumeid kvaliteedialgatusetele, nagu vabatahtlikud „GMO-vaba” märgistussüsteemid, mis tagavad tarbijatele selge valikuvõimaluse;

Teisipäev, 10 märts 2009

51. on arvamisel, et tuleb edendada keskkonnasäästlike tootmismeetodeid; avaldab seetõttu kahetsust, et puuduvad ühenduse eeskirjad integreeritud tootmise kohta, mis võimaldaksid seda laadi tootmise lisaeeliseid esile tõstvate reklaami- ja turustuskampaaniate abil juhtida tähelepanu ELi tootjate jõupingutustele;

Sertifitseerimissüsteemid

52. leiab, et standardite harmoneerimise ELi eeskirjade ei ole vajalikud; peab täiendavate sertifitseerimissüsteemide loomist toiduainete märgistamiseks ELi tasandil tarbetuks, sest tagajärjeks oleks juba olemasolevate süsteemide väärtuse vähenemine ja tarbijate eksitamine;

53. rõhutab, et kvaliteetkaubamärkide väljatöötamine koos sellega seotud teavitustegevusega ei tohi tootjate jaoks kaasa tuua halduskoormuse suurenemist; on seetõttu arvamisel, et tootjatele tuleks kõnealuste kaubamärkide kasutamist silmas pidades anda algatusõigus ning et ühenduste asutuste sekkumine piirduks kõnealuste kaubamärkide kaitsega eesmärgiga tagada tootjatele asjakohase hüvitise maksmine nende kulude eest ja tarbijate kaitse võltsingute ja muude pettuste eest;

54. rõhutab, et olemasolevad sertifitseerimissüsteemid peaksid lisaks õiguslike eeskirjade järgimisele hoolika järelevalve kaudu tagama ka toiduohutuse teised olulised elemendid, näiteks jälgitavuse; rõhutab, et sertifitseerimisnõuded kajastavad ühiskonna nõudmisi ja seetõttu on vaja eraldada põllumajandustootjatel tekkivate kulude katmiseks riiklikke toetusi; on seisukohal, et tuleks edendada tootjaorganisatsioonide aktiivsemat koostööd, sest üksikute põllumajandustootjatel ei ole võimalik kaubanduse liialdatud sertifitseerimiseeskirju vaidlustada;

55. juhib tähelepanu, et erasertifitseerimissüsteemid ei täida käesoleval ajal eesmärki abistada tootjaid tarbijatele asjaomaste toodete omaduste selgitamisel, vaid muutuvad lihtsalt turule sisenemise vahendiks, suurendavad sellega põllumajandustootjate halduskoormust ning on paljude toiduga tegelevate jaekaubandusettevõtete jaoks hea äri; leiab, et kõnealuste sertifitseerimissüsteemide liigset arvu ei tohiks edendada, sest tootmissektori ühe osa jaoks tähendavad need turulepääsu piirangut;

56. juhib tähelepanu, et erasertifitseerimissüsteemide praegune liigne arv takistab sektori teatava osa turule sisenemist ja et kõnealused süsteemid ei aita kaasa toote omaduste tarbijatele paremal viisil selgitamisele; kutsub komisjoni üles tegutsema erasertifitseerimissüsteemide vastastikuse tunnustamise suunas, et takistada nende liigset arvu ja kvaliteettoodete turult väljatõrjumist; peab vajalikuks ühenduse suuniste väljatöötamist, mis katavad aspekte, mida kõnealuste süsteemidega ei oleks võimalik reguleerida, näiteks väärtust lisavad mõisted ja tähised, mis tuleks kindlaks määrata objektiivsete skaalade ja andmete alusel;

57. juhib tähelepanu, et piirkondlikel toodetel on kohaliku majanduse ja kohalike kogukondade jaoks suur tähtsus, nii et registreeritud geograafiliste tähiste arvu piiramisele suunatud ettepanekud tuleb tagasi lükata;

58. leiab, et ei ole vajadust traditsiooniliste toodete uute edendusalgatuste väljatöötamiseks, kuna see võib kaasa tuua garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste süsteemi väärtuse vähenemise;

59. nõuab koostöö tihendamist Euroopa Standardiorganisatsiooniga ning alternatiivsete mehhanismide, nagu HACCP (ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollipunktide süsteem), laialdasemat rakendamist;

60. märgib, et rahvusvahelises plaanis on Euroopa Liidul olnud peamiste kaubanduspartneritega konkurentsipüsime probleeme; väljendab muret seoses kiirelt areneva majandusega riikidest pärinevate toodete survega, mis ei täida samu ohutus- ja kvaliteedistandardeid ning mille üle teostatakse puudulikku kontrolli; kinnitab sellega seoses veel kord vajadust rakendada „kvalifitseeritud turulepääsu kontseptsiooni“, mida Euroopa Parlament on kinnitanud paljudes oma resolutsioonides;

Teisipäev, 10 märts 2009

61. nõuab võtmeturgudel kahepoolsete kokkulepete sõlmimist ning kokkuleppeid võltsimise vastu võitlemiseks; on arvamisel, et komisjon peaks selgitama rahvusvahelise kaubamärkide kaitse valdkonna küsimusi, kaasa arvatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kaitse osas;

Muud aspektid

62. toetab tegevust Euroopa Liidu toiduainete kvaliteedi ja toiduohutuse poliitikast saadava kasu võimalikult ulatuslikuks reklaamimiseks; avaldab kahetsust, et avalikkusel ei ole hõlpsat juurdepääsu igakülgele teabele Euroopa Liidu panuse kohta nimetatud valdkonnas; soovib komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada ELi toodetele kehtivate kvaliteedi- ja toiduohutusstandardeid puudutavad teavitus- ja edendustegevust;

63. rõhutab ELi poolse rahastamise võimalikku rolli selles valdkonnas; märgib, et ühenduse osalusmäär „lähenemisetapis olevate liikmesriikide“ kvaliteediprogrammides on kuni 75 %; juhib tähelepanu krediititingimuste karmistumisele väiketootjatele ülemaailmse finantskriisi kontekstis, mis kärbib oluliselt nimetatud tootjate juurdepääsu kaasrahastamisele;

64. on arvamisel, et tuleks edendada põllumajandustootjate poolt vahetult juhitavaid turge, kus müüakse kohalikke ja hooajalisi tooteid, sest see tagab kvaliteettoodete õiglase hinna, tugevdab toote ja kasvatuspiirkonna seotust ning julgustab tarbijaid tegema teavitatud kvaliteedil põhinevaid valikuid; on seisukohal, et liikmesriikides tuleks edendada müügiipindade loomist, kus tootjatel on võimalik oma tooteid tarbijatele vahetult pakkuda;

65. nõuab müügitoeetusprogrammide loomist kohalike turgude jaoks, et edendada kohalikke ja piirkondlikke töötlemis- ja turustamisalgatusi; on arvamisel, et seda saab teha näiteks tootjate ühistute kaudu, mis suurendavad lisandväärtust maapiirkondades ja pikkade transporditeede vältimise kaudu on heaks näiteks kliimamuutusega võitlemisel;

*

* *

66. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruanded

P6_TA(2009)0099

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta (2008/2243(INI))

(2010/C 87 E/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2007. aasta aruannet 2006. aasta konkurentsipoliitika kohta (KOM(2007)0358) ja 16. juuni 2008. aasta aruannet 2007. aasta konkurentsipoliitika kohta (KOM(2008)0368);

— võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2005. aasta riigiabi tegevuskava „Vähem ja paremini suunatud riigiabi: riigiabi reformikava 2005–2009“ (KOM(2005)0107);

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni riigiabi reformi 2005–2009 kohta ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 97.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 6. augusti 2008. aasta määrust (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 31. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1400/2002 asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes mootorsõidukisektoris (mootorsõidukite grupierandi määrus) ⁽³⁾;
- võttes arvesse regionaalabi suuniseid aastateks 2007–2013 ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse komisjoni 24. oktoobri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1627/2006, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 794/2004 seoses riigibist teatamise standardvormidega ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse komisjoni 24. oktoobri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1628/2006, mis käsitleb asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist investeringuteks ette nähtud regionaalabi suhtes ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse ühenduse raamistikku teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi kohta ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse oma 27. aprilli 2006. aasta resolutsiooni uuendustegevusele antava riigiabi tegevuskava valdkonnapõhiste aspektide kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevaid ühenduse suuniseid ⁽⁹⁾;
- võttes arvesse ühenduse suuniseid väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtetesse tehtavatele riskikapitaliinvesteringutele antava riigiabi kohta ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist laevaehituse riigiabi raamistiku kehtivusaja pikendamise kohta ⁽¹¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes ⁽¹²⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta ⁽¹³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/111/EÜ liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse ning teatavate ettevõtjate finantslähipaistvuse kohta ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁾ ELT L 379, 28.12.2006, lk 5.

⁽²⁾ ELT L 214, 9.8.2008, lk 3.

⁽³⁾ EÜT L 203, 1.8.2002, lk 30.

⁽⁴⁾ ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.

⁽⁵⁾ ELT L 302, 1.11.2006, lk 10.

⁽⁶⁾ ELT L 302, 1.11.2006, lk 29.

⁽⁷⁾ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT C 296 E, 6.12.2006, lk 263.

⁽⁹⁾ ELT C 82, 1.4.2008, lk 1.

⁽¹⁰⁾ ELT C 194, 18.8.2006, lk 2.

⁽¹¹⁾ ELT C 173, 8.7.2008, lk 3.

⁽¹²⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

⁽¹³⁾ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

⁽¹⁴⁾ ELT L 318, 17.11.2006, lk 17.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse 19. veebruari 2008. aasta deklaratsiooni vajaduse kohta uurida võimalikke võimalialdusi Euroopa Liidu suurtes supermarketites ja olukorda parandada ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni valdkondlikke uuringuid energeetika- ja jaepangandussektoris;
  - võttes arvesse suuniseid määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse komisjoni teatist, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 2. aprilli 2008. aasta valget raamatut EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahju hüvitamise kohta (KOM(2008)0165);
  - võttes arvesse komisjoni 11. juuli 2007. aasta valget raamatut spordi kohta (KOM(2007)0391);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A6-0011/2009),
1. tervitab komisjoni 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete avaldamist;
  2. toetab jätkuvalt Euroopa Parlamendi aktiivsemat rolli konkurentsipoliitika väljatöötamisel kaasotsustamismenetluse kasutuselevõtmise abil;
  3. õnnitleb komisjoni tõhusa tegevuse puhul konkurentsi raskekujuliselt piiravate ebaseaduslike kartellide vastu ning süüdlastele määratud rekordiliste trahvide puhul;
  4. kutsub komisjoni ja nõukogu üles seoses määruse (EÜ) nr 1/2003 ⁽⁴⁾ toimimist käsitleva komisjoni aruande ettevalmistamisega lisama määrusesse (EÜ) nr 1/2003 trahvimise põhimõtted ning neid põhimõtteid täiustama ja täpsustama, et need vastaksid õiguse üldpõhimõtetele seatavatele nõuetele;
  5. toetab leebema kohtlemise muudetud teatise ning menetluse kasutamist, mis aitab kaasa konkurentsi raskekujuliselt piiravate ebaseaduslike kartellide tegevusest teatamisele;
  6. tunneb heameelt EÜ konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist käsitleva valge raamatu avaldamise üle, kuid nõuab tungivalt reformi jätkamist, et vältida USA süsteemi negatiivsete tagajärgede kordumist Euroopa Liidus;
  7. palub komisjonil anda tulevastest aruannetes selgemat teavet komisjoni tarbija kontaktametniku rolli ja osaluse kohta konkurentsijuhtumite lahendamisel;
  8. väljendab muret seoses sellega, et suurettevõtjad kuritarvitavad oma turuvõimu, ning kutsub komisjoni üles analüüsima tarnijate, eelkõige toiduainete tootjate ja jaemüüjate vaheliste ebavõrdsete suhete mõju konkurentsile seoses valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamisega; ootab komisjoni töögrupi aruannet ostujõu kohta;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0054.

⁽²⁾ ELT C 210, 1.9.2006, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 298, 8.12.2006, lk 17.

⁽⁴⁾ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

Teisipäev, 10 märts 2009

9. kutsub komisjoni üles kaaluma, kas vaadata läbi teenuste valdkonnas esinevad kuritarvitused, mis võivad takistada väikeettevõtetele pakkumiste tegemist; märgib, et füüsilisest isikust ettevõtjatel ja vabakutse- listel, kui nad sõltuvad majanduslikult peaaegu täielikult ühest või mõnest suurtarbijast, ei võimaldata mõnikord standardtariife kohaldada, ning palub komisjonil uurida, kuidas neil oleks võimalik kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega organiseeruda, läbiraakimisi pidada ja kollektiivlepinguid sõlmida;
10. kutsub komisjoni üles vaatama läbi oma sisemenetlusi valdkondlike uuringute teemade valimiseks;
11. palub komisjonil kaaluda *online*-reklaami kohta valdkondliku uuringu koostamist;
12. palub komisjonil analüüsida võimalikke riikidevahelisi erinevusi riigihangete eeskirjade kohaldamisel ja selle tulemusena tekkivaid võimalikke konkurentsimoonutusi;
13. märgib, et komisjon osutab rekordilisele kasvule kolmes järgmises valdkonnas: konkurentsieeskirjade rikkumise tõttu kartellidele määratavad trahvid, komisjonile edastatud ühinemisteatiste arv ja komisjonile edastatud riigiabi teatiste arv; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon vaataks kiiresti läbi töötajate koosseisu, et tagada konkurentsi peadirektoraadis kasvava töökoormusega toimetulemiseks vajalik arv töötajaid;
14. rõhutab, et konkurentsieeskirjade kohaldamist ühinemiste ja omandamiste suhtes tuleb hinnata mitte siseturu üksikute osade, vaid kogu siseturu seisukohalt tervikuna;
15. tervitab asjaolu, et komisjoni 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannetes on esitatud tõendeid konkurentsi peadirektoraadi ühinemiste kontrolliga tegeleva üksuse valdkondade kaupa ümberkor- raldamise tulemuslikkuse kohta koos süvendatud majandusanalüüside ja vastastikuse eksperdi hinnanguga;
16. tervitab teadet ühinemismääruse⁽¹⁾ läbivaatamise alustamise kohta; kordab oma seisukohta, et praegused sätted on ELi üha enam läbipõimunud ja keerukamaid turge silmas pidades ebapiisavad ning need tuleks läbi vaadata, et jõuda võrreldavate ühinemiste hindamise puhul järjekindla lähenemisviisini;
17. märgib riigiabi teatiste rekordilist arvu ning tunneb heameelt väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEde), VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks antavat abi, tööhõivele antavat abi, koolitusabi ja regionaal- abi hõlmava üldise grupierandi määruse avaldamise üle;
18. väljendab eelkõige heameelt võimaluse üle toetada töötajaid seoses töötajate lapse- ja vanemahool- duse kuludega;
19. tunneb muret pangandussektoris toimuva turu jätkuva kontsentreerumise ja huvide konflikti pärast; hoiatab võimalike globaalsete süstemaatiliste riskide eest, mis tekivad huvide konflikti ja kontsentreerumise tõttu;
20. tunneb heameelt riigiabi tulemustabeli läbivaatamise üle, kuid nõuab tungivalt, et komisjon analüü- siks riigiabi tulemuslikkust ning tulemustabeli läbivaatamisel selguksid liikmesriigid, kes ei ole piisaval määral suutnud ebaseaduslikku riigiabi tagasi nõuda;
21. tunneb heameelt keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste avaldamise üle, millega tagatakse, et liikmesriigid võivad toetada taastuvenergia tootmist ja energiatõhusat koostootmist tootmiskulude ja turuhinna vahet täielikult katva tegevusabi andmise kaudu;

⁽¹⁾ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

Teisipäev, 10 märts 2009

22. kordab nõudmist edasiste edusammude järele nii kehtivate konkurentsieeskirjade täpsustamisel kui ka nende praktilisel kohaldamisel üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele, arvestades märkimisväärseid erinevusi liikmesriikide poliitikas;
23. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Liidu energiatarbijatele avaldavad jätkuvalt negatiivset mõju ebaproportsionaalsed hinnatõusud ja moonutatud energiaturg, mille toimimine tunnistati komisjoni valdkondliku uuringu tulemusena puudulikuks; rõhutab veel kord täielikult välja kujundatud ja hästi toimiva energia siseturu olulisust;
24. toetab komisjoni püüdlusi arendada edasi ELi gaasi- ja elektriturge, mille üks oluline element on ühelt poolt ülekandevõrkude ning teiselt poolt tootmise ja varustuse lahutamine (nn eristamine);
25. väljendab muret kütuse hinna kujunemise vähese läbipaistvuse pärast ELi turgudel; palub komisjonil tagada korralik konkurentsikäitumise järelevalve nendel turgudel;
26. nõuab, et loodaks mehhanismid, millega tagatakse, et saastekvootidega kauplemise süsteemi vastuvõtmine ei kahjusta konkurentsi ühenduse sees ega suhetes väliste konkurentidega;
27. märgib, et nõukogu kutsus komisjoni juba 9. oktoobril 2007 kaaluma võimalusi lihtsustada ja seostada menetlusi, et kriitilistes olukordades kiiresti lahendada riigiabi taotlusi;
28. tervitab komisjoni antud kiireid vastuseid ja selgitust finants- ja majanduskriisi haldamise ning riigiabi kasutamise kohta; võtab teadmiseks riigiabi summade suurenemise ja tunneb heameelt täiendavate üksikasjalike suuniste üle, mille eesmärk on paremini suunatud riigiabi;
29. tunnistab asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b kohaldatavust liikmesriikide praegusele majandusolukorrale, mis tuleneb finantsturgude ebastabiilsusest; peab siiski vajalikuks, et komisjon jääks finantsabi meetmetiku suhtes valvsale seisukohale, et tagada päästetegevuse vastavus ausa konkurentsi põhimõtetele;
30. hoiatab konkurentsieeskirjade kohaldamise reaalse peatamise eest; rõhutab, et päästeoperatsioone on vaja üksikasjalikult kontrollida ja tagada nende kooskõla asutamislepingu sätetega; nõuab, et komisjon esitaks järgmises iga-aastases konkurentsipoliitika aruandes Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele üksikasjaliku järelearuande konkurentsieeskirjade rakendamise kohta iga üksiku juhtumi puhul;
31. väljendab muret majandustegevuse vähenemise pärast Euroopa Liidus, mis ennustuste kohaselt jätkub 2009. aastal; peab õigeks, et konkurentsieeskirjade raamistikus kasutatakse kohaseid reageerimismehhanisme, nagu abi ümberkorraldamine või Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, et võidelda laenukriisi mõjuga majanduskasvule ja tööhõivele;
32. nõuab tungivalt, et komisjon tunnistaks vajadust kehtestada mehhanismid, mis võimalikult vähe kahjustaksid konkurentsi ja hoiaksid võimalikult ära riigi tagatise saajate poolt eelisolukorra võimaliku kuritarvitamise;
33. nõuab tungivalt, et komisjon kehtestaks riigiabi saavate finantsasutuste toimimist käsitlevad piirangud eesmärgiga tagada, et sellised asutused ei alusta tagatise abil agressiivset laienemist, mis kahjustaks konkurentse;
34. tunneb heameelt selle üle, et seoses mootorsõidukite grupierandi määruse rakendamisega on uute autode hinnaerinevus kõigjal Euroopa Liidus oluliselt vähenenud, ning ootab komisjoni hinnangut kõnealuse määruse tulemuslikkuse kohta;

Teisipäev, 10 märts 2009

35. tervitab komisjoni meetmeid mobiilside rändlustasude vähendamiseks; märgib siiski, et hinnad on jäänud püsima täpselt kindlaksmääratud ülemmäära alla; nõuab, et rakendataks meetmeid, mis toetaksid jaehindade reguleerimise asemel hinnakonkurentsi;
36. tervitab komisjoni konkurentsi peadirektoraadi tehtud tööd spordi valge raamatuga, milles muu hulgas juhitakse tähelepanu Euroopa Ühenduste Kohtu väljakujunenud praktikale ja komisjoni otsuste praktikale seoses EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisega spordi valdkonnas;
37. palub komisjonil rohkem arvestada oma poliitika rahvusvahelise mõõtmega Euroopa Liidu konkurentsivõime tagamisel ülemaailmsel tasandil ning nõuda vastastikkuse põhimõtte austamist ja rakendamist kaubanduslääbirääkimistel;
38. on seisukohal, et konkurentsipoliitika adekvaatne käsitlemine kahepoolsete kaubanduslepingute üle peetavate läbirääkimiste raames on oluline; nõuab, et konkurentsi peadirektoraat osaleks aktiivselt nendes läbirääkimistes, et tagada konkurentsivõime vastastikkune tunnustamine, eriti riigiabi, riigihangete, teenuste, investeeringute ja kaubanduse edendamise valdkonnas;
39. nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi struktuuri, millega ta osaleb rahvusvahelises konkurentsivõrgustikus ja Euroopa konkurentsipäeval, et tagada üldsuse laiem ja parem teavitamine sellest, et konkurentsipoliitika on majanduskasvu ja tööhõive tugevdamise seisukohast esmatähtis;
40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

„Small Business Act”

P6_TA(2009)0100

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” kohta (2008/2237(INI))

(2010/C 87 E/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatist „Kõigepealt mõtle väikestele”. Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (KOM(2008)0394) ja sellele lisatud komisjoni töödokumenti mõjuhindangu kohta (SEK(2008)2102);
- võttes arvesse oma 30. novembri 2006. aasta resolutsiooni teemal „On aeg tõsta tempot – kasvava majandusega ja ettevõtliku Euroopa loomine”⁽¹⁾ ja 19. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni Euroopa väikeettevõtluse harta rakendamise kohta⁽²⁾;
- võttes arvesse konkurentsivõime nõukogu 2 715. istungi 13. märtsi 2006. aasta järeldusi VKE-poliitika kohta majanduskasvu soodustamiseks ja tööhõive suurendamiseks ning konkurentsivõime nõukogu 2 891. istungi 1. ja 2. detsembri 2008. aasta järeldusi;
- võttes arvesse Regionide Komitee 12. veebruari 2009. aasta arvamust;
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. jaanuari 2009. aasta arvamust;

⁽¹⁾ ELT C 316 E, 22.12.2006, lk 378.⁽²⁾ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 258.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse Euroopa väikeettevõtluse harta hea tava valimist 2008. aastal;
  - võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2008. aasta töödokumenti „Euroopa parimad tavad, mis lihtsustavad VKEde juurdepääsu riigihankelepingutele” (SEK(2008)2193);
  - võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2007. aasta teatist „Väike, puhas ja konkurentsivõimeline. Programm väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete abistamiseks keskkonnakaitsealaste õigusaktide järgimisel”(KOM(2007)0379);
  - võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatist säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava kohta (KOM(2008)0397);
  - võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatist „Tööstusomandi õiguste strateegia Euroopas” (KOM(2008)0465);
  - võttes arvesse halduskoormust käsitleva sõltumatute huvirühmade kõrgetasemelise töörühma 10. juuli 2008. aasta arvamust halduskoormuse vähendamise kohta prioriteetses äriühinguõiguse valdkonnas ja 22. oktoobri 2008. aasta arvamust arvete esitamist ja elektrooniliste arvete esitamist käsitlevate eeskirjade reformi kohta direktiivis 2006/112/EÜ (käibemaksudirektiiv);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A6-0074/2009),
- A. arvestades, et ELi 23 miljonil väikesel ja keskmise suurusega ettevõtjal (VKE), mis moodustavad umbes 99 % kõikidest ettevõtjatest ja pakuvad üle 100 miljoni töökoha, on väga tähtis rolli majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja töökohtade loomise soodustamisel, nad on innovatsiooni peamine allikas ning tööhõive säilitamise ja suurendamise seisukohalt väga vajalikud;
- B. arvestades, et VKEd tuleb asetada kõikide ühenduse poliitikavaldkondade keskmesse, et võimaldada neil areneda ja kohaneda üleilmastumise nõudmistega, osaleda nn teadmiste kolmnurgas ning kohaneda keskkonna- ja energiaalaste ülesannetega;
- C. arvestades, et vaatamata Euroopa Liidu varasematele algatustele ei ole majanduskeskkond VKEde jaoks alates 2000. aastast oluliselt või tuntavalt paranenud;
- D. arvestades, et ülekaalukas enamik VKEsid on mikroettevõtted, käsitööstusettevõtted, pereettevõtted ja ühistud, mis kujutavad endast ettevõtluskultuuri loomulikke inkubaatoreid ning millel on seetõttu oluline roll sotsiaalse kaasatuse ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise edendamisel;
- E. arvestades, et VKEdele ei pakuta piisavat toetust, et nad saaksid end kaitsta piiriülel kasutatavate ebaausate kaubandustavade eest, nagu eksitavaid ärikatalooge kirjastavate ettevõtete tegevus;
- F. arvestades, et Euroopa VKEdel on erinevustele vaatamata palju sarnaseid probleeme oma potentsiaali täielikul realiseerimisel sellistes valdkondades nagu suuremate ettevõtetega võrreldes suhteliselt suuremad halduskulud ja nõuete täitmisega seotud kulud, juurdepääs rahastamisele ja turgudele, innovatsioon ja keskkond;

Teisipäev, 10 märts 2009

- G. arvestades, et VKE-sõbraliku keskkonna saavutamiseks tuleb muuta arusaama ettevõtja rollist ja riskivõtmisest: ettevõtlusel ja sellega seonduval riskivalmidusel peaks olema poliitiliste liidrite ja meedia poolehoid ning haldusasutuste toetus;
- H. arvestades, et VKEd peavad oma rahvusvaheliseks muutumise protsessi alguses tegelema selliste konkreetsete probleemidega nagu rahvusvahelise kogemuse puudumine, kogenud personali nappus, väga keeruline rahvusvaheline reguleeriv raamistik ning vajadus teha muudatusi organisatsiooni- ja ettevõtluskultuuris;
- I. arvestades, et Euroopa Parlament on sageli märkinud kahetsusega, et Euroopa väikeettevõtluse harta siduva õigusjõu puudumine on kahjustanud selle tõelist rakendamist ja et selle 10 soovitus on suuremas osas jäänud tähelepanuta; arvestades, et sellest tulenevalt nõudis Euroopa Parlament oma eelmainitud 19. jaanuari 2006. aasta resolutsioonis, et nõukogu kõnealuse probleemiga tegeleks,

Üldist

1. toetab kindlalt komisjoni eelmainitud 25. juuni 2008. aasta teatist, mille eesmärk on ambitsioonikas poliitikakava, et edendada VKEde kasvu 10 juhtpõhimõtte kaudu ja juurutada lähenemisviis „kõigepealt mõtle väikestele” poliitika väljatöötamisel kõikidel tasanditel;
2. väljendab siiski kahetsust, et väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (SBA) ei ole õiguslikult siduv dokument; on seisukohal, et algatuse tõeliselt uuenduslik aspekt on selle eesmärk asetada põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele” ühenduse poliitika keskmesse; kutsub nõukogu ja komisjoni üles ühinema parlamendiga püüdlustes muuta see põhimõtte siduvaks reegliks, mille vorm tuleb veel kindlaks määrata, eesmärgiga tagada, et seda kohaldatakse nõuetekohaselt kõikides tulevastes ühenduse õigusaktides;
3. rõhutab, et on hädavajalik rakendada 10 juhtpõhimõtet Euroopa, riigi ja piirkondlikul tasandil; kutsub seetõttu nõukogu ja komisjoni üles võtma tugevat poliitilist kohustust nõuetekohase rakendamise tagamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid tihedat koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega, et määrata kindlaks prioriteedid ja rakendada kiiresti eelkõige riiklikul tasandil konkurentsivõime nõukogu poolt 1. detsembril 2008 vastu võetud SBA tegevuskava, millega tagatakse, et kõik osalised järgivad tõhusalt juhtpõhimõtteid;
4. kutsub komisjoni üles veelgi edendama VKEdega seotud poliitika läbipaistvust ja sellealast teadlikkust, ühendades olemasolevad VKEdele mõeldud ühenduse vahendid ja fondid ELi eelarve eraldi rubriigis;
5. on sügavalt veendunud, et on ülioluline luua kontrollimehhanism, et jälgida juba elluviidud poliitikaalgatuste nõuetekohast ja kiiret rakendamist; kutsub seetõttu nõukogu üles lisama liikmesriikide tasandil võetavad meetmed Lissaboni protsessi ja teavitama parlamenti igal aastal saavutatud edust;
6. kutsub komisjoni üles looma seiresüsteemi, et jälgida pärast 10 juhtpõhimõtte rakendamist komisjoni ja liikmesriikide poolt saavutatud edu; kutsub komisjoni üles kehtestama standardkriteeriumeid tehtud edusammude hindamiseks; kutsub liikmesriike üles lisama oma esimesi eduaruandeid eelseisvatesse riiklikke reformikavasid käsitlevatesse aastaaruannetesse;
7. rõhutab vajadust panna erilist rõhku käsitöendus-, pere- ja mikroettevõtetele ning üksikettevõtjatele ELi, riigi ja piirkondlikul tasandil ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid konkreetsetel nendele ettevõtetele suunatud reguleerivad, haldus-, maksu- ja elukestvat õpet käsitlevad meetmed; nõuab ka, et tunnustataks vabade elukutsete esindajate eripära ja vajadust kohelda neid samamoodi nagu teisi VKEsid, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus neid elukutseid reguleeriva õigusega; rõhutab VKEde ühenduste tähtsat rolli kauplejate, käsitöendusettevõtete ja muude elukutsete jaoks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd, et parandada nende tööstusettevõtete majanduskeskkonda ning nende kutseliitude ja tööstusühenduste õiguslikku raamistikku;

Teisipäev, 10 märts 2009

8. on seisukohal, et komisjoni ettepanekutes puudub selge strateegia füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks nende õigusliku seisundi ja seaduslike õiguste parandamiseks, eriti kui nende positsioon on võrreldav palgatöötajate omaga; kutsus komisjoni üles tagama füüsilisest isikust ettevõtjatele õigust leppida kokku standardtariifides, organiseeruda ja sõlmida kollektiivlepinguid, kui lepingu teine pool on turgu valitseva seisundiga suurettevõtja, tingimusel et see ei kahjusta väiksema mõjuvõimuga potentsiaalseid kliente ega põhjusta turumoonutusi;
9. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid pakuksid sihipäraseid toetusmeetmeid ja individuaalset toetust, näiteks teave, nõustamine ja riskikapitalile juurdepääsu võimalused VKEdes hulka kuuluvate ettevõtete asutamisel;
10. rõhutab vajadust töötada välja sotsiaal-majanduslik mudel, millega luuakse sobiv turvavõrk väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele loomemajanduse sektoris, kus esineb sageli ebastabiilseid töötingimusi;
11. märgib kahetsusega, et naised takistavad ettevõtteid loomast ja edukalt juhtimast sellised tegurid nagu teabe puudumine, kontaktide vähesus ja vähene juurdepääs võrgustikele, sooline diskrimineerimine ja stereotüübid, ebarahuldavad ja jäigad lapsehooldusvõimalused, raskused ettevõtluse ja perekondlike kohustuste ühitamisel, samuti naiste ja meeste erinev lähenemine ettevõtlusele;
12. kiidab heaks kavandatava naisettevõtjate esindajate võrgustiku loomise ja juhendamiskavad, et innustada naisi oma ettevõtet looma, ning ettevõtluse edendamise naissoost kõrgkoolilõpetajate hulgas; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et paljudes ettevõtetes valitseb ikka veel sooline vahetegemine, mis on väga tõsine probleem ja jääb selleks pikaks ajaks, sest seni, kuni naised tööturul diskrimineeritakse, kaotab Euroopa Liidu võimekaid töötajaid ja ettevõtjaid ning kaotab sellest tulenevalt raha; on seetõttu arvamusel, et veelgi rohkem raha tuleks investeerida naisettevõtjate toetamiseks mõeldud projektidesse;
13. rõhutab, et naiste ettevõtlus aitab kaasata naisi tööturule ning parandada nende majanduslikku ja sotsiaalset staatust; peab siiski kahetsusväärseks, et selles valdkonnas püsib meeste ja naiste ebavõrdsus eelkõige töötasu osas naiste vastu üles näidatud suurele huvile vaatamata ning naisettevõtjate osakaal on Euroopa Liidus jätkuvalt väike, mis on osaliselt seotud tunnustamata, ent siiski olulise panusega (näiteks tasuta töö), mille naised annavad väikeste ja keskmise suurusega pereettevõtete igapäevasesse tegevusse;
14. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid arvestaksid loome- ja kultuurisektorit kui ELi majandus- ja sotsiaalset arengut edendavat jõudu, mis annab 2,6 % SKPst ja hõlmab 2,5 % ELi tööjõust; rõhutab VKEdes olulisust info- ja sidetehnoloogias ning loomemajanduse valdkonna elavdamisel;
15. rõhutab, et loomemajanduse sektoris on ülekaalus VKEd ja see on eriti oluline jätkusuutliku piirkondliku tööhõive tagamiseks;
16. pooldab komisjoni kavatsust võtta menetlusse direktiiv vähendatud käibemaksu määrade kohta tömahukate ja kohalikul tasandil osutatavate teenuste puhul, mida osutavad peamiselt VKEd; kuid rõhutab, et see ei tohi kaasa tuua konkurentsi moonutamist ega jätta ebaselgeks, milliseid teenuseid direktiiv hõlmab;
17. märgib vajadust tagada, et VKEd saaksid osta väikestes kogustes ning keskkonnasõbralikke ja kohalikke tooteid ning muutuksid nõnda kliimasõbralikumaks ja tõhusamaks;
18. tunneb heameelt, et kiiresti võeti vastu üldine grupierand seoses riigiabiga ja meetmed Euroopa osatõu pühikirja ja vähendatud käibemaksu määrade kohta;

Teisipäev, 10 märts 2009

19. tervitab komisjoni ettepanekut alandada kohalikul tasandil osutatavate teenuste käibemaksumäärasid; kutsub komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid riigiabi käsitlevate eeskirjade leebemaks muutmiseks, et julgustada riigihankevõimaluste pakkumist kohalikele ettevõtetele, eelkõige kohalikele VKEdele;

20. toetab ideed pikendada 2012. aastani praegu kehtivat korda, mille alusel filmide tootmiseks antava riigiabi suhtes ei kohaldata EÜ konkurentsieeskirju, ja peab seda loominguga tegelevatele VKEdele suureks toeks;

21. toetab komisjoni 6. augusti 2008. aasta määruses (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) ⁽¹⁾, sätestatud uusi riigiabi eeskirju, mille kohaselt on VKEd teatavatel tingimustel teatamiskohustusest vabastatud;

22. märgib, et hoolimata Euroopa väikeettevõtluse hartas võetud selgest kohustusest jääb VKEde häält sotsiaalse dialoogi kontekstis kuulmatuks; nõuab tungival, et see puudus kõrvaldataks ametlikult asjakohaste ettepanekutega SBA raames;

23. peab vajalikuks panna SBA raames suuremat rõhku tööõiguse valdkonnale ja pöörata erilist tähelepanu turvalise paindlikkuse mõistele, mis annab just VKEdele võimaluse turumuutustele kiiremini reageerida ja selle kaudu tagada kõrgem tööõhõive määr ning ettevõtete parem konkurentsivõime, sealhulgas rahvusvaheline konkurentsivõime, võttes seejuures arvesse vajalikku sotsiaalset kaitset; viitab sellega seoses oma 29. novembri 2007. aasta resolutsioonile kaitstud paindlikkuse ühiste põhimõtete kohta ⁽²⁾;

24. lisaks rõhutab tööõiguse tähtsust, eelkõige seoses sellega, kuidas on võimalik optimeerida selle kohaldamist VKEdele näiteks parema nõustamise või haldusmenetluste lihtsustamise kaudu, ja kutsub liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu VKEdele seoses nende konkreetsete lähenemisviisidega turvalisele paindlikkusele, kaasa arvatud aktiivse tööturupoliitika kaudu, kuna VKEdel on oma väikese töötajaskonna tõttu võimalus suuremaks sisemiseks ja väliseks paindlikkuseks, kuid teisalt on neil endil ja nende töötajatel vaja suuremat turvalisust; peab tähtsaks, et tööõiguses, mis on turvalise paindlikkuse peamisi tugisambaid, loob VKEde jaoks usaldusväärse õigusliku aluse, kuna sageli ei saa need ettevõtted endale lubada õigusosakonda ega personalijuhtimise osakonda; juhib tähelepanu sellele, et Eurostati andmetel oli 2003. aastal 91,5 % Euroopa äriühingutest vähem kui 10 töötajat;

25. peab vajalikuks võtta kasutusele meetmed võitluseks deklareerimata töö vastu, mis on vaieldamatult eriti töömahukate VKEde puhul ebaausa konkurentsi allikas;

26. kutsub liikmesriike üles suurendama alaesindatud etniliste vähemuste esindajatele kuuluvate VKEde kaasamist peamistesse majandussektoritesse ja töötama selleks välja tarnijate mitmekesisuse programme eesmärgiga anda võrdsed võimalused alaesindatud ettevõtetele, kes lepingute pärast suuremate ettevõtetele konkureerivad;

27. rõhutab Euroopa osaühingu põhikirja kui uue täiendava õigusliku vormi tähtsust, tingimusel et selles keskendutakse VKEdele, kes kavatsevad osaleda piiriüleses tegevuses, ning et seda põhikirja ei saa kuritarvitada suuremad äriühingud liikmesriikide selliste õigusnormide kahjustamiseks ja nendest kõrvalhoidumiseks, mille abil edendatakse kõikide sidusrühmade huve arvestavat ettevõtete juhtimise süsteemi;

28. kutsub riigiasutusi üles, võttes aluseks põhimõtte, et juurdepääs teabele on teabe enda saamise eeltingimus, ja arvestades siinkohal interneti kui vahendi tähtsust, lihtsustama maksimaalselt asutuste veebisaite, et võimaldada kasutajatel teha kindlaks pakutavad toetusmehhanismid ja neid paremini mõista;

⁽¹⁾ ELT L 214, 9.8.2008, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 297 E, 20.11.2008, lk 174.

Teisipäev, 10 märts 2009

Uurimis- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ergutamine

29. rõhutab innovatsiooni tähtsust VKEde jaoks ja uurimistegevuse võimaluste kasutamise seotud raskusi; on seisukohal, et riiklikud teaduste akadeemiad ja uurimisinstituudid võiksid aidata edendada innovatsiooni ja vähendada VKEde uurimistegevuse takistusi; on seisukohal, et keskenduda ei tuleks mitte üksnes kõrgtehnoloogilisele innovatsioonile, vaid arvestada tuleks ka madala ja kesktaseme tehnoloogia ning informaalset innovatsiooni; on seisukohal, et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudil võiks olla oluline roll VKEdega seotud uurimis- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamisel; kutsub liikmesriike üles mitmekordistama algatusi, millega hõlbustatakse VKEde juurdepääsu uurimistegevusele; on veendunud, et kõik ühenduse uurimis- ja tehnoloogiaprogrammid tuleks kujundada sellisel viisil, mis hõlbustab VKEde piiriülest osalemist;

30. toetab komisjoni algatust teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendale raamprogrammile (2007–2013) ⁽¹⁾ juurdepääsu parandamiseks;

31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma paremaid raamtingimusi, mille eesmärk on luua keskkond, mis soodustab innovatsiooni VKEde, eelkõige intellektuaalomandi kaitse parandamise ning võltsimise ja pettuste vastase võitluse tõhustamise võimaluste loomisega kogu Euroopa Liidus; on veendunud, et tasakaalustatud intellektuaalomandi õigusi käsitlevad eeskirjad saavad pakkuda kaitset ning tagada seejuures teabe ja ideede liikumise ja vahetuse; rõhutab, et VKEdele on vaja toetust intellektuaalomandi õiguste kaitseks, nende õiguste austamiseks asjaomaste intellektuaalomandi õiguste asutuste abiga ja ka oma intellektuaalomandi õiguste kasutamiseks, et leida rahastajaid;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles nõudma oma äripartneritelt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping) rangemat kohaldamist ning tegema kõiki vajalikke jõupingutusi kahepoolsete, piirkondlike või mitmepoolsete lepingute vastuvõtmiseks, et võidelda võltsimise ja piraatluse vastu, näiteks võltsimisvastane kaubandusleping (ACTA);

33. on seisukohal, et VKEde e-kaubanduse kogu potentsiaal ei ole ikka veel täielikult ära kasutatud ja et veel on palju ära teha ühtse Euroopa elektroonikaturu saavutamiseks toodetele ja teenustele, mille puhul VKEd võivad täita ELi turgude edasisel integreerimisel juhtivat rolli;

34. on seisukohal, et VKEde osalemist klustrites tuleb edendada selleks, et stimuleerida innovatsiooni ja suurendada ELi majanduse konkurentsivõimet; kutsub seepärast komisjoni üles toetama klustrite juhtimise parandamist, eriti parimate tavade ja koolitusprogrammide vahetuse kaudu, kujundama ja levitama vahendeid klustrite tulemuslikkuse hindamiseks, edendama klustrite koostööd ja lihtsustama veelgi klustrite ELi programmides osalemise korda;

35. nõuab, et SBAs võetaks arvesse VKEde koostöövorme (ostmise ja turustamisega tegelevad rühmitused), kuna rühmitused on tõendatult väiksemas pankrotiohus kui üksikettevõtjad;

36. on sügavalt veendunud, et patentidel on innovatsioonis ja majanduslikes tulemustes oluline roll, sest need võimaldavad novaatoritel saada uuenduslikest investeeringutest tulu ning annavad vajaliku kindluse investeeringutele, omakapitalile ja laenudele; on seepärast arvamusel, et tuleks saavutada kiire kokkulepe ühenduse patendi suhtes, millega tagatakse odav, tõhus, paindlik ja kvaliteetne õiguskaitse, mis on kohandatud VKEde vajadustele, ning ka Euroopa ühtlustatud patendivaidluste lahendamise süsteemi suhtes;

37. rõhutab vajadust edendada uuenduslike ja kommertskasutusele eelnevaid riigihankeid, sest see annab ostjatele, kodanikele ja osalevatele ettevõtjatele lisandväärtuse; kutsub liikmesriike üles suurendama uuenduslike riigihangete osakaalu ja uuenduslike VKEde osalemist riigihankemenetlustes; palub komisjonil hõlbustada parimate tavade levitamist selles valdkonnas, näiteks seoses pakkumiskriteeriumide ja -menetluste ning riskide ja teadmiste jagamise korraga;

⁽¹⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

38. on seisukohal, et rahvusvaheliste riigihangete puhul, kus uued tehnoloogiad võimaldavad piiriülest e-kaubandust, võimaldavad näiteks VKEde konsortsiumidele mõeldud kombineeritud enampakkumiste ning veebis avaldamise ja reklaamipakkumiste uued vormid riigihanke kaubanduse märkimisväärse suurenemisega edendada piiriülest e-kaubandust mitte ainult Euroopa Liidus, vaid kogu maailmas;

39. juhib tähelepanu sellele, et on vaja piisavalt tehnilist ja kvalifitseeritud personali; on seetõttu arvamisel, et on vaja rohkem investeerida haridusse ning tuleks tugevdada haridusasutuste ja VKEde vahelist sidet, nii et füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtluskultuuri ja ettevõtlusest teadlikkuse edendamine lisataks riiklikesse õppekavadesse; julgustab laiendama veelgi eri liikuvuskavasid, näiteks „Erasmus noortele ettevõtjatele” ja „Erasmus praktikantidele”, eriti seoses naiste osalemisega; toetab Leonardo da Vinci programmi kohaldamisala kavandatud laiendamist ning Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi loomist; nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid koostöös sotsiaalpartnerite ja koolituse pakkujatega tööpõhiseid kutse- ja ametialase (ümber)õppe ning elukestva õppe programme, mis on kohandatud konkreetselt vastavalt VKEde vajadustele ning mida kaasrahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist; palub komisjonil hõlbustada parimate tavade vahetamist uuendusliku koolituse valdkonnas ning töö ja pereelu ühitamise ning soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmete valdkonnas;

40. rõhutab, et tähtis on toetada noori ettevõtjaid ja naisettevõtjaid ning käivitada selleks muu hulgas juhendamise- ja nõustamisprogramme; juhib tähelepanu sellele, et VKEdes töötab üha rohkem naisi ja noori ettevõtjaid, kuigi nad töötavad ka praegu peamiselt kõige väiksemates ettevõtetes (mikroettevõtted) ja võivad langeda ettevõtete üleviimise või parandamise käigus kergesti stereotüüpide ja eelarvamuste ohvriks, eriti pereettevõtete puhul; kutsus seepärast liikmesriike rahvastiku vananemist arvesse võttes rakendada sobivat poliitikat ja mehhanisme, eelkõige võttes ettevõtete üleviimise puhul kasutusele diagnostika-, teavitus-, nõustamis- ja toetusvahendid;

41. juhib tähelepanu sellele, et seitsmes raamprogramm sisaldab finantsriski jagamise mehhanismi, mis peaks võimaldama lihtsustada juurdepääsu Euroopa Investeeringupangast (EIP) saadavatele laenudele mahukate projektide jaoks; kutsus komisjoni üles hindama, kuidas VKEd seda mehhanismi kasutavad, ja esitama sellest tulenevalt vajalikke ettepanekuid;

42. tervitab ühtse Euroopa võrgustiku loomist, millesse integreeritakse teenused, mida praegu osutavad euroinfokeskused ja innovatsiooni levikeskused, et toetada VKEsid kõikides nende innovatsiooni ja konkurentsivõimega seotud jõupingutustes paljude eri teenuste kaudu;

43. kutsus komisjoni üles hindama VKEde osalemist konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammis⁽¹⁾ ning esitama vajalikke ettepanekuid;

Rahastamise ja sellele juurdepääsu tagamine

44. juhib tähelepanu sellele, et VKEde rahastamise peamine allikas Euroopas on nende oma tegevus ja rahaasutustest saadud laenud; märgib, et VKEd arvatakse olevat kõrgema riskiga ja see takistab nende juurdepääsu rahastamisele; nõuab rahaasutuste, komisjoni ja liikmesriikide ühiseid jõupingutusi, et tagada VKEde juurdepääs rahastamisele ja pakkuda neile võimalust kindlustada oma kapitali kasumi ettevõttesse reinvesteeringu abil; on veendunud, et VKEdelt ei tohiks nõuda tasude maksmist enne tegevuse alustamist tagamaks, et nad suudavad ise rahalisi vahendeid ja ressursse luua; juhib siinkohal tähelepanu praeguse finantsolukorra kiireloomulisusele ja vajadusele viivitamatult tegutseda;

45. kutsus komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi VKEdele mõeldud Euroopa rahaliste vahendite ja riigiabi edendamiseks ja nende olemasolu kohta teabe andmiseks ning muutma need kaks vahendit nii kättesaadavamaks kui ka kergemini mõistetavaks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).

Teisipäev, 10 märts 2009

46. kutsub liikmesriike üles looma paremaid tingimusi, mis võimaldavad VKEdel investeerida erialasesse koolitusse, muu hulgas otseste maksukärbete ning maksuasutuste ja Euroopa Liidu vahelise hüvitamiskorra kaudu;

47. tunnistab, et liikmesriikide maksustamissüsteemid võivad takistada ettevõtete üleminekut, eelkõige pereettevõtete puhul, ning suurendada ettevõtte likvideerimise või sulgemise ohtu; kutsub seepärast liikmesriike üles oma õigus- ja maksuraamistikku hoolikalt läbi vaatama, et parandada ettevõtete ülemineku tingimusi, eriti omaniku pensionilejäämise või haiguse korral; on veendunud, et parandamine hõlbustab ettevõtete, eelkõige pereettevõtete tegevuse jätkumist, töökohtade säilimist ja kasumi reinvesteeringust;

48. on väga rahul hiljutise ühtekuuluvuspoliitika ja Lissaboni strateegia kooskõlastamisega; on arvamusel, et tänu regionaalfondide suuremale suunamisele ettevõtlusele, uurimistegevusele ja innovatsioonile võib kohalikul tasandil vabaneda suurel hulgal vahendeid ettevõtluspotentsiaali edendamiseks;

49. rõhutab, et dünaamilised finantsturud on VKEde rahastamise põhialus, ning rõhutab vajadust avada Euroopa riskikapitaliturud ja parandada juurdepääsu riskikapitalile, vahefinantseerimisele ja mikrokreeditidele; on seetõttu seisukohal, et tavaolukorras peaks VKEdel olema juurdepääs laenudele, mida annavad kapitaliturul osalejad, kes oskavad paremini hinnata nende eduvõimalusi ja katta tõhusamalt nende vajadusi;

50. toetab nõukogu ja EIP otsust võtta vastu mitmed reformid, et laiendada EIP grupi poolt VKEdele pakutavaid finantstooteid ning arendada tunduvalt edasi panganduspartneritele pakutavaid üldisi laene, seda nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt;

51. rõhutab, et VKEde piiratud juurdepääs rahastamisele takistab oluliselt nende loomist ja kasvu; tervitab sellega seoses EIP otsust toetada täiendava 30 000 miljoni euroga VKEdele mõeldud tagatise ja muid rahastamisvahendeid; kutsub EIPd üles töötama välja uusi rahastamisvahendite vorme ja tõelisi uusi lahendusi, et kõrvaldada takistused, mida kujutavad tagatised laenule juurdepääsemisel; samuti kutsub liikmesriike üles praegust majanduskriisi arvestades julgustama panku tagama VKEdele juurdepääsu laenule mõistlikel tingimustel;

52. kiidab heaks hiljutise algatuse, mis käsitleb ühismeedet väikerahastamisasutuste toetamiseks Euroopas (JASMINE), millest saavad kasu ettevõtluse alustajad ning mis edendab eriti noorte ja naiste ettevõtlust; palub liikmesriikidel võtta koostöös VKEde organisatsioonidega ja laenu andvate asutustega ennetav roll mikrokreeditidele ja alternatiivsetele rahastamisviisidele juurdepääsu ning nende taotlemist käsitleva teabe andmisel;

53. rõhutab EIP ja Euroopa Investeeringufondi tähtsat rolli VKEdele kättesaadavate rahaliste vahendite suurendamisel, võttes eriti arvesse praegust finantssegadust ja selle negatiivset mõju krediititurule; palub komisjonil ja liikmesriikidel edasi uurida, kuidas saaks parandada praegusi panganduseeskirju ja muid finantseeskirju, sealhulgas krediidireitingute läbipaistvust, et lihtsustada VKEde juurdepääsu rahastamisele; kutsub komisjoni üles looma koostöös liikmesriikide ja EIPga sobivaid raamtingimusi üleeuroopalise riskikapitalituru arenguks;

54. juhib tähelepanu sellele, et ühel neljast VKE tegevuse lõpetamise juhtumist on selle põhjuseks hilinev maksmine, enamikul juhtudel riiklike haldusasutuste poolt; rõhutab, et praegune olukord, kus laenu- raha on raskesti kättesaadav, võib mõjutada ebaproportsionaalselt VKEsid, kuna suuremad kliendid avaldavad väiksematele tarnijatele survet, et need pikendaksid maksetähtaegu; sellega seoses tervitab komisjoni ettepanekut vaadata läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/35/EÜ hilinev maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul⁽¹⁾ ning kutsub liikmesriike üles parandama maksekultuuri oma riiklikes haldusasutustes; nõuab tungival, et ühenduse tasandil kehtestataks ühtlustatud maksetähtaeg, mis võiks olla VKEdele tehtavate maksete puhul lühem, ja karistused selle tähtaja ületamise eest;

(1) EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35.

Teisipäev, 10 märts 2009

55. tervitab SBAs kavandatud meetmeid, mille eesmärk on parandada VKEde varustamist kapitaliga; nõuab finantskriisi valguses eelkõige katsetatud ja läbi proovitud riiklike VKEde toetusprogrammide laiendamist ja/või jätkamist ning nende toetamise laiendamist finantsvahendajatele;

56. võtab teadmiseks ELi konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi tohutu potentsiaali turutõrgete kõrvaldamisel VKEde rahastamisel, ökoinnovatsiooni edendamisel ja ettevõtluskultuuri toetamisel;

Turule juurdepääsu parandamine

57. märgib, et standardimine võib turule juurdepääsu lihtsustamise ja koostalitusvõime suurendamise kaudu tekitada innovatsiooni ja parandada konkurentsivõimet; kutsub komisjoni üles parandama VKEde juurdepääsu standarditele ja VKEde osalemist standardimisprotsessis; julgustab komisjoni ühenduse standardeid rahvusvaheliselt veelgi rohkem propageerima;

58. rõhutab, kui tähtis on kaasata võimalikult täiel määral Euroopa ettevõtlusvõrgustik, riiklikud projektijuhtimisasutused, kaubandus- ja tööstuskojad ning riigiasutused ELi uurimis-, arendus- ja innovatsiooni-programmide ning ELi struktuurifondide, sealhulgas ühenduse algatuse JEREMIE (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele) pakutavate võimaluste edendamise kohalikul tasandil;

59. märgib, et riigihanked moodustavad umbes 17 % ELi SKPst; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama VKEde juurdepääsu riigihangetele ja osalemist nendes ning kasutama selleks eespool nimetatud Euroopa parimates tavades, mis lihtsustavad VKEde juurdepääsu riigihankelepingutele, esitatud võimalusi muu hulgas järgmiselt:

- kasutada rohkem e-hankeid;
- kohandada lepingute suurusjärku;
- kergendada haldus- ja finantskoormust pakkumistel;
- esitada konkreetsete pakkumiste puhul asjakohased ja proportsionaalsed kvalifikatsioonikriteeriumid;
- parandada VKEde juurdepääsu avalikke pakkumisi käsitlevale teabele;
- ühtlustada nõutavad dokumendid;

60. lisaks ergutab liikmesriike võtma järgmisi meetmeid:

- nõuda, et ostjad põhjendaksid, miks nad ei jaga lepingut osadeks;
- laiendada võimalust vastata avalikele pakkumiskutsetele konsortsiumina;
- muuta ettemaksete tasumise nõue kõikide riigihankelepingute puhul üldiseks tavaks;

61. märgib, et on vajadus süsteemse konsulteerimisteenuse järele, mis abistaks VKEsid nende igapäevases töös kogu nende tegevusaja jooksul, eesmärgiga optimeerida nende investeeringuid;

62. on seisukohal, et täiustatud e-äri rakendused, mis põhinevad koostalitusvõimelistel elektroonistel allkirjadel ja autentsustunnistustel, kujutavad endast üliolulist VKEde konkurentsivõime edendajat ning komisjon ja liikmesriigid peaksid neid toetama;

Teisipäev, 10 märts 2009

63. rõhutab siseturu tähtsust VKEde jaoks ja märgib, et VKEde juurdepääsu edendamine siseturule peaks olema esmatähtis;

64. tunnistab, et VKEde võime kasutada täielikult ära siseturu pakutavaid eeliseid on endiselt piiratud; märgib seepärast, et nii siseturu õiguslikku kui ka poliitilist raamistikku tuleks täiustada, et lihtsustada VKEde piiriülest tegevust; märgib ka, et selge õiguslik keskkond pakuks VKEdele suuremaid stiimuleid siseturul kauplemiseks; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid looma ühtsed kontaktpunktid ja veebiportaalid;

65. rõhutab, et täpsem teave turulepääsu ja ekspordivõimaluste kohta ühtse turu piires on ülioluline nii riigi kui ka ELi tasandil; kutsub seetõttu liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama teabe- ning nõuandeteenuseid, eriti SOLVITI probleemide lahendamise võrgustikku;

66. toetab üleskutseid liikmesriikidele osutada nõustamisteenuseid, et aidata VKEdel end kaitsta ebaausate kaubandustavade – näiteks eksitavaid ärikatalooge kirjastavate ettevõtete tegevus – vastu, mis peaks tugevdama VKEde usaldust piiriülese tegutsemise vastu; rõhutab, kui oluline on komisjoni roll nii selliste nõustamisteenustuste koordineerimise hõlbustamisel kui ka nendega koostöö tegemisel, et tagada piiriüleste kaebuste asjakohane ja tõhus käsitlemine; nõuab siiski, et juhul, kui sellised pehmed meetmed ei anna tulemusi, peaks komisjon olema valmis algatama asjakohaseid seadusandlikke muudatusi, mis tagaksid VKEdele tarbijakaitsega sarnase kaitse juhul, kui nad on sellistes tehingutes nõrgem osapool;

67. märgib, et ainult 8 % kõikidest VKEdest tegutsevad piiriülesest ja see asjaolu piirab kasvuvõimalusi; on seisukohal, et siseturu toetamine on hädavajalik; on arvamusel, et liikmesriigid peaksid tegema koostööd ühendusesisest tegevust mõjutavate haldusnõuete ühtlustamisel; kutsub liikmesriike kiiresti üle võtma ja rakendama teenuste direktiivi⁽¹⁾ ning pöörama seejuures erilist tähelepanu VKEde huvidele ja toetab Euroopa osatõhingu põhikirja kiiret vastuvõtmist;

68. on veendunud, et äriühingute maksustamiseks peaks eksisteerima ühine konsolideeritud alus; nõuab käibemaksu teeninduskeskuse loomist, mis võimaldaks ettevõtjatel täita oma äritegevusalaseid kohustusi päritoluriigis;

69. kutsub komisjoni pidevalt edendama VKEde välisurgudele juurdepääsu raam nõudeid ja toetama teabe andmist; ergutab Euroopa ettevõtluse tugikeskuste loomist Hiinas ja Indias ning kõikidel arenevatel turgudel tihedas koostöös nendes riikides juba tegutsevate riiklike ettevõtluse tugikeskustega; kuna VKEde vähest osalemist piiriülese tegevuses on võimalik selgitada ka keelteoskuse ja multikultuursete pädevuste puudumisega, on selle probleemi lahendamiseks vaja tõhusamaid vahendeid; tuleb meelde, et VKEd vajavad oma kodumaal paremat juurdepääsu teabele ja asjatundlikele nõuannetele;

70. rõhutab, kui oluline on teha edusamme kaubanduslääbirääkimistes, mis võiksid veelgi vähendada regulatiivseid kaubandustõkkeid, mis avaldavad VKEdele ebaproportsionaalset mõju;

71. kutsub komisjoni üles lisama oma tööprogrammi VKEde võrdse kohtlemise inkorporeerimise WTO eeskirjadesse, mis käsitlevad juurdepääsu riigihankelepingutele; kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu tolliformaalsustega seotud probleemidele, millega VKEd kokku puutuvad, eelkõige lihtsustades oma arvutisüsteemide kohandamist võimalikult odavalt nendega, mida kasutavad riikide tolliasutused, ja lihtsustades ettevõtja staatusele ligipääsu korda;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

Teisipäev, 10 märts 2009

Võitlus bürokraatia vastu

72. on veendunud, et on hädavajalik vähendada bürokraatiat võimaluse korral vähemalt 25 % võrra ja seada sisse VKEde vajadustele kohandatud tänapäevane haldamine; seetõttu ergutab info- ja sidetehnoloogia valdkonna teadmiste edendamist VKEde hulgas, eelkõige noorte ettevõtjate ja naisettevõtjate seas, ning julgustab VKEsid kasutama paremini ära digitaaltehnoloogiat, mis võimaldab neil säästa aega ja raha ning kasutada säästetud vahendeid oma arenguks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema algatusi, et vahetada ja edendada parimaid tavasid, kehtestada võrdlusalused ning töötada välja suunised ja standardid VKE-sõbralike haldustavade kohta ning edendada neid suuniseid; on veendunud, et lähitulevikus on ka hädavajalik rakendada halduskoormust käsitleva sõltumatute huvirühmade kõrgetasemelise tööühma ettepanekuid, et saavutada vähendamise eesmärk, seadmata ohtu VKEde juurdepääsu rahastamisele;

73. on arvamisel, et VKEsid ja eelkõige mikroettevõtteid tuleks maksustada halduskoormust võimalikult palju vähendaval viisil, et niimoodi lihtsustada ettevõtete tegevuse alustamist ning edendada innovatsiooni ja investeerimist kogu nende tegutsemisaja vältel;

74. rõhutab, kui tähtis on hinnata tulevaste õigusloomealgatuste mõju VKEdele; nõuab seetõttu kohustuslikku, süstemaatilist ja kindla eesmärgiga mõjuhinnangut VKEde huvides, nn VKE-testi, mille tulemusi tuleks sõltumatult hinnata ja see hinnang peaks olema kättesaadav ELi õigusloomeorganitele; on veendunud, et erilist tähelepanu tuleks pöörata väike- ja mikroettevõtetele avalduvale mõjule, sealhulgas halduskoormusele; nõuab tungival, et komisjon kohaldaks VKE-testi kõikide ELi uute ettevõtlast mõjutavate õigusaktide ettepanekute puhul, samuti olemasolevate õigusaktide lihtsustamisel ja menetluses olevate ettepanekute tagasivõtmisel; ergutab liikmesriike võtma kasutusele sarnaseid VKE-teste riigi tasandil;

75. on arvamisel, et kõik uued õigusaktid, näiteks makseviivituste vältimise või autoriõiguste, äriühinguõiguse ja konkurentsioiguse valdkonnas (nagu eeskirjad, mille eesmärk on lihtsustada konkurentsi piiramist käsitlevate kahjunõuete esitamist, või eeskirjad, mis tulenevad riigiabi käsitlevast üldisest grupierandi määrusest) tuleks sõnastada nii, et need ei diskrimineeri VKEsid, vaid pigem toetavad neid ja nende teenuste pakkumist kogu siseturul;

76. rõhutab vajadust kaasata VKEd nõuetekohaselt ja õigeaegselt poliitika kujundamisse; seetõttu on veendunud, et komisjoni konsulteerimisperioodi tuleks pikendada vähemalt 12 nädalani alates kuupäevast, mil konsulteerimise dokumendid on kättesaadav kõikides ühenduse keeltes; tunnistab ettevõtete esindusorganisatsioonide olulist ja väärtuslikku rolli ning kutsub seetõttu komisjoni üles integreerima vajaduse korral VKEsid ja nende esindusorganisatsiooni otse ekspertide nõuandekomiteedesse ja kõrgetasemelistesse tööühmadesse;

77. kutsub komisjoni üles ergutama äriühinguõiguse ja eriti siseturul kehtivate raamatupidamiseeskirjade lihtsustamist ja ühtlustamist, et vähendada VKEde halduskoormust ja suurendada läbipaistvust kõigi asjaomaste sidusrühmade jaoks; nõuab tungival, et komisjon edendaks aktiivselt uue tehnoloogia, näiteks vormingu XBRL (eXtensible Business Reporting Language) kasutamist ja esitaks tegevuskava XBRLi aruandluse kasutuselevõtmise kohta Euroopa Liidus, et muuta see mõistliku aja jooksul kohustuslikuks ning edendada ja toetada kõnealuse avatud standardi laialdast kasutamist;

78. julgustab statistikavabastuse kehtestamist mikroettevõtjatele, millega nad vabastatakse ajutiselt kohustuslikest statistilistest uuringutest, „ainult üks kord” põhimõtte ulatuslikku rakendamist ettevõtjate poolt riigiasutustele antava teabe osas ning e-valitsemise edasiarendamist;

79. rõhutab vajadust kehtestada VKEsid mõjutavate uute ühenduse õigusaktide ühine kehtimahakkamise kuupäev; kutsub liikmesriike ja VKEde ühendusi üles teavitama VKEsid lühidalt ja arusaadavalt neid mõjutavatest õigusaktides tehtud muudatustest;

80. ergutab liikmesriike koostöös VKEde organisatsioonidega looma – toetudes olemasolevatele struktuuridele, nagu Euroopa ettevõtlusvõrgustik ja Europe Direct'i bürood – VKEdele siseriiklikke eriotstarbelisi füüsilisi või elektroonilisi teabekontaktipunkte ja tugiasutusi kooskõlas ühtse kontaktipunkti põhimõttega, et pakkuda juurdepääsu mitmesugustele teabeallikatele ja tugiteenustele struktureerituna vastavalt ettevõtte tegevusetapile;

Teisipäev, 10 märts 2009

81. tunnistab uue ettevõtte asutamise raskust, mille tingib eri liikmesriikides kehtestatud süsteemide mitmekesisus; peab seetõttu vajalikuks kehtestada ühtne süsteem ettevõtete asutamiseks, mille raames viiakse protsessi läbi sammhaaval ja ettevõtte saab luua 48 tunniga;
82. kordab, et ühenduse programmide rahastamiseskirjad tekitavad ikka veel sageli tarbetult bürookraatlikke, pikki ja kulukaid menetlusi, eelkõige VKEde jaoks; kutsub komisjoni üles taaselustama Euroopa VKEde vaatluskeskust, avaldama andmeid nende osalemise kohta ühenduse programmides koos kasuanalüüsiga ja seejärel esitama ettepanekuid nende osalemise suurendamiseks; kutsub komisjoni üles edendama asjaomaste VKEde esindajate rolli ja nähtavust erinevates poliitikavaldkondades; lisaks ergutab kõiki algatusi, mis võimaldavad arendada nn VKEde vaimu poliitika kujundamisel riigiasutustes, nagu komisjoni ettevõtluskogemuse programm, mis võimaldab Euroopa avalikel teenistujatel VKEdega lähemalt tutvuda;
83. taunib liikmesriikide tava kehtestada tarbetuid lisanõudeid (nn *gold plating*), mis on eriti ohtlik VKEdele, ja kutsub komisjoni üles uurima, milliseid täiendavaid meetmeid võiks võtta selle vältimiseks; nõuab mõju järeldamiseks selle analüüsimiseks, kuidas otsuseid liikmesriikides ja kohalikul tasandil tegelikult rakendatakse;
84. nõuab spetsiaalset VKEdele mõeldud ELi veebisaiti, mis sisaldaks teavet ELi projektide kohta ja projektide taotlusvorme, riiklike telefoninumbrid, linke partnerite veebisaitidele, kaubandusteavet, teavet uurimisprojektide kohta ning samuti veebipõhist nõustamist, juhendust ja teavet uute õigusaktide kohta;
85. kutsub komisjoni üles kohustuma koos liikmesriikidega ühtlustama taotlusvorme, mida ettevõtjad peavad täitma taotlus- ja pakkumismenetlustes;
86. pooldab auhinna „Parim idee bürokraatia vähendamiseks” andmist ametiasutustele, kes on võtnud uuenduslikke meetmeid bürokraatia vähendamiseks kohalikul, piirkondlikul või riigi tasandil;
87. nõuab, et ELi Ühtekuuluvusfondist tehtaks 30 päeva jooksul maksed juba heakskiidetud projektidele, et tagada nende projektide jätkuv edu, püsijäämine ja mõju;

Jätkusuutlikkuse muutmine ettevõtluseks

88. tunnistab, et jätkusuutlikkuse parandamise jõupingutused peaksid saama (öko)innovatsiooni oluliseks allikaks ja tööstuse konkurentsivõime põhialuseks; juhib tähelepanu asjaolule, et VKEdele ei ole sageli piisavat teavet uute energiatõhusate ja keskkonnasõbralike lahenduste kohta ega vajalikke rahalisi vahendeid nende kasutamiseks; kutsub seetõttu komisjoni üles uurima, kuidas ühendus saaks VKEsid aidata, et nad muutuksid ressursi- ja energiasäästlikumaks;
89. kinnitab, et väga tähtis on väikeettevõtete sotsiaalne vastutus, milleks on vaja horisontaalseid sideid, võrgustikke ja teenuseid; peab ebatõhusaks viitamist keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi sertifikaadile, kuna see kahjustab olemasolevaid sertifikaate ja seostub üksnes keskkonnaprobleemiga;
90. kiidab heaks hiljutised algatused abistada VKEsid keskkonnavalaste õigusaktide järgimisel, kusjuures abi hõlmaks vähendatud vahendustasusid, keskkonnastandardite alasele teabele juurdepääsu tagamist ja ühenduse õigusaktidest konkreetsete erandite tegemist;

*

* *

91. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 11. märts 2009

Romide sotsiaalne olukord ja nende tööturule juurdepääsu parandamine ELis

P6_TA(2009)0117

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon romide sotsiaalse olukorra ja nende tööturule juurdepääsu parandamise kohta ELis (2008/2137(INI))

(2010/C 87 E/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 3, 6, 7, 29 ja 149, eelkõige nõuet, et liikmesriigid tagavad võrdsed võimalused kõikidele liidu kodanikele;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 13, mis võimaldab ühendusel võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida diskrimineerimist muuhulgas rassilise või etnilise päritolu alusel;
- võttes arvesse oma 28. aprilli 2005. aasta resolutsiooni romide olukorra kohta Euroopa Liidus ⁽¹⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni romi naiste olukorra kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾, 31. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni romisid käsitleva Euroopa strateegia kohta ⁽³⁾ ja 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni etnilise päritolu alusel Itaalias romide loenduse kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust, ⁽⁶⁾ ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta teatist „Uus sotsiaalmeetmete kava: võimalused, juurdepääs ja solidaarsus 21. sajandi Euroopas” (KOM(2008)0412) (komisjoni teatis uue sotsiaalmeetmete kava kohta);
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (KOM(2008)0426);
- võttes arvesse oma 17. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta (2010) kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta resolutsiooni inimväärse töö tagamise kohta kõigi jaoks ⁽⁹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 1. veebruari 1995. aasta rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni ning Euroopa Nõukogu 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni;

⁽¹⁾ ELT C 45 E, 23.2.2006, lk 129.

⁽²⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 283.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0035.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0361.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0467.

⁽⁶⁾ ELT L 180, 19.7.2000, lk 22.

⁽⁷⁾ ELT L 303, 2.12.2000, lk 16.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0286.

⁽⁹⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 321.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse ÜRO 10. detsembri 1984. aasta piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise vastast konventsiooni;
  - võttes arvesse 27. novembril 2003. aastal vastu võetud Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) tegevuskava romide ja sintide olukorra parandamise kohta OSCE piirkonnas;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2007. aasta aruannet rassismi ja ksenofoobia kohta liikmesriikides;
  - võttes arvesse 2. veebruari 2005. aasta romide kaasamise aastakümne deklaratsiooni ja romide haridusfondi loomist 12. mail 2005. aastal;
  - võttes arvesse komisjoni 2005. aasta aruannet „Romide olukord laienenud Euroopa Liidus”;
  - võttes arvesse kõrgetasemelise nõuandva ekspertrühma, kes tegeleb rahvusvähemuste sotsiaalse integreerimise ja tööturul täieliku osaluse küsimustega, 2007. aasta aprilli aruannet, mis käsitleb rahvusvähemusi tööturul ja nende paremat sotsiaalset kaasatust;
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste erivoliniku 2006. aasta lõpparuannet „Romide, sintide ja rändrahvaste inimõiguste olukord Euroopas”;
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust „Vähemuste integreerimine - romid” ⁽¹⁾ (Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ja naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamust (A6-0038/2009),
- A. arvestades, et pärast ELi hiljutisi laienemisi on sotsiaalse integratsiooni vajadus loonud uusi väljakutseid, millega tuleb tegeleda uute demograafiliste ja majandusolude kontekstis, ning arvestades, et kuigi nende väljakutsetega tuleb toime tulla kõikides liikmesriikides, on Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriigid rohkem mõjutatud viimase kahekümne aasta jooksul toimunud struktuuri-, majanduslikest ja sotsiaalsetest muutustest; märgib seetõttu, et haavatavad ühiskonnarühmad, näiteks romid, on kõige ohustatumas olukorras;
- B. arvestades, et liikmesriikides, kus tööstussektorid on kokku kukkunud, on arengupotentsiaal piirkondades langenud ning selle tulemusena on just paljud romid vaesuse kiire suurenemise tõttu surutud ühiskonna äärealadele; arvestades, et parlament märgib ja kordab, et romide õigus riiklikule ja liidu kodakondsusele on selles protsessis devalveerunud ning et laienemisest tekkinud eelised ei ole asjakohaselt nendeni jõudnud, põhjustades nende eraldatuse süvenemise mitmel viisil ja suurendades nende mitmekordse diskrimineerimise ohtu;
- C. arvestades, et strateegilises poliitilises rünnakus võrdsete õiguste edendamiseks romidele peab arvestama äärmiselt keerulise sotsiaalse olukorraga, sest romid, Euroopa suurim rahvusvähemus, kannatavad kõigi teistele rühmadele iseloomulike ebasoodsate tingimuste all, ning arvestades, et seda võitlust saaks kõige tõhusamalt toetada kõikehõlmava romi-strateegia ja kooskõlastatud vahendite kogumi abil, mis hõlmab eri valdkondade poliitikat, ning toetusega nende rahastamisel;

⁽¹⁾ ELT C 27, 3.2.2009, lk 88.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- D. arvestades, et rändajad kujutavad endast eraldi etnilist nähtust, mida võiks õigustatult käsitleda eraldi küsimusena nii inimõiguste kui ka sotsiaalsest ja tööturu aspektist;
- E. arvestades, et romi elanikkonna integreerimine ühiskonda ei ole mitte ühe-, vaid mitmepoolne protsess, ning et romid on vaja aktiivselt kaasata otsuste tegemisse, kui töötatakse välja sotsiaalse kaasamise poliitikat;
- F. arvestades, et romide elutingimused, nende tervislik seisund ja haridustase määravad ära nende sotsiaalse olukorra ja olukorra tööturul ning kujutavad endast sageli ettekäänat nende eraldatusele ülejäänud ühiskonnarühmadest ja rassismile, ning arvestades, et see kõik takistab elukvaliteedi paranemist ega võimalda kasutada kõige põhilisemaid inimõigusi ja kodanikuõigusi;
- G. arvestades, et kehv transpordiinfrastruktuur, riiklike haldusametuste ja teenuste, eriti kvaliteetsete haridusasutuste ja tervishoiuteenuste puudus ning ettevõtete ümberpaigutamine sunnivad noori majanduslikel põhjustel mujale kolima, süvendades piirkondlikku ebavõrdsust ja getostumist;
- H. arvestades, et on hädavajalik just enne Lissaboni protsessi teise perioodi lõppu hinnata romide sotsiaalset olukorda ja tööhõiveperspektiive ning otsustada, mida selles suhtes ette võtta;
- I. tunnistas struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide tähtsust integratsiooni edendamisel ja märkides, et romide sotsiaalsete probleemide keerukuse tõttu ei ole mõeldav, et neid saaks lahendada ainult struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide projektisüsteemide abil;
- J. arvestades, et varasema hea tava tunnustamine on kahtlemata oluline, kuid arvestades, et selle kehtivus on ajas ja ruumis piiratud;
- K. arvestades, et paljud romide kogukonnad kalduvad jääma paikseks, selle asemel et liikuda piirkondadesse, kus võiksid olla suuremad töö saamise võimalused,

Romid tööturul: juurdepääs või tõrjutus?

1. on seisukohal, et on vaja kooskõlastatud lähenemist romi kogukonna töö- ja elutingimuste parandamiseks, millel on kolm eesmärki:

- romide majanduslike võimaluste suurendamine;
- inimkapitali arendamine; ja
- sotsiaalse kapitali ja kogukonna arengu tugevdamine;

2. juhib tähelepanu asjaolule, et romidele suunatud tegevuspoliitikaga on mitmetel juhtudel nende olukorda parandatud; nõuab, et kõikides ELi ja liikmesriikide meetmetes, mis eriti mõjutavad romisid, osaleksid otsuste tegijatena romi kogukonna sidusrühmad, et austataks nende organiseerumisvõimet ja vastutustunnet selle eest;

3. märgib, et ebavõrdne juurdepääs teenustele ja ebasoodsam sotsiaalmajanduslik olukord, mille all kannatavad romi lapsed, jätab varajase arengu ja kvaliteetse hariduse nende haardeulatusest välja; märgib, et see ebasoodne olukord mõjutab omakorda negatiivselt nende emotsionaalset, sotsiaalset, füüsilist ja isiklikku arengut, samuti edaspidiseid võimalusi tööturul ning seepärast nende kaasamist ülejäänud ühiskonda;

Kolmapäev, 11. märts 2009

4. märgib, et haridussüsteemid on valikulised ja vaatamata liikmesriikide jõupingutustele kaotada segregatsioon, suurendavad paljud ja erinevad süsteemid, mis on näiliselt mõeldud segregatsiooniga võitlemiseks, ebavõrdsust ühiskonnarühmade vahel ja seavad väga ebasoodsasse olukorda vaesed inimesed, eriti romid, kes satuvad allakäiguspiraali; rõhutab seetõttu vajadust kindla suunitlusega hariduspoliitika järele, mis oleks suunatud romi peredele ja ergutaks aktiivselt osalema;
5. rõhutab, et kuigi noorte romide arv kesk- ja kõrghariduses on teatavates liikmesriikides suurenenud, on nende haridustase ikkagi veel ELi keskmisest oluliselt madalam; juhib tähelepanu ühelt poolt tööjõu puudusele ja teiselt poolt romide väheste oskustega seotud kõrgele tööpuuduse tasemele; nõuab seetõttu, et liikmesriigid ja EL toetaksid esmajärjekorras romisid nende kvalifikatsiooni tõstmisel; juhib tähelepanu asjaolule, et mis puudutab tõendatud kvalifikatsiooni puudumist, saab romide olukorda tööturul parandada ka luues süsteemi nende praktiliste oskuste tunnistamiseks;
6. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid romi naistele ja tüdrukutele võrdse juurdepääsu kvaliteetsele haridusele ja kasutaksid stiimuleid (nt erialase arengu võimalused) kvaliteetsete õpetajate meelitamiseks sotsiaalmajanduslikult mahajäänud piirkondades ja eriti suure romi elanikkonnaga maapiirkondades asuvatesse koolidesse;
7. kutsub liikmesriike üles parandama romi naiste juurdepääsu kutseharidusele ning sobitama kutseharidust kohaliku tööturu vajadustega, et anda romi naistele tööturul nõutavad oskused;
8. märgib, et valdav enamus romidest ülikoolilõpetajaid ei pöördu pärast ülikoolist lahkumist oma kogukonda tagasi ning et mõned neist eitavad oma päritolu või ei võeta neid oma kogukonnas vastu, kui nad soovivad tagasi pöörduda;
9. soovib koostada tervikliku programmpaketi, et edendada ja motiveerida romidest ülikoolilõpetajate kogukonda tagasi pöördumist ja töötamist oma kogukonnas ning selle huvides;
10. on veendunud, et mõnes liikmesriigis mõjutavad romi kodanikud rahvastikupüramiidi konkreetsel viisil; märgib, et romi laste osakaal on elanikkonna hulgas suur, samas kui sündinute eeldatav eluiga on tervelt 10 aastat lühem kui enamikul rahvastikust;
11. on seisukohal, et kuigi liikmesriigid on kasutanud suurel määral ELi ja liikmesriikide vahendeid, et aidata pikaajaliselt töötutel tööd leida, ei ole ELi tasandil veel ühtset lahendust leitud: liikmesriigid tegelevad selle olukorra lahendamiseks väga erinevatel viisidel ja väga erinevas ulatuses ning need ei ole andnud võimalusi tööturule pikemas perspektiivis naasta, samas on nende meetmed, näiteks avaliku tööhõive programmid, veelgi süvendanud romide häbimärgistamist; nõuab seetõttu, et nii EL kui ka liikmesriigid muudaksid oma poliitika terviklikuks lähenemiseks, milles tegeldaks nende ilmajätmise kõigi aspektidega;
12. kutsub liikmesriike üles kohandama kutsekoolituskavasid kohalike tööturgude nõudmistega ja andma stiimuleid tööandjatele, kes annavad tööd oskusteta inimestele (sealhulgas romidele) ning pakuvad neile koolitust ja võimalusi saada praktilisi kogemusi otse töökohal;
13. kutsub liikmesriike ja kohalikke asutusi üles esitama iga-aastaseid soopõhise eristusega hinnanguid uuesti tööleasumise määra kohta pikaajaliselt töötute hulgas (mis seega hõlmab romisid), kes on läbinud tööturukoolituse, ning saadud kogemuste põhjal töötama välja kohalikule suutlikkusele ja majanduslikele vajadustele vastavaid uusi meetodikaid ja algatama uusi koolituskavasid;
14. kutsub liikmesriike üles kasutama ELi vahendeid, et kaitsta traditsioonilisi romide tegevusi;

Kolmapäev, 11. märts 2009

15. kiidab heaks komisjoni seisukoha, et täiskasvanud romid on oma mitmeti ebasoodsa olukorra tõttu tööjõu hulgas ja elukestvas õppes alaesindatud, sageli ei ole neil juurdepääsu info- ja sidetehnoloogiale ning nad on pikaajaliselt töötute ja madala prestiižiga kutsealadel üleesindatud, mis takistab oluliselt nende naasmist tööturule; kutsub seetõttu tulemuslikult rakendama direktiivi 2000/78/EÜ, millega keelatakse diskrimineerimine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal;
16. peab oluliseks ühenduse spetsiaalsete meetmete võtmist romide kutsekoolitusprogrammide edendamiseks;
17. juhib liikmesriikide tähelepanu sellele, et selline sotsiaalne kahestumine võib sundida paljusid romidest töötusijaid minema seaduslikust majandusest varimajandusse ning et ELi ja liikmesriigi tasandil on vaja teha kooskõlastatud pingutusi, et meelitada need töötajad tagasi seaduslikku tööhõivesse, kus kehtivad töö- ja sotsiaalkaitsealased õigused;
18. on seisukohal, et tuleks astuda samme kaasava sotsiaal- ja majanduspoliitika edendamiseks, sealhulgas ad hoc meetmete abil inimväärsete elamistingimuste võimaldamiseks;
19. juhib eriti tähelepanu asjaolule, et kvalifitseerimata ja väljaõppeta tööjõu liikuvuse toetamine võib põhjustada diskrimineerimise mitmesuguste vormide poolt juba äärmiselt ohustatud romi naiste suurema diskrimineerimise, ning takistada nende edasisi edusamme tööturul;
20. kutsub liikmesriikide valitsusi üles suurendama romi naiste majanduslikku sõltumatust, edendades füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise lihtsust ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate asutamise meetmeid, juurdepääsu mikrokrediidile ja soodustades teenusmajandust nende asundustes, laiendades seeläbi romi naiste teadmisi ja kogemusi;
21. kutsub liikmesriikide valitsusi üles looma ettevõtjatele, kes võtavad tööle romi naisi soodustuste süsteeme, muu hulgas maksusoodustuse kaudu;
22. leiab, et on vaja arvestada asjaolu, et tegelikkuses on romi asulate likvideerimist raske saavutada ELi vahendeid nende eeskirjade alusel kasutades, mida praegu Euroopa Regionaalarengufondile kohaldatakse, sest pärast 2004. aastat liitunud liikmesriikides on minimaalne elanikkonna arv, kelle asulad on eluasemeelarvest vahendite saamiseks abikõlblikud, just täpselt selline, et sellega ei jõuta nendeni, kes elavad kõige halvemates tingimustes ja kõige väiksemates asulates;
23. rõhutab asjaolu, et romide sotsiaalsete ja majanduslike probleemide lahendamiseks on vaja kõikehõlmavat lähenemist ja pikaajalist kooskõlastatud lahendust, mis hõlmaks eluaseme-, haridus-, tervishoiu- ja tööturupoliitikat; teeb seetõttu komisjonile ja liikmesriikidele ettepaneku, et kõiki romide olukorra parandamiseks kavandatud meetmeid tuleks pidada regionaalarengu ja sotsiaalse kaasamise toetamiseks väljatöötatud meetmete lahutamatuks osaks;
24. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid kasutama struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide suhtes kohaldatavate eeskirjade läbivaatamist, mis annab rohkem võimalusi keerukamate programmide rakendamiseks, võimaldades erinevate fondide vahel üle kanda üle 10 % vahenditest;
25. märgib ettepanekut võtta vastu uus kõikehõlmav direktiiv, et võidelda vanuse, puude, seksuaalse sättumuse, usutunnistuse või veendumuste alusel diskrimineerimise vastu väljaspool töökohta, ning nõuab direktiivi 2000/43/EÜ tulemuslikku rakendamist; leiab, et komisjon peaks sotsiaalmeetmete kavast juhitudes määratlema konkreetseid eesmärgid ja töötama välja tasakaalustatud programmid, mille eesmärk on kaotada romide diskrimineerimine ja häbimärgistamine ning romi kogukondade kuritegelikuks pidamine;
26. rõhutab, et põhiline eeldus romide sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ja neile tööturule juurdepääsu parandamiseks on neile võrdsete sotsiaalsete ja poliitiliste õiguste andmine; kutsub sellega seoses liikmesriike ja kandidaatriike üles töötama välja strateegiat eesmärgiga parandada romide osalemist valimistel nii valijatenäna kui ka kandidaatidena kõikidel tasanditel;

Kolmapäev, 11. märts 2009

27. kinnitab komisjoni teatise uue sotsiaalmeetmete kava kohta ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses mitmel erineval põhjusel soovitatud mikrokrediitide tähtsust, mis võivad minimaalseid vahendeid pakkudes aidata kõige vaesematel võtta isiklikku vastutust, arendada ärioskusi ja loominguilisi võimeid, sealhulgas andes laenu, et katta füüsilisest ettevõtjast isikuna tegutsemise kulud;
28. toetab ELi institutsioonide ettepanekut, et võrdse kohtlemise põhimõtet arvestades tuleks avalikus teenistuses töötavate romide arvu suurendada; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et nimetatud olukorra võimaldamiseks ei piisa sellest, et valitsused rakendavad seda edendavat personali- ja tööjõu koolitamise poliitikat, vaid on vaja ka spetsiaalseid jõupingutusi ja aktiivset toetust, mis aitaks saada sellele põhimõttele üldsuse heakskiitu;
29. rõhutab, et sotsiaalteenuste turg, tervishoid, majapidamisabi, ühiskondlik toitlustamine ja lastehoiu tugiteenuste valdkond võivad pakkuda uusi töökohti töötutele romidele, eriti naistele; rõhutab siiski, et sotsiaalteenuste turul on vajalik pidev side teenuste tarbija ja pakkuja vahel, ning seepärast saab romide tööhõive suurendamine nendes valdkondades olla võimalik ainult ühiskondliku vastuvõetavuse kontekstis, kuid selline tööhõive ka edendab ühiskondlikku vastuvõetavust;
30. kutsub liikmesriike üles võtma asjakohaseid meetmeid, et kaotada rassiviha ja üleskutsed romide diskrimineerimisele ning nendevastasele vägivallele meedias ning igasuguses sidetehnoloogias, ning nõuab tungival, et massimeedia paneks aluse heale tavale personali töölevõtmisel nii, et see peegeldaks elanikkonna koosseisu tervikuna;
31. märgib, et romi naised tegutsevad sageli varimajanduses ja nende tööhõive tase on väga madal ning on seisukohal, et mitmekordse diskrimineerimise, kõrge töötuse määra ja vaesuse kaotamiseks tuleks suunatud poliitikas keskenduda sellele, et luua romi naiste jaoks tegelik juurdepääs tööturule, mis on nende sotsiaalse ja perekondliku staatuse parandamise eeltingimus;
32. on seisukohal, et romi naiste tööhõivet tuleks edendada ka sotsiaalse toetuse süsteemide tööd soosiva tegevuse ning asjakohaste koolituse ja spetsialiseerumise võimaluste kaudu, et valmistada neid pikemas perspektiivis ette tööks, millega nad saaksid elatist teenida ning mis võimaldaks neil ühitada töö- ja pereelu; kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid, mis aitavad suurendada lastehoiu võimalusi romi laste jaoks isegi juhul, kui nende ema on teiste lastega kodus;
33. rõhutab, et paremad elamistingimused ja tervishoiuteenused võivad parandada romi naiste juurdepääsu tööturule ning suurendada töökoha säilitamise võimalusi;
34. juhib tähelepanu sellele, et sotsiaal- ja tööhõivepoliitika peaks kaasa aitama iga kodaniku potentsiaali arendamisele ja vajaduste rahuldamisele ja looma rohkem võimalusi suure tööjõuressursi, näiteks eakate inimeste, puudega inimeste ning vaeste ja oskusteta inimeste, sealhulgas romide jaoks;
35. märgib, et ka romi naiste mitmekordset diskrimineerimist tuleks tunnistada ja sellega tuleks tegeleda eelkõige romi naistele suunatud poliitikas ning et sellel peaks olema neile ja teistele pereliikmetele, eriti lastele, kahekordne, pikaajaline ja positiivne mõju;
36. ei nõustu arvamusega, et tööandjatele või töötajatele makstavad toetused, mille eesmärk on aidata pikaajaliselt töötutel (sealhulgas paljudel romidel) tööd leida, rikuvad võrdse konkurentsi põhimõtet, sest romide taasintegreerimine on sotsiaalpoliitika eesmärk, mille täitmise nimel on vaja luua subsideeritud turuseisund; väljendab arvamust, et töökohtade subsideerimine tööturul romi naiste taasintegreerimiseks on parem kui pikaajaliselt töötute subsideerimine;
37. tunnistab, et mõned traditsioonilised romide tegevusalad, näiteks kunst ja käsitöö, võivad aidata säilitada nende kogukonnale iseloomulikke omadusi ning parandada ka nende materiaalselt olukorda ja tõsta ühiskondliku integratsiooni taset, ning peab soovitavaks toetada mõnesid spetsiifilisi kutsetegevusi;

Kolmapäev, 11. märts 2009

Võitlus ellujäämise eest ühiskonna äärealadel

38. märgib, et Euroopa Liidu kultuuriruumis on romide omapäraks tugevad peretraditsioonid; märgib, et romi perekondade kuvandil üldsuse seas on rõhk traditsioonilistel soorollidel, paljulapselisusel, mitme põlvkonna kooselul, lähestikku elavatel sugulastel ja lähedaste suhete tähtsustamisel ning seetõttu tuleks ELi ja liikmesriikide romide perekondade toetusprogrammides ära kasutada selle loomuliku tugivõrgustiku tugevaid külgi;

39. juhib tähelepanu vajadusele säilitada ja kindlustada romide kultuuri eripära, et kaitsta nende identiteeti ja vähendada eelarvamusi selle vähemuse suhtes, ning peab seetõttu vajalikuks, et liikmesriigid ja komisjon toetaksid aktiivsemalt romi vähemuse vaimset elu;

40. kinnitab Euroopa Sotsiaal- ja Majanduskomitee arvamust, et romi naistel on perehierarias madal staatus, nad abielluvad varakult, kannatavad sageli koduvägivalda all ja on tihti prostitutsiooni ja inimkaubanduse ohvrid;

41. on seetõttu seisukohal, et ELi ja liikmesriikide romidele suunatud programmides tuleks eesmärgiks seada iga isiku, eeskätt naiste vabastamine traditsioonilisest hierarhiast ja romi kogukonna liikmete muutmine sotsiaalmajanduslikult sõltumatuks;

42. juhib tähelepanu sellele, et romi laste kalduvus jätta varakult kool pooleli kahjustab nende isiklikku haridust, ühiskondlikku integratsiooni ja võimalusi tööturul, samal ajal romi naiste puhul mõjutab nende füüsiline ja vaimne tervis ning asjaolu, et nad jätvavad varakult kooli pooleli ka nende laste tervislikku seisundit ja haridust, aidates kaasa sotsiaalsele tõrjutusele; seepärast rõhutab teenuste tähtsust, mis suurendavad teabe andmisega romi naiste teadlikkust;

43. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid olemasolevates ja tulevastes õiguslikes raamistikes sätete olemasolu, mis takistavad ja käsitlevad romi naiste mitmesugust diskrimineerimist, eesmärgiga parandada nende sotsiaalmajanduslikku olukorda ja tagada neile juurdepääs kvaliteetsele tervishoiule, lapsehooldusele ja haridusele, mis on töökoha leidmise eeldusteks;

44. on arvamusel, et integratsiooniga tuleb alustada varajases eluetapis, et pakkuda tõhusalt alternatiive vaesusele ja sotsiaalsele tõrjutusele; seega tuleks luua institutsiooniline raamistik kogukonnapõhiste sotsiaal- ja haridusteenuste jaoks lastele ja peredele, mis vastab piirkondlikele ja isiklikele vajadustele, tagades kvaliteetsete teenuste võrdse kättesaadavuse; kutsub seega komisjoni üles toetama eelkõige romi laste varajase integratsiooni programme kõikides riikides, kus on võimalik kasutada ELi ressursse, näiteks ühinemiseelse abi rahastamisvahendit või struktuuri- ja ühtekuuluvusfonde;

45. märgib, et erikoolides on liiga palju romi lapsi, et suur osa neist on saadetud sellistesse koolidesse põhjuseta, enamasti diskrimineerimise tõttu; juhib tähelepanu sellele, et on diskrimineeriv, kui lapsi, kes ebaseaduslikult on liigitatud vaimse puudega lasteks, sunnitakse käima erikoolis, ja et sellega rikutakse tõsiselt nende põhiõigust kvaliteetsele haridusele, et see põhjustab raskusi edasiõppimisel ning töö leidmisel, tuues tõenäoliselt kaasa veel rohkem tegevusetust tööturul, mis ühtlasi koormab eelarvet;

46. kiidab heaks Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse, et väikelaste arengu huvides on vajalikud keerukad abivormid, mis on suunatud tervele perekonnale ja on kohandatud vastavalt perekonna vajadustele ning pakuvad olukorraga arvestavat praktilist abi, näiteks programm „kindel algus“;

47. nõustub Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusega, et romide kogukonnal – nende demograafiliste näitajate tõttu – on sotsiaaltoetusi keerulisem saada; rõhutab, et sotsiaaltoetuste eesmärk on tasakaalustada koormust või selle puudumist, mida põhjustab isiku elukorraldus, laste kasvatamine või mõni muu sotsiaalselt kasulik kohustus;

Kolmapäev, 11. märts 2009

48. kiidab heaks Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse, et ametlikul tööturul osalemise toetamise nimel tuleks pakkuda lisatoetust neile, kes vahetavad töökohta; rõhutab, et deklareeritud töö peab olema kasulik nii töötajatele kui ka tööandjatele;

49. rõhutab, et see aeg aktiivsest elust, mil romid on olnud tõrjutud, takistab nende juurdepääsu tervishoiuteenustele ja on põhjuseks nende olukorrale vanemas eas, ning tööelu varajase alustamise, pideva töötuse, töökaitse puuduse, varimajanduses tehtud „nähtamatu” töö tõttu, mis on sageli füüsiliselt koormav, kuid mis ei anna õigust pensionile, puudub neil korralik pension ja võimalus väärikalt vananeda;

50. soovib komisjonil haarata initsiatiiv ja asuda välja selgitama, kuidas saaks kõige tõhusamalt toetada Euroopa Liidu suurima vähemuse sotsiaalset, majanduslikku ja kultuurilist integratsiooni, ning rõhutab, et on vaja koostööd komisjoni ja liikmesriikide valitsuste vahel, et võtta konkreetseid meetmeid keerukate riikidevaheliste romi probleemide lahendamiseks;

Järeldused

51. on arvamusel, et romi keele ja kultuuri säilitamine on ühenduse väärtus; kuid ei poolda ideed, et romid peaksid olema riigitu Euroopa rahva liikmed, sest sellega vabastatakse liikmesriigid vastutusest ja seatakse kahtluse alla võimalus integratsiooniks;

52. juhib liikmesriikide tähelepanu ohule, et ülemääraste meetmete võtmine romi kogukondade suhtes võib tuua kaasa selle vähemuse niigi dramaatilise olukorra halvenemise ja ohustada nende integratsiooni muutusi;

53. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd valitsusväliste organisatsioonidega (VVOdega), romi kogukondade ja juhtidega, et töötada ühiselt välja vastuvõetav romide sotsiaalse kaasamise kava ja rakendada seda tihedas partnerluses;

54. kutsub liikmesriike üles välja töötama ja rakendama projekte, mille eesmärk on võidelda romide negatiivse stereotüübiga kõikidel tasanditel, mida saaks toetada struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest ja ka eriprogrammidega, näiteks programm „Progress”, ja algatustega, näiteks kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 ja saabuv vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta 2010;

55. märgib, et kuigi romide sotsiaalse ja majandusliku olukorra parandamine oli laienemisprotsessis üks olulisi kaalutlusi, on edusammud olnud üldiselt piiratud; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles eelnevaid ja praegusi programme ja algatusi üle vaatama ning nende tulemusi hindama; on arvamusel, et Euroopa Liidul on kohustus paremini ja tähelepanelikumalt koordineerida sotsiaalse kaasatuse vahendeid, mis peaks aitama kaasa vaesuse vastu võitlemisel, romidele juurdepääsu edendamisel parematele, pikaajastele ja püsivamatele töökohtadele, sillutama teed pingutustele sotsiaalse kaasatuse ja kaitsesüsteemide tõhusamaks muutmiseks, poliitilise kogemuse ja üksteiselt õppimise analüüsile ja looma süsteemi parimate tavade ühtseks analüüsimiseks;

56. kutsub komisjoni üles hindama täpselt oma romisid puudutavate valdkondlike poliitikate eesmärkide ja vahendite toimet, töötades samal ajal välja selge poliitilise strateegia ja saavutades kõrge kooskõlastamise taseme; kutsub komisjoni üles nõudma liikmesriikidelt, et nad pühendaksid oma integreeritud indikaatorite ja sotsiaalse kaasatuse koordineerimise avatud meetodi aruannetes tähelepanu romide muutuvale olukorrale; kutsub komisjoni üles jälgima diskrimineerimise ulatust, regulaarselt hindama romide olukorda seoses liikmesriikides ja kandidaatriikides hariduses, tööhõives, sotsiaalses olukorras, tervishoius ja elamumajanduses toimuvate muutustega;

57. kutsub komisjoni üles paluma liikmesriikidel võtta võimalikult kiiresti kasutusele tööhõivepoliitika ebasoodsamas olukorras olevate rühmade, sealhulgas aktiivse romi elanikkonna jaoks, koos toetavate meetmetega, mis aitaks lihtsustada nende järkjärgulist integreerumist tööturule ja ületada sotsiaalkindlustussüsteemi tekitatud abitust ja sõltuvust;

Kolmapäev, 11. märts 2009

58. kutsub komisjoni üles tegema koostööd erinevate rahvusvaheliste organisatsioonidega ja toetama romi ekspertide akadeemilise võrgustiku loomist, mis pakuks teadusuuringute, analüüsi, tõendite kogumise ja soovitude väljatöötamise teel teaduslikke andmeid ja toetust, et analüüsida romide küsimuse kaasamisega seotud teemasid, otsustada kavade üle, kirjeldada romide probleeme täie tõsidusega nimetatud organisatsioonide koostatud kokkuvõtlike aruannete alusel, ja töötama välja kogu ELis vähemalt iga kahe aasta järel toimuvat hindamist;

59. kritiseerib liikmesriike, kes ei ole veel ratifitseerinud Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni; kutsub neid liikmesriike üles ratifitseerima konventsioon viivitamata; kutsub üles liikmesriike, kes on esitanud raamkonventsiooni piiravaid deklaratsioone, mis mõjutavad romide kui rahvusvähemuse tunnustamist, need deklaratsioonid tagasi võtma;

60. soovib liikmesriikidel:

a) luua ELi tasandi ekspertrühm, kuhu kuuluvad romide esindajad, et koordineerida liikmesriikide romide strateegiat ja ELi vahendite kasutamist selle edendamiseks;

b) seada sisse partnerlussuhted mitmesuguste romide huve esindavate organisatsioonide ja liikmesriikide vastavate institutsioonide vahel;

c) töötada välja sellised vahendid nagu sooduslaenuid või riiklikud toetused ning seada põllumajandustoe- tuste kavandamisel oluliseks eesmärgiks selliste tingimuste loomine romi kodanikele, milles nad oleksid võimelised endale põllumajandusega elatist teenima; nii et lisaks palgatöö otsimisele põllumajanduses või selle asemel, oleksid nad altimad otsima innovatiivseid põllumajandusliku töö vorme, sealhulgas ühiskondlikud kooperatiivid, õigustades seeläbi selleks vajalike ressursside andmist;

61. on arvamusel, et mitmes liikmesriigis pääseb (romi asulates või asulate osades) sihtrühmale hästi ligi määratlusega „mitmed ebasoodsad asjaolud”, kuid selle kategooria kaudu on raske ligi pääseda väiksematele üksustele, nagu perekond ja üksikisik;

62. on siiski arvamusel, et vabatahtlike ja anonüümsete andmete kogumise algatamiseks ja võrreldava andmebaasi loomiseks tuleks luua õiguslikud eeltingimused, võttes asjakohaselt arvesse andmekaitset ja inimõiguste kaitse eeskirju ning vältides meetodeid, millega alandatakse inimväärikust; on seisukohal, et komisjon peaks tegema ettepaneku õigusaktidesse vajalike muudatuste tegemiseks;

63. kutsub komisjoni üles lihtsustama romi programme (muu hulgas elamumajandus, haridus ja tööhõive) käsitleva parima tava portfelli koostamist, kontrolli ja kinnitamist, pärast sõltumatu organi teostatud analüüsi;

64. on arvamusel, et andmebaasi loomine ei ole mitte alternatiiv hindamissüsteemile, vaid selle eeldus, mille abil saab kaaluda parimate tavade vahetamise ja vahendite kasutamise mõju; on arvamusel, et seetõttu on vajalik indikaatorite süsteem, mis hõlmaks kõiki eluvaldkondi ning mis võiks olla kõigile kasutada, mis puudutab lisaks programmide väljundi ja sisendi indikaatoritele ka sotsiaalseid tulemusi ja mõjuindikaato- reid, sealhulgas ka tingimusi rahastamiseks; soovib seetõttu, et komisjon looks struktuurifondide raam- määruses ja muud liiki riiklike toetustega seotud määrustes sellise indikaatorite süsteemi;

65. soovib, et komisjon kehtestaks ELi ressurssidest rahastatavate arenguprogrammide osas järjepide- vamad ja ühtlasemad eeldused, mille abil võib romide sotsiaalset tõrjutust ennetada või anda sellele taga- sikäik; on seisukohal, et liikmesriikide ja ELi organid peaksid kontrollima struktuuri- ja ühtekuuluvusfondi- dest rahastatavat arengut selle mõju seisukohalt, mida programm on avaldanud romide sotsiaalsele inte- gratsioonile; soovib samuti, et iga programmi puhul peaks valikuetaapis olema prioriteediks need arengud, mille eesmärk on parandada eriti ebasoodsates asulates elavate, vaeste ja töötute romide olukorda;

Kolmapäev, 11. märts 2009

66. palub komisjonil koostöös iga liikmesriigiga töötada välja ja rakendada laiaulatusliku üldsusele ja romidele suunatud teabekampaania, milles tutvustatakse liikmesriikide programme, mis on suunatud romide elamistingimuste parandamisele ja nende pidevale rakendamisele;
67. kutsub komisjoni üles teostama pidevat järelevalvet meetmete ja tegevuste üle, mis on suunatud romide olukorra parandamisele tööturul, ning nende mõju üle;
68. soovib, et ressursse, mille üle otsustatakse ELi tasandil, kasutataks muu hulgas sihtprogrammideks, millesse on kaasatud eksperte selles valdkonnas pädevatest organisatsioonidest, kes annaks nõu ja tuge, et tasakaalustada romide ebasoodsat olukorda hariduses ja kutsehariduses; on arvamusel, et liikmesriigid peaksid ELi vahendite ja enda vahendite jagamisel – kui otsustatakse rahastamist valdkondades, mis ei ole seotud varajase arengu ja riikliku haridusega – kaaluma, kas omavalitsusametid, organisatsioonid jne, mis on toetust taotlenud, on täitnud oma kohustusi segregatsiooni kõrvaldamisel;
69. palub komisjonil innustada riigiasutusi, et nad lõpetaksid romi agulite elanike väljatõstmise diskrimineeriva tegevuse ja arendaksid selle asemel muu hulgas komisjoni, Maailmapanga ja romide küsimusega tegelevate valitsusväliste organisatsioonide tehnilise kompetentsuse ja järelevalvemehhanismide toetusel konkreetseid eluasemeprojekte; on veendunud, et maapiirkondades elavate romide eluasemeprobleemide lahendamine peab olema esmatähtis ülesanne ning saama eritähelepanu nõudvaks küsimuseks ja valdkonnaks, milles võetakse meetmeid;
70. kutsub komisjoni üles pühendama eritähelepanu mitte ainult kodanikuühiskonna organisatsioonidele, vaid romide võimele ennast ise hallata ja integratsioonipoliitikat toetada, et aidata kaasa kogukondade arengule, eelkõige projektide abil, mis suurendavad romide osalust otsustamisel ja enda vastutust otsuste eest, mis on võetud nendega üheskoos;
71. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koos romide küsimusega tegelevate valitsusväliste organisatsioonidega uurima olemasolevaid poliitikaid ja programme, et õppida minevikus ebaõnnestunud projektidest;
72. kutsub komisjoni üles toetama romide küsimusega tegelevaid valitsusväliseid organisatsioone, Euroopa Liidu, riiklikul ja kohalikul tasandil, et jälgida romidele suunatud programmide ja poliitika rakendamist, samuti ühenduse haridust demokraatia ja inimõiguste valdkonnas;
73. teeb ettepaneku, et komisjon ja liikmesriigid asutaksid kogu ELi hõlmava foorumi, kus romised ja nende huve esindavad valitsusvälised organisatsioonid, ühiskondlikud liikumised ja ametiühingud saaksid üksteisega alaliselt konsulteerida, et koostada suuniseid ja vahetada parimat tava, edendamaks kooskõlastatud lähenemisviisi ELi tasandil;
74. kutsub liikmesriike üles toetama töökohtade üleviimist sinna, kus romi kogukonnad asuvad, ning romide liikumist sinna, kus töökohad asuvad;
75. tuletab liikmesriikidele ja komisjonile meelde, et kuigi sotsiaalhoolekandel on põhiroll ebasoodsamas olukorras olevate kogukondade, näiteks romide toetamisel ja tugevdamisel, on ka eneseabi edendamine tähtis; on arvamusel, et pikaajaline eesmärk peaks olema sõltumatuse kultuuri, mitte sõltuvuse kultuuri edendamine;
76. on seisukohal, et palju suuremat tähtsust tuleb omistada kohalike töökohtade pakkumisele ning ettevõtluse ja kohalike meistrite ergutamisele ja põhioskuste arendamisele, et neid töökohti täita, selleks et suurendada rikkust ja tõsta enesehinnangut;

*

* *

77. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealused

P6_TA(2009)0118

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealuste kohta (2008/2212(INI))

(2010/C 87 E/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatist „Euroopa energiapoliitika” (KOM(2007)0001);
- võttes arvesse komisjoni 13. juuni 2008. aasta teatist „Silmitsi kõrgemate naftahindadega” (KOM(2008)0384);
- võttes arvesse nõukogu 24. juuli 1973. aasta direktiivi 73/238/EMÜ toornafta ja naftatoodete tarneraskuste mõju leevendamise meetmete kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 7. novembri 1977. aasta otsust 77/706/EMÜ ühenduse eesmärgi kohta vähendada primaarenergia allikate tarbimist toornafta ja naftatoodete tarneraskuste korral ⁽²⁾;
- võttes arvesse nõukogu 24. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/67/EÜ, millega liikmesriike kohustatakse säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega liikmesriike kohustatakse säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (KOM(2008)0775);
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2008. aasta teatist „Teine strateegiline energiaülevaade ELi tegevuskava varustuskindluse ja solidaarsuse tagamiseks energiavaldkonnas” (KOM(2008)0781);
- võttes arvesse 12. novembril 2008. aasta rohelist raamatut „Turvalise, säästva ja konkurentsivõimelise Euroopa energiavõrgu suunas” (KOM(2008)0782);
- võttes arvesse oma 15. veebruari 2007. aasta resolutsiooni energiahinna tõusu makromajandusliku mõju kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni naftast sõltuvuse kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni kütuse hinna tõusust põhjustatud kriisi kohta kalandussektoris ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. oktoobri 2008. aasta kohtumise eesistujariigi lõppjäreldusi energiapoliitika kohta;

⁽¹⁾ EÜT L 228, 16.8.1973, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 16.11.1977, lk 9.

⁽³⁾ ELT L 217, 8.8.2006, lk 8.

⁽⁴⁾ ELT C 287 E, 29.11.2007, lk 548.

⁽⁵⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 580.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0308.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19. ja 20. juuni 2008. aasta kohtumisel esitatud eesistujariigi lõppjäreldotsi toiduainete ja nafta kõrgete hindade mõju kohta poliitika eri valdkondadele;
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Energiaagentuuri aastaraamatut „World Energy Outlook 2008”;
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. jaanuari 2009. aasta ettevalmistavat arvamust naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealuste kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning väliskomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A6-0035/2009),
- A. arvestades, et energiavarustuse kindluse tagamiseks pööratakse järgmistel kümnenditel Euroopa tasandil üha enam tähelepanu energiatarnearuutide, energiakandjate, energia kokkuhoiu ja energiatõhususe võimaluste mitmekesistamisele;
- B. arvestades, et ühenduse ühtse ja laiaulatusliku energiapoliitika väljatöötamine muutub üha hädavajalikuks, et tagada energiavarustuse kindlus ajal, mil Euroopa Liidu sõltuvus impordist üha suureneb;
- C. arvestades, et nafta on ammendumisressurss;
- D. arvestades, et nafta tootmine Euroopa Liidu ja Norra poolt aitas veel 2007. aastal rahuldada sisenõudlusest rohkem kui 30 %;
- E. arvestades, et paljusid, sealhulgas hõlpsasti kättesaadavaid naftavarusid ei ole paljudes maailma maades keskkonnapoliitiliste meetmete tõttu või ressursikorralduse raames praegu täiel määral evitatud ning et toorme- ja materjalikulude üldisest suurenemisest tingituna on nafta tootmiskulud 2005. aastast alates kahekordistunud;
- F. arvestades, et United States Energy Information Administration'i arvestuste kohaselt on ülemaailmne nõudlus nafta järele 2030. aastal rohkem kui kolmandiku võrra suurem, kui oli 2006. aastal, et Euroopa Liidus kasvab nõudlus ajavahemikus 2015–2030 keskmiselt 0,25 % aastas, seda ennekõike nõudluse suurenemise tõttu transpordisektoris, ning seega on nafta osakaal ELi primaarenergia nõudluses 2030. aastal 35 %;
- G. arvestades, et Euroopa Liidu sõltuvus nafta impordist suureneb 2030. aastaks 95 % võrra, millega samaaegselt kaasneb traditsiooniliste naftavarude kontsentreerumine nn strateegilise ellipsi moodustavatesse riikidesse ning suureneva nõudluse tekitatud konkurentsi korral võivad tarded muutuda ebakindlaks;
- H. arvestades, et pikemas perspektiivis on oodata naftahinna tõusu;
- I. arvestades, et põhitööstuste ja nafta hinnatõusu tingitud inflatsiooni kasv on põhjustanud ostujõu kahanemise;
- J. arvestades, et naftahinna kõikumine 2008. aastal ei ole seletatav üksnes pakkumise ja nõudlusega konkreetsel ajahetkel ning et selline kõikumine mõjub majandusele halvasti;

⁽¹⁾ ELT C 182, 4.8.2009, lk 60.

Kolmapäev, 11. märts 2009

K. arvestades, et uute investeerimisinstrumentide areng nafta ja muude põhitoorainete turul on suurendanud toorainete hindade kursikõikumiste määra ja arvestades vajadusega tagada energiaturu suurem läbi-
paistvus,

1. võtab teadmiseks, et komisjoni eespool nimetatud teatises „Teine strateegiline energiaülevaade” on taas tähelepanu keskmesse tõusnud energia varustuskindluse küsimus; peab siiski kahetsusväärseks, et komisjon ei ole võtnud õppust majanduskriisist, mis on näidanud, et ainult täielik muutus Euroopa Liidu energiapoliitikas toob kaasa lahenduse energiavarustuse kindluse, liikmesriikide vahelise solidaarsuse ja tööhõive küsimustes ning seoses sotsiaalsete, keskkonnaalaste ja majanduslike vajadustega; peab lisaks kahetsusväärseks, et puudub selge suund arendamiseks edasi energiapoliitikat ja varustusstruktuuri;

2. rõhutab, et varustuskindluse tagamise lühiajaliste meetmete kõrval tuleb arvesse võtta ka pikemat perspektiivi;

3. kutsub komisjoni üles analüüsima õigusaktide ettepanekute ettevalmistamise ajal suuremal määral ka kavandatud meetmete kaudset mõju energiavarustuse kindlusele ja kuludele;

Olemasolevate ressursside hõlvamine

4. märgib, et eri hinnangute kohaselt on ka tulevikus võimalik toota piisavalt naftat, et nõudlust selle järele rahuldada, kuigi naftatootmise uued meetodid toovad tõenäoliselt kaasa hinnatõusu; märgib, et see soosib omakorda energiateadlikku käitumist ning edendab alternatiivkütuste, nagu teise põlvkonna biokütused ja vesinikukütus, ning elektriautode kasutamist; märgib samuti, et ühtlasi tuleb parandada investeerimistingimusi; sellega seoses rõhutab, et jätkuvalt suur nõudlus nafta järele on viinud pakkumise üha lähemale tootmisvõimsuse piirile;

5. juhib tähelepanu ebakindlusele selle suhtes, millal ja millises ulatuses tekib tühimik kasvava nõudluse ja kahaneva pakkumise vahel; väljendab muret, et selline ebakindlus suurendab veelgi naftahinna kõikumise ohtu; on seepärast veendunud, et erilist rõhku tuleb panna meetmetele, mis võivad vähendada nõudlust nafta järele;

6. toetab komisjoni ettepanekut võtta vajadusel lühiajalisi meetmeid, et leevendada tulevasi äkilisi naftahinna tõuse; kutsub liikmesriike üles rahaliselt toetama investeeringuid alternatiivenergia tootmisse, nt taastuvenergia tootmisse, ja tähtsustama tarbijate teadlikkust tõstvaid meetmeid, mis edendavad energiatõhusate kaupade ja teenuste ostmist eesmärgiga vähendada pikaajalisi kulutusi ning leevendada naftatarnete tulevast vähenemist;

7. nõuab, et intensiivistatakse püüdeid mittekonventsionaalsete naftaressursside tööstuslikuks hõlvamiseks, millega aidataks kaasa energiavarustuse mitmekesistamisele; eeldusel, et töötatakse välja keskkonnasäästlikud tootmismeetodid ning et neid ka rakendatakse; rõhutab, et ELi turul olevatest kütustest pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste osas kasutuseal põhinev lähenemisviis, mis on juba ette nähtud ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse autotranspordis kasutatavatest kütustest pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism, ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütuse spetsifikatsioonidega, ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ) (KOM(2007)0018), pakub naftatööstusele tõelist stiimulit vähendada tootmisprotsesside tõhustamisega oma mõju kliimamuutustele;

8. on veendunud, et nafta ja teiste süsinikumahukate energiaallikate kasutamist tuleb vähendada nii suurema energiatõhususe abil kui ka ümberlülitumisega süsinikuvabadele lahendustele, nagu tuumaenergia ja taastuvenergiaallikad;

9. on arvamusel, et olemasolevate naftavarude kasutamist häirivad üha enam poliitilised tegurid, sealhulgas poliitiline ebastabiilsus ja ebapiisav õiguskaits, kuid ka keskkonnapoliitilised meetmed ning ressursside majandamine; palub komisjonil seetõttu kõikidel tasanditel tugevdada dialoogi nafta tootvate riikidega ning mõlema poole huviseid arvesse võttes otsida konfliktidele pragmaatilisi lahendusi;

Kolmapäev, 11. märts 2009

10. kutsub komisjoni üles dialoogis naftakontsernidega ja naftat tootvate riikidega otsima võimalusi, kuidas saaks suurendada investeeringuid kõikuvatest hindadest ja kasumitest olenemata;
11. eeldab, et naftatootjad investeerivad oma hiljutise olulise kasumi uute naftavarudega seotud uurimis- ja arendustegevusse ning energiasäästliku tehnoloogia ja nafta aseainete (eriti transpordialasteks rakendusteks) uuringute edendamisse;
12. nõuab tungivalt dünaamilisemate suhete loomist Euroopa Liidu ja naftat tootvate riikide vahel, mis hõlmaksid mõlemapoolset järeleandmist soovi ning mille eesmärk oleks stabiilsem ja ühtlasem nafta tarne- ja hinnakeskkond, mis oleks kõigi asjaosaliste ja üldisemalt kogu maailma majanduse huvides;
13. tervitab komisjoni algatust luua ülemaailmne poliitiline dialoog naftat tarbivate ja naftat tootvate riikide vahelise kõrgetasemelise kohtumise kujul, et luua naftaturul õiglane tasakaal tarnimise ja nõudluse vahel ning vältida naftahindade kunstlikult kõrgel tasemel hoidmist naftat tootvate riikide poolt;

Turu läbipaistvus ja hinnakujundamine

14. väljendab muret naftahinna kasvava ja 2008. aastal ilmekalt avaldunud kõikuvuse pärast, mis avaldab negatiivset mõju Euroopa Liidu majandusele ja tarbijatele;
15. on seisukohal, et naftahindade kõikumises kajastuvad suurenenud nõudlus nafta järele, järkjärguline naftavarude ammendumine, muutused rahvastiku ja linnastumise arengusuundades, eriti tärkava majandusega riikides, kus keskmise sissetuleku tõus põhjustab suuremat nõudlust, spekulatsioonid tooraineturul ja ülemaailmsed majandustsüklid; rõhutab ühtlasi, et naftat ja muid tooraineid on dollari odavnemise tõttu üha rohkem kasutatud portfelli mitmekesistamiseks;
16. väljendab muret seoses naftahindade kõikumisega ning selle mõjuga majandus- ja finantsstabiilsusele; tunnistab nafta ja muude energiatoodete turu aktiivsuse kasulikkust, nõuab aga samas tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid energiaturgude suurima võimaliku läbipaistvuse;
17. mõönab, et selline kõikuvus kahjustab ka naftat eksportivate riikide majandust ja seetõttu on naftahindade stabiliseerimine mõlema poole huvidele vastav;
18. tervitab komisjoni 13. juuni 2008. aasta teatist „Silmitsi kõrgemate naftahindadega” ning kordab tema muret hiljutise naftahinna kõikuvuse ja selle negatiivse mõju pärast inflatsioonile, konkurentsivõimele, kaubandusele ja majanduskasvule;
19. peab viimase kaheksa aasta jooksul toimunud nafta hinnatõusu peamiseks põhjuseks suurt nõudluse kasvu, mis on tekitanud kitsaskohti nafta pumpamisel, transportimisel ja rafineerimisel ja toonud kaasa üksikute suurte naftaoligopolide hiigelkasumeid; mõönab, et naftahinna arengut on oluliselt mõjutanud märgatavalt tõusnud toormehinnad ja spekulatiivsed tehingud finantsturgudel;
20. rõhutab vajadust tähtsustada konkurentsi jälgimist nafta ja naftatoodete töötlemise ja müügi valdkonnas ning suurendada kaubanduslikke naftavarusid käsitlevate andmete läbipaistvust;
21. on seisukohal, et naftahinna stabiliseerimiseks on tingimata vaja suurendada turu läbipaistvust; palub komisjonil esitada parlamendile ja nõukogule sellekohased ettepanekud; juhib tähelepanu, et läbipaistvust tuleb tingimata suurendada ka naftat tootvates riikides, ja eelkõige tuleb läbipaistvalt avalikustada ka nafta tootmiskogused ning reserveid suurus; palub komisjonil ja liikmesriikidel teha naftat tootvate riikidega toimuvate dialoogide käigus jõupingutusi läbipaistvuse suurendamiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

22. väljendab sellega seoses rahulolu ettepaneku üle viia läbi uuring iganädalase laovarude suuruse avalikustamise kasu ja kulukuse kohta; kutsub komisjoni üles arvestama selle uuringu tulemusi oma edaspidistes õigusakti ettepanekutes nafta miinimumvarude kohta; rõhutab samas, et selles küsimuses peab läbipaistvuseni jõudma kogu maailmas;

23. juhib tähelepanu sellele, et peamistes naftat importivates riikides kehtivad üksteisest erinevad naftatoodete tehnilised spetsifikatsioonid ja see võib viia turu killustumiseni; tarnekatkestuste korral võib sellel olla hinda üles kruviv mõju; palub komisjonil teha ettepanekud, kuidas sedalaadi turupiiranguid kõrvaldada;

24. on seisukohal, et strateegiliste varude ülesandeks on kompenseerida tarnekatkestuste korral tekkivaid ainelisi puudujääke; on seetõttu – ühtlasi säästlikku eelarvepoliitikat silmas pidades – vastu igasugustele katsetele kasutada neid varusid naftahinna kõikumise tõkestamiseks;

25. rõhutab, kui oluline on aktiivselt töötada, et muuta uued alternatiivsed energiaallikad väikeettevõtjatele kättesaadavaks, et nad sõltuksid vähem nafta hinna kõikumisest; tunnustab väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate tähtsust biokütuste ja muude taastuvenergia vormide tootmisel; tunneb muret tehniliste ja regulatiivsete takistuste pärast, mis on endiselt nende toodete tootmise ja turustamise teel, ning kutsub komisjoni üles hõlbustama nende kütuste turulepääsu;

26. rõhutab, et tõhus heitkogustega kauplemise süsteem ning paljude muude energiasäästumeetmete vastuvõtmine peaks olema oluline vahend ulatusliku ja uuendusliku energiatõhusate tehnoloogiate ja toodete turu arengu ergutamiseks; rõhutab ka põhimõtte „saastaja maksab” rakendamise tähtsust; tuletab meelde, et mida rohkem riike samasugust poliitikat rakendab, seda piiratum on mõju sektorite konkurentsivõimele;

Investeeringud naftatootmisse ja -töötlemisse

27. märgib, et Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel on energiavarustuse kindluse tagamiseks kuni 2020. aastani vaja iga aasta naftatööstusse investeerida 350 miljardit USA dollarit; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oma poliitikaga stimuleerima investeeringuid, sealhulgas eriti Euroopa Liidu sisesid investeeringuid; rõhutab sellega seoses pikaajalise investeerimiskindluse tähtsust; ei ole siiski nõus sellega, et erainvesteeringute ja erakapitali asemel kasutatakse ühenduse vahendeid;

28. väljendab muret selle pärast, kuidas praegune krediidikriis mõjutab naftatööstusse investeerimise võimalusi, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tihedalt kooskõlastama oma jõupingutusi kriisi ületamiseks;

29. väljendab heameelt biokütuste laiemal kasutamisel transpordisektoris, arvestades eriti sellega tehtavat panust energiavarustuse kindluse suurendamisse; märgib, et see toob endaga kaasa naftat töötleva tööstuse konsolideerimise ja ümberstruktureerimise; lisaks märgib, et transpordisektoris tuleb võtta täiendavaid struktuurimeetmeid nafta nõudluse vähendamiseks;

30. kutsub liikmesriike ja ettevõtteid üles nendest suundumustest hoolimata kandma hoolt selle eest, et Euroopa Liidus hoitaks piisavaid varusid, tasandamaks raskusi, mis võivad tekkida näiteks loodusõnnetuste tagajärjel;

31. kutsub liikmesriike, komisjoni ja naftakontserne üles tagama piisav väljaõpe spetsialistidele, keda vajatakse nii naftareservide uurimiseks kui ka naftatootmiseks;

Transporditeed

32. väljendab rahulolu INOGATE'i programmi raamistikus, eriti usaldust suurendavate meetmete osas, saavutatud edu üle; kutsub komisjoni üles kavandama strateegiat, kuidas sedalaadi projekte saaks kaasmeetmetega toetada ja paremini koordineerida;

Kolmapäev, 11. märts 2009

33. juhib tähelepanu sellele, et ülimalt tähtsad on heanaaberlikud suhted nii transiidiriikide endi kui ka transiidiriikide ja nende naaberriikide vahel, ning nõuab liikmesriikidelt ja komisjonilt sellesuunaliste jõupingutuste tõhustamist;
34. märgib, et naftajuhtmed ei kuulu üleeuroopaliste energiavõrkude (TEN-E) alla, kutsub komisjoni ja liikmesriike üles, võttes arvesse praeguseid arengusuundi, eelkõige omamaise toodangu vähenemist ning samaaegselt suurenevat sõltuvust impordist ja vajadust uue transpordivõimsuse järele, kaaluma nafta infrastruktuuri lisamist TEN-E võrku;
35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama ühise välis-, kaubandus- ja julgeolekupoliitika raames stabiilsuse saavutamist eelkõige poliitiliselt ebastabiilsetes naftatootvates riikides, sest stabiilsus on investeeringute ja heaolu alus;
36. rõhutab, et uued nafta infrastruktuuriprojektid, nagu Odessa-Gdański ja Constanța-Trieste torujuhtmed, peaksid jätkuvalt olema Euroopale huvipakkuvad esmatähtsad projektid;
37. on mures suureneva merepiraatluse pärast, mis ohustab rahvusvahelist laevaliiklust ja seega ka naftatransporti, ning tervitab nõukogu asjaomast ühisaktsiooni ⁽¹⁾;
38. on mures ka transporditeid ja strateegilist infrastruktuuri ohustava terrorismi pärast ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama dialoogi kesksete asjaosalistega;

Transport ja ehitised

39. juhib tähelepanu energia kokkuhoiu võimaluste hoonete valdkonnas – neid võimalusi ära kasutades võiks vähendada nõudlust fossiilsete energiakandjate, nagu süsi ja gaas, järele, ning tunnustab komisjoni ja liikmesriikide praegusi jõupingutusi selle potentsiaali täielikumaks ärakasutamiseks;
40. tunnustab Euroopa Liidu pingutusi transpordisektoris kasutatavate energiakandjate mitmekesistamiseks; peab uute tehnoloogiate juurutamisel eelistatavaks turupõhist lähenemisviisi; tunnustab, et uute tehnoloogiate konkurentsivõime parimaks näitajaks on hind; peab siiski kahetsusväärseks vähest ambitsioonikust kasutamaks ära energiatõhusate, paremini kavandatud ja kergemate sõidukite potentsiaali;
41. avaldab kahtlust, kas esimese põlvkonna biokütused nafta asendajana osutuvad keskmises ja pikemas perspektiivis kõlblikuks; nõuab, et tehtaks suuremaid jõupingutusi sünteetiliste kütuste uurimiseks;
42. on veendunud, et nafta suurenevat kasutamist transpordisektoris saab keskmises ja pikemas perspektiivis vähendada vaid siis, kui Euroopa Liit ja liikmesriigid võtavad lisameetmeid kaubavedude ja liikluse üleviimiseks säästvamatele transpordiliikidele, mis tarvitavad vähem või üldse mitte naftat, nagu raudtee- ja veetransport ning ühendveod linnapiirkondades (kõndimine, jalgrattasõit, ühistransport, autode ühiskasutus); lisaks on veendunud, et märgatavat energiasäästu oleks võimalik saavutada, kui tõhusamalt rakendada moodsaid liiklusjuhtimissüsteeme, mis vähendavad maantee-, õhu- ja laevaliikluses ooteaegu ja ümbersõite, ning rohkem soodustada rohelist logistikat;

Suhted riikidega, milles nafta tarbimine kasvab

43. on seisukohal, et Euroopa Liidu ühistes välissuhetes nende riikidega, milles nafta tarbimine kiirelt kasvab, tuleb rohkem arvesse võtta energiapoliitilisi teemasid ja et Euroopa Liit peab püüdma selle poole, et kaotada riiklikud subventsioonid naftatoodetele;

⁽¹⁾ Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeede 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (ELT L 301, 12.11.2008, lk 33).

Kolmapäev, 11. märts 2009

44. kutsub komisjoni üles lülitada oma ühisesse välis-, kaubandus- ja naabruspoliitikasse meetmeid, mis aitaksid ülemaailmselt kiirendada majanduskasvu ja naftatarbimise lahutamist teineteisest;

45. juhib tähelepanu, et Euroopa Liit ei ole ennekõike piisavalt pööranud tähelepanu ülemaailmsete keskkonnamuutuste geopoliitilistele mõjudele rahvusvahelisele energiavarustuse kindlusele ega selle tagajärgedele tulevasele rahvusvahelisele valitsemiskorrale ega ole neid küsimusi piisavalt arutanud; on seisukohal, et riiklikest lahendustest kinnihoidmine tuleb asendada uute ja tihedate poliitilise ja majandusalase koostöö vormidega Euroopa Liidu, Ameerika Ühendriikide, Venemaa ja Hiina vahel ning neile koostöövormidele tuleb keskpikas perspektiivis anda institutsiooniline vorm;

*

* *

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Keskkonnahoidlik transport ja väliskulude sisestamine

P6_TA(2009)0119

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon keskkonnahoidliku transpordi ja väliskulude sisestamise kohta (2008/2240(INI))

(2010/C 87 E/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2008. aasta teatist keskkonnahoidliku transpordi kohta (KOM(2008)0433);
- võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2008. aasta teatist väliskulude sisestamise strateegia kohta (KOM(2008)0435);
- võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2008. aasta teatist olemasoleva veeremi raudteemüra vähendamist käsitlevate meetmete kohta (KOM(2008)0432);
- võttes arvesse oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni liikumisvõimelise Euroopa kohta – jätkusuutlik liikuvus meie mandril ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2008. aasta resolutsiooni Euroopa energia- ja keskkonnapoliitikat arvestava jätkusuutliku Euroopa transpordipoliitika kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0055/2009),

⁽¹⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 556.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0087.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- A. arvestades, et Euroopa Liidu eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20 %, suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist 20 %-ni ja vähendada energiatarbimist 20 % ning seda kõike 2020. aastaks;
- B. arvestades, et komisjon on esitanud mitmeid soovitusi keskkonnahoidliku transpordi kohta seoses kliimamuutuse vastu võitlemisega: teatise kõigi transpordiliikide väliskulude sisestamise kohta, ühe teatise raudteemüra vähendamise kohta ning ühe konkreetse õigusloomega seotud ettepaneku raskete kauba-veokite teemaksude läbivaatamise kohta;
- C. arvestades, et 2006. aastal muudetud Eurovignette'i direktiivi⁽¹⁾ artikli 11 kolmandas ja neljandas lõigus on sätestatud, et „[k]omisjon esitab hiljemalt 10. juuniks 2008 pärast kõikide tegurite, sh keskkonna, müra, ummikute tekke ja tervisega seotud kulutuste kontrollimist kõikide väliskulude hindamiseks üldiselt rakendatava, läbipaistva ja arusaadava mudeli, mis on tulevikus aluseks infrastruktuuri maksude arvutamisele. Kõnealusele mudelile lisatakse mõjuanalüüs väliskulude arvesse võtmise kohta kõikide transpordiliikide puhul ja strateegia mudeli järkjärguliseks rakendamiseks kõikide transpordiliikide osas. Vajaduse korral lisatakse aruandele ja mudelile Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavad ettepanekud käesoleva direktiivi edasiseks läbivaatamiseks.”;
- D. arvestades, et kulude sisestamine tuleb integreerida laiaulatuslikumasse poliitikasse, mille eesmärk on edendada koosmodaalsust ja säästvat transpordisüsteemi, ning nimetatud poliitikaga tuleb samuti edendada teadusuuringuid, infrastruktuuri rahastamist, turgude avamist ja standardimist; arvestades siiski, et kasutajate käitumise muutmiseks ei piisa üksnes kõnealustest hinnasignaalidest, kui neil puuduvad vajalikud alternatiivid (keskkonnasõbralikumad autod, muud transpordivormid jne);
- E. arvestades, et komisjon on veenvalt kajastanud raudteemüra mõju elanikkonna tervisele, kuid oma raudteemüra vähendamise algatuse tuumana mainib ta üksnes vajadust asendada kaubavagunite pidurisüsteemid vähest müra tekitavate pidurisüsteemidega,

Keskkonnahoidlik transport

1. tunneb heameelt komisjoni teatise üle keskkonnahoidliku transpordi kohta ühe esimese olulise sammuna ulatusliku lähenemisviisi suunas transpordi keskkonnasõbralikumaks kujundamiseks koos selle mitmekülgsete transpordiliikidega, samuti asjaolu üle, et tunnustatakse transpordi tõhusamaks muutmise tähtsust ja vajalikkust eelkõige võitluses kliimamuutusega;
2. rõhutab liikuvuse suurt kasu kodanike elukvaliteedile, majanduskasvule ja tööhõivele Euroopa Liidus, sotsiaalmajanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, kaubandusele kolmandate riikidega ning ettevõtjatele ja töötajatele, kes on otseselt või kaudselt tegevad transpordimajanduses ja logistikasektoris;
3. tunnistab, et liikuvusel on lisaks positiivsele mõjule ja asjaolule, et see on hädavajalik Euroopa Liidu majandusarengu ning sotsiaalmajandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse seisukohast, ka kahjulik mõju looduskeskkonnale ja inimestele, ning toetab seepärast asjaolu, et Euroopa transpordipoliitika peaks, võttes arvesse kodanike ja ettevõtjate õigustatud huvisid liikuvuse osas, jätkama transpordisektori keskkonnahoidlikumaks kujundamist, et kaotada transpordi kahjulik mõju või seda vähemalt vähendada vastavalt liidu eesmärkidele võitlusel globaalse soojenemisega aastani 2020;
4. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjon on oma teatistes koostanud ülevaate Euroopa Liidu senistest säästva transpordipoliitika edendamise meetmetest;
5. avaldab kahetsust asjaolu pärast, et komisjon ei ole esitanud transpordi keskkonnahoidlikumaks kujundamiseks integreeritud lähenemisviisi, st niisugust kava, mis hõlmaks kõiki transpordisektoreid; märgib, et komisjon on juba teinud esialgseid algatusi, mis peaksid lõpuks kujundama kõigi transpordiliikide väliskulude sisestamise igakülgse strateegia, kuid komisjon on selle asemel praeguseks:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/62/EÜ raskete kauba-veokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42).

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võtnud vastu käsiraamatus esitatud osalise lähenemisviisi transpordi väliskulude hindamiseks ning nende sisestamiseks üksikute valdkondade osas (vt transpordisektori väliskulude hindamise käsiraamat),
- on esitanud ettepaneku muuta direktiivi 1999/62/EÜ (Eurovignette'i direktiiv), millega lubatakse liikmesriikidel võtta raskete kaubaveokite eest väliskulumaksu vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 11,
- teinud ettepaneku maksustada raudteemürast põhjustatavad väliskulud müra järgi diferentseeritud infrastruktuuri kasutusmaksuga;

6. kutsub seepärast komisjoni üles töötama kõikide transpordiliikide jaoks välja vajalikud meetmed ja vahendid transpordi keskkonnanahoidlikumaks kujundamiseks, võttes arvesse kehtivaid rahvusvahelisi konventsioone ja erinevates transpordisektorites juba võetud meetmeid ning viima läbi kõnealuseid ettepanekuid silmas pidades teaduslikult usaldusväärseid mõju hindamise uuringuid iga meetme ja selle mõju kohta konkurentsile transpordiliikide osas, samuti mõju kohta liikuvuse ja konkurentsivõimega seotud kuludele ning esitama seejärel sel moel põhjendatud integreeritud lähenemisviisi keskkonnanahoidliku transpordi kohta koos konkreetsete õigusaktide ettepanekutega;

Väliskulude sisestamine

7. märgib, et komisjon ei ole oma teatises väliskulude sisestamise strateegia kohta täitnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu seatud ülesannet vastavalt muudetud Eurovignette'i direktiivi artiklile 11, kuna ta ei ole – nagu ta ka ise tunnistas – töötanud välja ega esitanud kõikide väliskulude hindamiseks tervikuna üldiselt rakendatavat, läbipaistvat ja arusaadavat mudelit, kuna ta ei ole koostanud kõikide transpordiliikide mõjuanalüüsi ning on teinud konkreetset üksnes raskete kaubaveokite osas esimese sammu strateegia suunas mudeli järkjärguliseks rakendamiseks kõikide transpordiliikide osas;

8. märgib, et komisjoni teatises on sageli viidatud 2008. aasta jaanuaris avaldatud väliskulude arutamist käsitlevale käsiraamatule, millesse on koondatud kõige uuemad teaduslikult põhjendatud teadmised transpordisektori väliskulude arutamise kohta;

9. märgib, et komisjon on oma teatises esitanud teaduslike sidusaid põhjendusi erinevate transpordiliikide osas üksikutel väliskuludel põhineva tasu kehtestamiseks ning on võtnud omaks nn keskmisel kulul põhineva pragmaatilise lähenemisviisi; avaldab üldjoontes toetust komisjoni poolt pakutud maksustamisele ühiskondliku piirkulu põhjal kooskõlas 2001. aasta transpordipoliitika valge raamatuga;

10. märgib, et komisjon on oma teatises ja direktiivi ettepanekus, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ (Eurovignette'i direktiiv), võtnud selgelt arvesse põhimõtet „saastaja maksab“, mis on sätestatud EÜ asutamislepingu artikli 175 lõikes 5; palub siiski komisjonil võtta täiendavaid meetmeid väliskulude sisestamisel, et võtta arvesse juba kõiki kehtivaid väliskulude sisestamise vorme, nagu kütuse- ja teemaksud;

11. palub komisjonil lisada edasistesse transpordisektori keskkonnanahoidlikumaks muutmiskäsitlevatesse ettepanekutesse hinnangud transpordiliikidele avalduva konkurentsivõime mõju kohta ja sellega seotud ühiskonna- ja keskkonnamõjude kohta, nagu seda tehti Eurovignette'i direktiivi muutmist käsitlevas ettepanekus, ning lisada liikuvuse ja konkurentsivõimega seotud kulud;

12. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei ole esitanud meetmeid suurenenud vahemaade mõju kohta, mis on tingitud ELi laienemisest, ning ei ole teinud prognoose meetmete kohaldamise tagajärgede kohta, eelkõige nendes liikmesriikides, kus on geograafilisi takistusi või kus ei ole veel mitmeliigilisi transpordivõimalusi; palub seepärast komisjonil kõrvaldada need puudujäägid üleeuroopaliste transpordivõrkude (TEN-T) eesiseva läbivaatamise käigus;

Kolmapäev, 11. märts 2009

13. ergutab komisjoni esitama üleeuroopaliste transpordivõrkude läbivaatamise käigus selleks täiendava ettepaneku liikuvuse mitmeliigiliste transpordikoridoride („rohelised transpordikoridorid“) kohta, et tasakaalustada käesoleva ettepanekuga kehtestatud koormust, pakkudes takistusteta juurdepääsu ja liikuvuse võimalusi;

14. palub komisjonil astuda viivitamatult samme selleks, et esmalt esitada konkreetsed ettepanekud kõigi transpordiliikide kohta ning teiseks täita muudetud Eurovignette'i direktiivi artiklist 11 tulenev ülesanne, esitades ulatusliku lähenemisviisi väliskulude arvutamiseks ja maksustamiseks ning nende mõju hindamiseks arusaadava mudeli alusel;

Raudteemüra vähendamine

15. avaldab tunnustust, et komisjon on oma teatises olemasoleva veeremi raudteemüra vähendamist käsitlevate meetmete kohta reageerinud vajadusele vähendada raudteevõrgustiku ümbruses elanikkonna kokkupuudet eelkõige kaubavagunite poolt tekitatava müraga;

16. rõhutab, et vagunite mõistlike kuludega moderniseerimine eeldab, et võimalikult kiiresti lahendatakse olemasolevad tehnilised probleemid ning kaotatakse asjakohaste sertifikaatidega seotud haldustõkked enne siduvate õiguslike meetmete vastuvõtmist;

17. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku võtta vastu direktiiv veduritele ja vagunitele müra järgi diferentseeritud raudtee kasutustasude rakendamise kohta, et luua raudtee-ettevõtjatele võimalikult kiiresti stiimulid kiireks üleminekuks vähest müra tekitavatele sõidukitele piduriklotside asendamise abil; on seisukohal, et vajaduse korral võib samuti kaaluda lühiajaliste meetmete võtmist ning ühelgi õiguslikul meetmel ei tohiks olla negatiivset mõju raudteesektori konkurentsivõimele teiste transpordiliikidega võrreldes;

18. ootab, et komisjon esitaks oma ettepanekus tegelikkuses rakendatava mooduse, mis tagab tulude sihtotstarbelise jaotamise kaudu mitte üksnes raudtee-ettevõtjate vagunite, vaid ka raudtee-ettevõtjate poolt veetavate muude äriühingute vagunite ajakohastamise;

*

* *

19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Panus Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga

P6_TA(2009)0120

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon panuse kohta Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga

(2010/C 87 E/15)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühenduse Lissaboni programmi (2008–2010) rakendamisaruanne“ (KOM(2008)0881) ja komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2009. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika rakendamise kohta (KOM(2009)0034);

— võttes arvesse liikmesriikide esitatud 27 riiklikku Lissaboni reformikava;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2007. aasta teatist „Euroopa huvi: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul - komisjoni panus riigipeade ja valitsusjuhtide oktoobrikuu kohtumisse” (KOM(2007)0581);
- võttes arvesse komisjoni 20. novembri 2007. aasta teatist 21. sajandi Euroopa ühtse turu kohta (KOM(2007)0724);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegia välise mõõdme kohta - aruanne turule ligipääsu kohta ja raamistiku loomine tõhusama rahvusvahelise regulatiivse koostöö jaoks” (KOM(2008)0874);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal” (KOM(2008)0865);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Uute töökohtade jaoks uued oskused. Tööturu vajaduste ja vajaminevate oskuste prognoosimine ja ühitamine” (KOM(2008)0868);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” (KOM(2008)0876);
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (KOM(2008)0867);
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta, 23. ja 24. märtsi 2001. aasta, 22. ja 23. märtsi 2005. aasta, 27. ja 28. oktoobri 2005. aasta, 23. ja 24. märtsi 2006. aasta, 8. ja 9. märtsi 2007. aasta ning 13. ja 14. märtsi 2008. aasta järeldusi;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa huvi kohta: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste osa): uue etapi käivitamine (2008–2010) ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta ja tuleviku kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,

Finantskriis ja selle majanduslik ning sotsiaalne mõju

1. märgib, et ülemaailmne finantskriis, mis tuleneb globaalsest makromajanduslikust tasakaalutusest ja ülemaailmsest krediidikriisist, on tekitanud olulist kahju rahandussüsteemidele kogu maailmas, sh ELis; märgib samuti, et ülemaailmne finantskriis on toonud kadu aktsiate turuväärtusele kogu maailmas, selle negatiivne mõju reaalmajandusele on sügav ning eelkõige on selle tagajärjed tööhõivele ja sotsiaalsele olukorrale kaugeleulatuvad; rõhutab, et finantsturud on reaalmajandusele otsustava tähtsusega ning et üks prioriteete – töökohtade kaitsmise kõrval – majanduskasvu ja tööhõive seisukohast on taastada kapitalivood laenu andmise ja investeringute rahastamise kaudu, mis nõuab usaldus- ja kindlustunde taastamist selgete lubaduste ja valitsuste tagatiste abil, samuti paremini elluviidavat järelevalvet kõigil maailma finantsturgudel ja eeskirju mis toetaksid turgude vastutustundlikku krediteerimist;

⁽¹⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 422.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0058.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0543.

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. soovib, et lühiajalistele meetmetele, mida kasutatakse kriisi vahetute otsuste tagajärgede leevendamiseks ja reaalmajandusele avaldunud negatiivse mõju vähendamiseks, ning taastamismeetmetele peab järgnema lühi- ja pikaajaline kooskõlastatud tegevuskava, mis viiks liikmesriikide majanduse stabiilse kasvu jalamile ja kaitseks sarnaste kriiside eest tulevikus;

3. tuleb meelde, et Euroopa Parlament osutas juba oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsioonis panuse kohta Euroopa Ülemkogu 2008. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga ⁽¹⁾ finantsturgude stabiilsuse kindlustamise esmajärgulisele tähtsusele ja märkis, et hiljutine kõrge riskitasemega (subprime) hüpoteeklaenu kriis näitab, et ELil on vaja arendada finantsturgude läbipaistvuse ja stabiilsuse suurendamiseks ning tarbijate paremaks kaitsmiseks üldjärelvalvemeetmeid ning nõudis hinnangu andmist Euroopas kehtivatele usaldatavusnormatiivide täitmise järelvalve süsteemidele ja vahenditele, samuti rõhutas vajadust tiheda koostöö järele Euroopa Parlamendiga, et jõuda selgete soovitusteni, kuidas parandada finantsüsteemi stabiilsust ja selle võimet tagada Euroopa ettevõtjatele kindel pikaajaline rahastamine;

4. rõhutab, et finantsturud on ja jäävad toimiva sotsiaalse turumajanduse keskmesse, et nende ülesanne on finantseerida reaalmajandust ja suurendada ressursside jaotamise tõhusust ning et samuti on nende ülesanne anda vahendid majanduslikuks heaoluks, mis on omakorda võimaldanud kodanikel viimaste kümne aastate jooksul saavutada püsiva elatustaseme kasvu; rõhutab, et täielikult usaldatav, tõhus ja läbipaistev finantsturg on elujõulise ja uuendusliku, majanduskasvu ja tööhõivet loova Euroopa majanduse eeltingimuseks;

5. rõhutab, et finantskriis on loonud olukorra, kus enam ei saa eirata innovatsiooni olulisust majandusmootorina; on seisukohal, et käes on õige aeg dünaamilise teadmispõhise majanduse loomiseks, millega Euroopa tegi algust umbes kaheksa aastat tagasi; on seisukohal, et on aeg luua kõige energiatõhusam majandus, mis võib muuta maailma ning tagada Euroopa jõukuse ja rahvusvahelise konkurentsivõime aastakümneteks; on seisukohal, et on aeg stimuleerida uuenduslikke tööstusharusid, millel on võime taastada majanduskasv Euroopas;

6. tunnustab maksusüsteemi edasise kahjustamise vältimiseks vastu võetud päästemeetmete positiivseid tulemusi; nõuab siiski uue finantsarhitektuuri loomist läbipaistva ja tõhusa reguleerimise kaudu, mis on tarbijate, ettevõtjate ja töötajate huvides; nõuab uute õigusakti ettepanekute esitamist ja rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimist, mis võimaldavad võidelda ülemäärase riskide võtmise, finantsvõimenduse ja majandusliku lühiajalisusega, mis on kriisi peamised põhjused; tuleb komisjonile meelde kohustust vastata Euroopa Parlamendi nõudmistele, mis puudutavad riskifondide ja erasektori aktsiakapitali reguleerimist, ning ootab lähemal ajal õigusaktide ettepanekuid;

7. rõhutab tungivat vajadust tagada, et finantssektor, mis sai avaliku sektori toetust, annaks äriühingutele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd), ning samuti leibkondadele piisavalt laenu; nõuab, et päästekavad sisaldaksid siduvaid tingimusi dividendide jaotamise ja laenupraktika kohta;

8. hoiatab investeringute ja eratarbimise vähenemisest tekkiva nõiarangi eest, mis toob kaasa töökohtade kaotuse, kärbitud äriplaanid ja väheneva innovatsiooni, mis omakorda tõukab ELi tõenäoliselt sügavasse ja kestvasse majanduslangusesse; rõhutab, et sellega seoses on äärmiselt oluline Euroopa kooskõlastatud vastus, vältimaks kriisi, mis toob kaasa vastuolulised finantsstabiilsuse ja majanduse taastamise siseriiklikud kavad koos võimalike konfliktide ja lisakuludega, mis kahjustaksid siseturgu, majandusstabiilsust ning majandus- ja rahaliitu, samuti Euroopa Liidu rolli maailmamajanduses;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0057.

Kolmapäev, 11. märts 2009

9. loodab ühisele tegevusele, et likvideerida finantskriisi mõju reaalmajandusele; nõuab tulevaste tööhõive- ja majanduskasvu määradega seoses eesmärkide püstitamist, mis peaksid aitama kindlaks määrata Euroopa majanduse taastamise kava mahu ja komponendid; nõuab sellega seoses – stabiilsuse ja kasvu pakti ning selle paindlikkuse eeskirjade raames – sidusa Euroopa strateegia väljatöötamist tulevasteks investeeringuteks (kvalifitseeritud ja oskuslikku inimkapitali, mis võimaldab tehnoloogilisi läbimurdeid ja arengut, innovatsiooni, energiatõhususse, jätkusuutlikku infrastruktuuri, sidetehnoloogiatesse, vastastikusesse sidumisse ning teenustesse, sh tervishoiuteenustesse, samuti ärivõimalustesse, jätmata tähelepanuta VKEde võimalusi investeerida uutesse toodetesse ja turgudesse), töökohtade ja sissetulekute säilitamist ning majandus- ja sotsiaalpoliitika paremat kooskõlastamist;

10. on seisukohal, et taastuvenergia, energiatõhusus ja keskkond võivad olla ergutusmeetmete strateegilises keskmes, mille kaudu luuakse kvaliteetseid nn rohelisi töökohti ning antakse Euroopa tööstusele muude maailma piirkondade ees, mis pole veel initsiatiivi haaranud, esmatähtsuse eelis;

11. on arvamisel, et ainult poliitika, milles lühikeses perspektiivis on võitlus kasvava tööpuuduse vastu ühendatud võitlusega vaesuse vastu ning milles pikemas perspektiivis valmistatakse ette üleminek säästvale majandusele, võib saavutada kestvama lahenduse, mis on inspireeritud Göteborgis kokku lepitud säästvusstrateegiast, mis on kuulutatud Lissaboni strateegia osaks;

12. rõhutab, et Euroopa Liidu tähtsaimaks prioriteediks peab olema oma kodanike kaitsmine finantskriisi mõjude eest, sest neid tabab see kõige raskemini – kui töötajaid, leibkonnaliikmeid või ettevõtjaid; on arvamisel, et see kriis tabab paljusid töötajaid ja nende perekondi ning et tuleb võtta meetmeid töökohtade kadumise peatamiseks ja aidamiseks inimestel kiiresti tööturule tagasi pöörduda, et mitte seista silmitsi pikaajalise töötusega; loodab, et ELi 2009. aasta kevadisel Euroopa Ülemkogul lepitakse kokku selgetes juhistes ja konkreetsetes meetmetes töökohtade kaitsmiseks ja töövõimaluste loomiseks;

13. on arvamisel, et majanduskriisi mõjudest on kõige põletavamaks mureks vaesuse kasv ELis; peab ülimalt tähtsaks peatada praegune töötuse kasv ELis; juhib tähelepanu asjaolule, et kõige tõhusam viis vaesuse vähendamiseks ja selle ärahoidmiseks on strateegia, mille aluseks on täieliku tööhõive, kvaliteetsete töökohtade, sotsiaalse kaasatuse eesmärgid ning ettevõtluse edendamise ja VKEde rolli ja investeeringute suurendamise meetmed; tuleb meelde, et tööturult kõrvalejäämise vastu võitlemise strateegia peaks põhinema piisaval elatusasemel ja sissetulekutoetusel, kaasaval tööturul ning samuti juurdepääsul kvaliteetsetele teenustele ja haridusele; on seepärast seisukohal, et ettevõtjatele, VKEdele ja investeeringutele suunatud meetmetega tuleks toetada tööhõivet, samuti algatusi, mille eesmärk on aidata inimestel uuesti siseneda tööturule; peab sellega seoses eriti oluliseks töötute ümberõpet ning koolitust kvalifitseeritud ja spetsialiseerunud töötajaskonna loomise eesmärgil; on seisukohal, et solidaarsuse põhimõte on üks Euroopa ülesehituse aluseid ning et ühenduse rahastamine tuleb muuta liikmesriikidele kättesaadavaks seoses kavadega, mille eesmärk on hoida ära töökohtade massilist kaotamist, edendada töötajate ümberõpet ja õpetada kvalifitseerimata inimestele eriala; on seisukohal, et töösuhete reguleerimist tuleb arendada suurema paindlikkuse ja kindluse suunas nii tööturu siseselt kui ka uue töö saamise osas; on seisukohal, et olemasolevad ühenduse rahastamisvahendid, näiteks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, tuleb läbi vaadata, et neid oleks võimalik tõhusalt ja õigeaegselt kasutusele võtta, juhul kui suured majandusharud peaksid massiliselt töötajaid koondama; tervitab komisjoni ettepanekut lihtsustada Euroopa Sotsiaalfondi kriteeriume ja suunata tegevuses tähelepanu kõige haavatavamatele;

14. juhib tähelepanu asjaolule, et praegune majanduslangus on andnud eriti tugeva hoobi VKEdele, kes on Euroopa majanduse nurgakivi; rõhutab, et krediidinappus tabas kõige rängemini VKE sektorit, kuna see osa majandusest sõltub kõige enam lühiajalisest käibekapitalist, mida saadakse tavaliselt krediidi kujul; juhib tähelepanu asjaolule, et kapitalinappus, mida võimendab üldine nõudluse langus, sunnib VKEsid taganema kõikidel rindel; juhib tähelepanu asjaolule, et nendel raskustel, mida praegu kogeb VKE sektor, kes on suurim panustaja SKTsse ja suurim tööandja ELis, on kaugeleulatuvad tagajärjed ELile tervikuna ja eriti kõige haavatavamatele ja tugevamini mõjutatud piirkondadele; rõhutab Euroopa väikeettevõtluse algatuse kiire rakendamise tähtsust laiemalt ja eriti Euroopa Investeeringuspanga tegevuse olulisust VKEdele laenude andmisel;

Kolmapäev, 11. märts 2009

15. rõhutab, et piisav, taskukohane ja mõistlikkuse piires kindel juurdepääs finantseerimisele on investeerimise ja majanduskasvu otsustav eeltingimus; usub, et praeguses majanduskliimas on Euroopa väikeettevõtluse algatus ja selle eesmärgid olulisemad kui kunagi varem, sest VKEd kujutavad endast majanduskasvu ning töökohtade loomise ja säilitamise kasutamata potentsiaali, ning pakuvad poliitilise juhtimise võimalust ja suurendavad usaldust Euroopa ettevõtlussektori vastu;

16. juhib tähelepanu asjaolule, et jätkusuutlikuks kasvuks vajab Euroopa tervet, dünaamilist ja oskuslikku tööjõudu, kuid paraku mõjub sellele kahjulikult muu hulgas negatiivne iive enamikus liikmesriikides; on seisukohal, et tõhus lapsehoolduse infrastruktuur, mille suhtes lepiti kokku Euroopa Ülemkogu 15.-16. märtsi 2002. aasta kohtumisel Barcelonas, on töö- ja pereelu ühitamisel tähtis tegur; on seisukohal, et perepõhise lapsehoolduse arendamine võimaldab nii naistel kui ka meestel hõlpsamini osaleda samaaegselt tööelus ja laste kasvatamises; juhib tähelepanu asjaolule, et naiste tööhõive suurendamine mitte ainult ei suurenda majanduskasvu tervikuna, vaid mõjub ka leevendavalt Euroopa ees seisvatele demograafilistele probleemidele; on seisukohal, et tuleb soodustada põlvkondadevahelist solidaarsust, et paremini ära kasutada olemasoleva tööjõu potentsiaali;

17. rõhutab siiski, et liikmesriikidel tuleb oma sisserändepoliitika üle vaadata, eesmärgiga pakkuda huvi eeskätt kõrgelt kvalifitseeritud sisserändajatele, kes vastavad Euroopa tööturu nõuetele, võttes eeskju USA kogemustest kõnealuses valdkonnas ja tehes hoolikat koostööd päritoluriikidega, et vältida ajude äravoolu; on seisukohal, et hariduspoliitika peaks rohkem ligi meelitama välismaiseid teadlasi ja üliõpilasi, kes peatuvad ELis pikemalt (näiteks programm Erasmus Mundus, 2007–2012); on seisukohal, et maailma juhtiva teadmispõhise majanduse loomise üks olulisi eeltingimusi on, et kõik liikmesriigid tagavad ja kaitsevad legaalsete sisserändajate põhiõigusi ning teevad neile kättesaadavaks teabe Euroopa ühiste väärtuste ja kultuurilise mitmekesisuse austamise kohta;

Kodanike vajadused ja vajalikud meetmed

18. märgib, et praeguse kriisi tõttu peavad Euroopa institutsioonid kiiremas korras rakendama mitmeid Lissaboni strateegia peamisi prioriteete: edendada piirkondlikku ja kohalikku konkurentsivõimet, järgides konkurentsieskirju, samuti tarbijakaitsepoliitikat turgude tõhusamaks ja õiglasemaks muutmiseks, kasutades siseturu eeliseid, eriti jaemüügi ja teenuste valdkonnas, kiirendada Euroopa väikeettevõtluse algatuse rakendamist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/35/EÜ (hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul) ⁽¹⁾ rakendamist ning komisjoni 25. juuni 2008. aasta ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus Euroopa osatõu põhikirja kohta (KOM(2008)0396) kiiret vastuvõtmist ja rakendamist; liikuda ruttu edasi Euroopa teadusruumi ning „viienda vabaduse” ettepanekute rakendamisega, et parandada teadmiste ja uuenduste vaba liikumist, suurendades teadmiste siiret hariduse, teadus- ja arendustegevuse ja tööstusliku tootmise valdkondade vahel; luua kulusäästlik ühenduse patent ja kogu ELi hõlmav patendikohtu süsteem, mis parandaks märkimisväärselt Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet, hõlbustades ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele ning stimuleerides innovatsiooni;

19. on seisukohal, et EL peaks pidama silmas ühist põhieesmärki: looma töövõimalusi ja vältima seeläbi massilist tööpuudust; arwab, et nimetatud eesmärk peaks seetõttu määrama Euroopa majanduse taastamiskava ulatuse ja komponendid; arwab, et solidaarsus on asendamatu, et Euroopa majanduse taastamiskava ja sellega kaasnevad meetmed saaksid avaldada Euroopa tööturgudele kõige positiivsemat mõju; rõhutab vajadust suuremate jõupingutuste järele, et toetada ühiskonna kõige haavatavamaid rühmi;

20. toetab jõuliselt tööturupoliitikat, millega soodustatakse kõigi juurdepääsu tööturule ja edendatakse elukestvat õpet; kutsub liikmesriike ja tööturu osapooli üles uuenduslikele kokkulepetele inimeste töö hoidmiseks; toetab muu hulgas sotsiaalmaksu vähendamist madalama sissetuleku pealt, et edendada madalama kvalifikatsiooniga töötajate tööalast konkurentsivõimet ja uuenduslike lahenduste (näiteks majapidamise ja laste eest hoolitsemise tasustamine, haavatavate elanikkonnarühmade töölevõtu subsideerimine) kasutuselevõttu, mida mõnes liikmesriigis on juba edukalt rakendatud; ootab selles osas heade tavade vahetamist;

⁽¹⁾ EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35.

Kolmapäev, 11. märts 2009

21. rõhutab vajadust tugevdada tarbijakaitse eeskirjade tõhusust, et reageerida liidu kodanike suurtele ootustele, eriti seoses finantstoodetega; julgustab liikmesriike kujundama poliitikat, millega toetatakse finantskriisis kõige enam kannatanuid;

22. rõhutab, kui tähtis on tagada viivitamatult töötajate vaba liikumine ja liikuvus tööturul, ning rõhutab samas vajadust tagada võrdse töö eest võrdne tasu ning kollektiivlääbirääkimiste ja ametiühingute rolli, sh nende kollektiivse tegutsemise õiguse täielik austamine; rõhutab, et liikuvuse tõkete kaotamine Euroopa tööturul võimaldab Euroopa tööjõudu paremini kaitsta; märgib, et Euroopa Liit peab tegema kõik selleks, et selgitada kodanikele laienemist, integratsiooni, solidaarsust ja tööjõu liikuvust tulemuslikult ühendava lähenemise eeliseid;

23. märgib, et mõned liikmesriigid on võtnud kasutusele miinimumpalga mõiste; arwab, et teised liikmesriigid võiksid nende kogemuste uurimisest kasu saada; kutsub liikmesriike üles kaitsma kõigi sotsiaalse ja majandusliku kaasatuse eeltingimusi ning eelkõige kehtestama normid sellistes küsimustes nagu miinimumpalk või muud õiguslikult ja üldiselt siduvad eeskirjad või riigi traditsioonidega kooskõlas olevad kollektiivlepingud, mis võimaldab täistööajaga töötajatele inimväärset elu võimaldava sissetuleku;

24. usub, et finantskriis annab võimaluse viia läbi vajalikud reformid rõhuasetusega tugevatele majanduslikele alustele, alates asjakohastest investeeringutest haridusse ja oskustesse kuni riigi rahanduse kvaliteedi ning innovatsiooni ja töökohtade loomist soodustava keskkonna tagamiseni; on arvamusel, et jätkusuutlik majanduskasv ja töökohtade loomine ELis sõltub järjest enam tippsaavutustest ja innovatsioonist kui Euroopa konkurentsivõime peamistest liikumapanevatest jõududest;

25. kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles kiiresti tegutsema majanduskasvu ja tööhõive edendamise ning nõudluse ja tarbijausalduse suurendamise nimel; peab sellega seoses eriti tähtsaks intelligentse majanduskasvu algatust, mis keskendub Lissaboni strateegia eesmärkidele, näiteks investeeringud „teadmiste kolmnurka” (mis koosneb haridusest, teadusuuringutest ja innovatsioonist), nn rohelistesse tehnoloogiatesse, energiatõhususse, püsivasse infrastruktuuri ja sidetehnoloogiasse; rõhutab sellise algatuse sünergilist mõju seoses tulevase konkurentsivõime, tööturu, keskkonnakaitse ja ressursidega;

26. rõhutab, et liikmesriigid peaksid jätkama tööturu reforme rohkemate töökohtade ja õpetamissüsteemide loomiseks, et tõsta oskuste taset; arwab, et liikmesriigid peaksid samuti jätkama jõupingutusi tootlikkuse kasvu edendamiseks suuremate investeeringute kaudu haridusvaldkonda; rõhutab ühtlasi, et innovatsiooni ja selle levitamise seonduvate ülesannetega toimetulek ning tööjõu tööalase konkurentsivõime ja paindlikkuse tagamine eeldab paremat haridust ja koolitust ning elukestvat õpet; juhib siiski tähelepanu, et praegused investeeringud inimkapitali Euroopas on teadmistemahuka majanduse jaoks endiselt selgelt ebapiisavad;

27. rõhutab, et praegust kriisi ei tohi kasutada ettekäändena, et viivitada äärmiselt vajaliku kulutuste ümbersuunamisega nn rohelisteks investeeringuteks, pigem tuleks seda käsitleda lisastiimulina edasiminekku tööstuse äärmiselt vajaliku keskkonnasõbraliku ümberkujundamisega; on veendunud, et kliimamuutusega võitlemine on ilmselgelt majanduslikult põhjendatud ja iga samm vajalike meetmete edasilükkamiseks viib lõppkokkuvõttes kulude suurenemiseni;

28. kutsub liikmesriike üles oma eelarveid läbi vaatama ja investeerima intelligentse majanduskasvu projektidesse, kasutades täielikult ära uuendatud stabiilsuse ja kasvu pakti;

29. rõhutab, et liikmesriikide majandused on vastastikku äärmiselt sõltuvad; rõhutab seepärast vajadust tõhusama kooskõlastamise ja parema üldjuhtimise järele, mis on kriisi ajal veelgi olulisem; juhib tähelepanu, et tihedam koostöö on eriti põhjendatud eurotsoonis; viitab sellega seoses oma soovitudele EMU@10 resolutsiooni raames; ootab komisjonilt selgeid ja kindlaid juhiseid kõikide liikmesriikide vahel parandatud koordineeritud lähenemisviisi saavutamiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

30. on arvamusel, et loobuda kliimamuutusega võitlemisest ja lükata keskkonnainvesteeringud edasi oleks hukatuslik viga, millel oleksid nii kohesed kui ka üle põlvkondade ulatuvad tagajärjed;

Euroopa tegevusulatus

31. rõhutab vajadust tugevdada Euroopa ja liikmesriikide majanduse taastamiskavade sotsiaalset mõõdet; kutsub komisjoni üles jälgima ja tegema ettepanekuid finantskriisi sotsiaalsete mõjude, eelkõige sotsiaalse tõrjutuse, vaesuse ja pensionide osas enne Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadist kohtumist;

32. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et Euroopa Sotsiaalfondi peamine rahastamiskava oleks suunatud põhiosas ümberõppele ja tööalase konkurentsivõime suurendamisele, samuti sotsiaalse kaasamise abinõudele, et ületada kriisi negatiivsed sotsiaalsed tagajärjed; tuletab meelde, et keskenduda tuleks neile, kes on tööturul kõige kaugemal;

33. juhib tähelepanu sellele, et EL vajab nn uut rohelist kurssi, millega püütakse lahendada majandus-, keskkonna- ja sotsiaalset kriisi - töökohtade loomist tootmis- ja tööstusega seotud sektorites tuleb täiendada suurte investeeringutega sotsiaalteenustesse, eriti haridusse ja tervishoidu, luues paremaid tingimusi meie laste ja õpilaste õpetamiseks, suurendades oluliselt õpetajate arvu ja parandades füüsilist õppekeskkonda, mis kõik on investeeringud, mis toovad kasu tulevikus;

34. juhib tähelepanu sellele, et sellise nn uue rohelise kursi investeeringud peaksid ühtlasi olema suunatud tõhususe tõstmisele ja muude ressursside kui nafta („kriitilised materjalid“), mille kättesaadavus tõenäoliselt muutub lühikeses kuni keskpikas perspektiivis ebapiisavaks ja mis takistab teatud sektorite, näiteks infotehnoloogia, side ja meelelahutussektori arengut, asendamisele; märgib, et hiljutiste uuringute kohaselt on selliste materjalide osas võimalik tõhusust oluliselt suurendada ning vähendada jäätmekoguseid, kulusid ja ressursisõltuvust;

35. juhib seoses energiaga tähelepanu sellele, et Euroopa on praegu sõltuv fossiilkütustest kui oma peamisest energiaallikast; arwab, et kuigi sõltuvust fossiilkütustest tuleb vähendada, on ühtlasi hädavajalik saavutada energiavarustuse kindlus Euroopas; on arvamusel, et see tähendab fossiilkütuste allikate mitmekesistamist, püüdes samas hoida energia hinda taskukohasena; arwab, et liikmesriikide energiasektorid tuleb avada tõelisele konkurentsile; arwab, et energiatõhusust tuleb parandada uurimis- ja arendustegevuse abil ning parimate tavade süvalaiendamise teel; arwab, et arvestades nafta ja gaasi kõrget hinda pikas perspektiivis, peab Euroopa suutma selles valdkonnas riske vähendada; peab ülioluliseks, et EL peaks tugevalt kaaluma liikumist energia siseturu suunas, et jaotada energiat liikmesriikide vahel tõhusamalt ja tasakaalustada sõltuvust kolmandatest riikidest pärinevast energiast; arwab, et taastuvenergia osakaalu ELis tuleb suurendada, et vähendada sõltuvust fossiilkütustest; arwab, et uurimis- ja arendustegevust selles valdkonnas tuleks tugevdada ja eelistada tuleks erinevaid kohalikke lahendusi, et kättesaadavaid taastuvaid energiaallikaid kõige paremini ära kasutada;

36. märgib, et EL jääb innovatsiooni kiiruselt endiselt USA majandusest maha; juhib tähelepanu, et innovatsioon võib tagada Euroopa majanduse kiire taastumise, pakkudes suhtelist eelist ülemaailmsel turul; juhib tähelepanu, et majanduslanguste ajal on tavapraktikaks kujunenud uurimis- ja arendustegevuse rahastamise vähendamine, aga see lähenemisviis on vale, kuna tegutseda tuleks täpselt vastupidiselt; usub, et suuremad investeeringud uurimis- ja arendustegevusse ning haridusse edendavad tootlikkust ja seega ka majanduskasvu; nõuab investeeringuid uurimistegevusse ja teadusesse, et viia nende tase eesmärgiks seatud 3 %-ni SKP-st; rõhutab, et ELi eelarves tuleb ette näha suuremad kulutused teadusuuringutele; arwab, et liikmesriigid peaksid suurendama või vähemalt täitma oma uurimis- ja arendustegevuse investeeringute sihtmäärasid ning toetama maksumeetmete, laenugarantiide ja piirkondlike klasterite ning tippkeskuste ja muude sama eesmärgi teenivate meetmetega erasektori investeeringuid uurimis- ja arendustegevusse; arwab, et täiskasvanuharidus ja elukestev õpe peavad olema prioriteedid kõikidel poliitikatasanditel, sest need suurendavad tootlikkust, pakkudes samas vajalikke oskusi tööturule sisenemiseks ja tööturul püsimiseks väga konkurentsivõimelises tööpiirkonnas;

Kolmapäev, 11. märts 2009

37. juhib tähelepanu asjaolule, et alates 21. sajandi algusest on tehnoloogia ja telekommunikatsioonivahendid päästnud globaliseerumisjõud ennenägematus ulatuses valla, nad on „tasandanud” kommunikatsiooni- ja tööturud ning aidanud kaasa ennenägematu innovatsiooni ajastule, muutes majandused tootlikumaks ning ühtlasi ühendanud maailma kodanikud; usub seetõttu, et tehnoloogia võimsuse ja majandusele avaldatava mõju maksimeerimise, telekommunikatsiooni-, energia- teadusuuringute siseturu ning eelkõige tööstussektori edasise avamisega suudab EL väljuda tugevamana praegusest keerulisest majanduslikust olukorrast, tugevdada oma tervishoiu kvaliteeti ja taskukohasust, edendada kliimasõbraliku energia arengut ja rakendamist, parandada haridust kõikides liikmesriikides ning edendada ELi väljavaateid tõusta maailmas juhtivale kohale tehnoloogia ja tehnoloogiliste uuenduste rakendamise valdkonnas; juhib tähelepanu, et teadmispõhine majandus vajab kõrge kvaliteediga teenuste ja lairiba strateegia arendamist, mis lubaks võrkude uuendamist ja laiendamist kiirendada; on seisukohal, et komisjoni ettepanek Euroopa majanduse taastamiskava raames, mille eesmärk on saavutada aastaks 2010 täielik kaetus lairiba-sidevõrkudega, on vajalik samm edasi, mis võimaldab hoida Euroopa Liidu konkurentsivõimet;

38. palub pöörata rohkem tähelepanu noori käsitlevale komisjoni 21. novembri 2001. aasta valgele raamatule (KOM(2001)0681) ja Euroopa Ülemkogu poolt 22.-23. märtsil 2005 vastu võetud Euroopa noortepaktile kui ühele Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele kaasa aitamise vahendile; arvab, et komisjon peaks kaaluma ja võtma õigusaktide ettepanekute koostamisel arvesse nende mõju noortele ja noorsoo-organisatsioonidega toimunud struktureeritud dialoogi tulemusi ning liikmesriigid peaksid keskenduma Lissaboni strateegia riiklike reformikavu rakendades noortele ning arvestama noortega asjakohastes poliitikavaldkondades; on arvamusel, et üliõpilaste liikuvuse suurendamine ja erinevate haridussüsteemide kvaliteet peaksid olema esmatahtsad Bologna protsessi peamiste eesmärkide uuesti määramisel pärast 2010. aastat, ka tuleb võtta meetmeid erinevates poliitikavaldkondades; juhib tähelepanu, et liikuvusega seotud erinevad aspektid ei kuulu ainult kõrghariduse valdkonda ja puudutavad ka sotsiaal-, rahandus-, sissereände- ja viisapoliitikat, selleks et töötada välja tõeline Euroopa kõrgharidusruum;

39. on seisukohal, et praeguse kriisi kordumise vältimiseks keskpikas perspektiivis on põhimõtteliselt vajalik finantsjärelevalve struktuuri „euroopastamine”, tõhusad konkurentsieeskirjad, finantsturgude asjakohane reguleerimine ja suurem läbipaistvus; on seisukohal et integreeritud, kõikehõlmav (kõiki finantssektoreid hõlmav) ja sidus järelvalveraamistik (alustades tasakaalustatud lähenemisviisist finantsrisiki piiriülese ulatuse reguleerimisel ühtlustatud õigusaktide alusel) vähendaks nõuete täitmisega seotud kulusid mitme jurisdiktsiooni all toimuva tegevuse korral; kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid olemasoleva järelevalve ülesehituse läbivaatamiseks neile põhimõtetele vastavalt; kutsub käesolevas lõikes nimetatud meetmetele vaatamata liikmesriike üles pöörduma keskpikas perspektiivis tagasi avaliku sektori tasakaalustatud rahastamise juurde ning kutsub seepärast liikmesriike üles selgitama, kuidas nad selle eesmärgi saavutada suudavad;

40. toetab G20 Euroopa riikidest liikmete 2009. aasta veebruari lõpus Berliinis tehtud otsust võtta otsustavaid meetmeid maksuparadiiside ja koostööst keelduvate jurisdiktsioonide vastu ning leppida selleks võimalikult kiiresti kokku sanktsioonides, mida tuleb kinnitada Londoni tippkohtumisel; soovib ELil võtta oma tasandil vastu asjakohane õiguslik raamistik, mis pakub sobivaid stiimuleid selleks, et turul tegutsejad hoiduksid ärisuhetest selliste jurisdiktsioonidega; rõhutab, et selle probleemi lahendamiseks on vaja kogu maailmas sarnaseid lähenemisviise;

41. kutsub liikmesriike ja Euroopa Liitu üles ELi eelarvet kohandama ja nägema ette kasutamata rahaliste vahendite kasutamine ELi poliitiliste eesmärkide toetuseks;

42. tunneb muret kasvavate piirkondlike erinevuste pärast seoses finantskriisi mõjuga, mis väljendub muu hulgas liikmesriikide krediitkõlblikkuse suurenenud vahes, mis teeb laenu madalama reitinguga liikmesriikide jaoks kallimaks; nõuab uute uuenduslike rahastamisvahendite väljatöötamist, et seda mõju leevendada ja värsket kapitali ligi tõmmata;

Kolmapäev, 11. märts 2009

43. rõhutab, et kriisil on väga negatiivsed majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed paljudes uutest liikmesriikidest ning see aeglustab oluliselt nende lähenemist EL-15 riikidele; kardab lisaks mõju levimist eurole ja euroala riikide majandusele; nõuab seetõttu tugevaid Euroopa solidaarsuse meetmeid, et kaitsta euroala ja tugevdada Euroopa Liidu sisemist ühtekuuluvust, eriti Kesk- ja Ida-Euroopa riikide majanduse tugevamaks toetamiseks eelkõige struktuurifondide ja globaliseerumise fondi nende riikide vajadustele kohandamise abil ning Euroopa Investeeringuspanga eritoetuse abil seoses uute innovaatiliste rahastamisvahenditega; rõhutab Euroopa ühtsuse tähtsust majanduskriisi ajal, kui majanduslangus ähvardab ka Euroopa ühiseid väärtusi; nõuab seetõttu komisjonilt uutele liikmesriikidele suunatud tähelepanelikumaid ja hoolitsemamaid meetmeid;

44. märgib, et ELi rahastamisvahendeid tuleks kasutada avaliku sektori kulutuste toetamiseks; juhib tähelepanu, et selleks et aidata kaasa ELi majanduse taastumisele, tuleb nende rahastamisvahendite rakendamise määra ja kiirust suurendada; arvab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika, eriti selle piiriüleised komponendid, on suurepärase territoriaalse solidaarsuse edendamise vahend; on väga rahul ühtekuuluvuspoliitika hiljutise „lissaboniseerimisega“; arvab, et meetmetega, millega regionaalvahendeid suunatakse rohkem ettevõtlusse, teadustegevusse, innovatsiooni, tööhõivesse ja uutesse oskustesse, peaksid rahalised vahendid muutuma märkimisväärses mahus kättesaadavaks kohalikul tasandil äripotentsiaali tugevdamiseks ja kõige nõrgemate toetamiseks;

45. juhib tähelepanu sellele, et ka üleeuroopalise transpordivõrguga (TEN-T) ja üleeuroopalise energia- võrguga (TEN-E) seotud programmid peaksid aitama igakülgselt kaasa nii Euroopa majanduse taastamiskava kui Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele; arvab, et koordinaatorite positiivsed jõupingutused ning ka Üleeuroopalise Transpordivõrgu Rakendusameti loomine koos rakendusaktidega koostalituse tõhususe parandamiseks on andnud tulemuseks mitu täielikult valminud TEN-T projekti kõikjal Euroopa Liidus jätkusuutliku majanduskasvu ja parema liikuvuse stimuleerimiseks;

46. märgib Euroopa Investeeringuspanga olulist rolli seoses Euroopa majanduse taastamiskavaga; tervitab Euroopa Investeeringuspanga kapitali suurendamist liikmesriikide poolt, et väljastada VKEdele rohkem laene; rõhutab, et laenuid on kõigi liikmesriikide VKEdele kättesaadavad läbipaistval moel ja võrdsetel alustel; nõuab Euroopa Investeeringuspanga rolli edasist suurendamist seoses uute innovaatiliste rahastamisvahenditega;

47. on majanduse juhtimise osas seisukohal, et praegune majanduskriis nõuab finantsturgude toetamiseks ja usalduse taastamiseks kindlat, kooskõlastatud ja õigeaegset valitsusepoolset sekkumist kõigis liikmesriikides ja reguleerivaid meetmeid; arvab, et uued õiguslased meetmed peaksid tuginema läbipaistvuse ja aruandekohustuse põhimõtetele ning tarbijate õiguste kaitsmiseks tuleb rakendada tõhusat kontrolli; arvab, et uued õigusaktid peaksid sisaldama ülemäärase finantsvõimenduse vastaseid ning pankade suuremate kapitalireservide nõudeid; osutab lisaks sellega seoses praeguste probleemidele seoses hindamiseskirjade ja riskihinnanguga; arvab, et kontrollitegevuses tuleb pidada sammu finantsinnovatsiooniga ja EL peaks tõhustama selles osas oma reguleerivate organite oskusteavet; arvab, et suurem reguleerimine pole tingimata parem reguleerimine; arvab, et liikmesriigid peavad oma regulatiivset tegevust kooskõlastama; arvab, et tuleb tagada stabiliseerimisstandardid ja finantsjärelevalve reguleerimine eurotsoonis;

48. tuletab meelde, et osa vastutusest finantskriisi eest lasub ka reitinguagentuuridel; tervitab Euroopa Ülemkogu üleskutset kiirendada tööd seoses komisjoni 12. novembri 2008. aasta ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reitinguagentuuride kohta (KOM(2008)0704), et karmistada reitinguagentuure käsitlevaid eeskirju;

49. kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut, mis teeks nõukogu 25. juuli 1978. aasta neljanda direktiivi 78/660/EMÜ (mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid) ⁽¹⁾ kohaldamisala osas erandi nn mikroettevõtjatele;

(1) ELT L 222, 14.8.1978, lk 11.

Kolmapäev, 11. märts 2009

50. usub, et väga kiiresti on vaja tugevdada finantssektori ülemaailmset reguleerimist, mis peab hõlmama kaugelt enamat kui klassikaline pangandussektor, ja võtta julgeid meetmeid siduvate eeskirjade kehtestamiseks usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve, läbipaistvuse ja heade tavade kohta ning kohaldada sanktsioone kõigi riikide ja piirkondade suhtes, kes ei tee selles osas koostööd; kutsub komisjoni üles esitama selles osas asjakohaseid ettepanekuid ja nõuab tungivalt, et nõukogu valmistaks rahvusvahelistel läbirääkimistel ette poliitilist maastikku sellise lähenemisviisi kiireks omaksvõtmiseks; märgib, et ülemaailmne finantsstabiilsus on avalik hüve ja selle tagamise eest vastutavad poliitilised juhid;

51. nõuab tungivalt, et nõukogu viiks 2009. aasta märtsiks lõpule nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) ⁽¹⁾ läbivaatamise, et näha ette vähendatud käibemaksumäärad tööjõu- ja personalimahukatele teenustele ja muud asjakohased meetmed sisemaise nõudluse ergutamiseks; kutsub sellega seoses liikmesriike üles kooskõlastatud tegevusele ja solidaarsusele, et võimaldada käibemaksudirektiivis sätestatud käibemaksu diferentseeritud vähendamist, mida liikmesriigid võivad vastavalt oma prioriteetidele otsustada rakendada või mitte rakendada; arwab, et valikulised maksusoodustused peaksid ergutama sisenõudlust ja majandust;

52. hindab väga kõrgelt asjaolu, et komisjon on nõudnud bürokraatia vähendamise kõrgetasemelise töörihma loomist, ja palub, et selle töörihma poolt kokku lepitud ettepanekuid rakendataks niipea kui võimalik; rõhutab, et Lissaboni strateegia peaks ette nägema äriühingute regulatiivse koormuse vähendamise, edendades tootlikkust ja ühes sellega kiiremat kasvutempot kõikides valdkondades; usub, et EL peaks uurima reguleerimise alternatiive, konsulteerima sidusrühmadega uute õigusaktide osas ning keskenduma reguleerimise tulude ja kulude suhtele;

Lissaboni strateegia hindamine, järgmised sammud ja edasine suund

53. tervitab viimastel aastatel Lissaboni strateegiaga seoses tehtud edusamme, kuid märgib, et mitu tähtsat õigusloomega seotud algatust on endiselt pooleli ja tuleks esmajärjekorras vastu võtta; rõhutab tasakaalustamatut olukorda seoses erinevate Euroopa suuniste alusel tehtud algatuste kvaliteedi ja hulgaga; nõuab tasakaalustatumat lähenemisviisi tõelise mitmeid toetusi pakkuva ELi poliitika reformikava huvides: toetab Euroopa reformikava välismõõtme tugevdamist, nähes ette kõrged standardid, asjakohase õigusliku raamistiku ja koostöö meetodid, selleks et teha koostööd muude rahvusvaheliste majandusjõududega ja astuda vastu globaalsetele väljakutsetele; tervitab sellega seoses mitme komisjoni peadirektoraadi tehtud tööd uute kvaliteetsete näitajate väljatöötamisel; nõuab tungivalt, et nõukogu paluks komisjonil tagada, et neid näitajaid kasutatakse edaspidi riiklike reformiprogrammide hindamisel ja integreerida need komisjoni järelevalvetevetevusse, andes sellega kõikehõlmavama ja asjakohasema ülevaate Lissaboni-Göteborgi strateegia edusammudest;

54. rõhutab, et suurem tulemuslikkus Lissaboni strateegia raames eeldab tõhusamat nõukogu-poolset kolleegiaalset survet mitmepoolse järelevalve raames;

55. juhib tähelepanu, et avatud kooskõlastusmeetod, millele Lissaboni strateegia on üheksa aastat tuginenud, on need piirangud ilmsiks toonud Euroopa Liidu ees seisvate uute sisemiste ja väliste raskuste taustal; nõuab seepärast tungivalt, et Lissaboni strateegia järgne periood põhineks ennetavamal, globaalsemal poliitikal, s.o olemasoleva ühise poliitika (kaubandus, siseturg, majandus- ja rahaliit jne) ajakohastamisel ja uuel ühisel välispoliitikal (energia, kliima, areng, ränne jne);

56. avaldab kahetsust, et olukorras, kus Lissaboni strateegia täitmise ajakava järgi on järel vaid üks aasta, pole selgelt määratletud eesmärgid saavutatud ja edasimineku programmi eri valdkondades on olnud ebapiisav; on seisukohal, et liikmesriikidel on puudunud rakendusmeetmed Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamiseks; usub, et Lissaboni strateegias tuleb näha tuleviku kujundamise poliitika tähtsaid suuniseid, mille eesmärgiks on tugev, konkurentsivõimeline ja majanduskasvu soodustav EL; arwab seetõttu, et see strateegia väärib seda, et liikmesriigid seda tõsisemalt võtaksid ja selles ei tuleks näha pelgalt kaugete eesmärkide kogumit, vaid ELi edasise arengu tegevuskava;

⁽¹⁾ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

57. teeb ettepaneku, et edasine arutelu tegevuskava „Lissabon pluss” (peab algama 2010. aastal) üle peaks põhinema praeguse Lissaboni strateegia üldisel ülesehitusel (konkurentsivõime ja Euroopa tööstuse keskkonnasõbralikumaks muutmine, rohkem ja paremaid töökohti, sotsiaalne kaasatus, jätkusuutlikkus), kuid rõhutab vajadust esitada ühtlasem ja vastastikku toetav lähenemisviis, mis suudaks Lissaboni strateegia haldamist ELis otsustavalt parandada;

58. palub komisjonil esitada enne 2009. aasta lõppu põhjaliku hinnangu Lissaboni strateegia viimase üheksa aasta, liikmesriikide saavutuste ja Lissaboni strateegia eesmärkidele pühendumise kohta; palub komisjonil analüüsida Lissaboni-järgse strateegia kasulikkust seoses uute sihtide ja eesmärkidega ning hinnata eriti liikmesriikide valmisolekut sellise uue programmi rakendamiseks ja selle teostatavust; rõhutab vajadust kujundada ümber majanduskasvu ja töökohtade loomise poliitika koostöös majanduslanguse taustal ja nõuab tungivalt, et nõukogu lepiks kokku lühiajalistes meetmetes 2008. aasta tööhõive määra kindlustamiseks, investeeringute tegemiseks kliimamuutusega võitlemiseks ja piisavate sissetulekute tagamiseks, eriti ühiskonna kõige haavatavamaid rühmi silmas pidades; ootab, et komisjon käivitaks neid eesmärke silmas pidades algatused ja esitaks ettepanekud piisavalt vara enne 2010. aasta kevadel toimuvat Euroopa Ülemkogu;

59. rõhutab, et avaliku sektori kulutuste „lissaboniseerimine” kõikides liikmesriikides ja ELi eelarves peab saama reaalsuseks, sest see süvalaiendaks Lissaboni strateegiat ja suurendaks radikaalselt tõhusust majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärkide taotlemisel;

60. märgib, et vahendid, mida EL vajab Lissaboni strateegia eesmärkide edendamiseks, on põhiliselt kõikide asjaomaste poliitikate, kõikide rahastamisvahendite ja fondide ning ka ELi eelarve ühtlustamine selliselt, et oleks võimalik kiirendada ning süvendada pingutusi majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks; arvab, et lühiperspektiivis on kiireks toimumiseks majanduskriisist vaja tugevamaid maksustiimuleid, eeldusel et sellega suunatakse erakulutused ja käitumise ümber kooskõlas Lissaboni-Göteborgi strateegia eesmärkide ning kliima- ja energiapaketi; hoiatab sellega seoses valimatute maksukärbete eest; on seisukohal, et maksustiimulid peavad olema suunatud sotsiaalsele ja keskkonna alastele eesmärkidele; arvab, et võimalikud vahendid on käibemaksutaseme alandamine tööjõumahukate ja kohapeal osutatavatele teenuste osas, arvab ühtlasi, et rahastada võib nn rohelisi algatusi muu hulgas energiasektoris ja ka autotööstuses ning ehituses, eelkõige seetõttu, et nõudlus nende toodete järele on järsult vähenemas; arvab, et tarbijaid võib näiteks toetada maksuvabastustega nn rohelisemate autode ja keskkonnasõbraliku eluaseme ostmisel;

61. tunneb kahetsust Lissaboni strateegia endiselt nõrga nähtavuse pärast paljude liikmesriikide sise poliitika; on seisukohal, et selle tulemuslikuks rakendamiseks tuleb kaasata kõik majanduses tegutsevad sidusrühmad; usub, et eelkõige tööturu osapoolte, liikmesriikide parlamentide, piirkondlike ja kohalike asutuste ning kodanikuühiskonna parem kaasamine parandab Lissaboni strateegia saavutusi ning edendab avalikku mõttevahetust asjakohaste reformide üle; usub, et kõigi sidusrühmade kaasamist on võimalik tagada mitmetasandilise halduse põhimõtte asjakohase rakendamise kaudu;

62. väljendab taas kahetsust, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ei ole Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regioonide Komiteega konsulteerides ikka veel jõudnud kokkuleppele selge kava ja toimimisjuhendi osas, mis tagaksid kõigi asjaomaste ELi institutsioonide asjakohase koostöö ja täieliku osalemise Lissaboni strateegia jätkutegevuse asjakohases edasises käsitlemises; kutsub sellega seoses nõukogu ja komisjoni üles esitama eelolevat poliitika koostöös läbivaatamist ning tulevase tegevuskava „Lissabon II” kujundamist ja loomist silmas pidades kiiresti ettepanekud ELi asjaomaste institutsioonide tiheda koostöö kohta;

*

* *

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Kliimamuutuste vastu võitlemine

P6_TA(2009)0121

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta ulatusliku kliimamuutuste kokkuleppe saavutamiseks Kopenhaagenis ja piisavate vahendite eraldamise kohta kliimamuutuste poliitika rahastamiseks

(2010/C 87 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 175;
- võttes arvesse kliima- ja energiapaketti, mille Euroopa Parlament võttis vastu 17. detsembril 2008. aastal, eelkõige seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi ⁽¹⁾ ning ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. juuni 2008. aasta ja 11.–12. detsembri 2008. aasta kohtumiste eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2009. aasta resolutsiooni „2050: tulevik algab täna – soovitusel ELi tulevaseks kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” ⁽³⁾;
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 14. konverentsi (COP 14) ja Kyoto protokollis osaliste koosolekuna toimivat konventsiooniosaliste neljandat konverentsi (COP/MOP 4), mis toimus Poolas Poznańis 1.–12. detsembril 2008;
- võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta teatist „Ulatuslik kliimakokkulepe – eesmärk Kopenhaagenis” (KOM(2009)0039);
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist pealkirjaga „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2007. aasta teatist pealkirjaga „Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava (SET-kava). Eesmärk – süsihappegaasiheite vähendamine tulevikus” (KOM(2007)0723);
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Kopenhaagenis peaksid 2009. aasta detsembris jõudma lõpule läbirääkimised ulatusliku rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu üle, mis on kooskõlas eesmärgiga, et maapinna keskmise temperatuuri tõus jääks maailmas alla 2 °C;
- B. arvestades, et viimaste uuringute andmetel on võimalik vähendada ülemaailmseid kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks 40 % ning et kulutades alla poole protsendi maailma SKPst, võiks tuule-, päikese- jm taastuvenergiast saada peaaegu kolmandiku maailma energia koguvajadusest; arvestades, et energiatõhususe abil saaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada rohkem kui veerandi võrra, ja arvestades, et raadamine oleks võimalik peaaegu peatada;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0610.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0611.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0042.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- C. arvestades, et üha enam teadlasi tunnistab, et ohtlike kliimamuutuste vältimine nõuab kasvuhoonegaaside taseme stabiliseerimist atmosfääris 350 ppmv CO₂-ekvivalendi juures, mis on varem soovitatud tasemest tunduvalt madalam;
- D. arvestades, et Euroopa Liit lepib oma läbirääkimisseisukoha suhtes kokku Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisel kohtumisel;
- E. arvestades, et EL on püüdnud täita juhtrolli võitluses globaalse soojenemisega ja toetab täielikult ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni läbirääkimiste protsessi;
- F. arvestades, et EL on võtnud vastu kliima- ja energiapaketi, mis hõlmab õiguslikke meetmeid, mille abil 2020. aastaks vähendatakse kasvuhoonegaase ühepoolset 20 % võrra 1990. aasta tasemetega võrreldes, ja mis sisaldab kohustust püüelda 30 % vähendamise poole, kui Kopenhaagenis saavutatakse piisavalt ambitsioonikas rahvusvaheline kokkulepe;
- G. arvestades, et heitkogused kasvavad kiiresti arengumaades, kes ei suuda neid ilma märkimisväärse tehnilise ja rahalise toeta vähendada;
- H. arvestades, et raadamise ja metsade seisundi halvenemise arvele langeb ligikaudu 20 % kogu maailma süsinikdioksiidi heitkogustest ja see suurendab kliimamuutuste ohtu ka seetõttu, et vähendab metsade tähtsat funktsiooni süsiniku neeldajana; arvestades, et raadamine toimub murettekitava tempoga 13 miljonit hektarit aastas, millest suurem osa leiab aset arengumaade troopilistes piirkondades;
- I. arvestades, et ELi heitkogustega kauplemise süsteem (EU ETS) võib olla mudeliks heitkogustega kauplemise arendamisel muudes arenenud riikides ja piirkondades;
- J. arvestades, et poolte ülemaailmse kliimamuutuste leevendamise jõupingutuste edukuseks piisab vähekulukate „win-win” -meetmete võtmisest, nt parandades energiatõhusust;
- K. arvestades, et heitkogustega kauplemise enampakkumistel on potentsiaal tuua tulevikus märkimisväärset tulu, mida saaks kasutada kliimamuutuste leevendamiseks ja muutustega kohanemiseks vajalike meetmete rahastamiseks arengumaades;
- L. arvestades, et kõrgekvaliteediliste projektide rahastamine arengumaades sõltub eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) puhul ulatuslikust, läbipaistvast ja pidevast infovoost rahastamise kättesaadavuse ja taotlemise vahendite kohta; arvestades, et selle eest peab vastutama rahvusvaheline üldsus, kusjuures EL peab võtma juhtrolli ja näitama head eeskujut;
- M. arvestades, et hiljutiste hinnangute kohaselt läheb ülemaailmseks heitkoguste vähendamiseks kuni aastani 2020 vaja 175 miljardi euro väärtuses uusi investeeringuid, millest üle poole tuleks teha arengumaades;
- N. arvestades, et komisjoni hinnangute kohaselt kulub raadamise vähendamiseks poole võrra aastaks 2020 igal aastal 15–25 miljardit eurot ning et selle peatamine nõuaks veelgi suuremaid kulutusi;
- O. arvestades, et rahvusvaheliste organisatsioonide läbiviidud eri uurimuste hinnangul ulatuvad kliimamuutustega kohanemise kulud arengumaades kümnete miljardite eurodeni aastas,
1. rõhutab, et EL peab säilitama juhtrolli rahvusvahelises kliimapoliitikas; rõhutab, et oma juhtrolli usaldusväärse säilitamiseks peab EL rääkima ühel häälel;

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. nõuab, et EL tegutseks aktiivselt Kopenhaageni kokkuleppe saavutamise nimel, milles võetaks arvesse viimaseid kliimamuutusi käsitlevaid teaduslikke uurimusi, kohustutaks pooli saavutama stabiliseerimistasemed ja temperatuurieesmärgid, mis aitab suure tõenäosusega vältida ohtlikke kliimamuutusi, ning võimaldataks eesmärgid regulaarselt läbi vaadata tagamaks, et need on kooskõlas uusimate teaduslike andmetega; tervitab komisjoni ettepanekuid selles valdkonnas;
3. tuletab meelde, et maapinna keskmise temperatuuri tõusu jäämiseks maailmas alla 2 °C võrreldes industrialiseerimiseelse tasemega ei piisa vaid arenenud riikide heitkoguste märkimisväärselt vähendamisest, vaid ka arengumaad peavad andma oma panuse selle eesmärgi täitmiseks;
4. juhib tähelepanu sellele, et heitkoguste vähendamine arengumaades alla tavapärase taseme aitab kaasa maapinna keskmise temperatuuri tõusu jäämisele maailmas oluliselt alla 2 °C, milleks on vaja tööstusriikide ulatuslikku toetust;
5. rõhutab, et võimaldamaks kliimamuutuste leevendamiseks vajalike meetmete võtmist arengumaades on tarvis märkimisväärselt suurendada rahalisi vahendeid;
6. rõhutab tööstusriikide kohustust anda piisavat, jätkusuutlikku ja prognoositavat rahalist ja tehnilist tuge arenguriikidele, mis pakuks neile stiimuleid, et nad kohustuksid vähendama oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid, kohaneksid kliimamuutuste tagajärgedega ja vähendaksid raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevaid heitkoguseid, ning samuti arendaksid oma suutlikkust järgida tulevase rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu kohustusi; rõhutab, et suurem osa sellistest vahenditest peavad olema uued ja täiendama ametlikku arenguabi;
7. tuletab meelde oma eespool nimetatud 4. veebruari 2009. aasta resolutsiooni ja eriti neid osi, mis käsitlevad rahvusvahelist mõõdet ning rahastamist ja eelarveaspekte, sh ELile ja teistele tööstusriikidele kui rühmale 2050. aastaks seatud pikaajalist vähendamiseesmärki vähemalt 80 % võrreldes 1990. aastaga;
8. tuletab lisaks meelde oma soovitusi, et teatavaid kliima- ja energiapaketi kokkulepitud põhimõtteid kasutatakse rahvusvahelise kokkuleppe alusprojektina, eelkõige tööstusriikide kohustuste siduvat lineaarset seost, diferentseerimist 2005. aasta tõendatud heitkoguste alusel ning ranget iga-aastasele vähendamistegurile vastavuse režiimi;
9. rõhutab, et praeguses finants- ja majanduskriisis saab ELi eesmärgi võidelda kliimamuutusega ühendada uute majanduslike võimalustega arendada uusi tehnoloogiaid, luua töökohti ja suurendada energia varustuskindlust; rõhutab, et Kopenhaageni kokkuleppe võib anda vajaliku stiimuli sellisele „uuele rohelisele kursile“, kiirendades majanduskasvu, edendades rohelist tehnoloogiat ning kindlustades uued töökohad ELis ja arengumaades;
10. nõuab, et Euroopa Ülemkogu võtaks eesmärgiks saavutada tööstusriikide vaheline kokkulepe vähendada kollektiivselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid valitsustevahelise kliimamuutuste rühma neljandas hindamisaruandes (IPCC 4AR) soovitatud vahemiku 25–40 % ülemises osas ning et vähendus toimuks riigisiselt;
11. tunneb muret täpsuse puudumise pärast, mis puudutab ELi finantsvastutuse taset komisjoni eespool nimetatud 28. jaanuari 2009. aasta teatises; palub Kopenhaageni konverentsi läbirääkimismandaadi vastuvõtmisel võtta Euroopa Ülemkogul konkreetseid rahastamiskohustusi, mis on kooskõlas ülemaailmsete jõupingutustega piirata maapinna keskmise temperatuuri tõusu tunduvalt alla 2 °C;
12. on veendunud, et sellised rahastamiskohustused peaksid vastavalt Euroopa Ülemkogu poolt 2008. aasta detsembris ettenähtule hõlmama liikmesriikide lubadust kasutada märkimisväärne osa ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames korraldatud enampakkumistelt laekuvatest tuludest kliimamuutuste leevendamiseks ja muutustega kohanemiseks vajaliku tegevuse rahastamiseks nendes arenguriikides, kes on rahvusvahelise lepingu ratifitseerinud, kuid rõhutab, et kuna heitkoguste kauplemisega on kaetud alla 50 % ELi heitkogustest, on liikmesriikides tarvis kaasata ka teised majandusharud, kui asi puudutab oluliste meetmete rahastamist;

Kolmapäev, 11. märts 2009

13. rõhutab, et sellised kohustused peavad ette nägema ette ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooniga sätestatud mehhanismide prognoositava rahastamise, mis täiendab ametlikku arenguabi ja ei sõltu liikmesriikide iga-aastastest eelarvemenetlustest;
14. tervitab komisjoni eespool nimetatud 28. jaanuari 2009. aasta teatise kirjeldatud kahte võimalust uuenduslike rahastamisallikate loomiseks, tingimusel et need on loodud viisil, mis tagab piisavalt prognoositava rahastamise taseme; nõustub lisaks ettepanekuga, et see oleks ühendatud rahastamisega lennunduse ja meretranspordi saastekvootide enampakkumise tuludest CO₂ piiramise ja sellega kauplemise süsteemide raames;
15. tervitab komisjoni ideed, et osa rahast tuleks anda laenude kujul, kuna mõned tegevused võivad luua nõo „win-win” -situatsiooni ka arengumaades;
16. rõhutab, et siduvad eesmärgid võimaldaksid investoritel kliimamuutusega seotud riske ja võimalusi paremini hinnata ning kaasaksid investoreid projektidesse, mis täidaksid nii kliimamuutuse leevendamise kui ka sellega kohanemisega seotud eesmärgi; rõhutab lisaks vajadust selguse järele seoses erakapitali rolliga eesmärkide saavutamiseks vajalikes investeeringutes;
17. peab siiski äärmiselt tähtsaks kliimapoliitika tulevast rahastamist käsitleva ulatuslikuma tegevuskava vastuvõtmist, mis hõlmaks kõiki olulisi valdkondi ja rahastamisallikaid; peab komisjoni eespool nimetatud 28. jaanuari 2009. aasta teatist selle töö jaoks heaks lähtepunktiks, kuid rõhutab, et teatist tuleb muuta sisukamaks selgelt määratletud meetmetega; palub Euroopa Ülemkogul volitada komisjoni töötama viivitamatult välja sellise tegevuskava Kopenhaageni läbirääkimisi silmas pidades;
18. on veendunud, et suur osa ühisest panusest arengumaade leevendamispuudlustesse ja kohanemisvajadustesse peab olema pühendatud projektidele, mis püüavad peatada raadamist ja metsade seisundi halvenemist, ning metsastamise ja metsade uuendamise projektidele nendes riikides;
19. tervitab Kyoto protokolliga puhta arengu mehhanismi (CDM) kui üht võimalikku moodust, mis võimaldaks arengumaadel osaleda süsinikuturul; rõhutab, et korvamismeetmete kasutamine heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamiseks tööstusriikide poolt ei saa kuuluda arenguriikide kohustuste hulka oma kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamisel rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu raames; nõuab seetõttu, et projektidele seatavad ranged kvaliteedikriteeriumid peavad olema osa tulevastest korvamismehhanismidest, vältimaks seda, et tööstusriigid jäta arenguriigid ilma odavatest vähendamisvõimalustest, ning lisaks tagama selliste projektide kõrge taseme usaldusväärsete, kontrollitavate ja tegelike heitkoguste vähendamise, mis ühtlasi kindlustab jätkusuutlikku arengut nendes riikides;
20. on seisukohal, et ELi ühine panus arengumaade jõupingutusteks leevendada kliimamuutusi ja toetada kohanemisvajadusi peaks aastaks 2020 ulatuma vähemalt 30 miljardi euroniga aastas ning et see summa võib suureneeda seoses uute teadmistega kliimamuutuse tõsidusest ja selle maksumuse ulatusest;
21. rõhutab, et ulatuslikud finantsvoodid kliimamuutuse leevendamispuudlustesse ja sellega kohanemise vajadustesse arengumaades moodustavad vaid osa lahendusest; nõuab, et raha tuleb kulutada säästlikult, vältides bürokraatiat (eriti VKEdel puhul) ja korrupsiooni; rõhutab, et rahastamine peab olema prognoositav, koordineeritud ja läbipaistev, arendades arengumaade suutlikkust nii keskvalitsuse kui ka kohalikul tasandil, ja eelistades inimesi, kes seisavad silmitsi kliimamuutuse probleemidega, mitte üksnes valitsusi; rõhutab sellega seoses pideva ja hõlpsasti kättesaadava teabe olulisust pakutavate rahastamisvõimaluste kohta; kutsub nõukogu ja tulevast eesistujariiki Rootsit üles aktiivselt edendama nimetatud põhimõtteid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 15. konverentsil Kopenhaagenis 2009. aasta detsembris;
22. kutsub komisjoni üles loobuma oma varasemast vastuseisust metsanduse kaasamisele heitkogustega kauplemise süsteemidesse; on veendunud, et 2012. aasta järgset perioodi käsitleva lepingu alusel peavad tulevaste „raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamise” (REDD) mehhanismide rahastamisel osalema nii turupõhised kui ka turuvälised vahendid; kutsub sellega seoses komisjoni ja nõukogu üles võtma juhtrolli REDDi jaoks süsinikuheitmete pilootturgude väljaarendamisel; ühtlasi kutsub komisjoni ja nõukogu välja selgitama, kuidas turupõhised ja turuvälised metsanduse vahendid saaksid üksteist täiendada;

Kolmapäev, 11. märts 2009

23. usub, et ELi juhtroll tehnilise ja rahalise toe andmisel arengumaadele parandab märkimisväärselt võimalusi edu saavutamiseks Kopenhaageni läbirääkimistel; on veendunud, et Euroopa juhtroll rahastamisel, pakkudes konkreetseid arvnäitajaid läbirääkimiste varajases etapis, on vajalik avalikkuse piisava toetuse saavutamiseks, arengumaade julgustamiseks ambitsioonikate siduvate heitkoguste vähendamise eesmärkide võtmisel ning teiste OECD-liikmesriikide julgustamiseks andma samal viisil ka oma panus;

24. tunnistab tõsiasi, et EL tervikuna on Kyoto eesmärgi saavutamise graafikus, kuid juhib tähelepanu, et mõned liikmesriigid jäävad kaugemale maha oma Kyoto protokolliga võetud sihtarvudest, mis võib kahjustada ELi usaldusväärsust Kopenhaageni protsessis; nõuab seetõttu, et need liikmesriigid, kes ei ole Kyoto eesmärkide saavutamise graafikus, peaksid oma meetmeid tõhustama;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile koos palvega viimasele edastada see kõikidele osalistele, kes ei ole ELi liikmesriigid.

Tööhõivepoliitika suunised

P6_TA(2009)0122

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste (2008–2010) rakendamise kohta

(2010/C 87 E/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta seisukohta tööhõivepoliitika suuniste (2008–2010) kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava“ (KOM(2008)0800);
  - võttes arvesse nõukogu 15. juuli 2008. aasta otsust 2008/618/EÜ liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2008)0869);
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembri 2008. aasta järeldusi, milles on esitatud ELi tegevusraamistik majanduslanguse vältimiseks ning majandusaktiivsuse ja tööhõive säilitamiseks;
  - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis ⁽³⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades majanduskasvu, tööhõive, vaesusevastase võitluse ja sotsiaalse kaasatuse tugevat omavahelist seost;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0207.

⁽²⁾ ELT L 198, 26.7.2008, lk 47.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0467.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- B. arvestades, et praegune majanduskriis esitab seninägematuid väljakutseid töötuse ja sotsiaalse tõrjutuse suurenemise näol, ning arvestades, et Euroopa Liidu majandusolukord halveneb prognooside kohaselt veelgi, mis toob 2009. aastal kaasa väiksema või isegi negatiivse tööhõive kasvu ja suurendab tööpuudust ELis;
- C. arvestades, et Euroopa tööhõivestrateegia ja tööhõivesuunised on Lissaboni strateegia raames peamised vahendid tööturu probleemide lahendamiseks;
- D. arvestades, et liidul ja liikmesriikidel on ühine kohustus tegeleda probleemide, võimaluste ja ebakindlusega, mida globaliseerumine kodanikele tekitab;
- E. arvestades, et ülemaailmne finants- ja majanduskriis nõuab liidu otsustavat ja kooskõlastatud vastust, et hoida ära töökohtade kadumist, toetada kodanike piisavat sissetulekut, vältida majanduslangust ning muuta praegused majandus- ja tööhõiveprobleemid võimalusteks;
- F. arvestades, et seetõttu on kõikidel valitsustasanditel tööturu osapoolte ja teiste sidusrühmade osalusel vaja kiiresti suurendada jõupingutusi investeerimisel inimestesse ja Euroopa tööturu ajakohastamisel, eelkõige turvalise paindlikkuse lähenemisviiside abil, konsulteerides tööturu osapooltega vastavalt riiklikule tavale ja praktikale,

Üldine: majanduse taastamine ja tööhõivepoliitika juhtimine

1. on veendunud, et arvestades ülemaailmset majandussurutist ja prognoosi, mille kohaselt töötute arv ELis suureneb 2009. aasta lõpuks vähemalt 3,5 miljoni inimese võrra, peavad ELi ja tema liikmesriikide tööhõivepoliitika kesksed eesmärgid olema järgmised: kaitsta võimalikult palju elujõulisi töökohti lühiajalise nõudluse vähenemise eest, aidata luua uusi töökohti, toetada töötute ostujõudu ja aidata neil kiiresti uuesti tööd leida; palub komisjonil saata liikmesriikidele selge signaal, et tööhõivesuuniseid tuleks rakendada selles vaimus, ning tegeleda tööhõivega prioriteetse küsimusena, esitades 2009. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogu kohtumisele ettepanekud Euroopa tööhõivealgatuse kohta, millele lisandub liikmesriikide kooskõlastatud tegevus töökohtade kaitsmisel ja uute töökohtade loomisel;
2. tervitab komisjoni teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” ning asjaolu, et teatistes asetatakse rõhku lühiajaliste eelarvepoliitiliste stiimulite ning pikaajalise Lissaboni strateegia ja komplekssete suuniste seotusele; peab sellega seoses oluliseks tagada, et liikmesriikide poolt majanduse taastamiseks võetud lühiajalised meetmed annaksid panuse ühiselt kokkulepitud eesmärkide saavutamisse;
3. märgib, et praeguses kriisis on keskseks probleemiks see, et Euroopa majanduspoliitika instrumendid pole veel piisavalt arenenud, et ees ootavate probleemidega toime tulla; nõuab seepärast peamiste poliitika vahendite, eelkõige komplekssete suuniste, stabiilsuse ja kasvu pakti ja säästva arengu strateegia läbivaatamist ja uuendamist, et ühendada need Euroopa Liidu aruka majanduskasvu uue kursi raames;
4. rõhutab vajadust uuendada majanduskasvu aeglustumise taustal kompleksseid suuniseid ning nõuab tungivalt, et nõukogu lepiks kokku lühiajalistes meetmetes 2008. aasta tööhõivemäära säilitamiseks ja investeerimiseks võitlusse kliimamuutuse vastu ning kutsuks liikmesriike ja tööturu osapooli üles tagama kooskõlas riiklike tavadega piisavad sissetulekud, pöörates erilist tähelepanu ühiskonna kõige haavatavamatele rühmadele; ootab komisjonilt neid eesmarke silmas pidavaid algatusi ja ettepanekuid enne kevadist Euroopa Ülemkogu;
5. tuletab meelde, et liikmesriikide kooskõlastatud investeeringud kesksetesse Lissaboni eesmärkidesse – teadusesse, haridusse, aktiivsesse tööturupoliitikasse, lastehooldusse ja erainvesteeringute stimuleerimisse – peavad olema tööhõivepoliitika võtmelement ning lastehoolduse võimaluste pakkumist tuleb pidada üheks eeltingimuseks eelkõige naiste tööturul osalemise suurendamiseks; ergutab liikmesriike viima neid ühiseid põhimõtteid tööturu osapooltega konsulteerides oma riiklikesse reformikavadesse;

Kolmapäev, 11. märts 2009

Tööhõivesuunised 2008–2010: vajadus kiire ja range rakendamise järele

6. peab vajalikuks, et suuniseid rakendades:
  - võtavad liikmesriigid arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid ning
  - võitlevad diskrimineerimise vastu soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;
7. nõuab, et liikmesriigid tagaksid suuniste ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasamise avatud kooskõlastusmeetodi tegevama koostoime;
8. nõuab, et koostöös tööturu osapooltega ja kooskõlas oma riigi tavadega uuriks ja annaks liikmesriigid oma riiklikes tegevuskavades aru, kuidas parandada kooskõla Euroopa sotsiaalkaitse õigusaktide põhimõtete ja eeskirjadega, tööturu osapoolte kokkulepetega ning võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtete ja kuidas neid rakendada;
9. kordab 21. suunises sisalduva turvalise paindlikkuse mõiste kasutamise tähtsust silla loomisel kahe töökohta vahel ning rõhutab, et see eeldab sotsiaalkindlustuskavade kõrget kaitsetaset ja aktiivset tööturupoliitikat;
10. tervitab sellega seoses komisjoni avaldust, et on tingimata vaja tugevdada eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate tööturule tagasitoomise kavasid, suurendada tööhõivetoetusi ja lühikoolituste arvu haavatavatele rühmadele ja suurima pikaajalise töötuse riskiga isikutele, korraldada (ümber)õpet ja koolitust vähemkannatanud valdkondadega seotud ametite õppimiseks, tagada piisav sotsiaalkaitse, mis annab kindla sissetuleku, ning pühenduda otsustavalt sotsiaalsele dialoogile ja tööturu osapoolte kaasamisele;
11. rõhutab haavatavatele rühmadele suunatud meetmete tähtsust suure töötuse perioodidel ning eelkõige pikaajaliselt töötutele, puuetega isikutele ja siserändajatele suunatud meetmete tähtsust;
12. on veendunud, et majanduskriisi raskust arvesse võttes peab komisjon olema valmis erakorralisteks meetmeteks, mille hulka kuuluvad suurendatud juurdepääs Globaliseerumisega Kohanemise Fondile, millest tuleb toetada erinevas olukorras töötajaid, sh töö kaotanud ajutisi töötajaid, ning Euroopa Sotsiaalfondi avamine töökohtade säilitamise meetmetele koolituskavade kaudu;
13. usub, et majanduskriis nõuab ELi meetmete tugevdamist, et tulla toime ümberstruktureerimisega, eelkõige tugevdades õigust teavitamisele ja nõustamisele;
14. on veendunud, et ELi struktuurifondide järgmise reformi käigus tuleks seada nende eesmärgiks jätkusuutlike ja kvaliteetsete töökohtade loomine;
15. rõhutab samuti hariduse tähtsust mitte ainult töötajate konkurentsivõime, vaid ka nende liikuvuse suurendamiseks, mis on tähtis siseturu toimimise seisukohast; rõhutab seetõttu formaalselt ja mitteformaalselt omandatud oskuste valideerimise tähtsust;
16. rõhutab 23. suunise ja elukestvasse õppesse tehtavate suurte investeeringute tähtsust, et vähendada töötuse määra ja saavutada eesmärk luua Euroopas paremaid töökohti; rõhutab sellega seoses, et kõikidel kodanikel peab olema võrdne juurdepääs elukestva õppe programmidele ja võimalus neis osaleda, kuid erilist tähelepanu tuleb pöörata haavatavatele rühmadele; rõhutab, et Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi tuleks kohe kasutada selliste meetmete rahastamiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

17. peab kahetsusväärseks, et madalaima haridustasemega inimesed, vanemad inimesed, maapiirkondade elanikud ja puuetega inimesed osalevad haridus-, koolitus- ja elukestva õppe programmides kõikides riikides kõige väiksema tõenäosusega;

18. rõhutab, et täiskasvanuhariduse korralduse parandamine on hädavajalik, et tõsta osalust, ning et korralduse parandamise meetmete hulka kuuluvad kohalike õppekohtade olemasolu ja lapsehooldusvõimalused, avatud ja kaugõppeteenuse pakkumine keskustest eemal asuvates piirkondades, teave ja suunised, konkreetsetele vajadustele kohandatud programmid ja paindlik õppekorraldus;

19. tuletab meelde, et Euroopa noorte töötuse määr on endiselt liiga kõrge; tuletab samuti meelde varasemate majanduskriiside kogemust, mis näitab, et noortel, kes jäävad töötuks haridustee lõppedes, on palju raskem tööturule siseneda; rõhutab seetõttu, et kõik liikmesriigid peaksid täitma 18. suunise eesmärgi, et igale koolist lahkunud noorele tuleks pakkuda nelja kuu jooksul tööd, praktikavõimalust, lisakoolitust või muud töölesaamise võimalusi suurendavat meetet;

20. nõuab otsustavaid samme naiste vähese tööturul osalemise probleemi lahendamiseks; tuletab meelde, et naiste tööhõivemäärad on tavaliselt madalamad ning et naised töötavad meestest sagedamini osalise tööajaga; seepärast peab tähtsaks poliitikat, mille puhul mehed ja naised võtavad võrdse vastutuse; palub liikmesriikidel selle saavutamiseks kiiresti täita Barcelona eesmärkidega seotud kohustused;

21. märgib murelikult, et osajatöö, mille tegijatest enamik on naised, on osutunud majanduskriisi suhtes eriti tundlikuks;

22. on seisukohal, et kõrge töötuse määr kujutab endast selget ohtu piirkondlikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele, ning seetõttu peab eriti oluliseks sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva 17. suunise rakendamist, et vältida selle valdkonna probleeme; seepärast palub liikmesriikidel edendada kõikide inimeste aktiivset sotsiaalset integreerimist, et võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, tagades inimväärse sissetuleku ja kvaliteetsed sotsiaalteenused, samuti tööturule juurdepääsu värbamis- ja esmase kutseõppe või täiendõppe võimaluste abil;

23. rõhutab, et eriti majanduskriisi ajal on tähtis investeerida sotsiaalhoolekandesse; on seisukohal, et see sektor osutab mitmesuguseid olulisi ühiskondlikke teenuseid ja pakub tööd suurele osale elanikkonnast; rõhutab seetõttu, et hoolekandesektorit tuleb säilitada, et vältida ühiskondlike teenuste kvaliteedi langust ja töötuse kasvu;

24. märgib kahetsusega, et praeguse majanduskriisi ajal võib mõnes ettevõttes esineda mõningane surve palkadele vabatahtliku alternatiivina valikulisele koondamisele; rõhutab siiski, et kriisil ei tohi lasta avaldada survet üldiseks palkade vähendamiseks; peab oluliseks, et:

— iga liikmesriik kehtestaks kooskõlas riiklike traditsioonide ja tavade poliitika, mille abil ülimadalatel palkadel põhinev konkurents kõrvaldatakse turult;

— kollektiivlepingud oleksid laiaulatuslikud;

— kollektiivlepingute hierarhiat austatakse;

— kollektiivlepingutes ja/või tööõiguses sätestatud palku ja töötingimusi austatakse ja rakendatakse,

Kolmapäev, 11. märts 2009

Vajadus vastata majanduskriisile kooskõlastatud meetmetega

25. rõhutab ennetavate ja kooskõlastatud investeeringute tähtsust liikmesriikides, muu hulgas tootmisinfrastruktuuri, haridusse ja võitlusse kliimamuutuse vastu, et suurendada tööhõivet, anda panus kvaliteetsete töökohtade loomisse ja tagada sotsiaalne ühtekuuluvus; rõhutab sellega seoses ELi toetuse tähtsust moodsa ja säästva tööstuse arendamisele;

26. rõhutab, et tähtis ei ole ainult uute töökohtade loomine, vaid ka olemasolevate kvaliteetsete töökohtade säilitamine ja arendamine;

27. palub liikmesriikidel jätkata isevastutuse propageerimist ning edendada kõikide osaliste, sh tööturu osapoolte ja vajaduse korral teiste sidusrühmade kaasatust, et tööhõivesuunised tulemuslikult ellu viia;

*

* *

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

Euroopa majanduse taastamiskava

P6_TA(2009)0123

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa majanduse taastamiskava kohta (2008/2334(INI))

(2010/C 87 E/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 4. märtsi 2009. aasta teatist „Euroopa majanduse elavdamine” (KOM(2009)0114);

— võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);

— võttes arvesse komisjoni 29. oktoobri 2008. aasta teatist „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik” (KOM(2008)0706);

— võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2009. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika rakendamise kohta (KOM(2009)0034);

— võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2008. aasta teatist „Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistikpraeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks ⁽¹⁾”;

⁽¹⁾ ELT C 16, 22.1.2009, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühenduse Lissaboni programmi (2008–2010) rakendamisaruanne” (KOM(2008)0881);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” (KOM(2008)0876);
- võttes arvesse komisjoni talituste 16. detsembri 2008. aasta töödokumenti „Ühtse turu läbivaatamine: üks aasta hiljem” (SEK(2008)3064);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegia välise mõõtme kohta: aruanne turule ligipääsu kohta ja raamistiku loomine tõhusama rahvusvahelise regulatiivse koostöö jaoks” (KOM(2008)0874);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (KOM(2008)0867);
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (2008–2010), sealhulgas komisjoni soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste kohta, mis põhinevad EÜ asutamislepingu artiklil 99, ning ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta, mis põhinevad EÜ asutamislepingu artiklil 128 (KOM(2007)0803);
- võttes arvesse komisjoni 7. mai 2008. aasta teatist „EMU@10 – majandus- ja rahaliidu edusammud ja ülesanded pärast kümnet tegutsemisaastat” (KOM(2008)0238) (teatis EMU@10 kohta);
- võttes arvesse liikmesriikide tegevuskavasid ja ajakohastatud riiklikke reformiprogramme ajavahemikuks 2008–2010;
- võttes arvesse Jacques de Larosière'i juhtimisel kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve ekspertrühma moodustamist ja selle rühma 25. veebruari 2009. aasta aruannet komisjonile, mis on koostatud pidades silmas Euroopa Ülemkogu kohtumist 2009. aasta kevadel;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembri 2008. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi majandus- ja finantskriisimustes;
- võttes arvesse eurorühma riikide riigipeade ja valitsusjuhtide 12. oktoobri 2008. aasta kohtumist, mille eesmärk oli vastu võtta majanduskriisiga võitlemise koordineeritud päästekava;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 13. ja 14. märtsi 2008. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia uue tsükli (2008–2010) algatamise kohta;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 7. oktoobri 2008. aasta istungi järeldusi vahetu reageerimise kohta finantsturgude ebastabiilsusele;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 4. novembri 2008. aasta istungi järeldusi finantskriisi lahendamiseks tehtavate rahvusvaheliste algatuste ja kriisi käsitleva rahvusvahelise tippkohtumise ettevalmistamise kohta;
- võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 2. detsembri 2008. aasta istungi ettevalmistustööd Euroopa Ülemkogu 11. ja 12. detsembri 2008. aasta kohtumiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse 1. juuni 2008. aasta vastastikuse mõistmise memorandumit finantsjärelevalveasutuste, keskpankade ja Euroopa Liidu rahandusministrite vahelise koostöö kohta piiriülese finantsstabiilsuse valdkonnas;
  - võttes arvesse oma 22. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 2008. aasta kohtumise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni majanduskasvu ja töökohtade loomise komplekssete suuniste kohta (liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste osa): uue etapi käivitamine (2008–2010) ⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta ja tuleviku kohta ⁽³⁾ (resolutsioon EMU@10 kohta);
  - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni koos soovitud riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide komisjonile ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile Lamfalussy protsessi järelemeetmete kohta: edaspidine järelevalvestruktuur ⁽⁵⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A6-0063/2009),
- A. arvestades, et rahvusvaheline majandus ja üleilmsed turud on suutnud viimase 25 aasta jooksul näidata enneolematut ja ajalooliselt ainulaadset kasvu koos tootmisvõimsusega, mis on teinud jõukaks rohkem inimesi kui kunagi varem, kusjuures seda võimsust tuleb kohandada majanduskasvu aeglustumise tõttu, mis tingib nõudluse vähenemise;
- B. arvestades, et finants- ja majanduskriis süveneb iga päevaga, viies – juhul kui ei rakendata tunduvalt tugevamat ja tõhusamat avalikku tegevust kui seni – Euroopa Liidu ja selle naaberriigid üha lähemale sügavale sotsiaalsele ja poliitilisele kriisile, mis paneb proovile Euroopa solidaarsuse;
- C. arvestades, et rahvusvahelise ja Euroopa majanduse langusega võitlemisel on praegu peaprobleem usalduse puudumine finants- ja kapitaliturgudel ning tööpuuduse kasv;
- D. arvestades, et praeguse finantskriisi enneolematu ulatus ja sellest tuleneva majanduslanguse sügavus nõuavad finantsturgude reguleeriva ja juhtimisraamistiku kaalutletud täiustamist nii Euroopa Liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil, et mitte lasta rahvusvahelise majanduse probleemidel tulevikus tekitada samalaadseid raskusi finantsturgudel, ning et muuta ELi majandus muutustele vastupidavamaks;
- E. arvestades, et kesksete finantsasutuste võimetus nõrgestab laenuturge, takistab kapitali liikumist, investeringuid ja kaubavahetust ning viib alla hinnad ja varade väärtuse, mis kahandab stabiilsust ja muudab odavamaks põhivarad, mida finantsasutused vajavad tagatisena laenu andmiseks ja ettevõtteid selle saamiseks;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0506.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0058.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0543.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0425.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0476.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- F. arvestades, et praeguse finantskriisi põhjusteks on olnud liiga leebe rahapoliitika ja poliitiliselt pealesunnitult kasvavad eluasemelaenu ning makromajandusliku tasakaalu puudumine peamiselt USA ja kasvava majandusega riikide, näiteks Hiina vahel; rõhutab vajadust veelgi suurendada ELi konkurentsivõimet ning investeeringuid infrastruktuuri ja teadustegevusse, uutesse ettevõtetesse ja uutele turgudele;
- G. arvestades, et ELi poliitikakujundajate esmasiiks majanduse taastamise tagamisel peaksid olema finants- ja kapitaliturgude toimimise taastamine ning tööhõive kaitse, mis aitab ELi majanduse jälle kasvule pöörata, teha investeeringuid ja luua uusi töökohti;
- H. arvestades, et praegust majanduslangust tuleks kasutada võimalusena edendada „rohelist” investeeringuid ja luua „rohelist” töökohti kooskõlas Lissaboni-Göteborgi pikaajaliste eesmärkide saavutamise ning kliima- ja energiapaketi;
- I. arvestades, et majanduse taastamise ning ELi majanduse stabiilsuse ja konkurentsivõime tagamiseks tuleb ELi õiguslikus raamistikus võtta kooskõlastatud meetmeid konkurentsivõime, riigiabi ning finants- ja tööturgude stabiilsuse valdkonnas, nii et see ei moonutaks ettevõtjatevahelist konkurentsi ega tekitaks tasakaalustamatust liikmesriikide vahel;
- J. arvestades, et finantskriisi tagajärgedeks reaalmajandusele on erakordsed majandusolud, mis nõuavad õigeaegseid, sihipäraseid, ajutisi ja proportsionaalseid meetmeid ja otsuseid, et leida lahendusi maailmamajanduse ja tööhõive enneolematutes oludes, ning arvestades, et riiklik sekkumine, olgugi vältimatu, moonutab era- ja avaliku sektori rolle, mis on neile kohased vähegi normaalsetel aegadel;
- K. arvestades, et praeguse finantsregulatsiooni raamistiku puudustele on Euroopa Parlament juba pööranud tähelepanu oma õigusloome ettepanekutega seotud seisukohtades ja resolutsioonides;
- L. arvestades, et ühenduse esitatud värskemad andmed 2009. aasta prognooside kohta viitavad majandusolude kiirele halvenemisele kogu Euroopa Liidus ning arvestades, et lõppkokkuvõttes vastutavad Euroopa Liit ja selle liikmesriigid makromajandusliku stabiilsuse, jätkusuutliku kasvu ja tööhõive eest;
- M. arvestades, et finantskriis on paljastanud vastuolu ühelt poolt ELi tasandil majanduspoliitika reguleerimise pädevuse küsimustega tegelemise vajaduse ning teiselt poolt asjaolu vahel, et majanduse turgutamise kavad kuuluvad liikmesriikide pädevusse;
- N. arvestades, et üksikute liikmesriikide algatatud lühiajalised meetmed nõuavad ulatuslikku ELi sisest kooskõlastamist, et ühest küljest tagada ühist võimendusefekti ja teisest küljest vältida negatiivset kaasmõju, turumoonutusi ja jõupingutuste tarbetut kattumist;
- O. arvestades, et lühiajalised meetmed peavad haakuma pikaajaliste eesmärkidega, milleks on muuta Euroopa Liit kõige konkurentsivõimelisemaks teadmispõhiseks majanduseks, mitte õhnestada tuleviku-usku ja usaldusväärset ja tagada makromajanduslik stabiilsus, ning neid eesmärke toetama;
- P. arvestades, et tuleks tunnustada liikmesriikide erinevaid võimalusi osaleda majanduse taastamise programides; arvestades, et tuleks välja töötada ulatuslik täiendav ELi lähenemisviis, mis keskenduks jõuliselt üksteist täiendavatele poliitikameetmetele majandus-, keskkonna-, tööhõive ja sotsiaalpoliitika valdkonnas;
- Q. arvestades, et euroalaga ühinemine on suurendanud ühinenud liikmesriikide majanduslikku stabiilsust; arvestades, et lisaks valitsuste vastutustundlikule sekkumisele majanduslanguse pidurdamiseks ootavad kodanikud majandussurutise ajal jõulist reageerimist Euroopa Liidu õigusnormide ning sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse kaudu, puutumata sealjuures tugevat ja stabiilset vääringut tagavaid õigusnorme ja põhimõtteid;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- R. arvestades, et äärmiselt tähtis on taastada usaldus, et finantsturud saaksid korrapäraselt toimida, ja sellega piirata finantskriisi negatiivset mõju reaalmajandusele;
- S. arvestades, et Euroopa Liiduga hiljuti ühinenud ja euroalasse mittekuuluvaid liikmesriike raputavad nende valuutade vastu suunatud spekulatsioonid, kapitali väljavool ja rahvusvaheliste laenuturgude külmutamine,

Üldseisukohad

1. tervitab komisjoni algatust käivitada vastuseks tõsisele kestvale majanduslangusele Euroopa majanduse taastamise kava (taastamiskava); märgib, et nimetatud ettepaneku ühenduse mõõde piirub 15 protsendiga taastamiskava eelarvest, mis tuleb sellegipoolest kiiresti ellu rakendada;
2. rõhutab, et taastamiskava ülim prioriteet peab olema Euroopa Liidu majanduse ja konkurentsivõime turgutamine, et kaitsta kodanike võimalusi ja turvalisust ning vältida tööpuuduse kasvu; arvab, et taastamiskava peab pöörama majanduslanguse tõusuks seeläbi, et aitab finantsturgudel jälle korralikult toimida, soodustab investeringuid ning loob paremad võimalused majanduskasvuks ja tööhõiveks, tugevdades ühtaegu ELi majandust ja tööturgu ning parandades majanduskasvu ja töökohtade loomise raamtingimusi;
3. ootab komisjonilt selgeid ja kindlaid suuniseid, mis annaksid liikmesriikidele paremini kooskõlastatud aluse sügava kriisi vastu tegutsemiseks, eesmärgiga kindlustada Euroopas võimalikult palju töökohti ja võimalikult suur tööhõive;
4. nõuab, et igasugune finantsabi oleks õigeaegne, sihipärane ja ajutine; hoiatab võimalike väljatõrjumisefekti ja ELi konkurentsipoliitika kahjustamise eest; nõuab asutamislepingutes määratletud konkurentsile avatud turgude taastamist niipea, kui see on otstarbekas; märgib murega, et riigivõlad ja avaliku sektori eelarvepuudujäägid kasvavad kiiresti; lisaks nõuab naasmist normaalse riikliku rahanduse juurde, niipea kui võimalik, nagu on ette nähtud läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu paktis, et vältida liiga suure koorma panemist tulevaste põlvkondade õlule;
5. rõhutab, et ajutised erandid ja kõrvalekalded ühenduse konkurentsipoliitikast tuleb selgelt määratud tähtaegade jooksul lõpetada ja normaalne olukord taastada;
6. rõhutab, et taastamiskava peab aitama 2012. aastal Kyoto protokolliga kehtivuse lõppedes sõlmida võrdse ja õiglase rahvusvahelise kokkuleppe ning et selline kokkulepe peab muu hulgas võimaldama vaesematel riikidel vaesusest pääseda ilma üleilmset soojenemist võimendamata seeläbi, et aitab rahastada tohutuid investeringuid kliimamuutustega kohanemisse ja taastuenergiasse ning energiatõhususse;
7. võtab murega teadmiseks riigivõla ja eelarvepuudujääkide kiire suurenemise; on mures, et riigivõlad võivad muutuda tulevastele põlvkondadele liigseks koormaks;
8. tunnustab, et vajadus kohaneda ülemaailmse konkurentsikeskkonnaga ja Euroopa majandus taas kasvule pöörata on väga tähtsad ühised eesmärgid, kuid nõuab seejuures, et Euroopa Liit püüaks rohkem investeerida oskustesse, koolitusse ja jätkusuutlike töökohtade loomisesse, töökohtade kaitsmisesse ning massilise tööpuuduse vältimisse, tagades samas konstruktiivse maksupoliitika, mis peaks aitama kindlaks määrata taastamiskava koostisosad ja ulatuse; ootab Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadiselt kohtumiselt kokkulepet selgete suuniste ja konkreetsete abinõude kohta tööhõive kindlustamiseks ja töövõimaluste loomiseks;
9. soovib tulemuslikkuse olulise eeltingimusena, et riiklike taastamiskavade kooskõlastamisel peaks olema võimalik kohandada iga programmi iga riigi konkreetsete vajadustega, kuid võttes seejuures arvesse ühist huvi, ühiseid kliimamuutuse vastase võitluse strateegiaid ja võimalikult suurt võimendusefekti, eriti tööhõive osas;

Kolmapäev, 11. märts 2009

10. soovib uusi horisontaalseid algatusi ELi tasandil, kuna riikide erinev suutlikkus ja eelarvete manööverdamisruum võivad anda Euroopa Liidu lõikes väga asümmeetrilisi tulemusi; tuleb aga seejuures meelde igal liikmesriigi kohustust hoida eelarvedistsipliini, teha investeringuid ja viia läbi struktuurireforme;

11. soovib tungivalt vältida ohtu, et rakendatavad lahendused oleksid vaid siseriiklike poliitikate summa, millega võivad kaasneda kulud ja konfliktid, mis kahjustaksid ühtset turgu ja majandus- ja rahaliitu ning nõrgestaksid Euroopa Liidu ülemaailmset rolli;

12. toetab komisjoni pühendumist muudetud stabiilsuse ja kasvu paktile ning võtab teadmiseks tema soovi rakendada majanduslangusega toimetulemiseks paktis ette nähtud võimalikult paindlikku majanduse tsüklilisuse vastast poliitikat, võimaldamaks liikmesriikidel majanduskriisile adekvaatselt reageerida, nimelt hinnata, kas lühiajalised investeerimisotsused haakuvad keskmise tähtajaga eelarvesihtidega ning soodustavad jätkusuutlikku kasvu ja Lissaboni strateegia pikaajalisi eesmärke;

13. rõhutab, et on ülioluline, et liikmesriigid ka edaspidi järgiksid läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti, eesmärgiga ühelt poolt tõhusalt tegeleda praeguste erandlike oludega ja teiselt poolt tagada kindel kohustus kehtestada tavapärane eelarvedistsipliin nii pea kui majandus toibub, tugevdades samal ajal läbivaadatud pakti antitsükklilisust;

Finantsturud: kriisi ohjeldamiselt laitmatute turgudeni tulevikus

Usalduse taastamine finantssektoris

14. tervitab vastu võetud lühiajalisi meetmeid, et taastada usaldus finantssektori vastu; tuleb meelde, et neist kiireloomulistest meetmetest ei piisa mõningate kriisi allikaks olevate põhiprobleemide lahendamiseks, milleks on tasakaalu puudumine maailmas, äärmuslike riskide võtmine, finantsvõimendus ja lühiajalise mõtlemise soodustamine; tuleb meelde vajadust läbi vaadata tasustamissüsteemid, mis võivad põhjustada rahandussüsteemi ebastabiilsust;

15. nõuab liikmesriikidevahelist kooskõlastatud tegutsemist, võimaldades kohustuste katteks omakapitali asemel üldisi ja konkreetseid riigipankade tagatise, vähendamaks ebakindlust krediititurgudel ja hõlbustamaks nimetatud turgude toimimist;

16. kutsub liikmesriike, eelkõige euroala riike, üles uurima liikmesriikide poolt ühiselt garanteeritava suure Euroopa laenu võimalust;

17. kinnitab veel kord, et üksikisikute ja ettevõtjate, sh väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) säästude kaitse ja neile laenu andmine on riikide praeguse erakorralise finantssüsteemi sekkumise peamine õigustus; tuleb liikmesriikide valitsustele meelde nende vastutust ja aruandekohustust parlamentide ees riiklike vahendite kasutamisel päästeplaanides ning soovib tungivalt ELi tasandil koostada ja kooskõlastada piisavate järelevalve- ja vajaduse korral karistusmeetmete paketti, et tagada nende eesmärkide saavutamine;

18. rõhutab, kui oluline on, et keskpanga intressimäära alandamise mõju kanduks edasi laenuvõtjateni;

19. tuleb reguleerivatele ja liikmesriikide asjaomastele asutustele meelde vajadust põhjalikult kontrollida pankade ja pankurite tegevust viimastel kuudel, ning tuvastada, kas panganduse kokkuvarisemisele võisid kaasa aidata laiduväärt teod või koguni kuriteod, ning tagada, et riikliku sekkumise ja intressimäärasid puudutavate rahapoliitiliste otsustega on suudetud krediitkriisile tagasikäik anda;

20. on seisukohal, et võrdsete konkurentsitingimuste tagamiseks tuleb kehtestada finantsasutuste pääste-paketide range järelevalve mh järgmistes küsimustes: maksevõimelisuse tase, eeldatav kasu, pankadevahelise turu likviidsus, inimressursside areng ning klientide (eraklientide ja ettevõtjate) usaldus;

Kolmapäev, 11. märts 2009

21. on seisukohal, et panganduses tuleks päästeplaanid siduda kindlate tingimustega, mis puudutavad rahalisi stiimuleid, laenu andmist, laenu tingimusi, panganduse ümberkorraldamist ning sotsiaalpoliitiliste tingimuste kaitset;

22. usub, et ergutada tuleks mikrorediidi arengut, mida peetakse tõhusaks, tugeva võimendusteguriga vahendiks, iseäranis muutes selle riiklikku toetust saanud kommertsbankadele kohustuslikuks;

23. nõuab, et võimaliku uue reguleerimiskeskonna kavandamisel tuleb esmajärjekorras mõelda pankade antavate laenude normaaltasemetest taastamisele, eelkõige väärtpaperistamise elustamise huvides, mis on oluline hüpoteeklaenu, autoliisingu ja krediitkaardimaksete taastamiseks;

24. palub komisjonil koostada selge analüüs päästepaketi mõjust finantssektori konkurentsivõimele ja pankadevahelise rahaturu toimimisele; palub komisjonil moodustada valdkondadevahelised meeskonnad, mis hõlmaksid kolme 3. tasandi järelevalvekomitee, komisjoni konkurentsi, majandus- ja rahandusküsimuste, siseturu ja teenuste peadirektoraatide ning Euroopa Keskpankade Süsteemi eriteadmisi, et koondada teadmisi ja oskusteavet ning tagada tasakaalustatud, erapooletute, kvaliteetsete ja õigeaegsete otsuste tegemine kõigis liikmesriikides;

Reguleerivate ja järelevalvestruktuuride tulemuslikkuse tõstmine

25. on seisukohal, et kuigi Euroopa Keskpangal (EKP) ei ole ametlikku volitust järelevalve teostamiseks, tuleb tugevdada tema rolli euroala finantsstabiilsuse kontrollimisel, eriti järelevalve teostamisel kogu ELi pangandussektori üle; soovib seetõttu EKP kaasamist süsteemselt oluliste finantsasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvesse vastavalt asutamislepingu artikli 105 lõikele 6;

26. väljendab kahetsust selgete ELi vahendite ja poliitikate puudumise üle finantskriisi asümmeetriliste mõjude põhjalikuks ja õigeaegseks käsitlemiseks nii euroalasse kuuluvates kui ka sellest välja jäänud liikmesriikides;

27. kordab oma nõudmist komisjonile analüüsida nende pankade käitumise mõju, kes pärast teiste liikmesriikide poolt päästekavade vastuvõtmist kandsid oma varasid uutest liikmesriikidest välja, ja uurida hoolikalt spekulereimist hiljaaegu liitunud liikmesriikide valuutadega (lühikeseks müümine); kutsub komisjoni edastama nimetatud analüüsi tulemused de Larosièrè'i rühmale ja vastutavale parlamendikomisjonile;

28. soovib komisjonil ja liikmesriikidel koheselt tegeleda pangagarantiide probleemiga, tagamaks, et sarnaselt kavandatud skeemid hoiaksid ära pankade läbikukkumise kõikjal ELis, võimaldades sel moel taas-elustada pankadevaheline laenu turu, mis on vajalik tingimus panganduskriisi lõpetamiseks ja reaalmajandusele uute laenude võimaldamiseks, suurendab investeerimist ja tarbimist ning aitab sellega majanduskriisist väljuda;

29. nõuab tungivalt, et de Larosièrè'i rühm võtaks arvesse Euroopa Parlamendi varasemates resolutsioonides esitatud soovitusi finantsturu järelevalve osas; nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks oma tegevust, loomaks püsiva ja tõhusa regulatsiooni- ja järelevalvestruktuuri, mis võib ära hoida või piirata tulevaste kriiside negatiivseid mõjusid; palub nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse seisukohta, mida Euroopa Parlament võib nimetatud järelduste suhtes enne nende toetamist väljendada;

30. tunnustab de Larosièrè'i rühma soovitusi ja rõhutab, et paljud neist soovitustest on viimastel aastatel olnud Euroopa Parlamendi nõudmised; väljendab rahulolu komisjoni kavatsuse üle kasutada oma algatusõigust ja astuda samme kõige pakilisemate finantskriisiga seotud probleemide lahendamiseks ning nõuab komisjonilt, et see alustaks selle protsessiga võimalikult kiiresti; kutsub 2009. aasta kevadist Euroopa Ülemkogu üles andma kõikidele õiguslikele algatustele tugevat poliitilist tõuet ja koostama tegevuskava, et koos Euroopa Parlamendiga tagada õigusaktide õigeaegne vastuvõtmine;

Kolmapäev, 11. märts 2009

31. kinnitab veel kord, et suurem läbipaistvus ja parem riskijuhtimine koos koordineeritud järelevalvega moodustavad põhiosa lahendustest kriisiennetuse parandamiseks ning et reguleerimise reform peab olema kõikehõlmav ja kohaldatav kõigi finantsturgudel tegutsejate ja tehingute suhtes; viitab asjaolule, et finants-turgude ülemaailmne iseloom muudab vajalikuks reformide rahvusvahelise koordineerimise; rõhutab, et reguleerimisalgatuste eesmärk peab olema läbipaistvuse, jätkusuutlikkuse ja stabiilsuse tekitamine ning turuosaliste vastutustunde suurendamine; tuletab komisjonile meelde kohustust vastata Euroopa Parlamendi taotlustele seoses riskifondide ja erakapitali investeerimisfondidega;

32. on seisukohal, et krediidireitingu agentuurid peaksid likvideerima teabetühikud ning paljastama ebakindlused ja huvide konfliktid; rõhutab raamatupidamispõhimõtete läbivaatamise ja täiustamise vajadust, et vältida protsüklilist mõju;

33. teeb ettepaneku hoolikalt hinnata, kas edasised sammud finantssektori põhjalikuks reguleerimiseks, eelkõige usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve kaasamine reguleerivasse raamistikku võib takistada või muuta võimatuks majanduse taastumise ja uuendustegevuse finantstoodete vallas ning kahandada ELi finantsturgude atraktiivsust, mistõttu rahavood ja ettevõtted siirduvad siit teistele turgudele; tuletab meelde, et ELi huvides on säilitada esikoht maailma finantsturgude seas;

Reaalmajandus: kriis kui võimalus jätkusuutliku kasvu saavutamiseks

Tööhõive tagamine ja nõudluse edendamine

34. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, et toetada Euroopa ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, edendada töökohtade loomist ning suurendada Euroopa investorite, tööandjate, töötajate ja tarbijate usaldust;

35. soovib tungivalt VKEdele, kodanikele ja neile sektoritele, mille jätkusuutlik tulevik on laenuvõimaluste puudumise tõttu ohus, tagada koheselt kogu Euroopa Liidus piisav, taskukohane ja mõistlikkuse piires turvaline juurdepääs krediidile; palub komisjonil tagada sellealaste parimate lahenduste vahetus;

36. rõhutab, et praeguses majanduskliimas, kus VKEd seisavad silmitsi tõsiste rahavooprobleemide ja laenupiirangutega, peaksid ametiasutused ja erakliendid VKEdele tasuma hiljemalt 30 päeva jooksul; nõuab tungivalt, et komisjon tõstataks nimetatud küsimuse hilinenud maksmise direktiivi⁽¹⁾ läbi vaadates;

37. nõuab, et nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil rakendataks täielikult ja kiirendatud korras Euroopa Parlamendi soovitusi seoses komisjoni teatisega „Kõigepealt mõtle väikestele – Euroopa väikeettevõtlusalatus „Small Business Act”” (KOM(2008)0394);

38. nõuab laialdase Euroopa tööhõivealgatuse tegelikku käivitamist, mille juures ühelt poolt tagatakse, et kõikjal Euroopa Liidus saab ettevõtte asutada kolme päevaga ja tasuta ning et esimeste töötajate töölevõtmisega seotud formaalsusi saab täita ühtse kontaktpunkti kaudu, ning teiselt poolt tõhustatakse eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate abistamise kavasid, nähes ette individuaalse nõustamise, töötajate intensiivse välja- või ümberõppe ja nende kvalifikatsiooni tõstmise, praktikaprogrammid, subsideeritud töökohad ning toetuse füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamisel või ettevõtte asutamisel; lisaks toetab Euroopa Sotsiaalfondi maksete suunamist komisjoni poolt oskuste arendamise ja parandamise edendamiseks;

39. soovib tungivalt lülitada ELi tööhõivealgatusse varane sekkumine töö tegeliku kaotamise etapil, muuhulgas kindlasti inimeste tööturult väljatõrjumise ohu vähendamiseks; on seisukohal, et selline sekkumine eeldab olulisi investeeringuid koolitusse, sealhulgas koolitajate arvu suurendamist ning keskendumist koolituse paremale kooskõlastamisele tööjõuturule taasintegreerimise programmidega, ning seejuures ei tohiks kasutada üksnes lühiajalisi meetmeid, vaid peaks püüdma võimaldada ka kõrgkvalifikatsiooni, et parandada üldist oskuste taset ELis ning reageerida praeguste majandusolude muutuvatele vajadustele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/35/EÜ hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35).

Kolmapäev, 11. märts 2009

40. tervitab komisjoni ettepanekuid Euroopa Sotsiaalfondi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi määruste muutmiseks ja kutsub liikmesriike neid üle võtma, sealhulgas lihtsustama menetlusi ja laiendama abikõlblikke kulusid, et täita veelgi tõhusamalt tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse eesmärke, jätkates tööhõive toetamist kõige olulisemates majandussektorites ning tagades sellise toetuse andmisel jätkuvalt sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamise esmatähtsuse, et vältida Euroopa Liidu siseselt asümmeetrilist arengut; loodab, et tööhõive toetuseks eraldatakse vahendeid kiiremini ja ELi toetusprogrammid, sealhulgas inimväärseid elutingimusi ja kvaliteetsete üldhuviteenuste kättesaadavust tagavate programmide suunatakse sotsiaalselt kõige vähem kaitstud elanikkonnariühmade abistamiseks;

41. kutsub liikmesriike üles investeerima sotsiaalmajandusse, mis võib soodustada majanduskasvu tänu oma märkimisväärsele võimele luua kvaliteetseid töökohti ning tugevdada sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

42. rõhutab, kui oluline on rakendada turvalise paindlikkuse ühiseid põhimõtteid igapäevasele piisava sotsiaalkaitse ja eelkõige sellise sotsiaalkindlustussüsteemi tagamiseks, mis pakub piisavat ja rahvuslikke traditsioone arvestavat kaitset;

43. palub komisjonil koostöös liikmesriikidega jätkuvalt jälgida regulaarselt arenguid Euroopa tööturul ja kriisi mõju tööturule ning võtta asjakohaseid meetmeid Euroopa Liidu majanduste suunamiseks jätkusuutliku arengu teele.

44. rõhutab vajadust tagada miinimumelatusaste kõigile ELi kodanikele ja nõuab piisavate erakorraliste meetmete võtmist; nõuab sotsiaalpoliitika kohandamist majanduslanguse tingimustega, toetades aktiivset tööturu- ja sotsiaalse kaasamise poliitikat ning pöörates erilist tähelepanu sotsiaalselt kõige kaitsetumatele ühiskonnaliikmetele;

45. palub komisjonil koheselt hinnata majanduslangusega seotud riske, mis mõjutavad kogu Euroopa tööstussektorit, et vajadusel sekkuda ELi tasandil; rõhutab aga, et ELi tööstuse mõningate raskuste põhjused ei pruugi peituda üksnes finantskriisis; on seepärast seisukohal, et riigiabi meetmed peaksid olema hoolikalt suunatud, et need piirduksid vaid finantskriisi mõjude tasakaalustamisega, ning nendega peavad kaasnema kõige rangemad restruktureerimise ning uuendustegevusse ja jätkusuutlikkusse investeerimise tingimused;

46. hoiatab ELi konkurentsieeskirjade lubamatu lõdvendamise eest, kuna see võib nõrgendada siseturgu; on mures, et riikide reageeringud majanduslangusele võivad põhjustada proteksionismi ja kahjustada konkurentsi, mis pikemas perspektiivis õigesti oluliselt ELi kodanike majanduslikku jõukust;

47. nõuab, et hinnataks riiklike taastamiskavade meetmete vahetut mõju ostujõule;

48. nõuab, et nõukogu kinnitaks ettepaneku anda kõigile liikmesriikidele võimalus kohaldada energiatõhusate kaupade ja teenuste ning töömahukatele ja kohapeal pakutavatele teenustele alandatud käibemaksumäära, võttes arvesse nende võimalikku tööhõivet ja nõudlust suurendavat mõju;

49. rõhutab üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) programmi lisandväärtust Lissaboni strateegia eesmärkide, kliimamuutusega seotud Euroopa Liidu eesmärkide ja suurema sotsiaalse, majandusliku ning territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamise seisukohalt, millega ühtlasi toetatakse õigeaegselt kogunõudluse hoidmist Euroopa Liidus; rõhutab 30 esmajärgulise tähtsusega TEN-T projekti (eelkõige piiriüleste koridoride) olulisust majanduse taaskäivitamiseks ja nõudluse suurendamiseks parema ning keskkonnasõbralikuma koosmodaalsus järele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja uusi meetodeid transpordi infrastruktuuri rahastamiseks ning oluliselt suurendama TEN-T projektide eelarvet järgmistes ELi finantsraamistikus ja taastamiskavas;

Kolmapäev, 11. märts 2009

50. palub liikmesriikidel kaaluda võimalust vähendada madalamate sissetulekute korral tööjõu maksustamist, et suurendada ostujõudu ja stimuleerida nõudlust jaekaupade järele;

Rohkem ühtekuuluvust ja vähem majanduslikke erinevusi

51. rõhutab territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide tähtsust kavandatavate stimuleerivate meetmete raames, arvestades kriisi selgelt asümmeetrilist mõju kogu Euroopa territooriumil;

52. nõuab eeskätt praegust kriisi arvestades, et komisjon tegeleks nõuetekohaselt horisontaalsete poliitika mõjuga euroala piirkondade tulemuslikkuse erinevustele, nii nagu ta on rõhutanud oma teatises EMU@10 kohta;

53. nõuab asjakohaste mehhanismide väljatöötamist, mis tagaksid vähemdünaamiliste piirkondade kiirendatud lähendamise selliste strateegiliste eesmärkide alusel nagu majanduse keskkonnasõbralikumaks muutmine ning asjakohane osalemine Lissaboni strateegias, toetades uuendustegevust, VKEsid ja mikrotasandi algatusi;

54. tervitab kõiki komisjoni ettepanekuid, mis lihtsustavad ja kiirendavad olemasolevate ühtekuuluvuse rahastamisvahendite kättesaadavust ning kiirendavad projektide rakendamist, konkreetsemalt ettemaksete, kogukonna toetusmäärade ajutise suurendamise, tehnilise abi parandamise ning väljamaksete kiirendamise abil;

Arukad ja jätkusuutlikud struktuurireformid ja investeeringud

55. kutsub üles nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil täiustama majanduse taastamise vahendeid ja poliitikaid, mis võiksid ergutada nõudlust ja suurendada usaldust kogu Euroopa Liidus, vastavalt Lissaboni strateegia ühistele prioriteetidele, mille hulka kuuluvad investeeringud haridusse, infrastruktuuri, uurimis- ja arendustegevusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse, energiatõhususse ja rohelistesse tehnoloogiatesse, lairibavõrkudesse, linnatransporti, loometööstusse ja -teenustesse, terviseteenustesse ning lastele ja eakatele inimestele mõeldud teenustesse;

56. tervitab komisjoni ettepanekut tuua 500 miljoni euro suurune transpordi infrastruktuuri investeering 2010. aastast üle 2009. aastasse; rõhutab siiski, et komisjon ja liikmesriigid peavad lisama linnatranspordi ja TEN-T prioriteetsed projektid nende projektide nimekirja, mida toetatakse majanduse taastamise kava raames kasutusele võetava täiendava 5 miljardi euroga; on seisukohal, et assigneeringud peaksid olema kättesaadavamad eelkõige kaugemas rakendamisjärgus olevateks TEN-T projektideks;

57. rõhutab, et praeguses väga raskes olukorras vajavad hiljuti Euroopa Liiduga liitunud liikmesriigid, kes ei ole euroala liikmed, ligipääsu ELi vahenditele; kõnealused vahendid annaksid vajaliku eelarvestiimuli riikidele, kellel ei ole euroala liikmesriikidega sarnast manööverdamisruumi või kellel on suur eelarve ja jooksevkonto puudujääk;

58. rõhutab, et kriisil on väga negatiivsed majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed paljudes uutest liikmesriikidest ning sellega kaasneb kasvu ja stabiilsuse vähenemise ning vaesuse suurenemise märkimisväärne oht; lisaks ootab mõju levimist euroalale ja euroala riikide majandusele; nõuab seetõttu kogu ühendust hõlmavat ja kooskõlastatud lähenemisviisi, millega tagataks ühenduse solidaarsus ja ühise vastutuse elluviimine sellega seoses; palub komisjonil vaadata läbi ja muuta tugevamaks kõik vahendid, mis on mõeldud asjaomaste liikmesriikide stabiliseerimiseks, sealhulgas vahetuskursside stabiliseerimiseks, et oleks võimalik rakendada kiireid ja tõhusaid turvavõrgusätteid ja vastumeetmete pakette;

59. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalikke meetmeid energia varustuskindluse tõstmiseks Euroopa Liidu siseste gaasivõrkude kiirendatud arendamise ja tagamiseks;

Kolmapäev, 11. märts 2009

60. usub, et tugev riiklik investeerimispoliitika, mille eesmärk on vähem süsinikuheiteid tekitava majanduse loomine, on majanduslanguse vastu tegutsemisel ülioluline;

61. kutsub sellega seoses liikmesriike üles reformima oma maksusüsteeme, tagamaks teatavate keskkonda tugevalt mõjutavate majandusharude, näiteks põllumajanduse, transpordi ja energeetika jätkusuutliku toimimise;

62. toetab jõuliselt algatusi võtta selliseid linnapoliitilisi meetmeid, mis ühendaksid transpordi ja ehitiste energiatõhususe uute töökohtade loomisega;

63. rõhutab ennenägematute kooskõlastatud pingutuste vajalikkust oluliste investeeringute tegemiseks energeetika, keskkonna ja infrastruktuuri valdkonnas, et toetada säästvat arengut, aidata luua kvaliteetseid töökohti ja tagada sotsiaalne ühtekuuluvus; seetõttu arvab, et inimesed on ilmselt rohkem valmis neilt nõutavateks jõupingutusteks, kui neid pingutusi peetakse ühelt poolt õiglaseks ning teiselt poolt tööühive ja sotsiaalse kaasatuse tagatiseks;

64. nõuab ELilt algatusi hariduse ja koolituse valdkonnas ning riskikapitali, krediidi- ja mikrokrediidivõimaluste kättesaadavust, et kiirendada majanduskasvu ja vastastikust lähenemist kogu Euroopa Liidus;

65. rõhutab vajadust vähendada eraettevõtete kaasfinantseerimisega investeeringuprojektide bürookraatlikku koormust; seetõttu palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid investeeringute kiirendamiseks ja hõlbustamiseks;

66. rõhutab, et majanduskriisist tingitud teravate probleemidega tegeledes ei tohiks silmist lasta pikaajalist strateegiat ning võimalust täita mõningad eesmärgid, mille täitmisega on juba ammu hiljaks jäänud, eelkõige:

— hoogustada teenuste osutamise vabadust takistavate tõkete kõrvaldamist nagu on sätestatud teenuste direktiivis⁽¹⁾, mille rakendamine on viibinud teenusesektoril tohutu töökohtade loomise potentsiaali tõttu;

— tõhustada postiteenuste direktiivi⁽²⁾ rakendamist;

— kujundada välja energia siseturg;

— kiiremas korras suurendada investeeringuid uurimis- ja arendustegevusse, sh nõuda, et tööstusele antava mis tahes abi eeltingimuseks peavad olema märkimisväärsed investeeringud teadus- ja arendustegevusse, sest Lissaboni strateegia üsna tagasihoidlikku eesmärki 3 % SKTst ei ole seni saavutatud peamiselt seetõttu, et erasektor ei ole suutnud täita oma 2 % suurust osa, ja seetõttu, et vaatamata seatud eesmärgile areneda kõige dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majanduseks maailmas, on ELi teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute alane mahajäämus võrreldes teiste piirkondadega suurenenas;

— viia kiiresti lõpule ELi patendikorralduse väljatöötamine;

— kõrvaldada kõik veel töötajate vaba liikumist piiravad tõkked;

— viia lõpule esmajärgulise tähtsusega TEN-T võrgud;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta direktiiv 2008/6/EÜ, millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ seoses ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimisega (ELT L 52, 27.2.2008, lk 3).

Kolmapäev, 11. märts 2009

Euroopa majandushoovad: Euroopa Liidu ühtne tegutsemine*Majanduslik koordineerimine*

67. nõuab paremat sidusust praeguse liikmesriigi tasandil elluviidavate taastamiskavade, Lissaboni strateegia eesmärkide ja prioriteetide, komplekssete poliitikasuuniste, siseriiklike reformikavade ning läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti poolt pakutava paindlikkuse vahel;

68. märgib, et praeguses kriisis on keskseks dilemmaks see, et Euroopa majanduspoliitika instrumendid ei ole veel piisavalt arenenud, et ees ootavate probleemidega toime tulla; nõuab seepärast 2010. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu eel peamiste poliitikavahendite, eriti poliitika koondsuuniste, läbivaatamist ja uuendamist;

69. nõuab komisjonilt tema kasvuprognoside valguses suuniseid riiklike reformikavade osas;

70. nõuab küllaldaste ja üksikasjalike kriteeriumide ja standardite väljatöötamist taastamiskavade tulemuslikkuse täpseks jälgimiseks ja pidevaks kordushindamiseks komisjoni poolt, eriti seoses väljakuulutatud investeeringute realiseerumisega, arvestades, et kriisi koguulatust ja vajalikke vastumeetmeid ei ole veel võimalik täiel määral hinnata;

71. kutsub kõiki asjaomaseid osapooli – Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni ja tööturu osapooli nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil – tegema 2009. aasta märtsis toimival Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel koostööd järgmiste ettepanekute alusel:

- stabiilsuse ja kasvule suunatud makromajanduspoliitika vastastikune tugevdamine, muutes majanduse stabiliseerimise poliitika ja investeeringud ühishuvi ja vastastikuse toetuse küsimuseks;
- liikmesriikidele siduva raamistiku loomine, mille raames nad konsulteerivad üksteise ja komisjoniga enne suuremate majanduspoliitiliste otsuste vastuvõtmist ning mis põhineks ühisel arusaamisel probleemidest, prioriteetidest ning vajalikest ja kohastest heastamismeetmetest;
- ambitsioonikate ja liikmesriikide olusid arvestavate riiklike taastamiskavade ning ajakohastatud stabiliseerimis- ja lähenemisprogrammide vastuvõtmine ja riigieelarvete läbivaatamine, et reageerida uusimatele majandusprognosidele, ning kohustus need viivitamatult rakendada;
- ühistel prioriteetidel ja eesmärkidel põhineva Euroopa Liidu lühi- ja pikaajaliste meetmete sidusa strateegia sõnastamine;
- euroala majandusliku juhtimise tugevdamine kooskõlas soovitustega, mis esitati Euroopa Parlamendi 18. novembri 2008. aasta resolutsioonis EMU@10 kohta;

72. nõuab, et Euroopa Parlament, nõukogu, komisjon ja Euroopa Investeerimispank uuriksid viivitamatult eeliseid, mida annaks võimalik Euroopa võlakirjafond, mille laenuteeninduskulud oleksid väiksemad kui samaväärse riigivõla puhul kokku, mis oleks ajutine ja mis kantaks teatava ajavahemiku järel üle riigivõlgadeks;

Kolmapäev, 11. märts 2009*Euroopa Investeeringispank*

73. on seisukohal, et Euroopa Investeeringispanga (EIP) kaasamine on äärmiselt oluline ning et suur osa taastamiskavas mainitud laenudest kuulub tema pädevusse; tervitab liikmesriikide kokkulepet EIP kapitali suurendamise kohta; tuletab meelde, et mõned EIP sekkumised vajavad toetust ka ELi eelarvest, kuid et seda pole praeguses taastamiskavas ette nähtud; arvab, et seda võib teha kas toetuste ja laenude ühendamise teel, aktsiakapitali kujul või ühiste riskijagamise instrumentide, nagu riskijagamisrahastu (RSFF) ja üleeuroopaliste transpordivõrgu projektide laenu tagamistahendi (LGTT) kaudu; viimasel juhul võiks taotleda EIP panust tema enda reservide arvelt, mis suurendaks finantsvõimenduse mõju; rõhutab EIP rolli VKEde ja kommerts-pankade, sealhulgas praeguste avaliku ja erasektori partnerluste refinantseerimisel; sellega seoses tuletab meelde keskkonnasõbralike rahastamiskriteeriumide väljatöötamise vajadust;

ELi eelarve

74. tuletab meelde, et majanduse taastamiskavas ja 28. jaanuaril 2009 komisjoni poolt esitatud järgnevates meetmetes sisaldub hinnanguliselt 30 miljardi euro suurune ühenduse toetus, mis jaotatakse järgmiste valdkondade vahel: 5 miljardit eurot – energiatõrjude sidumine ja Interneti-kiirühendus, mille jaoks tuleb läbi vaadata mitmeaastane finantsraamistik 2007–2013 ja ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolliga” seotud meetmed; ettemaksud struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest; mitmed algatused uurimis- ja uuendus-tegevuse valdkonnas, näiteks Euroopa keskkonnasõbralike autode, tulevikutehaste ja energiatõhusate ehitiste algatused; eelarvestamise mahu suurendamine kõige enam edenenud üleeuroopaliste transpordiprojektide, VKEsid soodustavate algatuste või konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) osas ning EIP juba antud või uute laenude ja fondide osas, mille rahastamise otsus on tehtud;

75. rõhutab, et praegust kriisi ei peaks kasutama ettekäändena selleks, et viivitada äärmiselt vajalikele keskkonnasäästlikele investeeringutele ümberorienteerumisega, vaid et kriisi tuleks kasutada täiendava stiimulina kõnealuse ümberorienteerumise jätkamiseks, ning kinnitab kõnealuses kontekstis 2009. aastaks kavandatud eelarve läbivaatamise tähtsust, mis ei peaks piirduma teoreetilise nägemusega sellest, milline on eelarve pärast 2013. aastat, vaid kus tuleks esitada julged ettepanekud planeeringu muutmiseks mitmeaastaste programmide vahekokkuvõtte tegemisel, et vastata praegusele kriisile, propageerides säästvat arengut ja võttes arvesse kliimamuutusest põhjustatud väljakutseid;

76. rõhutab, et mõningad majanduse taastamiskava ettepanekud on liiga ebamääraselt sõnastatud; palub komisjonil viivitamata esitada mõlemale eelarvepädevale institutsioonile kogu otsuste tegemiseks vajalik üksikasjalik teave; samas rõhutab, et mitmed taastamiskava osad eeldavad praeguste mitmeaastaste programmide muutmist; seejuures tuletab meelde, et muudatuste tegemine peab toimuma täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi volitustega;

77. rõhutab, et seetõttu võib komisjoni esitatud taastamiskava rakendamine võtta kaua aega, ning Euroopa Liidu praegust väga rasket majandusolukorda arvestades nõuab tungival, et kõik asjaomased institutsioonid teeksid vajalikud otsused võimalikult kiiresti;

78. rõhutab, et enamik komisjoni esitatud ühenduse meetmeid eeldab mitte uute eelarvevahendite kasutuselevõtmist, vaid juba eraldatud assigneeringute ümberpaigutamist; palub komisjonil teha oma 2009. aasta jaanuaris avaldatud väga halvast majandusprognoosist kõik vajalikud järeldused, ja oma eelarveettepanekud uue prognoosi valguses ümber hinnata;

79. tervitab taastamiskava ja sellega seotud algatusi ning tuletab meelde, et kõiki uusi kulutusi, mida ei ole 2009. aasta eelarves ette nähtud, tuleb finantseerida uutest vahenditest, et mitte seada ohtu eelarvepädevate institutsioonide vahel kokku lepitud mitmeaastast finantsraamistikku aastateks 2007–2013; sellega seoses tuletab meelde 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes (IIa), eriti selle kokkuleppe punktides 21–23 pakutud võimalusi;

Kolmapäev, 11. märts 2009

80. rõhutab, et taastamiskavas tehakse ettepanek mitmel tasandil kooskõlastatud meetmeteks Euroopa riikide majanduste tugevdamiseks; kinnitab veel kord, et Euroopa Parlament on valmis alustama nõukoguga läbirääkimisi komisjoni esildatud 5 miljardi euro suuruse muudatuse üle mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2007–2013 ja kõikide muude rahastamisvahendeid puudutavate muudatuste üle, mis võiksid eelarvet mõjutada; on seisukohal, et läbirääkimiste keskmes peaks olema eelarve läbivaatamise raames toetatavate projektide valdkondade laiendamine vastavalt liikmesriikide prioriteetidele;

81. tunnistab EIP ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) juhtivat osa investeringute rahastamisel ning rahastamise kättesaadavuse parandamisel äriühingute, eriti VKEde jaoks; juhib tähelepanu sellele, et ELi eelarvest EIP tegevuseks vahendite eraldamine võib anda olulise finantsvõimenduse investeringute tegemiseks, ning soovib uurida, kuidas võiks ELi eelarve veelgi rohkem sellist mõju tugevdada, ning et igal juhul peaks sellega kaasnema investeerimisprioriteete käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimine Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni ja EIP vahel, mis tagaks nimetatud eraldiste suunamise tööpoolest jätkusuutlikesse projektidesse; avaldab muret nõukogus ja komisjonis süveneva suundumuse pärast määrata EIPE ja EBRDle mitmeid lisaulesandeid, andmata enne kõiki vajalikke majanduslikke ja rahalisi tagatisi selleks, et EIP ja EBRD suudaksid neid ülesandeid edukalt täita; märgib, et komisjon teeb ettepaneku suurendada EIP poolt aastate 2007–2013 mitmeaastases finantsraamistikus määratud rahastamisvahendeid; palub komisjonil anda esmane hinnang sellega seoses juba tehtule ning pakkuda lahendusi selliste rahastamisvahendite nagu JASMINE, JASPERS ja JEREMIE rakendamisel ilmnenu eelarve- ja reguleerimisprobleemidele;

82. ootab, et komisjon selgitaks oma kavatsusi edasiste meetmete osas, eriti seoses võimalusega anda ELi eelarvest toetust eespool nimetatud rahastamisvahendite tugevdamiseks; palub komisjonil teatada eelarvepädevatele institutsioonidele, kui suures ulatuses vajavad EIPE tulevaste algatuste jaoks kättesaadavaks muudetud uued rahastamisvahendid toetust ELi eelarvest; märgib lisaks, et EIPE ja EBRDle ülesannete lisandumisel tekitab olulisi küsimusi rahastatavate projektide demokraatlik kontroll, sest kaalul on ELi eelarve vahendid;

83. kahetseb asjaolu, et komisjoni ettepanek investeerida üleeuroopaliste energiavõrkude vastastikku sidumisse ja lairibaühenduse projektidesse jääb tagajärjetuks, kuna Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembris väljendatud tahte vaatamata ei jõutud nõukogus kokkuleppele; arvab, et ELi eelarvet tuleks institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud asjakohaste rahastamisvahendite kaudu kasutada võitluseks majanduskriisi vastu, ning kutsub nõukogu üles alustama Euroopa Parlamendiga võimalikult kiiresti mõttevahetust; on seisukohal, et kasutada võib vaid kinnitatud kulureserve, mitte aga tulevaste eelarveaastate vajaduste prognoose; tuleb meelde, et vahendite ümberpaigutamine võib takistada praeguse tegevuspoliitika teostamist; peab vahetulekuvõtet viimaseks ja hilinevud võimaluseks majanduskriisile reageerida; juhib tähelepanu sellele, et heakskiitmise korral avaldab taastamiskava olulist mõju 2009. aasta eelarvele; tuleb komisjonile meelde, et tema ettepanek on soovituslik ja sõltub õiguslooja heakskiidust; nõuab täiendavaid üksikasju iga projekti väljatöötamisetapi kohta, et tagada nende kiire rakendamine ja hinnata nende lähiaja mõju kogu ELi tööhõivele ja majanduskasvule, ning palub rakendamise kohta konkreetseid arvandmeid, eriti finantsplaneeringu osas; juhib tähelepanu sellele, et praeguse finantsraamistiku tõttu paratamatult piiratud ELi energiaprojektide kulutused tuleks suunata projektidele, mida saab kiiresti käivitada ning mis aitavad täita ELi kliimamuutusi käsitleva poliitika 2020. aastaks seatud eesmärgi, eriti energiasäästu ja energiatõhususe projektidele ning investeringuteks taastuvenergia võrkudesse;

84. tuleb meelde 21. novembril 2008 toimunud lepituskohtumisel vastu võetud ühisavaldust „Ühtekuuluvuspoliitika rakendamine”, milles rõhutatakse struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kiiremast rakendamisest majandusele tõusvat kasu, ning ühisavaldust „Maksete assigneeringud”, milles toetatakse uute algatuste rahastamist eriti seoses majanduskriisiga; märgib, et vastavalt komisjoni ettepanekule Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi finantsjuhtimise kohta on 2009. aastal nendele fondidele ette nähtud täiendavaid ettemakseid 6 300 000 000 euro ulatuses ning et muud kavandatud muudatused fondide finantsjuhtimises võivad vahemakseid kiirendada;

Kolmapäev, 11. märts 2009

85. palub komisjonil eelarvapädevaid institutsioone pidevalt teavitada ja selgitada, kas fondide finantsjuhtimise raames oodatavad maksed on 2009. aastaks eelarvapädevate institutsioonide kehtestatud maksegraafikuga kooskõlas; täpsemalt, kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu kokku lepitud maksetest piisab praeguste ja tulevaste algatuste rahastamiseks;

86. tuletab meelde, et kõik maksete taseme muudatused, mida komisjon esildab, tuleb võtta paranduseelarvesse, mille peavad heaks kiitma mõlemad eelarvapädevad institutsioonid;

87. rõhutab üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) programmi lisandväärtust Lissaboni strateegia eesmärkide, ELi kliimaeesmärkide ja suurema sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamise seisukohalt, mille kõrval see toetab õigeaegselt ka kogunõudluse mahtu Euroopa Liidus; toetab seetõttu komisjoni ettepanekut tuua 500 miljoni euro ulatuses transpordi infrastruktuuri investeeringuid 2010. aastalt üle 2009. aastale;

88. palub, et komisjon arvestaks ELi eelarvest vahendeid taotlevate konkreetsete projektide nimekirja esitades ja vastavalt 2008. aasta detsembris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise nõudele vajadusega tösta pikemas perspektiivis ELi majanduse konkurentsivõimet, edendades juba vastu võetud ja kavandatud infrastruktuuri projekte;

89. soovib paindlikult läheneda ELi eelarve kulutuste struktuurile ja ühtekuuluvuse raamistikus määratletud prioriteetide jaoks niisuguste assigneeringute eraldamisele, mis on kulukohustustega sidumata või mida igal aastal eelarvesse ei kirjendata; nõuab veel kord, et Euroopa Liidu eelarvet viivitamatult tugevdataks, vaadates uuesti läbi selle kulude struktuuri;

Euroopa Liit ja globaalne juhtimine

90. soovib tungivalt Euroopa Liidul etendada juhtrolli rahvusvahelistel foorumitel, eriti finantsstabiilsuse foorumil (FSF) ja Rahvusvahelises Valuutafondis, ning tulevastel G20 kohtumistel; peab eriti oluliseks tugevdada valuutapiirkondade mitmepoolset järelevalvet ja finantsturgusid; tuletab meelde, et kapitali ülemaailmse vaba liikumise ajastul on tõeliselt võrdsete konkurentsitingimuste ning ulatusliku reguleeriva ja järelevalve- raamistiku keskne küsimus vastastikune lähenemine;

91. tuletab meelde järgmise, 2. aprillil 2009 Londonis toimuva G20 tippkohtumise olulisust, kus eeldatavalt saavad avaldustest otsused; tuletab meelde, kui tähtis on kokku leppida tegevuse selges ajakavas, et protsess oleks tulemustele suunatud; rõhutab asjaolu, et kokkulepet ei ole vaja mitte üksnes finantskriisimustes, vaid et liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid peaksid mõtlema ka sellele, kuidas korrigeerida tasakaalu puudumist maailmas ning kokku leppima mitmesuguste hiljaegu vastu võetud taastamiskavade kooskõlastamiseks; pidades meeles tööpuuduse küsimust; toetab de Larosière'i rühma soovitude aluseksvõtmist ELi seisukoha kujundamisel tulevase finantsarhitektuuri kohta; palub nõukogul ja komisjonil enne tippkohtumiseks läbirääkimiste lähteotsustamises kokku leppimist küsida ka Euroopa Parlamendi arvamust;

92. toetab kindlalt G20 rühmituse Euroopa liikmete otsust alustada otsustavat tegevust maksuparadiiside ja koostöövaenulike jurisdiktsioonide vastu, kooskõlastades võimalikult peatselt sanktsioonide komplekti, et kinnitada see Londoni tippkohtumisel; soovib ELil võtta ühenduse tasandil vastu asjakohane õiguslik raamistik äritegevuse piiramiseks nende jurisdiktsioonidega; rõhutab, et ülemaailmne kooskõlastatud lähenemine on selle probleemiga tegelemiseks hädavajalik;

93. soovib tungivalt asjakohaselt hinnata rahvusvaheliste tehingute mõju kogu Euroopa Liidu reaalmajandusele, eriti kaubavahetuse, kliimamuutuste ja rahanduse küsimustes; toetab tõhustatud rahvusvahelist dialoogi olulisemate valuutapiirkondadega, et vältida valuutamanipulatsioonide ja -kõikumiste tagajärgi reaalmajandusele;

94. kutsub nõukogu ja komisjoni üles hoogustama konsultatsioone ja tugevdama koostöösuhteid Euroopa Liidu äripartneritega ning eelkõige hiljuti ametisse määratud USA administratsiooniga;

Kolmapäev, 11. märts 2009

95. on seisukohal, et praegune kriis ei tohi kahjustada Euroopa Liidu kohustusi rahvusvahelise arengu edendamisel ja ülemaailmse vaesuse vastu võitlemisel; hoiatab, et tuleb vältida proteksionistliku poliitika juurde tagasipöördumise ohtu; rõhutab, et kaubandusläbirääkimiste Doha vooru õigeaegne lõpuleviimine võiks maailmamajanduse taastamise pingutusi oluliselt toetada;

*

* *

96. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kesk-pangale, Euroopa Investeerimispanngale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning eurorühma presiden-dile.

Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse

P6_TA(2009)0124

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika ja reaalmajandusse investeerimise kohta (2009/2009(INI))

(2010/C 87 E/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” (KOM(2008)0876);
- võttes arvesse komisjoni talituste 14. novembri 2008. aasta töödokumenti „Piirkonnad 2020 – ELi piirkondade tuleviku väljakutsete analüüs” (SEK(2008)2868);
- võttes arvesse 11.–12. detsembril 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1083/2006 Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas (KOM(2008)0803);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1081/2006, milles käsitletakse Euroopa Sotsiaalfondi, et lisada teatavad Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud kululiigid (KOM(2008)0813);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluase-mete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (KOM(2008)0838);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0075/2009),

Kolmapäev, 11. märts 2009

- A. arvestades, et Euroopa majandus kannatab ülemaailmse finantskriisi tagajärgede ja viimase 60 aasta kõige tõsisema ja laialdasema majanduslanguse käes;
- B. arvestades, et ELi ühtekuuluvuspoliitika annab olulise panuse Euroopa majanduse taastamiskavasse ning on ühenduse suurim reaalmajandusse tehtavate investeeringute allikas, millest antakse sihtotstarbelist toetust nii avaliku kui ka erasektori esmatahtsate vajaduste rahuldamiseks ja kasvupotentsiaaliga piirkondade toetamiseks;
- C. arvestades, et üle 65 % ELi ühtekuuluvuspoliitika assigneeringute kogusummast aastatel 2007–2013 on oluline sihtotstarbeline vahend investeerimiseks liidu uuendatud Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegia nelja esmatahtsasse valdkonda, milleks on eeskätt inimesed, ettevõtlus, energia ja infrastruktuur ning uurimis- ja uuendustegevus, ning arvestades selliste investeeringute tähtsust tulemuslikul reageerimisel praegusele finantskriisile;
- D. arvestades, et praegust majanduslangust tuleks kasutada võimalusena, et soodustada nn roheliste investeeringute tegemist ja luua nn rohelisi töökohti;
- E. arvestades, et majanduskasvu aeglustumise leevendamise edukus sõltub liikmesriikide ja piirkondade soovist oma programmide eesmärgid kiiresti täita,
1. väljendab sügavat heameelt Euroopa majanduse taastamiskava vastuvõtmise üle, milles visandatakse liikmesriikide ja komisjoni kooskõlastatud meetmed võitluses majanduskriisi vastu; on seisukohal, et nimetatud kava aluseks on solidaarsuse ja sotsiaalse õigluse põhimõte, et see ei tohiks minna vastuollu Lissaboni strateegiaga ning et siin kavandatud meetmed aitavad läbi viia sügavamaid ja pikaajalisi struktuurireforme;
  2. arvab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika, mille eesmärk on tagada majanduskasv ja sotsiaalne areng ning majanduse tegelik stimuleerimine lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis, võib anda olulise panuse praeguse finantskriisi ületamiseks ning liikumiseks (ka püsivalt halvemas olukorras olevate) piirkondade ja liikmesriikide majanduse taastumise suunas;
  3. rõhutab, et struktuurifondid on võimsad abivahendid, mille eesmärk on aidata piirkondi majanduslikult ja sotsiaalselt ümber korraldada ning seega rakendada majanduse ergutamiseks meetmeid kava neljas prioriteetses valdkonnas, ning toetab nende kasutamist, selle asemel et kiiruga leiutada uusi majandushoobasid; märgib, et need meetmed täiendavad liikmesriikide tasandil võetavaid meetmeid; usub, et olulise surve tõttu riikide eelarvetele tuleks ELi ühtekuuluvuspoliitika vahendite liikumist ja sekkumist kiirendada, et toetada õigel ajal majandust ja abistada eelkõige kriisi läbi kannatanud inimesi;
  4. toetab Euroopa majanduse taastamiskavaga samaaegseid ja seda täiendavaid komisjoni õigusaktide ettepanekuid kolme praeguse, aastateks 2007–2013 kehtestatud struktuurifondide määruse (määrused (EÜ) nr 1083/2006, nr 1080/2006 ja nr 1081/2006) muutmiseks; toetab täielikult kavandatud muudatusi, mille eesmärk on parandada liikmesriikide rahavooge ja likviidsust, hõlbustada finantskorraldusvahendite kasutamist, laiendada eluasemete energiatõhususse ja taastuenergia kasutamisse tehtavate investeeringute toetamise võimalusi ning muuta struktuurifonde paindlikumaks, et need suudaksid pikas perspektiivis rahuldada erakorralistest majandusoludest tingitud vajadusi;
  5. palub komisjonil hoolikalt jälgida liikmesriikides võetud majandusmeetmeid, tagamaks, et need ei riiva vaba turukonkurentsi ja sotsiaalseid norme, mis on ühenduse asutamisest saadik olnud Euroopa integratsiooni tugisambad, ega takista ühenduse keskkonna- ja kliimakaitselastest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmist;
  6. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid, et struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide rakendamise kiirendamise, lihtsustamise ja paindlikumaks muutmise eesmärgil vastu võetud meetmed ei kahanda nende vastutust fondide rakendamise kontrollimisel;

Kolmapäev, 11. märts 2009

7. tervitab ekspertrühma („lihtsustamise töökonna“) moodustamist komisjoni poolt, mis uurib struktuurifondide rakendamise menetluste edasise lihtsustamise võimalusi; ootab pingsalt 2009. aasta alguseks kavandatud komisjoni järgnevaid lihtsustamissetepanekuid;
8. palub liikmesriikidel ja piirkondadel tagada struktuurifondide üldsätete määruse (määrus (EÜ) nr 1083/2006) artiklis 11 kehtestatud partnerluspõhimõtte täielik kohaldamine ning partnerite täieliku kaasamise nõude järgimine;
9. rõhutab kohaliku tasandi organisatsioonide, VVODE ja sotsiaalmajanduse olulist rolli sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kaasamise edendamisel eriti majanduskriisi ajal; palub komisjonil tagada, et igasugune struktuurifondide lihtsustamine kahandaks selliste organisatsioonide halduskoormust;
10. tunneb eriti muret kriisi asümmeetrilise mõju pärast Euroopa territooriumil ja selle rängemate tagajärgede pärast liikmesriikidele, kus elukvaliteet on niigi ELi keskmisest madalam, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid konkreetseid majanduskriisi vastaseid meetmeid kavandades ja rakendades võtaksid asjakohaselt arvesse territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki; eelkõige palub komisjonil Euroopa Ülemkogu nõutud infrastruktuuri ja energiatõhususe investeeringute tugevdamiseks mõeldud konkreetsete projektide nimekirja esitamisel tagada sobiv geograafiline tasakaal;
11. on seisukohal, et sellised meetmed nagu maksete kiirendamine ja paindlikkus, ühekordsete maksete ja ühtsete määrade kasutamine ergutavad ja kiirendavad eelkõige infrastruktuuri-, energeetika- ja keskkonnasektori poliitika ning Euroopa Sotsiaalfondi projektide rakendamist; arvab, et komisjon peaks edastama liikmesriikidele vastavad selged suunised; kahetseb siiski, et ei ole arvesse võetud muid olulisi meetmeid, näiteks ettepanekuid likviidsuse koheseks ja tegelikult suurendamiseks kohtadel sealäbi, et järgnevatel aastatel sekkutakse rohkem vahemaksete tegemisse;
12. tervitab komisjoni ettepanekut suurendada ettemakseid, et hõlbustada projektide elluviimist rahaliste vahendite andmisega nende varases rakendusjärgus, mis vähendab pangalaenu vajadust; sellegipoolest nõuab tungivalt, et pangad ja finantsasutused kasutaksid täiel määral ära neile antud vahendeid, et säilitada ja toetada majandusele laenu andmist ning kanda oluliste intressimäärade vähendamine edasi laenuvõtjatele;
13. rõhutab tungivalt ühtekuuluvuspoliitika võimalikku positiivset rolli solidaarsuse tugevdamisel ja usalduse taastamisel tänu sisenõudluse suurendamisele riiklike investeeringuid toetavate meetmete kaudu;
14. palub liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi tagada kaasfinantseerimise eeskirjadega nõutav omafinantseerimine, mis võimaldaks struktuurifondidest eraldatavaid vahendeid täielikult ära kasutada;
15. rõhutab inimesi ja ettevõtlust ning eelkõige tööhõivet toetavate meetmete tähtsust eduka majanduslangusest väljumise jaoks; nõuab otsustavat tegutsemist majanduse nõudluspoole toetamiseks ning ühtlasi meetmeid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde), sotsiaalmajandusettevõtete ning kohalike ja piirkondlike asutuste abistamiseks, et säilitada ühtekuuluvus ning kindlustada tähtsamad investeeringud ja infrastruktuuri projektid; palub liikmesriikidel struktuurifonde laialdaselt kasutada ametikoolituse ja töökohade loomise toetuseks ning VKEde ja ettevõtluse edendamiseks;
16. tervitab ettepanekut võimaldada kogu ELis rahastada Euroopa Regionaalarengu Fondist investeeringuid eluasemete energiatõhususe tõstmise ja taastuvenergia kasutamise elamumajanduses; nõuab liikmesriikidelt ja piirkondadelt tungivalt selle uue võimaluse igakülgset kasutamist ning oma tegevuskavade vastavat kohandamist, et tugevdada säästevarengut ning investeerida kliimasõbralikesse infrastruktuuridesse ja uuendustesse; rõhutab energiainfrastruktuuridesse investeerimise üldist tähtsust, mis ilmnes näiteks hiljutise gaasikriisi ajal;

Neljapäev, 12. märts 2009

17. ergutab liikmesriike uurima sünergiat ühtekuuluvuspoliitika raames saadava ja muudest ühenduse allikatest (TEN-T, TEN-E, teadusuuringute ja tehnoloogia arengu seitsmes raamprogramm, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm) saadava rahastamise ning Euroopa Investeeringupanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga rahastamise vahel; nõuab liikmesriikidelt tungivalt rahastamisvahendite JESSICA, JASMINE ja JEREMIE pakutavate võimaluste lihtsustamist ja kättesaadavamaks muutmist, et ergutada SMEsid ja asjast huvitatud toetuse saajaid neid sagedamini kasutama;

18. soovib komisjonil välja töötada meetmeid vastutavatele asutustele suunatavate rahavoogude parandamiseks ning suurendada liikmesriikidele pakutavat tehnilist abi ja parimate kogemuste vahetust piirkondade vahel, et parandada projektide kvaliteeti ja tõhustada nende elluviimist; rõhutab JASPERSi tähtsust projektide ettevalmistamisel; palub komisjoni vajaduse korral abistada liikmesriike nende tegevuskavade läbivaatamisel; samas rõhutab vajadust jagada kohalikele ja piirkondlikele asutustele viivitamata teavet vastavate muudatuste kohta;

19. peab programmide kiirema elluviimise jaoks otsustavaks komisjoni heakskiidu andmist liikmesriikides kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemidele ning palub liikmesriikidel komisjoni teavitamine võimalikult kiiresti lõpule viia;

20. juhib tähelepanu hariduse ja koolituse rollile majanduse pikaajalise taastumise tagamisel ja nõuab Euroopa Sotsiaalfondi raames pakutavate meetmete ajakohastamist nii vahendite kättesaadavuse parandamise kui ka paindlikkuse suurendamise näol;

21. kutsub komisjoni välja töötama piisavalt põhjalikke norme ja kriteeriumeid riiklike ja piirkondlike taastamiskavade tulemuslikkuse hoolikaks jälgimiseks ja pidevaks ümberhindamiseks erilise rõhuga läbipaistvusnõuete täitmisele; nõuab läbivaadatud struktuurifondide määruste vastuvõtmisele järgnevate reformide tulemuslikkuse hindamist 2010. aastal, et veelgi tõsta võetavate meetmete tõhusust ning analüüsida nende rakendamisel ilmnunud viivituste ja raskuste põhjuseid; nõuab komisjonilt tungivalt nende tähelepanekutega arvestamist struktuurifondide programmide järgmise põlvkonna jaoks ettepanekute tegemisel;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.

Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks

P6_TA(2009)0125

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa teadlastele paremaid tööalaseid võimalusi ja rohkem liikuvust pakkuva partnerluse kohta (2008/2213(INI))

(2010/C 87 E/20)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 23. mai 2008 teatist pealkirjaga „Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks” (KOM(2008)0317) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumente, eelkõige mõjuhinnangut (SEK(2008)1911 ja selle kommenteeritud kokkuvõtet (SEK(2008)1912);

— võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsust 2006/973/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) ⁽¹⁾ rakendamise eriprogrammi „Inimesed”;

⁽¹⁾ ELT L 400, 30.12.2006, lk 270.

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 3. detsembri 2008. aasta arvamust ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni 20. juuni 2001. aasta teatist pealkirjaga „Liikuvuse strateegia Euroopa teadusruumis” (KOM(2001)0331) ja 18. juuli 2003. aasta teatist pealkirjaga „Teadlased Euroopa teadusruumis: üks elukutse, mitmekesised karjäärivõimalused” (KOM(2003)0436) ja komisjoni 11. märtsi 2005. aasta soovitus 2005/251/EÜ Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A6-0067/2009),
- A. arvestades, et Euroopas vajatakse muu hulgas rohkem eesliiniuuringute arendamiseks võimekaid teadlasi, sest nende panus on Euroopa tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamisel asendamatu, samuti aitavad nad saavutada Lissaboni strateegia eesmärke;
- B. arvestades, et aitamaks kaasa teadlaste nappuse probleemi lahendamisele, oleks vaja julgustada väljaspool Euroopa Liitu töötavate Euroopa teadlaste naasmist ning lihtsustada Euroopa Liidus töötamist kolmandatest riikidest pärit teadlastele, kes seda soovivad;
- C. arvestades, et on väga oluline pakkuda teadlastele Euroopa Liidus ahvatlevaid tööalaseid võimalusi, et tagada kõrge kvalifikatsiooniga inimressursside olemasolu ja meelitada Euroopasse samaväärseid ressursse kolmandatest riikidest;
- D. arvestades, et Euroopa Liidul tuleb võidelda negatiivsete majandussuundumuste vastu, keskendudes haridusele ja teadusele, ning teha kõik, et tagada teadlaste tööhõive, turvalisus ja liikuvus, et nad jääksid Euroopa Liitu;
- E. arvestades, et teadlaste liikuvus on üks peamisi tegureid, mis aitab tagada Euroopa teadusruumi idee rakendamise täies ulatuses;
- F. arvestades, et selleks, et Euroopa suudaks kindlustada teadussektori rahuldavat arengut, tuleb tagada teadlaste vaba liikumine; arvestades, et seega on nii avalikus kui ka erasektoris liikmesriikidevahelise sellealase koostöö ühtlustamine olulise tähtsusega;
- G. arvestades, et teadlaste töövõimalusi kajastava teabe kättesaadavus on paljudel juhtudel piiratud, sest mitmed läbiviidavad konkursid on uurimisinstituutide sisekonkursid;
- H. arvestades, et Euroopas teadusvaldkonnas töötav tööjõud on vananev ja seega on hädavajalikud teadlastele teaduskarjääri võimalusi pakkuvad algatused, mis äratavad noorte, eriti naiste, huvi;
- I. arvestades, et paljudes uurimisinstituutides on teadlaste edutamise süsteem endiselt jäik ja selle aluseks on pigem töötatud aeg kui teadlaste saavutused;
- J. arvestades, et keerulised taotlemise menetlused ja haldusoskuste puudumine, mille hulka kuuluvad ka vormide täitmine võõrkeeles ja patentide registreerimine, ei soosi teadlaste liikuvusprojektides osalemist;

⁽¹⁾ ELT C 175, 28.7.2009, lk 81.

⁽²⁾ ELT L 75, 22.3.2005, lk 67.

Neljapäev, 12. märts 2009

- K. arvestades, et paljud ülikoolid ei ole veel mõistnud, kui oluline on jagada teadmisi tööstuse, ettevõtjate ja ühiskonna esindajatega, mille tagajärjel on ülikoolide suhted äriühingutega puudulikud ja see nõrgendab Euroopa Liidu konkurentsivõimet;
- L. arvestades, et teadlaste liikuvuse puhul on oluline osa keeleoskustel, mis soodustavad liikuvust nendes maadesse, mille keeli rohkem räägitakse, ja jätavad teistele riikidele koostööst liikuvate teadlastega vähem kasuvõimalusi;
- M. arvestades, et liikuvus moodustab olulise osa doktoriõppes, kuna see pakub võimalusi saada laialdasemaid kogemusi teadustegevuses ja arendada karjääri;
- N. arvestades, et osale liikmesriikidest on liikuvus oluline, sest selle abil on võimalik ületada raskusi seoses nende enda noorte teadlaste väljaõppega valdkondades, kus puudub doktoriõppeks kriitiline mass või sobiv infrastruktuur teadustegevuseks;
- O. arvestades, et tuleb tugevdada uurimisinstituutide, ettevõtjate ja tööstussektori vahelist koostööd, et tagada teadmiste vahetus, uuendustegevuse edendamine ja rahaliste vahendite tõhusam kasutamine;
- P. arvestades, et ELi teadusprogrammides osalemine on suurepärase viisi kiirendada teadlaste karjääri arengut, sest seeläbi luuakse võimalused rahvusvaheliseks konkurentsiks, juurdepääsuks rahvusvahelistele teadusvõrgustikele ja rahaliste vahendite suurendamiseks, et parandada enda teadusrajatiste olukorda;
- Q. arvestades, et naised on ikka veel enamikus teadusharudes, inseneriteadustes ja juhtivatel töökohtadel alaesindatud,

Avatud töölevõtmise kord ja rahaliste toetuste ülekantavus

1. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle Euroopa teadlaste partnerluse kohta ja toetab seda ning on arvamisel, et kavandatud meetmed peaksid olema tõhusad, et kõrvaldada peamised tõkked Euroopa teadusruumi arendamise teel;
2. rõhutab, et komisjoni ja liikmesriike kaasava partnerluse abil toimiva maailmatasemel Euroopa teadusuuringute süsteemi jaoks peavad kõik osapooled piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil andma oma täieliku panuse;
3. rõhutab vajadust võtta kohustused seoses kavandatud algatusega, võttes vastu konkreetsed ettepanekud, samuti tagada eriprogrammiga „Inimesed” seotud eesmärkide kiire saavutamine;
4. nõuab, et teadlaste töölevõtmise võimalusi käsitlev teave oleks kergemini kättesaadav ja läbipaistvam ning avaliku sektori institutsioonide töölevõtmise menetlused oleksid rohkem avatud; on arvamisel, et töölevõtmist kajastav teave tuleks avaldada vastava teadusinstituudi koduleheküljel ja EURAXESSi veebisaidil;
5. märgib, et teadusvaldkonnas on tulevikus vaja määratleda ja kehtestada ELi ühtne karjäärimudel, samuti võtta kasutusele integreeritud süsteem Euroopa Liidu vabadest teadustöö- ja praktikakohtadest teavitamiseks, ja leiab, et see on teadusalase siseturu loomiseks võtmetähtsusega;
6. rõhutab lisaks ja kõigi osapoolte panuse vajalikkust arvestades ühest küljest liikmesriikide valmisoleku tähtsust protsessis osaleda ja teisest küljest komisjoni vastutust protsessi ja osapoolte vahelise tegevuse toetamise eest, luues ja levitades toetatavat materjali, täpset informatsiooni ja võimaldades vahetada häid tavaid;

Neljapäev, 12. märts 2009

7. palub tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja teadlaste kvalifikatsioonide, eelkõige mitteametlike kvalifikatsioonide, vastastikuse tunnustamise standardid;
8. kinnitab taas, kui oluline on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kehtestamise kohta elukestva õppe edendamiseks ⁽¹⁾ ning palub komisjonil julgustada ja abistada liikmesriike nende endi riiklike kvalifikatsiooniraamistike koostamisel, et siduda need 2010. aastaks Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga;
9. palub tungivalt liikmesriikidel teha uusi jõupingutusi eespool nimetatud Euroopa teadlaste hartas ja teadlaste töölevõtmise juhendis sätestatud põhimõtete rakendamiseks;
10. ergutab liikmesriike ja avaliku sektori institutsioone osutama teadlastele vajalikke tugiteenuseid, lihtsustades selleks taotlemise menetlusi ja kergendades teadlaste juurdepääsu rahalistele vahenditele, muu hulgas individuaaltoetuste andmisega, mille kaudu edendatakse teadlaste vabadust ise teadusteemasid valida; nõuab sellega seoses, et liikmesriigid ja komisjon tagaksid teadlastele liikuvuse projektides osalemiseks ühtse taotlusvormi olemasolu;
11. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse kolmandate riikidega toimuvaid liikuvus- ja partnerlusprogramme, nagu Erasmus Mundus, tehes seda kõikide osalevate teadlaste tööalase suhtluse ja liikuvustingimuste raames;
12. ergutab liikmesriike ja komisjoni vaatama läbi vajalikud tingimused üksikisikute teadusstipendiumide ülekantavuse kehtestamiseks, kui see aitab rahastajatel enda teadustegevusega seotud vajadusi paremini täita ja võimaldab teadlastele juurdepääsu teadusrajatistele, mida nende enda asutuses ei ole; on arvamusel, et läbivaatamise raames tuleks eriti uurida ülekandmise mõju liikmesriikide teadusasutustele ning „teadlaste ebavõrdse jaotumise” ohtu nii Euroopa Liidu sees kui ka kolmandatest riikidest ja kolmandatesse riikidesse;
13. leiab, et teadlaste liikuvuse suurendamine ja nende asutuste ressursside tugevdamine, mis tõmbavad ligi teiste liikmesriikide teadlasi, aitab kaasa tippkeskuste tekkimisele ning võimaldab levitada tekkinud tippteadmisi üle Euroopa Liidu;
14. rõhutab, et oluline on muuta teadlaste valiku- ja edutamismenetlused täielikult avatuks ja läbipaistvaks; kutsub liikmesriike üles tagama meeste ja naiste esindatuse parem tasakaal asutustes, mis vastutavad teadlaste töölevõtu ja edutamise eest;
15. leiab, et teadlaste liikuvust Euroopas tuleks pidada esmatähtsaks, eesmärgiga tagada teadmiste levik ja mitmesuguste valdkondade uuenduslike eesliiniuuringute atraktiivsus pühendunud ja kogunud teadlaste jaoks ning rahaliste vahendite suurendamiseks;
16. palub lihtsustada kontakte kolmandate riikide teadlaste ja uurijatega, luues selliseid mehhanisme nagu teadlase eriviisa;
17. leiab, et suurem liikuvus tuleb saavutada teadusasutuste ja ülikoolide huvi kasvatamise teel teiste liikmesriikide teadlaste vastuvõtmiseks oma asutusse nn teadlase kaardi süsteemi kaudu ja selle süsteemi kasulikkuse näitamise kaudu nende jaoks; leiab, et teadlaste kaardid võimaldaksid teha teadlastele rahauulekandeid ning pakkuda tuge oma koduriigist väljaspool asuvate teadusasutuste töös osalevatele teadlastele; on lisaks sellele arvamusel, et see lisatugi teadlaste liikuvusele peaks täiendama praeguseid rahastamiskeemeid ja teadlase kaart oleks liikmesriikide ja teadusasutuste jaoks stiimul, mille nimel võistelda kõige andekamate teadlaste ligimeelitamises;

(1) ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

Liikuvate teadlaste sotsiaalkindlustuse ja lisapensioniga seotud vajaduste rahuldamine

18. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida võimalust luua teadlastele Euroopa pensionifond, sõltumata nende uurimistöoga seotud lepingu kestusest;

19. tuletab meelde, et vaid teadlaste, riiklike teadusasutuste ja sidusrühmade vaateid teaduspoliitikas arvesse võttes saavad liikmesriigid koostada laialtulatavate riiklike tegevuskavasid, mis viivad ulatusliku Euroopa partnerluseni;

Ahvatlevad töölevõtu- ja töötingimused

20. nõuab, et liikmesriigid ja avalikus sektori uurimisasutused osutaksid teiste riikide teadlastele vajalikke tugiteenuseid, sh elukoha leidmine, koolide ja lapsehoidmisteenustega seonduv; on arvamusel, et teave nende teenuste kohta tuleks avaldada kõikidel teadlaste töölevõtmist käsitlevatel veebisaitidel;

21. nõuab, et nii nais- kui ka meessoost teadlaste töötingimused tuleks muuta paindlikumaks, et neil oleks võimalik ühendada töö- ja pereelu; nõuab naiste ja meeste palgavahede kõrvaldamist teaduse valdkonnas;

22. kutsub liikmesriike võtma meetmeid perede taasühinemise lihtsustamiseks juhul, kui mõlemad abikaasad on teadlased;

23. palub liikmesriikidel kasutada paremini eriprogrammi Inimesed rahastamiskavas pakutavaid võimalusi, et hoida ära Euroopa Liidu sisene „ajude äravool“; palub liikmesriikidel muuta teadlastele päritoluasutusse tagasipöördumine atraktiivsemaks, suurendades nende sissetulekuid või pakkudes täiendavaid toetusi, et tagada neile samaväärsed majanduslikud tingimused nagu liikuvuse projektis osalemise perioodil;

24. palub liikmesriikidel ja avaliku sektori uurimisasutustel parandada teadlaste töövõimalusi reformide läbiviimise teel, mille tulemusena mõjutaks teadlaste tööturgu rohkem konkurents ja seda piiraks vähem kuuluvus ühe kindla uurimisasutuse töötajaskonna hulka; on seisukohal, et välismaisesse haridusasutusse teadustööle määramise korral peaksid teadlased saama nimetatud asutusest sealse teadustöö kestuse kohta kinnituse;

25. tunneb muret paindlike lepingute puudumise pärast vanemate teadlaste ja teadlasekarjääri lõpetavate teadlaste jaoks, mis takistab nende liikuvust ning pärsib piisavat teadmiste- ja kogemustevahetust; avaldab kahetsust, et erasektoris puuduvad mõnikord avalikule sektorile omased personali kohtlemise ja juhtimise tingimused;

26. nõuab, et liikmesriigid muudaksid teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendas raamprogrammis (2007–2013) ⁽¹⁾ osalemise kergemaks ja tagaksid tõhusate tugiteenuste, eelkõige riiklike teabepunktide olemasolu, et parandada kaasrahastamise võimaluste kasutamist;

27. nõuab, et liikmesriigid ja avaliku sektori teadusasutused võtaksid kasutusele liikuvust ergutavaid vahendeid, näiteks kindlustades liikuvuse pidamist tugevaks soovitusel teadustööle võtmisel ja edendades teadlaste karjäärivõimalusi pärast teisest liikmesriigist tagasipöördumist;

28. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid jätkama teadustööle eraldatavate eelarvevahendite suurendamist kvaliteetsete töökohtade loomiseks, mis tagavad esmatähtsate eetikapõhimõtete ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimise;

⁽¹⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

Euroopa teadlaste koolituse, oskuste ja kogemuste parandamine

29. ergutab liikmesriike tunnustama teadlaste kogemust tööstussektoris kui olulist väärtust nende karjääriarengus, et toetada era- ja avaliku sektori vahelist liikuvust;
30. kutsub liikmesriike investeerima rakendusteadusesse, et oleks tagatud tihedam koostöö ülikoolide, teadusasutuste ja erasektori vahel;
31. palub tungivalt liikmesriikidel parandada noorte teadlaste karjäärivõimalusi, näiteks suurendada nende rahalisi toetusi ja võimaldada edutamist pigem saavutuste, näiteks valmisolek uuendusteks ja praktika ettevõtetes, kui teenistusstaaži alusel;
32. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid vaataksid läbi liikmesriikide doktorantide õigusliku staatuse, et kaaluda ühtse doktorandistaatuse kasutuselevõttu liikmesriikide tööõiguses;
33. palub tungivalt liikmesriikidel toetada noorte teadlaste karjäärivõimaluste edendamist, muuhulgas interdistsiplinaarse õppe toetamise ja interdistsiplinaarse liikuvuse tähtsuse tunnustamise kaudu;
34. kutsub liikmesriike lihtsustama innovatsiooni vanemate teadlaste valdkondadevahelise, mitut valdkonda hõlmava ja rahvusvahelise liikuvuse edendamise kaudu, pidades muu hulgas silmas nende kasulikku panust noorte teadlaste õpetamisse;
35. soovib tungivalt teadlaste paremat koolitamist kogu nende karjääri vältel, et parandada nende tööalast konkurentsivõimet ja edutamisevõimalusi;
36. rõhutab, et teadmispõhises ühiskonnas pannakse kõrgetasemelisele teadustegevusele alus juba koolis; kutsub seetõttu liikmesriike üles täitma hariduse valdkonnas oma eelarvelepeid;
37. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama teadusuuringute osatähtsust üldeelarves vastavalt kohustusele saavutada aastaks 2010 keskmiselt 3 %-line kasv ja koolitada 600 000 teadlast rohkem;
38. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata doktorantidele, kuna üldiselt märgib doktorikraad teadlase karjääri algust; on seisukohal, et noorte teadlaste liikuvus, eriti tippkeskuste võrgustikes, suurendaks nende potentsiaali aidata kaasa Euroopa teadustöö arengule;
39. palub liikmesriikidel toetada akadeemilise ringkonna ja tööstussektori vaheliste suhete parandamist teadlaste ja ettevõtete juhtide liikuvuse toetamise kaudu, kasutades selleks asjakohaseid süsteeme, nagu näiteks „Conventions Industrielles de Formation par la Recherche” Prantsusmaal;
40. on seisukohal, et teadusuuringutele keskendunud vahetuste edendamine vastavate ELi kõrghariduse teadusprogrammide kontekstis valmistab ette tulevasi Euroopa teadlaste põlvkondi ja muudab teadussektori dünaamilisemaks;

*

* *

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. märts 2009

Tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse seoses videomängude kasutamisega

P6_TA(2009)0126

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega (2008/2173(INI))

(2010/C 87 E/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 22. aprilli 2008. aasta teatist tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega (KOM(2008)0207);
- võttes arvesse nõukogu 1. märtsi 2002. aasta resolutsiooni tarbijate, eelkõige noorte kaitse kohta teatavate video- ja arvutimängude märgistamise kaudu vanusegruppide järgi ⁽¹⁾;
- arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/952/EÜ alaealiste ja inimväärkuse kaitse ning vastulause esitamise õiguse kohta seoses Euroopa audiovisuaalsete ja online-teabe teenuste sektori konkurentsivõimega ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2007. aasta teatist, mis käsitleb Euroopa lähenemisviisi seoses meediapädevusega digitaalkeskkonnas (KOM(2007)0833);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni ja kodanikuabadeuste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A6-0051/2009),
- A. arvestades, et videomängud on Euroopas laialt levinud ja muutumaks üha populaarsemaks ning et videomängude turg on kiiresti kasvamas;
- B. arvestades, et videomängud ei ole üldjuhul vägivaldsed ja et need pakuvad kasutajatele meelelahutust, mis aitab sageli kaasa mitmete oskuste ja teadmiste arendamisele;
- C. arvestades, et minevikus olid videomängud mõeldud peamiselt alaealistele, kuid et praegusel ajal toodetakse järjest enam videomänge ainult täiskasvanutele;
- D. arvestades, et videomängude turg on ülemaailmne;
- E. arvestades, et meetmete võtmine videomängude müügi piiramiseks ja nende keelustamiseks on liikmesriikide pädevuses;
- F. arvestades, et laste vaimse tervise kaitseks on vaja rakendada nulltolerantsi ja resoluutseid meetmeid, et seista vastu lastekaitse eeskirjade rikkumisele seoses videomängudega,

⁽¹⁾ EÜT C 65, 14.3.2002, lk 2.

⁽²⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 72.

Neljapäev, 12. märts 2009

1. tunneb heameelt eespool nimetatud komisjoni teatise üle tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamiselega;
2. rõhutab videomängude tööstuse panust Lissaboni tegevuskava eesmärkide täitmisel ja paljude mängude mitmekultuurilisi aspekte;
3. rõhutab, et videomängud on heaks ergutusvahendiks, mida saab peale meelelahutuse kasutada ka hariduslikel eesmärkidel; on seisukohal, et koolid peaksid tähelepanu pöörama videomängudele ning laste ja lastevanemate teavitamisele videomängudega seonduvast kasust ja kahjust;
4. rõhutab, et videomängud on igas vanuses ja mis tahes sotsiaalse päritoluga kodanike üks armastatuid vabaaja tegevusi; tunnustab videomängude hariduslikku väärtust, mis seisneb muu hulgas selles, et videomängud aitavad alaealistel tutvuda uute tehnoloogiatega; jagab siiski komisjoni väljendatud muret seoses ohtudega, mis tulenevad videomängude väärast kasutamisest alaealiste poolt;
5. on seisukohal, et videomängud võivad kaasa aidata faktide ning selliste infoühiskonnas toimetulemiseks vajalike oskuste ja võimete arendamisele, nagu näiteks strateegiline mõtlemine, loovus, koostöövõime ja uuenduslik mõtlemine;
6. rõhutab videomängude kasulikkust meditsiini valdkonnas ning eelkõige seda, et nn videomänguteraapia on tõendatult tulemuslik ajurabandusega patsientide, ajutraumade ja lihaskprobleemidega isikute ning autistlike laste taastusravis;
7. on seisukohal, et videomängudele kehtestatud ühtlustatud märgistuseeskirjad suurendavad teadlikkust märgistussüsteemidest ja aitavad samas kaasa siseturu tõhusale toimimisele; tervitab seega nõukogu ja komisjoni tööd kogu Euroopa Liitu hõlmavate videomänge puudutavate märgistuseeskirjade kehtestamise edendamisel ning lastele mõeldud interaktiivseid mängu käsitleva ja vabatahtlikult järgitava tegevusjuhendi koostamisel;
8. märgib, et turul valitsev olukord on alates ajast, kui videomänge osteti peamiselt poodidest ja mängiti arvutis või konsoolil, praeguseks, kui videomänge saab osta ja alla laadida Internetist, märkimisväärselt muutunud;
9. märgib, et videomänge saab mängida erinevatel platvormidel, nagu näiteks mängukonsoolid ja personaalarvutid, aga ka järjest enam mobiilsideseadmetel, nagu mobiiltelefonid;
10. tuletab meelde, et videomängud muutuvad järjest interaktiivsemaks ning mõned mängud on isegi dünaamilise sisuga, mille puhul saab kasutaja mängu osi ise kujundada; märgib, et kasutajatel on järjest enam võimalik osa võtta foorumitest, kirjalikest ja suulistest vestlustest ning teatavatesse videomängudesse kaasatud kogukondade suhtlusest; tuletab meelde turul toimuvat diferentseerumist seoses ainult täiskasvanutele mõeldud mängude arvu suurenemisega;
11. on seisukohal, et viimased suundumused rõhutavad, kui oluline on tagada alaealistele piisav kaitse ning selleks muu hulgas takistada neil kahjuliku sisuga kokku puutumast;
12. tuletab meelde, et lastevanematel on lapsi järjest raskem kontrollida, sest võrgupõhiseid videomänge ei müüda käegakatsutavas ega arusaadavalt ja kergesti loetavalt märgistatud pakendis, ning seetõttu võivad lapsed ilma vanemate teadmata ja nõusolekuta laadida alla nende vanusele sobimatuid videomänge;
13. märgib, et kuigi videomängude vägivald ei põhjusta tingimata vägivaldset käitumist, on mõned eksperdid siiski arvamisel, et pikaajaline kokkupuude videomängude julmade stseenidega võib mõjuda mängijatele halvasti ja põhjustada ka vägivaldset käitumist; märgib seetõttu, et kui hinnatakse mängude mõju käitumisele, tuleb kasutada ettevaatuspõhimõtet ja seda eelkõige väikeste laste puhul;
14. rõhutab, et mõnede mängijate puhul on probleemiks sõltuvus; kutsub tootjaid, jaemüüjaid, lastevanemaid ja teisi sidusrühmi võtma meetmeid mis tahes kahjulike mõjude vältimiseks;

Neljapäev, 12. märts 2009

15. rõhutab, et praeguse arengu tõttu suureneb mängude ja eelkõige võrgupõhiste mängudega seoses vajadus tõhusa vanusekontrolli mehhanismi järele;
16. on seisukohal, et uurida tuleks erinevaid lähenemisviise videomängude rangemale kontrollimisele, tunnistades siiski, et ükski kontrollisüsteem ei anna tõenäoliselt täielikku kindlust, et lastel ei oleks juurdepääsu sobimatutele videomängudele;
17. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostöös asjaomase tööstusharuga kaaluma, kas oleks mõttekas välja töötada nn punane nupp, mida saab paigaldada (kaasaskantavatele) konsoolidele, teistele mänguseadmetele ja arvutitele ning mis tõkestab teatava mängu või mille abil saab kontrollida mängule juurdepääsu teatavate kellaegade jooksul või mänguosade kaupa;
18. nõuab sellega seoses lisajõupingutusi, sealhulgas võimalust lisada üleeuroopalise mänguteabe süsteemi (PEGI) vanusepiirangute süsteemi akustiline hoiatus, ning loodab, et videomängude sektori ettevõtjad lisavad süstemaatiliselt võrgumängudele juurdepääsu mooduleid, millega tagataks, et alaealised ei puutuks võrgus kokku kahjuliku sisuga;
19. rõhutab asjakohaste kontrollimeetmete tähtsust seoses videomängude ostmisega Internetist, sh krediitkaardi või makseviitungi kasutamisel;
20. on seisukohal, et videomängude ja eelkõige võrgupõhiste videomängudega seonduv areng nõuab üldiselt suuremat teadlikkust videomängude sisust, vanematepoolselt kontrollist ja sellistest vahenditest nagu PEGI-süsteem; tunneb heameelt asjaomase tööstusharu poolt eneseregulatsiooni rakendamiseks tehtud töö üle;
21. kiidab heaks süsteemi PEGI Online, mis on PEGI-süsteemi loogiline edasiarendus ning mis käsitleb Internetis kättesaadavaid videomänge, nagu allalaaditavad või võrgumängud; toetab selle jätkuvat kaasrahastamist komisjoni poolt turvalisema Interneti programmi raames, mille eesmärk on tegeleda laste turvalise Interneti-kasutuse ja uute sidustehnoloogiate küsimustega; palub komisjonil seoses turvalisema Interneti programmiga edendada süstemaatilisi uuringuid selle kohta, millist mõju avaldavad videomängud alaealistele;
22. tunneb heameelt Euroopa Nõukogu poolt videomänge käsitlevate juhiste kehtestamiseks ja laste üldise Interneti-turvalisuse alase teadlikkuse suurendamiseks tehtud töö üle;
23. on seisukohal, et tarbijatele ja eelkõige lastevanematele tuleks korraldada siseriiklikke teavitus- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, et aidata neil valida laste vanusele ja teadmistele vastavaid videomänge ning vältida nõuetekohaselt märgistamata tooteid; ergutab liikmesriike jagama sellekohaseid parimaid tavasid;
24. on seisukohal, et PEGI-süsteemi kasutuselevõtt mängude liigitamiseks vanusegruppide järgi on oluline vahend, mis on mängudega seonduva muutnud tarbijate, eelkõige lastevanemate jaoks läbipaistvamaks, andes neile mängude ostmisel võimaluse kaaluda, kas vastav mäng on lastele sobiv; peab siiski kahetsusväärseks, et paljudel tarbijatel, eelkõige lastevanematel ei ole ilmselt piisavalt teadmisi videomängudest ega nende võimalikust mõjust lastele;
25. palub komisjonil kavandada meetmed, mis aitavad luua võrgupõhiste videomängude jaoks ohutumast mängukeskkonnast ning sisaldavad uuenduslikke meetodeid, millega takistatakse alaealiste juurdepääsu neile sobimatu sisuga võrgupõhiste videomängudele;
26. kutsub liikmesriike üles jätkama tihedat koostööd alaealiste kaitse edendamisel; kutsub video- ja konsoolmängude tootjaid üles täiustama PEGI-süsteemi ja süsteemi PEGI Online ning eelkõige ajakohastama regulaarselt vanusepiirangute ja märgistamise kriteeriumeid, reklaamima PEGI-süsteemi aktiivsemalt ja laiendama allakirjutanute nimekirja; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid, et riiklikud vanusepiirangute süsteemid ei põhjustaks turu killustumist;

Neljapäev, 12. märts 2009

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema tarbijaorganisatsioonide ja teiste sidusrühmadega koostööd, st suurendada teabekampaaniate abil tarbijate ja eelkõige noorte tarbijate ja nende vanemate teadlikkust asjaomastest klassifitseerimissüsteemidest ja eelkõige PEGI-süsteemist; rõhutab selle teabe jagamise tähtsust koolides;
28. nõuab liikmesriikidelt tungivalt lapsevanematele ja õpetajatele mõeldud teavituskampaaniate korraldamist, et ületada põlvkondadevaheline tehnoloogiline lõhe ning edendada süsteeme PEGI ja PEGI Online ning uute tehnoloogiate, sealhulgas videomängude ohutumat ja teadlikumat kasutamist;
29. palub komisjonil hõlbustada lähema aja jooksul parimate tavade vahetust siseriiklike pädevate haridusasutuste vahel, et lisada mängude alased teadmised alg- ja keskkooli hariduseesmärkide hulka; nõuab regulaarset kogemuste ja teabe vahetamist kõigi asjassepuutuvate isikute vahel, et töötada välja parimad tavad seoses videomängudega;
30. rõhutab, et praegusel hetkel ei ole kõigis liikmesriikides kehtestatud eeskirju, mis tagavad, et jaemüügis olevaid vägivaldseid mängu saavad osta ainult täiskasvanud, ja nõuab Interneti-kohvikute omanikele, et nad takistaksid lastel Interneti-kohvikutes kõrgemale vanuserühmale mõeldud mängude mängimist; viitab Eurobaromeetri 9. detsembril 2008 avaldatud uuringule „Laste jaoks turvalisem Internet ELis - lapsevanemate vaatenurk”⁽¹⁾, milles leiti, et 6–17-aastasest lastest 3,2 % kasutavad Interneti Interneti-kohvikutes täiskasvanute järelevalveta; on seisukohal, et jaemüügiettevõtetele ja Interneti-kohvikute omanikele kohaldatavate rangete mõjutusvahendite osas tuleb järgida ühist lähenemisviisi; kutsub seetõttu liikmesriike üles võtma asjakohaseid meetmeid, mis takistavad lapsi, näiteks isikuandmete kontrollimise kaudu ostmast ja mängimast kõrgemale vanuserühmale mõeldud videomänge; toetab komisjoni ettepanekut võtta kasutusele videomängude jaemüüjate ja tootjate üleeuroopaline tegevusjuhend, et vältida vägivaldsete ja kahjulike videomängude müümist alaealistele;
31. kutsub liikmesriike üles nägema ette asjaomaseid tsiviil- ja karistusõiguslikke vahendeid, millega reguleerida vägivaldsete tele-, video- ja arvutimängude jaemüüki; on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata eeskätt lastele ja noortele suunatud võrgupõhiste mängudele, mille eesmärk on teenida kasumit;
32. kutsub komisjoni üles vähendama konkreetsete õigusaktide abil võrgupõhiste mängude väärkasutamist ebaausas äritegevuses, mille käigus meelitatakse näiteks alaealisi kasutajaid ebaausalt võtma juriidilisi kohustusi (nt automaatsel liitumisel või suure kaugekõnetasuga pahatahtlike helistamisprogrammide kasutamisel) ja edastatakse konkurentsi kahjustavaid reklaamsõnumeid (nt tooteasetus või muud varjatud turunduse võtted);
33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema rahvusvaheliste suuniste, märgistussüsteemide ja tegevusjuhendite kehtestamise julgustamiseks koostööd teiste riikide ametivõimudega, et täiustada videomängude ja võrgupõhiste mängude ülemaailmseid klassifitseerimissüsteeme;
34. on arvamusel, et asjaomast tööstusharu tuleks julgustada eneseregulatsioonisüsteemide edasisele arendusele ja täiustamisele ning et selles valdkonnas ei ole praegu vajadust kogu Euroopa Liitu hõlmavate õigusaktide järele;
35. tuletab meelde, kui oluline on, et meedia suurendaks lastevanemate vastutustunnet ning lubaks täiskasvanute videomängude reklaami näitamist vaid kellaegadel, mil lapsed vähe televiisorit vaatavad;
36. on seisukohal, et videomängude keelustamise eest vastutavad riigiasutused peaksid teavitama vastavaid asutusi teistes liikmesriikides ning avalikustama keelu PEGI-süsteemis, saates välja automaatse hoiatus-teate;
37. palub komisjonil MEDIA programmi ja siseriiklike maksuvabastuste mehhanismide raames toetada uusi arenguid selles loovate teadmiste põhise majanduse kiiresti kasvavas sektoris, eelkõige videomängudes hariduslike, multimeedia ja kultuurielementide edendamiseks ning vastavate koolitusvõimaluste ja õppekursuste kaudu;

(1) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_248_en.pdf.

Neljapäev, 12. märts 2009

38. kutsub komisjoni üles töötama välja suunised, et hoida ära võimalikud huvide konfliktid vanusepiirangute määramisega tegelevate asutuste vahel ja kaitsta selliste asutuste sõltumatust tööstustega seotud huvirühmadest;

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ning parlamentidele.

Ühise lennunduspiirkonna arendamine Iisraeliga

P6_TA(2009)0127

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühise lennunduspiirkonna arendamise kohta Iisraeliga (2008/2136(INI))

(2010/C 87 E/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2007. aasta teatist pealkirjaga „Ühise lennunduspiirkonna arendamine Iisraeliga“ (KOM(2007)0691);
  - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni ühenduse lennundusalase välispoliitika programmi arendamise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0090/2009),
- A. arvestades, et terviklike lennunduskokkulepete eduka sõlmimise eeltingimus on õigusnormide, eriti ohutust, turvalisust, konkurentsi, riigiabi, keskkonda ja töötajate õigusi käsitlevate õigusnormide lähendamine;
- B. arvestades, et läbirääkimistel tervikliku lennutranspordilepingu üle Iisraeliga peab komisjon tuginema liikmesriikide ja teiste huvitatud osaliste kogemustele ja teabele ning kaasama neid nii enne ja pärast läbirääkimisi kui ka läbirääkimiste ajal;
- C. arvestades, et Iisrael on Lähis-Ida kõige olulisem lennundusturg, millel on suur kasvupotentsiaal ja strateegiline asukoht Euroopa ning Lähis-Ida ja kaugemate piirkondade vahel,
1. väljendab heameelt läbirääkimiste alustamise üle Iisraeliga tervikliku lennutranspordilepingu sõlmimiseks;
  2. rõhutab lepingu olulisust ühise lennunduspiirkonna laiendamiseks tingimuste loomisel;
  3. rõhutab, et leping ei tohiks piirata praeguste kahepoolsete lepingute abil saavutatud juurdepääsu turule;

⁽¹⁾ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 84.

Neljapäev, 12. märts 2009

4. rõhutab, et leping peaks olema turulepääsu seisukohast tasakaalustatud ning edasine turgude avamine peab olema järkjärguline, vastastikune ja jätkusuutlik;
5. rõhutab, et turgude avamisele peab alati eelnema õigusnormide lähendamine ohutuse, turvalisuse, keskkonna, riigiabi ja konkurentsioiguse, samuti töötajate õiguste osas, ning et liberaliseerimine peab olema seotud võrdsete tingimuste saavutamisega nendes valdkondades;
6. tunnistab, et pikkade ja keskmise pikkusega vahemaade puhul on lennutransport kiireim riikide, kohtade ja inimeste ühendamise viis ning see jääb ka tulevikus kiiruse ja hinna poolest kõige atraktiivsemaks transpordiliigiks;
7. tunnistab lennundussektori olulist rolli töökohtade loomisel nii otseselt kui kaudselt, eelkõige selliste maailmas asuvate paikade ühendamisel, kus muid konkurentsivõimelisi transpordiliike praegu ei ole; sellepöolest ergutab intermodaalsuse ning teiste transpordiliikide kasutamist ja arendamist;
8. tunnistab, et lennundussektoril on teatav negatiivne mõju keskkonnale, eelkõige müraallika ja olulise heitmete tekitajana; seepärast peab hädavajalikuks, et leping annaks võimaluse võtta Euroopa Liidus keskkonnaga seotud meetmeid, et vähendada lennunduse mõju vee ja õhu kvaliteedile ning müratasemele;
9. rõhutab, et lepingus tuleks sätestada ranged lennuohutuse ja -turvalisuse eeskirjad;
10. rõhutab, et läbirääkimisi tuleks pidada tihedas koostöös liikmesriikidega, kellel on sellisteks läbirääkimisteks vajalikud teadmised ja kogemused;
11. palub komisjonil tagada, et Euroopa Parlament ja kõik asjaomased sidusrühmad saavad läbirääkimiste vältel põhjalikku teavet ja nendega konsulteeritakse;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Iisraeli Riigi valitsusele ja parlamendile.

Halvenev humanitaarolukord Sri Lankas

P6_TA(2009)0129

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon halveneva humanitaarolukorra kohta Sri Lankas

(2010/C 87 E/23)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 91 ja artikli 90 lõiget 4,

- A. arvestades erakorralist olukorda, millesse on sattunud hinnanguliselt 170 000 tsiviilelanikku, kes on jäänud lõksu Sri Lanka sõjaväe ja Tamil Eelami Vabadusvõitluse Tiigrite (LTTE) jõudude vahelises lahingutsoonis ning kel puudub juurdepääs elementaarsele abile,
- B. arvestades, et ÜRO ametid on alates 2009. aasta jaanuari lõpust dokumenteerinud enam kui 2 300 tsiviilelanikust surmasaanut ja vähemalt 6 500 vigastatut;

Neljapäev, 12. märts 2009

1. nõuab, et Sri Lanka sõjavägi ja LTTE sõlmiksid kohe relvarahu, et tsiviilelanikud saaksid võitlusalt lahkuda; mõistab hukka kõik vägivaldaaktid ja hirmutamise, mis takistavad tsiviilelanikel konfliktipiirkonnast lahkuda;
2. mõistab hukka tsiviiliskute vastu suunatud rünnakud, mida on dokumenteerinud rahvusvaheline kriisirühm;
3. kutsub mõlemat poolt üles austama rahvusvahelist humanitaarõigust ning kaitsma ja abistama tsiviilelanikkonda võitlustsoonis, aga ka ohutus tsoonis;
4. on mures teadete pärast, et Sri Lanka valitsuse rajatud põgenikelaagrid on kõvasti ülerahvastatud ja seal on viletsad tingimused;
5. nõuab, et rahvusvahelistele ja riiklikele humanitaarorganisatsioonidele ning ajakirjanikele tagatakse täielik ja takistusteta juurdepääs lahingualale ja põgenikelaagritele;
6. kutsub Sri Lanka valitsust üles tegema koostööd riikide ja abiorganisatsioonidega, kes on valmis ja võimelised tsiviilelanikke evakueerima;
7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, Sri Lanka valitsusele, ÜRO peasekretärile ning teavitamise eesmärgil komisjonile.

ELi ja eeskätt Lõuna-Euroopa põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemid: reageerimine ELi põllumajanduspoliitika vahendite abil

P6_TA(2009)0130

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidus ja eeskätt Lõuna-Euroopas põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemide ning nende reageerimise kohta ELi põllumajanduspoliitika vahendite abil (2008/2219(INI))

(2010/C 87 E/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO 1994. aasta konventsiooni, mis käsitleb kõrbestumise vastu võitlemist põua või kõrbestumise all kõige tõsisemalt kannatavates riikides, eelkõige Aafrikas ja 1992. aasta bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni;
  - võttes arvesse oma 14. novembri 2007. aasta esimese lugemise seisukohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ, millega luuakse mullakaitse raamistik⁽¹⁾;
  - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus⁽²⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A6-0086/2009),
- A. arvestades, et põllumajandus on loodusnähtustest olulisel määral sõltuv majandusharu, mis pakub samas ulatuslikke sekkumisvõimalusi;

⁽¹⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 281.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0473.

Neljapäev, 12. märts 2009

- B. arvestades, et põllumajandus on parim vahend, mis aitab muldade seisundi halvenemist ära hoida, ja et see nõuab sobiva strateegia väljatöötamist, mis aitaks seda tegevust jätkata;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu maapiirkondade elanikkonnal on oluline roll kõrbestumisevastases võitluses ning ELi tootjad aitavad olulisel määral kaasa taimkatte säilitamisele pidevalt põuda kannatavates piirkondades; arvestades, et eelkõige püsikultuuridel, rohumaadel ja metsadel on äärmiselt positiivne mõju pinnase veekogumisvõimele;
- D. arvestades, et eriti Lõuna-Euroopa, aga ka liikmesriikide teiste piirkondade põllumajandusmaa on inimtegevuse ja ilmastikutingimuste ebasoodsa vastastikuse mõju põhjustatud keskkonnaseisundi halvenemise keskmes;
- E. arvestades, et ka liiga intensiivne maaviljelus võib aidata kaasa pinnaseerosioonile, mille tulemuseks on mulla vaesumine;
- F. arvestades, et kõrbestumist peetakse praegu üheks nähtuseks, mis kõige enam ohustab Vahemeremaade muldasid;
- G. arvestades, et muld on inimitoidu, sööda, tekstiili ja kütuse tootmise aluseks ning sellel on oluline osa süsinikdioksiidi sidumisel; arvestades samas, et muldasid ohustab praegu rohkem kui kunagi varem pöördumatu kahju, mida tekitab tuule- ja pindmine erosioon, saastumine, sooldumine, pinnase katmine, orgaaniliste ainete kadu ja pinnase bioloogilise mitmekesisuse vähenemine;
- H. arvestades, et juba kogetud ebasoodne mõju väljendub hüdrogeoloogilises tasakaalu häiretes, merevee tungimises rannikualade põhjaveekihtidesse, mulla sooldumises, põllumajandusmaa hävimises, bioloogilise mitmekesisuse kahanemises, vastuvõtlikkuse suurenemises tulekahjudele ning taime- ja loomahaigustele;
- I. arvestades, et loetletud muutused loodus- ja inimkeskkonna ning tootmiskeskonna koostoimimises avaldavad olulist mõju taime- ja loomakasvatusele, põllumajandusmaa kasutamisele ja toiduainete pakkumisele, millel omakorda on ilmsed tagajärjed toiduga kindlustatusele ning väljarände tõttu ka asjaomaste alade sotsiaalsele, kultuurilisele ja majanduslikule struktuurile, põhjustades ka hüdrogeoloogilisi tagajärgi;
- J. arvestades, et niisutamine aitab pinnase niiske hoida ja täita põhjaveekihte ning et seda tuleks arvesse võtta ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kavandamisel;
- K. arvestades, et veepuudus ja põud suurendavad veelgi põllumajandusliku toorme hinnatõusu ning arvestades samas vajadust tagada elanikkonna pidev varustus toiduga;
- L. arvestades, et põllumajanduse ja metsanduse suunamine pakub võimalust mõjutada süsiniku üldist tasakaalu ja võib aidata kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele;
- M. tuletades meelde eespool nimetatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni, mille eesmärk on võidelda haritava maa kvaliteedi halvenemise ja põudade vastu, samuti tuletades meelde asjaolu, et Euroopa Parlament toetab seda konventsiooni;
- N. tunnustades, et veeraamdirektiiv (direktiiv 2000/60/EÜ⁽¹⁾) kujutab endast peamist pinnasekaitset reguleerivat õigusakti, et see toetab piirkondadevahelist koostööd, vee säästvat kasutust ja olemasolevate veeressursside kaitset ning aitab ühtlasi vähendada üleujutuste ja põua mõjusid;
- O. arvestades, et vaja on integreeritud ja multidistsiplinaarset lähenemisviisi, et vältida vajadust otsida lahendusi kriisiolukorras, mis võib põhjustada kahjulikku mõju ja ahelreaktsioonina ohtlikke tagajärgi;

(1) EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

- P. arvestades, et vaja on jälgida olemasolevate nähtuste arengut ja uute ohtlike olukordade teket, kasutades selleks satelliitjälgimissüsteeme ja mullastike (kartograafilisi) mudeleid;
- Q. arvestades, et selliseid äärmuslikke ilmastikutingimusi, mis hõlmavad põua ja tugevate vihmasadude vaheldumist, esineb üha sagedamini, mis omakorda kiirendab litosfääri lagunemist eelkõige piirkondades, kus pinnas on oma struktuuri tõttu ohualtim, olgu see siis Põhja- või Lõuna-Euroopas;
- R. arvestades, et toiduainete nõudlus on suurenenud ja hinnad tõusnud kogu maailmas,
1. arvab, et ÜPP suunised ja juhtimismeetodid peaksid sisaldama selgesõnaliselt põhimõtteid ja vahendeid, mille eesmärk on kaitsta kliimat üldiselt ja vähendada eelkõige muldade degradeerumisega kaasnevat kahju;
  2. rõhutab, et ühendus peab põllumajanduse kliimamuutustega kohandamise meetmeid rahastama, tuginedes territoriaalsele lähenemisviisile, mille puhul võetakse arvesse ELi eri piirkondade ohustatuse astet; juhib tähelepanu asjaolule, et rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil antud usaldusväärsete hinnangute kohaselt on Lõuna-Euroopa põllumajandusmaa kliimamuutuste mõjule tundlikum;
  3. väljendab kahetsust liikmesriikide riigipeade ja valitsusjuhtide lühinägelikkuse üle, kui nad otsustasid vähendada maaelu arengule antavaid toetusi ning täheldab, et teises sambas on ette nähtud liiga vähe vahendeid kliimamuutustest tingitud uute probleemidega tegelemiseks;
  4. on arvamusel, et praeguste probleemide lahendamiseks, mille hulgas on toiduainete puudus, veenappus, temperatuuritõus ja evapotranspiratsioon ning muldade degradeerumise oht, on vajalik uute ühtsete ja teaduslikel alustel põhinevate põllumajanduslike meetmete võtmine, mis on rakendatavad Vahe-mere piirkonna kliimaatilistes tingimustes; liidu ja liikmesriikide institutsioonide abiga peavad need meetmed kajastama ka niisuguste toidukultuuride teadusuuringuid ja arendamist, mis on kohandatud uutele kohalikele keskkonnatingimustele, sh vee säästmine, ning tagama ühtlasi põllumajandustootjatele piisava sissetuleku, mis võimaldab neil säilitada euroopalikku elatustaset;
  5. leiab, et mullakaitse strateegia peaks ÜPP heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste põhimõtete raames soodustama meetmeid olemasolevate kuivendussüsteemide toimimise ja ökoloogilise säästvuse kontrollimiseks ja parandamiseks, mille raames koostatakse ökoloogiliselt säästvaid, asukohaga kohandatud veevarude majandamise kavu ning nõustatakse põuast ohustatud asukohtade põllumajandustootjaid kasvu-kohaga sobivate ja veesäästlike kultuuride eduka viljelemise küsimuses;
  6. soovib, et EL toetaks jõulisemalt põllumajandusmaa veevarude majandamise parandamist, mille jaoks oleks vaja edendada tõhusamate ja eri kultuuridele kohandatud niisutussüsteemide kasutuselevõtmist, edendada sellealaseid teadusuuringuid ning pakkuda stiimuleid biotehnoloogiliste saavutuste kasutamiseks;
  7. peab vajalikuks luua ja hallata tehistiikide rühmi (sisemaal paiknevad tehistiigid), mida kasutatakse niisutamiseks ja tulekahjude kustutamiseks ning mis paiknevad eelistatult nii, et võimalik oleks kasutada vee loomulikkult langemist (mis hoiab talituskulud võimalikult väikesed), kasutades ka asulareovett, mida on puhastatud taimede abil või biotiigis;
  8. rõhutab terrasspõllunduse tähtsust erosiooni vastu võitlemisel ja pinnase veekogumisvõime parandamisel ning peab mõttekaks võtta meetmeid terrasside säilitamiseks, taastamiseks ja uute kasutuselevõtmiseks;
  9. on seisukohal, et põllumajandus- ja metsandussüsteemid peaksid hõlmama väheviljaka või reostatud põllumajandusmaa metsastamist, kuna põõsaste juured võivad kinnitada ebastabiilse pealmise mullakihi selle all asuva stabiilse kivikihi külge, mis toimib puhastava aluspinnana;
  10. on selle poolt, et kujundatakse ühenduse metsanduspoliitika, mille peamine eesmärk on võidelda kliimamuutuste vastu;

Neljapäev, 12. märts 2009

11. peab lisaks sellele vajalikuks pakkuda stiimuleid selliste põllumajandusmeetmete võtmiseks, mis tagavad taimkatte säilitamise, et vältida erosiooni põhjustatud jõesängide sooldumist;
12. rõhutab, et mitmetele Vahemere piirkonna põdsastele on omane hea tulekindlus ja neil on suurepärane vegetatiivne taastumisvõime, mistõttu tuleks neid ära kasutada eeskätt nende juurestiku sobivuse tõttu võidelda mulla erosiooni vastu;
13. on seisukohal, et sel eesmärgil tuleks viljeleda vähem vett vajavaid taimi või teatavatel juhtudel tuleks kevadkultuurid asendada talvekultuuridega, mis vajavad vähem niisutamist ja pakuvad peale selle pinnasele tõhusat kaitset ning võimaldavad võidelda erosiooniga, kuna pinnas on kriitilisel talveperioodil taimestikuga kaetud;
14. on seisukohal, et kohalikud puukoolid suudavad toota keskkonda paremini sobivaid ökotüüpe ja sellist tegevust tuleks toetada eriomaste meetmetega;
15. nõuab, et toetataks hekkide säilitamist ja istutamist, eriti nendes piirkondades, kus need on viimaste aastate jooksul hävinud;
16. tunnustab taimede geneetiliste ressursside olulist rolli põllumajandustootmise kohandamisel muutuvate ilmastikutingimustega; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja programme, millega innustatakse põllumajandustootjaid ja aednikke ning väikeseid ja keskmise suurusega puukoole säilitama ja arendama taimede geneetilisi ressursse;
17. viitab kesamaade olulisusele põllumajandusmaade taastumisel ja veekogumisevõime jaoks; kutsub komisjoni ja asjassepuutuvaid liikmesriike üles toetama Vahemere piirkonna ökosüsteemide muldadele kohandatud viljelussüsteeme;
18. leiab, et ÜPP heade põllumajandus- ja keskkonningimuste põhimõtted peaksid nägema orgaanilise aine mullas säilitamise kriteeriumite all ette stiimulid süsiniku neeldamiseks ja sidumiseks, mis tugineb kuivpõllundusmeetodite kasutamise optimeerimisele (võimalikult vähene muldade ülemiste kihtide harimine, külvikord, keskkonda sobivad genotüübid, koguaurumise seire, sihipärane väetamine, integreeritud tõrje, jne);
19. kutsub piirkondliku tasandi pädevaid asutusi üles töötama välja muutunud keskkonnanõuetele ja -tingimustele vastavaid niisutusvee majandamiskavasid ja kasutusviise, nägema ette veevarude sihipärast ja kvaliteedist olenevat kasutamist ning tagama, et niisutusvee majandamisega tegelevad üksused optimeerivad olemasolevate veevarude majandamist, arvestades vajadust vähendada raiskamist veevarustussüsteemides;
20. soovib, et ühenduses loodaks põudade seirekeskus Kopenhaagenis asuva Euroopa Keskkonnaagentuuri eritalitusena ning tugevdataks ELi võimet reageerida kooskõlastatult tulekahjudele, kuna nii põuad kui tulekahjud aitavad märkimisväärselt kaasa kõrbestumisele ja põllumajandusmaa degradeerumisele, eelkõige Vahemere piirkonnas;
21. rõhutab vajadust parandada liikmesriikide teabe edastamise tõhusust ning selle kooskõlastamist;
22. soovib varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamist muldade seisundi pidevaks jälgimiseks, mis võimaldaks võtta õigeaegselt meetmeid erosiooni vältimiseks, orgaaniliste ainete vähenemise peatamiseks, sest see põhjustab kasvuhoonegaaside eraldumist, samuti haritava maa ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastu;
23. kutsub komisjoni üles lisama oma 2009. aastaks kavandatud ettepaneku raames, mis käsitleb mägi- piirkondade ja saarte ning muude ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondade uut määratlust, jälgitavate piirkondade peamiste hindamiskriteeriumite hulka muldade degradeerumise ja kõrbestumise ohtu;
24. peab vajalikuks uurimis-, arendus- ja uuendustegevuse tugevdamist, seejuures tuleb pöörata erilist tähelepanu piirkondadele, mida ohustavad kõige tõsisemalt veepuudus ja põud, samuti tuleb võtta arvesse biotehnoloogia valdkonnas tehtud edusamme;

Neljapäev, 12. märts 2009

25. kutsub komisjoni üles uurima 2009. aastaks kavandatud seitsmenda raamprogrammi vahetähtsuse ajal innustavamate stiimulite ette nägemist mitme liikmesriigi poolt läbi viidavale teadus- ja arendustegevusele, mille eesmärk on parandada teadmisi degradeerumisohus muldade ja piirkondade säästvama majandamise kohta;
26. kutsub komisjoni üles analüüsima vajadust luua raamistik, mille eesmärk on võidelda kliimamuutuste põhjuste ja tagajärgede, eelkõige muldade degradeerumise vastu;
27. arwab, et nii valdkonna töötajatele kui ka üldsusele tuleks korraldada asjakohast väljaõpet ja täiendkoolitusi eesmärgiga leida konkreetseid lahendusi ja suurendada inimeste teadlikkust jagatud vastutusest keskkonnaressursside kasutamisel;
28. palub, et Euroopa Liit pakuks eelkõige noortele põllumajandustootjatele suunatud teavitus- ja koolitusmeetmeid, et edendada mullakaitset soodustavate põllumajandusmeetodite kasutuselevõtmist, eriti mis puudutab kliimamuutuste tagajärgi ja põllumajandustootmise mõju kliimale;
29. tuletab meelde, et kooskõlas Euroopa Parlamendi 5. juuni 2008. aasta resolutsiooniga noorte põllumajandustootjate tuleviku kohta käimasoleva ühise põllumajanduspoliitika reformi raames⁽¹⁾, tuleks projektide rahastamise kaalumisel eelistada projekte, mis soodustavad noorte inimeste põllumajandusettevõtlusega alustamist;
30. peab vajalikuks, et EL tugevdaks ja parandaks sõltumatust sööda ja toiduainete osas ja suutlikkust ennast nendega ise varustada, tagades muu hulgas põllumajandusmaa ja selle viljakuse parema kaitse, edendades eelkõige karjamaa säästvat kasutamist loomakasvatuse eesmärgil (karjatavate loomade liha tootmise programmid ja toetused looduskaitsega kooskõlas olevale karjatamisele), et saavutada suurem sõltumatus söödaimporti osas; on seisukohal, et kui ÜPPga tahetakse aidata kaasa maailma toiduga kindlustatusele ja jätkusuutlikkusele, tuleb ELi põllumajanduses teha jõupingutusi taime- ja loomakasvatuse ning energiatootmise tasakaalu saavutamise suunas;
31. nõuab, et ülemaailmse süsinikdioksiidi turu raames edendataks metsade kaitset ja taastamist, samuti taasmetsastamist erinevate liikidega, eeskätt liikmesriikides, kus looduslikud metsad on kadunud, ning rõhutab, et ELis on vaja hakata metsi majandama ühiste põhimõtete järgi ja jätkusuutlikult;
32. rõhutab metsade rolli veeringes ja metsade, heina- ja karjamaade ning haritava pinna tasakaalu olulisust säästva veemajanduse jaoks; rõhutab orgaaniliste ainete poolest rikaste muldade rolli ja kultuuride vaheldumise olulisust; hoiatab selle eest, et haritavate maa-alade suurenemine kujutab endast ohtu põllumajandusele, toiduainetega kindlustamisele ja säästvale veemajandusele;
33. nõuab, et rohumaa, püsiva karjamaa ja metsade säilitamisega seotud põllumajandustegevuse raames tunnustataks võimalust siduda roheliste sertifikaatide andmine avalike hüvede pakkumisega (süsinikdioksiidi kogumine, bioloogiline mitmekesisus, mullakaitse);
34. kutsub liikmesriike üles kasutama ÜPP teist sammast toetuste andmiseks rohumaa, püsiva karjamaa ja metsade säilitamisega seotud põllumajandustegevusele ning andma niiviisi panuse avalike hüvede pakkumisse (süsinikdioksiidi kogumine, bioloogiline mitmekesisus, mullakaitse); kutsub komisjoni üles käsitlema karjamaa säilitamist kui esmatähtsat eesmärki;
35. palub nõukogul ja komisjonil vaadata läbi kahjustunud muldade taastamise strateegiad, mis sisaldavad ergutavaid meetmeid muldade seisundi halvenemise piiramiseks;
36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0258.

Neljapäev, 12. märts 2009

Töötajate osalemine Euroopa põhikirjaga äriühingutes

P6_TA(2009)0131

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon töötajate osalemise kohta Euroopa äriühingu põhikirjaga äriühingutes ja muude kaasnevate meetmete kohta

(2010/C 87 E/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatist „Kõigepealt mõtle väikestele” Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (KOM(2008)0394) ning komisjoni 2008. ja 2009. aasta tööprogrammi;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa osäühingu põhikirjaga lihtsustatakse VKEde ettevõtlust siseturul, kuid see on kättesaadav ka suurematele äriühingutele;
1. kutsub komisjoni üles alustama EÜ asutamislepingu artikli 138 alusel konsulteerimist tööturu osapooltega, et hinnata ja vajaduse korral muuta sujuvamaks, luua või tugevdada sätteid töötajate osalemise kohta siseturul;
  2. kutsub komisjoni üles hindama kehtivate Euroopa äriühingu põhikirjade ja Euroopa Kohtu asjaomaste otsuste (nt „Daily Mail and General Trust”, „Sevic Systems”, „Inspire Art”, „Überseering” ja „Cartesio”) mõju töötajate osalemise osas äriühingute juhatustes ning võimaliku asjaomaste siseriiklike sätete vältimise ja nendest möödahiilimise osas;
  3. kutsub komisjoni üles hindama piiriüleseid probleeme, mis on seotud ettevõtte juhtimisega, maksuseadusega ja töötajate rahalise osalusega osakapitalis osaluse programmides, mis on seotud eespool nimetatud konsulteerimisega; nõuab võimaliku läbivaatamise ja/või uute ettepanekute arutamist nõukogu ja Euroopa Parlamendiga;
  4. kutsub komisjoni üles hindama, kas lisada Euroopa osäühingu põhikirja ettekirjutust, mille kohaselt tuleks osaniku antud laenu või muu sissemakse tagasimaksmist pidada vähem oluliseks, kui sissemakse osakapitali oleks olnud asjakohasem (st äriühingu enda ülelaenamise korral); usub, et kaaluda tuleks ettekirjutust, millega tagataks, et osanik peab tagastama saadud tagasimaksed, kui need maksti äriühingu maksejõuetuks muutumisele lähedasel ajal;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 12. märts 2009

Ümberasujate päritoluriiki jäetud lapsed

P6_TA(2009)0132

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ümberasujate päritoluriiki jäetud laste kohta

(2010/C 87 E/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 3 ja 20;
  - võttes arvesse rahvusvahelist konventsiooni kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta, eriti selle artikleid 38, 42 ja 45;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 24;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et töötajate vaba liikumine on kasulik kõikide liikmesriikide majandusele ning pakub ELi kodanike võimaluse majanduslikuks ja isiklikuks arenguks;
- B. arvestades, et kõnealust positiivset mõju võib vähendada rände soovimatu kõrvalmõju, mille hulka kuuluvad niisuguste laste kesised elutingimused, kes jäävad päritoluriiki, kui nende vanemad asuvad ümber muusse liikmesriiki;
- C. arvestades, et tööjõuränne on möödunud aastakümnetel pidevalt kasvanud ning et tänapäeval elab enamik rahvusvahelisi ümberasujaid (64 miljonit) ELis;
- D. arvestades, et rändel on ülimalt suur potentsiaal arengu edendamiseks, kuid see tekitab ka nii päritolukui ka sihtriikides seni lahendamata probleeme;
- E. arvestades, et UNICEFi ja sihtasutuse „Social Alternatives” Rumeenias läbi viidud uuringu kohaselt oli 2008. aastal peaaegu 350 000 lapsel vähemalt üks vanematest välismaal tööl ja ligi 126 000 lapsel olid mõlemad vanemad rändega seotud;
- F. arvestades, et rändel võib olla positiivne mõju päritoluriigi majapidamistele, kuna see vähendab raha ülekandmist ja muude kanalite kaudu vaesust ja suurendab investeerimist inimkapitali;
- G. arvestades, et muus liikmesriigis töötavate vanemate mahajäetud laste jaoks on rändel siiski ka võimalikud kahjulikud aspektid, sealhulgas üldise hoolitsuse puudumine nii füüsilise kui ka vaimse tervise mõttes ning vaimse tervisega seotud mõjud, näiteks depressioon, mängimiseks ja arenguks vajaliku vaba aja puudumine, koolist ja kõige üldisemalt hariduselust ja õpingutest kõrvalejäämine, alatoitumus ja laste kuritarvitamine;
- H. arvestades, et välja on töötatud küll laiaulatuslik poliitika ümberasujate niisuguste laste elutingimuste ja hariduse parandamiseks, kes siirduvad koos oma vanematega sihtriiki, kuid päritoluriiki jäetud laste probleematale on samal ajal pööratud vähe tähelepanu;
- I. arvestades, et lapsed jäetakse päritoluriiki sageli seetõttu, et puudub teave sihtriigi pakutavate võimaluste ja eeliste kohta,

Neljapäev, 12. märts 2009

1. kutsub komisjoni üles viima läbi uuringu, et hinnata ELi tasandil ümberasujate päritoluriiki jäetud laste problemaatika ulatust ja koguda kõnealuse problemaatika kohta kogu ELi hõlmavaid andmeid;
2. kutsub liikmesriike üles astuma samme vanemate poolt päritoluriiki jäetud laste olukorra parandamiseks ning hariduse ja sotsiaalse arengu osas nende tavapärase arengu tagamiseks;
3. kutsub liikmesriike üles looma koostöömehhanismid, mille abil hoida ära lahus ja üksteisest kaugel elamise kahjulikku mõju perekondadele ja eriti lastele;
4. kutsub liikmesriike üles teavitama ümberasujaid paremini nende endi ja nende pereliikmete õigustest vaba liikumise osas ning samuti teabest, mis on olemas riigi ja Euroopa tasandil välismaal elamise ning muus liikmesriigis töötamise tingimuste kohta;
5. kutsub komisjoni üles tegema kõikidele huvitatud osalistele ettepaneku kohaldada asjakohaselt juba olemasolevaid vahendeid nii ümberasujate kui ka nende päritoluriiki jäänud laste aitamiseks;
6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaasama aktiivselt tööturu osapooli ja valitsusväliseid organisatsioone meetmetesse, mille eesmärk on parandada ümberasujate laste olukorda;
7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning tööturu osapooltele.

Horvaatia 2008. aasta eduaruanne

P6_TA(2009)0133

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Horvaatia 2008. aasta eduaruande kohta

(2010/C 87 E/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogus 3. oktoobril 2005. aastal vastu võetud otsust alustada ühinemisläbirääkimisi Horvaatiaga;
  - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Horvaatiat käsitleva 2007. aasta eduaruande kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse komisjoni poolt 5. novembril 2008. aastal avaldatud 2008. aasta eduaruannet Horvaatia kohta (SEK(2008)2694);
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Horvaatia on teinud olulisi edusamme kõigis kolmes valdkonnas, mille suhtes kehtivad Kopenhaageni kriteeriumid;
- B. arvestades, et tuleb teha jätkuvaid jõupingutusi nende märkimisväärsete saavutuste koondamiseks ja kohandamiseks, et vastu võtta ja läbi viia komisjoni aruandes ja käesolevas resolutsioonis käsitletud reformid;
- C. arvestades, et EL on astunud samme laienemisprotsessi kvaliteedi parandamiseks;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0120.

Neljapäev, 12. märts 2009

- D. arvestades, et komisjoni 6. novembri 2007. aasta teatise „Laiemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastateks 2007–2008” (KOM(2007)0663) pannakse suurt rõhku ühinemisläbirääkimiste varajastest etappidest alates õigusriigi põhimõttele ja heale valitsemistavale, pöörates erilist tähelepanu korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastasele võitlusele, haldus- ja kohtureformile ning kodanikuühiskonna arendamisele;
- E. arvestades, et Horvaatiaga peetavate ühinemisläbirääkimiste lõpetamine 2009. aastal peab jääma kõikide osalevate poolte ühiseks eesmärgiks;
- F. arvestades, et tapmis- ja kallaletungijuhtumid 2008. aastal on rõhutanud vajadust hakata tõsiselt ja viivitamata tegelema korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega Horvaatias;
- G. arvestades, et ametisse on nimetatud uus siseminister, uus justiitsminister ja uus politseidirektor, kellele on tehtud ülesandeks tegeleda nende probleemidega,

Üldised tähelepanekud

1. avaldab Horvaatiale kiitust heade tulemuste eest, mida Horvaatia on saavutanud 2008. aasta jooksul ELi liikmesuseks nõutavate õigusaktide vastuvõtmisel ja reformide läbiviimisel;
2. tunneb erilist heameelt selle üle, et õigus- ja haldusnormide ühtlustamise meetmetega on lõpuks kaasnenum ka jõupingutused haldussuutlikkuse suurendamiseks ja parandamiseks, mis on selliste reformide läbiviimiseks hädavajalik;
3. on veendunud, et on võimalik saavutada eesmärk lõpetada läbirääkimised 2009. aastal kooskõlas komisjoni avaldatud soovitusliku kavaga, tingimusel et Horvaatia valitsus teeb suuremaid jõupingutusi eelkõige ühinemisprotsessiga seotud tundlikumate küsimuste käsitlemiseks, sealhulgas võitluses organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu, ja saavutab lõpuks nendes valdkondades püstitatud eesmärgid, aga ka tingimusel et nõukogu on valmis ja võimeline avama viivitamata kõik läbirääkimiste peatükid;
4. kiidab heaks komisjoni soovituse, et nõukogu peaks moodustama ajutise tehnilise töörühma, kelle ülesandeks oleks ühinemislepingu projekti koostamine; ühtlasi soovitab, et see töörühm peaks töötama paralleelselt läbirääkimistega ning alustama seepärast oma tööga 2009. aasta esimesel poolel; lisaks väljendab heameelt selle üle, et komisjon kavatseb 2009. aasta jooksul esitada teatise, milles üksikasjalikult käsitletakse Horvaatia ELiga liitumise finantsmõju;

Poliitilised kriteeriumid

5. väljendab rahulolu edusammude üle, mida on saavutatud oluliste dokumentide ja õigusaktide vastuvõtmisel konkreetsetes valdkondades, eriti mis puudutab diskrimineerimise vastu võitlemist, naiste õigusi, vähemuste õigusi ja põgenike tagasipöördumist; rõhutab, et nüüd on otsustava tähtsusega saavutatu kiire ja tõhus rakendamine;
6. viitab siiski vajadusele jätkata avaliku halduse valdkonna reformimist ja viia sisse uus tasustamise süsteem ning vaadata põhjalikult läbi haldusmenetlused, et suurendada Horvaatia avaliku teenistuse läbipaistvust, usaldusväärsust ja depolitiseerimist; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks piirkondlikele ja kohalikele haldusasutustele, sest detsentraliseerimisprotsessi edu tagamiseks on oluline, et need asutused oleksid võimelised võtma endale uusi ülesandeid;
7. rõhutab, kui oluline on tagada välisinvestoritele õiguskindlus ja võrdsus seaduse ees, ning sellega seoses nõuab, et Horvaatia ametivõimud lahendaksid viivitamata omandi tagastamise venimajäänud juhtumid kooskõlas Horvaatia konstitutsioonikohtu asjakohaste otsustega;

Neljapäev, 12. märts 2009

8. on arvamisel, et kohtusüsteemis tuleb teha suuremaid jõupingutusi, et võidelda kohtuasjade kuhjumise ja väga pikaajaliste kohtumenetluste algpõhjustega, alustada kõiki kohtuliike hõlmavat tõsist ja põhjalikku kohtusüsteemi ümberkorraldamist, viia sisse objektiivne ja läbipaistev kohtunike valimise kord ning kohtunike individuaalsed hindamis- ja edutamiskriteeriumid, tagada sõjakuritegude käsitlemine ühtsete normide alusel ja etnilisest kuuluvusest sõltumata ning leida lõpuks võimalusi kohtualuse kohaloluta peetud kohtuistungite ja tehtud otsuste probleemi lahendamiseks tihedama piirkondliku koostöö abil;

9. võtab teadmiseks endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu prokuröri avalduse, mille ta tegi 12. detsembril 2008. aastal ÜRO Julgeolekunõukogu ees ja milles ta märkis, et Horvaatia on vastanud prokuratuuri enamikule abitaotlustele, samas juhtis ta tähelepanu asjaolule, et teatud olulised sõjaväe dokumendid seoses Gotovina kohtuasjaga on jäänud saamata; nõuab, et Horvaatia valitsus suurendaks oma jõupingutusi, et teha need olulised dokumendid kriminaalkohtule kohe kättesaadavaks;

10. kiidab heaks asjaolu, et Horvaatia valitsus on lõpuks võtnud lisameetmeid korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks; rõhutab, et korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ameti (USKOK) uurimis- ja jälitamistegevuse mahu suurenemisega peavad kaasnema samaväärsed jõupingutused politsei- ja kohtusüsteemis, kui selle tegevuse raames tahetakse tulemusi saavutada; on arvamisel, et kõikidel tasanditel tuleb rikkumised täielikult hukka mõista, samuti tuleb teha asjakohased otsused ja need ellu viia, k.a varade arestimine; väljendab sellega seoses heameelt asjaolu üle, et vastu on võetud õigusakt, mille kohaselt ajutiselt külmutatakse kõigi nende isikute varad, keda süüdistatakse korruptsioonis ja organiseeritud kuritegevuses;

11. tunneb heameelt selle üle, et neljas erinevas kohtus avati ametlikult eraldi osakonnad võitluseks korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu, ning et neisse osakondadesse määratud 60 kohtunikku on hoolikalt kontrollitud ja nad hakkavad saama olulisi rahalisi stiimuleid, mis kajastavad nende ülesannete keerulisust ja tundlikkust;

12. kutsub eelneva seoses Horvaatia valitsust üles hoolt kandma selle eest, et politseile ja kohtusüsteemile tagatakse tegevusvabadus ja sõltumatus, aga ka inimressursid ja rahalised vahendid, mida nad vajavad oma volituste täitmiseks võitluses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;

13. tunneb heameelt Horvaatias valitseva ajakirjandusvabaduse üle, kuid juhib tähelepanu hiljutistele juhtumitele, kus hirmutati ja tapeti ajakirjanikke, kes tegelesid korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse uurimisega; palub politseil ja kohtul neid juhtumeid põhjalikult uurida ja süüdlased vastutusele võtta, et taastada riigis positiivne õhkkond ja tagada ühinemise poliitiliste kriteeriumide jätkuv täitmine; rõhutab sellega seoses vajadust igati kaitsta inimõigusi, mis ei ole poliitiliste läbirääkimiste teema;

14. tunneb heameelt, et Horvaatia valitsus on vastu võtnud tegevuskava rahvusvahemusi käsitleva konstitutsioonilise seaduse rakendamiseks ning suurendanud rahastamist; nõuab, et tegevuskava rakendamisel teeksid Horvaatia ametivõimud tihedat koostööd vähemusi esindavate valitsusväliste organisatsioonidega; lisaks rõhutab, et vaja on pöörata tähelepanu vähemuste majanduslikele ja sotsiaalsetele õigustele, eriti mis puudutab nende juurdepääsu töökohtadele, ning töötada välja pikaajaline strateegia vähemuste tölevõtmiseks avalikku haldusesse ja kohtusüsteemi; nõuab, et rahvusvahemuste nõukogud oleksid kohalikest võimudest eelarveliselt sõltumatud, nii et neil oleks võimalik oma volitusi täiesti sõltumatult täita;

15. väljendab heameelt Horvaatia vähemuste poliitika valdkonnas saavutatu üle, eelkõige asjaolu üle, et vähemustele on riigis tagatud nii haridusvõimalused kui ka parlamentaarne esindatus;

Neljapäev, 12. märts 2009

16. tunneb heameelt jätkuvate edusammude üle vähemuste hariduse vallas; on siiski mures, et praegused struktuurid pigem säilitavad segregatsiooni kui püüavad erinevaid etnilisi rühmi integreerida (nt segaklasside abil); on samuti mures, eriti romide puhul, et selline kord võib kaasa tuua hariduse kehvema kvaliteedi, kui see on tavaklassides;

17. võtab teadmiseks, et põgenike tagasipöördumiseks eelduste loomisel on saavutatud küll konkreetseid tulemusi, kuid jääb veel palju teha, et sellised tagasipöördumised oleksid püsivad, eriti mis puudutab endiste üürnike eluaset linnapiirkondades, kuid ka integratsiooni ja juurdepääsu tööturule; rõhutab, et tagasipöördumise programme on vaja on rakendada viisil, mis tagab sidususe muude sotsiaal- ja tööhõiveprogrammidega;

18. tervitab üldiste diskrimineerimisvastaste õigusaktide vastuvõtmist ja peab nende sätete tegelikku rakendamist väga oluliseks; palub riigi ja kohaliku tasandi ametiasutustel mõista täielikult hukka rassivaenu ja muu vaenu juhtumid ning tagada niisuguste juhtumite korrahane kohtulik läbivaatamine; lisaks kutsus riigiasutusi üles kaitsma seksuaalvähemuste õigusi;

Majanduslikud kriteeriumid

19. näeb tööhõive suurenemises ja Horvaatia jätkuvas majanduslikus kasvus julgustavaid märke; viitab siiski püsivale suurele tööpuudusele noorte ja vähemuste hulgas ning mõjule, mida avaldavad kõrged toiduainete hinnad ja üldine inflatsioon tavakodanike elatustasemele;

20. rõhutab, kui oluline on asuda vähendama kaubavahetusbilansi ja jooksevkonto kasvavat puudujääki ning välisvõlga, sest need nõrgendavad ja ohustavad Horvaatia majandust; rõhutab, et majanduskasvu praeguse taseme säilitamiseks ja Horvaatia järelejõudmiseks ELi liikmesriikidele tuleb struktuurireformid kiiremini läbi viia;

21. juhib tähelepanu vajadusele edendada tihedas koostöös kõikide sidusrühmadega sellist poliitikat, mis ühitab energiavarustuse kindluse säästva arenguga; kutsus Horvaatia ametivõime üles täitma ELi kliimapaketi sätetatud eesmärgid ning pöörama vajalikku tähelepanu energiatõhususele ja taastuvatele energiaallikatele eelkõige rannikualal; tuletab Horvaatiale meelde rahastamisvõimalusi, mida EL pakub selles osas Vahemeremaadele; väljendab heameelt, et vastu on võetud tegevuskava Kyoto protokollide rakendamiseks, ning kutsus ametivõime üles võtma kõiki asjakohaseid meetmeid, et tõhusalt vähendada tööstusheiteid;

Võime täita liikmesusest tulenevaid kohustusi

22. on õigusaktide ühtlustamise tempoga üldiselt rahul; kuid arvab, et suuremat tähelepanu tuleks pöörata õigusaktide kvaliteedile; ergutab Horvaatia ametiasutusi tegema suuremaid jõupingutusi, et saavutada nõutav haldussuutlikkus, mis on vajalik ühenduse õigustiku rakendamiseks;

23. kiidab heaks edusammud käimasolevas erastamisprotsessis terase- ja telekommunikatsioonitööstuses ning Horvaatia ametiasutuste otsuse kuulutada välja avalik pakkumine Horvaatia laevatehaste erastamiseks, mis peaks olema lõpule viidud 2009. aastaks, ja rõhutab, et laevatehaste müümisprotsess peab olema täiesti läbipaistev ja kooskõlas ELi konkurentsiouetega; palub Horvaatia valitsusel võtta komisjoni toetusel vastu erimeetmed, mis korvaksid ümberstruktureerimise sotsiaalsed kulud; palub komisjonil ja nõukogul võtta arvesse praegust majandus- ja finantskriisi, kui vaadatakse üle edusamme, mida Horvaatia on saavutanud vajalike reformide elluviimisel;

Neljapäev, 12. märts 2009

24. märgib, et põllumajanduse sektoris on edasiminekuks olnud ebaühtlane: kui olukord kvaliteedipoliitika ja mahepõllumajanduse alal on jõudsalt paranenud, siis maaelu arengu fondide vahendite kasutamist tuleks tõhustada; rõhutab, et suurem haldussuutlikkus ja põllumajanduse toetussüsteemide reform on vajalikud, et ülemineku ELi ühise põllumajanduspoliitika süsteemile oleks sujuv ja ülemineku sotsiaalne mõju võimalikult väike;

25. palub Horvaatia ametiasutustel ELi ühinemiseelsete fondide vahendid otstarbekalt ära kasutada ja valmistada ette nii riigi, piirkondliku kui ka kohaliku tasandi struktuurid ja vajalik oskusteave ELi struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi vahendite kasutamiseks;

Piirkondlik koostöö

26. peab väga kahetsusväärseks, et ühinemisläbirääkimised on olnud pikka aega täiesti blokeeritud kahepoolsete küsimuste tõttu;

27. rõhutab, et ühinemisläbirääkimiste edule ei tohiks kahepoolsete küsimused takistuseks olla, tingimusel et nende läbirääkimistega ei välistata kõnealuste küsimuste lõplikku lahendamist; palub siiski Horvaatia valitsusel ja naaberriikide valitsustel leida kiiresti lahendus kõigile oma probleemsetele küsimustele;

28. rõhutab, et heanaaberlikud suhted on Euroopa integratsiooniprotsessi põhitegur, ning kutsub Horvaatiat ja tema naabreid üles aktiivselt edendama koostööd piirkonnas ja rohkem investeerima piiriülestes koostööprojektidesse;

29. tuletab meelde mitteametlikku kokkulepet, mille 26. augustil 2007 sõlmisid Horvaatia ja Sloveenia peaministrid ja mille sisuks on piirivaidluse esitamine rahvusvahelisele organile; tervitab Horvaatia ja Sloveenia valmisolekut võtta vastu komisjoni ettepanek tegutseda vahendajana ning on seisukohal, et vahendamise aluseks peab olema rahvusvaheline õigus; ootab selles kontekstis liitumisläbirääkimiste kiiret edasiminekut;

*

* *

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning Horvaatia valitsusele ja parlamendile.

Türgi 2008. aasta eduaruanne

P6_TA(2009)0134

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Türgi 2008. aasta eduaruande kohta

(2010/C 87 E/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 5. novembril 2008. aastal avaldatud eduaruannet Türgi kohta (SEK(2008)2699);
- võttes arvesse oma 27. septembri 2006. aasta resolutsiooni Türgi edusammude kohta ühinemise suunas ⁽¹⁾, 24. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni ELi ja Türgi vaheliste suhete kohta ⁽²⁾ ning 21. mai 2008. aasta resolutsiooni Türgi 2007. aasta eduaruande kohta ⁽³⁾;

⁽¹⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 284.

⁽²⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 452.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0224.

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistikku, mis kiideti heaks 3. oktoobril 2005. aastal;
  - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/157/EÜ, millega sätestatakse Türgi Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ⁽¹⁾ („ühinemispartnerlus“), ning nõukogu varasemaid 2001., 2003. ja 2006. aasta otsuseid ühinemispartnerluse kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et ühinemisläbirääkimisi Türgiga alustati 3. oktoobril 2005. aastal pärast seda, kui nõukogu oli läbirääkimiste raamistiku heaks kiitnud, ning arvestades, et kõnealuste läbirääkimiste alustamisega käivitati pikaajaline protsess, mille tulemusi ei saa ette ennustada;
- B. arvestades, et Türgi on võtnud endale kohustusi seoses reformide, heanaaberlike suhete ja ELile järkjärgult lähenemisega, ning arvestades et kõnealuseid jõupingutusi tuleks pidada Türgi võimaluseks ajakohastuda;
- C. arvestades, et täielik vastavus Kopenhaageni kriteeriumidele ja ELi integratsioonivõime kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2006. aasta detsembri kohtumise järeldustega on endiselt ELi kui ühiste väärtuste rajatud ühendusega ühinemise alus;
- D. arvestades komisjoni järeldust, et 2008. aastat iseloomustasid tugevad poliitilised pinged ning tugevast mandaadist hoolimata ei esitanud Türgi valitsus järjepidevat ja kõikehõlmavat poliitiliste reformide kava;
- E. arvestades, et Türgi ei ole siiani rakendanud EÜ ja Türgi assotsiatsioonilepingu ning selle lisaprotokollide sätteid;
- F. arvestades, et 2008. aastal avati neli läbirääkimiste peatükki,
1. tunneb muret, kuna Türgi reformiprotsess on juba kolmandat aastat järjest pidevalt aeglustunud, ning kutsub Türgi valitsust üles tõestama oma poliitilist tahet 2005. aastal kohustuseks võetud reformiprotsessi jätkamiseks; rõhutab, et selline ajakohastamine on eelkõige Türgi enda huvides ja kasuks kogu Türgi ühiskonnale;
  2. on mures Türgi ühiskonna ja peamiste erakondade jätkuva polariseerumise pärast, mis on 2008. aasta jooksul süvenenud ning on mõjutanud negatiivselt poliitiliste institutsioonide toimimist ja reformiprotsessi;
  3. rõhutab, et poliitilised reformid moodustavad reformiprotsessi peamise osa, ning väljendab heameelt asjaolu üle, et Türgi valitsus koostas ja kinnitas ühenduse õigustiku ülevõtmise riikliku programmi;
  4. nõuab tungivaltp, et erakondade juhid püüdleksid tõsiselt dialoogi poole ja lepiksid kompromissi nimel kokku reformikavas, et moderniseerida Türgit stabiilseks, demokraatlikuks, pluralistlikuks, ilmalikuks ja jõukaks ühiskonnaks, mis juhindub inimõiguste ja põhivabaduste austamisest ning tugineb õigusriigi põhimõtetele;

(1) ELT L 51, 26.2.2008, lk 4.

Neljapäev, 12. märts 2009

I Kopenhaageni kriteeriumide täitmine*Demokraatia ja õigusriigi põhimõtted*

5. peab kahetsusväärseks, et esialgne katse põhiseadust põhjalikult reformida lõppes vaidlusega pearäti küsimuse üle ning põhjustas ühiskonna veelgi suurema polariseerumise; kutsub Türgi valitsust üles jätkama tööd uue tsiviilpõhiseadusega, mis seaks inimõiguste ja põhivabaduste kaitse keskele kohale, ning nõuab tungivalt, et valitsus tagaks erakondade ja kodanikuühiskonna ning etniliste ja usuliste vähemuste aktiivse kaasamise kõnealusesse põhiseaduse väljatöötamise protsessi;
6. tunneb muret 2008. aastal algatatud ja parlamendi kahe erakonna tegevuse lõpetamist käsitleva kohtuasja pärast, eriti Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) vastu suunatud siiani menetluses oleva kohtuasja pärast; rõhutab vajadust muuta esmajärjekorras erakondi käsitlevaid õigusakte, et viia need vastavusse Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika ning Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni soovitustega;
7. kutsub Türgi ametivõime üles võtma kõiki vajalikke meetmeid, et võimaldada kõikidel erakondadel, kes valimistel osalevad, olla esindatud valimiskomisjonis;
8. peab kahetsusväärseks, et sõjaväe täieliku süsteemse tsiviiljärelevalve loomisel ning militaar- ja kaitsepoliitika parlamentaarse järelevalve tugevdamisel ei ole toimunud mingit arengut;
9. võtab teadmiseks kohtureformi strateegia väljatöötamisel tehtud edusammud; juhib sellegipoolest tähelepanu tungivale vajadusele täiendavate süstemaatiliste jõupingutuste järele, et tõhustada kohtusüsteemi erapooletust ja professionaalsust eesmärgiga tagada, et kohtusüsteemi liikmed ei sekkuks poliitilise arutellu ja austaksid Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni standardeid;
10. peab kahetsusväärseks, et ombudsmani ametikoha loomisel ei ole toimunud mingit arengut; võtab teadmiseks konstitutsioonikohtu negatiivse otsuse ombudsmani seaduse kohta ning nõuab tungivalt, et Türgi valitsus taaskoosteks võimalikult kiiresti vajalikud õigusaktid nimetatud ametikoha loomiseks, mida nii valitsus kui ka parlament on varem toetanud;
11. peab kahetsusväärseks, et Türgi valitsus ei ole esitanud laiaulatuslikku korrupsioonivastast strateegiat; rõhutab vajadust tugevdada parlamentaarset järelevalvet riiklike kulutuste üle ja vajadust kontrollikoda käsitlevate uute õigusaktide järele;
12. tunneb heameelt selle üle, et on alanud kohtuprotsess nende isikute üle, keda süüdistatakse kuulumisest Ergenekoni kuritegelikku ühendusse; julgustab ametiasutusi jätkama juurdlust ja paljastama täielikult nimetatud ühenduse riigistruktuuridesse ulatuva võrgustiku; tunneb muret nimetatud kohtuasjas süüdistatavate kohtlemise kohta tulnud teadete pärast; nõuab tungivalt, et Türgi ametiasutused tagaksid neile õiglase kohtumõistmise ja jälgiksid rangelt õigusriigi põhimõtteid;

Inimõigused ning vähemuste austamine ja kaitse

13. peab kahetsusväärseks, et Türgis ei kaitsta siiani täielikult sõnavabadust ja ajakirjandusvabadust; on seisukohal, et ajakirjandusvabadust demokraatlikus, pluralistlikus ühiskonnas ei toeta sage veebisaitide keelustamine ega surve avaldamine kriitilisele ajakirjandusele ja kohtuasjade algatamine kriitilise ajakirjanduse vastu; on samuti arvamusel, et 2008. aasta aprillis vastu võetud muudatus karistusseadustiku artikli 301 kohta ei olnud piisav, sest sellistele inimestele nagu mõttevabaduse eest 1995. aasta Sahharovi auhinna saanud Leyla Zanalé esitatakse jätkuvalt süüdistusi rahumeelsete arvamuste avaldamise eest nimetatud artikli ja teiste karistusseadustiku, terrorismivastase seaduse või ajakirjandusseaduse artiklite alusel; kordab, et vajalik on artikli 301 tühistamine ning karistusseadustiku ja teiste selliste seaduste põhjalik reform, mida kasutatakse meelevaldselt rahumeelsete arvamuste piiramiseks, et tagada sõnavabaduse täielik austamine kooskõlas inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni standarditega;

Neljapäev, 12. märts 2009

14. tervitab justiitsminister Mehmet Ali Sahini poolt valitsuse nimel edastatud vabandusi vanglas halva kohtlemise tõttu surnud Engin Ceberi perekonnale; ühineb Türgi parlamendi inimõigustekomisjoni murega kohtusüsteemi suutmatuse pärast esitada süüdistusi piinamise ja halva kohtlemise juhtumite kohta, mille arv pidevalt suureneb; kutsub Türgi valitsust üles tegema täiendavaid süstemaatilisi jõupingutusi, et teha lõpp piinamistele ja väärkohtlemisele ametlikes kinnipidamiskohtades ja mujal ning karistamatusetundele; rõhutab seoses sellega, et ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli ratifitseerimine ja rakendamine suurendaks märkimisväärselt nimetatud jõupingutuste usaldusväärsust; tunneb samuti muret politsei liigse jõukasutuse pärast avalikel meelevaldustel;

15. tunneb heameelt Türgi Rahvussamblee inimõiguste uurimiskomisjoni tehtud töö üle vanglates toimivate piinamiste ja väärkohtlemise ning ajakirjanik Hrant Dinki mõrva uurimisel; nõuab tungivalt, et Türgi ametivõimud võtaksid järelmeetmeid komisjoni aruannete tulemuste ja ka peaministri kontrollikomisjoni aruande alusel; on samuti seisukohal, et arutades teisi lahendamata kohtuasju, nagu Hrant Dinki mõrv, tuleks suhtuda tõsisemalt Ergenekoni võimalikku osalusse;

16. tervitab sihtasutuste seaduse vastuvõtmist 2008. aasta veebruaris ja tunnustab komisjoni hinnangut, et sihtasutuste seaduses keskendutakse mitmele olulisele omandiga seotud küsimusele, mis puudutavad kogukondi, mille liikmed ei ole moslemid; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus tagaks, et seadust rakendatakse kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga, ning tegeleks siiani lahendamata probleemiga, mis on seotud vara konfiskeerimise ja kolmandatele isikutele müümisega ning enne uute õigusaktide jõustumist liidetud sihtasutuste varade probleemiga;

17. kordab, et endiselt on vaja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga kooskõlas loodud õiguslikku raamistikku, et võimaldada kõikidel usukogukondadel toimida liigsete piiranguteta, eelkõige nende õigusliku seisundi, vaimulike koolituse, hierarhia valimiste, usuõpetuse ja pühakodade rajamise osas; julgustab Türgi ametivõime, kõiki erakondi, kodanikuühiskonda ja asjaomaseid kogukondi looma keskkonda, mis toetab reaalselt usuvabaduse täielikku austamist; kordab nõudmist taasavada viivitamatult kreeka õigeusu Halki seminar ja hakata avalikult kasutama oikumeenilise patriarhi vaimulikutiitlit; tervitab valitsuse hiljutisi algatusi ning valitsuse ja aleviitide juhtide vahelisi kestvaid kõnelusi pikaajaliste probleemide üle, näiteks aleviitide pühakojad ja memoriaali püstitamine Sivase veresauna mälestamiseks, ning kutsub Türgi valitsust üles viivitamata nende probleemidega tegelema ja muutma riiklikud religioonikursused mittekohustuslikuks; väljendab kahetsust Püha Gabrieli Süüria õigeusu kloostrisundvõõrandamise üle Tur Abdinis ja kloostris esindajate vastu algatatud kohtumenetluste üle;

18. nõuab tungivalt, et Türgi valitsus teeks esmajärjekorras poliitilise algatuse kurdi küsimuse lõplikuks lahendamiseks ning keskenduks seejuures kurdi päritolu kodanike majanduslikele ja sotsiaalsetele võimalustele, ning parandaks märkimisväärselt nende kultuurilisi õigusi, sealhulgas tegelikke võimalusi õppida kurdi keelt riigi- ja erakoolides ning kasutada seda ringhäälingus ja avalikele teenustele juurdepääsuks, ja lubaks ametisse valitud ametnikel kasutada valijatega suheldes türgi keelele lisaks teist keelt; tunneb heameelt ööpäevaringse kurdikeelse avalik-õigusliku telekanali käivitamise üle 1. jaanuaril 2009. aastal;

19. mõistab hukka Kurdistanis Töölispartei (PKK) ja muude terroristirühmituste vägivaldteod Türgi pinnal; väljendab uuesti solidaarsust Türgiga riigi terrorismivastases võitluses ja kutsub PKKd veel kord üles viivitamata relvarahu välja kuulutama ja sellest tingimusteta kinni pidama;

20. nõuab tungivalt, et DTP ja kõik selle valitud liikmed eemalduksid selgelt terroristlikust PKKst ning selle kasutatavast vägivaldast, ning palub kõikidel erakondadel osaleda lahenduse leidmises, mis suurendaks Türgi riigi stabiilsust, jõukust ja usaldusväärsust;

Neljapäev, 12. märts 2009

21. märgib, et Türgi valitsus on otsustanud viia lõpule Kagu-Anatoolia projekti (GAP) Türgi kaguosa arendamiseks; juhib siiski tähelepanu projekti sotsiaalsetele, ökoloogilistele, kultuurilistele ja geopoliitilistele tagajärgedele, sealhulgas naaberriikide Iraagi ja Süüria veevarudele avalduvale mõjule, ning kutsub valitsust üles võtma neid küsimusi täielikult arvesse, kaitsma mõjutatud elanikkonna õigusi ning tagama plaani edasiarendamisel tihedat koostööd kohalike ja piirkondlike ametiasutustega; kutsub komisjoni üles esitama uurimust GAPi ja selle tagajärgede kohta;

22. kordab, et Euroopa pluralismi ja mitmekesisuse väärtuseid hõlmaval Lausanne'i lepingul (1923) põhinev vähemuste määratlus on palju laiem kui see, mille Türgi on vastu võtnud; on mures jätkuva vähemustevastase vaenulikkuse ja vägivalda pärast; on mures, et Türgi ei ole teinud edusamme, et tagada kultuuride mitmekesisus ning toetada vähemuste austamist ja kaitses kooskõlas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni standarditega; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus alustaks ammu oodatud dialoogi OSCE rahvusvähemuste ülemvolinikuga seoses selliste küsimustega nagu vähemuste kaasamine avalikku ellu ja saadete edastamine vähemuskeeltes;

23. kutsub Türgi valitsust üles võtma meetmeid organisatsioonide ja rühmituste vastu, kes õhutavad vaenulikkust vähemuste suhtes, ja kaitsma kõiki neid, keda ähvardatakse ja kes oma elu pärast kardavad ning tegema samal ajal järjekindlaid jõupingutusi sellise keskkonna loomiseks, mis soodustab põhiliste inimõiguste ja põhivabaduste täielikku austamist;

24. kutsub Türgi valitsust üles otsima lahendusi, et säilitada Türgi saartel Gökçeada (Imvros) ja Bozcaada (Tenedos) kaks kultuuri, ning tegelema kreeka vähemuse hariduse ja omandiõigusega seotud probleemidega;

25. tunneb heameelt „naiste ja meeste võrdsete võimaluste komisjoni“ loomise üle Türgi parlamendis; tunneb heameelt komisjoni hinnangu üle selle kohta, et õiguslik raamistik, millega tagatakse naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus, on üldjoontes valmis; nõuab siiski tungivalt, et Türgi valitsus tagaks raamistiku rakendamise, et see mõjutaks positiivselt naiste olukorda Türgis; juhib tähelepanu eelolevatele kohalikele valimistele kui võimalusele parandada naiste vähest esindatust poliitikas;

26. on mures nn aumõrvade järjest suureneva arvu pärast Türgis ning kutsub Türgi ametivõime ja kodanikuühiskonda üles tõhustama jõupingutusi, et ennetada kõnealuseid mõrvu, koduvägivalda ja sundabielusid; väljendab heameelt varjupaikade arvu suurenemise üle, kuid nõuab tungivalt tõhusat ja jätkusuutlikku poliitikat eelarve- ja personaliküsimustes ning toetust naistele ja nende lastele pärast varjupaigast lahkumist; palub Türgi valitsusel võidelda tihedas koostöös ELi liikmesriikidega naistega kaubitsemise vastu;

27. tunneb heameelt ülemkohtu otsuse üle mitte toetada huvirühma Lambda Istanbul keelustamist; nõuab tungivalt, et valitsus tagaks võrdõiguslikkuse, olenemata soost, rassilisest või etnilisest päritolust, usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest;

Toimiva turumajanduse olemasolu

28. tervitab komisjoni hinnangut, milles Türgi liigitatakse toimiva turumajandusega riigiks;

29. märgib, et kuigi Türgi majanduskasv aeglustus 2008. aastal, näitas riigi üldine majandustegevus, et Türgi majanduse alused ja taastumisvõime on paremas seisus kui mõned aastad tagasi; märgib, et ülemaailmse finantskriisi mõju Türgi pangandussüsteemile on siiani olnud piiratud, kuid tunneb muret kriisi mõju pärast majanduskasvule; palub komisjonil anda täpselt aru kriisi tagajärgedest Türgi majandusele; julgustab Türgi valitsust jätkama tihedat koostööd Rahvusvahelise Valuutafondi ning teiste rahvusvaheliste ja Euroopa finantsasutustega;

Neljapäev, 12. märts 2009*Võime täita liikmesusest tulenevaid kohustusi*

30. peab kahetsusväärseks, et mitu Türgi võetud EÜ ja Türgi tolliliiduga seotud kohustust on täitmata ning see kahjustab kahepoolseid kaubandussuhteid;

31. märgib, et tolliliit kohustab Türgit pidama läbirääkimisi ja sõlmima vabakaubanduslepinguid kolmandate riikidega, kellega EL on vabakaubanduslepingud sõlminud; kutsub nõukogu ja komisjoni üles kaasama Türgit eelseisvate ELi ja kolmandate riikide vaheliste vabakaubanduslepingute mõju hindamise uuringutesse ning parandama veelgi teabe edastamist ELi seisukoha ja vabakaubanduslepingute alaste läbirääkimiste hetkeolukorra kohta;

32. peab kahetsusväärseks, et Türgi valitsus ei ole veel täielikult rakendanud EÜ ja Türgi assotsiatsioonilepingu ning selle lisaprotokolli sätteid; tuletab meelde, et kui Türgi jätab 2009. aasta detsembriks kohustused täitmata, mõjutab see oluliselt läbirääkimiste kulgu; kutsub nõukogu üles jälgima ja läbi vaatama ühenduse ja selle liikmesriikide 21. septembri 2005. aasta deklaratsiooniga hõlmatud valdkondades tehtavaid edusamme vastavalt oma 11. detsembri 2006. aasta järeldustele;

33. avaldab Türgile tunnustust tema edusammude eest hariduse ja kultuuri valdkonnas; kordab, et kõigi juurdepääsu tagamine haridusele ei ole mitte üksnes hea strateegia vähemuste kaasamiseks, vaid on ka jõuka ja modernse ühiskonna alus; näeb plaanis avada Türgi ülikoolides Armeenia ja Kurdi õpingute osakonnad hea tahte märki, millele peavad järgnema konkreetsed meetmed;

II Heaolu suurendamine*Sotsiaalse ühtekuuluvuse ja heaolu suurendamine*

34. juhib tähelepanu sellele, et sotsiaalse suunitlusega turumajandus on sotsiaalselt sidusa ühiskonna alus ning stabiilsuse ja heaolu üks oluline tegur; tervitab seoses sellega sotsiaalkindlustuse ja üldise ravikindlustuse seaduse vastuvõtmist kui panust Türgi ühiskonna sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks;

35. tunneb heameelt ka selle üle, et Türgi parlament võttis 2008. aasta mais vastu tööhõivepaketi, mille eesmärk on toetada naiste, noorte ja puudega inimeste töövõimalusi; on siiski mures jätkuvalt nõrga tööturu pärast, sest see hõlmab ainult 43 % tööealisest elanikkonnast, ning on eelkõige mures naiste üldise tööhõive languse pärast; julgustab Türgi valitsust võtma täiendavaid meetmeid, et lahendada varimajanduse probleemi;

36. kordab oma nõudmist, et Türgi valitsus võtaks täiendavaid konkreetseid meetmeid, et suurendada naiste mõjuvõimu poliitilises, majanduslikus ja sotsiaalses sektoris, näiteks ajutiste meetmete abil, millega suurendatakse nende aktiivset osalust poliitikas; juhib tähelepanu vajadusele võtta tõhusaid meetmeid, et lihtsustada naiste juurdepääsu haridusele, mis on endiselt OECD riikide hulgas kahjuks kõige piiratum;

37. võtab teadmiseks tervisekaitse valdkonnas tehtud edusammud; kuid on mures, et vaimse tervise osas ei ole edusamme tehtud; nõuab tungivalt, et Türgi ametiasutused eraldaksid rohkem ressursse vaimse tervise raviks ja lahendaksid probleemi, mis on seotud vaimse puudega inimeste ebapiisava üldarstiabi ja raviga vaimuhaiglates ja taastusravikeskustes; nõuab, et puuetega laste ja täiskasvanute kohtlemisel hooldusasutustes austataks täielikult nende õigusi;

38. peab kahetsusväärseks, et ei ole tehtud edusamme ametiühingute õigusi käsitlevate õigusaktide muutmisel, ning kutsub Türgi parlamenti üles võtma kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidega vastu uue ametiühinguid käsitleva seaduse; peab kahetsusväärseks, et hoolimata asjaolust, et ametiühingute moodustumist ja liikmesust käsitlevad õigusaktid muudeti 2004. aastal leebemaks, kehtivad ametiühingute tegevusele jätkuvalt piirangud; kutsub Türgi ametivõime üles leidma koos ametiühingutega lahendust, mis võimaldab rahumeelsete meelevalduste toimumist 1. mail Taksimil väljakul Istanbulis vastavalt ühinemisvabadusele;

Neljapäev, 12. märts 2009

39. juhib järjekordselt tähelepanu vajadusele tegeleda Türgi eri piirkondade ning maa- ja linnapiirkondade vaheliste suurte arenguerinevustega, mis on peamiseks takistuseks Türgi ühiskonna jõukuse saavutamisel; peab seega kahetsusväärseks, et Türgi valitsus ei ole siiani esitanud kõikehõlmavat strateegiat nimetatud probleemiga tegelemiseks, ning on pettunud, et komisjon ei ole esitanud mingit teavet ELi panuse kohta nimetatud strateegia kavandamisel ühinemiseelse abi rahastamisvahendi raames, nagu parlament oli oma eespool nimetatud 21. mai 2008. aasta resolutsioonis nõudnud;

III Heanaaberlike suhete arendamine

40. rõhutab vajadust leida Küprose küsimusele terviklik lahendus, mis põhineks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidel ja Euroopa Liidu aluspõhimõtetel; tervitab mõlema poole kahe poliitilise juhi võetud uut kohustust saavutada lahendus läbirääkimiste teel ja toetab praegu toimuvaid otseseid läbirääkimisi kahe Küprose kogukonna juhtide vahel ja kiidab heaks ükskõik millise kokkuleppe, milleni nad jõuavad, kui see on vastavuses ELi aluspõhimõtetega, kaasa arvatud nelja põhivabadusega, välja arvatud ajutised üleminekud nendest, ning kui see kiidetakse rahvahääletusel heaks; kutsub Türgit üles looma läbirääkimisteks sobivat õhkkonda ning viima selle nimel välja Türgi väed ja võimaldama kahel juhul pidada vabalt läbirääkimisi oma riigi tuleviku üle;

41. kutsub Türgit üles täitma oma rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi, ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaseid resolutsioone ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust neljandas riikidevahelises kohtuasjas Küpros v. Türgi, mis käsitleb teadmata kadunud isikute saatuse uurimist; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid kutsuksid Türgit üles võtma asjakohaseid meetmeid valdkonnas, mis on peamiselt humanitaarküsimus;

42. ergutab tihedamat piiriülest koostööd kohalike asutuste, ettevõtjate ja teiste kohalike partnerite vahel naaberriikide, ELi liikmesriikide Kreeka ja Bulgaariaga;

43. tunneb heameelt viimase aasta jooksul toimunud Türgi ja Iraagi ametivõimude vahelise teabevahetuse ja koostöö üle, sealhulgas kontaktide üle Türgi ja Kurdistani piirkondliku valitsuse vahel Põhja-Iraagis; julgustab nimetatud ametivõime tegema veelgi tihedamat koostööd eesmärgiga kindlustada, et Iraagi territooriumilt tehtavate terrorirünnakute ennetamine oleks Iraagi kohustus, et tagada stabiilsus ja aidata kaasa kogu Türgi ja Iraagi naabuspiirkonna majandusarengule; tuletab meelde oma varasemaid nõudmisi Türgi valitsusele austada terrorismivastaseid operatsioone korraldades Iraagi territoriaalset terviklikkust, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid ning tagada, et operatsioonides ei hukkuks tsiviilelanikke;

44. väljendab heameelt president Güli 2008. aasta septembris toimunud Armeenia visiidi üle, mis leidis aset president Sarkisjani kutsel, ning loodab, et see aitab tõepoolest kujundada õhkkonda, mis soosiks nende kahe riigi vaheliste suhete normaliseerumist; kutsub Türgi valitsust üles taasavama piiri Armeeniaga ning taastama Armeeniaga täielikult majandus- ja poliitilised suhted; kutsub Türgi ja Armeenia valitsust veel kord üles alustama lepitusprotsessi, mis käsitleks nii tänapäeva kui ka minevikku ja võimaldaks avameelset ja avatud arutelu minevikusündmuste üle; kutsub komisjoni üles leppimisprotsessi hõlbustama;

45. hindab Türgi ja Kreeka valitsuse jätkuvaid jõupingutusi kahepoolsete suhete parandamiseks; kordab, et Türgi Rahvussamblee 1995. aastal välja kuulutatud *casus belli* tühistamine oleks oluline tõuge nimetatud suhete edasiseks paranemiseks; tuletab meelde Türgi kohustust hoida heanaaberlikke suhteid ning kutsub Türgi valitsust üles tegema tõsiseid ja aktiivseid jõupingutusi, et lahendada kõik lahtised tüliküsimused rahumeelselt ning kooskõlas ÜRO põhikirja, muude asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide ning kahepoolsete lepingute ja kohustustega;

IV ELi ja Türgi kahepoolse koostöö tugevdamine

46. kutsub nõukogu üles kaaluma läbirääkimiste avamise kiirendamist selliste peatükkide puhul, milles Türgi on komisjoni hinnangul täitnud avamise tingimused;

Neljapäev, 12. märts 2009

47. tunnustab Türgi soovi saada Euraasia energiakeskuseks ning rolli, mida Türgi võiks etendada Euroopa energiavarustuse kindlusesse panustamisel; kiidab Türgit edusammude eest energia valdkonnas; tuletab meelde oma eespool nimetatud 24. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni, millega toetati läbirääkimiste alustamist kõnealuse peatüki üle, ning peab kahetsusväärseks, et nõukogus ei ole selle suhtes kokkuleppele jõutud; ergutab Türgit liituma Euroopa Energiaühendusega täieõigusliku liikmena, et tugevdada ELi ja Türgi vahelist energiakoostööd, mis tooks kasu kõikidele osapooltele; kutsub Türgit üles toetama täielikult Nabucco torujuhtme projekti, mis on Euroopa esmatahtis projekt, ning loodab, et peatselt sõlmitakse riikidevaheline leping torujuhtme tegevuse alustamise osas;

48. võtab teadmiseks rände ja varjupaiga valdkonnas tehtud edusammud; peab siiski kahetsusväärseks, et Türgi ei ole 2006. aasta detsembrist alates jätkanud EÜga läbirääkimisi tagasivõtulepingu üle, mille allkirjastamine on üks viisalihtsuslepingu tingimus; ning kutsub Türgi valitsust üles tegema tihedamat koostööd ELiga rände juhtimisel, sealhulgas rakendama nõuetekohaselt kehtivaid liikmesriikidega sõlmitud kahepoolseid tagasivõtulepinguid ja protokolle; märgib, et ELi viisanimekirjade ühtlustamisel ei ole edusamme tehtud; kutsub komisjoni ja Türgi valitsust üles alustama läbirääkimisi viisalihtsuslepingu üle; nõuab tungival, et liikmesriigid leevendaksid *bona fide* reisijatele, nagu üliõpilased, teadlased või ettevõtjad, viisade andmise piiranguid; nõuab varjupaigataotlejate ja pagulaste inimõiguste täielikku austamist, sealhulgas ÜRO pagulaste ülemkomissari piiramatut juurdepääsu kõikidele kinnipidamiskeskustele;

49. tunneb heameelt selle üle, et 2008. aasta septembris algatati uue põlvkonna projektid, mille eesmärk on tõhustada dialoogi Türgi ja ELi kodanikuühiskonna vahel; palub komisjonil anda aru tegevuste kohta, mida on viidud läbi ELi ja Türgi kodanikuühiskonna dialoogi raames; kordab oma üleskutset Türgi valitsusele kaasata kodanikuühiskond aktiivsemalt reformiprotsessi;

50. märgib, et komisjon kavatab koostada mõjuhindangud ainult teatavate poliitikavaldkondade kohta ⁽¹⁾ nõuab tungival, et komisjon koostaks laiaulatuslikuma mõjuhindangu 2004. aastal esitatud mõjuhindangu järelmeetmena ning esitaks selle viivitamata parlamendile;

51. palub Türgi valitsusel ja kohtuorganitel teha paremat koostööd ELi liikmesriikide ja asutustega kohtuasjades, mille puhul ELi kodanikud ja elanikud on olnud pettuse ohvrid, nagu nn roheliste fondide (Türgis asuvad islami investeerimisfondid) kohtuasjas ja Deniz Feneri (Saksamaal asuv heategevusfond) kohtuasjas;

Koostöö rahvusvahelistes ja globaalsetes küsimustes

52. hindab Türgi jõupingutusi anda oma panus lahenduste leidmiseks mitmetes maailma kriisipiirkondades, eelkõige Lähis-Idas ja Lõuna-Kaukaasias ning samuti seoses suhetega Afganistani ja Pakistani vahel; tunneb heameelt eelkõige Türgi aktiivse ja konstruktiivse sekkumise üle Venemaa ja Gruusia konflikti eesmärgiga edendada Lõuna-Kaukaasias rahu ja stabiilsust, eriti tema ettepaneku kaudu luua Kaukaasia stabiilsuse ja koostöö platvorm; kutsub nõukogu ja komisjoni üles tugevdama koostööd Türgiga ning otsima koostoimet ELi ja Türgi lähenemisviiside vahel kõnealuste piirkondade osas;

53. õnnitleb Türgit ÜRO Julgeolekunõukogusse valimise puhul ning julgustab Türgi valitsust kasutama ÜROs sellist lähenemisviisi, mis on hoolikalt kooskõlastatud ELi seisukohaga;

54. tunneb heameelt Kyoto protokollit ratifitseerimise üle Türgi parlamendis;

⁽¹⁾ Euroopa Komisjon: Euroopa Parlamendi õigusloomega mitteseotud resolutsioonidel põhinevad meetmed – mai II 2008.

Neljapäev, 12. märts 2009

55. tunneb heameelt Türgi panuse üle Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning NATO operatsioonidesse; peab sellegipoolest kahetsusväärseks, et NATO ja ELi strateegiline koostöö, mis väljuks Berlin Plus-lepingute raamidest, on tõkestatud Türgi vastuseisu tõttu, millel on negatiivsed tagajärjed operatsioonides osalevate ELi töötajate kaitsele, ning nõuab tungival, et Türgi loobuks oma vastuseisust nii kiiresti kui võimalik; kutsub nõukogu üles konsulteerima Türgiga kui ühe suurema vägedega varustajaga Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika planeerimis- ja otsustamisetappides;

56. kutsub Türgi valitsust üles kirjutama alla Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudile ja esitama selle ratifitseerimiseks, millega täiendavalt suurendataks Türgi panust ja osalust globaalses mitmepoolses süsteemis;

*

* *

57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Inimõiguste Kohtu presidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruanne

P6_TA(2009)0135

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruande kohta

(2010/C 87 E/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi, milles lubati kõikidele Lääne-Balkani riikidele ühinemist Euroopa Liiduga;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 7. aprilli 1993. aasta resolutsiooni S/RES/817 ja 18. juuni 1993. aasta resolutsiooni S/RES/845;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. detsembri 2005. aasta otsust anda endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile ELi kandidaatriigi staatus ning Euroopa Ülemkogu 15.–16. juuni 2006. aasta ja 14.–15. detsembri 2006. aasta kohtumiste eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse 1995. aasta vahelepingut Kreeka Vabariigi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahel;
- võttes arvesse ELi–Lääne-Balkani riikide deklaratsiooni, mille kiitsid 11. märtsil 2006. aastal Salzburgis ühehäälselt heaks kõikide ELi liikmesriikide ja Lääne-Balkani riikide välisministrid;
- võttes arvesse ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu 24. juulil 2007. aastal toimunud neljanda kohtumise järeldusi;

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingute sõlmimist ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahel 18. septembril 2007;
  - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/212/EÜ, millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse Brdos tehtud avaldust „Uus keskendumine Lääne-Balkanile”, mille esitas ELi eesistuja 29. märtsil 2008, rõhutades vajadust anda Thessaloniki arengukavale ja Salzburgi deklaratsioonile uut hoogu;
  - võttes arvesse komisjoni 2008. aasta eduaruannet endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta (SEK(2008)2695);
  - võttes arvesse oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni komisjoni 2007. aasta laienemisstrateegia dokumendi kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 23. aprilli 2008. aasta resolutsiooni endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2007. aasta eduaruande kohta ⁽³⁾;
  - võttes arvesse ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi parlamentaarse ühiskomisjoni 29.–30. jaanuari 2007. aasta ja 26.–27. novembri 2007. aasta soovitusi;
  - võttes arvesse oma 24. oktoobri 2007. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse oma 24. oktoobri 2007. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta ⁽⁵⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2007. aasta otsust 2007/824/EÜ Euroopa Ühenduse ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta ⁽⁶⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2007. aasta otsust 2007/817/EÜ Euroopa Ühenduse ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise ebaseaduslikult riigis elavate isikute tagasivõtmise lepingu sõlmimise kohta ⁽⁷⁾;
  - võttes arvesse ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi viienda parlamentaarse ühiskomisjoni 28. novembri 2008. aastal vastu võetud lõppdeklaratsiooni;
  - võttes arvesse komisjoni 5. novembri 2008. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastatel 2008–2009” (KOM(2008)0674) ja 9. detsembril 2008. aastal kokku tulnud üldasjade ja välisuhete nõukogu järeldusi;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et komisjoni 2007. aasta laienemisstrateegia dokumendis peetakse eriti oluliseks – alates selle strateegia algetapist – õigusriiki ja head valitsemistava, eelkõige seoses korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse, haldus- ja kohtureformi ja kodanikuühiskonna arendamisega;

⁽¹⁾ ELT L 80, 19.03.2008, lk 32.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0363.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0172.

⁽⁴⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 402.

⁽⁵⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 402.

⁽⁶⁾ ELT L 334, 19.12.2007, lk 120.

⁽⁷⁾ ELT L 334, 19.12.2007, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

- B. arvestades, et EL on asunud laienemisprotsessi kvaliteeti parandama;
- C. arvestades, et ühe ELi liikmesriigi, nimelt Kreeka ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahel on käimas ÜRO egiidi all toimuvad läbirääkimised, mille eesmärk on kandidaatriigi nimeküsümise lahendamine mõlemale poolele sobival viisil; arvestades, et endiselt on kõige olulisem heanaaberlike suhete tagamine ning läbirääkimiste teel mõlemaid pooli rahuldava lahenduse leidmine naabritevahelistele vaidlustele kooskõlas 11. märtsi 2006. aasta Salzburgi deklaratsiooniga,
1. väljendab heameelt asjaolu üle, et endise Jugoslaavia makedoonia Vabariigi valitsuserakondi ja opositsiooni ühendab soov täita Kopenhaageni kriteeriumid ELi liikmeks saamisel ning ühineda esimesel võimalusel ELiga, mida laialdaselt toetab kodanikuühiskond ja avalik arvamus; sellega seoses rõhutab, et küsimus pole mitte väljastpoolt kehtestatud nõudmiste täitmises, vaid eelkõige kandidaatriigile endale parema tuleviku kindlustamises;
  2. kinnitab oma täielikku toetust endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja kõikide teiste Lääne-Balkani riikide väljavaadetele saada ELi liikmeks, mis piirkonna stabiilsuseks, leppimiseks ja rahumeelseks tulevikuks väga oluline;
  3. väljendab heameelt asjaolu üle, et seitse aastat pärast Ohridi lepingut võttis riigi parlament vastu seaduse keelte kasutamise kohta halduses ja hariduses; väljendab eelkõige heameelt kõrghariduse omandamise laiendatud võimaluste üle, sest mitmes linnas on avatud uusi teaduskondi, sealhulgas selliseid, mille õppekava on mitmes eri keeles; märgib, et on paranenud vähemuses olevate kogukondade võrdne esindatus, eelkõige avalikus halduses, politseis ja relvajõududes;
  4. tunnustab edu, mida riik on saavutanud viisavabadust käsitlevas dialoogis, eelkõige suurt hulka väljastatud biomeetrilisi reisi- ja isikut tõendavaid dokumente, integreeritud piirihalduse süsteemi rakendamist ja riikliku viisainfosüsteemi kasutuselevõttu; märgib rahuloluga edu, mida on saavutatud inimkaubanduse, ebaseadusliku rände ja korrupsiooni vastases võitluses, ning kutsub valitsust üles jätkama pingutusi kõnealuses valdkonnas; väljendab heameelt ELiga sõlmitud tagasivõtulepingu rakendamise üle ja nõuab tihedamat koostööd Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuriga (Frontex), Euroopa Politseiametiga (Europol) ja Euroopa Liidu õigusosalase koostöö üksusega (Eurojust); märgib raskusi, millega seisavad silmitsi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kodanikud, kuna üks ELi liikmesriik ei tunnusta nende passe; ja kutsub saavutatud edu arvesse võttes komisjoni üles võimalikult kiiresti esitama nõukogule soovitusel lihtsustada viisarežiimi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kodanikega ja kaotada viisanõuded;
  5. tunnustab endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsuse majandusvaldkonnas tehtud pingutusi, mille tulemusena on saavutatud märkimisväärset edu majanduskriteeriumide täitmisel ja suunatud sellega riiki toimiva turumajanduse poole; väljendab heameelt eelkõige maksude tasumise lihtsustamise, koondregistri reformi, väliskaubanduse hõlbustamise ja bürokraatia vähendamise üle; julgustab valitsust jätkama oma poliitika, mille eesmärk on stabiilne SKP kasv, madal inflatsioonimäär, eelarvedistsipliin ja üldise ettevõtluskeskkonna tugevdamine;
  6. märgib, et pärast korduvaid katseid segada 1. juunil 2008 toimunud parlamendivalimisi, eelkõige riigi loodeosas, võttis valitsus tõhusaid meetmeid, korraldades osalised kordusvalimised ja jälgides teraselt valimiste käiku, et saada täpsed valimistulemused; väljendab heameelt selle üle, et on alustatud kohtumenetlusi, mille eesmärk on karistada valimiste korra rikkujaid; tunnustab seda, et vastu on võetud valimisseaduse muudatused, mis on suuremas osas kooskõlas Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon ja Demokraatlike Instituutide ja Inimõiguste Büroo soovitustega, ning on veendunud, et edaspidi, näiteks märtsis 2009 toimuvatel presidend- ja kohalike omavalitsuste valimisel, tehakse valimiste häirimise vältimiseks kõik jõupingutused;

Neljapäev, 12. märts 2009

7. väljendab heameelt saavutatud edu üle ühinemiseelse rahastamisvahendi detsentraliseeritud haldamiseks vajalike struktuuride loomisel; toetab valitsuse pingutusi luua haldussuutlikkust, mis võimaldaks rakendada komisjoni otsust usaldada ühinemiseelse abi juhtimine riiklikele ametiasutustele;
8. märgib, et sarnaselt enamiku ELi liikmesriikidega tunnustas ka endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik samal ajal Montenegroga oma parlamendi laialdaselt toetatud otsusega naaberriigi Kosovo iseseisvust, hoolimata sellest, et see võib lühiajaliselt raskendada heade suhete säilitamist teise naaberriigi Serbiaga; väljendab heameelt Kosovo ametiasutustega saavutatud kokkuleppe üle piiri märkimise osas;
9. märgib, et ELi suurenenud huvi Serbia vastu, mis võib anda sellele riigile 2009. aastal ELi kandidaatriigi staatuse, ei tohi kaasa tuua huvi vähenemist endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi vastu ega ühinemisprotsessi edasist aeglustumist;
10. märgib, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on asunud täitma ELi liikmesuse kriteeriume ja võtab arvesse edusamme 2001. aastal alla kirjutatud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ja Ohridi raamlepingu rakendamisel ning viimase aja edusamme komisjoni kehtestatud peatükkide avamise kriteeriumide rakendamisel; peab siiski kahetsusväärseks, et kolm aastat pärast ELi kandidaatriigiks saamist ei ole ikka veel alustatud ühinemisläbirääkimisi ning tammutakse paigal, millel on riigi motivatsiooni vähendav mõju ja mis ohustab piirkonna stabiilsust; peab soovitavaks selle erandliku olukorra lõppemist; nõuab tungivalt protsessi kiirendamist ning tuletab meelde, et oma eespool nimetatud 23. aprilli 2008. aasta resolutsioonis väljendas parlament lootust, et otsus ühinemisläbirääkimiste algusaja kohta tehakse 2008. aastal, samal ajal tunnistades, et kiire ühinemise teele jäänud takistused tuleb likvideerida läbirääkimiste toimumise aastatel; nõuab tungivalt, et nõukogu kiirendaks nimetatud protsessi, määrates kindlaks ühinemisläbirääkimiste alguskuupäeva käesoleva aasta jooksul, sõltuvalt ühinemispartnerluse kesksete prioriteetide täielikust rakendamisest;
11. kordab, kui oluline on endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kui ELi kandidaatriigi jaoks vastavalt 19.–20. juunil 2008. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldustele ning 8.–9. detsembril 2008. aastal kokku tulnud üldasjade ja välissuhete nõukogu järeldustele jätkata heanaaberlike suhete hoidmist ja otsida lahendusi seni lahendamata küsimustele naabritega, sealhulgas läbirääkimiste teel mõlemaid pooli rahuldava lahenduse leidmine nimeküsimuses, võttes aluseks rahvusvahelised lubadused ja oma kahepoolsed ning mitmepoolsed kohustused;
12. toetab vahendaja Matthew Nimetzi jõupingutusi ÜROs, nagu on ette nähtud eespool nimetatud ÜRO Julgeolekunõukogu 1993. aasta resolutsioonides S/RES/817 ja S/RES/845, mille eesmärk on lahendada riigi nimest tulenevad erimeelsused, et jõuda endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Kreeka vahel võimalikult kiiresti kokkuleppele, lähtudes vahendaja 6. oktoobri 2008. aasta ettepanekust selle kohta, kuidas eristada rahvusvaheliselt eri piirkondi, mis kuuluvad eri riikidele, kuid mida kutsutakse Makedooniaks; mõistab, et mõlemad osapooled suhtuvad kõnealusesse ettepanekusse kõhklevalt; võtab teadmiseks uue endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi läbirääkija määramise; kutsub mõlemaid osapooli jätkama läbirääkimisi ÜRO egiidi all ning jõudma kompromisslahendusele, et see küsimus ei takistaks jätkuvalt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi osalemist rahvusvahelistes organisatsioonides, nagu on sätestatud praegugi kehtivas eelnimetatud 1995. aastal sõlmitud ajutises kokkuleppes; hoiatab, et kui nimetatud kaks riiki kiiresti kokkuleppele ei jõua, võib see märgatavalt edasi lükata endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ühinemise ELiga; asub seisukohale, et sellised lahendamata kahepoolsed probleemid Balkanimaades ei tohiks takistada ühinemist või olla tähtsamad Euroopa integratsiooniprotsessist;

Neljapäev, 12. märts 2009

13. võtab teadmiseks taotluse, mille endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik esitas Rahvusvahelisele Kohtule seoses ajutise kokkuleppe artikliga 11; väljendab heameelt selle üle, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik ja Kreeka jäävad oma lubaduse juurde jätkata läbirääkimisi hoolimata sellest, et seoses ajutise kokkuleppe rakendamisega alustati Rahvusvahelises Kohtus menetlust; seoses nn Nimetzi protsessi raames teatavaks tehtud uue läbirääkimiste vooruga väljendab lootust, et kõikide naaberriikide valitsused toetavad endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi integreerimist Euroopa Liitu, andes sellega oma panuse piirkonna stabiilsusse ja heaolusse;

14. väljendab heameelt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsuse jõupingutuste üle teha naabruses olevate ELi liikmesriikidega koostööd, et uurida võimalikke lahkarvamusi ja väärtõlgendusi seoses ajalooga, mis võivad põhjustada vaidlusi, ning nõuab tungivalt, et edendataks riigi naabritega ühise kultuuri- ja ajalooapärandi pühaks pidamist; väljendab muret, et ei ole tehtud mingeid edusamme, et tõrjuda naaberriikide vastu uuesti esile kerkinud vaenu õhutavaid sõnavõtte, eelkõige meedias ja haridussüsteemis, ning nõuab endiselt tungivalt, et valitsus tagaks ELi ja Euroopa Nõukogu standardite järgimise riiklikul tasandil;

15. märgib, et demokraatlikus riigis toimub valitsuse ja opositsiooni vahel dialoog, kus on alati ruumi eriarvamustele, pööratakse tähelepanu alternatiivsetele lahendustele ning on võimalik saavutada häälteenamust poliitika muutmise toetuseks, samuti on oluline tagada, et osa elanikkonnast ei kardaks tolerantsuse vähenemist, kui ühel erakonnal on parlamendis enamus, nagu see on endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis pärast viimaseid parlamendivalimisi;

16. nõuab tungivalt, et isikud, kes esitavad kaebuse võimu kuritarvitamise ja/või korruptsiooni kohta, saaksid dokumendi, mis selgelt kinnitab, et nad on kaebuse esitanud; väljendab heameelt kehtiva tava üle teavitada kodanikke kaebuse alusel võetud meetmetest ja nende tulemustest ning asjaolu üle, et politsei ja kohtuasutused registreerivad need kaebused selgel ja ühesugusel viisil;

17. kutsub endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsust üles tegutsema jõulisemalt, et võidelda endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro, Kosovo ja Albaania organiseeritud kuritegevuse vaheliste sidemete vastu;

18. taunib asjaolu, et 20. septembri 2007. aasta seadus kirikute, usukoguduste ja religioossete rühmituste õigusliku seisundi kohta ei ole eri usundite liikmetes veel tekitanud tunnet, et neil on samasugune õigus oma usku tunnustada ja propageerida ning sel eesmärgil hooneid omada, kasutada ja rajada nagu riigi kahe traditsiooniliselt suurima usundi – eelkõige „makedoonia” õigeusu ja islami – pooldajatel; tuletab meelde, et ametivõimudel on kohustus kaitsta sallivust nende suhtes, kelle veendumused on teistsugused, ning usulist mitmekesisust;

19. väljendab kahetsust järjest kasvava surve pärast, mida valitsusjõud meediale avaldavad, eelkõige valimiskampaania ajal; nõuab sõltumatu ja mitmekesise info säilitamist raadios ja televisioonis, et tagada ühiskonna erinevate arvamuste kuuldavus sellega, et säilitatakse ajakirjandusvabadus ning välditakse tihedate sidemete loomist kommertskanalite ning konkreetsete erakondade ja poliitikute vahel; tunneb samuti muret selle üle, et ajalehed ja telekanalid sõltuvad suures osas majanduslikult valitsuse reklaamidest ja sellest saadavast tulust, mis võib vähendada soovi järgida kriitilise ajakirjanduse meetodikat;

20. märgib, et isegi pärast 2005. aasta tööseaduse muudatuste vastuvõtmist ei ole selge, kuidas paljud kõrvuti eksisteerivad ametiühingud saavad sõlmida õiguslikult siduvaid lepinguid valitsuse ja ettevõtjatega, eriti võttes arvesse praegust nõuet, et ametiühingud peavad esindama 33 % asjaomastest töötajatest, enne kui nad võivad saada lepingupartneriteks, mis takistab mitmekesisust ning toob kaasa selle, et huvitatud pooled seavad alatasa kahtluse alla nende ametiühingute liikmesuse tegelikud määrad;

Neljapäev, 12. märts 2009

21. kutsub endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsust üles kiiresti ehitama uusi prügilaid, sulgema ja koristama vanu prügilaid ning samal ajal arendama praktilisi meetmeid, et kaasajastada integreeritud jäätmemajandust, sealhulgas jäätmekogumist liigiti, muu hulgas sündikaatide kaudu, ja ehitama tehaseid, kus jäätmetest saab energiat ja kütust toota;
22. nõuab piiril asuvate Ohridi, Prespa ja Dojrani järve vee kvaliteedi parandamist ja veetaseme säilitamist ning selles osas tõhusate kokkulepete sõlmimist naaberriikide Albaania ja Kreekaga; tunneb samuti heameelt veemajanduse seaduse eelnõu üle ning nõuab tungival, et parlament seda viivitamata arutaks;
23. on ärevusega märganud, et OKTA naftatöötlemistehas, mis tegutseb Skopje lähedal Ilindeni linnas ja mida peetakse riigi suurimaks saastajaks, avaldab negatiivset mõju inimestele ja keskkonnale;
24. hoiatab, et uute investeeringuteta veehoidlatesse, -puhastusse ja -transporti võib linnade joogiveega varustamine ohtu sattuda;
25. palub endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsusel alustada uuesti kohalike avalike teenuste liberaliseerimis- ja erastamisprotsessi, pöörates eelkõige tähelepanu elektri tootmise, edastamise ja jaotamise sektoritele;
26. väljendab kahetsust, et raudteevõrgu toimimine on viimastel aastatel halvenenud; märgib eriti, et nii kohaliku reisijavedu kui ka ühendusi naaberriikidega on vähendatud miinimumini ning et kasutusel olev veerem ei sobi reisijaveoks suhteliselt lühikestel vahemaadel, mille tõttu on vaja uusi investeeringuid, et reisijavedu raudteel säiliks; väljendab kahetsust selle üle, et ei ole toimunud mingit arengut raudteeühenduse ehitamise osas endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Bulgaaria vahel, mis aitaks kaasa kogu piirkonna majandusarengule ja stabiilsusele;
27. julgustab valitsust kiirendama taastuenergiaallikatega seotud planeerimist ja tootmist, eelkõige seoses päikese- ja tuuleenergiaga; seoses sellega kutsub Skopje ametiasutusi üles toetama igakülgset sellise energiapoliitika arendamist, mis on kooskõlas Euroopa Liidu eesmärkidega, ja toetama ELi seisukohta tulevases Koppenhaageni konverentsil, kus arutatakse Kyoto-järgset lepingut;
28. väljendab muret, et registreeritud koduvägivalla ohvrite suur hulk on veelgi kasvanud, ning nõuab tungival, et sellise vägivallega võitlemiseks võetaks vastu eraldi seadus lisaks juba kehtivale perekonnaseadusele, et prokuratuuril oleks võimalik koduvägivallatsejad kohtu alla anda;
29. tunneb muret romide vähemuse ebasoodsa olukorra pärast riigis, võttes aluseks muu seas Amnesty Internationali viimase aruande, mille kohaselt 39 % romi naistest saavad vähesel määral haridust või ei saa üldse, 83 % ei ole kunagi olnud ametlikult tasustatud töökohal ning 31 % kannatavad krooniliste haiguste all – need protsendid on struktuuriliselt olulisemalt kõrgemad kui keskmised protsendid teistest rahvustest naiste kohta;
30. väljendab heameelt edusammude üle, mida on siiani tehtud romide poliitilise esindatuse osas; samal ajal innustab valitsust kiiremini rakendama romide kohta vastu võetud poliitilisi meetmeid ning neid piisavalt rahastama;
31. väljendab koos ÜRO pagulaste ülemvolinikuga heameelt asjaolu üle, et seni ei ole sunnitud riigist lahkuma ühtegi Kosovost põgenenud vähemusrahvaste esindajat, kellel ei ole alalist elamisluba, ning avaldab lootust, et valitsus ja ÜRO inimõiguste komisjon saavutavad peagi kokkuleppe põgenike rahalise toetamise küsimuses;

Neljapäev, 12. märts 2009

32. arvestades, et rahvusvaheline finantskriis on jõudnud Euroopasse ning võib kaudselt mõjutada kaubandust ja välisinvesteeringuid Lääne-Balkani riikides, palub komisjonil jälgida sündmuste arengut ning vajaduse korral võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ning teiste Lääne-Balkani riikide stabiliseerimis- ja assotsiatsiooniprotsessi sujuv jätkumine, mis on piirkonna stabiilsuse üks olulisi tegureid ja vastab ka ELi enda tähtsatele huvidele;

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volitused

P6_TA(2009)0136

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste kohta (2008/2290(INI))

(2010/C 87 E/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Annemie Neyts-Uyttebroeck'i ja teiste poolt fraktsiooni ALDE nimel esitatud ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu („kriminaalkohus“) volituste kohta (B6-0417/2008), mis hõlmavad vabariike, mille territoorium moodustas 25. juunini 1991 Jugoslaavia Sotsialistliku Föderaalse Vabariigi, st Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro, Serbia, Kosovo ja Sloveenia;
- võttes arvesse asjaolu, et kriminaalkohus on Euroopas tegutsev ja Euroopa küsimustega tegelev Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kohus, mis loodi 1993. aastal ajutise institutsioonina spetsiaalselt selleks, et uurida endises Jugoslaavias alates 1991. aastast toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse tõsiselt rikkumisi ja rikkumiste eest vastutavad isikud vastutusele võtta;
- võttes arvesse asjaolu, et sel ajal ei suudetud või ei tahetud endise Jugoslaavia kohtusüsteemides nende tegude eest peamiselt vastutavate isikute suhtes juurdlust teostada ega neid vastutusele võtta;
- võttes arvesse asjaolu, et kriminaalkohus on süüdistuse esitanud 161 isikule ja lõpetanud menetluse 116 süüdistatava osas, et praegu on paljude süüdistatavate kohtuasjad menetluse eri etappides kriminaalkohtus, ainult viis süüdistatavat on veel kohtueelse menetluse etapis ja ootavad kohtuprotsessi algust ning süüdistatavatest isikutest on ainult kaks, Ratko Mladić ja Goran Hadžić, veel vabaduses⁽¹⁾;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone S/RES/1503 (2003) ja S/RES/1534 (2004), milles kutsutakse kriminaalkohut üles võtma kõiki võimalikke meetmeid, et lõpetada kõik tööd 2010. aasta lõpuks („kohtuasjade lõpetamise strateegia“);
- võttes arvesse asjaolu, et kohtuasjade lõpetamise strateegias ette nähtud kuupäevad on kavandatud tähtajad, mitte absoluutsed tähtajad;

⁽¹⁾ Rahvusvahelise kohtu presidendi kiri ÜRO Julgeolekunõukogule, S/2008/729, 24. november 2008.

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse hindamisi ja aruandeid, mida esitavad iga kuue kuu järel kriminaalkohtu president ja prokurör ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni S/RES/1534 (2004) lõike 6 kohaselt kohtuasjade lõpetamise strateegia rakendamisel tehtud edusammude kohta;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 23. detsembril 2008 konsensuse alusel vastu võetud resolutsiooni A/RES/63/256 üksikasjaliku ettepaneku kohta, mis käsitleb asjakohaseid stiimuleid Rwanda asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu ja endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu personali töö hoidmiseks;
- võttes arvesse ELi ja selle liikmesriikide olulist ja pidevat toetust kriminaalkohtule ja selle tööle;
- võttes arvesse asjaolu, et täielikust koostööst kriminaalkohtuga on kujunenud keskne võrdlusalus ELi poliitikas Lääne-Balkani riikide suhtes;
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni Srebrenica kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3 ja artikli 83 lõiget 5;
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A6-0112/2009),
  - A. arvestades, et Haagis asuv kriminaalkohus ja selle töö väärrib ELi ja selle liikmesriikide jätkuvat täielikku toetust;
  - B. arvestades, et kriminaalkohus on teinud pretседenti loovaid otsuseid genotsiidi, sõjakuritegude ja inimesevastaste kuritegude kohta, ning arvestades, et ta on juba andnud olulise panuse leppimisprotsessi Lääne-Balkani riikides ning edendanud sellega rahu taastamist ja säilitamist piirkonnas;
  - C. arvestades, et täielik koostöö kriminaalkohtuga on üks rangetest tingimustest, mille EL on kehtestanud piirkonna riikidega lepingute sõlmimisel;
  - D. arvestades, et kriminaalkohus on aidanud luua alusõhja uutele konflikti lahendamise ja konfliktijärgse arengu normidele kogu maailmas, olnud eeskujuks võimalikele tulevastele ajutistele kohtutele ning on näidanud, et tõhus ja läbipaistev rahvusvaheline õigusemõistmine on võimalik, ja arvestades, et kriminaalkohtu töö rahvusvahelise kriminaalõiguse arendamisel on laialdaselt tunnustatud;
  - E. arvestades, et mõnda kriminaalkohtu süüdistust, otsust ja kohtuotsust on peetud Lääne-Balkani eri osades ja väljaspool neid vaieldavaks; arvestades, et need reaktsioonid võivad pakkuda väärtuslikke kogemusi, mis moodustavad osa kriminaalkohtu pärandist, kuid arvestades, et need rõhutavad ka vajadust apellatsioonikoja ja teavituseprogrammi järele;
  - F. arvestades, et kriminaalkohus jätkab laialdast teavitustegevust, mille eesmärk on tutvustada oma tööd asjaomastele riikidele ja mis hõlmab näiteks kohtuprotsesside kajastamise edendamist kohalikus meedias, kohtu ametnike otsest teavitustegevust kohapeal ja sõjakuritegudega tegelevate riigi õigusasutuste suutlikkuse suurendamist, samuti arvukaid projekte, mille eesmärk on kindlaks teha parimad tavad;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0028.

Neljapäev, 12. märts 2009

- G. arvestades, et eelmainitud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonides S/RES/1503 (2003) ja S/RES/1534 (2004) kutsuti kriminaalkohut ja Rwanda asjade rahvusvahelist kriminaalkohut üles lõpetama kõiki uurimisi 2004. aasta lõpuks, kõiki esimese astme kohtuprotsesse 2008. aasta lõpuks ja kogu tööd 2010. aastaks; arvestades siiski, et kriminaalkohus on teatanud, et ta ei suuda lõpetada esimese astme kohtuprotsesse enne 2009. aasta lõppu, seda ka edasikaebuste suure arvu tõttu; arvestades, et seetõttu on vaja ÜRO Julgeolekunõukogu uut otsust kriminaalkohtu volituste pikendamiseks;
- H. arvestades, et kriminaalkohus on koostanud kava, mille kiitis heaks ÜRO Julgeolekunõukogu eespool nimetatud resolutsioonides ja mida nimetatakse kohtuasjade lõpetamise strateegiaks, mille eesmärk on tagada, et kohus viib oma töö lõpule edukalt ja õigeaegselt ning kooskõlas asjaomaste riikide õigussüsteemidega;
- I. arvestades, et nimetatud kava koosneb kriminaalkohtu volituste lõppemise kolmest etapist ja kavandatud tähtaegadest, ning arvestades, et praegune eesmärk on lõpetada kõik menetlused (kohtuprotsessid ja edasikaebused) 2011. aastaks või 2012. aasta alguseks; arvestades, et nende tulemuste saavutamiseks keskendub kriminaalkohus nüüd kõige kõrgematele juhtidele, keda kahtlustatakse kriminaalkohtu alluvuspiirkonnas toime pandud kuritegude eest vastutamises, on andnud keskmise ja madalama tasandi süüdistatavate kohtuasjad üle pädevatele riiklikele kohtutele ning on korraldanud kohtualuste ühiseid kohtuprotsesse, kuid tagada tuleb see, et liitmine ei mõjutaks süüdistatavate õigusi; arvestades, et riikide prokurörid ja kohtud võivad ise algatada ja menetleda paljusid kohtuasju ning nii ka tehakse, aga mõned riiklikud kohtud võivad mitte suuta või mitte tahta viia kriminaalmenetlusi läbi vastavalt õiglase kohtumõistmise rahvusvaheliste standarditele ja normidele ning üleandmine riiklikele kohtutele on mõnel juhul tekitanud asjaga vahetult seotud ohvrite ja tunnistajate vastuseisu;
- J. arvestades, et kriminaalkohtu kolm kohtukoda ja apellatsioonikoda on säilitanud täieliku produktiivsuse ja menetlevad paljude süüdistatavatega kohtuasju; arvestades, et kohtuasjade suunamine pädevatele riiklikele kohtutele on oluliselt mõjutanud kriminaalkohtu üldist töökoormust, kuid kriminaalkohtust sõltumatud asjaolud on põhjustanud teatavaid viivitusi ja ootamatuid viivitusi võib esineda ka edaspidi;
- K. arvestades ka, et kaks järelejäänud süüdistavat Ratko Mladić ja Goran Hadžić tuleb kohtu alla anda, ning arvestades, et nende tabamine sõltub riikide kohustuslikust koostööst kriminaalkohtu põhikirja artikli 29 kohaselt, sealhulgas koostöö põgenike otsimisel, vahistamisel ja üleandmisel ning selliste tõendite esitamisel, mis asuvad näiteks riiklikes arhiivides, ning arvestades, et tagaotsitavate süüdistatavate vahistamine ja üleandmine ning tõendite esitamine ei ole alati olnud vastutulelik;
- L. arvestades, et kriminaalkohtu põhikirja artiklis 21 on sätestatud, et igal süüdistataval on õigus kohtumõistmisele tema juuresolekul, ja arvestades, et kriminaalkohus ei saaks asja menetleda *in absentia* isegi juhul, kui tema käsutuses oleks rohkelt tõendeid;
- M. arvestades, et tunnustatakse kriminaalkohtu võetud kohustust oma töö kiiresti lõpule viia, aga lõpetamata kohtuasju tuleb menetleda ilma ebarealistlike tähtaegade surveta, sest selline surve võib kahjustada süüdistatava õigust õiglasele kohtumõistmisele; arvestades, et menetlusi ei või lihtsustada nii, et ohustaks veelgi kohtus tunnistust andvate ohvrite ja tunnistajate turvalisust ja heaolu, ning arvestades, et kriminaalkohtu kohtuasjade lõpetamise strateegia rakendamise kuupäev ei või tähendada seda, et kaks järelejäänud põgenikku jäävad karistusesta või pooleliolevad kohtuprotsessid lõpetatakse liigse tähtaegade surve all,
1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:
- a) tuleb meelde asjaolu, et üks põhiväärtustest, mis kajastus rahvusvahelise üldsuse otsuses luua kriminaalkohus, oli võitlus õigluse eest ja karistamatuse vastu; toetab täielikult kriminaalkohtu tööd, kuid juhib tähelepanu sellele, et töö on võimalik täielikult lõpule viia ainult siis, kui pooleliolevad kohtuprotsessid saab lõpetada liigselt kiirustamata ja kaks järelejäänud süüdistatavat Ratko Mladić ja Goran Hadžić antakse kohtu alla ja nende üle mõistetakse kohut;

Neljapäev, 12. märts 2009

- b) rõhutab, et menetlusi ei tohiks püüda kiirendada õiglase kohtuprotsessi arvel, ja kordab nüüd üldiselt jagatud seisukohta, et kriminaalkohtu pärandit ei hakata mõõtma ainult selle järgi, kas ta mõistab edukalt kohut nende üle, kes on vastutavad kriminaalkohtu alluvuspiirkonnas toime pandud kõige raskemate sõjakuritegude eest, vaid ka selle järgi, kas ta teeb seda kooskõlas kõige rangemate õigluse nõuetega;
- c) rõhutab, et kõrge kvalifikatsiooniga personali tööl hoidmine kriminaalkohtus on kohtumenetluste ja edasikaebuste eduka lõpetamise oluline tegur ning et kohtuasjade lõpetamise strateegias ette nähtud ajakava võib kiirendada pooleliolevate kohtumenetluste lõpetamiseks vajalike institutsiooniliste eriteadmiste siirdumist mujale; sellega seoses tunneb heameelt eelmainitud ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/63/256 üle, milles lubatakse kriminaalkohtul pakkuda töötajatele lepinguid kooskõlas kohtuasjade lõpetamise strateegia tähtaegadega ja uurida mitterahalisi stiimuleid põhitöötajate hoidmiseks;
- d) rõhutab asjaolu, et ühest küljest suurendab kohtuasjade lõpetamise strateegia lõpuleviimiseks määratud kuupäev kriminaalkohtu produktiivsust, aga teisest küljest kui soovitakse õiglast kohtlemist ning Ratko Mladići ja Goran Hadžići kohtuprotsessi läbiviimist, ei saa see kuupäev mingil juhul olla kriminaalkohtu tegevuse lõppemise kuupäev;
- e) palub seetõttu nõukogul kiiresti uurida, kas tuleks kaaluda kriminaalkohtu volituste pikendamist kahe aasta võrra ja kas sellest ajast piisaks, pidades meeles, et võimalikku pikendust tuleks kaaluda mitte üksnes ajalisest, vaid ka tulemuste seisukohast, ning kiirendada nende küsimuste käsitlemist ÜRO asjaomastes struktuurides;
- f) palub nõukogul ergutada ÜRO Julgeolekunõukogu võtma kohustust tagada kriminaalkohtule piisavad ressursid ja piisav toetus ÜRO üldeelarvest kuni kriminaalkohtu volituste lõpuni;
- g) nõuab tungivalt, et nõukogu toetaks jätkuvalt kriminaalkohtu jõupingutusi selle saavutamiseks, et kõnealused riigid tõhustaksid koostööd ja suurendaksid jõupingutusi kahe järelejäänud süüdistatava tabamiseks ning võimaldaksid seega kohtul oma volitusi täita, ning selgitaks koos ÜROga, et kahe järelejäänud põgeniku üle peab kohut mõistma kriminaalkohus või tuleb seda teha järeelmehhanismide kaudu, et vältida karistamatust;
- h) rõhutab, et kindral Ante Gotovina, Mladen Markačić ja Ivan Čermaki vastutuselevõtmiseks hädavajalikud olulised dokumendid tuleks üle anda pädevatele ametiasutustele; rõhutab, et tuleks täita kriminaalkohtu peaprokuröri Serge Brammerti hiljutine nõudmine teha kindlaks asjaomaste puuduvate dokumentide asukoht ja anda need dokumendid kohtu käsutusse;
- i) juhib tähelepanu sellele, et EL peaks pidevalt rõhutama, et Kopenhaageni kriteeriumite täitmine tähendab ka seda, et on olemas täielikult toimiv kohtusüsteem, mis suudab menetleda humanitaarõiguse rikkumiste kohtuasju, isegi kui kriminaalkohtu raamistik enam ei toimi; palub nõukogul sätestada selged nõuded, et hinnata kohtusüsteemi tulemuslikkust Lääne-Balkani riikides pärast kriminaalkohtu volituste lõppemist, muu hulgas selleks, et tagada vangistustingimuste vastavus rahvusvaheliste standarditele ja kriminaalkohtu otsuste järgimine, ning palub ELil suurendada toetust sõjakuritegude uurimisele ja kohtuprotsessidele riigis endas, näiteks õiguskaitseasutuste, õigusasutuste ja prokuratuuride abistamise teel, sealhulgas koolituse ja tunnistajakaitse rahastamise teel;
- j) tunnistab, et riikide ülemvõim jääb rahvusvahelise süsteemi nurgakiviks, ja juhib tähelepanu sellele, et on oluline, et ka rahvusvaheline üldsus toetaks Balkani riikide enda suutlikkuse arendamist, et kohalikud kohtud saaksid jätkata kriminaalkohtu alustatud tööd; toetab seda, et EL rahastab praegu näiteks teavitusprogramme demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu; palub sellega seoses komisjonil kaaluda kriminaalkohtu jätkamise strateegia tugevamat toetamist ning nõuab Lääne-Balkani riikide kohtuasutuste ja prokuratuuride koostöö tõhustamist, eriti väljaandmist ja vastastikust õigusabi hõlmavatel juhtudel;

Neljapäev, 12. märts 2009

- k) märgib, et väga tähtis on luua selge mehhanism kriminaalkohtu likvideerimise järel täitmata jäänud ülesannetega tegelemiseks, millega tagatakse, et kohtu pärandiga tugevdatakse kohtu loomist inspireerinud põhimõtteid;
- l) palub nõukogul viivitamata jätkata asjakohastes ÜRO struktuurides kavandatud menetlusi sellise mehhanismi loomiseks, mille eesmärk on tegeleda kiirete ja pikemaajaliste järelejäänud ülesannetega, näiteks tunnistajakaitse, kaitse tunnistajate hirmutamise eest, kohtu solvamisega seotud küsimused, asjade läbi vaatamine pärast uute süüütust tõendavate tõendite saamist, piirkonna kohtutele suunatud kohtuasjade menetlemise järelevalve (mida praegu teeb kriminaalkohtu prokuratuur Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) kaudu), vangistustingimused, armuandmise või karistuse leevendamise seotud küsimused jne; teeb ettepaneku esitada ÜRO Julgeolekunõukogule ettepanek luua võimaluse korral ühine büroo, mis tegeleks kriminaalkohtu ja Rwanda asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu ning Sierra Leone asjade erikohtu tulevaste ülejäänud ülesannetega;
- m) tuletab nõukogule meelde, et EL peaks eriti huvituma kriminaalkohtu pärandi kindlustamisest ning tagama, et selle arhiivid säilitatakse kindlas kohas ja võib-olla Lääne-Balkani piirkonnas, et need on nii täielikud ja ligipääsetavad kui võimalik ning et dokumendid on kättesaadavad Internetis; teeb ettepaneku tagada vaba juurdepääs ka kõikidele süüdistajatele ja kaitseadvokaatidele ning piisava aja möödudes ka ajaloolastele ja teadlastele;
- n) rõhutab, et kriminaalkohtu pärand tuleks siduda ka üldise leppimisprotsessiga; kutsub sellega seoses Lääne-Balkani riike ja ELi toetama nende valitsusväliste organisatsioonide ja teiste institutsioonide tööd, kes aitavad ohvreid, edendavad etniliste rühmade vahelist dialoogi ja mõistmist ning aitavad püüelda tõe ja leppimise poole;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ja teavitamise eesmärgil komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogule ning endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu presidendile.

Viies ülemaailmne veefoorum Istanbulis 16.–22. märtsil 2009

P6_TA(2009)0137

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon veevarude kohta seoses viienda ülemaailmse veefoorumiga Istanbulis 16.–22. märtsil 2009

(2010/C 87 E/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1997. aastal Marrakechis, 2000. aastal Haagis, 2003. aastal Kyotos ja 2006. aastal Méxicos toimunud nelja esimese ülemaailmse veefoorumini ministrite deklaratsioone;
- võttes arvesse Dublini konverentsi deklaratsiooni veevarude kohta seoses säästva arenguga (1992), milles soovatakse veevarude integreeritud haldamist, tunnistatakse vee väärtust kõikides selle kasutusvaldkondades ja võetakse kasutusele veehinna määramise põhimõtte;

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/58/217, milles kuulutatakse ajavahemik 2005–2015 „veega seotud rahvusvaheliste meetmete aastakümneks” ja 22. märts ülemaailmseks veepäevaks;
- võttes arvesse Bonnisi toimunud rahvusvahelise veekonverentsi ministrite deklaratsiooni (2001), milles rõhutatakse pakulist vajadust soodustada kõigi võimalike investorrühmade poolset rahastamist ning täiendada veepoliitika riiklikku rahastamist erakapitali lisamisega ja edendada samal ajal kohaliku tasandi meetmeid;
- võttes arvesse Monterrey konverentsi 2002. aastal, millel võeti kasutusele ülemaailmse veepartnerluse mõiste, mis tähistab mitmemõõtmelist dialoogi võrsete partnerite vahel, kelle hulka kuuluvad ettevõtjad, finantsasutused ja kodanikuühiskond, ning mis võeti kasutusele 2001. aastal Aafrika uues arengupartnerluses (NEPAD), Genovas toimunud G8 kohtumisel 2001. aastal ning 2003. aastal Aafrika partnerlusfoorumil;
- võttes arvesse Helsingis 1992. aastal sõlmitud ja 1996. aastal jõustunud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni konventsiooni, millega kehtestati õiguslik raamistik piirkondlikuks koostööks piiriüleste vooluveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise alal;
- võttes arvesse ÜRO tippkohtumist (New York, 6.–8. september 2000), millel määratleti aastatuhande arengueesmärgid, mille siht on vähendada 2015. aastaks poole võrra nende inimeste osakaalu, kellel puudub püsiv juurdepääs joogiveele;
- võttes arvesse 2008. aasta Zaragoza hartat „Uus kõikehõlmav visioon veevarude kohta” ning Zaragoza maailmanäituse sulgemispäeval 14. septembril 2008. aastal vastu võetud nn veetribüüni soovitusi, mis edastati ÜRO peasekretärile;
- võttes arvesse ÜRO teist veevarude haldamist käsitlevat ülemaailmset aruannet „Vesi, jagatud vastutus”, mis avaldati 2006. aastal;
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2004. aasta resolutsiooni siseturu strateegia prioriteetide kohta (2003–2006) ⁽¹⁾, mille lõikes 5 märgitakse, et „kuna vesi on inimkonna ühine ressurss, ei tohiks veeresursside haldamine olla allutatud siseturu reeglitele”;
- võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) 2006. aasta inimarengu aruannet, mille teema oli võim, vaesus ja ülemaailmne veekriis ning milles kõnealune ÜRO asutus osutas sellele, et vaesus, mitte vee füüsiline puudumine, on peamine põhjus, miks rohkem kui miljardil inimesel puudub juurdepääs veele;
- võttes arvesse oma 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni kohalike omavalitsuste ja arengukoostöö kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 15. märtsi 2006. aasta resolutsiooni neljanda ülemaailmse veefoorumi kohta Méxicos (16.–22. märts 2006) ⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendis läbi viidud olulisi Euroopa kodanikuühiskonna algatusi vee ja kõikide õiguse kohta omada juurdepääsu joogiveele, nagu valitud esindajate ja kodanike maailma veeassamblee (AMECE, 18.–20. märts 2007), Rahu ja Veevarud (12.–13. veebruar 2009) ning memorandum veeresursside käsitleva ülemaailmse protokolliga kohta, mida arutati;
- võttes arvesse komisjonile esitatud suuliselt vastatavat küsimust B6-0113/2009 viienda ülemaailmse veefoorumi kohta Istanbulis 16.–22. märtsil 2009;
- võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,

⁽¹⁾ ELT C 102 E, 28.4.2004, lk 857.

⁽²⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 249.

⁽³⁾ ELT C 291 E, 30.11.2006, lk 294.

Neljapäev, 12. märts 2009

- A. arvestades, et vee ja kanalisatsiooni puudumine põhjustab igal aastal 8 miljoni inimese surma, rohkem kui miljardil inimesel puudub lihtne ja taskukohane juurdepääs joogiveele ning peaaegu kahel ja poolel miljardil inimesel puudub juurdepääs kanalisatsioonile;
- B. arvestades, et 2,8 miljardit inimest elavad piirkondades, mis kannatavad veenappuse all, ning see arv suureneb 2030. aastaks 3,9 miljardini;
- C. arvestades, et kliimamuutus ohustab kõige enam vaeseid elanikkonna rühmi, kelle suutlikkus sellega kohaneda on ühtlasi kõige väiksem;
- D. arvestades, et rahvusvaheline põllumajandustööstus kasutab maailmas kõige rohkem magevett (70 % kogu maailma veekasutusest), mille ta saab väga odavalt, ning et veevarude liigne kasutamine on toonud kaasa veekogude reostuse ja pinnase üldise lagunemise süvenemise ja laienemise, mis tekitab üha struktuursemat põua esinemise sagenemist;
- E. arvestades, et ratsionaalsed veevarustusteenused ja veemajandus peaksid määratlema hinnataseme, mis hoiab ära vee liigse kasutamise teatud sektorites ja võimaldab investeerida infrastruktuuri hooldamisse ja parandamisse, ning sellele peavad lisanduma kõrvalmeetmed, et tagada õiglane veejaotus ja valitsuste toetus, mis võimaldaks vaestel perekondadel maksta põhilisi vajadusi rahuldava veekasutuse eest;
- F. arvestades, et veele eraldatavad üldised toetused, mis viivad vee hinna kunstlikult alla, toovad kaasa vee liigse kasutamise teatud sektorites ja on üks peamine veepuuduse põhjus;
- G. arvestades, et vee jaotus on äärmiselt ebavõrdne, kuigi see peaks olema üldine põhiõigus, mida kavatatakse ja hallatakse selleks kõige sobivamal kohalikul tasandil;
- H. arvestades, et veevarustuse liberaliseerimine ja dereguleerimine arengumaades ja eelkõige vähimarenenud riikides võib range reguleeriva raamistiku puudumise korral tuua kaasa hinnatõusu, mis mõjutab kõige vaesemaid ja vähendab nende jaoks vee kättesaadavust;
- I. arvestades, et avaliku ja erasektori partnerlused, mis peavad ühendama ranged ja läbipaistvad eeskirjad avaliku sektori omandi ja erainvesteeringutega peavad olema suunatud kõigile vee ja kanalisatsiooni kättesaadavuse parandamisele ning tagama kulutõhusa kasutamise;
- J. arvestades, et vee töhuse haldamise peamised takistused on järgmised: veele omistatud vähene poliitiline ja majanduslik tähtsus, halb haldamine, ebapiisav õiguslik raamistik, läbipaistvuse puudumine läbirääkimistel ja lepingute sõlmimisel, korruptsioon ning hinnataseme teemalise arutelu puudumine;
- K. arvestades, et Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) sõnul on veele ja kanalisatsioonile ametlikust arenguabist eraldatav osa 9 % kahepoolsest ja 4,5 % mitmepoolsest ametlikust arenguabist ning see on halvasti jaotatud, sest vähimarenenud riigid on saanud nendest vahenditest 24 %, kuigi nemad vajavad seda kõige rohkem;
- L. arvestades, et iga kolme aasta tagant korraldatav ülemaailmne veefoorum on võimalus arutada vee ja veevarude haldamisega seotud ülemaailmseid poliitilisi otsuseid ja seada sellealaseid suuniseid, ning pidades kahetsusväärseks, et siiani ei ole ülemaailmse veefoorumi meetmeid ÜRO töösse piisavalt integreeritud;
1. kinnitab, et vesi on inimkonna ühine ressurss ja juurdepääs joogiveele peab olema üldine põhiõigus; nõuab kõigi vajalike meetmete võtmist, et tagada enim puudustkannatavatele elanikkonnarühmadele 2015. aastaks juurdepääs joogiveele;
2. märgib, et vesi on avalik hüve, mis peab olema avaliku sektori kontrolli all ka siis, kui seda haldab kas osaliselt või täielikult erasektor;

Neljapäev, 12. märts 2009

3. rõhutab, et veeressursside haldamise poliitika peab ühtlasi kaasama rahvatervise ja keskkonna kaitsmise valdkondi ning ülemaailmne veefoorum peaks aitama demokraatlikul, kaasaval ja konsensuslikul viisil kaasa strateegiate väljatöötamisele, mis soodustavad vee kõrgetasemelist kvaliteeti tagavaid majandus- ja põllumajandusarengu vorme;
4. nõuab selliste vee jaotamise üldiste toetusüsteemide kaotamist, mis ohustavad veeressursside tõhusa haldamise stiimuleid ja soodustavad vee liigset kasutamist, et vabastada vahendid sihipäraseks toetuseks, eriti vaestele ja maapiirkonna elanikkonna rühmadele, eesmärgiga tagada kõigile juurdepääs veele;
5. rõhutab, et on otstarbekas asutada ühine veeressursside haldusstruktuur sama valgla ääres asuvate riikide vahel, et luua või tugevdada solidaarsust ja leevendada seeläbi pingeid või lahendada konflikte;
6. tuletab meelde naiste olulist rolli veevarustuse, veevarude haldamise ja nende kaitsmise valdkonnas;
7. nõuab liikmesriikidelt vaatamata finantskriisile, et nad suurendaksid oma panust ametlikus arenguabis, et saavutada aastatuhande arengueesmärgid joogiveega varustamise valdkonnas, mille investeerimisvajadused ulatuvad aastas 180 miljardi USA dollarini;
8. nõuab, et kümnenda Euroopa Arengufondi raames suurendataks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidele eraldatavaid Euroopa veerahastu vahendeid ning et arendataks uusi rahastamisvahendeid, kaasa arvatud erasektori vahendeid, ja uuenduslikke partnerlusi, eriti solidaarset rahastamist;
9. soovib, et kahepoolse ametliku arenguabiga toetatakse teatud mitmepoolseid meetmeid, nagu Aafrika veealgatust;
10. on seisukohal, et ametlikku arenguabi tuleb kasutada koos kohalike asutuste rahaliste vahendite, vabatahtlike annetuste, pangalaenude ja erasektori kapitaliga, et tagada vee valdkonnas võimalikult terviklik rahastamine;
11. nõuab tagatismehhanismide loomist, mille võiksid välja töötada finantsasutused ja arengukoostöö organisatsioonid, et vastata investorite ettevaatlikkusele veeturul;
12. kinnitab, et riik, kelle ülesanne on määratleda poliitika ja vajalikud vahendid, valida partnerid ja jagada vastutusvaldkonnad, jääb veepoliitikas tähtsaks osalejaks ka siis, kui ta delegeerib selle poliitika rakendamise kohalikele asutustele;
13. rõhutab, et veevarude haldamine peaks toimuma detsentraliseeritud, osaleva ja integreeritud lähene-misviisi alusel, mis ühendab kasutajad ja otsustajad veepoliitika kujundamisel kohalikul tasandil;
14. kutsub komisjoni üles töötama välja vett käsitlevaid teadlikkuse suurendamise programme nii Euroopa Liidus kui ka partnerriikides;
15. rõhutab vajadust toetada kohalikke asutusi nende püüdlustes tagada veeressursside demokraatlik haldamine, mis oleks tõhus, läbipaistev, reguleeritud ja austaks säästva arengu eesmärke, et rahuldada elanikkonna vajadusi;
16. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tunnistama kohalike asutuste põhirolli veeressursside kaitsmisel ja haldamisel, et nad võtaksid kõikjal vastutuse veesektori haldamise eest, ning peab kahetsusväärseks, et Euroopa kaasrahastamisprogrammides ei kasutata Euroopa Liidu kohalike asutuste potentsiaali piisavalt ära;

Neljapäev, 12. märts 2009

17. kutsub seega nõukogu ja komisjoni üles julgustama Euroopa Liidu kohalikke omavalitsusi investeerima osa kasutajatelt vee- ja kanalisatsiooniteenuste eest saadud tasudest detsentraliseeritud koostöömeetmetesse;
18. nõuab avaliku omandi säilitamist arvestades ja asjakohase õigusliku reguleeriva raamistiku raames pingutuste suurendamist erasektori kaasamiseks veejaotusse, et saada kasu selle kapitalist, oskusteabest ja tehnoloogiast eesmärgiga parandada vee ja sanitaarrajatiste kättesaadavust kõigile ja saavutada, et juurdepääsu veele tunnistatakse kui põhiõigust;
19. on seisukohal, et riigi ülesanne on integreerida väikesed eraõiguslikud teenuseosutajad riiklikesse veevarustusstrateegiatesse;
20. on seisukohal, et avaliku ja erasektori partnerlus, mille raames avalik sektor jääb infrastruktuuri omanikuks ja sõlmib halduslepingu erasektoriga, võib olla üks võimalus parandada taskukohast juurdepääsu veele ja kanalisatsioonile;
21. nõuab uute lähenemisviiside edendamist, nagu maapiirkondade niisutussüsteemid ja haljasalade loomine linnade ümbruses, et suurendada toiduainetega kindlustatust ja kohalikku sõltumatust;
22. on seisukohal, et kohalike valitsusväliste organisatsioonide vahendaja roll suhtluses elanikkonnaga on asendamatu projektide edu tagamisel vaestes riikides;
23. soovib keskmise tariifi arvutamise süsteemi kehtestamist, mis võimaldaks tagada kõige enam puudustkannatavatele inimestele juurdepääsu veele taskukohase hinnaga;
24. on veendunud, et kasutada tuleb ka kohalikke sääste, mis eeldab, et valitsused kaotavad kõik kohalike finantsturgude arengut takistavad seadusandlikud, maksualased või halduslikud takistused;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kasutusele veemajanduse toetamise poliitikat, mis põhineb põhimõttel, et juurdepääs puhtale veele peab olema üldine, õiglane ja mittediskrimineeriv;
26. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid lihtsustaksid ja toetaksid arengumaade pingutusi kliimamuutuse mõjudega kohanemisel ja nende vähendamisel; tuleb sellega seoses meelde vajadust luua kiiresti ülemaailmne kliimamuutuse vastu võitlemise liit;
27. palub lisada vee ja veemajanduse ning üldise veele juurdepääsu õiguse temaatika kokkulepete päevakorda, mida arutatakse Kopenhaagenis Kyoto protokollile tulevikku käsitleval kliimakonverentsil (COP 15, 7.–18. detsember 2009), võttes ühtlasi arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma ekspertide rühma tööd;
28. rõhutab, et veevarustuse ja haldamise poliitika väljatöötamisel tuleb arvesse võtta vaeste, eriti kliimamuutuse poolt kõige enam ohustatud elanikkonna vajadusi;
29. kutsub nõukogu eesistujat üles esindama Euroopa Liitu Istanbulis toimival veefoorumil ja järgima järgmist:
- käsitlema juurdepääsu joogiveele kui inimese olulist põhiõigust ja mitte kui tarbekaupa, mis allub ainult turueeskirjadele;
  - kaitsma käesolevas resolutsioonis esitatud seisukohti;

Neljapäev, 12. märts 2009

30. soovib, et ÜRO raames alustataks läbirääkimisi kõnealust õigust tunnistava rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks; kutsub ELi liikmesriike ja ELi eesistujariiki üles tegema sellesuunalisi poliitilisi ja diplomaatilisi algatusi ÜRO Peaassambleel ja ÜRO inimõiguste nõukogus;

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, AKV-ELi ministrite nõukogule, ÜRO peasekretärile ja ülemaailmse veelepingu rahvusvahelise komitee peasekretariaadile.

EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides

P6_TA(2009)0138

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides käsitleva lähenemisviisi kohta

(2010/C 87 E/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 10/2008 „EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides”;
- võttes arvesse ÜRO 18. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles määratletakse aastatuhande arengueesmärgid rahvusvahelise üldsuse ühiselt kehtestatud kriteeriumidena vaesuse kaotamiseks;
- võttes arvesse komisjoni 7. oktoobri 2005. aasta teatist „Kiirendada edasiminekut aastatuhande arengueesmärkide suunas: Euroopa Liidu panus” (KOM(2005)0132);
- võttes arvesse 1994. aastal rahvusvahelisel rahvastiku- ja arengukonverentsil vastu võetud tegevuskava ⁽¹⁾;
- võttes arvesse AKV-ELi 14. parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni tervishoiule ja ravimitele juurdepääsu kohta, erilise rõhuga tähelepanuta jäetud haigustele ⁽²⁾;
- võttes arvesse temaatilise programmi 2007-2013 „Investeeringud inimestesse” strateegiadokumenti, mis põhineb määrusel (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend;

⁽¹⁾ A/CONF.171/13/Rev.1.

⁽²⁾ ELT C 58, 1.3.2008, lk 29.

Neljäpäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) 2008. aasta maailma terviseraportit „Esmatavandite tervishoid – rohkem kui kunagi varem”;
  - võttes arvesse oma 20. juuni 2007. aasta resolutsiooni aastatuhande arengueesmärkide kohta - vahekokkuvõtte⁽¹⁾ ja 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni emade suremuse teema kohta 25. septembril 2008 toimuva aastatuhande arengueesmärke käsitleva ÜRO kõrgetasemelise kohtumise eel⁽²⁾;
  - võttes arvesse komisjonile esitatud suulist küsimust O-0030/2009 - B6-0016/2009 kontrollikoja eriaruande kohta nr 10/2008 „EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides”;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et tervishoiusektori rahastamine EÜ poolt proportsionaalselt kogu arenguabist ei ole 2000. aastast alates suurenenud, vaatamata komisjoni otsustavusele täita aastatuhande arengueesmärgid ja tervishoiukriisile Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides;
- B. arvestades, et EÜ ei ole süstemaatiliselt tegutsenud selle nimel, et tagada piisav tervishoiualane asjatundlikkus tervishoiupoliitika asjakohaseks rakendamiseks;
- C. arvestades, et ehkki üldise eelarvetoetuse praeguses struktuuris on seoseid tervishoiusektoriga, ei ole selle rakendamisel neid seoseid piisavalt uuritud ega piisavalt tegeletud elanikkonna vaeseimate kihtide vajadustega;
- D. arvestades, et tervishoiusektorile keskenduvat valdkondlikku eelarvetoetust on komisjon Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides vähe kasutanud;
- E. arvestades, et pool Saharast lõunasse jäävate Aafrika riikide elanikkonnast elab siiani vaesuses, ning arvestades, et Aafrika on ainus manner, mis ei tee edusamme aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas, eriti terviseiga seotud kolme eesmärgi suunas, mis puudutavad väikelaste suremust, emade suremust ning HIV/AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastast võitlust – need eesmärgid on vaesuse probleemi lahendamiseks otsustava tähtsusega, kuid nende saavutamine 2015. aastaks on kõige vähem tõenäoline;
- F. arvestades, et vaatamata tervishoiuprojektides täheldatud jätkusuutlikkuse probleemidele on see abi jagamise meetod osutunud Saharast lõunasse jäävate Aafrika riikide tervishoiusektori toetamisel kasulikuks;
- G. arvestades, et igal aastal sureb kõhulahtisuse ja kopsupõletiku tõttu enne viieaastaseks saamist 3,5 miljonit last,
1. on seisukohal, et nõrk tervishoiusüsteem, sealhulgas inimressursside kriis, on tervishoiuga seotud aastatuhande arengueesmärkide saavutamise peamiseks takistuseks, ning rõhutab, et tervishoiusüsteemide tugevdamine peaks olema vaesuse vähendamisel oluline element; on veendunud, et põhitervishoiu infrastruktuur vajab stabiilset pikaajalist rahalist toetust, kui tervishoiualaseid aastatuhande arengueesmärke soovitakse saavutada;
  2. on seisukohal, et paremate tervishoiualaste tulemuste ja rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud tervishoiu arengu eesmärkide saavutamiseks tuleb võtta ühised kohustused; tervitab sellega seoses arenguriikide võetud kohustust jõuda selleni, et 15 % riigi eelarvest investeeritaks tervishoidu koostöös Aafrika liidrite poolt 2001. aasta aprillis Abujas (Nigeeria) võetud kohustustele (Abuja 15 % eesmärk); väljendab kahetsust, et EÜ eraldas üheksandast Euroopa Arengufondist (EAF) tervishoiule ainult 5,5 % kogutoetusest;

⁽¹⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 232.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid: P6_TA(2008)0406.

Neljapäev, 12. märts 2009

3. nõuab tungivalt, et komisjon tugevdaks toetust tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides ja vaataks läbi EÜ poolse rahastamise tasakaalu, et seada tervishoiusüsteemi toetamine esikohale;
4. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks kümnenda EAFi vahekokkuvõtet tehes tervishoiusektorile eraldatud vahendeid, sõltumata laiaulatuslikust strateegiast, mis hõlmab toetust tervishoiu näitajaid laiemalt mõjutavatele sektoritele, nagu haridus, vesi ja sanitaaringimused, maaelu areng ja juhtimine;
5. rõhutab, et arengukoostöö rahastamishandi raames võetud kohustus eraldada 20 % vahenditest aastaks 2009 tervishoiu ja põhihariduse parandamisele peaks sidususe tagamiseks kehtima kõigi Euroopa arengupoliitika kulutuste, sealhulgas EAFi kulude kohta; palub komisjonil teatada 10. aprilliks 2009 parlamendi pädevatele komisjonidele, kui suur protsent – riikide kaupa – kogu Saharast lõunasse jäävatele Aafrika riikidele eraldatud arenguabist suunati põhi- ja keskharidusele ning põhitervishoiule;
6. palub nõukogul tuua EAF ELi eelarve raamesse, nagu parlament on korduvalt nõudnud; see võimaldaks suuremat poliitilist sidusust ning parlamendile paremat ülevaadet arengukulutustest;
7. nõuab komisjonilt tungivalt, et tervishoiusektori dialoogides oleks tagatud piisav tervishoiualane asjatundlikkus; selleks tuleb vaadata, et kõikides delegatsioonides, mille kesksete teemade hulgas on tervishoid, oleks tervishoiu spetsialiste, teha konfliktijärgsetes riikides tihedamat koostööd Euroopa Humanitaarabi Ameti (ECHO) tervishoiuõustajatega, luua tihedamaid partnerlussidemeid Maaailma Tervishoiuorganisatsiooniga nende teadmiste kasutamiseks ja sõlmida ametlikke lepinguid ELi liikmesriikidega nende teadmiste kasutamiseks; palub komisjonil saata 10. aprilliks 2009 parlamendi pädevatele komisjonidele ülevaade selle kohta, mitu tervishoiu- ja hariduseksperti on komisjon kõnealuses piirkonnas kättesaadavaks teinud, nii delegatsioonide tasandil kui ka oma peakontorites, samuti täpne ajakava/ülevaade 2009. ja 2010. aasta kohta, milles on näidatud, kuidas komisjon kavatseb seda arvu suurendada ja kus need inimesed paiknema hakkavad, nii et komisjoni vastuseid saaks arvesse võtta 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusel;
8. palub komisjonil anda Ülemaailmsele AIDSi, Tuberkuloosi ja Malaaria vastu Võitlemise Fondile (GFATM) tehnilist abi riikide tasandil toetustaotluste koostamiseks ja toetuslepingute rakendamiseks, samuti anda EÜ peakorterile tagasisidet, kindlustamaks, et see täidab GFATMi juhatuses olulist rolli;
9. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks oma tegevusmahtu nii töötajate kui ka vahendite osas, seda nii peakontoris kui ka delegatsioonide tasandil, et toetada oma tervishoiustrateegiat neis riikides ja tagada GFATMi väljamaksete tulemuslikkus; nõuab suurema prioriteedi andmist kergesti välditavatele haigustele, nagu kõhulahtisusega seotud haigused, mida saab suuresti ära hoida selliste lihtsate vahenditega nagu seebi üldine kättesaadavus ja asjakohased kampaaniad teadlikkuse tõstmiseks kätepesu vajalikkusest;
10. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks üldist eelarvetoetust tervishoiu tugevdamiseks paremini, määrares kindlaks tulemusnäitajad, millega mõõta edusamme Abuja 15 % eesmärgi saavutamisel ja täitmise taset (riigi rahanduse juhtimine ja hangete puudused), tehnilist abi tervishoiusektori poliitilisele dialoogile ja usaldusväärseid statistilisi süsteeme;
11. kinnitab, et aastatuhande arengueesmärkide lepingutega on võimalik tagada jätkusuutlikud, pikaajalised investeeringud tervishoiu arenguriikides ja aidata neil riikidel saavutada aastatuhande arengueesmärgid, kuid ainult juhul, kui komisjon tagab, et aastatuhande arengueesmärkide lepingutes keskendutakse peamiselt tervishoiu- ja haridussektorile; toonitab siiski, et aastatuhande arengueesmärkide lepingud on vaid osa lahendusest, kui tegemist on abi tõhususe parandamisega ja arengu kiirendamisega tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas; nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja ka alternatiivseid lähenemisviise, eriti nende riikide jaoks, kes ei ole veel valmis aastatuhande arengueesmärkide lepingute sõlmimiseks – need riigid on tervishoiualaste eesmärkide saavutamisest sageli kõige kaugemal ja vajavad suuremat arenguabi kõige enam;

Neljapäev, 12. märts 2009

12. palub komisjonil kasutada eesmäärke, mis võimaldavad poliitika tulemusi otseselt mõõta, ning võtta kasutusele mehhanismid ja järelevalvemeetmed tagamaks, et üldeelarve toetusest läheks piisav osa põhivajaduste katmiseks, eelkõige tervishoiule ja haridusele; rõhutab, et see peab käima käsikäes suutlikkuse arendamise toetamisega; palub komisjonil teavitada parlamenti võetud meetmetest 2009. aasta lõpuks;
13. nõuab suutlikkuse tõstmist kõikides ministeeriumides, et tagada eelarvetoetuse kulutuste kaudu parem tulemuslikkus tervishoiuvaldkonnas, kuna riikide omavastutus on liiga sageli piiratud rahandusministeeriumidega;
14. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks paremini valdkondlikku eelarvetoetust; palub komisjonil vaadata läbi üldine nõue, et valdkondlikku eelarvetoetust saab kasutada ainult siis, kui tervishoid on sihtvaldkond, ja vaadata läbi ka praegune vahendite jagamine valdkondliku eelarvetoetuse ning üldise eelarvetoetuse vahel;
15. kutsub komisjoni üles toetama parlamentide, kodanikuühiskonna ja kohalike ametivõimude kontrolli eelarvest antava toetuse üle, et tagada tugev ja selge side eelarvest antava toetusabi ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamise vahel;
16. mõistab hukka asjaolu, et ainult piiratud arvus partnerriikides (kuues) valiti tervishoid kümnenda EAFi raames sihtvaldkonnaks; nõuab tungivalt, et komisjon julgustaks riike süstemaatiliselt suurendama riiklike kulutusi tervishoiule tulemusnäitajate kasutamise teel, keskendudes nendele suurendustele üldistes eelarvetoetuste rahastamise lepingutes;
17. kutsub komisjoni üles täitma palju jõulisemalt dialoogi vahendaja rolli partnerriikide valitsuste ja kodanikuühiskonna, erasektori ning riikide parlamentide vahel;
18. nõuab tungivalt, et komisjon koostaks ja edastaks selged juhised selle kohta, millal iga vahendit tuleks kasutada ja kuidas kasutada neid kombineeritult, et saavutada maksimaalne sünergia; kutsub komisjoni üles tagama eri rahastamisvahendite ühtsust, võttes arvesse olukorda konkreetses riikides, et tagada edusamme tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel;
19. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid kasutaksid ELi tegevusjuhendit tööjaotuse kohta arengupoliitikas, et tagada tervishoiukulutuste ja -programmide parem koordineerimine ning ühtlasi tagada enama tähelepanu pööramine abita jäänud riikidele, sealhulgas kriisis olevatele ja nõrkadele riikidele;
20. palub komisjonil määrata tihedas koostöös kontrollikojaga kindlaks, kuidas kontrollikoja aruandes märgitud puudujääkidega tuleks tegeleda, ning teavitama parlamendi pädevaid komisjone nende arutelude tulemustest 2009. aasta lõpuks;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, kontrollikojale ning asjaomaste Aafrika riikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. märts 2009

Ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) elluviimine

P6_TA(2009)0139

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) elluviimise kohta

(2010/C 87 E/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ja Euroopa Keskpanga 4. mai 2006. aasta ühisavaldust ühtse euromaksete piirkonna kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2007. aasta augusti üldtoimetist nr 71 ühtse euromaksete piirkonna majandusliku mõju kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiivi 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul⁽¹⁾ (makseteenuste direktiiv);
  - võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus välismaksete kohta ühenduses (KOM(2008)0640);
  - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2008. aasta novembri kuuendat SEPA eduaruannet;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et ühtne euromaksete piirkond (SEPA) on mõeldud makseteenuste ühtse turuna, kus toimib tõhus konkurents ning kus ei tehta vahet eurodes sooritatavatel piiriülestel maksetel ja siseriiklikel maksetel;
- B. arvestades, et SEPA ei ole üksnes Euroopa Maksenõukogu eneseregulatsiooni algatus, vaid ka oluline avaliku poliitika algatus, mis tugevdab majandus- ja rahaliitu ning Lissaboni tegevuskava; arvestades, et SEPA toetab makseteenuste direktiiv, millega tagatakse vajalik ühtlustatud õiguslik raamistik, ning seetõttu on Euroopa Parlament SEPA edukusest eriliselt huvitatud;
- C. arvestades, et üleminek SEPA-le algas ametlikult 28. jaanuaril 2008. aastal, mil käivitati SEPA krediidikorralduse maksevahend, samas kui SEPA kaardimaksete raamistik on olnud jõus 1. jaanuarist 2008. aastal, ning et SEPA otsekorraldusskeem peaks hakkama tööle 1. novembril 2009. aastal;
- D. arvestades, et õiguslikult siduvat tähtaega SEPA vahenditele üleminekuks seatud ei ole, kuigi kõik kaasatud osalised on nüüdseks ühel arvamusel, et see on SEPA edukuse jaoks mõõdapääsmatu;
- E. arvestades, et üleminek SEPA-le on olnud loid: 1. oktoobri 2008. aasta seisuga tehti vaid 1,7 % kõikidest tehingutest SEPA krediidikorralduse abil;
- F. arvestades, et on oluline, et kõik asjaomased sidusrühmad – õigusloojad, pangandus ja makseteenuste kasutajad (eelkõige avalik sektor, kes on suuremahuline maksetoodete kasutaja) – aitaksid kaasa SEPA elluviimisele;

⁽¹⁾ ELT L 319, 5.12.2007, lk 1.

Neljapäev, 12. märts 2009

- G. arvestades, et SEPA vahendite kasutamine üksnes piiriüleste maksetehingute puhul ei tooks kaasa SEPA projekti edu, kuna säiliks killustatus ja ei suudetak saavutada eeldatavat kasu pangandusele ning selle klientidele;
- H. arvestades, et 4. septembril 2008. aastal teatas komisjon ja Euroopa Keskpank Euroopa Maksenõukogule, et nad olevat valmis toetama mitmepoolse vahendustasu ideed piiriüleste otsekorralduste puhul SEPA raamistikus tingimusel, et niisugused tasud on objektiivselt põhjendatud ja kohaldatavad üksnes piiratud aja jooksul;
- I. arvestades, et komisjon juhtis tähelepanu kehtiva mitmepoolse vahendustasuga seotud mureküsimumustele ning et tööstusel on raskusi nõuetekohase lahenduse leidmisel;
- J. arvestades, et seoses SEPA kaardimaksete raamistikul põhineva ELi kaardilahenduse leidmisega tuleks lahendada ka mitmepoolse vahendustasu kohaldamise küsimus;
- K. arvestades, et tuleks tagada olemasolevate otsekorralduslepingute jätkuv õiguslik kehtivus, kuna uute lepingute allkirjastamise kohustus siseriiklikelt otsekorraldusskeemidelt SEPA otsekorraldusskeemile üleminekul oleks koormav,
1. rõhutab oma jätkuvat toetust SEPA loomisele, kus toimib tõhus konkurents ning kus ei tehta vahet eurodes sooritatavatel piiriülestel maksetel ja siseriiklikel maksetel;
  2. kutsub komisjoni üles seadma SEPA vahenditele üleminekuks selge, asjakohase ja siduva lõpptähtaja, mis ei tohiks olla hiljem kui 31. detsember 2012 ning pärast mida tuleks kõik eurodes sooritatavad maksed teostada SEPA standardeid kasutades;
  3. kutsub komisjoni üles tagama õiguskindluse mitmepoolse vahendustasu kohaldamise osas piiriüleste otsekorralduste suhtes, mis kehtib eelkõige üleminekuaja määramise kohta, mille lõppedes peaks olema võimalik mitmepoolsete vahendustasude säilitamine eeldusel, need on kooskõlas komisjoni suunistega, mis tuleks vastu võtta niipea kui võimalik ning mis peaks põhinema läbipaistvuse ja võrreldavuse põhimõtetel ning makseteenuste pakkujate osutatud teenuste kulude ja tasude seirel;
  4. kutsub komisjon üles selgitama täiendavalt kaardimaksete mitmepoolse vahendustasu küsimust;
  5. nõuab suuremaid jõupingutusi liikmesriikides asjakohaste lahenduste leidmiseks, et tagada olemasolevate otsekorralduslepingute jätkuv õiguslik kehtivus SEPA otsekorraldusskeemis;
  6. kutsub liikmesriike üles julgustama oma riiklikke haldusorganeid kasutama SEPA vahendeid niipea kui võimalik ning andma neile üleminekuprotsessis kiirendava rolli;
  7. kutsub komisjoni üles tagama, et SEPA vahenditele ülemineku tulemuseks ei oleks liidu kodanike jaoks veelgi kulukam maksesüsteem;
  8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpankale ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 12. märts 2009

ELi ja Brasiilia strateegiline partnerlus

P6_TA(2009)0140

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta (2008/2288(INI))

(2010/C 87 E/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule, mille esitas Véronique De Keyser PSE fraktsiooni nimel Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta (B6-0449/2008);
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist;
- võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse ja Brasiilia Liitvabariigi vahelise koostöö raamlepingut ⁽¹⁾;
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Ameerika lõunaosa ühisturu ja selle osalisriikide piirkondadevahelise koostöö raamkokkulepet ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2001. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika suhete ühise strateegia ning ülemaailmse partnerluse kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 27. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika tugevdatud partnerluse kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Teel ELi ja Brasiilia strateegilise partnerluse poole” (KOM(2007)0281);
- võttes arvesse 4. juulil 2007. aastal Lissabonis ELi ja Brasiilia esimesel tippkohtumisel tehtud ühisavaldust;
- võttes arvesse oma 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide viienda tippkohtumise kohta Limas ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide viiendal tippkohtumisel 16. mail 2008. aastal Limas, Peruu vastu võetud Lima deklaratsiooni;
- võttes arvesse 22. detsembril 2008. aastal Rio de Janeiro ELi ja Brasiilia teisel tippkohtumisel tehtud ühisavaldust;
- võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A6-0062/2009),

⁽¹⁾ EÜT L 262, 1.11.1995, lk 54.

⁽²⁾ EÜT L 69, 19.3.1996, lk 4.

⁽³⁾ EÜT C 140 E, 13.6.2002, lk 569.

⁽⁴⁾ ELT C 296 E, 06.12.2006, lk 123.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0177.

Neljapäev, 12. märts 2009

- A. arvestades, et Brasiilia piirkondlik ja ülemaailmne tähtsus on üha kasvanud ja temast on saanud üks ELi peamisi dialoogipartnereid;
- B. arvestades, et Brasiilia ja Euroopa Liit on partnerid, kellel on sama maailmavaade ja kes võivad kogu maailmas muudatusi ja lahendusi edendada;
- C. arvestades, et ELi ja Brasiilia esimesel tippkohtumisel algatati Euroopa Liidu ja Brasiilia vaheline strateegiline partnerlus, mis rajaneb poolte tihedatel ajaloolistel, kultuurilistel ja majanduslikel sidemetel, ja EL-Brasiilia teisel tippkohtumisel võeti vastu ühine tegevuskava, mis peab saama poolte strateegilise partnerluse raamistikuks kolme aasta jooksul;
- D. arvestades, et partnerid jagavad põhiväärtusi ja põhimõtteid, näiteks demokraatia, õigusriigi põhimõtted ning inimõiguste ja põhivabaduste edendamine, turumajandus ja sotsiaalne ühtekuuluvus, mis on põhilised eeltingimused strateegilise partnerluse arendamiseks;
- E. arvestades, et mõlema piirkonna tegevuskavade prioriteetid on muutunud, muu hulgas seoses poliitilise ja majandusliku integratsiooni, majanduse kiireneva globaliseerumise ning demokraatia, inimõiguste ja keskkonna teemalise arutelu olulisusega;
- F. arvestades, et Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (UNASUR) asutamise kaudu on Brasiilia olnud Lõuna-Ameerika integratsiooni eesotsas;
- G. arvestades, et strateegiline partnerlus annab märkimisväärse tõuke Euroopa – Ladina-Ameerika ülemaailmse piirkondadevahelise partnerluspiirkonna loomisele 2012. aastaks, mille kohta parlament oma eespool nimetatud 27. aprilli 2006. aasta resolutsioonis ettepaneku tegi;
- H. arvestades, et Euroopa–Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee (Eurolat) loomine oli otsustav samm ELi ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete demokraatliku legitiimsuse ja poliitilise mõõtme tugevdamiseks, ning arvestades, et Mercosuri parlamendi tulevane ühinemine assambleega tugevdab Eurolati rolli kahe piirkonna vahelise poliitilise dialoogi alalise foorumina,
1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:
- a) strateegiline partnerlus peaks moodustama osa kahe piirkonna vahelisest lähenemisviisist ja Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide vahelisi suhteid puudutavast üldisest lähenemisviisist, mis on ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide tippkohtumiste raames otsustatud kahe piirkonna vahelise strateegilise partnerluse aluseks;
- b) strateegilisest partnerlusest tuleneva poliitilise dialoogi eelismehhanismid peaksid andma tõuke suhetele erinevate piirkondlike integratsiooniprotsessidega ja nende vahel, eesmärgiga kaitsta strateegilise partnerluse väärtusi ning tugevdada mitmepoolset lähenemisviisi rahvusvahelistes suhetes;
- c) strateegiline partnerlus peaks andma uut hoogu ELi-Mercosuri assotsiatsioonilepingu sõlmimisele, mis on ELi strateegiline eesmärk majandus- ja kaubandussuhete süvendamiseks ning poliitilise dialoogi ja koostöö laiendamiseks kahe piirkonna vahel;
- d) strateegiline partnerlus peaks andma tõelist lisandväärtust nii seoses Brasiiliaga sõlmitud kehtiva koostöö raamkõkkuleppe, Mercosuriga sõlmitud kehtiva koostöö raamkõkkuleppe kui ka Mercosuriga sõlmitava tulevase assotsiatsioonilepinguga;
- e) partnerluse poliitilisse kavasid peaks kuuluma ühisstrateegiade edendamine ülemaailmsete probleemide lahendamiseks, muu hulgas seoses rahu ja julgeoleku, demokraatia ja inimõiguste, kliimamuutuse, finantskriisi, bioloogilise mitmekesisuse, energiavarustuse kindluse ja säästva arenguga ning võitlusega vaesuse ja tõrjutuse vastu;

Neljapäev, 12. märts 2009

- f) tulemuslik mitmepoolne lähenemisviis, mis põhineb ÜRO süsteemil, on kõige tõhusam viis ülemaailmsete probleemide lahendamiseks; pooled peaksid püüdma oma seisukohti lähendada tihedama koostöö ja süsteemse konsulteerimisega enne ÜRO ja muude rahvusvaheliste organite (näiteks WTO) ja foorumite (näiteks G20) kohtumisi;
- g) strateegiline partnerlus peaks rõhutama käimasoleva, ÜRO 2005. aasta tippkohtumisel heaks kiidetud reformiprotsessi rakendamise tähtsust, mis hõlmab ka selle peamiste organite reformimist;
- h) partnerid peaksid püüdma tugevdada konfliktide ennetamise ja kriisiohjamise võimekust ÜROs, piirkondlikes organisatsioonides ja kahepoolset tasandil, samuti kooskõlastada jõupingutusi ÜRO rahuvalve- ja stabiliseerimisoperatsioonidel;
- i) strateegiline partnerlus peaks olema vahend demokraatia ja inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ja hea valitsemistava edendamiseks ülemaailmsel tasandil; partnerid peaksid jätkama koostööd ÜRO inimõiguste nõukogus ja ÜRO Peaassamblee kolmandas komitees, et edendada inimõigusi kogu maailmas;
- j) pooled peavad WTO tasandil jätkama tööd mitmepoolse kaubandussüsteemi tugevdamiseks; arvestades praegust finantskriisi ja tihedaid seoseid rahanduse ja kaubanduse vahel, tuleks vältida proteksionismi; pooled peaksid tegema koostööd, et anda oma panus Doha arengukava üle peetavate läbirääkimiste edukaks lõpuleviimiseks;
- k) strateegilist partnerlust tuleks kasutada selleks, et edendada poolte koostööd teistel rahvusvahelistel foorumitel, näiteks Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond ja G20, leidmaks lahendusi praegusele ülemaailmsele finantskriisile, mis on toonud ilmsiks tungiva vajaduse reformida rahvusvahelist finantssstruktuuri;
- l) tuleks toetada komisjoni 18. septembri 2008. aasta teatise „Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus“ (KOM(2008)0566) avaldatud seisukohta, mis rõhutab mitmekeelsuse välismõõdme strateegilist väärtust ELi jaoks tänapäeva globaliseerunud maailmas; tuleks kinnitada asjaolu, et teatavaid Euroopa Liidu keeli kõneldakse mitmes riigis väljaspool Euroopa Liitu, et need keeled kujutavad endast tähtsat ühenduslüli rahvaste ja rahvuste vahel, et neist on abi suhtlemisvahendina äritegevuses, eriti arenevatel turgudel, nagu Brasiilia, ning et neil on asjakohane väärtus ka koostöö ja arengu alal;
- m) pooled peavad ühiselt tegelema kõige kiiremat lahendamist vajavate ülemaailmsete probleemidega rahu ja julgeoleku valdkonnas, muu hulgas desarmeerimine, tuumarelva leviku tõkestamine ja relvastuse, eelkõige tuuma-, keemia- ja bioloogiliste relvade ning nende kandevahendite kontroll, korrupsioon, piiriülene organiseeritud kuritegevus ning konkreetsemalt uimastikaubandus, rahapesu, väike- ja kerge-relvade ning laskemoona salakaubavedu, inimkaubandus ja terrorism; nad peaksid üles näitama täielikku pühendumust ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide uimastitevastase võitluse mehhanismile;
- n) Euroopa Liidu ja Brasiilia Liitvabariigi strateegiline partnerlus peab põhinema lõplike otsuste vastastikusel tunnustamisel;
- o) osalised peaksid tegema tihedat koostööd aastatuhande arengueesmärkide edendamiseks ja rakendamiseks, et võidelda vaesuse ning majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsusega ülemaailmsel tasandil; nad peaksid tugevdama koostööd arenguabi valdkonnas, sealhulgas kolmepoolset koostööd, samuti võitlema üheskoos rahvusvahelise terrorismi, uimastikaubanduse ning kuritegevuse vastu;
- p) tuleks tervitada Brasiilia püüdlusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ja õnnitleda Brasiiliat positiivse arengu puhul sellistes valdkondades nagu vaesuse leevendamine, laste vaegtoitumuse vähendamine ja põhiharidus; tuleks rõhutada, et kõikide aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks aastaks 2015 peab Brasiilia siiski veel tegema suuri pingutusi, näiteks tagades kõikidele lastele põhihariduses piisava taseme ja jätkuvalt vähendades alla viieaastaste laste suremust; tuleks märkida, et soolise võrdõiguslikkuse edendamine on põhiline inimõigus ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamise meede, mis peab olema ELi ja Brasiilia strateegilise partnerluse osa;

Neljapäev, 12. märts 2009

- q) tuleks märkida, et vaatamata majandusarengule ja jõukuse kasvule on Brasiilias ikka veel suur hulk vaeseid inimesi; tuleks rõhutada vajadust toetada Brasiilia valitsuse püüdlusi võitluses vaesusega kõige vaesemates piirkondades ja ühiskonnakihtides, võttes arvesse asjaolu, et 65 % vaesimatest brasiillastest on mustanahalised või segatud etnilise päritoluga, samas kui 86 % kõige privilegeeritumast ühiskonnakihist on valgenahalised;
- r) strateegiline partnerlus peaks hõlmama foorumit aruteludeks ning partnerite parimate tavade vahetamiseks sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse alal; selles suhtes tuleks tunnustada Brasiilia „Bolsa Família” programmi väga positiivset mõju vaesuse vähendamisel ja inimarengu näitajate parandamisel riigis;
- s) tuleks käivitada ulatuslik rändealane dialoog, mille keskmes oleksid seadusliku ja ebaseadusliku rände küsimused ning ümberasujate inimõiguste kaitse ja rahaülekannete hõlbustamine;
- t) partnerid peaksid ühiselt töötama rahvusvahelistel foorumitel toimuva arutelu edendamiseks, eesmärgiga sõlmida 2009. aastal 2012. aasta järgset perioodi käsitlev kliimamuutuse alane kokkulepe, mis peamiselt põhineks ühistel, kuid diferentseeritud kohustustel;
- u) osalised peaksid samuti tegema tihedat koostööd bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni rakendamiseks ja bioloogilise mitmekesisuse 2010. aasta eesmärgi saavutamiseks;
- v) partnerid peaksid tugevdama rahvusvahelist koostööd kõigi metsaliikide, sh Amazonase vihmametsade säilitamise ja säästva majandamise alal; nad peaksid vahetama parimaid tavasid metsade säästliku majandamise ja metsaõigusnormide täitmise alal;
- w) osalised peaksid arendama vähese süsinikdioksiidiheitega energiatehnoloogiaid ning kindlustama taastuvenergia, sh säästlike biokütuste säästvat tootmist ja kasutamist, mis ei mõjutaks toiduks ettenähtud põllukultuuride tootmist ja bioloogilist mitmekesisust; nad peaksid suurendama taastuvenergia osakaalu ülemaailmselt toodetavas energias, edendama energiatõhusust ja juurdepääsu energiale ning saavutama suurema energiavarustuse kindluse;
- x) tuleks tihendada aatomiuringute alast koostööd, et Brasiilia saaks osa võtta rahvusvahelise termotuumaenergia katsereaktori (ITER) projektist, mille eesmärgiks on termotuumaenergia tootmine;
- y) kuna ravimite kättesaadavus ja rahvatervis on üldised eesmärgid, tuleks toetada Brasiilia püüdeid võidelda AIDSi vastu odavamate ravimite abil, ja EL peaks jätkama sundlitsentsimise küsimuse uurimist ravimite osas, mida kasutatakse võitluses vaeste inimeste põetavate, piisava tähelepanuta jäetud pandeemiliste haiguste vastu;
- z) arengukoostöö rahastamisvahendi ⁽¹⁾ Brasiiliale mõeldud summat tuleb kasutada Brasiilia vaesusevastase võitluse meetmete toetamiseks ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ning muude meetmete toetuseks, mida võib pidada tegelikuks arenguabiks, näiteks keskkonnasektoris;
- aa) tuleks tugevdada käimasolevaid dialooge ning algatada uusi valdkondlikke dialooge, konkreetsemalt keskkonna ja säästva arengu, energeetika, transpordi, toiduainetega kindlustatuse, teaduse ja tehnoloogia, infoühiskonna, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, rahanduse ja makromajanduse, piirkondliku arengu, kultuuri ning hariduse vallas;
- ab) strateegiline partnerlus peaks ergutama kontakte kodanikuühiskonna organisatsioonide, äri- ja sotsiaalpartnerite foorumite vahel ning edendama vahetust hariduse ja kultuuri tasandil;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (ELT L 378, 27.12.2006, lk 41).

Neljapäev, 12. märts 2009

- ac) ELi ja Brasiilia poliitilist koostööd, vastastikust teadlikkust ja mõistmist ning vahetusprogramme arendavaid meetmeid ei tuleks rahastada mitte arengukoostöö rahastamisvahendi, vaid teiste vahenditega;
- ad) strateegiline partnerlus peaks ette nägema regulaarse struktureeritud dialoogi käivitamise Brasiilia Rahvuskongressi ja Euroopa Parlamendi liikmete vahel;
- ae) tuleks sätestada, et ELi institutsioonid ja Brasiilia valitsus teavitaksid Euroopa Parlamenti ja Eurolati korrapäraselt ja üksikasjalikult strateegilise partnerluse olukorrast;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ning teavitamise eesmärgil komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, samuti Brasiilia Liitvabariigi presidendile ja Rahvuskongressile.

ELi ja Mehhiko strateegiline partnerlus

P6_TA(2009)0141

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta (2008/2289(INI))

(2010/C 87 E/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule ELi ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta, mille esitas José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra fraktsiooni PPE-DE nimel (B6-0437/2008);
- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2008. aasta teatist „ELi ja Mehhiko strateegilise partnerluse suunas” (KOM(2008)0447);
- võttes arvesse oma 11. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni naiste mõrvade (femitsiidide) kohta Mehhikos ja Kesk-Ameerikas ning Euroopa Liidu rolli kohta selle nähtuse vastases võitluses ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Mehhiko Ühendriikide vahelist majanduspartnerlust, poliitilist kooskõlastamist ja koostööd käsitlevat lepingut ⁽²⁾, mis kirjutati alla 8. detsembril 1997. aastal (üldine leping);
- võttes arvesse Euroopa Liidu, Ladina-Ameerika ning Kariibi mere piirkonna riikide riigipeade ja valitsusjuhtide viiel tippkohtumisel Rio de Janeiros (28. ja 29. juunil 1999), Madridis (17. ja 18. mail 2002), Guadalajaras (28. ja 29. mail 2004), Viinis (12. ja 13. mail 2006) ning Limas (16. ja 17. mail 2008) vastu võetud deklaratsioone;
- võttes arvesse 17. mail 2008. aastal Limas toimunud Mehhiko ja Euroopa Liidu neljanda tippkohtumise ühisavaldust;

⁽¹⁾ ELT C 227 E, 4.9.2008, lk 140.⁽²⁾ EÜT L 276, 28.10.2000, lk 45.

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Ciudad de Méxicos 13.–14. oktoobril 2008. aastal toimunud ELi ja Mehhiko ühiskomitee kaheksanda kohtumise ühisavaldust;
  - võttes arvesse ELi - Mehhiko parlamentaarse ühiskomisjoni seitsmendal kohtumisel, mis toimus 28.–29. oktoobri 2008. aastal Mexico City's tehtud ühisavaldust;
  - võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. oktoobri 2008. aasta järeldusi;
  - võttes arvesse Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee (Eurolat) 1. mai 2008. aasta läkitust ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide viiendale tippkohtumisele;
  - võttes arvesse oma 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide viienda tippkohtumise kohta Limas ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse Iberoameerika riigipeade ja valitsusjuhtide 18. tippkohtumisel 29.–31. oktoobril 2008. aastal San Salvadoris vastu võetud deklaratsiooni;
  - võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽²⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3 ja artikli 83 lõiget 5;
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A6-0028/2009),
- A. arvestades, et Mehhiko ja Euroopa Liit jagavad ühiseid põhiväärtusi ja põhimõtteid ning neil on teatavad ajaloolised ja kultuurilised sidemed;
- B. arvestades, et demokraatiaklauslis nimetatud demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamine on strateegilise partnerluse ja üldise lepingu põhielement, mida peavad kohaldama mõlemad pooled;
- C. arvestades, et Mehhiko poliitiline kaal maailmas üha kasvab, mida ülemaailmsel tasandil kinnitab riigi hiljutine nimetamine ÜRO Julgeolekunõukogu ajutiseks liikmeks (ajavahemikuks 2009–2010), kui ka piirkondlikul tasandil, kus Mehhiko täidab Rio rühma ajutise sekretariaadi eesistuja rolli (ajavahemikul 2008–2010);
- D. arvestades, et Euroopa Liit peab tunnustama Mehhiko rolli mitmepoolses süsteemis, kuna mitmepoolsus on üks peamisi põhimõtteid, mille edendamisele nii Mehhiko kui ka Euroopa Liit on rahvusvahelisel areenil pühendunud;
- E. arvestades, et Mehhiko on alustanud strateegilistes sektorites struktuurireforme ning temast on saanud suuruselt kümnes majandus maailmas, samuti G-20 ja G-5 (kuhu kuuluvad Brasiilia, Hiina, India, Lõuna-Aafrika Vabariik ja Mehhiko) liige ning lisaks ainus Ladina-Ameerika riik, kes on OECD liige;
- F. arvestades, et Mehhikos elab rohkem kui 100 miljonit inimest, kellest märkimisväärne osa on noored – 45 % Mehhiko rahvastikust on alla 20-aastased –, ning et Mehhikol on oluline geostrateegiline positsioon sillana Põhja- ja Lõuna-Ameerika ning Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna vahel;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0177.

⁽²⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

Neljapäev, 12. märts 2009

- G. arvestades, et üldine leping põhineb kolmel sambal: poliitiline dialoog, vabakaubanduspiirkonna järkjärguline loomine ja koostöö; arvestades samuti, et alates lepingu jõustumisest 2000. aastal on poolte suhted nii poliitilisel tasandil kui ka kaubavahetuse ja koostöö valdkonnas tihenened ja süvenened;
- H. arvestades, et Lima tippkohtumisel rõhutasid Euroopa Liit ja Mehhiko kaubandus- ja investeringuvõogude positiivset arengut üldise lepingu raames;
- I. arvestades, et Euroopa Liit ja Mehhiko on nii kahepoolselt kui ka üldise lepingu raames tugevdanud kontakte kõikidel tasanditel ja kõikide institutsioonidega, eriti parlamentaarses mõõtmes ELi - Mehhiko parlamentaarse ühiskomisjoni ning Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assambleega;
- J. arvestades, et strateegilise partnerluse ettepanek langeb kokku rahvusvahelise finants- ja majanduskriisiiga ning et kõnealune kriis võib mõjutada kahepoolsete suhete majanduslikku ja sotsiaalset tasakaalu;
- K. arvestades, et Euroopa Liidu ja Mehhiko suhete süvendamine võib aidata kaasa Euroopa Liidu ja tema Ladina-Ameerika partnerite vahel üksmeele saavutamisele piirkondlikes ja globaalsetes küsimustes ning võimaldada rahvusvahelistel ja piirkondlikel foorumitel ühiselt kaitsta ühiseid väärtusi ja huvisid;
- L. arvestades, et strateegiline partnerlus eeldab kvalitatiivset hüpset Euroopa Liidu ja Mehhiko suhetes kahel eri tasandil: mitmepoolsel tasandil ülemaailmse tähtsusega teemade vastastikusel kooskõlastamisel ning kahepoolsel tasandil pooltevaheliste suhete arendamisel ja erialgatustes;
- M. arvestades, et poliitilise ja majandusliku integratsiooni protsess, järjest laienev majanduslik globaliseerumine ning demokraatia-, inimõiguste- ja keskkonnateemalise mõttevahetuse olulisus on muu hulgas muutnud kummagi piirkonna tegevuskavade prioriteete;
- N. arvestades, et Mehhiko strateegiline asukoht ja tema kaubanduslepingute võrgustik muudab ta Euroopa ekspordi jaoks strateegiliselt väga oluliseks, Euroopa Liit on Mehhikos tähtsuselt teine välisinvesteeringute allikas;
- O. arvestades, et Mehhiko ja ELi vabakaubanduspiirkond on olulise tähtsusega ELi kahepoolsetes suhetes, kuna see on väga laiahaardelise ulatusega (hõlmates kaupu, teenuseid, hankeid, konkurentsi, intellektuaalomandi õigusi, investeeringuid ja nendega seotud makse);
- P. arvestades, et mehhiiklaste väljaränne Euroopa Liitu on muude küsimuste seas üks kõige olulisemaid ja tundlikumaid teemasid Mehhiko jaoks, kuna mehhiiklastest sisserändajate arv Euroopa Liidus on suur ning paljud neist on kõrgelt kvalifitseeritud,
1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:
    - a) loodab, et strateegiline partnerlus toob kaasa kvalitatiivse hüpset Euroopa Liidu ja Mehhiko suhetes mitmepoolsel tasandil ülemaailmse tähtsusega küsimustes ning tugevdab kahepoolsete suhete arengut;
    - b) nõuab, et strateegilise partnerluse raames institutsionaliseeritaks Euroopa Liidu ja Mehhiko iga-aastased tippkohtumised, nii nagu see on Ameerika Ühendriikide, Venemaa, Hiina ja Brasiilia puhul;
    - c) usub, et strateegiline partnerlus annab ELi-Mehhiko üldisele lepingule uue impulsi selle erinevates valdkondades, näiteks poliitilistes (sh inimõigused), julgeoleku-, uimastikaubanduse vastastes, keskkonna-, tehnika- ja kultuurialase koostöö ja sotsiaalmajanduslikes aspektides;
    - d) soovib, et kaubanduse peatükk põhineks pooltevahelisel võrdsel kohtlemisel, solidaarsusel, dialoogil ning Mehhiko ja Euroopa Liidu eripärade austamisel;

Neljapäev, 12. märts 2009

- e) kinnitab oma toetust Mehhiko valitsusele ja president Calderónile seoses väga tähtsa ülesandega, mida nad täidavad riigiasutuste ümberkorraldamisel; on seisukohal, et kõnealune kampaania tuleb lõpule viia, et lõpetada korrupsioon ja tagada, et ühiskond ei jääks kaitsetusse olukorda;
- f) usub, et tema tegevusvaldkonda kuulub naiste mõrvade (feminiitsiidide) vastane võitlus mõlemas piirkonnas, mis põhineb dialoogil, koostööl ja vastastikusel heade tavade vahetamisel;
- g) usub, et strateegiline partnerlus võimaldab paremini kooskõlastada seisukohti kriisiolukordades ja ülemaailmse tähtsusega küsimustes vastastikustest huvidest ja probleemidest lähtuvalt;
- h) soovib, et kooskõlas Lima deklaratsiooniga sõnastataks selged suunised selle kohta, kuidas ühiselt tihedat koostööd tehes kõige paremini edendada tõhusat mitmepoolset lähenemisviisi ja tugevdada ÜRO võimet säilitada ja tagada rahu ning kindlustada inimõiguste austamine, ning kuidas rahvusvahelise õiguse raames tegeleda ühiste ohtudega rahule ja julgeolekule, sealhulgas uimasti- ja relvakaubanduse, organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja inimkaubandusega;
- i) nõuab, et strateegiline partnerlus peaks olema võimalus mõttevahetuseks selle üle, kuidas muuta inimõiguste- ja demokraatiaklauslit tõhusamaks ja hinnata selle täitmist – sealhulgas klausli positiivse mõõtme edasiarendamise kaudu –, kuna demokraatia ja inimõigused esindavad põhiväärtusi kõikides kokkulepetes mõlema poole jaoks;
- j) avaldab sellega seoses toetust Mehhiko valitsuse tööle ÜRO raames ning võitluses uimastikaubanduse, rahvusvahelise terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega, eriti olukorras, kus uimastikaubanduse ja -tarbimise ohvrite arv järjest kasvab;
- k) on veendunud, et ELi ja Mehhiko strateegilisest partnerlusest tuleneva poliitilise dialoogi erimehhanismid annavad reaalse tõe suhetele erinevate piirkondlike integratsiooniprotsessidega ja nende vahel, strateegilise partnerluse väärtuste ja huvide kaitsmisele ning mitmepoolse lähenemisviisi tugevdamisele rahvusvaheliste suhete valdkonnas;
- l) soovitab, et Mehhiko ja ELi kodanikuühiskonna foorumit tunnustataks ametlikult ning selle soovitusi võetaks võimalikult palju arvesse;
- m) rõhutab, et strateegiline partnerlus peab kooskõlas San Salvadori deklaratsiooniga olema vahend, mille abil tugevdada pooltevahelist koostööd rahvusvahelistel foorumitel, näiteks Maailmapanga, Rahvusvahelise Valuutafondi, OECD, G-20 ja G8+G5 raames, et püüda leida lahendusi ülemaailmsele finantskriisile ja tegutseda ühiselt, et taastada usaldus finantsasutuste vastu;
- n) rõhutab, et eelkõige ülemaailmse finantskriisi tõttu on oluline toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arengut, kes on majandusliku ja sotsiaalse struktuuri tugevdamiseks ja inimväärsete töökohade loomiseks hädavajalikud;
- o) rõhutab kõigi ELi ja Mehhiko vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute (eeskätt üldine leping, mis hõlmab vabakaubanduspiirkonda) ning strateegilise partnerluse tähtsust;
- p) rõhutab üldise lepingu rakendamise kaasnenu positiivset mõju mõlemale poolele, sest täheldatud on kahepoolse kaubanduse rohkem kui 100 % kasvu;

Neljapäev, 12. märts 2009

- q) rõhutab, et ELi ja Mehhiko strateegiline partnerlus annab kahepoolsetele suhetele uue tõuke ning aitab laiendada ja parandada koostööprogramme, nagu näiteks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate integreeritud toetusprogramm, mille tulemused toovad kasu mõlemale poolele; nõuab seetõttu teavituskampaania korraldamist, et tutvustada kõiki programme, millest mõlemad pooled vastastikuste suhete süvendamise raames kasu saavad; juhib tähelepanu sellele, et strateegiline partnerlus aitab veelgi enam kindlustada pooltevahelist kooskõlastamist peamistel mitmepoolsetel foorumitel ja vastavates institutsioonides;
  - r) soovib, et Mehhiko saaks G-20 uue rahvusvahelise finants-ja majanduskorralduse alaliseks liikmeks, kuna selles kontekstis muutub kahepoolne strateegiline partnerlus ELiga veelgi olulisemaks;
  - s) rõhutab vajadust teha kindlaks ühised seisukohad, et 2009. aastal Kopenhaagenis toimuvat ÜRO kliimamuutuste konverentsi ja üldise lepingu eesmärkide saavutamist silmas pidades töötada välja ühine ambitsioonikas strateegia kliimamuutusega võitlemiseks;
  - t) nõuab tungivalt, et tehtaks sidusamaid jõupingutusi teadus- ja tehnoloogiasirde edendamiseks, pidades silmas tegeliku koostöö arendamist kliimamuutuse vastases võitluses ja keskkonnakaitse parandamisel;
  - u) palub, et senisest enam arendataks igakülgset ja struktureeritud dialoogi nii seadusliku kui ka ebaseadusliku rände, samuti rände ja arengu vaheliste seoste küsimuses, võttes arvesse Mehhiko ja Euroopa Liidu kogemusi antud valdkonnas ja kooskõlas Lima deklaratsiooniga;
  - v) palub ühisnõukogul üldise lepingu artiklis 43 sätestatud edasise arengu klausli alusel kaaluda, kas oleks aeg sõlmida kahe poole vahel ka sisserändepoliitika leping, eeskätt mis puudutab 4. viisi menetlusi;
  - w) nõuab, et kinnitataks aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks võetud kohustusi ja tuletataks meelde vajadust teha tihedat koostööd sotsiaalse ühtekuuluvuse, soolise võrdõiguslikkuse, kliimamuutuse, säästva arengu, rahvusvahelise terrorismi, uimastikaubanduse ja kuritegevusega võitlemise, toiduainetega kindlustatuse ja vaesusega võitlemise valdkonnas;
  - x) palub, et ELi institutsioonid ja Mehhiko valitsus annaksid Euroopa Parlamendile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ja ELi-Mehhiko parlamentaarsele ühiskomisjonile korrapäraselt teavet strateegilise partnerluse olukorra ja selle raames tehtud töö järelevalve kohta;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ja teavitamise eesmärgil komisjonile, samuti Euroopa Liidu liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Mehhiko Ühendriikide valitsusele ja kongressile.
-

Neljapäev, 12. märts 2009

Tiibeti ülestõusu 50. aastapäev ning dialoog Tema Pühaduse dalai-laama ja Hiina valitsuse vahel

P6_TA(2009)0142

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeva ning Tema Pühaduse dalai-laama ja Hiina valitsuse dialoogi kohta

(2010/C 87 E/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Hiina ja Tiibeti kohta, eelkõige oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Tiibeti kohta ⁽¹⁾ ja oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Hiinas pärast maavärinat ja enne olümpiamänge ⁽²⁾;
  - võttes arvesse avaldust, mille Tema Pühadus dalai-laama tegi Euroopa Parlamendis 4. detsembril 2008;
  - võttes arvesse USA valitsuse ja Euroopa Liidu poolt ELi ja USA tippkohtumisel 10. juunil 2008. aastal tehtud avaldust Tiibeti kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et 2009. aasta märtsis möödub 50 aastat Tema Pühaduse dalai-laama põgenemisest Tiibetist ja tema eksiili algusest Indias;
- B. arvestades, et Tema Pühaduse dalai-laama saadikute ja Hiina valitsuse esindajate vahelise kaheksa kõnelustevooruga ei ole läbimurret saavutatud ning uusi kõnelusi kavas ei ole;
- C. arvestades, et Tiibeti rahva tõelise autonoomia memorandumis, mis koostati Hiina valitsuse nõudel ja mille Tema Pühaduse dalai-laama saadikud esitasid kaheksandal läbirääkimistevoorul 2008. aasta novembris Pekingis, austatakse Hiina põhiseaduse aluspõhimõtteid ning Hiina Rahvavabariigi territoriaalset terviklikkust, kuid Hiina valitsus lükkas selle tagasi kui „poolisesisevuse” ja „varjatud iseseisvuse” saavutamise katse;
- D. arvestades, et Tema Pühadus dalai-laama on kutsunud üles vägivallast loobuma, talle on omistatud tema jõupingutuste eest 1989. aastal Nobeli rahupreemia ning ta ei nõua Tiibeti iseseisvust, vaid läbirääkimiste jätkamist Hiina ametivõimudega, et saavutada ulatuslik poliitiline kokkuleppe tõelise autonoomia kohta Hiina Rahvavabariigi koosseisus;
- E. arvestades, et viimaste päevade jooksul on Hiina ametivõimud karmistanud julgeolekumeetmeid Tiibetis, ajakirjanikel ja välismaalastel on keelatud piirkonda külastada ning välismaalastele juba väljastatud load on tühistatud ning rakendatakse nn karmi käe kampaaniat Tiibeti rahva vastu;
- F. arvestades, et 25. veebruaril 2009 toimunud Tiibeti uue aasta tähistamise rahumeelse marsi ajal arresteriti Hiinas Qinghai provintsis asuva An Tuo kloostri paljud mungad,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0119.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0362.

Neljapäev, 12. märts 2009

1. nõuab tungivalt, et Hiina valitsus tunnistaks 2008. aasta novembris esitatud Tiibeti rahva tõelise autonoomia memorandumit kui alust sisuliseks aruteluks, mille eesmärk on positiivsed ja tegelikud muutused Tiibetis, kusjuures peetakse kinni Hiina Rahvavabariigi põhiseaduses ja seadustes sätestatud põhimõtetest;
2. palub nõukogul kindlaks teha, mis Hiina Rahvavabariigi esindajate ja Tema Pühaduse dalai-laama saadikute läbirääkimistel õieti juhtus;
3. kutsub nõukogu eesistujat üles võtma Tema Pühadus dalai-laama Indiasse eksili siirdumise 50. aastapäeva puhul vastu deklaratsiooni, milles palutakse Hiina valitsusel alustada konstruktiivset dialoogi ulatusliku poliitilise kokkuleppe saavutamiseks, ning viitama deklaratsioonis ka Tiibeti rahva tõelise autonoomia memorandumile;
4. mõistab hukka kõik vägivaldaaktid, nii meelevaldajate vägivaldsemise kui ka korrakaitsejõudude ebaproportsionaalse jõukasutuse;
5. kutsub Hiina valitsust üles vabastama viivitamata ja tingimusteta kõik isikud, keda peetakse kinni üksnes rahumeelsete protestiavalduste tõttu, ning aru andma kõigi nende kohta, kes on tapetud või kadunuks jäänud, samuti kõigi kinnipeetute ja neile esitatud süüdistuste laadi kohta;
6. palub Hiina ametivõimudel lubada välisriikide meedia esindajaid Tiibetisse, kaasa arvatud väljaspool Tiibeti autonoomset piirkonda paiknevatele Tiibeti aladele, ning tühistada Tiibeti autonoomsesse piirkonda pääsemiseks nõutavate erilubade süsteem;
7. nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud võimaldaksid ÜRO inimõiguste ekspertidel ja tunnustatud rahvusvahelistel valitsusvälistel organisatsioonidel takistamatult Tiibetisse pääseda, et nad saaksid sealset olukorda uurida;
8. nõuab tungivalt, et nõukogu eesistuja algataks Tiibeti küsimuse võtmise üldasjade nõukogu istungi päevakorda, et arutada, kuidas EL saaks hõlbustada Tiibeti küsimusele lahenduse leidmist;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Hiina Rahvavabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Tema Pühadusele dalai-laamale.

Guinea-Bissau

P6_TA(2009)0143

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Guinea-Bissau kohta

(2010/C 87 E/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi eesistuja 2. märtsi 2009. aasta avaldust traagiliste sündmuste kohta Guinea-Bissaus;
- võttes arvesse Guinea-Bissaus 2005. aasta juunis ja juulis toimunud presidendivalimisi ning 16. novembri 2008. aasta parlamendivalimisi;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 3. märtsi 2009. aasta avaldust praeguse poliitilise kriisi kohta Guinea-Bissaus;

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse Aafrika Liidu komisjoni 2. märtsi 2009. aasta avaldust,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et 2. märtsil 2009 lasid renegaatidest sõdurid maha Guinea-Bissau presidendi João Bernardo Vieira päev pärast pommirünnakut, mille käigus sai surma sõjaväe staabiülem kindral Batista Tagmé Na Waié; arvestades, et tapmistega on kõrvaldatud kaks väga mõjuvõimsat isikut ja rivaali, kel oli õnnestunud pääseda mitmest viimase nelja kuu jooksul toimunud mõrvakatsetest;
- B. arvestades, et rünnakuid ei peeta riigipöördeks ning Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu ei ole Guinea-Bissau liikmesust peatanud, nagu ta seda tegi naaberriikide Guinea ja Mauritania puhul pärast eelmisel aastal toimunud riigipöördeid;
- C. arvestades, et rahvusassamblee hiljuti valitud spiiker Raimundo Pereira vannutati piiratud ajaks presidendiks kuni uute valimisteni, nagu põhiseadus seda ette näeb; arvestades, et Raimundo Pereira on pöördunud rahvusvahelise üldsuse poole palvega aidata riik stabiliseerida;
- D. arvestades, et Guinea-Bissaus aastakümneid kestnud poliitilise ebakindluse tõttu on riik sattunud sügavasse kriisi, mida iseloomustab puudulik juurdepääs puhtale veele, tervishoiule ja haridusele ning see, et paljude ministriumite ametnikud ei ole juba kuid palka saanud, ning arvestades, et sellele riigile kohaldatakse väheste riikide seas ÜRO rahutagamise komisjoni tegevuskava, kelle eesmärk on aidata vaestel riikidel vältida uuesti sõtta või kaosesse sattumist; arvestades, et mõrvad toimusid ajal, mil EL ja rahvusvaheline üldsus on üha enam seotud eesmärgiga ehitada üles demokraatlik ja stabiilne Guinea-Bissau;
- E. arvestades, et alates 2008. aasta juunist on EL pakkunud nõu ja abi Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi toetuseks Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP) missiooni „Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi ELi missioon” abil;
- F. arvestades, et novembris 2008 toimunud parlamendivalimised olid oluliseks testiks Guinea-Bissaule, kelle üleminek demokraatlikule riigikorrale vajab hädasti uut hoogu; arvestades, et valimisi kiitsid nii kodanikud kui ka rahvusvahelised vaatlejad, eriti ELi valimiste vaatlemise missioon, ja need sillutasid teed ÜRO tõhustatud toetusele riigi rahulooma alastele jõupingutustele; arvestades, et valimiste ajal jäi sõjavägi valimisprotsessist kõrvale ja pühendus rahumeelse keskkonna tagamisele;
- G. arvestades, et mõrvad näivad olevat seotud poliitilise pingega, mis tuleneb minevikku ulatuvast rivaliteedist, erinevatest etnilistest rühmadest ja sõjaväes valitsevast ebastabiilsusest ning riigis üha suurenevast huvist narkokaubanduse vastu, mis kõik kokku moodustab väga keeruka ja ohtliku, riigi toibumisvõimet pidevalt kahjustava taustolukorra;
- H. arvestades, et Guinea-Bissau seisab narkokaubanduse probleemi ees ning toimib suure uimastite transiitpunktina Lõuna-Ameerika ja Euroopa vahel ning arvestades, et narkokaubandus on riigi poliitilisele stabiilsusele suureks ohuks,
- I. arvestades, et kogunevad tõendid piirkonnast sisse ja välja kulgeva narkokaubanduse kohta näitavad, et see on muutunud suureks ohuks kogu Lääne-Aafrikale ning ohustab juba tugevalt ka Euroopa Liitu, mõjutades meie naabrusspiirkondi;
1. mõistab sügavalt hukka Guinea-Bissau presidendi João Bernardo Vieira ja relvajõudude ülemjuhataja kindral Tagmé Na Waié mõrvad;
  2. avaldab siirast kaastunnet kadunud presidendi João Bernardo Vieira ja kadunud kindral Tagmé Na Waié perekondadele ning kogu Guinea-Bissau rahvale;

Neljapäev, 12. märts 2009

3. nõuab tungivalt, et Guinea-Bissau ametivõimud uuriksid neid kuritegusid põhjalikult ja võtaksid süüdlased vastutusele ning kutsub rahvusvahelist üldsust üles kasutama selle eesmärgi saavutamiseks vajalikku mõjuvõimu ja pakkuma nõutavat abi; juhib tähelepanu asjaolule, et kindralite Ansumane Mané (2000) ja Veríssimo Correia Seabra (2004) mõrvad on siiani selgitamata ja tapjad leidmata, süüdistused esitamata ja kohus pidamata; toonitab, et karistamatus ei ole lahendus;
4. väljendab rahulolu sõjaväe töotusega austada Guinea-Bissau põhiseadust ning nõuab põhiseadusliku korra ranget järgimist;
5. nõuab tungivalt, et kõik osapooled lahendaksid vaidlused poliitiliste ja rahumeelsete vahenditega Guinea-Bissau institutsioonide raamistikus ning on vastu mis tahes katsesele muuta valitsust põhiseadusevastaste vahenditega;
6. loodab, et presidendivalimised toimuvad 60 päeva jooksul vastavalt põhiseaduses ettenähtule ning kutsub Euroopa Liidu liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles kindlustama, et Guinea-Bissau saab usaldusväärsete valimiste läbiviimiseks vajalikku rahalist ja tehnilist toetust;
7. rõhutab ohtu, et püsivalt struktuuriliselt nõrkade institutsioonide puhul jääb Guinea-Bissau ebastabiilseks ega suuda toime tulla lohkava korruptsiooniga või muuta oma staatust peamise narkotransiidiriigina;
8. kutsub nõukogu, komisjoni, liikmesriike, ÜROd, Aafrika Liitu, Lääne-Aafrika riikide majandusühendust (ECOWAS), portugali keelsete riikide ühendust (CPLP) ja teisi rahvusvahelise üldsuse liikmeid jälgima arengut Guinea-Bissaus, aitama kaasa riigi põhiseadusliku korra säilitamisele ning jätkama selles riigis rahuloome alaseid jõupingutusi;
9. nõuab viivitamatuid läbirääkimisi riigi erinevate poliitiliste fraktsioonide vahel eesmärgiga töötada välja programm, millele pühenduvad kõik sidusrühmad, mis hõlmaks julgeolekusektori reformi kiirendamist, läbivaadatud valimisseadust, riigihaldusreformi, korruptsioonivastaseid meetmeid, makroökonomilist stabiliseerimist ja konsulteerimist kodanikuühiskonnaga rahvusliku leppimise küsimuses;
10. väljendab rahulolu ECOWASi otsusega saata 3. märtsil 2009 Guinea-Bissausse ministrite delegatsioon, mis koosneb Nigeeria, Burkina Faso, Cabo Verde, Gambia ja Senegali ministritest, keda saadab ECOWASi komisjoni esimees, ja CLPLi sarnase otsusega saata samal päeval Guinea-Bissausse poliitiline missioon, mida juhib Portugali välisasjade ja koostöö riigisekretär, kusjuures mõlemad hõlmavad kõiki sidusrühmi, püüdes taastada usaldust poliitiliste osalejate, julgeolekujõudude ja kodanikuühiskonna vahel ning jõuda riigis taas põhiseadusega kooskõlas oleva olukorrani;
11. juhib sügava murega tähelepanu ohule, mis ähvardab rahu tugevdamist Guinea-Bissaus ja stabiilsust Lääne-Aafrika piirkonnas nii kaugetest riikidest nagu Colombia ja Afganistan pärit uimastite ümberlaadimise tõttu ja inimkaubanduse pärast, ning kutsub ÜRO allasutusi üles töötama ECOWASi asjakohasel toetusel välja piirkondliku tegevuskava nimetatud probleemide lahendamiseks;
12. kutsub ÜRO rahukindlustamise komisjoni üles aitama kaasa lubatud doonorabi (nii rahalise kui ka tehnilise) sujuvale kohaletoometamisele, eelkõige selle abil puhul, mis on seotud julgeolekusektori ja haldusreformidega ning narkokaubanduse vastase võitlusega;
13. kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama nõu ja abi pakkumist Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi toetuseks EJKP missiooni „Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi ELi missioon” abil ning andma aru saavutatud edusammude kohta;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele, ÜRO ja ECOWASi peasekretäridele, Aafrika Liidu institutsioonidele, AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele, CLPLi sekretariaadile ning Guinea-Bissau valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 12. märts 2009

Filipiinid

P6_TA(2009)0144

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Filipiinide kohta

(2010/C 87 E/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse avaldust, mille eesistujariik tegi ELi nimel 15. septembril 2008. aastal olukorra kohta Mindanaos;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suursaadikute ning Austraalia suursaatkonna saadiku asetäitja 29. jaanuaril 2009. aastal esitatud üleskutset;
  - võttes arvesse Moro Rahvusliku Vabastamise Rinde (MNLF) ja Filipiini Vabariigi valitsuse vahelise 1996. aasta rahulepingu rakendamise kolmepoolse läbivaatamise kolmandat istungit 11.–13. märtsil 2009;
  - võttes arvesse Filipiini Vabariigi valitsuse ja Filipiini Rahvusliku Demokraatliku Rinde (NDFP) 1. septembri 1992. aasta Haagi ühisdeklaratsiooni ning 2004. aasta 14. veebruari esimest ja 3. aprilli teist Oslo ühisavaldust;
  - võttes arvesse komisjoni riigi strateegiadokumenti (2007–2013) Filipiinide kohta, rahuprotsessi toetus- kava stabiliseerimisvahendi raames ning läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks ELi ja Filipiinide vahel;
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Filipiinide kohta, eelkõige 26. aprilli 2007. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾, ning kinnitades oma toetust rahuläbirääkimistele Filipiini Vabariigi valitsuse ja NDFP vahel, nagu seda väljendati 17. juuli 1997. aasta ⁽²⁾ ja 14. jaanuari 1999. aasta ⁽³⁾ resolutsioonides;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et mitmed relvastatud rühmitused ja eelkõige Moro Islami Vabastusrinne (MILF) on võidelnud valitsusvägedega Filipiinide lõunaosas alates 1969. aastast Aasia ühe kõige kauakestvama mässutegevuse käigus;
- B. arvestades, et konflikt Filipiini Vabariigi valitsuse ja NDFP mässuliste vahel on nõudnud üle 40 000 inimelu ning kohatine vägivald on jätkunud hoolimata 2003. aasta relvarahust ja rahukõnelustest;
- C. arvestades, et sõjategevus valitsusvägede ja MILFi vahel Mindanaos algas taas 2008. aasta augustis pärast seda, kui Filipiinide ülemkohus kuulutas põhiseadusevastaseks MILFi ja Filipiini Vabariigi valitsuse vahelise vastastikuse mõistmise memorandumi esivanemate valduste kohta, millega oleks Bangsamoro rahvale antud märkimisväärne autonoomia;
- D. arvestades, et uuesti alanud võitluse käigus on tapetud üle saja ning ümberasustatud umbes 300 000 inimest, kellest paljud on endiselt evakuaatsioonikeskustes;

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 788.

⁽²⁾ EÜT C 286, 22.9.1997, lk 245.

⁽³⁾ EÜT C 104, 14.4.1999, lk 116.

Neljapäev, 12. märts 2009

- E. arvestades, et rahuvahendaja Malaysia viis oma relvarahuvaatlejad Mindanaost 2008. aasta aprillis välja rahuprotsessi takerdumise tõttu, kuid on valmis oma rolli uuesti kaaluma, kui Filipiini Vabariigi valitsus täpsustab oma läbirääkimiste seisukohti;
- F. arvestades, et rahuläbirääkimised Filipiini Vabariigi valitsuse ja NDFP vahel on alates 2004. aastast peatunud ning arvestades, et Norra valitsus on teinud suuri pingutusi, et julgustada mõlemad pooli ametlikke läbirääkimisi jätkama;
- G. arvestades, et Filipiinidel on pärast 2001. aastat tapetud ja röövitud sadu aktiviste, ametiühingutegevlasti, ajakirjanikke ja usujuhte ning Filipiini Vabariigi valitsus salgab julgeolekujõudude ja sõjaväe osalust nendes poliitilistes tapmistes hoolimata piisavatest tõenditest, mis osutavad vastupidisele;
- H. arvestades, et 2008. aastal oli mitmeid juhtumeid, mil kohalikud kohtud tegid otsuse, et aktivistide arreteerimine ja kinnipidamine on ebaseaduslik ning andsid korralduse nende vabastamiseks, kuid samad inimesed arreteeriti hiljem uuesti ning neile esitati süüdistus mässus või mõrvas;
- I. arvestades, et Filipiinide kohtunikud ja prokurörid ei ole sõltumatud, samas on advokaadid ning kohtunikud samuti ahistamise ja tapmisteh ohvrid; arvestades, et tunnistajate haavatavus muudab kriminaalkuritegude uurimise ja nende sooritajatele süüdistuse esitamise võimatuks;
- J. arvestades, et enamike kohtuväliste tapmisteh juhtumite osas ei ole alustatud ametlikku eeluurimist ning kurjategijad on jäänud karistuseta, kuigi valitsus on väitnud korduvalt, et on võetud meetmeid tapmisteh takistamiseks ja kuritegude sooritajate kohtu ette toomiseks;
- K. arvestades, et 2008. aasta aprillis uuris ÜRO inimõiguste nõukogu olukorda Filipiinidel ning tõi esile kohtuväliste tapmisteh ja sunniviisiliste kadumisteh eest vastutavate isikute karistamatuse, kuid Filipiini Vabariigi valitsus lükkas tagasi soovitusel järelmeetmeteh aruande koostamiseks;
- L. arvestades, et inimröövide ja kohtuväliste tapmisteh lõpetamiseks on vajalik keskenduda vägivalda peamisteh majanduslikele, sotsiaalseteh ja kultuurilisteh põhjusteh Filipiinidel;
1. väljendab oma sügavat muret sadade tuhandete riigi sees ümberasustatud inimesteh üle Mindanaos, kutsuh valitsust ja MILFi üles tegema kõike, mis on nende võimuses, et luua selline olukord, mis võimaldab inimestel koju naasta, ning nõuab jõulisemat riiklikku ja rahvusvahelist tegevust, et ümberpaigutatud inimesi kaitsta ja tegeleda nende rehabiliteerimisega;
  2. on kindlalt veendunud, et konflikti on võimalik lahendada ainult dialoogi teel ning antud pikaajalise mässutegevuse lõppemine on oluline Filipiinide igakülgse arengu seisukohast;
  3. kutsuh Filipiini Vabariigi valitsust üles taastama viivitamatult rahuläbirääkimised MILFigal ning täpsustama vastastikuse mõistmise memorandumi staatust ja tulevikku pärast ülemkohtu eespool nimetatud otsust; väljendab heameelt Filipiini Vabariigi valitsuse teadaande üle loobuda tingimusteh esitamisest läbirääkimisteh jätkamisele;
  4. väljendab heameelt kõnelusteh üle, mida Filipiini Vabariigi valitsus ja NDFP pidasid 2008. aasta novembris Oslos Norra vahendusel ning loodab, et ka kõnealusel juhtumil taasalustatakse kiirelt ametlikke läbirääkimisi; kutsuh osapooli üles järgima oma kahepoolseid kokkuleppeid ühise seirekomitee kohtal, kohtuma vastavalt üldisele kokkuleppele inimõigusteh ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamise kohtal (CARH-RIHL) ning lubama ühisjuurdlusteh korraldamist inimõigusteh rikkumisteh osas;
  5. paluh nõukogul ja komisjonil võimaldada ja lihtsustada nendeh osapoolte toetuse ja abi andmist, kes rakendavad CARHRIHLi, eelkõige arengu-, abi- ja rehabilitatsiooniprogrammisteh kaudu;

Neljapäev, 12. märts 2009

6. kutsub Euroopa Ülemkogu ja komisjoni üles toetama Filipiini Vabariigi valitsuse jõupingutusi jätkata rahuläbirääkimisi, sealhulgas neid vahendama, kui seda soovitakse, samuti toetama rahvusvahelist järelevalveüksust, mis vastutab sõjaväe ja MILFI vahel sõlmitud relvarahu järelevalve eest;
7. teeb ettepaneku, et rahvusvahelise järelevalveüksuse rolli võiks tõhustada, andes neile suuremad volitused juurdluste läbiviimiseks ning leppides kokku nende tulemuste avalikustamises;
8. kutsub Filipiini Vabariigi valitsust üles suurendama Mindanaole antavat arenguabi, et paranda kohaliku elanikkonna viletsaid elamistingimusi ning väljendab heameelt üle 13 miljoni euro ulatuses antud finantsabi eest, mille EL on Mindanaosse saatnud toidu- ja muu abi näol alates kokkupõrgete taaspuhkemisest 2008. aasta augustis;
9. väljendab tõsist muret viimastel aastatel Filipiinidel aset leidnud sadade poliitiliste aktivistide ja ajakirjanike kohtuväliste tapmistest pärast ja rolli üle, mida julgeolekujõud on nende mõrvade korraldamisel ja teostamisel mänginud;
10. kutsub Filipiini Vabariigi valitsust üles viima läbi juurdlusti kohtuväliste tapmistest ja sunniviisiliste kadumistest osas; kutsub samal ajal Filipiini Vabariigi valitsust looma sõltumatut järelevalvemehhanismi, et teostada järelevalvet kuritegude uurimisel ja kurjategijate vastutusele võtmisel;
11. kutsub Filipiini Vabariigi valitsust üles võtma meetmeid poliitiliste ja inimõiguste aktivistide, kodanikuühiskonna liikmete, ajakirjanike ja kohtuprotsesside tunnistajate süstemaatilise hirmutamise ja ahistamise lõpetamiseks ning tagama tõeliselt tulemusliku tunnistajate kaitse;
12. kordab Filipiini ametivõimudele esitatud üleskutset lubada ÜRO inimõiguste kaitsega tegelevad eriorganid piiranguteta riiki; nõuab samuti tungival, et ametivõimud kehtestaksid ja rakendaksid kiirelt seadused, et inkorporeerida ratifitseeritud rahvusvahelised inimõigusi käsitlevad õigusaktid (nt piinamise ja sunniviisiliste kadumistest vastu) siseriiklikusse õigusesse;
13. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tagama, et ELi finantsabiga, mida antakse Filipiinide majandusarengu toetuseks, kaasneks ka järelevalve võimalike majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rikku-mise avastamiseks, pöörates eritähelpanu kõigi ühiskonnarühmade vahelise dialoogi ja kaasamise toetami-sele;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Filipiini Vabariigi presidendile ja valitsusele, MILFI-le, NDFP-le, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ja ASEANi liikmesriikide valitsustele.

Valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine Darfurist

P6_TA(2009)0145

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmise kohta Darfurist

(2010/C 87 E/39)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse eesistujariigi 6. märtsil 2009. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu otsuse kohta anda välja Sudaani presidendi Omar Hassan al-Bashiri vahistamismäärus;

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse volinik Louis Micheli 5. märtsil 2009. aastal tehtud avaldust valitsusväliste humanitaarorganisatsioonide Sudaanist väljasaatmise kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi varasemaid resolutsioone olukorra kohta Sudaanis/Darfuris, milles on eriti väljendatud jätkuvat toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule;
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti ja selle jõustumist 1. juulil 2002;
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 31. märtsi 2005. aasta resolutsiooni S/Res/1593 (2005), milles Darfuri olukord anti Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtueelne koda andis 4. märtsil 2009 välja vahistamismääruse Sudaani presidendi Omar Hassan al-Bashiri kohta seoses väidetavate inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegudega konfliktist laastatud Darfuri provintsis;
- B. arvestades, et vastuseks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu otsusele otsustas Sudaani valitsus Darfurist välja saata 13 juhtivat valitsusvälist organisatsiooni;
- C. arvestades, et Darfuris tegutsevad abiorganisatsioonid juhivad suurimat humanitaarabi operatsiooni kogu maailmas; arvestades, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni andmetel vajab abi kuni 4,7 miljonit inimest, sealhulgas 2,7 miljonit riigi sees ümberasustatud inimest;
- D. arvestades, et abiorganisatsioonide väljasaatmine võib tõsta suremust ja haigestumust tervishoiuteenuste katkemise ning nakkushaiguste, näiteks kõhulahtisuse ja hingamisteede nakkuste levimise tõttu; arvestades, et väljasaatmine võib vähendada vaktsineerimisimmuunsust ja suurendada laste suremust, kui nad ei saa enam kasutada ravitoidu-ja toiduteenuseid;
- E. arvestades, et valitsusvälised organisatsioonid on välja saadetud ajal, kui nende teeneid eluliselt vajatakse, eriti kuna Lääne-Darfuris on praegu meningiidiepideemia; arvestades, et väljasaatmise tagajärjel saavad abivajajad arstiabi äärmiselt piiratult või ei saa seda üldse;
- F. arvestades, et ÜRO doktriin „kohustus pakkuda kaitset” näeb ette, et kui on ilmne, et riigivõimud ei suuda oma elanikkonda kaitsta, on teistel kohustus pakkuda vajalikku kaitset;
- G. arvestades, et Sudaani valitsus on ÜRO liikmena kohustatud tegema Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd, nagu näeb ette resolutsioon S/Res/1593 (2005), mille Julgeolekunõukogu võttis vastu kooskõlas ÜRO põhikirja VII peatükiga;
- H. olles sügavalt jahmunud tõsiasi, et alates vahistamismääruse väljaandmisest on Sudaani valitsus korduvalt keeldunud tegemast Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd ning on korduvalt eiranud kohust ja rahvusvahelist üldsust,
1. mõistab teravalt hukka 13 humanitaarabiorganisatsiooni väljasaatmise Darfurist vastuseks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu 4. märtsil 2009 välja antud rahvusvahelisele vahistamismäärusele president al-Bashiri kohta;

Neljapäev, 12. märts 2009

2. nõuab Piirideta Arstide Belgia sektsiooni kõigi humanitaartöötajate viivitamatut ja tingimusteta vabastamist, kes rööviti 11. märtsil 2009 oma büroost Saraf-Umras, mis asub 200 km Põhja-Darfuri pealinnast El-Facher läänes;
  3. on tõsiselt mures väljasaatmiste otsese mõju üle humanitaarabi andmisele, mis on sadadele tuhandetele inimestele ellujäämiseks vajalik;
  4. nõuab Sudaani valitsuselt, et ta muudaks viivitamatult oma otsust saata välja 13 abiorganisatsiooni ja laseks neil jätkata nende tähtsat tööd, et tagada ohustatud elanike ellujäämine Darfuris; palub nõukogul ja komisjonil tõhustada tööd Aafrika Liidu, Araabia Liiga ja Hiinaga, et Sudaani valitsust selles veenda;
  5. palub Sudaani valitsusel võtta positiivseid meetmeid selle tagamiseks, et Sudaani inimõiguste kaitsjaid ei kiusata taga, kui nad väljendavad oma positiivset suhtumist Rahvusvahelise Kriminaalkohtu otsusesse, ja hoiduda igasugusest inimõiguste kaitsjate ahistamisest ja hirmutamisest;
  6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi eriesindajale Sudaanis, Sudaani valitsusele, ELi liikmesriikide ja ÜRO Julgeolekunõukogu liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Araabia Liiga institutsioonidele ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokurörile.
-

Kolmapäev, 11. märts 2009

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

Kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamine parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni

P6_TA(2009)0116

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta otsus kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamise kohta parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni

(2010/C 87 E/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 290;
  - võttes arvesse nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määrust nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled ⁽¹⁾, mida on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 920/2005 ⁽²⁾;
  - võttes arvesse juhatuse poolt 17. novembril 2008. aastal vastu võetud mitmekeelsuse eeskirja;
  - võttes arvesse juhatuse 13. detsembri 2006. aasta otsust erandi tegemise kohta artiklist 138 ning järgnevaid otsuseid erandite kohaldamise tähtaja pikendamise kohta kuni parlamendi käesoleva koosseisu ametiaja lõpuni;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 138 ja 139,
- A. arvestades, et vastavalt artiklile 138 peavad kõik parlamendi dokumendid olema koostatud ametlikes keeltes ning kõigil parlamendiliikmetel on õigus parlamendis kõnelda soovikohases ametlikus keeles, kusjuures sõnavõtt tõlgitakse kõikidesse teistesse ametlikes keeltesse;
- B. arvestades, et vastavalt artiklile 139 on kõrvalekalded artiklist 138 lubatud kuni parlamendi kuuenda koosseisu ametiaja lõpuni, kui ametliku keele jaoks ei ole vaatamata asjakohastele abinõudele piisavalt tõlke või tõlkijaid; arvestades, et iga ametliku keele puhul, mille suhtes erandi kohaldamist peetakse vajalikuks, teeb juhatus peasekretäri ettepanekul kindlaks, kas tingimused on täidetud, ning juhatus vaatab oma otsuse iga kuue kuu tagant uuesti läbi;

⁽¹⁾ EÜT 17, 6.10.1958, lk 385.

⁽²⁾ ELT L 156, 18.6.2005, lk 3.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- C. arvestades, et 13. detsembril 2006. aastal nõustus juhatus, et raskused seoses malta, rumeenia, bulgaaria ja iiri keelest piisava tõlke tagamisega on sedavõrd suured, et kõikide nimetatud keelte puhul on artiklist 138 erandi tegemise tingimused täidetud; arvestades, et juhatuse järgmiste otsustega pikendati erandite kohaldamise aega nii, et alates 1. jaanuarist 2009 kuni parlamendi ametiaja lõpuni kehtib erandi tegemine bulgaaria ja rumeenia keelele (suuline tõlge), tšehhi keelele (suuline tõlge Tšehhi eesistumisperioodi vältel), malta keelele (suuline ja kirjalik tõlge) ning iiri keelele (suuline ja kirjalik tõlge ning õiguskeeleline kontrollimine);
- D. arvestades, et nõukogu määrusega (EÜ) nr 920/2005 nähakse viieks aastaks ette ajutised (pikendatavad) erandmeetmed iiri keele suhtes;
- E. arvestades, et vaatamata asjakohastele abinõudele ei saavutata iiri ja malta keeles sellist suutlikkust, mis võimaldaks nende keelte suulise tõlke täit mahtu parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja alguseks; arvestades, et kuigi teatavate muude keelte osas on olemas parlamendi tavapäraseks tegevuseks piisav suutlikkus, ei pruugi tõlkide arv olla küllaldane, et täielikult katta täiendavaid vajadusi, mida eeldatakse seoses asjaomaste liikmesriikide nõukogu eesistujaks olemisega parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja vältel;
- F. arvestades, et institutsioonidevahelistele järjepidevatele jõupingutustele vaatamata jääb iiri keele kvalifitseeritud tõlkijate ja jurist-lingvistide arv ikkagi sedavõrd väikeseks, et lähemas tulevikus suudetakse tagada ainult vajaduste katmine vähendatud mahus; arvestades, et nõukogu määruse (EÜ) nr 920/2005 kohaselt ei tõlgita enne 1. jaanuari 2007 vastu võetud Euroopa Liidu õigusakte (*acquis*) iiri keelde; arvestades, et nimetatud määrusega kehtestatud erandmeetmete tulemusena koostatakse praegu iirikeelsetena ainult komisjoni ettepanekud kaasotsustamismenetluse korras vastuvõetavate määruste kohta ning kuni selline olukord kestab, ei ole parlamendi teenistustel võimalik koostada muud liiki õigusaktide iirikeelseid versioone;
- G. arvestades, et parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja jooksul võivad teisedki Euroopa riigid saada Euroopa Liidu liikmeks; arvestades, et asjaomaste uute keelte spetsialiste ei pruugi ühinemise päeva seisuga piisaval arvul olla ning see nõuab ajutiste meetmete võtmist;
- H. arvestades, et artikli 139 lõikes 4 on sätestatud, et juhatuse põhjendatud soovitusel alusel võib Euroopa Parlament võtta parlamendi ametiaja lõppemisel vastu otsuse pikendada artikli kohaldamisega;
- I. arvestades, et juhatus on eeltoodut arvesse võttes soovitanud pikendada artikli 139 kohaldamisega kuni parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni,
1. otsustab pikendada Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 139 kohaldamisega parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 10 märts 2009

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

EÜ ja Armeenia vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping *

P6_TA(2009)0082

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Armeenia Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2007)0729 – C6-0519/2008 – 2007/0251(CNS))

(2010/C 87 E/41)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2007)0729);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 80 lõiget 2 ja artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimest lauset;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0519/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51, artikli 83 lõiget 7 ja artikli 43 lõiget 1;
- võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0049/2009),

1. kiidab lepingu sõlmimise heaks;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Armeenia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

EÜ ja Iisraeli vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping *

P6_TA(2009)0083

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Iisraeli Riigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2008)0178 – C6-0520/2008 – 2008/0068(CNS))

(2010/C 87 E/42)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2008)0178);

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 80 lõiget 2 ja artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimest lauset;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0520/2008);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51, artikli 83 lõiget 7 ja artikli 43 lõiget 1;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0059/2009),
1. kiidab lepingu sõlmimise heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Iisraeli Riigi valitsusele ja parlamendile.

EÜ ja Lõuna-Aafrika vahelise lepingu lisaprotokoll, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga ***

P6_TA(2009)0084

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel sõlmitud kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu lisaprotokollide sõlmimist, et võtta arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga (16447/2008 - KOM(2008)0749 – C6-0017/2009 – 2008/0212(AVC))

(2010/C 87 E/43)

(Nõusolekumenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu dokumenti(16447/2008);
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 teisele lõigule koostoimes artikliga 310 ja artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga (C6-0017/2009);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 75 ja artikli 83 lõiget 7;
  - võttes arvesse arengukomisjoni soovitus (A6-0073/2009),
1. annab nõusoleku lisaprotokollide sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 10 märts 2009

Mootorsõidukite üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõuded ***I

P6_TA(2009)0092

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (KOM(2008)0316 – C6-0210/2008 – 2008/0100(COD))

(2010/C 87 E/44)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0316);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0210/2008);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A6-0482/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0100

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmestike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti lõplikule kujule (määrus (EÜ) nr 661/2009))

Teisipäev, 10 märts 2009

Tööstusheitmed (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud)
***I

P6_TA(2009)0093

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0844 – C6-0002/2008 – 2007/0286(COD))

(2010/C 87 E/45)

(Kasotsustamismenetlus: uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0844);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0002/2008);
  - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 80 a lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 10 septembri 2008. aasta kirja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonile;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 a ja 51;
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A6-0046/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele ja õiguskomisjoni poolt heaks kiidetud tehnilistele parandustele, ning muudetud vastavalt alltoodud muudatusettepanekutele;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

P6_TC1-COD(2007)0286

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ||,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Mitmeid olulisi muudatusi tuleb teha järgmistesse õigusaktidesse: nõukogu 20. veebruari 1978. aasta direktiiv 78/176/EMÜ titaandioksiiditööstuse jäätmete kohta, ⁽⁴⁾ nõukogu 3. detsembri 1982. aasta direktiiv 82/883/EMÜ titaandioksiidi tööstuse jäätmetest mõjutatud keskkondade järelevalve ja seire korra kohta, ⁽⁵⁾ nõukogu 15. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/112/EMÜ titaandioksiiditööstuse jäätmetest tuleneva saaste vähendamise ja lõpliku kõrvaldamise programmide ühtlustamise korra kohta, ⁽⁶⁾ nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiiv 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta, ⁽⁷⁾ nõukogu 11. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/13/EÜ teatavates toimingutes ja seadeldistes orgaaniliste lahustite kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta, ⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2000. aasta direktiiv 2000/76/EÜ jäätmete põletamise kohta ⁽⁹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiiv 2001/80/EÜ teatavate suurtest põletusseadmetest õhku eralduvate saasteainete piiramise kohta ⁽¹⁰⁾. Selguse huvides tuleks kõnealused direktiivid uuesti sõnastada.
- (2) Selleks et vältida, vähendada ja võimaluste piires likvideerida tööstuslikest tegevusaladest põhjustatud saastet kooskõlas „saastaja maksab” põhimõtte ja saastuse vältimise põhimõttega, on vaja kehtestada põhiliste tööstuslike tegevusalade kontrolli raamistik, pidades esmatähtsaks saaste vähendamist tekkekohas ja loodusvarade säästlikku majandamist.
- (3) **Käesoleva direktiiviga kehtestatud heite piirväärtuste järgimist tuleb pidada vajalikuks, kuid mitte-piisavaks tingimuseks, et saavutada saastuse ennetamise ja vähendamise eesmärk ning tagada keskkonna, sh põhjavee, õhu ja pinnase, ning üldsuse kõrgetasemeline kaitse. Nimetatud eesmärkide saavutamiseks võib osutada vajalikuks kehtestada rangemad piirmäärad käesoleva direktiiviga hõlmatud saasteainetele, muude ainete ja keskkonnakomponentide heitkoguste väärtused ning muud asjakohased tingimused.**

⁽¹⁾ 14. jaanuari 2009. aasta arvamus.

⁽²⁾ ELT C 325, 19.12.2008, lk 60.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ EÜT L 54, 25.2.1978, lk 19. ||

⁽⁵⁾ EÜT L 378, 31.12.1982, lk 1. ||

⁽⁶⁾ EÜT L 409, 31.12.1992, lk 11.

⁽⁷⁾ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. ||

⁽⁸⁾ EÜT L 85, 29.3.1999, lk 1. ||

⁽⁹⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 309, 27.11.2001, lk 1. ||

Teisipäev, 10 märts 2009

- (4) Eri meetodid õhku, vette või pinnasesse paisatavate heitmete piiramiseks võivad keskkonna kui terviku kaitsmise asemel soodustada saastuse suunamist ühest keskkonnast teise. Seepärast on asjakohane ette näha kompleksne lähenemisviis õhku, vette või pinnasesse paisatavate heitmete vältimise ja kontrolli, jäätmealduse, energia tõhusa kasutamise ja õnnetuste vältimise jaoks.
- (5) Asjakohane on läbi vaadata tööstuskäitisi käsitlevad õigusaktid, et lihtsustada ja täpsustada olemasolevaid sätteid, vähendada tarbetut halduskoormust ja rakendada järeldusi, mis on esitatud komisjoni teatistes õhusaastet käsitleva temaatilise strateegia kohta, ⁽¹⁾ mullakaitse teemastrateegia kohta ⁽²⁾ ning jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilise strateegia kohta, ⁽³⁾ mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuse nr 1600/2002/EÜ (millega võetakse vastu kuues keskkonnaalane tegevusprogramm) ⁽⁴⁾ järeelmeetmetena. Kõnealustes teatistes seatakse eesmärkideks kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, kusjuures neid eesmärke ei ole võimalik saavutada ilma tööstustegevusest tulenevate heidete edasise vähendamiseta.
- (6) Selleks et tagada saaste vältimine ja kontroll, peaks käitistel olema õigus toimida ainult juhul, kui neil on selleks luba, või teatavate orgaanilisi lahusteid kasutavate käitiste ja tegevusalade puhul ainult juhul, kui neil on selleks luba või kui need on registreeritud. **Orgaanilisi lahusteid tuleks kokkuvõttes kasutada võimalikult vähe.**
- (7) Selleks et lihtsustada lubade väljaandmist, peaks liikmesriikidel olema võimalik kehtestada üldistes siduvates eeskirjades nõuded teatavate käitisekategoriate kohta.
- (8) Topeltreguleerimise vältimiseks ei tohiks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) ⁽⁵⁾ hõlmatud käitise luba sisaldada kasvuhoonegaaside heitkoguse piirväärtust, välja arvatud juhul, kui on vaja tagada, et ei põhjustata olulist kohalikku saastust või kui käitis on kõnealuse süsteemi kohaldamisalast ajutiselt välja jäetud.
- (9) Käitajad peaksid esitama pädevale asutusele loataotluse, mis sisaldab loatingimuste kehtestamiseks vajalikku teavet. Loataotluse esitamise korral peaks käitajal olema võimalik kasutada teavet, mis on saadud seoses nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ (teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta) ⁽⁶⁾ ja nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/82/EÜ (ohtlike ainete seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta) ⁽⁷⁾ kohaldamisega.
- (10) Luba peaks sisaldama kõiki meetmeid, mis on vajalikud keskkonna kui terviku kaitse kõrge taseme saavutamiseks, samuti saasteainete heite piirväärtusi, asjakohaseid pinnase ja põhjavee kaitse nõudeid, seirenõudeid ja kasutatavate ohtlike ainete või valmististe loetelu, mis on sätestatud nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivis 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ⁽⁸⁾. Loatingimused tuleks kehtestada vastavalt parimale võimalikule tehnikale.
- (11) Selleks et määrata kindlaks parim võimalik tehnika ja piirata tööstustegevuse heitkogustega seotud ebavõrdsust ühenduses, peaks komisjon pärast sidusrühmadega teabe vahetamist avaldama parimat võimalikku tehnikat käsitlevad viitedokumendid (edaspidi „PVT-viitedokumendid“). Loatingimuste kehtestamisel tuleks viidata kõnealustele PVT-viitedokumentidele. Neid võib täiendada muude allika-

⁽¹⁾ KOM(2005)0446 ||.

⁽²⁾ KOM(2006)0231 ||.

⁽³⁾ KOM(2005)0666 ||.

⁽⁴⁾ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32. ||

⁽⁶⁾ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40. ||

⁽⁷⁾ EÜT L 10, 14.1.1997, lk 13. ||

⁽⁸⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- (12) Teatavate konkreetsete asjaolude arvessevõtmiseks peaks pädevatel asutustel olema võimalik **kehtestada heite piirväärtusi, samaväärseid parameetreid või tehnilisi meetmeid, mille tulemuseks on heitkogused, mis võivad ületada heitkoguseid, mis on seotud PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga.** ■
- (13) Selleks et võimaldada käitajatel katsetada kujunemisjärgus tehnoloogiaid, mis võiksid tagada keskkonnakaitse kõrgema taseme, peaks pädeval asutusel olema ka võimalik teha ajutisi erandeid heitkogustest, mis on seotud PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga.
- (14) Käitises tehtavad muudatused võivad põhjustada saastuse suurenemist. Seepärast tuleks pädevale asutusele teatada kõigist kavandatavatest muudatustest, mis võivad mõjutada keskkonda. Käitises tehtavate oluliste muudatuste korral, mis võivad märkimisväärselt kahjustada inimesi või keskkonda, tuleks luba uuesti läbi vaadata, et tagada *asjaomase käitise* vastavus käesoleva direktiivi nõuetele ka tulevikus.
- (15) Loomasõnniku ja läga laotamine võib märkimisväärselt mõjutada keskkonna kvaliteeti. Sellise mõju kompleksse vältimise ja kontrolli tagamiseks on vajalik, et käitaja või kolmas isik laotab käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse käigus tekkinud loomasõnniku ja läga parima võimaliku tehnika abil. Selleks et tagada liikmesriikidele paindlikkus kõnealuste nõuete täitmisel, võib loas või muude meetmetega täpsustada laotava käitaja või kolmanda isiku suhtes kohaldatavat parimat võimalikku tehnikat.
- (16) Selleks et võtta arvesse parima võimaliku tehnika arengut või muid *arenguid seoses käitises tehtavate muudatustega*, tuleks loatingimused korrapäraselt läbi vaadata ja neid vajaduse korral ajakohastada, eelkõige juhul, kui komisjon võtab vastu uue või ajakohastatud PVT-viitedokumendi.
- (17) On vaja tagada, et käitise tegevus ei põhjusta pinnase ja põhjavee kvaliteedi **märkimisväärselt** halvenemist. Seepärast peaksid loatingimused **vajaduse ja asjakohasuse korral** sisaldama **niisuguseid** pinnase ja põhjavee seiret **kui ka kohustust muuta käitise tegevuskoht** tegevuse täieliku lõpetamise korral **vastavalt ühenduse ja liikmesriigi õiguse nõuetele** keskkonnale ohutuks. **Kohe kui jõustub ühenduse õigusakt, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ (keskkonnastatusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta) (1) või uus õigusakt pinnase ja põhjavee kaitse kohta, peaks komisjon läbi vaatama käesoleva direktiivi pinnase ja põhjavee kaitse sätteid, et tagada nendevaheline kooskõla ja vältida kattuvust.**
- (18) Käesoleva direktiivi tõhusa rakendamise ja täitmise tagamiseks peaksid käitajad andma pädevale asutusele korrapäraselt aru loatingimuste järgimise kohta. Liikmesriigid peaksid tagama, et **käitajad järgivad nimetatud tingimusi ning et** käesoleva direktiivi sätete täitmata jätmise korral võtavad käitaja ja pädev asutus vajalikke meetmeid ning **näevad ette keskkonnaseiresüsteemi. Liikmesriikide ülesanne on määrata kindlaks kõige asjakohasemad õigusakti täitmise tagamise kavad, sealhulgas selle, kuidas tuleks heite piirväärtusi järgida.**
- (19) **Pidades silmas Århusi konventsiooni (2) sätteid, võimaldab** üldsuse tõhus kaasamine otsuste tegemisse võimaldab üldsusel väljendada ja otsustajatel arvesse võtta arvamusi ja probleeme, mis võivad olla selliste otsuste puhul asjakohased, ning suurendada otsustamisprotsessi vastutustundlikkust ja läbipaistvust, aidata tõsta üldsuse teadlikkust keskkonnaküsimustes ning tagada üldsuse toetus vastuvõetavatele otsustele. Asjaomase üldsuse liikmetel peaks olema juurdepääs õiguskaitsele, et aidata kaitssta iga inimese õigust elada keskkonnas, mille kvaliteet on tervise ja heaolu tagamiseks piisav.

(1) ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

(2) **Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon, 1998.**

Teisipäev, 10 märts 2009

- (20) Suured põletusseadmed heidavad õhku suuri saasteainekoguseid, mis märkimisväärselt mõjutavad inimeste tervist ja keskkonda. Selleks et vähendada kõnealust mõju ja püüda täita nõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiivis 2001/81/EÜ teatavate õhusaasteainete siseriiklike ülemmäärade kohta, ⁽¹⁾ ja saavutada eesmärgid, mis on esitatud komisjoni teatistes õhusaastet käsitleva temaatilise strateegia kohta, on vaja ühenduse tasandil kehtestada rangemad heite piirväärtused teatavate põletusseadme- ja saasteainekategooriate suhtes.
- (21) Kui vähese väävlisisaldusega kütuse tarned või gaasitarned tõsise puuduse tõttu katkevad, peaks pädeval asutusel olema võimalik teha ajutisi erandeid, et lubada asjaomaste põletusseadmete heitel ületada käesoleva direktiivi kohaseid heite piirväärtusi.
- (22) Käitaja ei tohiks kasutada põletusseadet kauem kui 24 tundi pärast saastetõrjeseadmete talitlushäire või rikke tekkimist ning saastetõrjeta ei tohiks seadet kaheteistkümnepäevase ajavahemiku jooksul käitada kauem kui 120 tundi, et piirata keskkonna saastamise negatiivset mõju. Kui on hädavajalik säilitada energiavarustus või kui tuleb vältida heitkoguste üldist suurenemist mõne muu põletusseadme käitamise tõttu, peaks pädeval asutusel olema võimalik teha erand kõnesolevatest piirväärtustest.
- (23) Selleks et tagada keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge tase ning vältida jäätmete piiriülest vedu tehastesse, mida käitatakse leebemate keskkonnanormide alusel, on vaja säilitada ja kehtestada rangemad käitamistingimused, tehnilised nõuded ja heite piirväärtused ühenduses jäätmeid põletavatele ja koospõletavatele tehastele.
- (24) Orgaaniliste lahustite kasutamisega teatavatel tegevusaladel ja teatavates käitistes kaasneb orgaaniliste ühendite heide õhku, mis põhjustab loodusressursse ja inimeste tervist kahjustavate fotokeemiliste oksüdantide kohalikku ja piiriülest teket. Seepärast on vaja võtta ennetusmeetmeid seoses orgaaniliste lahustite kasutamisega ja kehtestada nõue, et orgaaniliste ühendite heide ja asjakohased käitamistingimused peavad vastama heite piirväärtustele. Peaks olema võimalik teha käitajatele erandeid seoses heite piirväärtuste järgimisega, kui muude meetmetega, näiteks vähese lahustisisaldusega või lahustivabade toodete või meetodite kasutamisega on samuti võimalik saavutada samaväärsed heitkogused.
- (25) Titaandioksiidi tootvad käitised võivad põhjustada märkimisväärset õhu ja vee saastamist **ja kujutada endast toksikoloogilist ohtu**. Sellise mõju vähendamiseks on vaja teatavate saasteainete suhtes ühenduse tasandil kehtestada rangemad heite piirväärtused.
- (26) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾.
-
- (27) **Vastavalt põhimõttele, et saastaja maksab, peaksid** liikmesriigid || kehtestama || käesoleva direktiivi sätete rikkumise eest määratavad karistused ja tagama asjaomaste õigusnormide rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (28) Selleks et anda olemasolevatele käitistele piisavalt aega tehniliselt kohandada end käesoleva direktiivi uutele nõuetele, tuleks mõnda uut kõnealust nõuet kohaldada kõnesolevate käitiste suhtes pärast käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeva algava kindlaksmääratud ajavahemiku lõppu. Põletusseadmete puhul on vaja piisavalt aega, et paigaldada vajalikud saastetõrjemeetmed, et seadmed vastaksid V lisa kohastele heite piirväärtustele.

⁽¹⁾ EÜT L 309, 27.11.2001, lk 22. ||

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. ||

Teisipäev, 10 märts 2009

- (29) **Et lahendada malmi ja terast tootvate ning eriti rauamaaki paagutavate käitiste poolt keskkonda paisatavate dioksiinide, furaanide jm asjaomaste saasteainete heitmete tekitatud märkimisväärseid probleeme, tuleks käesolevas direktiivis miinimumnõuete täitmiseks sätestatud menetlust kohaldada nimetatud käitistele esmajärjekorras ja igal juhul hiljemalt 31. detsembriks 2011.**
- (30) Kuna liikmesriigid ei suuda keskkonnakaitse kõrge taseme ja keskkonnakvaliteedi parandamise tagamiseks võetavate meetmete eesmärgi piisavalt saavutada ning seepärast on kõnealuseid eesmärgi parem saavutada ühenduse tasandil, arvestades asjaolu, et tööstustegevusest pärinev saaste on piiriülene, võib ühendus vastu võtta meetmed vastavalt asutamislepingu artikli 5 kohasele subsidiaarsuse põhimõttele. Arvestades proportsionaalsuse põhimõtet, mis on sätestatud kõnealuses artiklis, ei lähe käesolev direktiiv nende eesmärkide saavutamisest kaugemale.
- (31) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva direktiiviga edendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 37 kohaldamist.
- (32) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtmise kohustust tuleks piirata nende sätetega, mille sisu on võrreldes käesoleva direktiiviga ümber sõnastatud varasemate direktiividega oluliselt muutunud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasematest direktiividest.
- (33) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide selliste kohustuste täitmist, mis on seotud IX lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmisega siseriiklikusse õigusesse ja nende kohaldamisega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Sisu

Käesolev direktiiv sätestab tööstuse tegevusest tuleneva saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli eeskirjad.

Samuti sätestab direktiiv eeskirjad, mille eesmärk on vältida või kui see ei ole võimalik, vähendada saasteainete paiskamist õhku, vette ja pinnasesse ning vältida jäätmete teket et saavutada keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse||.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tööstuse selliste tegevusalade suhtes, mis põhjustavad II–VI peatükis osutatud saastet.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata teadusuuringute, arendustegevuse ega uute toodete ja protsesside katsetamise suhtes.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „aine” – keemilised elemendid ja nende ühendid, välja arvatud järgmised ained:
  - a) radioaktiivsed ained, nagu on määratletud nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest ⁽¹⁾;
  - b) geneetiliselt muundatud mikroorganismid, nagu on määratletud nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiivis 90/219/EMÜ geneetiliselt muundatud mikroorganismide isoleeritud kasutamise kohta ⁽²⁾;
  - c) geneetiliselt muundatud organismid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivis 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ⁽³⁾;
- 2) „saastus” – inimtegevusest tulenev ainete, vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne juhtimine õhku, vette või pinnasesse, mis võib ohustada inimeste tervist või keskkonna kvaliteeti, põhjustada varalist kahju või raskendada või takistada keskkonna puhkeotstarbelist või muud õiguspärasest kasutamist;
- 3) „käitis” – paikne tehniline üksus, kus viiakse läbi üht või mitut I lisas või VII lisa 1. osas loetletud tegevust ja mud samas tegevuskohas toimuvat tegevust, mis on tehniliselt otseselt seotud kõnealustes lisades loetletud tegevusaladega ja mis võib mõjutada heitkoguseid ja saastust;
- 4) „heide” – ainete, vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne juhtimine käitise punkt- või hajalikest õhku, vette või pinnasesse;
- 5) „heite piirväärtus” – heite mass, sisaldus ja/või tase, mis on väljendatud teatavates kindlates ühikutes ja mida ei tohi ühe või mitme ajavahemiku vältel ületada;
- 6) „keskkonnakvaliteedi standard” – ühenduse õigusaktidega kehtestatud nõuete kogum, millele teatav keskkond või keskkonna osa peab teataval ajavahemikul vastama;
- 7) „luba” – kirjalik luba käitist, põletusseadet, jäätmepõletus- või -koospõletustehast täielikult või osaliselt käitada;
- 8) „oluline muudatus” – muutus käitise, põletusseadme, jäätmepõletus- või -koospõletustehase laadis või toimimisviisis või nende laiendamine, millel võib olla märkimisväärne negatiivne mõju inimestele või keskkonnale;

⁽¹⁾ EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 117, 8.5.1990, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- 9) „parim võimalik tehnika” – kõige tõhusam ja paremini väljaarendatud tegevus ja selle rakendusviisid, mis näitavad teatava tehnika praktilist sobivust heite piirväärtuste ja muude loatingimuste määramise aluseks võtmiseks, et vältida või, kui see ei ole võimalik, vähendada heidet ja selle mõju keskkonnale tervikuna:
- a) „tehnika” – kasutatud tehnoloogia ja käitise projekteerimise, ehitamise, hooldamise, käitamise ja tegevuse lõpetamise viis;
- b) „võimalik tehnika” – niisugusel arengutasemel tehnika, mis võimaldab selle kasutamist vastavas tööstussektoris, mille kasutamine on kulusid ja eelseid arvesse võttes majanduslikult ja tehniliselt otstarbekas, olenemata sellest, kas seda tehnikat kasutatakse või luuakse kõnealuses liikmesriigis, kui see tehnika on käitajale mõistlikul viisil kättesaadav;
- c) „parim” – keskkonna kui terviku kaitse üldise kõrge taseme saavutamiseks kõige tõhusam;
- 10) **„parima võimaliku tehnikaga seotud heite tasemed” – heite tasemed, mis on saadud PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnika kasutamisel tavapärastes tegutsemistingimustes ning väljendatud teatavas ajavahemikus ja viitetingimustes saavutatava keskmisena;**
- 11) „käitaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes käitab käitist, põletusseadet, jäätmepõletus- või -koospõletustehast, kontrollib nende tööd või kellele on siseriiklike õigusaktide kohaselt antud määrav otsustusõigus käitise, seadme või tehase tehnilise toimimise suhtes;
- 12) „üldsus” – üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut ja vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või tavadele nende ühendused, organisatsioonid või rühmad;
- 13) „asjaomane üldsus” – üldsus, keda loa väljastamise või kaasajastamise või loatingimuste kaasajastamise otsuse tegemine mõjutab või võib mõjutada, või üldsus, kelle huvidega see on seotud; **selle määratluse puhul arvestatakse, et selline huvi on keskkonnakaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel, kes vastavad mis tahes asjakohaste riigisiseste õigusaktidega sätestatud nõuetele;**
- 14) „kujunemisejärgus tehnoloogia” – tööstustegevuse uudne tehnoloogia, mis **tööstuses kontrollituna ja kaubanduslikul eesmärgil arendatuna tagaks** keskkonnakaitse kõrgema üldtaseme või **vähemalt sama kaitstuse taseme ning** suurema kulude kokkuhoiu kui see on võimalik olemasoleva parima võimaliku tehnikaga;
- 15) „ohtlikud ained” – || direktiivis 67/548/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 1999. aasta direktiivis 1999/45/EÜ (ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ määratletud ohtlikud ained ja valmistised;
- 16) „lähteolukorra aruanne” – arvandmed pinnase ja põhjavee saastatuse kohta **märkimisväärses koguses ja asjassepuutuvate** ohtlike ainetega;
- 17) „rutiinne kontroll” – kavandatud kontrolliprogrammi osana läbiviidav keskkonnakontroll;
- 18) „mitterutiinne kontroll” – kaebustele reageerimise, õnnetus- või vahejuhtumite uurimise või nõuete täitmatajätmise korral läbiviidav keskkonnakontroll;

(1) EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1

Teisipäev, 10 märts 2009

- 19) „keskkonnakontroll” – igasugune tegevus, mis hõlmab selle kontrollimist, kas käitis järgib asjakohaseid keskkonnanõudeid;
- 20) „kütus” – kõik tahked, vedelad või gaasilised põlevmaterjalid, mida kasutatakse põletusseadmes;
- 21) „põletusseade” – kõik tehnilised seadmed, milles oksüdeeritakse kütuseid, et kasutada selle tulemusena tekkivat soojust;
- 22) „biomass” – järgmised tooted või jäätmed:
- a) tooted, mis koosnevad põllumajandusest või metsandusest pärit taimsest aineist, mida saab kasutada kütusena neis sisalduva energia taaskasutamiseks;
  - b) järgmised kütusena kasutatavad jäätmed:
    - i) põllumajanduse ja metsanduse taimsed jäätmed;
    - ii) toiduainetööstuse taimsed jäägid, juhul kui tekkiv soojus kasutatakse ära;
    - iii) värske paberimassi tootmise ja paberimassist paberi tootmise kiulised taimsed jäägid, juhul kui need koospõletatakse nende tekitamise kohas ja tekkiv soojus kasutatakse ära;
    - iv) korgijäätmed;
    - v) puidujäätmed, välja arvatud need, mis võivad puidukaitseainetega töötlemise või pinna katmise tulemusena sisaldada halogeenitud orgaanilisi ühendeid või raskmetalle;
- 23) „mitmekütusepõletusseade” – kõik põletusseadmed, milles saab samaaegselt või vaheldumisi kasutada kaht või mitut liiki kütust;
- 24) „gaasiturbiin” – pöörlev masin, mille abil muudetakse soojusenergia mehaaniliseks tööks; koosneb peamiselt kompressorist, termilisest seadmest, milles oksüdeeritakse kütust töövedeliku soojendamiseks, ning turbiinist;
- 25) „jäätmed” – mis tahes jäätmed, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) ⁽¹⁾ artikli 3 punktis 1;
- 26) „ohtlikud jäätmed” – mis tahes jäätmed, nagu on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 2;
- 27) „segaolmejäätmed” – majapidamisjäätmed ning kaubandusest, tööstusest ja asutustest pärinevad jäätmed, mis oma laadi ja koostise tõttu sarnanevad majapidamisjäätmetele, välja arvatud tekkekohas eraldi kogutavad, komisjoni otsuse 2000/532/EÜ ⁽²⁾ (millega kehtestatakse Euroopa jäätmenimistu) lisa rubriigis 20 01 osutatud fraktsioonid ja muud selle lisa rubriigis 20 02 osutatud jäätmed;
- 28) „jäätmepõletustehas” – mis tahes paikne või liikuv tehniline üksus ja varustus, mida kasutatakse jäätmete soojustöötamiseks, olenemata sellest, kas põlemisel tekkiv soojus kasutatakse ära või mitte, kusjuures soojustöötlus tähendab jäätmete põletamist oksüdeerimise teel ja muud soojustöötlust, kuivõrd saadavad ained seejärel põletatakse;

⁽¹⁾ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

⁽²⁾ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3).

Teisipäev, 10 märts 2009

- 29) „jäätmekoospõletustehas” – mis tahes paikne või liikuv tehniline üksus, mille peamine otstarve on energia või ainelistele toodete tootmine ja milles kasutatakse põhi- või lisakütusena jäätmeid või kus jäätmeid termiliselt töödeldakse kõrvaldamise eesmärgil, põletades neid oksüdeerimise teel ja kasutades muud soojustöötlust, kui saadavad ained seejärel põletatakse;
- 30) „nimivõimsus” – jäätmepõletus- või -koospõletustehase ahjude põletusvõimsuste summa, nagu on piiritletud valmistaja ja kinnitanud käitaja, võttes arvesse jäätmete kütteväärtust, kusjuures nimivõimsust väljendatakse tunnis põletatavate jäätmete kogusena;
- 31) „dioksiinid ja furaanid” – kõik VI lisa 2. osas loetletud polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibenso-furaanid;
- 32) „jääk” – mis tahes vedelad või tahked jäätmed, mis tekivad jäätmepõletus- või -koospõletustehases;
- 33) „orgaaniline ühend” – ühend, mis koosneb vähemalt süsinikust ja ühest või mitmest järgmisest elemendist: vesinik, halogeenid, hapnik, väävel, fosfor, räni või lämmastik, välja arvatud süsinikoksiidid, anorgaanilised karbonaadid ja vesinikkarbonaadid;
- 34) „lenduv orgaaniline ühend” – orgaaniline ühend ja kreosoodi fraktsioon aururõhuga vähemalt 0,01 kPa temperatuuril 293,15 K või analoogse lenduvusega konkreetsetes kasutamistingimustes;
- 35) „orgaaniline lahusti” – lenduv orgaaniline ühend, mida kasutatakse järgmiselt:
- a) üksi või koos muude ainetega toorainete, toodete või jäätmete lahustamiseks, ilma et toimuks keemilisi muutusi;
  - b) puhastusvahendina saasteainete lahustamiseks;
  - c) lahustina;
  - d) dispergandina;
  - e) viskoossuse regulaatorina;
  - f) pindpinevuse regulaatorina;
  - g) plastifikaatorina;
  - h) konservandina;
- 36) „pinnakattevahend” – pinnakattevahend, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/42/EÜ (teatavates värvides, lakkides ja sõidukite taasviimistlustoodete orgaanilistes lahustites kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 8 ;
- 37) „siduvad üldnormid” – heite piirväärtused või muud tingimused, mis on määratletud keskkonnamäärustes õigusaktides vähemalt tööstusharu tasandil, ja mis on välja antud eesmärgiga, et neid kasutataks otseselt loatingimuste kehtestamiseks.

⁽¹⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 87.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 4

Loa omamise kohustus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et mitte ühtki käitist, põletusseadet, jäätmepõletustehast ega jäätmekoospõletustehast ei käitata ilma loa.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid sätestada üksnes V peatükiga hõlmatud käitiste registreerimise menetluse.

Registreerimismenetlus määratakse kindlaks siduva õigusaktiga ja menetluse käigus käitaja vähemalt teatab pädevale asutusele oma soovist käitada käitist.

2. **Liikmesriigid võivad sätestada, et** loas võib käsitleda kaht või mitut käitist või käitise osa, mida sama käitaja käitab samas kohas või eri kohtades.

Kui luba hõlmab kaht või enamat käitist, vastavad kõik käitised **eraldivõetuna** käesoleva direktiivi nõuetele.

Artikkel 5

Käitajad

Liikmesriigid võivad sätestada, et käitise, põletusseadme, jäätmepõletustehase või jäätmekoospõletustehase ühiskäitajaks võivad olla || kaks või enam füüsilist või juriidilist isikut või nad võivad olla käitise, seadme või tehase eri osade käitajad. **Direktiiviga sätestatud kohustuste täitmise eest määratakse vastutavaks üks füüsiline või juriidiline isik.**

Artikkel 6

Loa andmine

1. Pädev asutus annab välja loa, kui käitis vastab käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed kõikide menetluste suhtes pädevate asutuste tõhusa tervikliku lähenemisviisi tagamiseks nii, et kui loa väljaandmises osaleb mitu pädevat asutust või mitu käitajat või kui antakse välja mitu luba, on loa tingimused ja selle väljaandmise menetlused omavahel täielikus kooskõlas.

3. Uute käitiste või oluliste muutuste puhul, kui kohaldatakse direktiivi 85/337/EMÜ artiklit 4, uuritakse ja kasutatakse loa väljaandmisel kogu selle direktiivi artiklite 5, 6, 7 ja 9 alusel saadud teavet või järeldusi.

Artikkel 7

Siduvad üldnormid

Ilma et see piiraks loa omamise kohustust, võivad liikmesriigid lisada siduvatesse üldnormidesse nõuded teatavate käitise, põletusseadme, jäätmepõletustehase või jäätmekoospõletustehase liikide kohta.

Siduvate üldnormide vastuvõtmise korral võib luba lihtsalt sisaldada viidet kõnealustele normidele.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 8

Aruanne nõuete täitmise kohta

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed järgmise tagamiseks:

- 1) käitaja esitab pädevale asutusele **asjakohased andmed** loatingimuste täitmise kohta vähemalt iga **24 kuu järel, ning need tehakse Internetis viivitamata kättesaadavaks. Loatingimuste rikkumise tuvastamisel vastavalt artiklile 25 sätestatud kontrolli käigus, tõstetakse sagedust ühe aruandeni vähemalt iga kaheteistkümne kuu jooksul**;
- 2) käitaja teavitab pädevat asutust viivitamata igast vahejuhtumist või õnnetusjuhtumist, mis oluliselt mõjutab keskkonda.

Artikkel 9

Nõuete täitmata jätmine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada loa tingimuste täitmine.
2. Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi nõuete rikkumise korral järgmise:
  - a) käitaja teavitab viivitamata pädevat asutust;
  - b) käitaja ja pädev asutus võtavad vajalikud meetmed nõuete täitmise võimalikult kiireks taastamiseks.

Kui nõuete rikkumine ohustab **märkimisväärselt** inimeste tervist või keskkonda ning niikaua, kuni nõuete täitmine ei ole taastatud vastavalt esimese lõigu punktile b, käitise, põletusseadme, jäätmepõletustehase või jäätmekoospõletustehase tegevus peatatakse.

Artikkel 10

Kasvuhoonegaaside heide

1. Kui käitises pärinevad kasvuhoonegaaside heitkogused on direktiivi 2003/87/EÜ I lisas määratud selles käitises toimuva tegevuse alusel, ei kehtestata loas kõnealuse gaasi otseheidetele heite piirväärtust, välja arvatud juhul, kui on vaja tagada, et ei põhjustata olulist kohalikku saastust.
2. Direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade puhul võivad liikmesriigid otsustada, et nad ei kehtesta põletusseadmetele ega muudele ettevõtte tegevuskohas süsinikdioksiidi eraldavatele seadmetele energiatõhusust käsitlevaid nõudeid.
3. Vajaduse korral *muudavad* pädevad asutused *luba*.
4. Lõikeid 1–3 ei kohaldata vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 27 ajutiselt ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemist väljaarvatud käitiste suhtes.

Teisipäev, 10 märts 2009

II PEATÜKK

I lisas loetletud tööstuslikke tegevusalasid käsitlevad erisätted

Artikkel 11

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse I lisas sätestatud tegevusalade suhtes ja vajaduse korral vastavalt kõnealuse lisa kohastele võimsuskünnistele.

Artikkel 12

Käitaja põhikohustustele laienevad üldpõhimõtted

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, milles sätestatakse käitiste käitamine kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- 1) võetakse kõik vajalikud meetmed saastuse vältimiseks;
- 2) kohaldatakse parimat võimalikku tehnikat;
- 3) ei põhjustata olulist saastust;
- 4) direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt välditakse jäätmete tootmist;
- 5) kui jäätmeid toodetakse, võetakse need ringlusse või kui see on tehniliselt ja majanduslikult võimatu, need kõrvaldatakse viisil, mis ei mõjuta keskkonda või mille mõju on väike;
- 6) energiat kasutatakse tõhusalt;
- 7) võetakse vajalikud meetmed õnnetusjuhtumite vältimiseks ja nende tagajärgede piiramiseks;
- 8) võetakse vajalikud meetmed tegevuse täieliku lõpetamise järel, et vältida saastuse ohtu ja viia tegevuskoht **rahuldavasse seisukorda vastavalt** artikli 23 lõigetes 2 ja 3 **sätestatud nõuetele**.

Artikkel 13

Loataotlused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et loataotluses kirjeldatakse:
  - a) käitist ja selle tegevust;
  - b) käitises kasutatavaid või seal toodetavaid toor- ja abimaterjale, muid aineid ja energiat;
  - c) käitise heiteallikaid;
  - d) käitise *tegevuskohas valitsevaid* tingimusi;
  - e) **juhul kui tegevus hõlmab märkimisväärses koguses ohtlikke aineid**, vajaduse korral lähteolukorra aruanne, **mis annab teavet nimetatud ainete kohta**;
  - f) heidete laadi ja kogust, mida käitis eeldatavalt suunab igasse keskkonna ossa, ning heite olulise mõju kindlaksmääramist keskkonnale;

Teisipäev, 10 märts 2009

- g) kavandatavat tehnoloogiat ja muud tehnikat käitisest väljuva heite vältimiseks või kui see ei ole võimalik, selle vähendamiseks;
- h) **vajaduse korral** meetmeid käitisest tekkivate jäätmete vältimiseks ja taaskasutamiseks;
- i) *lisameetmeid*, mis on kavandatud artikliga 12 ettenähtud käitaja põhikohustuste üldpõhimõtete järgimiseks;
- j) kavandatavaid heiteseiremeetmeid;
- k) kavandatava tehnoloogia, meetodite ja meetmete peamisi **asjakohaseid** alternatiive, mida taotleja on üldjoontes uurinud.

Samuti esitatakse loataotluses ¶ esimeses lõigus osutatud üksikasjade üldarusaadav kokkuvõte ning **vajaduse korral lähteolukorra aruanne**.

2. Kui direktiivi 85/337/EMÜ nõuete kohaselt esitatud teave või direktiivi 96/82/EÜ kohaselt koostatud ohutusaruanne või muu teave, mis on esitatud muude õigusaktide põhjal, vastab lõikes 1 esitatud nõuetele, võib selle esitada taotluses või taotlusele lisada.

Artikkel 14

PVT-viitedokumendid ja teabevahetus

1. Komisjon **korraldab teabevahetust liikmesriikide, nende pädevate asutuste esindajate, asjaomast tööstusharu esindavate käitajate ja tehnoloogiapakkujate, looduskaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide ning komisjoni vahel järgmistel teemadel:**

- a) **käitiste tegevus seoses heidete, saaste, toorme tarbimise ja laadi, energiakasutuse ja jäätmete tekitamisega; ning**
- b) **kasutatav parim võimalik tehnika, asjaomane seire ja parima võimaliku tehnika areng.**

Komisjon moodustab teabevahetusfoorumi, mis koosneb esimeses lõigus osutatud sidusrühmadest, et korraldada käesolevas lõikes nimetatud teabevahetust.

Komisjon annab juhiseid teabe vahetuseks, samuti andmete kogumiseks ja PVT-viitedokumentide sisu kindlaksmääramiseks. Komisjon avaldab sellega seoses hindamisaruande. See aruanne tehakse kättesaadavaks internetis.

2. Komisjon avaldab lõikes 1 osutatud teabevahetuse tulemused uue või ajakohastatud PVT-viitedokumentidena.

3. PVT-viitedokumentides kirjeldatakse eelkõige parimat võimalikku tehnikat, sellega seotud **heit- ja tarbimiskoguseid** ja seiret, pinnaseiret ja põhjaveeseiret, koha keskkonnale ohutuks muutmist ja uusi meetodeid ning pööratakse erilist tähelepanu III lisas loetletud kriteeriumidele, **viies läbivaatamise lõpule hiljemalt kaheksa aasta jooksul alates eelmise versiooni avaldamisest. Komisjon tagab, et PVT-viitedokumentide PVT-järeldused tehakse liikmesriikide ametlikes keeltes kättesaadavaks. Liikmesriigi taotluse põhjal teeb komisjon kogu PVT-viitedokumendi soovitud keeles kättesaadavaks.**

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 15

Loa tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et loas on märgitud kõik artiklites 12 ja 19 ettenähtud nõuete täitmiseks vajalikud meetmed.

Kõnealused meetmed hõlmavad vähemalt järgmisi andmeid:

- a) II lisas loetletud saasteainete heite piirväärtused ja muude selliste saasteainete piirväärtused, mida asjaomane käitis tõenäoliselt suunab keskkonda suurtes kogustes, võttes arvesse nende laadi ja nende võimet saastust ühest keskkonna osast teise üle kanda;
  - b) **vajaduse korral** asjakohased nõuded, millega tagatakse pinnase ja põhjavee kaitse, ning meetmed, mis on seotud käitises tekkivate jäätmete kõrvaldamisega;
  - c) asjakohased heiteseire nõuded, milles määratletakse mõõtmismeetodid ja -sagedus, nende hindamismenetlus ja kohustus esitada pädevale asutusele korrapäraselt heiteseire tulemused ja muud loas ettenähtud tingimuste täitmise kontrollimiseks vajalikud andmed;
  - d) korrapärase seire nõuded tegevuskohas **märkimisväärsetes kogustes** leiduda võivate **asjassepuutuvate** ohtlike ainete puhul, võttes arvesse pinnase ja põhjavee saastuse võimalikkust käitise tegevuskohas;
  - e) meetmed, mis on seotud käikuandmise, rikete, ajutiste seisakute ja tegevuse täieliku lõpetamisega;
  - f) sätted kaug- ja piiriülese saastuse vähendamiseks.
2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel võib heite piirväärtusi täiendada või need asendada võrdväärsete parameetritega või tehniliste meetmetega.

3. Loa tingimuste kehtestamisel viidatakse PVT-viitedokumentidele.

4. Kui PVT-viitedokumendid ei hõlma käitist ega selle osa või kui kõnealustes dokumentides ei käsitleta kõiki tegevuse võimalikke keskkonnamõjusid, määrab pädev asutus, **konsulterides käitajaga**, asjaomase käitise või tegevuse jaoks kindlaks parima võimaliku tehnika **abil saavutatavad heitkoguse tasemed** III lisas loetletud kriteeriumide alusel ja kehtestab vastavalt loa tingimused.

5. I lisa punktis 6.6 osutatud käitiste suhtes kohaldatakse lõikeid 1–4, ilma et see piiraks loomade heaolu käsitlevate õigusaktide kohaldamist.

Artikkel 16

Heite piirväärtused, samaväärsed parameetrid ja tehnilised meetmed

1. Saasteainete puhul kohaldatakse heite piirväärtusi tavaliselt selle punkti suhtes, kus heitkogused väljuvad käitisesest, ning kõnealuste piirväärtuste kindlaksmääramisel ei arvestata enne kõnesolevat punkti toimunud lahjendamist.

Teisipäev, 10 märts 2009

Saasteainete kaudse vettejuhtimise puhul võib asjaomase käitise heite piirväärtuste kindlaksmääramisel arvesse võtta reoveepuhasti toimet tingimusel, et tagatakse keskkonnakaitse samaväärne tase ega põhjustata suuremat keskkonna saastatust.

2. Ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, peavad artikli 15 lõigete 1 ja 2 kohased heite piirväärtused, samaväärsed parameetrid või tehnilised meetmed põhinema parimal võimalikul tehnikal, ilma et oleks kohustust kasutada üht või teist konkreetset tehnikat või tehnoloogiat.

Pädev asutus kehtestab heite piirväärtused **ning kontrolli- ja järgimise nõuded tagamaks, et ei ületataks PVT-ga** seotud **heitetasemeid**.

Heite piirväärtusi võivad täiendada samaväärsed parameetrite või tehnilised meetmed tingimusel, et on võimalik tagada keskkonnakaitse samaväärne tase.

3. Erandina lõike 2 teisest lõigust võib pädev asutus **tulenevalt** keskkonna ja majandusega seotud kulude ja tulude **hinnangust** ning asjaomase käitise tehnilisi näitajaid, geograafilist asukohta ja kohalikke keskkonnatingimusi arvesse võttes **erandjuhtudel** kehtestada heite piirväärtused, **samaväärsed parameetrid või tehnilised meetmed ning kontrolli- ja järgimise nõuded sellisel viisil, mis lubab PVT-ga** seotud **heitetasemete ületamist**.

Kõnealused heite piirväärtused, **samaväärsed parameetrid või tehnilised meetmed** ei tohi siiski ületada **artikli 68 alusel määratud või, kui asjakohane, V–VIII lisa** kohaseid heite piirväärtusi.

Liikmesriigid peavad tagama, et asjaomasele üldsusele antakse õigeaegselt ja tegelikult võimalus osaleda otsustusprotsessis, mis on seotud käesolevas lõikes osutatud erandi tegemisega.

Kui käesoleva lõike alusel kehtestatakse heite piirväärtused, samaväärsed parameetrid ja tehnilised meetmed, peavad põhjused kõrvalekaldumise lubamiseks heitetasemetest, mis on seotud PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga, olema dokumenteeritud ja põhjendatud loatingimuste lisas.

Komisjon võib kehtestada käesolevast lõikest erandi tegemise kriteeriumid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse loomasõnniku ja läga laotamise suhtes väljaspool I lisa punktis 6.6 osutatud käitise tegevuskohta, **välja arvatud alad, mis kuuluvad nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ (veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest) (1) reguleerimisalasse.**

5. Pädev asutus võib ajutiselt teha erandi lõikes 2 ning artikli 12 § punktides 1 ja 2 esitatud nõuetest suuremate heitkoguste puhul, mis tulenevad kujunemisjärgus tehnoloogiate katsetamisest ja kasutamisest, tingimusel et kuue kuu jooksul alates erandi tegemisest lõpetatakse kõnesolevate tehnoloogiate kasutamine või et selle tegevusega saavutatakse vähemalt heitetasemele parima võimaliku tehnika kasutamisel.

Artikkel 17

Seirenõuded

1. Vajaduse korral põhinevad artikli 15 lõike 1 punktides c ja d osutatud seirenõuded PVT-viitedokumentide kohastel seiret käsitlevatel järeldustel.

(1) EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Pädev asutus määrab kindlaks artikli 15 lõike 1 punktis d osutatud korrapärase seire sageduse iga üksiku käitise loas või siduvates *üldnormides*.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, teostatakse korrapärase seiret **põhjavee osas** vähemalt üks kord **viie aasta ja pinnase osas** vähemalt üks kord **kümne** aasta jooksul, **välja arvatud juhul kui selline seire põhineb saasteohu süstemaatilisel hindamisel**.

Komisjon võib kehtestada korrapärase seire sageduse kindlaksmääramise kriteeriumid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu *vastavalt* artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga *regulatiivmenetlusele*.

Artikkel 18

Siduvad *üldnormid*

1. Siduvate *üldnormide* vastuvõtmisel tagavad liikmesriigid kompleksse lähenemisviisi ja keskkonnakaitse kõrge taseme, mis on võrdväärne konkreetse loa tingimustega saavutatava tasemega.

2. Siduvad *üldnormid* põhinevad parimal võimalikul tehnikal, ilma et oleks kohustust kasutada mis tahes tehnikat või konkreetset tehnoloogiat, **et tagada vastavus artiklitega 15 ja 16**.

■

3. Liikmesriigid tagavad, et siduvaid *üldnorme* ajakohastatakse vastavalt parima võimaliku tehnika arengule, **et tagada vastavus artikliga 22**.

■

4. Lõigete 1–3 kohaselt vastu võetud siduvad *üldnormid* sisaldavad viidet käesolevale direktiivile või see lisatakse kõnealuste eeskirjade juurde nende ametliku avaldamise korral.

Artikkel 19

Keskkonnakvaliteedi standardid

Kui keskkonnakvaliteedi standardis on ette nähtud rangemad tingimused kui need, mida on võimalik täita parima võimaliku tehnika kasutamisega, peab luba sisaldama lisameetmeid, ilma et see piiraks muude võimalike meetmete võtmist keskkonnakvaliteedi standardite täitmiseks.

Artikkel 20

Parima võimaliku tehnika täiendamine

Liikmesriigid tagavad, et pädev asutus jälgib parima võimaliku tehnika arengut või laseb ennast teavitada sellest ja kõikide uute või muudetud PVT-viitedokumentide avaldamisest, **teavitades ka asjaomast üldsust**.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 21

Käitajate tehtavad muudatused käitistes

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et käitaja teavitab pädevat asutust kõikidest sellistest kavandatud muudatustest käitise laadis või toimimisviisis või käitise laiendamisest, mis võivad || mõju avaldada keskkonnale. *Vajaduse korral ajakohastab pädev asutus loa* .

2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et mitte ühtki käitaja kavandatud olulist muudatust ei tehta ilma käesoleva direktiivi kohaselt välja antud loata.

Loataotlus ja pädeva asutuse otsus hõlmavad käitise osi ja artiklis 13 loetletud üksikasju, mida oluline muudatus võib mõjutada.

3. Iga muudatust käitise laadis või toimimisviisis või käitise laiendamist käsitatakse olulisena, kui see muudatus või laiendamine ise ulatub I lisas sätestatud võimsuskünniseni.

Artikkel 22

Loatingimuste läbivaatamine ja ajakohastamine pädeva asutuse poolt

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et pädevad asutused vaatavad kõik loatingimused korrapäraselt uuesti läbi ja vajaduse korral ajakohastavad neid, et tagada vastavus käesolevale direktiivile.

2. Käitaja esitab pädeva asutuse taotlusel kogu loatingimuste läbivaatamiseks vajalikuteabe.

Pädev asutus kasutab loa tingimuste läbivaatamisel kõiki seire- või kontrolliandmeid.

3. Kui komisjon **avaldab** uue või ajakohastatud PVT-viitedokumendi, tagavad liikmesriigid, et nelja aasta jooksul alates kõnealuse dokumendi avaldamisest vaatab pädev asutus läbi asjaomase käitise loatingimused ja **vajaduse korral** ajakohastab need.

Esimest löiku kohaldatakse kõikide artikli 16 lõike 3 kohaselt tehtud erandite suhtes.

4. Loatingimused vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse need vähemalt järgmistel juhtudel:

a) käitise põhjustatud saastus on nii suur, et loaga ettenähtud heite piirväärtused tuleb uuesti läbi vaadata või lisada sinna uued piirväärtused;

b) parima võimaliku tehnika **olulised muutused** võimaldavad heidet oluliselt vähendada;

c) kasutamisohtus nõuab teistsuguse tehnika kasutamist;

d) kui **see on vajalik, et** järgida **direktiivi 2001/81/EÜ või** keskkonnakvaliteedi standardit vastavalt artiklile 19.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 23

Tegevuse lõpetamine ja keskkonnale ohutuks muutmine

1. Ilma et see piiraks || direktiivi 2004/35/EÜ, **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/118/EÜ (mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest) (1)**, **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/99/EÜ (keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu) (2)** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/.../EÜ (millega kehtestatakse pinnasekaitse raamistik) (3) (4) kohaldamist, tagab pädev asutus, et tegevuse täieliku lõpetamise korral rakendatakse artikli 12 punktis 8 sätestatud põhimõtte järgimise tagamiseks kehtestatud loatingimusi.

2. Kui tegevus on seotud **märkimisväärses kogustes** ohtlike ainete kasutamise, tootmise või heitega, koostab käitaja, pidades silmas pinnase ja põhjavee võimalikku saastumist käitise tegevuskohas, lähteolukorra aruande enne käitise tegevuse alustamist või enne käitise loa *uuendamist*. Kõnealune aruanne sisaldab pinnase ja põhjavee algse seisundi kindlaksmääramiseks vajalikke arvandmeid **asjaomaste ohtlike ainete märkimisväärses koguste kohta**.

Komisjon kehtestab lähteolukorra aruande sisu käsitlevad **üldised** kriteeriumid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

3. Tegevuse täieliku lõpetamise korral **teavitab käitaja pädevat asutust ja hindab** || pinnase ja põhjavee saastumist ohtlike ainetele. Kui võrreldes lõikes 2 osutatud lähteolukorra aruandes esitatud algse seisundiga on käitis põhjustanud pinnase või põhjavee saastumise ohtlike ainetele, muudab käitaja tegevuskoha keskkonnale ohutuks ja taastab selle algse seisundi.

4. Kui käitaja ei pea koostama lõikes 2 osutatud lähteolukorra aruannet, võtab ta tegevuse täieliku lõpetamise korral vajalikud meetmed selle tagamiseks, et tegevuskoht ei kujutaks märkimisväärses ohtu inimeste tervisele ega keskkonnale.

Artikkel 24

Heitkoguste võrdlemine parima võimaliku tehnikaga seotud heite tasemetega

Artikli 8 punktis 1 osutatud **asjakohased andmed loatingimuste** täitmise kohta **sisaldavad** heitkoguste võrdlust PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga **seotud heite tasemetega**. **Need asjakohased andmed tehakse viivitamata kättesaadavaks Internetis**.

Artikkel 25

Kontrollimine

1. Liikmesriigid kehtestavad käitiste kontrollimise süsteemi.

Kõnealune süsteem hõlmab kohapealset kontrolli.

Liikmesriigid tagavad, et käitajad annavad pädevatele asutustele igakülgset abi, mis võimaldab kõnealustel asutustel tegevuskohas teha kontrolli, võtta proove ja koguda teavet, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi kohaselt.

(1) **ELT L 372, 27.12.2006, lk 19**

(2) **ELT L 328, 6.12.2008, lk 28.**

(3) **ELT L....**

(4) Väljaannete talitus: palun lisada number, kuupäev ning avaldamisviide.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Liikmesriigid tagavad, et kõik käitised on hõlmatud kontrollikavaga.
3. Iga kontrollikava sisaldab järgmist:
  - a) üldhinnang asjakohaste oluliste keskkonnaküsimuste kohta;
  - b) kontrollikavaga hõlmatud geograafiline piirkond;
  - c) kontrollikavaga hõlmatud käitiste register ja üldhinnang nende vastavuse kohta käesoleva direktiivi nõuetele;
  - d) selle läbivaatamist käsitlevad sätted;
  - e) ülevaade lõike 5 kohase rutiinse kontrolli programmi kohta;
  - f) lõike 6 kohase mitterutiinse kontrolli menetlused;
  - g) vajaduse korral sätted eri kontrolliasutuste koostöö kohta.
4. Pädev asutus koostab kontrollikavade põhjal korrapäraselt kontrolliprogrammid ja määrab eri käitise-liikide puhul kindlaks tegevuskoha külastuse sageduse.

Liikmesriigid tagavad, et nende kontrollide läbiviimiseks oleks saadaval piisaval arvul kvalifitseeritud isikuid.

Kõnealused programmid hõlmavad iga käitise tegevuskoha vähemalt üht **pistel**ist külastust **18** kuu jooksul. **Kui kontrolli käigus on tuvastatud loatingimuste täitmata jätmise, suurendatakse sagedust vähemalt ühe külastuseni iga kuue kuu järel.**

Juhul, kui kõnealused programmid põhinevad asjaomaste konkreetsete käitiste keskkonnanriskide süstemaatilisel hindamisel, **võib tegevuskoha külastuste sageduse vähendada ühe korrani iga 24 kuu järel.**

Keskkonnanriskide süstemaatiline hindamine põhineb järgmistel objektiivsetel kriteeriumidel:

- a) loatingimuste käitajapoolse täitmise register;
- b) käitise mõjud keskkonnale ja inimeste tervisele;
- c) käitaja osalemine ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS) vastavalt määrusele (EÜ) nr 761/2001 ⁽¹⁾ või samaväärsete keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine.

Komisjon **võib kehtestada** keskkonnanriskide hindamise **muud** kriteeriumid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

5. Rutiinne kontroll on piisav, et uurida asjaomase käitise täielikku asjassepuutuvat keskkonnamõju.

Rutiinse kontrolliga tagatakse, et käitaja täidab loa tingimusi.

Rutiinne kontroll aitab ka hinnata loa nõuete tõhusust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 761/2001 organisatsioonide vabatahtliku osalemise võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) (ELT L 114, 24.4.2001, lk 1).

Teisipäev, 10 märts 2009

6. Mitterutiinset **pistel** kontrolli tehakse võimalusel enne loa väljaandmist, läbivaatamist või uuendamist selleks, et võimalikult kiiresti uurida tõsiseid **ja nõuetele vastavaid** keskkonnavalaseid kaebusi, õnnetus- või vahejuhtumeid, **■** nõuete täitmata jätmist **või asjaolusid, mis avaldavad tõsist mõju inimeste tervisele.**

Mitterutiinse kontrolli käigus võivad pädevad asutused õnnetus- ja vahejuhtumite või nõuete täitmata jätmise uurimise eesmärgil nõuda käitajatelt teavet, sh tervisealast statistikat.

7. Pädev asutus koostab pärast iga rutiinset või mitterutiinset kontrolli aruande, milles kirjeldatakse kontrolli tulemusi seoses käitise vastavusega käesoleva direktiivi nõuetele ja kokkuvõtet selle kohta, kas on vaja võtta lisameetmeid.

Aruandest teatatakse asjaomasele käitajale **kahe kuu jooksul. Pädev asutus teeb aruande** avalikult kättesaadavaks **Internetis nelja** kuu jooksul pärast kontrolli.

Pädev asutus tagab, et kõik aruandes kindlaksmääratud vajalikud meetmed võetakse mõistliku aja jooksul.

Artikkel 26

Juurdepäas teabele ja üldsuse osalemine loamenetluses

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomasele üldsusele antakse õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa järgmistest menetlustest:

- a) uutele käitistele loa väljaandmine;
- b) olulisi muudatusi käsitleva loa väljaandmine;
- c) käitise loa või loatingimuste ajakohastamine vastavalt artikli 22 lõike 4 punktile a;
- d) **käitise loa või loatingimuste uuendamine, juhul kui tehakse erand vastavalt artikli 16 lõikele 3.**

Sellise osalemise suhtes kohaldatakse IV lisas sätestatud menetlust.

Selline huvi on keskkonnakaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel, kes vastavad liikmesriikide asjaomaste õigusaktidega sätestatud nõuetele.

■

2. Kui otsus loa andmise, läbivaatamise või uuendamise kohta **■** on tehtud, teavitab pädev asutus sellest üldsust, tehes **viivitamata** kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) otsuse sisu, sealhulgas loa ja *hiljem uuendatud loa* koopiad;
- b) otsuse tegemise aluseks olnud põhjused;
- c) enne otsuse tegemist peetud konsultatsioonide tulemused ja selgitus selle kohta, kuidas kõnealuseid tulemusi otsuse tegemisel arvesse võeti;

Teisipäev, 10 märts 2009

- d) asjaomase käitise või tegevusalaga seotud PVT-viitedokumentide pealkiri;
- e) kuidas **artiklis 15 viidatud loatingimused** on kindlaks määratud PVT-viitedokumentides kirjeldatud parima võimaliku tehnika ja sellega seonduvate heitetasemete alusel;
- f) erandi tegemise korral artikli 16 lõike 3 alusel kõnealuse erandi **konkreetsed põhjused, mis põhinevad nimetatud lõikes sätestatud kriteeriumidel**, ja kehtestatud tingimused;
- g) artikli 22 lõigetes 1,3 ja 4 osutatud lubade läbivaatamise tulemused;
- h) loatingimuste kohaselt nõutud heiteseire tulemused, mis on pädeva asutuse valduses.

Liikmesriigid tagavad, et punktides a kuni g nimetatud teave tehakse viivitamata kättesaadavaks Internetis.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) ⁽¹⁾ artikli 4 lõigetega 1 ja 2 ettenähtud piirangute kohaselt.

Artikkel 27

Õiguskaitse kättesaadavus

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas riigi õigussüsteemiga on asjaomasel üldsusel juurdepääs kaebuste lahendamisele kohtus või mõnes muus sõltumatus ja erapooletus organis, mis on seaduslikult asutatud, et vaidlustada otsuste, seaduste ja puuduste sisulist või protseduurilist seaduslikkust seoses artikliga 26, kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:

- a) asjaomasel üldsusel on küllaldane huvi;
- b) asjaomane üldsus väidab, et tema õigusi on kahjustatud, kui liikmesriigi menetlusseadus seab selle eeltingimuseks.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks, mis etapis võib otsuseid, seadusi või puudusi vaidlustada.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks, mis moodustab küllaldase huvi ja õiguste kahjustamise, kooskõlas eesmärgiga anda asjaomasele üldsusele laialdane juurdepääs õiguskaitsele.

Sel eesmärgil käsitatakse lõike 1 punkti a tähenduses piisavana kõikide keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide huvi, kes vastavad siseriiklike õigusaktide nõuetele.

Samuti eeldatakse, et sellistel organisatsioonidel on õigusi, mida saab kahjustada lõike 1 punkti b tähenduses.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 sätteid ei välista eelneva läbivaatamise menetluse võimalust haldusasutuses ega mõjuta nõuet ammendada halduskorras läbivaatamise menetlused enne asja kohtusse läbivaatamisele saatmist, kui siseriiklikes õigusaktides on selline nõue .

Iga selline menetlus on erapooletu, õiglane, õigeaegne ja mitte üle jõu käivalt kulukas.

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

Teisipäev, 10 märts 2009

5. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehtaks kättesaadavaks praktiline teave halduslikus või kohtulikus korras läbivaatamise menetluste kasutamise kohta.

Artikkel 28

Piiriülene mõju

1. Kui liikmesriik teab, et käitise tegevusel on teise liikmesriigi keskkonnale tõenäoliselt oluline negatiivne mõju või kui liikmesriik, mida tõenäoliselt oluliselt mõjutatakse, seda nõuab, edastab liikmesriik, kelle territooriumil artikli 4 või artikli 21 lõike 2 kohane loataotlus on esitatud, IV lisa kohaselt esitatava või kättesaadavaks tehtava teabe teisele liikmesriigile samal ajal, kui ta teeb selle kättesaadavaks üldsusele.

Niisugune teave on aluseks kõikidele konsultatsioonidele, mis võivad osutada vajalikuks kahe liikmesriigi vastastikuste ja võrdväärsete suhete raames.

2. Kahepoolsete suhete raames tagavad liikmesriigid, et lõikes 1 osutatud juhtudel tehakse loataotlused piisava ajavahemiku jooksul kättesaadavaks ka tõenäoliselt mõjutatava liikmesriigi üldsusele, nii et üldsus saaks nende kohta arvamust avaldada, enne kui pädev asutus teeb oma otsuse.

3. Kui pädev asutus teeb taotluse kohta otsuse, võetakse arvesse kõiki lõigete 1 ja 2 kohaste konsultatsioonide tulemusi.

4. Pädev asutus teatab igale liikmesriigile, kellega on lõike 1 kohaselt konsulteeritud, taotluse kohta tehtud otsusest ning edastab talle artikli 26 lõikes 2 osutatud teabe. See liikmesriik võtab vajalikud meetmed tagamaks, et nimetatud teave saaks nõuetekohasel viisil kättesaadavaks tema territooriumi asjaomasele üldsusele.

Artikkel 29

Kujunemisjärgus tehnoloogiad

Liikmesriigid seavad käitajatele stiimulid kujunemisjärgus tehnoloogiate arendamiseks ja kohaldamiseks.

Esimese lõigu kohaldamisel võtab komisjon vastu järgmised **kriteeriumid**:

- a) kujunemisjärgus tehnoloogiate arendamise ja kohaldamise seisukohast prioriteetne tööstusliku tegevusala liik;
- b) liikmesriikide soovituslikud eesmärgid seoses kujunemisjärgus tehnoloogiate arendamise ja kohaldamisega;
- c) kujunemisjärgus tehnoloogiate arendamisel ja kohaldamisel saavutatud edu hindamise vahendid.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Teisipäev, 10 märts 2009

III PEATÜKK

Põletusseadmeid käsitlevad erisätted

Artikkel 30

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse vähemalt energiatootmiseks ette nähtud ja 50 MW nimisoojuskoormusega põletusseadmete suhtes, olenemata kasutatud kütuse liigist.

Käesolevat peatükki ei kohaldata järgmiste põletusseadmete suhtes:

- a) seadmed, milles põlemissaadusi kasutatakse otsesel kütmisel, kuivatamisel või esemete või materjalide muul töötlemisel;
- b) järelpõletusseadmed, mis on mõeldud jäätmegaasi puhastamiseks põletamise teel ning mida ei kasutata iseseisva põletusseadmena;
- c) katalüütilisel krakkimisel kasutatavate katalüsaatorite regenereerimise vahendid;
- d) vesiniksulfiidi väävlis muundamise vahendid;
- e) keemiatööstuses kasutatavad reaktorid;
- f) koksiahjud;
- g) kauperid;
- h) kõik tehnilised seadmed, mida kasutatakse sõidukite, laevade või õhusõidukite jõuseadmena;
- i) gaasiturbiinid, mida kasutatakse avamereplatvormidel;
- j) põletusseadmed, mis kasutavad kütusena mis tahes tahkeid või vedelaid jäätmehi, v.a artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud jäätmehi.

Artikleid 31, 32 ja 35 ei kohaldata põletuskäitistele, kui neile laieneb sektorispetsiifiline PVT-viitedokument ja kui need ei jää suurte põletusseadmete PVT-viitedokumendi reguleerimisalasse.

Artikkel 31

Liitmiseeskirjad

1. Kui kahe või enama eraldi põletusseadme jäätmegaas väljutatakse ühise korstna kaudu, käsitatakse selliste seadmete kombinatsiooni ühe tervikuna ja nende võimsused liidetakse.
2. Kui kaks või enam eraldi põletusseadet, millele on antud luba või mille kohta on esitatud täielik loataotlus pärast artikli 72 lõikes 2 osutatud kuupäeva, on tehnilisi ja majanduslikke tegureid arvesse võttes paigaldatud nii, et nendest lähtuvat jäätmegaasi on võimalik väljutada ühise korstna kaudu, käsitatakse selliste seadmete kombinatsiooni ühe põletusseadmena ja nende võimsused liidetakse.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 32

Heite piirväärtused

1. Põletusseadmetest lähtuv jäätmehitgaas väljutatakse juhitevvalt ühe või mitme lõõriga korstna kaudu, mille kõrguse väljaarvutamisel arvestatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitsega.
2. Kõik selliste käitiste load, mis sisaldavad põletusseadmeid, millele on antud luba või mille kohta on esitatud täielik loataotlus enne artikli 72 lõikes 2 osutatud kuupäeva, tingimusel et sellise seadme tegevus algab hiljemalt üks aasta pärast kõnealust kuupäeva, sisaldavad tingimusi, millega tagatakse, et kõnealustest seadmetest õhku suunatav heite puhul ei ületata V lisa 1. osas sätestatud heite piirväärtusi.
3. Kõik selliste käitiste load, mis sisaldavad lõikega 2 hõlmamata põletusseadmeid, sisaldavad tingimusi, millega tagatakse, et kõnealustest seadmetest õhku suunatava heite puhul ei ületata V lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtusi.
4. Pädev asutus võib kuni kuueks kuuks teha erandi tavaliselt madala väävlisisaldusega kütust kasutava põletusseadme puhul artiklitega 2 ja 3 ettenähtud vääveldioksiidiheite piirväärtustest kinnipidamise kohustusest, kui käitaja ei saa kõnealustest piirväärtustest kinni pidada seetõttu, et madala väävlisisaldusega kütuse tarned on tõsise puuduse tõttu katkenud.

Liikmesriigid teatavad viivitamata komisjonile kõikidest esimese lõigu alusel tehtud eranditest.

5. Pädev asutus võib teha erandi lõigetega 2 ja 3 ettenähtud heite piirväärtuste järgimise kohustusest juhtudel, kui ainult gaaskütust kasutav põletusseade peab gaasivarustuse äkilise katkemise tõttu erandkorras kasutama muid kütuseid ning mis seetõttu tuleks varustada jäätmegaasi puhastusseadmega. Selline erand tehakse kõige rohkem kümneks päevaks, välja arvatud juhul, kui energiavarustuse säilitamine on hädavajalik.

Käitaja teavitab viitamata pädevat asutust kõikidest esimeses lõigus osutatud konkreetsetest juhtudest.

Liikmesriigid teatavad viivitamata komisjonile kõikidest esimeses lõigu kohaselt tehtud eranditest.

6. Kui põletusseadet laiendatakse **vähemalt 20 MW võrra**, kohaldatakse muudetava seadmeosa suhtes heite piirväärtusi, nagu on täpsustatud V lisa 2. osas, ning määratakse need kindlaks kogu põletusseadme nimisoojusvõimsuse suhtes.

Artikkel 33

Saastetõrjeseadmete talitlushäire või rike

1. Liikmesriigid tagavad, et lubades sätestatakse menetluskord saastetõrjeseadmete talitlushäire või rikke korral.
2. Rikke korral nõuab pädev asutus käitajalt tegevuse vähendamist või lõpetamist, kui normaalkäitus ei taastu 24 tunni jooksul, või vähesaastavate kütuste kasutamist seadme töötamisel.

Käitaja teavitab pädevat asutust 48 tunni jooksul pärast saastetõrjeseadmete talitlushäire või rikke esinemist.

Teisipäev, 10 märts 2009

Saastetõrjeta kütuste kogukestus ei ületa 120 tundi kaheteistkümnekuulise ajavahemiku jooksul .

Pädev asutus võib teha erandi seoses esimeses ja kolmandas lõigus sätestatud ajapiirangutega järgmistel juhtudel:

- a) energiavarustuse säilitamine on hädavajalik;
- b) rikkis põletusseade tuleks teatavaks ajaks asendada teise seadmega, mis suurendaks üldisi heitkoguseid.

Artikkel 34

Õhku paisatavate heitmete seire

1. Liikmesriigid tagavad, et õhku paisatavate saasteainete seire toimub V lisa 3. osa kohaselt. **Liikmesriigid võivad nõuda, et seiret teostatakse ettevõtja kulul.**
2. Automatiseeritud mõõtmisüsteemide paigaldamist ja toimimist kontrollitakse ning süsteeme katsetatakse kord aastas V lisa 3. osa kohaselt.
3. Pädev asutus määrab kindlaks heitmete seireks kasutatava proovivõtukohta või mõõtepunktid.
4. Kõik seiretulemused salvestatakse, töödeldakse ja esitatakse nii, et pädev asutus saaks kontrollida vastavust loas sisalduvatele käitamistingimustele ja heite piirväärtustele.

Artikkel 35

Vastavus heite piirväärtustele

Õhku paisatavate saasteainete heite piirväärtusi käsitletakse nõuetele vastavana, kui V lisa 4. osas sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 36

Mitmekütusepõletusseadmed

1. Mitmekütusepõletusseadmete puhul, milles samaaegselt kasutatakse vähemalt kahte liiki kütust, määrab pädev asutus heite piirväärtused kindlaks järgmises järjekorras:
  - a) registreeritakse iga üksiku kütuse ja saasteaine heite piirväärtus, mis vastab kogu põletusseadme nimisoojuskoormusele, nagu on sätestatud V lisa 1. ja 2. osas;
  - b) määratakse kindlaks kütusele taandatud heite piirväärtused, mis saadakse punktis a osutatud iga üksiku heite piirväärtuse korrutamise teel eraldi iga kütuse soojuskoormusega, ning korrutustehte tulemus jagatakse kõigi kütuste soojuskoormuste summaga;
  - c) liidetakse kütusele taandatud heite piirväärtused.
2. Selliste mitmekütusepõletusseadmete puhul, milles kasutatakse toornafta rafineerimisel tekkivaid destillatsioonijäätmeid ja konversioonijäätmeid üksi või koos muude kütustega, võib komisjon muuta lõiget 1 ja kehtestada värveldioksiidide keskmise piirväärtuse, mis hõlmab kõiki selliseid seadmeid nimisoojuskoormusega vähemalt 50 MW.

Teisipäev, 10 märts 2009

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

IV peatükk

Jäätmepõletus- ja -koospõletustehaseid käsitlevad erisätted

Artikkel 37

Reguleerimisala

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse jäätmepõletus- ja -koospõletustehaste suhtes, milles põletatakse või koospõletatakse tahkeid või vedelaid jäätmeid .

Käesolevas peatükis hõlmavad jäätmepõletus- ja -koospõletustehased kõiki põletus- või koospõletusliine, jäätmete vastuvõtmise, säilitamise ja kohapealse eeltöötlemiserajatisi, jäätmete etteandesüsteeme, kütuse- ja õhuvarustussüsteeme, jäätmegaasi töötlemise seadmeid, kohapealseid seadmeid jääkide ja heitvee töötlemiseks ja ladustamiseks, korstnat ning seadmeid ja süsteeme põletamise või koospõletamise juhtimiseks ning põletus- või koospõletustingimuste pidevaks ülesmärkimiseks ja jälgimiseks.

Kui koospõletamine toimub nii, et rajatise peamine otstarve ei ole energia või aineliste toodete tootmine, vaid hoopis jäätmete soojustöötlemine, käsitatakse tehas jäätmepõletustehasena.

2. Käesolevat peatükki ei kohaldata järgmiste tehaste suhtes:

a) tehased, mis töötlevad üksnes järgmisi jäätmeid:

i) artikli 3 punkti 22 alapunktis b loetletud jäätmed,

ii) radioaktiivsed jäätmed;

iii) loomakorjused, nagu on sätestatud Euroopa parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1774/2002 milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad ⁽¹⁾;

iv) jäätmed, mis tekivad nafta ja gaasi otsimisel ja kasutamisel avamererajatistes ja mis põletatakse seal;

b) katsetustehased, mida kasutatakse uurimiseks, arendustegevuseks ja katsetamiseks, et parandada põlemist, ja kus töödeldakse alla 50 tonni jäätmeid aastas.

Artikkel 38

Loataotlused

Jäätmepõletus- või -koospõletustehase loa taotlus sisaldab nende meetmete kirjeldust, mille eesmärk on tagada järgmiste nõuete täitmine:

a) tehas kavandatakse, varustatakse ning seda hooldatakse ja käitatakse nii, et täidetakse käesoleva peatüki nõudeid, võttes arvesse põletatavate või koospõletatavate jäätmete liike;

⁽¹⁾ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- b) põletamisel ja koospõletamisel tekkiv soojus kasutatakse võimaluse piires ära soojuse-, auru- ja energia-tootmise abil;
- c) jääkide kogus ja kahjulikkus viiakse miinimumini ja need võetakse võimaluse korral ringlusse;
- d) jäägid, mille tekkimist ei saa vältida, mida ei saa vähendada ega ringlusse võtta, kõrvaldatakse siseriiklike ja ühenduse õigusaktide kohaselt.

Artikkel 39

Loatingimused

1. Luba sisaldab järgmist:
  - a) kõikide töödeldavate jäätmeliikide loetelu, milles esitatakse vähemalt komisjoni otsusega 2000/532/EÜ kehtestatud Euroopa jäätmenimistus sätestatud jäätmeliigid, ja vajaduse korral sisaldab see teavet iga jäätmeliigi koguse kohta;
  - b) tehase koguvõimsus jäätmete põletamise või koospõletamise osas;
  - c) õhku- ja vetteheite piirväärtused;
  - d) heitvee pH-väärtus, temperatuur ja vooluhulk;
  - e) proovivõtmis- ja mõõtmismenetlused ning -sagedus, mida tuleb kasutada heiteseire tingimuste täitmiseks;
  - f) puhastus- või mõõtmisseadmete tehniliselt vältimatute seisakute, häirete või rikete suurima lubatud aeg, mille jooksul õhkuheited ja heitvesi võivad ületada heite piirväärtusi.
2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele sisaldab ohtlike jäätmeid kasutavale jäätmepõletus- või -koospõletustehasele antud luba järgmist:
  - a) nende ohtlike jäätmete liikide ja koguste loetelu, mida võib töödelda;
  - b) nende ohtlike jäätmete väikseimad ja suurimad massivoolud, väikseimad ja suurimad kütteväärtused ja polüklorobifenüülide, polükloroterfenüülide, kloori, fluori, väävli ja raskmetallide ning muude saasteainete suurim lubatud sisaldus.
3. Liikmesriigid võivad loetleda loas nimetatavad jäätmeliigid, mida võib teatavat liiki jäätmekoospõletustehases koos põletada.
4. Pädev asutus vaatab loatingimused korrapäraselt läbi ja vajaduse korral *uuendab need*.

Artikkel 40

Heitkoguste kontroll

1. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehaste jäätmegaas väljutatakse kontrollitavalt korstna kaudu, mille kõrgus on selline, et inimeste tervis ja keskkond oleksid kaitstud.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehastest pärinev õhkuheide ei ületa VI lisa 3. ja 4 osas sätestatud või kõnealuse lisa 4. osa kohaselt kindlaksmääratud heite piirväärtusi.

Kui jäätmekoospõletustehases eralduvast soojusest üle 40 % tekib ohtlike jäätmete põletamisel või kui tehas põletab koos töötlemata segaolmejäätmeid, kohaldatakse VI lisa 3. osas sätestatud heite piirväärtusi.

3. Jäätmegaasi puhastamisel tekkiva heitvee juhtimist veekeskkonda piiratakse vastavalt võimalusele ja saasteainete sisaldus ei ületa VI lisa 5. osas sätestatud heite piirväärtusi.

4. Heite piirväärtusi kohaldatakse kohas, kus jäätmegaasi puhastamisel tekkiv heitvesi väljub jäätmepõletus- või -koospõletustehasest.

Kui jäätmegaasi puhastamisel tekkivat heitvett töödeldakse väljaspool jäätmepõletus- või -koospõletustehast üksnes seda laadi heitvee töötlemiseks mõeldud töötlemistehases, kohaldatakse VI lisa 5. osas sätestatud heite piirväärtusi kohas, kus heitvesi väljub töötlemistehasest. Kui jäätmeheitgaasi puhastamisel tekkivat heitvett töödeldakse kohapeal või mujal koos muu tekkiva heitveega, teeb käitaja asjakohased ainesisalduse arvutused VI lisa 6. osa punktis 2 sätestatud mõõtmiste tulemuste alusel, et määrata kindlaks heite tase lõplikult väljutatavas heitvees, mis on tingitud jäätmegaasi puhastamisest.

VI lisa 5. osas sätestatud heite piirväärtuste järgimiseks ei tohi heitvett mingil juhul lahjendada.

5. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehaste tegevuskoht ja asjakohased jäätmeladustuskohad kavandatakse ja neid kasutatakse nii, et välditakse saasteainete lubamatut ja juhuslikku sattumist pinnasesse ning pinna- ja põhjavette.

Luuakse võimalused jäätmepõletus- või -koospõletustehase tegevuskohtast äravoolava saastunud sademevee või leketest või tulekustutusest tuleneva saastunud vee ladustamiseks. Ladustamisvõimalused peavad mahult olema piisavad, et sellest veest saaks enne väljutamist proove võtta ja seda vajaduse korral töödelda.

6. Kui heite piirväärtusi ületatakse, ei jätkata jäätmepõletus- või -koospõletustehases või jäätmepõletus- või -koospõletustehase põletusahjudes mitte mingil juhul jäätmete põletamist katkestamatult rohkem kui neli tundi, ilma et see piiraks artikli 44 lõike 4 punkti c kohaldamist.

Sellistes tingimustes käitamine ei ületa aasta jooksul kokku 60 tundi.

Teises lõigus sätestatud ajapiirangut kohaldatakse selliste põletusahjude suhtes, mis on ühendatud ühe ja sama jäätmegaasi puhastamise seadmega.

Artikkel 41

Rike

Suure rikke korral vähendab käitaja töömahtu või peatab töö niipea kui võimalik, kuni tavapärased käitamineingimused on taastatud.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 42

Heiteseire

1. Liikmesriigid tagavad, et heiteseiret teostatakse vastavalt VI lisa 6. ja 7. osale.
2. Automatiseeritud mõõtmisüsteemide paigaldamist ja toimimist kontrollitakse ning seadmeid katsetatakse kord aastas vastavalt VI lisa 6. osa punktile 1.
3. Heiteseireks kasutatavad proovivõtmis- ja mõõtmiskohad määrab kindlaks pädev asutus.
4. Kõik seiretulemused tuleb salvestada, töödelda ja esitada nii, et pädev asutus saaks kindlaks teha, kas käitamistingimustest ja loas sätestatud heite piirväärtustest on kinni peetud.
5. Niipea kui ühenduses on sobivad mõõtmisvõtted kasutusel, määrab komisjon kindlaks kuupäeva, millest alates tuleb raskmetallide, dioksiinide ja furaanide õhkuheidet pidevalt mõõta.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 43

Vastavus heite piirväärtustele

Õhku ja vette paisatavate saasteainete heite piirväärtusi käsitatakse nõuetele vastavana, kui VI lisa 8. osas sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 44

Käitamistingimused

1. Jäätmepõletustehaseid käitatakse nii, et saavutatakse selline põlemistase, et räbu ja koldetuha orgaanilise süsiniku kogusisaldus on alla 3 % või nende põletuskadu on alla 5 % aine kuivmassist. Vajaduse korral kasutatakse jäätmete eeltötlust.

2. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehased kavandatakse, varustatakse, ehitatakse ja neid käitatakse nii, et jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiv gaas kuumeneb pärast viimast põlemisõhu etteannet juhitavalt ja ühtlaselt isegi ebasoodsaimates tingimustes vähemalt kaheks sekundiks temperatuurini vähemalt 850 °C.

Selliste ohtlike jäätmete põletamisel või koospõletamisel, mis sisaldavad kloorina väljendatud halogeenitud orgaanilisi aineid üle 1 %, tuleb esimeses lõigus sätestatud nõuete täitmiseks saavutada temperatuur vähemalt 1 100 °C.

Jäätmepõletustehastes mõõdetakse esimeses ja teises lõigus sätestatud temperatuuri põletuskambri siseselina juures. Pädev asutus võib lubada mõõta temperatuuri põlemiskambri muus esindavas punktis.

3. Jäätmepõletustehase iga põletuskamber varustatakse vähemalt ühe abipõletiga. See põleti hakkab automaatselt tööle, kui põlemisgaaside temperatuur langeb pärast viimast põlemisõhu etteannet lõikes 2 sätestatud temperatuuridest madalamale. Samuti kasutatakse seda tehaste käivitamisel ja seiskamisel selle tagamiseks, et kõnealused temperatuurid säiliksid kogu kõnealuste toimingute vältel ja seni, kuni põlemiskambriks on veel põlemata jäätmeid.

Teisipäev, 10 märts 2009

Abipõletis ei kasutata kütust, mis võib põhjustada suuremat heidet kui see, mis tekib gaasiõli, nagu on määratletud nõukogu 23. märtsi 1993. aasta direktiivi 93/12/EMÜ (teatud vedelkütuste väävlisisalduse kohta) ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 1, veeldatud gaasi või maagaasi põlemisel.

4. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehased kasutavad isetoimivat süsteemi, mis välistab jäätmete etteandmise järgmistes olukordades:
  - a) käivitamishetkest kuni lõikes 2 sätestatud temperatuuri või artikli 45 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud temperatuuri saavutamiseni;
  - b) kui ei hoita lõikes 2 sätestatud temperatuuri või artikli 45 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud temperatuuri;
  - c) kui pidevad mõõtmised osutavad, et mõnda heite piirväärtust on ületatud puhastusseadmete häirete või rikete tõttu.
5. Jäätmepõletus- ja -koospõletustehastes tekkiv kogu soojus kasutatakse võimalikult suures ulatuses ära.
6. Nakkusohtlikud haiglajäätmed suunatakse otse ahju, neid enne muud liiki jäätmetega segamata ja vahetult käsitsemata.
7. Jäätmepõletus- või -koospõletustehast käitab ja kontrollib füüsiline isik, kes on pädev tehast juhtima.

Artikkel 45

Käitamistingimustest erandi tegemise luba

1. Pädevad asutused võivad teatavate jäätmeliikide või teatava soojustöötuse puhul lubada erandeid artikli 44 lõigetes 1, 2 ja 3 ja temperatuuri puhul kõnealuse artikli lõikes 4 sätestatud ning loas kindlaksmääratud tingimustest, kui muud käesoleva peatüki nõuded on täidetud. Liikmesriigid võivad kehtestada selliste erandite tegemise korra.
2. Jäätmepõletustehaste puhul ei või käitamistingimuste muutumine põhjustada rohkem jääke ega jääke, mis sisaldavad orgaanilisi saasteaineid rohkem kui need, mis tuleneksid artikli 44 lõigete 1, 2 ja 3 tingimuste kohasest käitamisest.
3. Jäätmekoospõletustehased, mille puhul on lõike 1 kohaselt lubatud muuta käitamistingimusi, peavad vähemalt järgima VI lisa 3. osas kogu orgaanilise süsiniku ja süsinikoksiidi kohta sätestatud heite piirväärtusi.

Paberimassi- ja paberitööstuse põletuskatlad, milles koospõletatakse koorejäätmehääd tootmiskohas ja mis töötasid ning millele oli antud luba enne 28. detsembrist 2002 ja mille puhul on lubatud lõike 1 kohaselt muuta käitamistingimusi, peavad järgima vähemalt VI lisa 3. osas kogu orgaanilise süsiniku kohta sätestatud heite piirväärtusi.

4. Liikmesriik teatab kõikidest lõigete 1, 2 ja 3 alusel lubatud käitamistingimustest ja läbiviidud kontrollide tulemustest komisjonile osana artiklis 66 sätestatud aruandlusnõuete kohaselt antavast teabest.

⁽¹⁾ EÜT L 74, 27.3.1993, lk 81.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 46

Jäätmete üleandmine ja vastuvõtmine

1. Jäätmepõletus- või -koospõletustehase käitaja võtab jäätmete üleandmise ja vastuvõtmise suhtes kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et vältida või võimaluse piires vähendada õhu, pinnase ning pinna- ja põhjavee saastumist, samuti muud kahjulikku keskkonnamõju, lõhnu ja müra ning otsest ohtu inimeste tervisele.
2. Enne jäätmete lubamist jäätmepõletus- või -koospõletustehasesse määrab käitaja jäätmete massi liikide kaupa komisjoni otsusega 2000/532/EÜ kehtestatud Euroopa jäätmeloendi kohaselt.
3. Enne ohtlike jäätmete lubamist jäätmepõletus- või -koospõletustehasesse kogub käitaja olemasolevat teavet jäätmete kohta, et kontrollida artikli 39 lõikes 2 täpsustatud loatingimuste täitmist.

See teave hõlmab järgmist:

- a) kogu selline haldusteave jäätmete tekkimise kohta, mis sisaldub lõike 4 punktis a nimetatud dokumentides;
  - b) jäätmete füüsiline ja võimaluse piires keemiline koostis ning muu teave, mida on vaja, et hinnata nende sobivust kavandatud põletamisprotsessiks;
  - c) jäätmetega seotud ohud, ained, millega jäätmeid ei tohi segada, ja jäätmete käitlemisel võetavaid ettevaatusabinõud.
4. Enne ohtlike jäätmete lubamist jäätmepõletus- või -koospõletustehasesse teeb käitaja vähemalt järgmist:
    - a) kontrollib direktiiviga 2008/98/EÜ ja vajaduse korral nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 259/93 (jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral) ⁽¹⁾ ning ohtlike kaupade vedu käsitlevate õigusaktidega nõutavaid dokumente;
    - b) kui see on asjakohane, võtab esindavaid proove, võimaluse korral enne mahalaadimist, et nende uurimisega veenduda jäätmete vastavuses lõikes 3 sätestatud teabele ja et pädevad asutused saaksid määratleda töödeldavate jäätmete laadi.

Punktis b osutatud proove säilitatakse vähemalt üks kuu pärast asjaomaste jäätmete põletamist või koospõletamist.

5. Pädev asutus võib teha erandeid lõigetest 2–4 selliste jäätmepõletus- või -koospõletustehaste puhul, mis on osa II peatükiga hõlmatud käitisest ja mis põletavad või koospõletavad selles käitisest tekkivaid jäätmeid.

Artikkel 47

Jäägid

1. Jääkide kogust ja kahjulikkust vähendatakse võimalikult palju. Võimaluse korral võetakse jäägid ringluse vahetult tehases või väljaspool seda.

⁽¹⁾ EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Kuivade tolmsete jääkide vedu ja vaheladustamine toimub nii, et välditaks nende sattumist keskkonda.
3. Enne jääkide kõrvaldamis- või ringlussevõtuviiside otsustamist tehakse asjakohased katsed, et määrata kindlaks jääkide füüsilised ja keemilised omadused ning saastavus. Eelkõige tuleb uurida kogu jäätmete lahustuvat osa ja raskmetallide lahustuvat osa.

Artikkel 48

Oluline muudatus

Kui II peatükiga hõlmatud käitises ohutuid jäätmeid käitleva jäätmepõletus- või -koospõletustehase tegevust muudetakse nii, et see hõlmab ohtlike jäätmete põletamist või koospõletamist, käsitatakse seda olulist muudatusena.

Artikkel 49

Jäätmepõletus- ja -koospõletustehaseid käsitlev aruandlus ja avalik teave

1. Jäätmepõletus- või -koospõletustehaste uusi lubasid käsitlevad taotlused tehakse üldsusele piisavaks ajaks kättesaadavaks ühes või mitmes avalikus kohas, et üldsus saaks taotluste kohta märkusi teha enne, kui pädev asutus otsuse teeb. Kõnealune otsus ning vähemalt loa ära kiri ja kõik edasised muudatused tehakse samuti üldsusele kättesaadavaks.
2. Jäätmepõletus- või -koospõletustehaste puhul, mille nimivõimsus on vähemalt kaks tonni tunnis, hõlmab artiklis 66 osutatud aruanne tehase toimimist ja jälgimist käsitlevat teavet ning selles kajastatakse põletus- või koospõletusprotsessi kulgu ning võrreldakse õhku- ja vetteheite taset heite piirväärtusega. See teave tehakse üldsusele kättesaadavaks.
3. Pädev asutus koostab ja teeb üldsusele kättesaadavaks loendi jäätmepõletus- või -koospõletustehastest, mille nimivõimsus on väiksem kui kaks tonni tunnis.

V peatükk

Erisätted orgaanilisi lahusteid kasutavate käitiste ja tegevusalade kohta

Artikkel 50

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse VII lisa 1. osas loetletud tegevusalade suhtes ja vajaduse korral vastavalt kõnealuse lisa 2. osas sätestatud künnisväärtustele.

Artikkel 51

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „olemasolev käitis” – töötav käitis, millele on antud luba enne 1. aprilli 2001 või mille kohta on esitatud täielik loataotlus enne 1. aprilli 2001, tingimusel et käitis alustas tegevust hiljemalt 1. aprillil 2002;
- 2) „jäätmegaas” – lenduvate orgaaniliste ühendite või muude saasteainete lõplik gaasiline õhkuheide korstnatest või saastetõrjeseadmetest;

Teisipäev, 10 märts 2009

- 3) „kontrollimatu heide”– kõigi jäätmegaasis mittesisalduvate lenduvate orgaaniliste ühendite ja, kui VII lisa 2. osas ei ole sätestatud teisiti, siis ka mis tahes toodetes sisalduvate lahustite juhtimine õhku, maapinda ja vette;
- 4) „koguheide”– kontrollimatu heite ja jäätmegaasis sisalduvate heitkoguste summa;
- 5) „segu”– Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) ⁽¹⁾ artikli 3 lõikes 2 määratletud segu;
- 6) „liim”– toote eri osade ühendamiseks kasutatav segu, kaasa arvatud orgaanilised lahustid ja segud, mis sisaldavad nende nõuetekohaseks kasutamiseks vajalikke orgaanilisi lahusteid;
- 7) „trüükivärv”– trükitehnikas teksti või kujutiste pinnale kandmiseks kasutatav segu, kaasa arvatud orgaanilised lahustid ja segud, mis sisaldavad nende nõuetekohaseks kasutamiseks vajalikke orgaanilisi lahusteid;
- 8) „lakk”– läbipaistev pinnakattevahend;
- 9) „kulu”– käitises kalendriaasta või muu 12kuulise ajavahemiku jooksul kasutatavate orgaaniliste lahustite üldine sisendkogus, välja arvatud korduvkasutatavad lenduvad orgaanilised ühendid;
- 10) „sisendkogus”– orgaaniliste lahustite kogus ja nende kogus toimingutes kasutatavates segudes, kaasa arvatud käitises ja väljaspool seda korduvkasutatavate lahustite kogus, mida arvestatakse iga kord toimingu teostamisel;
- 11) „korduvkasutamine”– käitistest kogutud orgaaniliste lahustite korduvkasutamine tehnilisel või äriotsustarbel, kaasa arvatud kasutamine kütusena, kuid välja arvatud korduvkasutatava orgaanilise lahusti lõpphoiustamine jäätmena;
- 12) „ohjeldatud tingimused”– käitise kasutustingimused, mille puhul vabanenud lenduvad orgaanilised ühendid kogutakse kokku ja juhitakse välja järk-järgult kas korstna või saastetõrjeseadme kaudu, mistõttu need ei ole täielikult lenduvad;
- 13) „käivitamine ja seiskamine”– tegevused, mis on seotud toimingu, seadme või reservuaari käivitamise, seiskamise ja tühikäigu sisse- või väljalülitamisega. Korrapäraselt vahelduvaid faase ei käsitata käivitamise ega seiskamisena.

Artikkel 52

Ohtlike ainete asendamine

Ained või segud, mis lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse tõttu liigitatakse direktiivi 67/548/EMÜ kohaselt kantserogeenideks, mutageenideks või reproduktsiooni mõjutavateks toksilise toimega aineteks ning mis kannavad või peavad kandma riskilauseid R45, R46, R49, R60 ja R61, asendatakse võimalikult kiiresti vähem kahjulike ainete või segudega.

Artikkel 53

Heitekontroll

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada ühe järgmise nõude täitmine:

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- a) käitiste lenduvate orgaaniliste ühendite heide ei ületa heite piirväärtusi jäätmegaasis ja kontrollimatu heite piirväärtusi või koguheite piirväärtusi, ning muud VII lisa 2. ja 3. osas sätestatud nõuded on täidetud;
- b) käitised vastavad VII lisa 5. osas sätestatud vähendamiskava nõuetele, tingimusel et heitkoguseid vähendatakse samal määral, kui punktis a osutatud heite piirväärtuse kohaldamise korral.

Liikmesriigid esitavad artikli 66 lõike 1 kohaselt komisjonile aruande edusammude kohta punktis b osutatud heitkoguste samaväärse vähendamise saavutamisel.

2. Kui käitaja tõendab pädevale asutusele, et mõne käitise puhul ei ole kontrollimatu heite piirväärtus tehniliselt ega majanduslikult otstarbekas, võib pädev asutus erandina lõike 1 punktist a lubada käitisel ületada kõnealust heite piirväärtust, kui ei ole ette näha märkimisväärset ohtu inimeste tervisele ega keskkonnale ja kui käitaja tõendab pädevale asutusele, et kasutatakse parimat võimalikku tehnikat;

3. VII lisa 2. osas esitatud tabeli kirjega 8 hõlmatud pinnakatmistoiimingute puhul, mida ei saa teostada ohjeldatud tingimustel, võib pädev asutus erandina lõikest 1 lubada käitisel mitte täita kõnealuses lõikes sätestatud nõudeid, kui käitaja tõendab pädevale asutusele, et nende täitmine ei ole tehniliselt ega majanduslikult otstarbekas ning et kasutatakse parimat võimalikku tehnikat.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõigetes 2 ja 3 osutatud erandist vastavalt artikli 66 lõikele 2.

5. Selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heidet, mis kannavad või peavad kandma riskilauseid R40, R45, R46, R49, R60, R61 või R68, kontrollitakse ohjeldatud tingimustel niivõrd, kui võrd see on tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, kusjuures kõnealune heide ei ületa VII lisa 4. osas sätestatud heite piirväärtusi.

6. Käitiste puhul, kus tegeletakse vähemalt kahe tegevusalaga, mis kõik ületavad VII lisa 2. osas esitatud künnisväärtusi:

a) peab lõikes 5 kindlaksmääratud ainete puhul iga tegevus eraldi vastama kõnealuse lõike nõuetele;

b) kõikide muude ainete puhul:

i) peab iga tegevus vastama lõike 1 nõuetele või

ii) lenduvate orgaaniliste ühendite koguheide ei või ületada heitkogust, mis oleks tekkinud alapunkti i kohaldamisel.

7. Võetakse kõik asjakohased ettevaatusabinõud, et viia lenduvate orgaaniliste ühendite heide käivitamise ja seiskamise ajal miinimumini.

Artikkel 54

Heiteseire

Liikmesriigid tagavad loatingimuste kindlaksmääramisega või siduvate eeskirjade kehtestamisega, et heiteid mõõdetakse toimub vastavalt VII lisa 6. osale.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 55

Vastavus heite piirväärtustele

Jäätmegaasi puhul käsitatakse heite piirväärtusi nõuetele vastavana, kui VII lisa 8. osas sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 56

Aruanne nõuete täitmise kohta

Artikli 8 lõikes 1 osutatud aruandes nõuete täitmise kohta esitatakse teave järgmise tingimuse täitmise kohta:

- a) heite piirväärtused jäätmegaasi puhul, kontrollimatu heite piirväärtused ja koguheite piirväärtused,
- b) VII lisa 5. osa kohase vähendamiskava nõuded,
- c) Artikli 53 lõigete 2 ja 3 kohaselt tehtud erandid.

Aruanne nõuete täitmise kohta võib hõlmata VII lisa 7. osa kohaselt koostatud lahustikasutuskava.

Artikkel 57

Olemasolevas käitises tehtav oluline muudatus

1. Olemasolevas käitises kasutatavate orgaaniliste lahustite sisendkoguse keskmise päevase maksimummassi muutmist, kui käitist käitatakse ettenähtud võimsusel muudel töötingimustel kui käivitamine ja seiskamine ning seadmete hooldamine, käsitatakse olulise muudatusena, kui lenduvate orgaaniliste ühendite heide suureneb rohkem kui:

- 25 % käitise puhul, mille tegevus kuulub VII lisa 2. osa kirjetes 1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16 või 17 osutatud madalama künnisväärtuse alla või mille muude VII lisa 2. osas osutatud tegevusalade aastane lahustikulu on väiksem kui 10 tonni;
- 10 % kõigi muude käitiste puhul.

2. Kui olemasolevas käitises tehakse oluline muudatus või kui see kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse pärast esimese olulise muudatuse tegemist, käsitatakse käitise oluliselt muudetud osa kas uue käitisena või olemasoleva käitisena juhul, kui terve käitise koguheide ei ületa kogust, mis pärineks käitisest, kui selle oluliselt muudetud osa käsitataks uue käitisena.

3. Olulise muudatuse korral kontrollib pädev asutus käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuete täitmist.

Artikkel 58

Orgaaniliste lahustite asendamist käsitleva teabe vahetamine

Komisjon korraldab orgaaniliste lahustite ja nende potentsiaalsete asendajate ning selliste tehnikate kasutamist, millel on väiksem võimalik mõju ohule, veele, pinnasele, ökosüsteemile ja inimese tervisele, käsitleva teabe vahetuse liikmesriikide, asjaomase tööstusharu ja keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide vahel.

Teisipäev, 10 märts 2009

Teabevahetuse käigus käsitletakse järgmist:

- a) kasutamiskõlblikkus;
- b) võimalik mõju inimeste tervisele ja eelkõige töökeskkonnale;
- c) võimalik mõju keskkonnale;
- d) majanduslikud tagajärjed, eelkõige muude olemasolevate võimalustega seotud kulud ja tulud.

Artikkel 59

Juurdepäas teabele

1. Pädeva asutuse otsus, sealhulgas vähemalt kasutusloa koopia, ja kõik hilisemad ajakohastamised tehakse samuti üldsusele kättesaadavaks.

Käitiste suhtes kohaldatavad siduvad *üldnormid* ning registreeritud ja kasutusloa saanud käitiste loetelu tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. Artikli 54 kohaselt nõutud heiteseire tulemused, mis on pädeva asutuse valduses, tuleb samuti teha üldsusele kättesaadavaks.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse, kui direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangutest ei tulene teisiti.

VI peatükk

Titaandioksiidi tootvaid käitiseid käsitlevad erisätted

Artikkel 60

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse titaandioksiidi tootvate käitiste suhtes.

Artikkel 61

Jäätmete kõrvaldamise keelamine

Liikmesriigid keelavad järgmiste jäätmete juhtimise veekogudesse ja merre või ookeanisse:

- 1) tahked jäätmed;
- 2) emalahused, mis tekivad titanüülsulfaadi hüdrolüüsümisele järgneval filtrimisetapil sulfaatmeetodit kasutavates käitistes, sealhulgas selliste lahustega seotud happe jäägid, milles vaba väävelhappe üldsisaldus on üle 0,5 %, ning mis sisaldavad mitmesuguseid raskemetalle, sealhulgas happe jäägid, mis on lahjendatud vaba väävelhappe sisalduseni 0,5 % või vähem;
- 3) kloriidmeetodit kasutavate käitiste jäätmed, milles vaba väävelhappe üldsisaldus on üle 0,5 % ning mis sisaldavad mitmesuguseid raskemetalle, sealhulgas sellised jäätmed, mis on lahjendatud vaba väävelhappe sisalduseni 0,5 % või vähem;

Teisipäev, 10 märts 2009

- 4) filtrimissoolad, setted ja vedeljäätmed, mis tekivad lõigetes 2 ja 3 nimetatud jäätmete töötlemisel (kontsentreerimine või neutraliseerimine) ning sisaldavad mitmesuguseid raskemetalle, kuid ei sisalda neutraliseeritud ja filtreeritud ega dekanteeritud jäätmeid, mis sisaldavad vaid raskemetallide jälgi ning mille pH väärtus enne lahjendamist on üle 5,5.

Artikkel 62

Vetteheitesaire

1. Käitiste vetteheide ei tohi ületada VIII lisa 1. osas sätestatud heite piirväärtusi.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et ägeda mürgisuse testid viiakse läbi VIII lisa 2. osa punkti 1 kohaselt ja et kõnealuste testide tulemused vastaksid VIII lisa 2. osa punktis 2 sätestatud väärtustele.

Artikkel 63

Õhkuheite vältimine ja kontrollimine

1. Käitistest lähtuvate happeosakeste õhkuheidet välditakse.
2. Käitiste õhkuheide ei tohi ületada VIII lisa 3. osas sätestatud heite piirväärtusi.

Artikkel 64

Heitmete ja keskkonna seire

1. Liikmesriigid tagavad vette juhitavate heitmete seire, et pädev asutus saaks kontrollida vastavust loatimgimustele ja artiklile 62.
2. Liikmesriigid tagavad õhku paisatavate heitmete seire, et pädev asutus saaks kontrollida vastavust loatimgimustele ja artiklile 63.

Selline seire hõlmab vähemalt VII lisa 5. osas sätestatud heitmete seiret.

3. Liikmesriigid tagavad VIII lisa 4. osa kohaselt sellise keskkonna seire, mida mõjutab titaandioksiidi tootvate käitiste jäätmete vetteheide.
4. Seiret teostatakse vastavalt CENi standarditele või nende puudumisel vastavalt ISO, liikmesriigi või rahvusvahelistele standarditele, mis tagavad samaväärse teadusliku tasemega andmete saamise.

VII peatükk

Komitee, ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 65

Pädevad asutused

Liikmesriigid määravad pädevad asutused ja organid, kes vastutavad käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 66

Liikmesriikide aruandlus

1. Liikmesriigid tagavad, et komisjonile tehakse kättesaadavaks teave, mis käsitleb käesoleva direktiivi rakendamist, heidete ja muude keskkonnamõtjude andmeid, heite piirväärtusi, || parima võimaliku tehnika kohaldamist vastavalt artiklitele 15 ja 16 ning artikli 16 lõike 3 kohaselt tehtud erandeid.

Liikmesriigid arendavad ja korrapäraselt ajakohastavad riiklikke teabesüsteeme, et teha esimeses lõigus osutatud teave komisjonile kättesaadavaks elektrooniliselt. **Liikmesriigid avalikustavad esitatud teabe kokkuvõtte üldsusele.**

2. Komisjon kehtestab sellise teabe laadi ja vormi, mida liikmesriigid peavad lõike 1 kohaselt esitama.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

3. Kolme aasta jooksul alates artikli 71 lõikes 1 osutatud kuupäevast ja seejärel iga kolme aasta järel esitab komisjon lõikes 1 osutatud teabe alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta, vajaduse korral koos õigusakti ettepanekuga.

Artikkel 67

Lisade muutmine

1. Komisjon kohandab V, VI, VII ja VIII lisa asjaomastes PVT-viitedokumentides kirjeldatud parimast võimalikust tehnikast lähtuvalt kaheteistkümne kuu jooksul alates PVT-viitedokumendi avaldamisest vastavalt artiklile 14 ning PVT-viitedokumendis toodud PVT-järeluste alusel, kehtestades miinimumnõueteks heite piirväärtused. Heite piirväärtusi võivad täiendada samaväärsed parameetrid või tehnilised meetmed ning seire- ja järgimise nõuded tingimusel, et on võimalik tagada keskkonnakaitse samaväärne tase.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Enne lõikes 1 osutatud meetmete vastuvõtmist konsulteerib komisjon asjaomase tööstusharu ja keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonidega ning annab teada konsultatsioonide tulemusest ja sellest, kuidas neid arvesse on võetud.

Artikkel 68

Miinimumnõuded

1. Ilma et see piiraks artikli 67 kohaldamist, kehtestab komisjon kaheteistkümne kuu jooksul alates PVT-viitedokumendi avaldamisest vastavalt artiklile 14 ning PVT-viitedokumendis toodud PVT-järeluste alusel miinimumnõueteks heite piirväärtused ning kontrolli- ja järgimise nõuded. Heite piirväärtusi võivad täiendada samaväärsed parameetrid või tehnilised meetmed, kui samaväärsete parameetritega on võimalik tagada keskkonnakaitse samaväärne tase.

Miinimumnõuded keskenduvad asjaomaste tegevuste või käitiste märkimisväärsetele keskkonnamõtjudele ja nende aluseks on PVT-SHT.

Teisipäev, 10 märts 2009

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Enne lõikes 1 osutatud rakendusmeetmete vastuvõtmist konsulteerib komisjon asjaomase tööstusharu ja keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonidega ning annab teada konsultatsioonide tulemusest ja sellest, kuidas neid arvesse on võetud.

3. Vastavalt lõigetele 1 ja 2 kehtestab komisjon 31. detsembriks 2011 eelkõige heite piirväärtused ning kontrolli- ja järgimise nõuded I lisa punktides 2.1 ja 2.2 osutatud tegevusi teostavate käitiste poolt keskkonda paisatavatele dioksiinidele ja furaanidele.

Liikmesriigid või nende pädevad asutused võivad dioksiinide ja furaanide heitmetele kehtestada rangemaid heite piirväärtusi.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 69

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 70

Karistused

Liikmesriigid määravad kindlaks karistused, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad kõnealustest sätetest komisjonile hiljemalt ... ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 71

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad artikli 2, artikli 3 lõike 4, artikli 3 lõigete 15–18 ja 20 artikli 4 lõike 2, artiklite 5 ja 6, artikli 8 lõike 1, artikli 9 lõike 2 punkti b, artikli 12 lõike 8, artikli 13 lõike 1 punkti e, artikli 14, artikli 15 lõike 1 punkti d, artikli 15 lõigete 3–5, artikli 16 lõigete 2–5, artikli 17, artikli 18 lõigete 2–4, artikli 22 lõigete 2 ja 3, artikli 22 lõike 4 punktide b ja d, artiklite 23–25, artikli 26 lõike 1 punkti d, artikli 26 lõike 2 punktide c–g, artiklite 29 ja 31, artikli 32 lõike 3, artikli 34 lõigete 2–4, artikli 35, artikli 36 lõike 2, artikli 42 lõike 5, artikli 64 lõike 2, artikli 64 lõike 4, artiklite 65, 66 ja 70 ning I lisa punkti 1.1, punkti 2.5 alapunkti c, punktide 3.5, 4.7, 5.2 ja 5.3, punkti 6.1 alapunkti c, punkti 6.4 alapunkti b, punktide 6.6, 6.9 ja 6.10, IV lisa punkti 1 alapunkti b, V lisa 1.–4. osa, VI lisa 1. osa punkti b, 4. osa punktide 2.2, 3.1 ja 3.2, 6. osa punktide 2.5 ja 2.6, VII lisa 7. osa punkti 3 ning VIII lisa 1. osa punkti 1, punkti 2 alapunkti c ja 3. osa punktide 2–3 järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt ... (*). Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates ... (*). Kui liikmesriigid võtavad kõnealused õigusnormid vastu, lisavad nad nendesse või nende õigusnormide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

(*) 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 72

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiivid 78/176/EMÜ, 82/883/EMÜ, 92/112/EMÜ, 96/61/EÜ, 1999/13/EÜ ja 2000/76/EÜ, mida on muudetud IX lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates ... (*), ilma et see piiraks liikmesriikide selliste kohustuste täitmist, mis on seotud IX lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmisega siseriiklikusse õigusesse ja nende kohaldamisega.

2. Direktiiv 2001/80/EÜ, mida on muudetud IX lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2016, ilma et see piiraks liikmesriikide selliste kohustuste täitmist, mis on seotud IX lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmisega siseriiklikusse õigusesse ja nende kohaldamisega.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse kooskõlas selle X lisas esitatud korrelatsioonitabeliga.

Artikkel 73

Üleminekusätted

1. I lisa punktides 1.2, 1.3, 1.4 ja 2.1–2.4, punkti 2.5 alapunktides a ja b, punktides 2.6, 3, 4.1–4.6, 5.1, 5.2, punkti 5.3 alapunktides a ja b, punkti 5.4, punkti 6.1 alapunktides a ja b, punktides 6.2–6.5, punkti 6.6 alapunktides b ja c, punktides 6.7 ja 6.8 osutatud käitiste suhtes samuti punktis 1.1 osutatud käitiste suhtes, mille nimisoojuskoormus on 50 MW või rohkem, ning punkti 6.6 alapunktis a osutatud käitiste suhtes, milles on rohkem kui 40 000 kodulinnukohta ja mis tegutsevad ning millele on antud luba või mille puhul on enne artikli 71 lõikes 1 osutatud kuupäeva esitatud täielik loataotlus, tingimusel et kõnealused käitised on võetud kasutusele hiljemalt ühe aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva, kohaldavad liikmesriigid artikli 71 lõike 1 kohaselt vastuvõetud õigusnorme alates ... (**).

2. I lisa punkti 2.5 alapunktis c, punkti 5.3 alapunktides c, d ja e, punkti 6.1 alapunktis c ning punktides 6.9 ja 6.10 osutatud käitiste suhtes, samuti punktis 1.1 osutatud käitiste suhtes, mille nimisoojuskoormus on väiksem kui 50 MW, ning punkti 6.6 alapunktis a osutatud käitiste suhtes, milles on vähem kui 40 000 kodulinnukohta ja mis tegutsevad enne artikli 71 lõikes 1 osutatud kuupäeva, kohaldavad liikmesriigid artikli 71 lõike 1 kohaselt vastuvõetud õigusnorme alates ... (**).

3. III peatükiga hõlmatud põletusseadmete suhtes kohaldavad liikmesriigid artikli 71 lõike 1 kohaselt vastuvõetud õigusnorme alates 1. jaanuarist 2016.

4. Jäätmekoospõletustehaste suhtes kohaldatakse VI lisa 4. osa punkti 3.1 kuni 31. detsembrini 2015.

Alates 1. jaanuarist 2016 kohaldatakse kõnealuste koospõletustehaste suhtes VI lisa 4. osa punkti 3.2.

(*) 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(**) 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(***) 54 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Teisipäev, 10 märts 2009

Artikkel 74

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamise päeva Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 75

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

Artiklis 11 osutatud tööstuslike tegevusalade liigid

Käesolevas lisas esitatud künnisväärtused on üldjuhul tootmisvõimsuse või toodangu väärtused. Kui samas käitises tegeldakse mitme sama punkti alla kuuluva tegevusalaga, siis nende tegevusalade võimsused liidetakse.

Punktis 1.1 osutatud käitiste summaarse nimisoojuskooormuse arvutamisel võetakse tervishoiuasutustes kasutatavate põletusseadmete puhul arvesse ainult tavatöövõimsust.

Punktis 1.1 osutatud käitiste summaarse nimisoojuskooormuse arvutamisel ei võeta arvesse põletusseadmeid, mille nimisoojuskooormus on alla 3 MW.

Punktis 1.1 osutatud käitiste summaarse nimisoojuskooormuse arvutamisel ei võeta arvesse põletusseadmeid, mille nimisoojuskooormus on alla 50 MW ja mis töötavad kuni **500 tundi** aastas.

1. Energeetikatööstus
  - 1.1. Kütuste põletamine käitistes summaarse nimisoojusvõimsusega vähemalt 20 MW
  - 1.2. Mineraalõli ja gaasi rafineerimine
  - 1.3. Koksi tootmine
  - 1.4. Kütuste gaasistamine ja vedeldamine
2. Metallide tootmine ja töötlemine
  - 2.1. Metallimaakide (sh sulfidmaagid) särdamine või paagutamine
  - 2.2. Malmi või terase tootmine (esmane või teisene sulatamine), sealhulgas pidevalul, tootmisvõimsusega üle 2,5 tonni tunnis

Teisipäev, 10 märts 2009

- 2.3. Mustmetallide töötlemine:
- a) kuumvaltsimine tootmisvõimsusega üle 20 tonni tooterast tunnis;
  - b) vasaraga sepiamine löögijõuga 50 kilodžauli vasara kohta, kus kasutatav küttevõimsus on üle 20 MW;
  - c) kaitsvate sulametallpinnakatete paigaldamine tootmisvõimsusega üle 2 tonni tooterast tunnis.
- 2.4. Mustmetallide valamine valukodades tootmisvõimsusega üle 20 tonni valmistooteid ööpäevas
- 2.5. Värviliste metallide töötlemine:
- a) värviliste toormetallide tootmine maakidest, rikastatud maakidest või teisest toormest metallurgiliste, keemiliste või elektrolüütiliste meetoditega.
  - b) värviliste metallide, kaasa arvatud teiste toodete sulatamine, sealhulgas legerimiseks, sulatamisvõimsusega üle 4 tonni pliid või kaadmiumi ööpäevas või 20 tonni kõiki muid metalle ööpäevas, arvestamata valumetalltoodete valmistamist;
  - c) värvilistest metallidest valumetalltoodete valmistamine *ööpäevase sulatusvõimsusega* üle 2,4 tonni plii või kaadmiumi puhul või üle 12 tonni kõigi muude metallide puhul.
- 2.6. Metallide või plastide pinnatöötlus elektrolüütilise või keemilise meetodiga, kus töötlemisvannide kogumaht ületab 30 m³
3. Mineraalsete materjalide tootmine
- 3.1. Tsemendiklinkri tootmine pöördahjudes tootmisvõimsusega üle 500 tonni ööpäevas või lubja tootmine pöördahjudes või muudes põletusahjudes tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas
- 3.2. Asbesti tootmine või asbestil põhinevate toodete valmistamine
- 3.3. Klaasi, sh klaaskiu tootmine sulatusvõimsusega üle 20 tonni ööpäevas
- 3.4. Mineraalainete sulatamine, sh mineraalkiu tootmiseks, sulatusvõimsusega üle 20 tonni ööpäevas
- 3.5. Keraamiliste toodete valmistamine põletamise teel, eelkõige katusekivide, telliste, tulekindlate telliste, kahhelkivide, keraamiliste materjalide või portselani põletamine tootmisvõimsusega üle 75 tonni ööpäevas ja laadimistihedusega üle 300 kg/m³ põletusahju kohta
4. Keemiatööstus
- Käesolevas jaotises tähendab tootmine käesolevas jaotises nimetatud tegevusaladel punktides 4.1–4.7 loetletud ainete või ainerühmade tööstuslikku tootmist keemiliste või bioloogiliste meetodite abil
- 4.1. Järgmiste orgaaniliste ainete tootmine:
- a) lihtsad süsivesinikud (lineaarsed või tsüklilised, küllastatud või küllastamata, alifaatsed või aromaatsed);
  - b) hapnikku sisaldavad süsivesinike derivaadid, nagu alkoholid, aldehüüdid, ketoonid, karboksüülhapped, estrid, atsetaadid, eetrid, peroksiidid, epoksüvaigud;
  - c) väävlit sisaldavad süsivesinike derivaadid;
  - d) lämmastikku sisaldavad süsivesinike derivaadid, nagu amiinid, amiidid, nitritühendid, nitroühendid või nitraatühendid, nitriilid, tsüanaadid, isotsüanaadid;
  - e) fosforit sisaldavad süsivesinike derivaadid;

Teisipäev, 10 märts 2009

- f) halogeenitud süsivesinikud;
  - g) metallorgaanilised ühendid;
  - h) põhilised plastmaterjalid (polümeerid, sünteetskiud ja tselluloosil põhinevad kiud);
  - i) sünteetilised kummid;
  - j) värvained ja pigmendid;
  - k) pindaktiivsed ained ja tensiidid.
- 4.2. Järgmiste anorgaaniliste ainete tootmine:
- a) gaasilised ained, nagu ammoniaak, kloor või vesinikkloriid, fluor või vesinikfluoriid, süsinikoksiidid, väävliühendid, lämmastikoksiidid, vesinik, vääveldioksiid, süsinikoksiidkloriid;
  - b) happed, nagu kroomhape, vesinikfluoriidhape, fosforhape, lämmastikhape, vesinikkloriidhape, väävelhape, ooleum, väävlis happed;
  - c) alused, nagu ammoniumhüdroksiid, kaaliumhüdroksiid, naatriumhüdroksiid;
  - d) soolad, nagu ammoniumkloriid, kaaliumkloraat, kaaliumkarbonaat, naatriumkarbonaat, perboraat, hõbenitraat;
  - e) mittemetallid, metalloksiidid või muud anorgaanilised ühendid, nagu kaltsiumkarbiid, räni, ränikarbiid.
- 4.3. Fosfor-, lämmastik- või kaaliumväetiste (liht- või liitväetised) tootmine
- 4.4. Taimekaitsevahendite või biotsiidide tootmine
- 4.5. Farmaatsiatoodete, sealhulgas vahesaaduste tootmine
- 4.6. Lõhkeainete tootmine
- 4.7. Kemikaalide tootmine kasutamiseks kütuste või määrdeainetena
5. Jäätmehooldus
- 5.1. Ohtlike jäätmete kõrvaldamine või taaskasutusse võtmine tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas, kasutades järgmisi meetodeid:
- a) bioloogiline töötlus;
  - b) füüsikalise-keemiline töötlus;
  - c) põletamine või koospõletamine;
  - d) segude koostamine või segamine
  - e) ümberpakendamine
  - f) ladustamine ladustamismahuga üle 10 tonni;
  - g) kasutamine põhimõtteliselt kütuse või muu vahendina energia tootmiseks;
  - h) lahustite taasväärtustamine/regeneerimine;
  - i) anorgaaniliste materjalide, välja arvatud metallid ja metallide ühendid, ringlussevõtt/taasväärtustamine;
  - j) hapete ja aluste regeneerimine;
  - k) saastetõrjeks kasutatud ainete taaskasutusse võtmine;
  - l) katalüsaatorikomponentide taaskasutusse võtmine;
  - m) õlide taasrafineerimine või korduskasutamine muul viisil.

Teisipäev, 10 märts 2009

- 5.2. Tavajäätmete põletamine **ja koospõletamine** tootmisvõimsusega üle 3 tonni tunnis.
- 5.3. Tavajäätmete kõrvaldamine või taaskasutusse võtmine tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas, kasutades järgmisi meetodeid:
- bioloogiline töötlus;
  - füüsikalise-keemiline töötlus, **v.a nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiviga 91/271/EMÜ (asulareovee puhastamise kohta) ⁽¹⁾ hõlmatud tegevused, mille tulemuseks on ainult töödeldud reoveesetted, nagu on määratletud 12. juuni 1986. aasta direktiivis 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses ⁽²⁾. Seda erandit kohaldatakse ainult juhul, kui saavutatakse vähemalt sama keskkonnakaitse tase kui käesoleva direktiiviga;**
  - jäätmete töötlemine enne koospõletamist;
  - teiste tööstustegevuse liikidega hõlmamata** räbu ja tuha töötlemine;
  - vanametalli töötlemine **purustitega**.
- 5.4. Prügilad, kuhu ladestatakse üle 10 tonni ööpäevas või mille kogumaht on üle 25 000 tonni, v.a püsijäätmete prügilad
6. Muud tegevusalad
- 6.1. Tööstuskäitised:
- paberimassi tootmiseks puidust või muust kiulisest materjalist;
  - paberi või papi tootmiseks, mille tootmisvõimsus on üle 20 tonni ööpäevas;
  - puitpaneelide, välja arvatud vineer, tootmine võimsusega üle 600 m³ päevas.
- 6.2. Tekstiilkiudude või tekstiili eeltöötlemine (pesemine, pleegitamine ja leelilahusega töötlemine) või värvimine tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas
- 6.3. Naha parkimine tootmisvõimsusega üle 12 tonni valmistooteid ööpäevas
- 6.4. a) Loomade tapmine tootmisvõimsusega üle 50 tonni rümpasid ööpäevas
- b) Järgmiste eelnevalt töödeldud või töötlemata toorainete töötlemine ja ümbertöötamine, välja arvatud üksnes pakkimine, toiduainete ja loomasööda komponentide tootmiseks:
- loomne tooraine (v.a üksnes piim), tootmisvõimsusega üle 75 tonni valmistooteid ööpäevas
  - taimne tooraine, tootmisvõimsusega üle 300 tonni valmistooteid ööpäevas
  - toodete valmistamine loomsest ja taimsest toorainest, tootmisvõimsusega rohkem kui:
    - 75 tonni valmistoodeid päevas, kui A on võrdne vähemalt 10ga, või
    - $[300 - (22,5 \times A)]$ tonni valmistoodeid päevas kõikidel muudel juhtudel,kus A võrdub loomse materjali protsentuaalse sisaldusega valmistoote tootmismahus.
- Pakendi massi ei arvestata toote lõpliku massi hulka.
- Käesolevat alajagu ei kohaldata, kui tooraine on üksnes piim.

⁽¹⁾ EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40.

⁽²⁾ EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6.

Teisipäev, 10 märts 2009

- c) Üksnes piima töötlemine ja ümbertöötlemine, kus võetakse vastu üle 200 tonni piima ööpäevas (aasta keskmine)
- 6.5. Loomakorjaste või loomsete jäätmete kõrvaldamine või ringlussevõtmine, töötlemisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas
- 6.6. Kanade või sigade intensiivkasvatuse ettevõtetes, kus on üle:
- a) 40 000 **kodulinnukoha**,
- b) 2 000 noomseakoha (kaaluga üle 30 kg) või
- c) 750 emisekoha.

Muude kui punktis a osutatud kodulinnuliikide puhul või punktides a–c osutatud kodulindude ja -loomade kasvatamisel ühes ja samas käitises arvutatakse künnisväärtus võrdlusest eespool esitatud künnisväärtustega, võttes aluseks samaväärsed lämmastiku eritamise tegurid. **Komisjon annab juhiseid künnisväärtuste arvutamiseks ja samaväärsete lämmastiku eritamise tegurite määratlemiseks.**

- 6.7. Ainete, esemete või toodete pinna töötlemine orgaanilise lahusti kasutamisega, eelkõige apreteerimiseks, trükkimiseks, pindamiseks, rasvaarastuseks, veekindluse tagamiseks, kruntimiseks, värvimiseks, puhastamiseks või impregneerimiseks, lahusti kuluga üle 150 kg tunnis või üle 200 tonni aastas.
- 6.8. Grafiidi (tempersöe) või elektrograifiidi tootmine põletamise või grafitiseerimise abil.
- 6.9. Puidu ja puidutoodete keemiline töötlemine, tootmisvõimsusega üle **50 m³** päevas.
- 6.10. I peatükiga hõlmatud käitises pärineva heitvee selline puhastamine väljaspool tootmiskohta, mida ei hõlma direktiiv 91/271/EMÜ.

II LISA

Saasteainete loend

ÕHK

1. Vääveldioksiid ja muud väävlühendid
2. Lämmastikoksiidid ja muud lämmastikuühendid
3. Süsinikmonooksiid
4. Lenduvad orgaanilised ühendid
5. Metallid ja nende ühendid
6. Tolm, sealhulgas peened tahked osakesed
7. Asbest (lenduvad osakesed, kiud)
8. Kloor ja selle ühendid
9. Fluor ja selle ühendid
10. Arseen ja selle ühendid

Teisipäev, 10 märts 2009

11. Tsüaniidid
12. Ained ja valmistised, mille kantserogeensed või mutageensed omadused või omadused, mis võivad õhukeskkonna kaudu mõjutada viljakust, on tõendatud
13. Polüklooritud dibensodioksiinid ja polüklooritud dibensofuraanid

VESI

1. Halogeenuorgaanilised ühendid ja ained, mis võivad veekeskkonnas selliseid ühendeid moodustada
2. Fosfororgaanilised ühendid
3. Tinaorgaanilised ühendid
4. Ained ja valmistised, mille kantserogeensed või mutageensed omadused või omadused, mis võivad veekeskkonna kaudu mõjutada viljakust, on tõendatud
5. Püsivad süsivesinikud ja püsivad bioakumuleeruvad orgaanilised toksilised ained
6. Tsüaniidid
7. Metallid ja nende ühendid
8. Arseen ja selle ühendid
9. Biotsiidid ja taimekaitsevahendid
10. Heljum
11. Eutrofeerumist soodustavad ained (eelkõige nitraadid ja fosfaadid)
12. Ained, mis avaldavad ebasoodsat mõju hapnikurežiimile (ja mida saab mõõta selliste parameetritega nagu BHT, KHT jms).
13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) X lisas loetletud ained ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

III LISA

Parima võimaliku tehnika määramise kriteeriumid

1. Jäätmevaese tehnoloogia kasutamine.
2. Vähemohtlike ainete kasutamine.
3. Vajaduse korral tootmisprotsessis toodetud ja kasutatud ainete ning jäätmete taaskasutamise- ja ringlussevõtumenetluste edendamine.
4. Tööstuslikus tootmises edukaks osutunud võrreldavate protsesside, seadmete või tootmismenetluste arendamine.
5. Tehnoloogilised uuendused ning teaduse ja teadmiste areng.

Teisipäev, 10 märts 2009

6. Heidete laad, mõju ja hulk.
  7. Uute või olemasolevate käitiste käikulaskmise tähtajad.
  8. Parima võimaliku tehnika kasutuselevõtuks vajalik aeg.
  9. Tootmises kasutatava toormaterjali (sh vesi) tarbimine ja laad ning nende energiatõhusus (energeetiline kasutegur).
  10. Heidete kahjuliku keskkonnamõju vältimise või minimeerimise vajalikkus ja sellega kaasnevad ohud.
  11. Õnnetusjuhtumite vältimise ning nendega kaasneva keskkonnaohu minimeerimise vajalikkus.
-

IV LISA

Üldsuse kaasamine otsuste tegemisse

1. Üldsust teavitatakse (kas avalike teadaannete või muude sobivate vahendite, näiteks võimalusel elektroonilise ajakirjanduse abil) järgmistest küsimustest otsuse tegemise varases etapis või hiljemalt siis, kui teavet saab nõuetekohaselt esitada:
  - a) loataotlus või vajadusel loa või loatingimuste ajakohastamise ettepanek vastavalt artiklile 22, sealhulgas artikli 13 lõikes 1 loetletud osade kirjeldus;
  - b) uute või ajakohastatud siduvate *üldnormide* väljatöötamine artikli 18 kohaselt, sealhulgas soovitatud eeskirjanõuded ja üldarusaadav kokkuvõte õigus- ja haldusraamistikust, mille kohaselt eeskirju hakatakse kohaldama;
  - c) vajadusel tõsiasi, et otsuse puhul tuleb viia läbi siseriikliku või piiriülese keskkonnamõju hindamine või liikmesriikide vahelised konsultatsioonid vastavalt artiklile 28 ;
  - d) üksikasjad pädeva asutuse kohta, kes vastutab otsuse tegemise eest, asutuste kohta, kust saab ajakohast teavet, asutuste kohta, kellele võib esitada märkusi ja küsimusi, ning märkuste ja küsimuste edastamise ajakava kohta;
  - e) võimaliku otsuse laad ja olemasolu korral otsuse eelnõu;
  - f) vajadusel loa või loatingimuste ajakohastamise ettepaneku üksikasjad;
  - g) teadaanne selle kohta, millal, kus ja kuidas tehakse asjakohane teave kättesaadavaks;
  - h) üksikasjad punkti 5 kohase üldsuse kaasamise korra ja konsultatsioonide läbiviimise kohta.
2. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse asjakohaste tähtaegade jooksul kättesaadavaks järgmine:
  - a) kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega peamised aruanded ja nõuanded, mis on pädevale asutusele või pädevatele asutustele esitatud ajal, mil asjaomast üldsust teavitati punkti 1 kohaselt;
  - b) direktiivi 2003/4/EÜ sätete kohaselt muu kui punktis 1 osutatud teave, mis on vajalik otsuse tegemiseks vastavalt artiklile 6 ja mis saab kättesaadavaks alles pärast seda, kui asjaomast üldsust on punkti 1 kohaselt teavitatud.

Teisipäev, 10 märts 2009

3. Asjaomasel üldsusel on õigus esitada pädevale asutusele enne otsuse tegemist märkusi ja arvamusi.
4. Käesoleva lisa kohaselt peetud konsultatsioonide tulemusi tuleb otsuse tegemisel nõuetekohaselt arvesse võtta.
5. Üldsuse teavitamise (näiteks müürilehtede kasutamine teatavas ümbruskonnas, avaldamine kohalikes ajalehtedes) ning ajaomase üldsusega konsulteerimise (näiteks kirjalike esildiste või avalike küsitluste teel) üksikasjaliku korra määravad kindlaks liikmesriigid. Menetluse eri etappideks nähakse ette mõistlikud tähtajad, jättes piisavalt aega üldsuse teavitamiseks ja asjaomase avalikkuse ettevalmistuseks ja tõhusaks kaasamiseks keskkonnamaalaste otsuste tegemisse vastavalt käesoleva lisa sätetele.

V LISA

Põletusseadmeid käsitlevad tehnilised sätted

1. osa

Artikli 32 lõikes 2 osutatud põletusseadmete heite piirväärtused

1. Kõik heite piirväärtused arvutatakse temperatuuril 273,15 K, rõhul 101,3 kPa ja võttes parandusega arvesse jäätmegaaside veesisaldust, võttes tahkekütuse standarditud O₂ sisalduseks 6 % ning vedel- ja gaaskütusel töötavate põletuskatelde puhul 3 % ning gaasiturbiinide ja mootorite puhul 15 %.

Kombineeritud tsükli ja lisasüütega gaasiturbiinide puhul võib standarditud O₂-sisalduse määrata kindlaks pädev asutus, arvestades asjaomase kaitise konkreetseid omadusi.

2. SO₂ heite piirväärtused tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	Kivisüsi ja pruunsüsi	Biomass	Turvas	Vedelkütused
50–100	400	200	300	350
100–300	250	200	300	250
> 300	200	200	200	200

Põletusseadmete suhtes, mille nimisoojusvõimsus jääb alla 500 MW, milles kasutatakse vedelkütuseid ja millele on luba antud enne 27. novembrit 2002, ning mille aastane töötundide arv viie aasta libiseva keskmise väärtusena ei ole üle 1 500 tunni aastas, kohaldatakse vääveldioksiidi heite piirväärtust 800 mg/Nm³.

3. SO₂ heite piirväärtused (mg/Nm³) gaaskütusel töötavate põletuskatelde puhul

Üldiselt	35
Veeldatud gaas	5
Madala kütteväärtusega koksiahjugaasid	400
Madala kütteväärtusega kõrgahjugaasid	200

4. NO_x heite piirväärtused (mg/Nm³) tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	Kivisüsi ja pruunsüsi	Biomass ja turvas	Vedelkütused
50–100	300 450 tolmpuunsõe põletamisel	300	450
100–300	200	250	200
> 300	200	200	150

Teisipäev, 10 märts 2009

|| **Tahke- või vedelkütusel** töötavate põletusseadmete suhtes, mille nimisoojuskoormus ei ole suurem kui 500 MW ja millele on antud luba enne 27. novembril 2002 ning mille töötundide arv aastas on kuni 1 500 tundi (viie aasta libiseva keskmisena), kohaldatakse NO_x heite piirväärtust 450 mg/Nm³.

Tahke- või vedelkütusel töötavate põletusseadmete suhtes, mille nimisoojuskoormus on vähemalt 500 MW ja millele on antud luba enne 1. juulil 1987 ning mille töötundide arv aastas on kuni 1 500 tundi viie aasta libiseva keskmisena, kohaldatakse NO_x heite piirväärtust 450 mg/Nm³.

5. Gaaskütusel töötavate põletusseadmete NO_x ja CO heite piirväärtused (mg/Nm³)

	NO _x	CO
Gaasikütuel põletuskatlad	100 ⁽⁵⁾	100
Maagaasikütuel ⁽¹⁾ gaasiturbiinid (sealhulgas kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinid)	50 ⁽²⁾ ⁽³⁾	100
Muul kütusel kui maagaasil ⁽⁴⁾ töötavad gaasiturbiinid (sealhulgas kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinid)	90	100
Gaasimootorid	100	100

Märkused:

- ⁽¹⁾ Maagaas on looduslik metaan inertsete gaaside ja muude ainete sisaldusega kuni 20 mahuprotsenti.
⁽²⁾ 75 mg/Nm³ järgmistel juhtudel, kusjuures gaasiturbiini efektiivsus määratakse ISO tingimuste põhjal:
 i) gaasiturbiinid, mida kasutatakse energia ja soojuse koostootmise süsteemides tildkasuteguriga üle 75 %;
 ii) gaasiturbiinid, mida kasutatakse kombineeritud tsükliliga seadmetes, mille aasta keskmine elektrienergia tildkasutegur on üle 55 %;
 iii) mehaanilise jõuülekanne puhul kasutatavad gaasiturbiinid.
⁽³⁾ Ühetskükliliste gaasiturbiinide korral, mis ei kuulu ühessegi märkuses 2 nimetatud kategooriasse, kuid mille kasutegur on üle 35 % (määratud ISO tingimuste alusel), on heitkoguse piirväärtus 50 × η/35, kus η on ISO tingimustele vastav gaasiturbiini kasutegur väljendatuna protsentides.
⁽⁴⁾ Need heite piirväärtused kehtivad ka vedelkütusena kergelt ja keskmist destillaati kasutavate gaasiturbiinide kohta. Gaasiturbiinide (sealhulgas kombineeritud tsükliliga gaasiturbiinide) puhul kohaldatakse käesoleva punkti tabelis esitatud NO_x ja CO heite piirväärtusi ainult üle 70 % koormuse korral. Eriolukorras kasutatavate gaasiturbiinide **või gaasimootorite** puhul, mis töötavad aastas alla 500 tunni, ei kehti käesolevas punktis esitatud heite piirväärtused. Nende seadmete käitaja säilitab andmed kõnealusel viisil kasutatud tööaja kohta.
⁽⁵⁾ **Seadmete suhtes, mis on osutatud direktiivi 2001/80/EÜ artikli 4 lõigetes 1 ja 3, mis kasutavad kõrgahjugaasi ja/või koksigaasi, kehtib lämmastikdioksiidi ja lämmastikmonooksiidi (möödetud lämmastikdioksiidina) heite piirväärtus 135 mg/Nm³.**

6. Tolmu heite piirväärtused (mg/Nm³) tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	Kivisüsi ja pruunsüsi	Biomass ja turvas	Vedelkütused
50–100	30	30	30
100–300	25	20	25
> 300	20	20	20

7. Tolmu heite piirväärtused (mg/Nm³) gaaskütusel töötavate põletuskatelde puhul

Üldjuhul	5
Kõrgahjugaas	10
Terasetööstuses toodetud gaasid, mida saab mujal kasutada	30

2. osa

Artikli 32 lõikes 3 osutatud põletusseadmete heite piirväärtused

1. Kõik heite piirväärtused arvutatakse temperatuuril 273,15 K, rõhul 101,3 kPa ja võttes parandusega arvesse jäätme-gaaside veesisaldust, võttes tahkekütuse standarditud O₂ sisalduseks 6 % ning vedel- ja gaaskütusel töötavate põletus-katelde puhul 3 % ning gaasiturbiinide ja mootorite puhul 15 %.

Teisipäev, 10 märts 2009

Kombineeritud tsükli ja lisasüütega gaasiturbiinide puhul võib standarditud O₂-sisalduse määrata kindlaks pädev asutus, arvestades asjaomase käitise konkreetseid omadusi.

2. SO₂ heite piirväärtused (mg/Nm³) tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	Kivisüsi ja pruunsüsi	Biomass	Turvas	Vedelkütused
50–100	400	200	300	350
100–300	200	200	300 250 keevkihis põletamise korral	200
> 300	150 200 tsirkuleerivas või rõhu all keev- kihis põletamise korral	150	150 200 keevkihis põletamise korral	150

3. SO₂ heite piirväärtused (mg/Nm³) gaaskütusel töötavate põletuskatelde puhul

Üldiselt	35
Veeldatud gaas	5
Madala kütteväärtusega koksiahjugaasid	400
Madala kütteväärtusega kõrgahjugaasid	200

4. NO_x heite piirväärtused (mg/Nm³) tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	Kivisüsi ja pruunsüsi	Biomass ja turvas	Vedelkütused
50–100	300 450 tolmpruunsöe põletamisel	250	300
100–300	200	200	150
> 300	150 200 tolmpruunsöe põletamisel	150	100

5. Gaaskütusel töötavate põletusseadmete NO_x ja CO heite piirväärtused (mg/Nm³)

	NO _x	CO
Gaasiküttes põletuskatlad	100	100
Gaasiturbiinid (sealhulgas kombineeritud tsükliga gaasiturbiinid) ⁽¹⁾	50 ⁽²⁾	100
Gaasimootorid	75	100

Märkused:

⁽¹⁾ Käesolevas punktis esitatud NO_x ja CO heite piirväärtusi kohaldatakse ka gaasiturbiinide suhtes, milles vedelkütusena kasutatakse kergeid ja keskmisi destillaate.

⁽²⁾ Ühetsküliliste gaasiturbiinide korral, mille kasutegur on üle 35 % (määratud ISO tingimuste alusel), on NO_x heitkoguse piirväärtus 50 × η/35, kus η on ISO tingimuste vastav gaasiturbiini kasutegur, väljendatuna protsentides.

Gaasiturbiinide (sealhulgas kombineeritud tsükliga gaasiturbiinide) puhul kohaldatakse käesoleva punkti tabelis esitatud NO_x ja CO heite piirväärtusi ainult üle 70 % koormuse korral.

Eriolukorras kasutatavate gaasiturbiinide või gaasimootorite puhul, mis töötavad aastas alla 500 tunni, ei kehti käesolevas punktis esitatud heite piirväärtused. Nende seadmete käitaja säilitab andmed kasutatud tööaja kohta.

Teisipäev, 10 märts 2009

6. Tolmu heite piirväärtused (mg/Nm³) tahke- või vedelkütusel töötavate põletuskatelde puhul

Nimisoojuskoormus (MWth)	
50–300	20
> 300	10 20 biomassi ja turba puhul

7. Tolmu heite piirväärtused (mg/Nm³) gaaskütusel töötavate põletuskatelde puhul

Üldjuhul	5
Kõrgahjugaas	10
Terasetööstuses toodetud gaasid, mida saab mujal kasutada	30

3. osa

Heiteseire

1. SO₂, NO_x CO ja tolmu kontsentratsiooni mõõdetakse pidevalt jäätmegaasis, mis lähtub põletusseadmetest nimisoojuskoormusega alates 100 MW.

I

2. Pädev asutus võib otsustada mitte nõuda 1. punktis osutatud pidevat mõõtmist järgmistel juhtudel:
- põletusseadmed kasutusajaga alla 10 000 töötundi;
  - SO₂ ja tolmu, mis lähtuvad maagaasil töötavatest põletusseadmetest;
  - SO₂, mis lähtub teadaoleva väävlisisaldusega õlil töötavatest põletusseadmetest, millel puudub jäätmegaasi väävlitustamise seade,
  - SO₂, mis lähtub biomassiga köetavatest põletusseadmetest, kui käitaja suudab tõendada, et SO₂ heide ei saa ühelgi juhul olla suurem kui heitele ettenähtud piirväärtus.
3. Kui pidevaid mõõtmisi ei ole vaja teha, nõutakse SO₂, NO_x, tolmu ja gaasküttega põletusseadmete puhul ka CO heite mõõtmist vähemalt üks kord iga kuue kuu tagant.
4. Kivisöe või pruunsöega köetavate põletusseadmete puhul mõõdetakse vähemalt kord aastas elavhõbeda summaarset heidet.
5. SO₂ ja NO_x heite määramiseks võib teise võimalusena peale punktis 3 osutatud SO₂ ja NO_x mõõtmise kasutada muid asjakohaseid määramismeetodeid, mis on pädeva asutuse poolt kontrollitud ja kinnitatud. Mõõtmistel kasutatakse asjakohaseid Euroopa Standardikomitee (CEN) standardeid või CENi normide puudumise korral kohaldatakse ISO, liikmesriigi või rahvusvahelisi standardeid, mis tagavad esitatavate andmete samaväärse teadusliku taseme.
6. Kütuse liigi või seadme tööviisi olulistest muutustest teatatakse pädevale asutusele. Pädev asutus otsustab, kas punktidega 1–4 ettenähtud seirenõuded on endiselt piisavad või vajavad kohandamist.
7. Vastavalt punktile 1 mõõdetakse pidevalt jäätmegaasi hapnikusisaldust, temperatuuri, rõhku ja veeaurisisaldust. Jäätmegaaside veeaurisisaldust ei ole vaja pidevalt mõõta, kui jäätmegaasiproov kuivatatakse enne heite analüüsimist.

Teisipäev, 10 märts 2009

8. Asjakohaste saasteainete ja käitamisenäitajate mõõtmised, proovi võtmine ja analüüsimine, samuti automatiseeritud mõõtmissüsteemide kvaliteedi tagamine ja nende kalibreerimine standardmõõtmismeetoditega toimub CENi normide kohaselt. CENi normide puudumisel kohaldatakse ISO, liikmesriigi või rahvusvahelisi norme, mis tagavad samaväärse teadusliku taseme andmete saamise.

Automatiseeritud mõõtmise süsteeme kontrollitakse vähemalt igal aastal standardmeetoditega tehtavate paralleelmõõtmiste abil.

Käitaja teavitab pädevat asutust automatiseeritud mõõtmissüsteemide kontrollimise tulemustest.

9. Heite piirväärtuse tasandil ei tohi ühe mõõdetud tulemuse puhul leitavad usaldusvahemiku (95 %) väärtused ületada järgmisi heite piirväärtuste protsendimäärasid:

Süsinikmonooksiid	10 %
Vääveldioksiid	20 %
Lämmastikoksiidid	20 %
Tolm	30 %

10. Valideeritud keskmised tunni- ja päevaväärtused leitakse mõõtmiste alusel kehtivate keskmiste tunniväärtuste põhjal pärast punktis 9 nimetatud usaldusvahemiku väärtuse lahutamist.

Päevaväärtused tunnistatakse kehtetuks, kui rohkem kui kolme tunni keskmised väärtused on automatiseeritud mõõtmissüsteemi rikke või tehnilise hoolduse tõttu kehtetud. Kui kõnealuse olukorra tõttu on aasta jooksul kehtetud tunnistatud rohkem kui kümne päeva väärtused, nõuab pädev asutus käitajalt asjakohaste meetmete võtmist automatiseeritud mõõtmissüsteemi töökindluse tõstmiseks.

4. osa

Heite piirväärtustele vastavuse hindamine

1. Pidevate mõõtmiste puhul *kehtib*, et 1. ja 2. osaga ettenähtud heite piirväärtustest on kinni peetud, kui mõõtmiste hindamise tulemused näitavad, et kalendriaasta töötundide jooksul on *täidetud kõiki järgmiseid tingimusi*:

- a) ükski valideeritud **ööpäeva** keskmine väärtus ei ületa 1. ja 2. osaga ettenähtud asjakohaseid heite piirväärtusi;

█

- b) 95 % kõigist valideeritud keskmistest tunniväärtustest aasta jooksul ei ületa 200 % 1. ja 2. osaga ettenähtud vastavatest arvulistest väärtustest.

█

2. Kui pidevat määramist ei nõuta, loetakse 1. ja 2. osaga ettenähtud heite piirväärtused täidetuks, kui *päeva asutuse kehtestatud eeskirjade kohaselt* || kindlaks määratud ühegi mõõtmiste seeria või muude protseduuride tulemus ei ületa heite piirväärtusi.

Teisipäev, 10 märts 2009

VI LISA

Jäätmepõletus- ja -koospõletustehaseid käsitlevad tehnilised sätted

1. osa

Mõisted

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „olemasolev jäätmepõletustehas” – üks järgmistest jäätmete põletusseadmetest:
- i) mis tegutses ja millele oli antud kohaldatava ühenduse õigusakti kohane luba enne 28. detsembrist 2002;
  - ii) mis oli heaks kiidetud või registreeritud kui jäätmepõletustehas ja millele oli enne 28. detsembrist 2002 välja antud kohaldatavate ühenduse õigusaktide kohane luba tingimusel, et tehas võeti kasutusele hiljemalt 28. detsembril 2003;
  - iii) millele oli enne 28. detsembrist 2002 esitatud pädeva asutuse arvates täielik loaotlus tingimusel, et tehas võeti kasutusele hiljemalt 28. detsembril 2004;
- b) „uus jäätmepõletustehas” – iga jäätmepõletustehas, mida ei hõlma punkt a.

2. osa

Dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide samaväärsuskordajad

Dioksiinide ja furaanide kogusisalduse leidmiseks tuleb järgmiste dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide massis väljendatud sisaldusi enne liitmist korrutada järgmiste samaväärsuskordajatega:

	Mürgisuskordaja
2,3,7,8 — tetraklorodibensodioksiin (TCDD)	1
1,2,3,7,8 — pentaklorodibensodioksiin (PeCDD)	0,5
1,2,3,4,7,8 — heksaklorodibensodioksiin (HxCDD)	0,1
1,2,3,6,7,8 — heksaklorodibensodioksiin (HxCDD)	0,1
1,2,3,7,8,9 — heksaklorodibensodioksiin (HxCDD)	0,1
1,2,3,4,6,7,8 — heptaklorodibensodioksiin (HpCDD)	0,01
oktaklorodibensodioksiin (OCDD)	0,001
2,3,7,8 — tetraklorodibensofuraan (TCDF)	0,1
2,3,4,7,8 — pentaklorodibensofuraan (PeCDF)	0,5
1,2,3,7,8 — pentaklorodibensofuraan (PeCDF)	0,05
1,2,3,4,7,8 — heksaklorodibensofuraan (HxCDF)	0,1
1,2,3,6,7,8 — heksaklorodibensofuraan (HxCDF)	0,1
1,2,3,7,8,9 — heksaklorodibensofuraan (HxCDF)	0,1
2,3,4,6,7,8 — heksaklorodibensofuraan (HxCDF)	0,1
1,2,3,4,6,7,8 — heptaklorodibensofuraan (HpCDF)	0,01
1,2,3,4,7,8,9 — heptaklorodibensofuraan (HpCDF)	0,01
oktaklorodibensofuraan (OCDF)	0,001

Teisipäev, 10 märts 2009

3. osa

Jäätmepõletustehaste õhkuheite piirväärtused

1. Kõik heite piirväärtused arvutatakse temperatuuril 273,15 K, rõhul 101,3 kPa ja pärast jäätmegaasi veeaurisisalduse paranduse sisseviimist.

Need standarditakse 11 % hapniku sisaldusele jäätmegaasis, välja arvatud mineraalõlijäätmete põletamise korral, mille määratlus on esitatud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 3 ja mille puhul need standarditakse 3 % hapnikusisaldusele, ning juhtudel, millele on osutatud 6. osa punktis 2.7.

- 1.1. Päeva keskmised heite piirväärtused järgmiste saasteainete puhul (mg/Nm³)

Kogu tolm	10
Gaasilised ja aurufaasis orgaanilised ained, väljendatud orgaanilise süsiniku kogusisaldusena	10
Vesinikkloriid (HCl)	10
Vesinikfluoriid (HF)	1
Vääveldioksiid (SO ₂)	50
Lämmastikmonooksiid (NO) ja lämmastikdioksiid (NO ₂), väljendatud NO ₂ -na, olemasolevate jäätmepõletustehaste puhul, mille nimivõimsus ületab 6 tonni tunnis, ja uute jäätmepõletustehaste puhul	200
Lämmastikmonooksiid (NO) ja lämmastikdioksiid (NO ₂), väljendatud NO ₂ -na, olemasolevate jäätmepõletustehaste puhul, mille nimivõimsus on 6 tonni tunnis või väiksem	400

- 1.2. Keskmised poole tunni heite piirväärtused järgmiste saasteainete puhul (mg/Nm³)

	(100 %) A	(97 %) B
Kogu tolm	30	10
Gaasilised ja aurufaasis orgaanilised ained, väljendatud orgaanilise süsiniku kogusisaldusena	20	10
Vesinikkloriid (HCl)	60	10
Vesinikfluoriid (HF)	4	2
Vääveldioksiid (SO ₂)	200	50
Lämmastikmonooksiid (NO) ja lämmastikdioksiid (NO ₂), väljendatud NO ₂ -na, olemasolevate jäätmepõletustehaste puhul, mille nimivõimsus ületab 6 tonni tunnis, ja uute jäätmepõletustehaste puhul	400	200

- 1.3. Keskmised heite piirväärtused (mg/Nm³) järgmiste raskmetallide puhul, mõõdetuna 30 minuti kuni 8 tunni jooksul

Kaadmium ja selle ühendid, väljendatud kaadmiumina (Cd)	kokku 0,05	
Tallium ja selle ühendid, väljendatud talliumina (Tl)		
Elavhõbe ja selle ühendid, väljendatud elavhõbedana (Hg)	0,05	

Teisipäev, 10 märts 2009

Antimon ja selle ühendid, väljendatud antimonina (Sb)	kokku 0,5	
Arseen ja selle ühendid, väljendatud arseenina (As)		
Plii ja selle ühendid, väljendatud pliina (Pb)		
Kroom ja selle ühendid, väljendatud kroomina (Cr)		
Koobalt ja selle ühendid, väljendatud koobaltina (Co)		
Vask ja selle ühendid, väljendatud vasena (Cu)		
Mangaan ja selle ühendid, väljendatud mangaanina (Mn)		
Nikkel ja selle ühendid, väljendatud niklina (Ni)		
Vanaadium ja selle ühendid, väljendatud vanaadiumina (V)		

Need keskmised väärtused hõlmavad ka asjakohaste raskmetallide ja nende ühendite heite gaasilisi ja aurufaasivorme.

- 1.4. Keskmised heite piirväärtused (ng/Nm^3) dioksiinide ja furaanide puhul, mõõdetuna 6–8 tunni jooksul. Heite piirväärtus tähistab dioksiinide ja furaanide kogusisaldust, mis on arvutatud 2. osa kohaselt.

Dioksiinid ja furaanid	0,1
------------------------	-----

- 1.5. Süsinikmonooksiidi (CO) heite piirväärtused (mg/Nm^3) jäätmegaasis :

- 50 päeva keskmise väärtusena,
- 100 poole tunni keskmise väärtusena,
- 150 10 minuti keskmise väärtusena.

Pädev asutus võib lubada erandeid käesolevas punktis sätestatud heite piirväärtustest jäätmepõletustehaste puhul, kus kasutatakse keevkihttehnoloogiat, tingimusel, et loas on süsinikmonooksiidi (CO) heite piirväärtuseks sätestatud kuni $100 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ tunni keskmise väärtusena.

2. Artikli 40 lõikes 5 ja artiklis 41 kirjeldatud olukorras kohaldatavad heite piirväärtused.

Tolmu üldkontsentratsioon jäätmepõletustehase õhkuheites ei ületa mingil juhul $150 \text{ mg}/\text{Nm}^3$, väljendatuna poole tunni keskmisena. Orgaanilise süsiniku kogusisalduse ja süsinikmonooksiidi õhkuheite piirväärtusi, mis on esitatud punktides 1.2 ja 1.5 b) ei ületata.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada käesolevas lisas sätestatud erandeid käsitlevad eeskirjad.

4. osa

Õhkuheite piirväärtuste määramine jäätmete koospõletamisel

1. Kui mõnes käesoleva osa tabelis ei ole esitatud kindlat koguheite piirväärtust (C), kasutatakse järgmist valemit (segamisreegel).

Iga asjakohase saasteaine ja CO heite piirväärtus jäätmete koospõletamisel tekkivas jäätmegaasis arvutatakse järgmiselt:

Teisipäev, 10 märts 2009

$$\frac{V_{\text{jäätmel}} \times C_{\text{jäätmel}} + V_{\text{protsess}} \times C_{\text{protsess}}}{V_{\text{jäätmel}} + V_{\text{protsess}}} = C$$

$V_{\text{jäätmel}}$: üksnes jäätmel põletamisel tekkiva jäätmegaasi maht, mis leitakse loas täpsustatud väikseima kütteväärtusega jäätmel põhjal ja mida teisendatakse käesolevas direktiivis sätestatud tingimuste alusel.

Kui ohtlike jäätmel põletamisel eraldub soojust kütise e eraldatava soojuse koguhulgast alla 10 %, tuleb $V_{\text{jäätmel}}$ arvutada sellise (tingliku) jäätmekoguse põhjal, mis põletamise korral annaks 10 % kõnealusest koguhulgast, kusjuures eraldatava soojuse koguhulk jääb samaks .

$C_{\text{jäätmel}}$: jäätmepõletustehastele 3. osas esitatud heite piirväärtused

V_{protsess} : seadme töötamisel , sealhulgas seadmes tavaliselt kasutatavate lubatud kütuste (välja arvatud jäätmel) põletamisel tekkiva jäätmegaasi maht, mis leitakse hapnikusalduste põhjal, mille alusel tuleb heited ühenduse või liikmesriigi eeskirjade kohaselt teisendada. Kui selliseid seadmeid käsitlevad õigusaktid puuduvad, tuleb kasutada tegelikku hapnikusaldust jäätmegaasis , mida ei ole lahjendatud protsessiks mittevajaliku õhu lisamisega.

C_{protsess} : käesoleva osa tabelites teatavatele tööstuslikele tegevusaladele esitatud heite piirväärtused või selliste väärtuste puudumisel seadmete heite piirväärtused, mis on kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega, mis on selliste seadmete jaoks kehtestatud tavaliselt lubatud kütuste (välja arvatud jäätmel) põletamisel. Selliste õigusaktide puudumisel kasutatakse loas esitatud heite piirväärtusi. Kui loas ei ole selliseid väärtusi esitatud , kasutatakse tegelikke massis väljendatud sisaldusi.

C: käesolevas osas teatavatele tööstuslikele tegevusaladele esitatud teatavate saasteainete heite summa piirväärtused teatava hapnikusalduse juures või selliste väärtuste puudumisel koguheite piirväärtused, mis asendavad käesoleva direktiivi erilises esitatud heite piirväärtusi. Hapniku kogusisaldus, mis asendab teisendamiseks vajalikku hapnikusaldust, arvutatakse eespool osutatud sisalduse põhjal, võttes arvesse osamahte.

Kõik heite piirväärtused arvutatakse temperatuuril 273,15 K, rõhul 101,3 kPa ja võttes parandusega arvesse jäätmegaaside veesisaldust.

Liikmesriigid võivad kehtestada käesolevas osas sätestatud erandeid käsitlevad eeskirjad.

2. Jäätmel koospõletavaid tsemendiahje käsitlevad erisätted

- 2.1. Punktides 2.2 ja 2.3 esitatud heite piirväärtused on päeva keskmised väärtused tolmu kogusisalduse, HCl, HF, NO_x, SO₂ ja orgaanilise süsiniku kogusisalduse puhul (pideva mõõtmise korral), 30 minuti kuni 8 tunni jooksul mõõdetud keskmised väärtused raskmetallide puhul ja 6–8 tunni jooksul mõõdetud keskmised väärtused dioksiinide ja furaanide puhul.

Kõik väärtused on esitatud standarditult : 10 % hapniku juures.

Keskmi poole tunni väärtusi on vaja üksnes keskmiste päevaväärtuste arvutamiseks.

- 2.2. C – koguheite piirväärtused (mg/Nm³, välja arvatud dioksiinide ja furaanide puhul) järgmiste saasteainete jaoks:

Saasteaine	C
Kogu tolm	30
HCl	10
HF	1
NO _x	500

Teisipäev, 10 märts 2009

Saasteaine	C
Cd + Tl	0,05
Hg	0,05
Sb + As + Pb + Cr + Co + Cu + Mn + Ni + V	0,5
Dioksiinid ja furaanid (ng/Nm ³)	0,1

2.3. C – väveldioksiidi ja orgaanilise süsiniku koguheitte piirväärtused (mg/Nm³)

Saasteaine	C
SO ₂	50
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus	10

Pädev asutus võib lubada erandeid käesolevas punktis esitatud heite piirväärtustest juhul, kui orgaaniline süsinik ja väveldioksiid ei tulene jäätmete põletamisest.

3. Jäätmeid koospõletavaid põletustehaseid käsitlevad erisätted

3.1. Cprotsess väärtused, väljendatuna päeva keskmiste väärtustena (mg/Nm³), kehtivad kuni 31. detsembrini 2015

Põletusseadmete nimisoojuskoormuse määramisel kohaldatakse artiklis 31 esitatud liitmiseeskirju.

Keskmissi poole tunni väärtusi on vaja üksnes keskmiste päevaväärtuste arvutamiseks.

Cprotsess tahkekütuste puhul, välja arvatud biomass (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	850	200	200
NO _x	—	400	200	200
Tolm	50	50	30	30

Cprotsess biomassi puhul (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	200	200	200
NO _x	—	350	300	200
Tolm	50	50	30	30

Cprotsess vedelkütuste puhul (O₂ sisaldus 3 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	850	400 – 200 (sirgjooneline vähenemine 100 MWth-lt 300 Mwth-le)	200
NO _x	—	400	200	200
Tolm	50	50	30	30

Teisipäev, 10 märts 2009

3.2. Cprotsess, mis on väljendatud keskmise päevaväärtusena (mg/Nm³) ja kehtib alates 1. jaanuarist 2016

Põletusseadmete nimisoojuskoormuse määramisel kohaldatakse artiklis 31 esitatud liitmiseeskirju. Keskmisi poole tunni väärtusi on vaja üksnes keskmiste päevaväärtuste arvutamiseks.

3.2.1. Cprotsess artikli 32 lõikes 2 osutatud põletusseadmete puhul

Cprotsess tahkekütuste puhul, välja arvatud biomass (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	400, turba puhul 300	200	200
NO _x	—	300, tolmpruunsöe puhul 400	200	200
Tolm	50	30	25, turba puhul 20	20

Cprotsess biomassi puhul (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	200	200	200
NO _x	—	300	250	200
Tolm	50	30	20	20

Cprotsess vedelkütuste puhul (O₂ sisaldus 3 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	350	250	200
NO _x	—	400	200	150
Tolm	50	30	25	20

3.2.2. Cprotsess artikli 32 lõikes 3 osutatud põletusseadmete puhul

Cprotsess tahkekütuste puhul, välja arvatud biomass (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	400, turba puhul 300	200, turba puhul 300, välja arvatud keevkihis põletamisel: 250	150 tsirkuleerivas või rõhu all keevkihis põletamise puhul või, turba puhul, igasuguse keev- kihis põletamise puhul: 200
NO _x	—	300, turba puhul: 250	200	150 tolmpruunsöe põletamisel: 200
Tolm	50	20	20	10, turba puhul: 20

Teisipäev, 10 märts 2009

Cprotsess biomassi puhul (O₂ sisaldus 6 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	200	200	150, keevkihis põletamisel: 200
NO _x	—	250	200	150
Tolm	50	20	20	20

Cprotsess vedelkütuste puhul (O₂ sisaldus 3 %):

Saasteaine	< 50 MWth	50–100 MWth	100–300 MWth	> 300 MWth
SO ₂	—	350	200	150
NO _x	—	300	150	100
Tolm	50	30	25	20

3.3. C – koguheitte piirväärtus raskmetallide puhul (mg/Nm³)

C väljendatakse keskmise väärtusena 30 minuti kuni 8 tunni kohta (O₂ sisaldus on 6 % tahkekütuste ja 3 % vedelkütuste puhul).

Saasteaine	C
Cd + Tl	0,05
Hg	0,05
Sb + As + Pb + Cr + Co + Cu + Mn + Ni + V	0,5

3.4. C – koguheitte piirväärtus (ng/Nm³) dioksiinide ja furaanide puhul

C väljendatakse keskmise väärtusena, mis on mõõdetud 6–8 tunni jooksul (O₂ sisaldus on 6 % tahkekütuste ja 3 % vedelkütuste puhul).

Saasteaine	C
Dioksiinid ja furaanid	0,1

4. Erisätted koospõletustehaste kohta tööstusharudes, mis ei ole hõlmatud käesoleva osa punktidega 2 või 3

4.1. C – koguheitte piirväärtus (ng/Nm³)

dioksiinide ja furaanide puhul, mis on väljendatud keskmise väärtusena, mis on mõõdetud 6–8 tunni jooksul:

Saasteaine	C
Dioksiinid ja furaanid	0,1

Teisipäev, 10 märts 2009

4.2. C – koguheitvee piirväärtus (mg/Nm³)

raskmetallide puhul väljendatakse keskmise väärtusena, mis on mõõdetud 30 minuti kuni 8 tunni jooksul:

Saasteaine	C
Cd + Tl	0,05
Hg	0,05

5. osa

Jäätmeaaside puhastamisel tekkiva heitvee suhtes kohaldatavad heite piirväärtused

Saasteained	Heite piirväärtused filtrimata proovis (mg/l, välja arvatud dioksiinid ja furaanid)	
	(95 %)	(100 %)
1. Kogu suspendeeritud tahke aine vastavalt direktiivis 91/271/EMÜ I lisa määratlusele	30	45
2. Elavhõbe ja selle ühendid, väljendatud elavhõbedana (Hg)	0,03	
3. Kaadmium ja selle ühendid, väljendatud kaadmiumina (Cd)	0,05	
4. Tallium ja selle ühendid, väljendatud talliumina (Tl)	0,05	
5. Arseen ja selle ühendid, väljendatud arseenina (As)	0,15	
6. Plii ja selle ühendid, väljendatud pliina (Pb)	0,2	
7. Kroom ja selle ühendid, väljendatud kroomina (Cr)	0,5	
8. Vask ja selle ühendid, väljendatud vasena (Cu)	0,5	
9. Nikkel ja selle ühendid, väljendatud niklina (Ni)	0,5	
10. Tsink ja selle ühendid, väljendatud tsingina (Zn)	1,5	
11. Dioksiinid ja furaanid	0,3 ng/l	

6. osa

Heiteseire

1. Mõõtmisvõtted

1.1. Õhu- ja veeasaasteainete sisalduste määramiseks tehtavad mõõtmised peavad olema *representatiivsed*.

1.2. Kõikide saasteainete, sealhulgas dioksiinide ja furaanide proovide võtmine ja analüüsimine ning automatiseeritud mõõtmisüsteemide kvaliteedi tagamine ja taatlemine võrdlusmõõtmismeetoditega toimub kooskõlas CENi normidega. CENi normide puudumisel kohaldatakse ISO, liikmesriigi või rahvusvahelisi norme, mis tagavad samaväärse teadusliku tasemega andmete saamise. Automatiseeritud mõõtmise süsteeme kontrollitakse vähemalt igal aastal standardmeetoditega tehtavate paralleelmõõtmiste abil.

1.3. Päeva heite piirväärtuste puhul ei ületa üksiku mõõtmistulemuse usaldusvahemiku (95 %) väärtused järgmisi protsendimäärasid heite piirväärtustest:

Süsinikmonooksiid:	10 %
Vääveldioksiid:	20 %
Lämmastikdioksiid:	20 %

Teisipäev, 10 märts 2009

Kogu tolm	30 %
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus:	30 %
Vesinikkloriid:	40 %
Vesinikfluoriid:	40 %

Õhku- ja vettehteid mõõdetakse korrapäraselt kooskõlas punktidega 1.1 ja 1.2.

2. Õhusaasteainetega seotud mõõtmised
  - 2.1. Tehakse järgmisi õhusaasteainetega seotud mõõtmisi:
    - a) järgmiste ainete pidev mõõtmine: lämmastikoksiidid, tingimusel, et heitele on seatud piirväärtused, süsinikoksiid, kogu tolm, orgaanilise süsiniku kogusisaldus, vesinikkloriid, vesinikfluoriid ja vääveldioksiid;
    - b) järgmiste käitamisnäitajate pidev mõõtmine: temperatuur põlemiskambri seinaga juures või mõnes muus pädeva asutuse heakskiidetud esindavas punktis, jäätmegaasi hapnikusisaldus, rõhk, temperatuur ja veeaurisisaldus;
    - c) vähemalt kaks raskmetallide, dioksiinide ja furanide mõõtmist aastas; esimese 12 käitamiskuu jooksul toimub mõõtmine siiski vähemalt iga kolme kuu tagant.
  - 2.2. Jäätmegaaside viibeaga, vähimat temperatuuri ja hapnikusisaldust mõõdetakse sobival viisil vähemalt üks kord jäätmepõletustehase või jäätmekoospõletustehase kasutussevõtmisel ja võimalikult ebasoodsates käitamistingimustes.
  - 2.3. Vesinikfluoriidi pidevast mõõtmisest võib loobuda, kui vesinikkloriidi töödeldakse nii, et vesinikkloriidi heite piirväärtuse ületamine on välistatud. Sel juhul mõõdetakse vesinikfluoriidi heidet korrapäraselt punkti 2.1 alapunktis c sätestatud viisil.
  - 2.4. Veeaurisisaldust ei ole vaja pidevalt mõõta, kui jäätmegaasiproov kuivatatakse enne heite analüüsimist.
  - 2.5. Pädev asutus võib otsustada, et ta ei nõua vesinikkloriidi, vesinikfluoriidi ja vääveldioksiidi heite pidevat mõõtmist jäätmepõletus- või -koospõletustehastes ja nõuab punkti 2.1 alapunktis c sätestatud korrapäraseid mõõtmisi **■**, kui käitaja suudab tõendada, et nimetatud saasteainete heited ei saa mingil juhul ületada neile kehtestatud piirväärtusi. **Seda erandit ei kohaldata juhul, kui tegemist on eri allikatest pärit segajäätmete põletamisega.**
- 2.6. Pädev asutus võib otsustada, et ta nõuab **vaid ühte** raskemetallide ning dioksiinide ja furanide mõõtmist aastas järgmistel juhtudel:
  - a) jäätmete koospõletamisel või põletamisel tekkiv heide on igal juhul vähem kui 50 % heite piirväärtusest;
  - b) koospõletatavad või põletatavad jäätmekogused koosnevad üksnes ohutute jäätmekogude teatavatest sortidest, mille osadest, mis ei sobi ringlusse, millel on teatavad omadused ning mis on üksikasjalikumalt piiritletud punktis c osutatud hinnangu põhjal;
  - c) käitaja suudab tõendada, asjakohaste jäätmekogude omadusi käsitleva teabe ja heite seire põhjal, et heited jäävad kõikides tingimustes märgatavalt allapoole raskemetallide, dioksiinide ja furanide heitele seatud piirväärtusi;
  - d) käitaja suudab tõendada, et ei töödelda elektrilisi ega elektroonikajäätmekogude ega kloorühendite sisaldavaid jäätmekogudeid.

Teisipäev, 10 märts 2009

- 2.7. Mõõtmiste tulemused standarditakse, kasutades 3. osas nimetatud standardseid hapniku kontsentratsioone, või arvutatakse 4. osa kohaselt, kasutades 7. osas esitatud valemit.

Kui jäätmeid põletatakse või koospõletatakse hapnikuga rikastatud keskkonnas, saab mõõtmiste tulemusi standardida pädeva asutuse sätestatud hapnikusisalduse alusel, mis määratakse konkreetse üksikjuhu asjaolude kohaselt.

Kui ohtlikke jäätmeid töötlevas põletus- või koospõletustehases vähendatakse saasteainete heiteid jäätmegaasi töötlemise teel, toimub standardimine esimeses lõigus sätestatud hapnikusisalduste alusel üksnes siis, kui hapnikusisaldus, mida on mõõdetud samal ajavahemikul kui asjaomase saasteaine sisaldust, ületab standardset hapnikusisaldust.

3. Veesaasteainetega seotud mõõtmised
- 3.1 Heitvee väljalaskmise kohas tehakse järgmisi mõõtmisi:
- pH, temperatuuri ja vooluhulga pidev mõõtmine;
  - hõljuvainete koguhulga pistelised mõõtmised iga päev või vooluhulgaga võrdelise suurusega, 24 tunni vältel võetava esindava proovi mõõtmine ;
  - vooluhulgaga võrdelises, 24 tunni vältel võetavas esindavas proovis Hg, Cd, Tl, As, Pb, Cr, Ni ja Zn mõõtmine vähemalt kord kuus ;
  - dioksiinide ja furaanide mõõtmine vähemalt kord kuue kuu tagant; esimese 12 käitamiskuu jooksul toimub mõõtmine siiski vähemalt iga kolme kuu tagant.
- 3.2 Kui jäätmegaasi puhastamisel tekkivat heitvett töödeldakse kohapeal üheskoos muu kohapeal tekkiva heitveega, teeb käitaja mõõtmised:
- jäätmegaasi puhastamisel tekkiva heitvee kohta enne selle suunamist ühisesse heitveetöötlusseadmesse;
  - muu heitvee kohta enne selle suunamist ühisesse heitveetöötlusseadmesse;
  - töödeldud heitvee kohta kohas, kus see lastakse lõplikult välja jäätmepõletus- või -koospõletustehasest.

7. osa

Valem heite kontsentratsiooni arvutamiseks hapniku standardsel protsendilisel kontsentratsioonil

$$E_S = \frac{21 - O_S}{21 - O_M} \times E_M$$

E_S = heite arvutatud kontsentratsioon hapniku standardsel protsendilisel kontsentratsioonil

E_M = heite mõõdetud kontsentratsioon

O_S = hapniku standardne kontsentratsioon

O_M = hapniku mõõdetud kontsentratsioon

Teisipäev, 10 märts 2009

8. osa

Heite piirväärtustele vastavuse hindamine

1. Õhkuheite piirväärtused
    - 1.1. Õhkuheite piirväärtustest on kinni peetud, kui:
      - a) ükski keskmine päevaväärtus ei ületa punktis 1.1, 3. või 4. osas esitatud heite piirväärtusi või 4. osa kohaselt arvutatud väärtusi;
      - b) kas ükski keskmistest poole tunni väärtustest ei ületa 3. osa punktis 1.2 esitatud tabeli A-veerus sätestatud heite piirväärtusi või, kui see on asjakohane, 97 % keskmistest poole tunni väärtustest ei ületa aasta jooksul 3. osa punktis 1.2 esitatud tabeli B-veerus sätestatud heite piirväärtusi;
      - c) ükski raskmetallidele ning dioksiinidele ja furaanidele ettenähtud proovivõtuaja keskmistest väärtustest ei ületa 3. osa punktides 1.3 ja 1.4 või 4. osas esitatud heite piirväärtusi;
      - d) süsinikmonooksiid (CO):
        - i) jäätmepõletustehaste puhul:
          - vähemalt 97 % keskmistest päevaväärtustest ei ületa aasta jooksul 3. osa punkti 1.5 alapunktis a esitatud heite piirväärtust;
        - ning
          - vähemalt 95 % kõigist keskmistest 10 minuti väärtustest 24 tunni jooksul või ükski keskmistest poole tunni väärtustest sama aja jooksul ei ületa 3. osa punkti 1.5 alapunktides b ja c esitatud heite piirväärtusi;
        - ii) jäätmekoospõletustehaste puhul: on täidetud 4. osa sätted.
    - 1.2. Keskmised poole tunni ja 10 minuti väärtused määratakse tegeliku käitamisaja jooksul (välja arvatud see osa käivitus- ja seiskamisajast, mil jäätmeid ei põletata) mõõdetud väärtuste põhjal pärast 6. osa punktis 1.3 esitatud usaldusvahemiku väärtuse mahaarvamist. Keskmised päevaväärtused leitakse kinnitatud keskmiste väärtuste põhjal.

Kehtiva keskmise päevaväärtuse saamiseks võib pideva mõõtmise süsteemi rikete või hoolduse tõttu mis tahes päeval arvestamata jätta kuni viis keskmist poole tunni väärtust. Pideva mõõtmise süsteemi rikete või hoolduse tõttu võib aastas arvestamata jätta kuni kümme keskmist päevaväärtust.
    - 1.3. Proovivõtuaja keskmised väärtused ning vesinikfluoriidi, vesinikkloriidi ja vääveldioksiidi korrapäraste mõõtmiste keskmised väärtused leitakse artikli 39 lõike 1 punkti e ja artikli 42 lõike 3 ning 6. osa punkti 1 nõuete kohaselt.
  2. Vetteheite piirväärtused
- Vetteheite piirväärtustest on kinni peetud, kui:
- a) hõljuvainete koguhulga puhul ei ületa asjakohaseid 5. osas esitatud heite piirväärtusi 95 % ja 100 % mõõdetud väärtustest;
  - b) raskmetallide (Hg, Cd, Tl, As, Pb, Cr, Cu, Ni ja Zn) puhul ei ületa 5. osas esitatud heite piirväärtusi rohkem kui üks aasta jooksul mõõdetud väärtustest; või kui liikmesriik näeb ette rohkem kui 20 proovi võtmise aastas, ei ületa 5. osas esitatud heite piirväärtusi rohkem kui 5 % neist proovidest;
  - c) dioksiinide ja furaanide puhul ei ületa mõõdetavad väärtused 5. osas esitatud heite piirväärtust.

Teisipäev, 10 märts 2009

VII LISA

1. osa

Tegevused

1. Kõikides järgmistes punktides hõlmavad tegevusalad seadme puhastamist, kuid mitte toodete puhastamist, kui ei ole sätestatud teisiti.

2. Liimkatmine

Tegevus, mille käigus kantakse pinnale liim, välja arvatud trükindusega seotud liimkatmine ja lamineerimine.

3. Pindade katmine

Tegevus, mille käigus kantakse järgmistele pindadele üks või mitu pidevat pinnakattekihti:

a) ühele järgmistest sõidukitest:

i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiivis 2007/46/EÜ (millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta (raamdirektiiv))⁽¹⁾ määratletud M₁-kategooria uued autod ja N₁-kategooria sõidukid, kui neid värvitakse samal seadmel nagu M₁-kategooria sõidukeid;

ii) veoautode kabiin, mis on määratletud juhi majutuskohana, samuti direktiivi 2007/46/EÜ kohaste N₂- ja N₃-kategooria sõidukite tehnilise varustuse juurde lahutamatu osana kuuluv kate;

iii) direktiivi 2007/46/EÜ kohaste N₁-, N₂- ja N₃-kategooria paki- ja veoautod, välja arvatud veoautokabiinid;

iv) direktiivi 2007/46/EÜ kohaste M₂- ja M₃-kategooria bussid;

v) direktiivi 2007/46/EÜ kohaste O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-kategooria järeelhaagised;

b) metall- ja plastpinnad, kaasa arvatud lennukite, laevade, rongide jne pinnad;

c) puitpinnad;

d) tekstiil-, kanga-, kile- ja paberpinnad;

e) nahk.

Pinnakatmine ei hõlma aluspinna katmist metallidega elektroforeesi- ja keemilisel pihustusmeetodil. Kui pinna katmise käigus trükitakse kõnealusele kaubaartiklile mis tahes meetodil, käsitatakse trükkimisfaasi pinnakatmise ühe osana. See ei hõlma iseseisva tegevusena teostatavat trükkimist, kuid seda võidakse pidada käesoleva direktiivi V peatüki alla kuuluvaks, kui trükkimine kuulub selle reguleerimisalasse.

4. Rullmaterjali kattekihiga katmine

Tegevus, mille käigus rullides teras, roostevaba teras, kaetud teras, vasesulamid või alumiiniumribad kaetakse pideva protsessi käigus kile või laminaatkattega.

5. Keemiline puhastus

Tööstuslik või kaubanduslik tegevus, mille käigus kasutatakse lenduvaid orgaanilisi ühendeid rõivaste, kodutekstiili ja muude analoogsete tarbekaupade puhastusseadmetes, välja arvatud plekkide käsitsi eemaldamine tekstiili- ja rõiva-tööstuses.

⁽¹⁾ ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

6. Jalatsite valmistamine

Täielike jalatsite ja nende osade valmistamiseks ettenähtud tegevus.

7. Pinnakattesegude, lakkide, trükivärvide ja liimide valmistamine

Eespool nimetatud lõpptoote valmistamine, mille käigus segatakse pigmendid, vaigud ja liimmaterjalid orgaanilise lahusti või muu kandainega, kaasa arvatud dispergeerimise ja eeldispergeerimisega, viskoossuse ja värvivarjundi reguleerimisega ning lõpptoote mahutisse paigutamise seotud tegevus, ning vahesaaduste valmistamine, kui see toimub kõnealuste toodete valmistamisega ühes ja samas kohas.

8. Farmaatsiatoodete valmistamine

Farmaatsiatoodete keemiline sünteetamine, fermenteerimine, ekstraheerimine, formuleerimine ja viimistlemine ning vahesaaduste valmistamine, kui see toimub eespool nimetatud toodete valmistamisega ühes ja samas kohas.

9. Trükkimine

Teksti ja/või kujutiste reprodutseerimine, mille käigus kantakse trükivärv trükivormiga pinnale. See hõlmab asjaomaseid lakkimis-, pinnakatmis- ja lamineerimismeetodeid. V peatükki kohaldatakse siiski ainult järgmiste alaprotsesside suhtes:

- a) fleksograafia – trükitehnika, mille käigus kasutatakse kummist või elastsest fotopolümeerist trükivormi, kus trükkivad pinnad on mittetrükkivatest pindadest ülevalpool, ning aurustumise teel kuivavaid vedelaid trükivärve;
- b) kuivatiga rullofsetrükk – rotatsioontrükitehnika, mille käigus kasutatakse trükivormi, kus trükkivad ja mittetrükkivad pinnad on ühel ja samal tasapinnal, kusjuures rotatsioon tähendab seda, et trükitav materjal söödetakse masinasse rullilt, mitte eraldi lehtedena. Mittetrükkiv pind muudetakse vett imavaks, mistõttu trükivärv sellele peale ei hakka. Trükkivat pinda töödeldakse nii, et see võtaks trükivärvi külge ja kannaks selle trükitavale pinnale. Aurustumine toimub ahjus, kus trükitud materjali õhuga kuumutatakse;
- c) trükkimisega seotud lamineerimine – kahe või enama elastse materjali ühendamise laminaadi saamiseks;
- d) väljaannete trükkimiseks kasutatav rotatsioonsügavrükk – ajakirjade, brošüüride, kataloogide ja muude analoogsete toodete paberi trükkimiseks kasutatav rotatsioonsügavtrükitehnika, mille käigus kasutatakse tolueenil põhinevaid trükivärve;
- e) rotatsioonsügavrükk – trükitehnika, mille käigus kasutatakse silindrikujulist trükivormi, kus trükkiv pind on mittetrükkivast pinnast allpool, ning aurustumise teel kuivavaid vedelaid trükivärve. Süvendid täidetakse trükivärviga ja ülejääk pühitakse mittetrükkival pinnalt ära, enne kui trükitav pind puutub kokku silindriga ja tõstab trükivärvi süvenditest välja;
- f) rotatsioonsiidrükk – rotatsioontrükitehnika, mille käigus trükivärv surutakse trükitavale pinnale läbi poorse trükivormi, kus trükkiv pind on lahti ja mittetrükkiv pind kaetud, ning milleks kasutatakse ainult aurustumise teel kuivavaid vedelaid trükivärve. Rotatsioon tähendab seda, et trükitav materjal söödetakse masinasse rullilt, mitte eraldi lehtedena;
- g) lakkimine – tegevus, mille käigus kantakse pakkematerjali hilisemaks sulgemiseks vajalik lakk või liimkate elastsele materjalile.

10. Kummi töötlemine

Tegevus, mille käigus segatakse, jahvatatakse, tihendatakse, kalandreeritakse, pressitakse ja vulkaniseeritakse looduslikku või sünteetskautšukit, samuti looduslikust või sünteetskautšukist valmistooto saamiseks vajalik lisategevus.

Teisipäev, 10 märts 2009

11. Pindade puhastamine

Tegevus, välja arvatud keemiline puhastus, mille käigus kasutatakse orgaanilisi lahusteid materjali pealispinnalt saasteainete eemaldamiseks, kaasa arvatud rasvaarastus. Enne või pärast muud tegevust teostatavat mitmeetapilist puhastamist käsitatakse ühe pinnapuhastusena. Tegevus ei hõlma seadmete puhastamist, kuid hõlmab tootepindade puhastamist.

12. Taimeõli ja loomarasva ekstraheerimine ning taimeõli rafineerimine

Tegevus, mille käigus ekstraheeritakse seemnetest ja muudest taimse päritoluga ainetest taimeõli, töödeldakse kuivjääki loomasööda valmistamiseks ning puhastatakse seemnetest, taimse ja/või loomse päritoluga ainetest saadud rasvu ja taimeõlisid.

13. Sõidukite taasviimistlus

Tööstuslik või kaubanduslik pinnakatmine ja sellega seotud rasvaarastus, mille käigus teostatakse üht järgmist tegevust :

- direktiivis 2007/46/EÜ määratletud maantee sõidukite või nende osade katmine viimistlusmaterjalidega, kui see toimub väljaspool algset tootmisliini;
- järeldaagiste, sealhulgas poolhaagiste (O-kategooria direktiivi 2007/46/EÜ kohaselt) pindade katmine.

14. Mähistraadi katmine

Tegevus, mille käigus kaetakse transformaatorite, mootorite ja muude seadmete rullide mähkimiseks kasutatavate metallist elektrijuhtide pind.

15. Puidu immutamine

Puidule säilimist parandava aine lisamisega seotud tegevus .

16. Puidu ja plastmassi lamineerimine

Puidu ja/või plastmassi ühendamine lamineeritud toodete valmistamiseks.

2. osa

Künnisväärtused ja heite piirväärtused

Heite piirväärtused jäätmegaasides arvutatakse temperatuuril 273,15 K, rõhul 101,3 kPa ja pärast paranduse sisseviimist jäätmegaaside veeaurisalduse arvestamiseks .

	Tegevus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Künnisväärtus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Heite piirväärtused jäätmegaasides (mg C/Nm ³)	Kontrollimatu heite piirväärtused (protsentides kasutatud lahustikoguse suhtes)		Koguheite piirväärtused		Erisätted
				Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	
1	Kuivatiga rullosettrükk (> 15)	15—25 > 25	100 20	30 ⁽¹⁾ 30 ⁽¹⁾				⁽¹⁾ Valmistootes sisalduvat lahustijääki ei käsitata kontrollimatu heite osana.
2	Väljaannete trükkimiseks kasutatav rotatsioonsügavtrükk (> 25)		75	10	15			
3	Muu rotatsioonsügavtrükk, fleksograafia, rotatsioonsiidtrükk, lamineerimine või lakkimine (> 15) rotatsioonsiidtrükk tekstiilile/papile (> 30)	15—25 > 25 > 30 ⁽¹⁾	100 100 100	25 20 20				⁽¹⁾ Künnisväärtus rotatsioonsiidtrüki meetodil tekstiilile ja papile trükkimisel.
4	Pindade puhastamine, kasutades artikli 53 lõikes 5 osundatud ühendeid (> 1)	1—5 > 5	20 ⁽¹⁾ 20 ⁽¹⁾	15 10				⁽¹⁾ Piirväärtus osutab ühendite massile mg/Nm ³ , mitte süsiniku koguhulgale.

Teisipäev, 10 märts 2009

	Tegevus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Künnisväärtus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Heite piirväärtused jäätmegaasides (mg C/Nm ³)	Kontrollimatu heite piirväärtused (protsentides kasutatud lahustikoguse suhtes)		Koguheite piirväärtused		Erisätted
				Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	
5	Muu pindade puhastamine (> 2)	2—10 > 10	75 ⁽¹⁾ 75 ⁽¹⁾	20 ⁽¹⁾ 15 ⁽¹⁾				⁽¹⁾ Kaitised, mille kohta pädevale asutusele on tõendatud, et orgaanilise lahusti sisaldus kõikides kasutatavates puhastusvahendites ei ületa 30 % nende massist, vabastatakse kőnealuste väärtuste kohaldamisest.
6	Sõidukite pindade katmine (< 15) ja taasviimistlus	> 0,5	50 ⁽¹⁾	25				⁽¹⁾ Vastavust 8. osa punktiga 2 tuleb tõendada 15 minutit kestvate mõõtmiste tulemuste keskvaartuse alusel.
7	Rullmaterjali kattekihiga katmine (> 25)		50 ⁽¹⁾	5	10			⁽¹⁾ Kaitiste puhul, mis töötavad lahustite korduvkasutamist võimaldaval meetodil, on heite piirväärtus 150.
8	Muude pindade, sh metall-, plastmass-, tekstiil-, 5 kile- ja paberpindade katmine (> 5)	5—15 > 15	100 ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾ 50/75 ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	25 ⁽⁴⁾ 20 ⁽⁴⁾				⁽¹⁾ Heite piirväärtust kohaldatakse kontrollitud tingimustes toimuva pinnakatmise ja kuivamise suhtes. ⁽²⁾ Esimest piirväärtust kohaldatakse kuivamise ja teist pinnakatmise suhtes. ⁽³⁾ Tekstiilpindade katmise kaitiste puhul, mis töötavad lahustite taaskasutamist võimaldaval meetodil, on heite piirväärtus pinna katmisel ja kuivamisel kokku 150. ⁽⁴⁾ Pindade katmise, mida ei ole võimalik teostada kontrollitud tingimustes (nt laeva ehitamine, lennuki värvimine), võib vabastada kőnealuste väärtuste kohaldamisest artikli 54 lõike 3 kohaselt. ⁽⁵⁾ Tekstiilile tehtav rotatsiooniid-trükk kuulub tegevuse nr 3 alla.
9	Mähistraadi katmine (> 5)					10 g/kg ⁽¹⁾ 5 g/kg ⁽²⁾		⁽¹⁾ Kohaldatakse kaitiste suhtes, kus traadi keskmine läbimõõt on ≤ 0,1 mm. ⁽²⁾ Kohaldatakse kõikide muude kaitiste suhtes.
10	Puitpindade katmine (> 15)	15—25 > 25	100 ⁽¹⁾ 50/75 ⁽²⁾	25 20				⁽¹⁾ Heite piirväärtust kohaldatakse kontrollitud tingimustes toimuva pinnakatmise ja kuivamise suhtes. ⁽²⁾ Esimest väärtust kohaldatakse kuivamise ja teist pinna katmise suhtes.

Teisipäev, 10 märts 2009

	Tegevus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Künnisväärtus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Heite piirväärtused jäätmegaasides (mg C/Nm ³)	Kontrollimatu heite piirväärtused (protsentides kasutatud lahustikoguse suhtes)		Koguheite piirväärtused		Erisätted
				Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	Uued kaitised	Olemasolevad kaitised	
11	Keemiline puhastus					20 g/kg ⁽¹⁾ ⁽²⁾		⁽¹⁾ Väljendatakse vabanenud lahusti massina puhastatud ja kuivatatud toote kilogrammi kohta. ⁽²⁾ Kõnealuse tegevuse suhtes ei kohaldata 4. osa punktis 2 sätestatud heite piirväärtust.
12	Puidu immutamine (> 25)		100 ⁽¹⁾	45		11 kg/m ³		⁽¹⁾ Heite piirväärtust ei kohaldata kreosoodiga immutamise suhtes.
13	Naha katmine (> 10)	10—25 > 25 > 10 ⁽¹⁾				85 g/m ² 75 g/m ² 150 g/m ²		Heite piirväärtusi väljendatakse vabanenud lahusti grammides valmistatud toote 1 m ² kohta. ⁽¹⁾ Naha katmine sisustuses ja eelkõige pisitarbekaupadena kasutatavate nahkesemete puhul, nt kottide, rihmade, rahakottide jne puhul.
14	Jalatsite valmistamine (> 5)					25 g paari kohta		Koguheite piirväärtusi väljendatakse vabanenud lahusti grammides ühe paari valmisjalatsite kohta.
15	Puidu ja plastmassi lamineerimine (> 5)					30 g/m ²		
16	Liimkatmine (> 5)	5—15 > 15	50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾	25 20				⁽¹⁾ Kui kasutatakse lahusti korduvkasutamist võimaldavaid meetodeid, on heite piirväärtus jäätmegaasid 150.
17	Pinnakattesegude, lakkide, trüükvärvide ja liimide valmistamine (> 100)	100—1 000 > 1 000	150 150	5 3		5 % kasutatud lahustikogusest 3 % kasutatud lahustikogusest		Kontrollimatu heite piirväärtus ei hõlma lahustit, mis on kattesegu osa ja mida müüakse suletud anumad.
18	Kummi töötlemine (> 15)		20 ⁽¹⁾	25 ⁽²⁾		25 % kasutatud lahustikogusest		⁽¹⁾ Kui kasutatakse lahusti korduvkasutamist võimaldavaid meetodeid, on heite piirväärtus jäätmegaasid 150. ⁽²⁾ Kontrollimatu heite piirväärtus ei hõlma lahustit, mis on toote osa või segusid, mida müüakse suletud anumad.

Teisipäev, 10 märts 2009

	Tegevus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Künnisväärtus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Heite piirväärtused jäätmegaasides (mg C/Nm ³)	Kontrollimatu heite piirväärtused (protsentides kasutatud lahustikoguse suhtes)		Koguheite piirväärtused		Erisätted
				Uued kätitsed	Olemas- olevad kätitsed	Uued kätitsed	Olemas- olevad kätitsed	
19	Taimeõli ja loomarasva ekstraheerimine ning taimeõli rafineerimine (> 10)					Loomarasv: 1,5 kg/tonn Riitsinus: 3 kg/tonn Rapsiseeme: 1 kg/tonn Päevalilleaseeme: 1 kg/tonn Sojaoad (tavapä-rane jahvatus): 0,8 kg/tonn Sojaoad (valged helbed): 1,2 kg/tonn Muud seemned ja taimsed ained: 3 kg/tonn ⁽¹⁾ 1,5 kg/tonn ⁽²⁾ 4 kg/tonn ⁽³⁾	⁽¹⁾ Kätitiste puhul, kus töödeldakse üksikuid seemnepartiisid ja muid taimseid aineid, määrab koguheite piirväärtuse kindlaks pädev asutus igal üksikul juhul eraldi, kohaldades selleks parimaid olemasolevaid meetodeid. ⁽²⁾ Kohaldatakse kõikide fraktsioneerimisprotsesside suhtes, välja arvatud õlist fosfolipiidide eraldamine. ⁽³⁾ Kohaldatakse fosfolipiidide eraldamisel.	
20	Farmaatsiatoodete valmistamine (> 50)		20 ⁽¹⁾	5 ⁽²⁾	15 ⁽²⁾	5 % kasutatud lahustikogusest 15 % kasutatud lahustikogusest	⁽¹⁾ Kui kasutatakse lahusti korduvkasutamist võimaldavaid meetodeid, on heite piirväärtus jäätmegaasis 150. ⁽²⁾ Kontrollimatu heite piirväärtus ei hõlma lahustit, mis on toote osa või segusid, mida müüakse suletud anumask.	

3. osa

Sõidukite pindade katmise kätitiste heite piirväärtused

- Koguheite piirväärtusi väljendatakse vabanenud orgaanilise lahusti grammides tootepinna ühe ruutmeetri kohta ning vabanenud orgaanilise lahusti kilogrammides autokere kohta.
- Punktis 3 esitatud tabelis käsitletavate toodete pindala on määratud kindlaks järgmiselt:

— pindala arvatuna elektroforeesimeetodil kaetava kogupindala alusel pluss pinna edasiste katmisetappide käigus nende lisatavate osade pindala, millele kantakse kõnealuse tootega üht ja sama pinnakattevahendit, või kätitises töödeldava toote kogupindala.

Elektroforeesimeetodil kaetav pindala arvutatakse järgmise valemi põhjal:

$$\frac{2 \times \text{toote kesta kogumass}}{\text{metallpleki keskmine paksus} \times \text{metallpleki tihedus}}$$

Seda meetodit kohaldatakse ka muude kaetud plekkosade suhtes.

Muude lisatud osade pindala või kätitises kaetav kogupindala arvutatakse CAD-programmi (*Computer Aided Design*) abil või teiste samaväärsete meetoditega.

Teisipäev, 10 märts 2009

3. Järgmises tabelis märgitud koguheite piirväärtusi kohaldatakse ühes ja samas käitises teostatud protsessi kõikide etappide suhtes alates pinna katmisest elektroforeesimeetodil või muudest pinnakatmisviisidest kuni pealiskihi vahatamise ja poonimiseni, samuti töötlemisseadmete, sealhulgas pihustite ja muude püsiseadmete puhastamiseks nii tootmise ajal kui ka väljaspool seda kasutatud lahusti suhtes.

Tegevus (aasta lahustikulu künnisväärtus tonnides)	Tootmise künnisväärtus (aastas kaetavaid tooteid)	Koguheite piirväärtus	
		Uued käitised	Olemasolevad käitised
Uute autode pindade katmine (> 15)	> 5 000	45 g/m ² või 1,3 kg/ autokere + 33 g/m ²	60 g/m ² või 1,9 kg/ autokere + 41 g/m ²
	≤ 5 000 kandekerega või > 3 500 šassiile ehitatud	90 g/m ² või 1,5 kg/ autokere + 70 g/m ²	90 g/m ² või 1,5 kg/ autokere + 70 g/m ²
		Koguheite piirväärtus (g/m ²)	
Uute veoautode kabiinide pindade katmine (> 15)	≤ 5 000	65	85
	> 5 000	55	75
Uute paki- ja veoautode pindade katmine (> 15)	≤ 2 500	90	120
	> 2 500	70	90
Uute busside pindade katmine (> 15)	≤ 2 000	210	290
	> 2 000	150	225

4. Sõidukipindade katmise käitised, mille lahustikulu on 3. punktis esitatud tabelis märgitud künnisväärtusest väiksem, vastavad 2. osas sõidukite taasviimistluse kohta esitatud nõuetele.

4. osa

Konkreetselt riskilausega tähistatud lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirväärtused

- Artiklis 52 osutatud lenduvate orgaaniliste ühendite heite korral, kui kõnealuses artiklis osutatud märgistuse aluseks võetavate ühendite massivoolude summa on vähemalt 10 g/h, on heite piirväärtus 2 mg/Nm³. Heite piirväärtus viitab üksikute ühendite masside summale.
- Riskilausega R40 või R68 tähistatud halogeenitud lenduvate orgaaniliste ühendite heite korral, kui märgistuse R40 või R68 aluseks olevate ühendite massivoolude summa on vähemalt 100 g/h, on heite piirväärtus 20 mg/Nm³. Heite piirväärtus viitab üksikute ühendite masside summale.

5. osa

Vähendamiskava

- Pindade katmisel kattevahendite, lakkide, liimide või trükivärvidega võib kasutada järgmist kava. Kui järgmine meetod ei ole kohane, võib pädev asutus lubada ettevõtjal kohaldada mõnda muud talle sobivat kava, mille kaudu saavutatakse heite vähenemine, mis on samaväärne 2. ja 3. osas esitatud heite piirväärtuste kohaldamisel saavutatava vähenemisega. Kava koostamisel võetakse arvesse järgmisi asjaolusid:
  - kui vähese lahustisisaldusega või lahustivabad asendajad on alles väljatöötamisel, tuleb ettevõtjale anda ajapikendust heite vähendamise kavade rakendamiseks;
  - heite vähendamise võrdluspunkt peaks võimalikult täpselt vastama ilma vähendamismeetmeteta vabanenud heitkogustele.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Järgmist kava kohaldatakse käitiste suhtes, mille puhul võib eeldada toote püsivat kuivainesisaldust:

a) aasta võrdlusheitekogus arvutatakse järgmiselt:

- i) määratakse aasta jooksul tarvitatud pinnakattevahendis ja/või trükivärvis, lakis või liimis sisalduvate kuivainete üldmass. Kuivained on kõik pinnakattevahendites, trükivärvides, lakkides ja liimides sisalduvad materjalid, mis tahkuvad pärast vee või lenduvate orgaaniliste ühendite aurustumist;
- ii) aasta võrdlusheitekoguse arvutamisel korrutatakse punktis i kindlaksmääratud mass järgmises tabelis loetletud asjakohase teguriga. Pädevad asutused võivad korrigeerida kõnealuseid tegureid üksikute käitiste puhul nii, et võetaks arvesse kuivainete kasutamise tõendatud tõhustamist.

Tegevus	Punkti a alapunktis ii nimetatud korrutustegur
Rotatsioonisügavtrükk; fleksograafia; trükinduses kohaldatav lamineerimine; trükinduses kohaldatav lakkimine; puitpindade katmine; tekstiil-, kile- või paberpindade katmine; liimkatmine	4
Rullmaterjali kattekihiga katmine, sõidukite taasviimistlemine	3
Toiduga kokkupuutuvate pindade katmine, sõidukite ülevärvimine	2,33
Muude pindade katmine ja rotatsioonisidtrükk	1,5

b) siht-heitekogus on võrdne aasta võrdlusheitekogusega, mis on korrutatud protsendimääraga, mis on:

- 1) (kontrollimatu heite piirväärtus + 15) 2. osa kirjes 6 nimetatud käitiste ning kirjetes 8 ja 10 nimetatud madalama künnisväärtuse alla kuuluvate käitiste puhul,
- 2) (kontrollimatu heite piirväärtus + 5) kõikide muude käitiste puhul;

c) vastavusnõuded on täidetud, kui lahustikasutuskavas kindlaksmääratud lahusti tegelik heitekogus on siht-heitekogusest väiksem või sellega võrdne.

6. osa

Heiteseire

1. Väljumisavad, mille külge on kinnitatud saastetõrjeseadmed ning mille lõpp-punkti kaudu väljub orgaanilist süsinikku kokku keskmiselt üle 10 kg/h, kontrollitakse pidevalt nõuete täitmise suhtes.
2. Muudel juhtudel tagavad liikmesriigid pidevate või perioodiliste mõõtmiste korraldamise. Perioodiliste mõõtmiste korral võetakse iga mõõtmise käigus vähemalt kolm näitu.
3. Mõõtmisi ei ole tarvis teha, kui torusuudmele kinnitatud saastetõrjeseadmed ei pea olema vastavuses käesoleva direktiiviga.

7. osa

Lahustikasutuskava

1. Põhimõtted

Lahustikasutuskava kasutatakse selleks, et:

- a) kontrollida nõuete täitmist kooskõlas artikliga 56;
- b) määrata kindlaks heitekoguste edasise vähendamise võimalused;
- c) võimaldada avalikustada lahusti kulu, lahusti heitekoguseid ja V peatüki nõuete täitmist käsitlevat teavet.

Teisipäev, 10 märts 2009

2. Mõisted

Massibilansi koostamisel on aluseks järgmised mõisted.

Orgaaniliste lahustite sisendkogused (tähis I):

- I1 Orgaaniliste lahustite kogus või nende kogus hangitud segudes, mida kasutatakse protsessis ajavahemiku jooksul, mille kohta koostatakse massibilanss.
- I2 Orgaaniliste lahustite kogus või nende kogus protsessis lahustina korduvkasutatavates segudes. Taaskasutatava lahusti kogust arvestatakse iga kord selle kasutamisel tegevuse teostamiseks.

Tegevuse käigus vabanev orgaaniliste lahustite kogus (tähis O):

- O1 Heitkogused jäätmegaasis.
- O2 Veega kaotsi läinud orgaaniliste lahustite kogus, kusjuures O5 väärtuse arvutamisel võetakse arvesse heitvee puhastamist.
- O3 Orgaaniliste lahustite kogus, mis jääb protsessi käigus valminud tootesse saasteaine või jäägina.
- O4 Orgaaniliste lahustite püüdmeta jääv õhkuheide. See hõlmab ruumide üldventilatsiooni, kus õhk juhitakse keskkonda akende, uste, tuulutusavade ja muude analoogsete avade kaudu.
- O5 Keemiliste või füüsiliste reaktsioonide käigus kaotatud orgaanilised lahustid ja/või orgaanilised ühendid (kaasa arvatud põletamise või jäätmegaasi või heitvee muu töötlemise käigus lagundatud või püütud orgaanilised lahustid ja/või ühendid, kui need ei kuulu jaotiste O6, O7 ega O8 alla).
- O6 Kogutud jäätmetes sisalduvad orgaanilised lahustid.
- O7 Orgaanilised lahustid või segudes sisalduvad orgaanilised lahustid, mida müüakse või kavatakse müüa kaubanduslikku väärtust omava tootena.
- O8 Segudes sisalduvad taaskasutamiseks kinnipüütud orgaanilise lahusti kogused, mida aga ei kasutata protsessi sisendkogusena, kui need ei kuulu jaotise O7 alla.
- O9 Muul viisil vabanenud orgaanilised lahustid.

3. Lahustikasutuskava kasutamine nõuete täitmise tõendamisel

Lahustikasutuskava kasutatakse järgmiste konkreetsete nõuete täitmise tõendamiseks:

- a) 5. osas esitatud vähendamiskava, mille puhul koguheitte piirväärtust väljendatakse lahusti heitkogustes tooteühiku kohta, või muude 2. ja 3. osas sätestatud nõuete täitmise tõendamine;

- i) kõikide tegevusalade jaoks tuleb 5. osas esitatud vähendamiskava kasutades koostada kulu (C) kindlaksmääramiseks igal aastal lahustikasutuskava. Kulu arvutatakse järgmise võrrandi kohaselt:

$$C = I1 - O8$$

Samamoodi arvutatakse kattevahendites kasutatavate kuivainete sisaldus, millest tuletatakse aasta võrdlus- ja siht-heitkogus;

- ii) selleks et hinnata tooteühiku kohta arvatud lahusti koguheitte piirväärtuse või muude 2. ja 3. osas sätestatud piirväärtuste järgimist, koostatakse heitkoguste (tähis E) kindlaksmääramiseks aasta lahustikasutuskava. Heitkogused arvutatakse järgmise võrrandi kohaselt:

$$E = F + O1,$$

kus F tähistab punkti b alapunktis i määratletud kontrollimatut heidet. Saadud heite väärtus jagatakse seejärel asjakohase tooteparaameetriga;

Teisipäev, 10 märts 2009

- iii) artikli 53 lõike 6 punkti b alapunkti ii nõuete täitmise hindamiseks koostatakse igal aastal lahustikasutuskava, et määrata kindlaks kõikide asjaomaste tegevusalade koguheidete ning seejärel võrreldakse saadud väärtust koguheidetega, mis oleks kaasnenum juhul, kui 2., 3. ja 5. osa nõudeid oleks täidetud iga tegevuse puhul eraldi;
- b) kontrollimatu heite määramine, et seda oleks võimalik võrrelda 2. osas esitatud kontrollimatu heite väärtusega:
- i) Kontrollimatu heite arvutatakse järgmise võrrandi kohaselt:
- $$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$
- või
- $$F = O2 + O3 + O4 + O9$$
- F määratakse kas koguste vahetu mõõtmise teel või mõne muu arvutusmeetodiga, näiteks protsessi püügitõhususe põhjal.
- Kontrollimatu heite piirväärtus väljendatakse sisendkoguse suhtarvuna, mis arvutatakse järgmise võrrandi kohaselt:
- $$I = I1 + I2$$
- ii) Kontrollimatu heite määratakse kindlaks lühikeste, kuid põhjalike mõõtmistega ja seda määramist ei ole vaja korrata kuni seadmete uuendamiseni.

8. osa

Jäätmegaasiga toimuva heite piirväärtustele vastavuse hindamine

- Pidevate mõõtmiste korral loetakse heite piirväärtusega seotud nõuded täidetuks järgmistel tingimustel:
  - mitte ükski aritmeetiline keskmine kõigist kehtivatest näitudest, mis on saadud käitise töö või tootmistegevuse 24tunnise ajavahemiku jooksul, välja arvatud käivitamine, seiskamine ja seadme hooldamine, ei ületa heite piirväärtust,
  - mitte ükski tunni keskmine ei ületa heite piirväärtust rohkem kui 1,5 korda.
- Korrapärase mõõtmiste korral loetakse heite piirväärtusega seotud nõuded täidetuks, kui ühe seire jooksul:
  - kõikide mõõdetud väärtuste keskmine ei ületa heite piirväärtust,
  - mitte ükski tunni keskmine väärtus ei ületa heite piirväärtust rohkem kui 1,5 korda.
4. osa sätete järgimist kontrollitakse asjaomaste lenduvate orgaaniliste ühendite massikontsentratsioonide summa alusel. Kõikidel muudel juhtudel kontrollitakse nõuete täitmist orgaanilise süsiniku heite kogumassi alusel, kui 2. osas ei ole sätestatud teisiti.
- Väljuva gaasi mahtu võib gaasi jahutamise või lahjendamise otstarbel suurendada, kui see on tehniliselt õigustatud, kuid seda ei arvestata väljuvas gaasis sisalduva saasteaine massikontsentratsiooni määramisel.

Teisipäev, 10 märts 2009

VIII LISA

Titaandioksiidi tootvaid käitiseid käsitlevad tehnilised sätted

1. osa

Vetteheite piirväärtused

1. Sulfaatmeetodit kasutavate käitiste puhul (aasta keskvärtus):
sulfaadi sisaldus ühe tonni toodetud titaandioksiidi kohta 550 kg;
2. Kloormeetodit kasutavate käitiste puhul (aasta keskvärtus):
  - a) 130 kg kloriidi ühe tonni titaandioksiidi kohta, mis on toodetud neutraalset rutiili kasutades,
  - b) 228 kg kloriidi ühe tonni titaandioksiidi kohta, mis on toodetud sünteetilist rutiili kasutades,
  - c) 330 kg kloriidi ühe tonni titaandioksiidi kohta, mis on toodetud räbu kasutades.
3. Käitiste suhtes, kes kasutavad kloriidprotsessi ja rohkem kui ühte maagitiüüpi, kohaldatakse punkti 2 kohaseid heite piirväärtusi proportsionaalselt kõnealuste maakide kogusele.

2. osa

Ägeda mürgisuse testid

1. Viiakse läbi ägeda mürgisuse testid, kasutades teatavate limuste, vähiladsete, kalade ja planktoni liike, keda tavaliselt heitealadel leidub. Lisaks sellele tuleb testid teha soolase vee halli kreveti liigile (*Artemia salina*).
2. Punktis 1 osutatud testides ei tohi suurim suremus 36 tunni jooksul ja heitvee lahjenduse 1/5 000 juures:
  - a) katsetatud liikide täiskasvanud isendite puhul olla üle 20 %,
  - b) katsetatud liikide vastsete puhul olla suurem kui suremus kontrollrühmas.

3. osa

Õhkuheite piirväärtused

1. Heite piirväärtused, mida väljendatakse massikontsentratsioonina kuupmeetri (Nm³) kohta, arvutatakse temperatuuril 273,15 K ja rõhul 101,3 kPa, pärast paranduse sisseviimist jäätmegaasi veeaurisisalduse arvestamiseks.
2. Tolm: 50 mg/Nm³ tunni keskvärtusena;
3. Gaasiline vääveldioksiid ja -trioksiid, kaasa arvatud happetilgakesed SO₂ ekvivalendina arvatult:
  - a) 6 kg toodetud titaandioksiidi tonni kohta aasta keskmisena;
  - b) 500 mg/Nm³ tunni keskmise väärtusena happejääkide kontsentreerimise seadmete puhul;
4. Kloor kloriidmeetodit kasutavates käitistes:
  - a) 5 mg/Nm³ päeva keskmisena
  - b) 40 mg/Nm³ igal hetkel.

Teisipäev, 10 märts 2009

4. osa

Titaandioksiidi tootvate käitiste jäätmete vetteheitest mõjutatud keskkonna seire

1. Veestammast tuleks uurida vähemalt kolm korda aastas kas filtritud või filtrimata vee analüüsimisega, määrates järgmised näitajad:
  - a) filtrimata vee analüüsimisel: temperatuur, soolsus või juhtivus 20 °C juures, pH, lahustunud hapnik, hägusus või heljuvaine sisaldus, Fe lahuses ja suspensioonina, Ti;
  - b) filtritud vee analüüsimisel:
    - i) läbi 0,45 µm poorisuurusega membraanfiltri filtritud vees: lahustunud Fe;
    - ii) suspendeeritud tahkes aines, mis jääb 0,45 µm poorisuurusega membraanfiltrisse: Fe, raua hüdraatunud oksiidid ja hüdrosiidid.
2. Setteid analüüsitakse vähemalt üks kord aastas, kusjuures proov võetakse sette pinnakihist, võimalikult pealispinna lähedalt, ja neis proovides määratakse järgmised näitajad: Ti, Fe, raua hüdraatunud oksiidid ja hüdrosiidid.
3. Elusorganisme analüüsitakse vähemalt üks kord aastas, määrates järgmiste ainete sisaldused heitekohale iseloomulikes liikides: Ti, Cr, Fe, Ni, Zn, Pb; samuti määratakse põhjaloomastiku mitmekesisus ja suhteline arvukus ning haiguslike anatoomiliste muutuste esinemine kaladel.
4. Järjestikustel proovide võtmisel võetakse proovid samast kohast, samast sügavusest ja samades tingimustes.

5. osa

Heiteseire

Õhkuheite seire hõlmab vähemalt järgmiste näitajate pidevat seiret:

- a) SO₂ happejäätmete kontsentreerimise seadmetest sulfaatmeetodit kasutavate käitiste puhul;
- b) kloor kloriidmeetodit kasutavate käitiste puhul;
- c) tolm suuremate saasteallikate puhul.

IX LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiivid ja nende hilisemad muudatused

(artikkel 72)

Nõukogu direktiiv 78/176/EMÜ
(EÜT L 54, 25.2.1978, l. 19)

Nõukogu direktiiv 83/29/EMÜ
(EÜT L 32, 3.2.1983, l. 28)

Nõukogu direktiiv 91/692/EMÜ
(EÜT L 377, 31.12.1991, l. 48)

Nõukogu direktiiv 82/883/EMÜ
(EÜT L 378, 31.12.1982, l. 1)

Nõukogu määrus (EÜ) nr 807/2003
(ELT L 122, 16.5.2003, l. 36)

ainult I lisa punkt b

ainult III lisa punkt 34

Teisipäev, 10 märts 2009

Nõukogu direktiiv 92/112/EMÜ
(EÜT L 409, 31.12.1992, l. 11.)

Nõukogu direktiiv 96/61/EÜ
(EÜT L 257, 10.10.1996, l. 26)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/35/EÜ
(ELT L 156, 25.6.2003, l. 17) ainult artikkel 4 ja II lisa

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ
(ELT L 275, 25.10.2003, l. 32) ainult artikkel 26

Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003
(ELT L 284, 31.10.2003, l. 1) ainult III lisa punkt 61

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 166/2006
(ELT L 33, 4.2.2006, l. 1) ainult artikli 21 lõige 2

Nõukogu direktiiv 1999/13/EÜ
(EÜT L 85, 29.3.1999, l. 1)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003
(ELT L 284, 31.10.2003, l. 1) ainult I lisa punkt 17

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/42/EÜ
(ELT L 143, 30.4.2004, l. 87) ainult artikli 13 lõige 1

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/76/EÜ
(EÜT L 332, 28.12.2000, l. 91)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/80/EÜ
(EÜT L 309, 27.11.2001, l. 1)

Nõukogu direktiiv 2006/105/EÜ
(ELT L 363, 20.12.2006, l. 368) ainult lisa B osa punkt 2

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtajad

(artikkel 72)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg	Kohaldamise tähtaeg
78/176/EMÜ	25. veebruar 1979	
82/883/EMÜ	31. detsember 1984	
92/112/EMÜ	15. juuni 1993	
96/61/EÜ	30. oktoober 1999	
1999/13/EÜ	1. aprill 2001	
2000/76/EÜ	28. detsember 2000	28. detsember 2002 28. detsember 2005
2001/80/EÜ	27. november 2002	27. november 2004
2003/35/EÜ	25. juuni 2005	
2003/87/EÜ	31. detsember 2003	

X LISA

Vastavustabel

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1	Artikkel 1	Artikkel 1	Artikkel 1	Artikli 1 esimene lõik		Artikkel 1
Artikli 1 lõike 2 punkt a			Artikli 2 punkt 2				Artikli 3 punkt 2
Artikli 1 lõike 2 punkt b					Artikli 3 punkt 1		Artikli 3 punkt 25
Artikli 1 lõike 2 punktid c, d ja e							—
Artikkel 2							Artikkel 61
Artikkel 3							Artikli 12 punktid 4 ja 5
Artikkel 4			Artikkel 4	Artikli 3 sissejuhatav osa ja punkt 1	Artikli 4 lõige 1		Artikli 4 lõike 1 esimene lõik
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 5
Artikkel 5							Artikli 12 punktid 4 ja 5
Artikkel 6							Artikli 12 punktid 4 ja 5
Artikli 7 lõige 1							Artikli 64 lõige 1 ja lõike 2 esimene lõik
Artikli 7 lõiked 2 ja 3							—
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 64 lõike 2 teine lõik
Artikli 8 lõige 1							Artikli 62 lõige 2
Artikli 8 lõige 2							Artikli 28 lõike 1 teine lõik
Artikkel 9							—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 10							—
Artikkel 11							Artikkel 13
Artikkel 12							—
Artikli 13 lõige 1							Artikkel 66
Artikli 13 lõiked 2, 3 ja 4							—
Artikkel 14							—
Artikkel 15	Artikkel 14	Artikkel 12	Artikkel 21	Artikkel 15	Artikkel 21	Artikli 18 lõiked 1 ja 3	Artikkel 71
Artikkel 16	Artikkel 15	Artikkel 13	Artikkel 23	Artikkel 17	Artikkel 23	Artikkel 20	Artikkel 75
I lisa							—
IIA lisa sissejuhatav osa ja punkt 1							—
IIA lisa punkt 2							VIII lisa 2. osa
IIB lisa							—
	Artikkel 2						—
	Artikkel 3						—
	Artikli 4 lõige 1 ja lõike 2 esimene lõik						Artikli 64 lõige 3
	Artikli 4 lõike 2 teine lõik						VIII lisa 4. osa
	Artikli 4 lõiked 3 ja 4						
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 64 lõige 4
	Artikkel 5						—
	Artikkel 6						—
	Artikkel 7						—

Tesisev, 10 märts 2009

1.4.2010

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 87 E/269

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
	Artikkel 8						—
	Artikkel 9						—
	Artikkel 10						Artikkel 69
	Artikli 11 lõige 1		Artikli 19 lõige 1	Artikli 13 lõige 1	Artikli 17 lõige 1		Artikli 69 lõige 1
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 69 lõige 2
	Artikli 11 lõiked 2 ja 3						—
	Artikkel 12						—
	Artikkel 13						—
	I lisa						—
	II lisa						VIII lisa 4. osa
	III lisa						VIII lisa 4. osa
	IV lisa						—
	V lisa						—
		Artikli 2 punkt 1 ja sissejuhatav osa					—
		Artikli 2 punkti 1 alapunkt a, sissejuhatav osa ja esimene taane					—
		Artikli 2 punkti 1 alapunkti a teine taane					Artikli 61 lõige 2
		Artikli 2 punkti 1 alapunkti a kolmas taane ja artikli 2 punkti 1 alapunkti b kolmas taane					Artikli 61 lõige 4
		Artikli 2 punkti 1 alapunkti a neljas, viies, kuues ja seitsmes taane					—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikli 2 punkti 1 alapunkti b sissejuhatav osa ning esimene, neljas, viies, kuues ja seitsmes taane					—
		Artikli 2 punkti 1 alapunkti b teine taane					Artikli 61 lõige 3
		Artikli 2 punkti 1 alapunkt c					—
		Artikli 2 punkt 2					—
		Artikkel 3					Artikkel 61
		Artikkel 4					Artikkel 61
		Artikkel 5					—
		Artikli 6 esimene lõik, sissejuhatav osa					Artikli 62 lõige 1
		Artikli 6 esimese lõigu punkt a					VIII lisa 1. osa punkt 1
		Artikli 6 esimese lõigu punkt b					VIII lisa 1. osa punkt 2
		Artikli 6 teine lõik					VIII lisa 1. osa punkt 3
		Artikkel 7					—
		Artikkel 8					—
		Artikli 9 lõike 1 sissejuhatav osa					Artikli 63 lõige 2
		Artikli 9 lõike 1 punkti a sissejuhatav osa					—
		Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt i					VIII lisa 3. osa punkt 2

Tesispäev, 10 märts 2009

1.4.2010

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 87/E/271

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt ii					VIII lisa 3. osa punkti 3 sissejuhatav osa ja punkti 3 alapunkt a
		Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt iii					Artikli 63 lõige 1
		Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt iv					VIII lisa 3. osa punkti 3 alapunkt b
		Artikli 9 lõike 1 punkti a alapunkt v					—
		Artikli 9 lõike 1 punkt b					VIII lisa 3. osa punkt 4
		Artikli 9 lõiked 2 ja 3					—
		Artikkel 10					Artikkel 64
		Artikkel 11					Artikli 12 punktid 4 ja 5
		Lisa					—
			Artikli 2 sissejuhatav osa				Artikli 3 sissejuhatav osa
			Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 14			Artikli 3 punkt 1
			Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 punkt 1			Artikli 3 punkt 3
			Artikli 2 punkt 4				—
			Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 punkt 9	Artikli 3 punkt 8	Artikli 2 punkt 1	Artikli 3 punkt 4
			Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 punkt 13	Artikli 3 punkt 9	Artikli 2 punkti 3 esimene osa	Artikli 3 punkt 5
			Artikli 2 punkt 7				Artikli 3 punkt 6
			Artikli 2 punkt 8	Artikli 2 punkt 5			Artikkel 65
			Artikli 2 punkti 9 esimene lause	Artikli 2 punkt 7	Artikli 3 punkt 12		Artikli 3 punkt 7

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 2 punkti 9 teine lause				Artikli 4 lõike 2 esimene lõik
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 4 lõike 2 teine lõik
			Artikli 2 punkti 10 alapunkt a				—
			Artikli 2 punkti 10 alapunkti b esimene lõik				Artikli 3 punkt 8
			Artikli 2 punkti 10 alapunkti b teine lõik				Artikli 21 lõige 3
			Artikli 2 punkti 11 esimene lõik ning esimene, teine ja kolmas taane				Artikli 3 punkt 9
			Artikli 2 punkti 11 teine lõik				Artikli 14 lõige 2 ja artikli 15 lõige 4
			Artikli 2 punkt 12	Artikli 2 punkt 6	Artikli 3 punkt 11	Artikli 2 punkt 5	Artikli 3 punkt 11
			Artikli 2 punkt 13				Artikli 3 punkt 12
			Artikli 2 punkt 14				Artikli 3 punkt 13
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 3 punktid 14, 15, 16,17 ja 18
			Artikli 3 esimese lõigu sissejuhatav osa				Artikli 12 sissejuhatav osa
			Artikli 3 esimese lõigu punkt a				Artikli 12 lõiked 1 ja 2
			Artikli 3 esimese lõigu punkt b				Artikli 12 lõige 3
			Artikli 3 esimese lõike punkt c				Artikli 12 lõiked 4 ja 5

Tesisepäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 3 esimese lõigu punkt d				Artikli 12 lõige 6
			Artikli 3 esimese lõigu punkt e				Artikli 12 lõige 7
			Artikli 3 esimese lõigu punkt f				Artikli 12 lõige 8
			Artikli 3 teine lõik				—
			Artikli 5 lõige 1				Artikli 73 lõiked 1 ja 2
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 73 lõiked 3 ja 4
			Artikli 5 lõige 2				Artikli 7 lõike 1 teine lõik
			Artikli 6 lõike 1 sissejuhatav osa				Artikli 13 lõike 1 sissejuhatav osa
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu esimene taane				Artikli 13 lõike 1 punkt a
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu teine taane				Artikli 13 lõike 1 punkt b
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu kolmas taane				Artikli 13 lõike 1 punkt c
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu neljas taane				Artikli 13 lõike 1 punkt d
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 13 lõike 1 punkt e
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu viies taane				Artikli 13 lõike 1 punkt f

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu kuues taane				Artikli 13 lõike 1 punkt g
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu seitsmes taane				Artikli 13 lõike 1 punkt h
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu kaheksas taane				Artikli 13 lõike 1 punkt i
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu üheksas taane				Artikli 13 lõike 1 punkt j
			Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu kümnes taane				Artikli 13 lõike 1 punkt k
			Artikli 6 lõike 1 teine lõik				Artikli 13 lõike 1 teine lõik
			Artikli 6 lõige 2				Artikli 13 lõige 2
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 14
			Artikkel 7				Artikli 6 lõige 2
			Artikli 8 esimene lõik		Artikli 4 lõige 3		Artikli 6 lõige 1
			Artikli 8 teine lõik				—
			Artikli 9 lõike 1 lause esimene osa				Artikli 15 lõike 1 lõik 1
			Artikli 9 lõike 1 lause teine osa				—
			Artikli 9 lõige 2				Artikli 6 lõige 3

Tesipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 9 lõike 5 esimene lõik				Artikli 15 lõike 1 teise lõigu punkt c
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 15 lõike 1 teise lõigu punkt d
			Artikli 9 lõike 5 teine lõik				—
			Artikli 9 lõike 6 esimene lõik				Artikli 15 lõike 1 teise lõigu punkt e
			Artikli 9 lõike 6 teine lõik				—
			Artikli 9 lõige 7				—
			Artikli 9 lõige 8				Artikkel 7 ja artikli 18 lõige 1
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 18 lõiked 2, 3 ja 4
			Artikkel 10				Artikkel 19
			Artikkel 11				Artikkel 20
			Artikli 12 lõige 1				Artikli 21 lõige 1
			Artikli 12 lõike 2 esimene lause				Artikli 21 lõike 2 esimene lõik
			Artikli 12 lõike 2 teine lause				Artikli 21 lõike 2 teine lõik
			Artikli 12 lõike 2 kolmas lause				—
			Artikli 13 lõige 1				Artikli 22 lõige 1
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 22 lõiked 2 ja 3
			Artikli 13 lõike 2 sissejuhatav osa				Artikli 22 lõike 4 sissejuhatav osa

Tesispäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 13 lõike 2 esimene taane				Artikli 22 lõike 4 punkt a
			Artikli 13 lõike 2 teine taane				Artikli 22 lõike 4 punkt b
			Artikli 13 lõike 2 kolmas taane				Artikli 22 lõike 4 punkt c
			Artikli 13 lõike 2 neljas taane				—
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 22 lõike 4 punkt d
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 23
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 24
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 25 lõike 1 esimene ja teine lõik
			Artikli 14 sissejuhatav osa				Artikli 9 lõike 1 lause esimene osa ja artikli 25 lõike 1 kolmanda lõigu sissejuhatav osa
			Artikli 14 esimene taane				Artikli 9 lõike 1 lause teine osa
			Artikli 14 teine taane				Artikli 8 punkt 2 ja artikli 15 lõike 1 punkt c
			Artikli 14 kolmas taane				Artikli 25 lõike 1 kolmas lõik
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 25 lõiked 2–7
			Artikli 15 lõike 1 sissejuhatav osa ning esimene ja teine taane	Artikli 12 lõike 1 esimene lõik			Artikli 26 lõike 1 esimene lõik ja punktid a ja b

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 15 lõike 1 kolmas taane				Artikli 26 lõike 1 esimese lõigu punkt c
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 26 lõike 1 punkt d
			Artikli 15 lõike 1 teine lõik				Artikli 26 lõike 1 teine lõik
—	—	—	—	—	—	—	—
			Artikli 15 lõige 2				Artikli 26 lõike 2 punkt h
			Artikli 15 lõige 4				Artikli 26 lõige 3
			Artikli 15 lõige 5				Artikli 26 lõike 2 sissejuhatav osa ning punktid a ja b
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 26 lõike 2 punktid c–g
			Artikli 15a esimene lõik				Artikli 27 lõige 1
			Artikli 15a teine lõik				Artikli 27 lõige 2
			Artikli 15a kolmas lõik				Artikli 27 lõige 3
			Artikli 15a neljas ja viies lõik				Artikli 27 lõige 4
			Artikli 15a kuues lõik				Artikli 27 lõige 5
			Artikli 16 lõige 1	Artikli 11 lõike 1 esimene lause ja lõige 2			Artikli 66 lõike 1 esimene lõik
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 66 lõike 1 teine lõik
			Artikli 16 lõike 2 kolmas lause				Artikli 29 sissejuhatav osa

Tesisepäev, 10 märts 2009

1.4.2010

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 87 E/279

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
			Artikli 16 lõike 2 teine lause				—
			Artikli 16 lõike 3 esimene lause	Artikli 11 lõike 1 teine lause			Artikli 66 lõige 2
			Artikli 16 lõike 3 teine lause				—
			Artikli 16 lõike 3 kolmas lause	Artikli 11 lõige 3			Artikli 66 lõige 3
			Artikli 16 lõige 4				—
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 67
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	Artikkel 29
			Artikkel 17			Artikkel 11	Artikkel 28
			Artikli 18 lõige 1				—
			Artikli 18 lõige 2				Artikli 16 lõike 3 teine lõik
			Artikli 19 lõiked 2 ja 3				—
			Artikli 20 lõiked 1 ja 2				—
			Artikli 20 lõige 3		Artikkel 18	Artikkel 17	Artikkel 72
			Artikkel 22	Artikkel 16	Artikkel 22	Artikkel 19	Artikkel 74
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 2 punkt 1
			I lisa sissejuhatava osa esimene lõige				Artikli 2 punkt 2
			I lisa sissejuhatava osa teine lõik				I lisa sissejuhatava osa esimene lõik

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
—	—	—	—	—	—	—	I lisa sissejuhatava osa teine ja kolmas lõik
			I lisa punkt 1				I lisa punkt 1
			I lisa punktid 2.1 kuni punkti 2.5 alapunkt b				I lisa punktid 2.1 kuni punkti 2.5 alapunkt b
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punkti 2.5 alapunkt c
			I lisa punkt 2.6				I lisa punkt 2.6
			I lisa punkt 3				I lisa punkt 3
			I lisa punktid 4.1–4.6				I lisa punktid 4.1–4.6
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punkt 4.7
			I lisa punkti 5 sissejuhatav osa				—
			I lisa punktid 5.1 kuni punkti 5.3 alapunkt b				I lisa punktid 5.1–punkti 5.3 alapunkt b
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punkti 5.3 alapunktid c–e
			I lisa punkt 5.4				I lisa punkt 5.4
			I lisa punkti 6.1 alapunktid a ja b				I lisa punkti 6.1 alapunktid a ja b
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punkti 6.1 alapunkt c
			I lisa punktid 6.2 kuni punkti 6.4 alapunkt b				I lisa punktid 6.2 kuni punkti 6.4 alapunkti b alapunkt ii
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punktid 6.2 kuni punkti 6.4 alapunkti b alapunkt iii
			I lisa punkti 6.4 alapunkt c kuni punkti 6.6 alapunkt c				I lisa punkti 6.4 alapunkt c kuni punkti 6.6 alapunkt c

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punkti 6.6 alapunkti c viimane lause
			I lisa punktid 6.7 ja 6.8				I lisa punktid 6.7 ja 6.8
—	—	—	—	—	—	—	I lisa punktid 6.9 ja 6.10
			II lisa				—
			III lisa				II lisa
—	—	—	—	—	—	—	II lisa punkt 13
			IV lisa sissejuhatav osa				Artikli 3 punkt 9
			IV lisa punktid 1–11				III lisa
			IV lisa punkt 12				—
			V lisa punkti 1 alapunkt a				IV lisa punkti 1 alapunkt a
—	—	—	—	—	—	—	IV lisa punkti 1 alapunkt b
			V lisa punkti 1 alapunktid b–g				IV lisa punkti 1 alapunkt id c–h
			V lisa punktid 2–5				IV lisa punktid 2–5
				Artikli 2 punkt 2			Artikli 51 punkt 1
				Artikli 2 punkt 3			—
				Artikli 2 punkt 4			Artikli 57 lõige 1
				Artikli 2 punkt 8			Artikli 4 lõike 1 kolmas lõik
				Artikli 2 punkt 10			Artikli 51 punkt 3
				Artikli 2 punkt 11			Artikli 51 punkt 2
				Artikli 2 punkt 12			Artikli 51 punkt 4

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
				Artikli 2 punkt 15			Artikli 51 punkt 5
				Artikli 2 punkt 16			Artikli 3 punkt 33
				Artikli 2 punkt 17			Artikli 3 punkt 34
				Artikli 2 punkt 18			Artikli 3 punkt 35
				Artikli 2 punkt 19			—
				Artikli 2 punkt 20			Artikli 3 punkt 36
				Artikli 2 punkt 21			Artikli 51 punkt 6
				Artikli 2 punkt 22			Artikli 51 punkt 7
				Artikli 2 punkt 23			Artikli 51 punkt 8
				Artikli 2 punkt 24			Artikli 51 punkt 9
				Artikli 2 punkt 25			Artikli 51 punkt 10
				Artikli 2 punkt 26			Artikli 51 punkt 11
				Artikli 2 punkt 27			—
				Artikli 2 punkt 28			Artikli 57 lõige 1
				Artikli 2 punkt 29			—
				Artikli 2 punkt 30			Artikli 51 punkt 12
				Artikli 2 punkt 31			VII lisa 2. osa esimene lause VIII lisa 3. osa punkt 1
				Artikli 2 punkt 32			—
				Artikli 2 punkt 33			Artikli 51 punkt 13
				Artikli 3 punkt 2			Artikli 4 lõike 1 teine lõik
				Artikli 4 lõiked 1-3			Artikli 4 lõike 1 esimene ja teine lõik

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
				Artikli 4 lõige 4			Artikli 57 lõige 2
				Artikli 5 lõige 1			Artikli 53 lõike 1 esimene lõik
				Artikli 5 lõige 2			Artikli 53 lõike 1 punktid a ja b
				Artikli 5 lõike 3 punkt a			Artikli 53 lõige 2
				Artikli 5 lõike 3 punkt b			Artikli 53 lõige 3
				Artikli 5 lõike 3 kolmas lõik			Artikli 53 lõige 4
				Artikli 5 lõige 4			—
				Artikli 5 lõige 5			Artikli 53 lõige 6
				Artikli 5 lõige 6			Artikli 52
				Artikli 5 lõige 7			VII lisa 4. osa punkt 1
				Artikli 5 lõike 8 esimene lõik			VII lisa 4. osa punkt 2
				Artikli 5 lõike 8 teine lõik			Artikli 53 lõige 5
				Artikli 5 lõige 9			—
				Artikli 5 lõige 10			Artikli 53 lõige 7
				Artikli 5 lõiked 11, 12 ja 13			—
				Artikkel 6			—
				Artikli 7 lõike 1 sissejuhatav osa ning esimene, teine, kolmas ja neljas taane			Artikkel 58
				Artikli 7 lõike 1 teine osa			—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
				Artikli 7 lõige 2			—
				Artikli 8 lõige 1			Artikli 8 sissejuhatav osa ja punkt 1
				Artikli 8 lõige 2			VII lisa 6. osa punkt 1
				Artikli 8 lõige 3			VII lisa 6. osa punkt 2
				Artikli 8 lõige 4			VII lisa 6. osa punkt 3
				Artikli 8 lõige 5			—
				Artikli 9 lõike 1 sissejuhatav osa			Artikli 56 lõike 1 sissejuhatav osa
				Artikli 9 lõike 1 esimese lõigu esimene, teine ja kolmas taane			Artikli 56 esimese lõigu punktid a, b ja c
				Artikli 9 lõike 1 teine lõik			Artikli 56 teine lõik
				Artikli 9 lõike 1 kolmas lõik			VII lisa 8. osa punkt 4
				Artikli 9 lõige 2			Artikli 57 lõige 3
				Artikli 9 lõige 3			VII lisa 8. osa punkt 1
				Artikli 9 lõige 4			VII lisa 8. osa punkt 2
				Artikli 9 lõige 5			VII lisa 8. osa punkt 3
				Artikkel 10	Artikli 4 lõige 9		Artikli 9 lõige 2
				Artikli 11 lõike 1 laused 3–6			—

Tesipäev, 10 märts 2009

1.4.2010

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 87/E/285

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
				Artikli 12 lõike 1 teine lõik			Artikli 59 lõike 1 esimene lõik
				Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik			Artikli 59 lõike 1 teine lõik
				Artikli 12 lõige 2			Artikli 59 lõige 2
				Artikli 12 lõige 3			Artikli 59 lõige 3
				Artikli 13 lõiked 2 ja 3			—
				Artikkel 14	Artikkel 19	Artikkel 16	Artikkel 70
				I lisa sissejuhatava osa esimene ja teine lause			Artikkel 50
				I lisa sissejuhatava osa kolmas lause ja tegevusalade loetelu			VII lisa 1. osa
				IIA lisa I osa			VII lisa 2. osa
				IIA lisa II osa			VII lisa 3. osa
				IIA lisa II osa lõigu 6 viimane lause			—
				IIB lisa punkti 1 esimene ja teine lause			Artikli 53 lõike 1 punkt b
				IIB lisa punkti 1 kolmas lause			Artikli 53 lõike 1 teine lõik
				IIB lisa punkt 2			VII lisa 5. osa
				IIB lisa punkti 2 teise lõigu punkt i ja tabel			—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
				III lisa punkt 1			—
				III lisa punkt 2			VII lisa 7. osa punkt 1
				III lisa punkt 3			VII lisa 7. osa punkt 2
				III lisa punkt 4			VII lisa 7. osa punkt 3
					Artikli 1 teine lõik		—
					Artikli 2 punkt 1		Artikli 37 lõike 1 esimene lõik
					Artikli 2 punkti 2 sissejuhatav osa		Artikli 37 lõike 2 sissejuhatav osa
					Artikli 2 punkti 2 alapunkti a sissejuhatav osa		Artikli 37 lõike 2 alapunkti a sissejuhatav osa
					Artikli 2 punkti 2 alapunkti a alapunktid i–v		Artikli 37 lõike 2 punkti a alapunkt i
					Artikli 2 punkti 2 alapunkti a alapunkt vi		Artikli 37 lõike 2 punkti a alapunkt ii
					Artikli 2 punkti 2 alapunkti a alapunkt vii		Artikli 37 lõike 2 punkti a alapunkt iii
					Artikli 2 punkti 2 alapunkti a alapunkt viii		Artikli 37 lõike 2 punkti a alapunkt iv
					Artikli 2 punkti 2 alapunkt b		Artikli 37 lõike 2 punkt b
					Artikli 3 lõike 2 esimene lõik		Artikli 3 punkt 26
					Artikli 3 lõike 2 teine lõik		—
					Artikli 3 lõige 3		Artikli 3 punkt 27

Tesisepäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 3 lõike 4 esimene lõik		Artikli 3 punkt 28
					Artikli 3 lõike 4 teine lõik		Artikli 37 punkti 1 teine lõik
					Artikli 3 lõike 5 esimene lõik		Artikli 3 punkt 29
					Artikli 3 lõike 5 teine lõik		Artikli 37 lõike 1 kolmas lõik
					Artikli 3 lõike 5 kolmas lõik		Artikli 37 lõike 1 teine lõik
					Artikli 3 lõige 6		VI lisa 1. osa punkt a
					Artikli 3 lõige 7		Artikli 3 punkt 30
—	—	—	—	—	—	—	VI lisa 1. osa punkt b
					Artikli 3 lõige 10		Artikli 3 punkt 31
					Artikli 3 lõige 13		Artikli 3 punkt 32
					Artikli 4 lõige 2		Artikkel 38
					Artikli 4 lõike 4 sissejuhatav osa ja punktid a ja b		Artikli 39 lõike 1 sissejuhatav osa ning punktid a ja b
					Artikli 4 lõike 4 punkt c		Artikli 39 lõike 1 punkt e
					Artikli 4 lõige 5		Artikli 39 lõige 2
					Artikli 4 lõige 6		Artikli 39 lõige 3
					Artikli 4 lõige 7		Artikli 39 lõige 4
					Artikli 4 lõige 8		Artikkel 489
					Artikkel 5		Artikkel 46

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 6 lõike 1 esimene lõik		Artikli 44 lõige 1
					Artikli 6 lõike 1 teine lõik ja lõige 2		Artikli 44 lõige 2
					Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik		Artikli 44 lõike 3 esimene lõik
					Artikli 6 lõike 1 neljas lõik		Artikli 44 lõike 3 teine lõik
					Artikli 6 lõige 3		Artikli 44 lõige 4
					Artikli 6 lõike 4 esimese lõigu esimene ja teine lause ning artikli 6 lõike 4 teine lõik		Artikli 45 lõige 1
					Artikli 6 lõike 4 esimese lõigu kolmas lause		Artikli 45 lõige 2
					Artikli 6 lõike 4 kolmas lõik		Artikli 45 lõike 3 teine lõik
					Artikli 6 lõike 4 neljas lõik		Artikli 45 lõige 4
					Artikli 6 lõige 5		Artikli 40 lõige 1
					Artikli 6 lõige 6		Artikli 44 lõige 5
					Artikli 6 lõige 7		Artikli 44 lõige 6
					Artikli 6 lõige 8		Artikli 44 lõige 7
					Artikli 7 lõigete 1 ja 2 esimene lõik		Artikli 40 lõike 2 esimene lõik
					Artikli 7 lõike 2 teine lõik		Artikli 40 lõike 2 teine lõik

Tesispäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 7 lõige 3 ja artikli 11 lõike 8 esimese lõigu sissejuhatav osa		VI lisa 6. osa punkti 2.7 esimene osa
					Artikli 7 lõige 4		Artikli 40 lõike 2 teine lõik
					Artikli 7 lõige 5		—
					Artikli 8 lõige 1		Artikli 39 lõike 1 punkt c
					Artikli 8 lõige 2		Artikli 40 lõige 3
					Artikli 8 lõige 3		—
					Artikli 8 lõike 4 esimene lõik		Artikli 40 lõike 4 esimene lõik
					Artikli 8 lõike 4 teine lõik		VI lisa 6. osa punkti 3.2 esimene osa
					Artikli 8 lõike 4 kolmas lõik		VI lisa 6. osa punkti 3.2 teine osa
					Artikli 8 lõike 4 neljas lõik		—
					Artikli 8 lõige 5		Artikli 40 lõike 4 teine ja kolmas lõik
					Artikli 8 lõige 6		Artikli 39 lõike 1 punktid c ja d
					Artikli 8 lõige 7		Artikli 40 lõige 4
					Artikli 8 lõige 8		—
					Artikli 9 esimene lõik		Artikli 47 lõige 1
					Artikli 9 teine lõik		Artikli 47 lõige 2

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 9 kolmas lõik		Artikli 47 lõige 3
					Artikli 10 lõiked 1 ja 2		—
					Artikli 10 lõike 3 esimene lause		Artikli 42 lõige 2
					Artikli 10 lõike 3 teine lause		—
					Artikli 10 lõige 4		Artikli 42 lõige 3
					Artikli 10 lõige 5		VI lisa 6. osa punkti 1.3 teine osa
					Artikli 11 lõige 1		Artikli 42 lõige 1
					Artikli 11 lõige 2		VI lisa 6. osa punkt 2.1
					Artikli 11 lõige 3		VI lisa 6. osa punkt 2.2
					Artikli 11 lõige 4		VI lisa 6. osa punkt 2.3
					Artikli 11 lõige 5		VI lisa 6. osa punkt 2.4
					Artikli 11 lõige 6		VI lisa 6. osa punkt 2.5
					Artikli 11 lõike 7 esimese lõigu esimese lause esimene osa		VI lisa 6. osa punkti 2.6 esimene osa
					Artikli 11 lõike 7 esimese lõigu esimese lause teine osa		VI lisa 6. osa punkti 2.6 alapunkt a
					Artikli 11 lõike 7 esimese lõigu teine lause		—

Tesisepäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 11 lõike 7 teine lõik		—
					Artikli 11 lõike 7 punkt a		VI lisa 6. osa punkti 2.6 alapunkt b
					Artikli 11 lõike 7 punktid b ja c		—
					Artikli 11 lõike 7 punkt d		VI lisa 6. osa punkti 2.6 alapunkt c
					Artikli 11 lõike 7 punktid e ja f		—
					Artikli 11 lõike 8 esimese lõigu punktid a ja b		VI lisa 3. osa punkti 1 esimene ja teine lõik
					Artikli 11 lõike 8 punkt c		VI lisa 6.osa punkti 2.7 teine osa
					Artikli 11 lõike 8 punkt d		VI lisa 4. osa punkti 2.1 teine lõik
					Artikli 11 lõike 8 teine lõik		VI lisa 6. osa punkti 2.7 kolmas osa
					Artikli 11 lõige 9		Artikli 42 lõige 4
					Artikli 11 lõike 10 punktid a, b ja c		VI lisa 8. osa punkti 1.1 alapunktid a, b, ja c
					Artikli 11 lõike 10 punkt d		VI lisa 8.osa punkti 1.1 alapunkt d
					Artikli 11 lõige 11		VI lisa 8. osa punkt 1.2
					Artikli 11 lõige 12		VI lisa 8. osa punkt 1.3

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikli 11 lõige 13		Artikli 42 lõike 5 esimene lõik
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 42 lõike 5 teine lõik
					Artikli 11 lõige 14		VI lisa 6. osa punkt 3.1
					Artikli 11 lõige 15		Artikli 39 lõike 1 punkt e
					Artikli 11 lõige 16		VI lisa 8. osa punkt 2
					Artikli 11 lõige 17		Artikli 9 lõike 2 punkt a
					Artikli 12 lõige 1		Artikli 49 lõige 1
					Artikli 12 lõike 2 esimene lause		Artikli 49 lõige 2
					Artikli 12 lõike 2 teine lause		—
					Artikli 12 lõike 2 kolmas lause		Artikli 49 lõige 3
					Artikli 13 lõige 1		Artikli 39 lõike 1 punkt f
					Artikli 13 lõige 2		Artikkel 41
					Artikli 13 lõige 3		Artikli 40 lõige 5
					Artikli 13 lõige 4		VI lisa 3. osa punkt 2
					Artikkel 14		—
					Artikkel 15		—
					Artikkel 16		—
					Artikli 17 lõiked 2 ja 3		—

Tesisepeev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					Artikkel 20		—
					I lisa		VI lisa 2. osa
					II lisa esimene osa (nummerdamata)		VI lisa 4. osa punkt 1
					II lisa 1. punkti sisse- juhataav osa		VI lisa 4. osa punkt 2.1
					II lisa punktid 1.1–1.2		VI lisa 4. osa punktid 2.2–2.3
					II lisa punkt 1.3		—
					VII lisa punkt 2.1		VI lisa 4. osa punkt 3.1
—	—	—	—	—	—	—	VI lisa 4. osa punkt 3.2
					II lisa punkt 2.2		VI lisa 4. osa punkt 3.3
					II lisa punkt 3		VI lisa 4. osa punkt 4
					III lisa		VI lisa 6. osa punkt 1
					IV lisa tabel		VI lisa 5. osa
					IV lisa viimane lause		—
					V lisa punkti a tabel		VI lisa 3. osa punkt 1.1
					V lisa punkti a viimane lause		—
					V lisa punkti b tabel		VI lisa 3. osa punkt 1.2
					V lisa punkti b viimane lause		—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
					V lisa punkt c		VI lisa 3. osa punkt 1.3
					V lisa punkt d		VI lisa 3. osa punkt 1.4
					V lisa punkt e		VI lisa 3. osa punkt 1.5
					V lisa punkt f		VI lisa 3. osa punkt 3
					VI lisa		VI lisa 7. osa
						Artikkel 1	Artikkel 30
						Artikli 2 punkt 2	V lisa 1. osa punkt 1 ja 2. osa punkt 1
						Artikli 2 punkti 3 teine osa	V lisa 1. osa punkt 1 ja 2. osa punkt 1
—	—	—	—	—	—	—	V lisa 1. osa punkti 1 viimane lause
						Artikli 2 punkt 4	—
						Artikli 2 punkt 6	Artikli 3 punkt 20
						Artikli 2 punkti 7 esimene lõik	Artikli 3 punkt 21
						Artikli 2 punkti 7 teine lõik ja punktid a-i	Artikli 30 teine lõik
						Artikli 2 punkti 7 teise lõigu punkt j	—
						Artikli 2 punkti 7 kolmas lõik	—
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 31 lõige 1

Tesispäev, 10 märts 2009

1.4.2010

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 87/E/295

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
						Artikli 2 punkti 7 neljas lõik	Artikli 31 lõige 2
						Artikli 2 punkt 8	Artikli 3 lõige 23
						Artikli 2 punkt 9	Artikli 31 lõige 2
						Artikli 2 punkt 10	—
						Artikli 2 punkt 11	Artikli 3 punkt 22
						Artikli 2 punkt 12	Artikli 3 punkt 24
						Artikli 2 punkt 13	—
						Artikkel 3	—
						Artikli 4 lõige 1	—
						Artikli 4 lõige 2	Artikli 32 lõige 2
						Artikli 4 lõiked 3-8	—
						Artikli 5 lõige 1	V lisa 1. osa punkti 2 viimane lause
						Artikli 5 lõige 2	—
						Artikkel 6	—
						Artikli 7 lõige 1	Artikkel 33
						Artikli 7 lõige 2	Artikli 32 lõige 4
						Artikli 7 lõige 3	Artikli 32 lõige 5
						Artikli 8 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
						Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu esimene osa	Artikli 36 lõike 2 esimese lõigu esimene osa
						Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu teine osa	—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 36 lõike 2 esimese lõigu teine osa
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 36 lõike 2 teine lõik
						Artikli 8 lõike 2 teine lõik	—
						Artikli 8 lõike 2 punktid a–d	—
						Artikli 8 lõiked 3 ja 4	—
						Artikkel 9	Artikli 32 lõige 1
						Artikli 10 lõike 1 esimene lause	Artikli 32 lõige 6
						Artikli 10 lõike 1 teine lause	—
						Artikli 10 lõige 2	—
						Artikkel 12	Artikli 34 lõige 1
—	—	—	—	—	—	—	Artikli 34 lõiked 2, 3 ja 4
						Artikkel 13	V lisa 3. osa punkti 18 kolmas osa
						Artikkel 14	V lisa 4. osa
						Artikkel 15	—
						Artikli 18 lõige 2	—
						I lisa	—
						II lisa	—
						III ja IV lisa	V lisa 1. ja 2. osa punkt 2

Tesispäev, 10 märts 2009

Teisipäev, 10 märts 2009

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
						V lisa A osa	V lisa 1. osa punkt 3
						V lisa B osa	V lisa 2. osa punkt 3
						VI lisa A osa	V lisa 1. osa punktid 4 ja 5
						VI lisa B osa	V lisa 2. osa punktid 4 ja 5
						VII lisa A osa	V lisa 1. osa punktid 6 ja 7
						VII lisa B osa	V lisa 2. osa punktid 6 ja 7
						VIII lisa A osa punkt 1	—
						VIII lisa A osa punkt 2	V lisa 3. osa punkti 1 esimene osa ning punktid 2, 3 ja 5
—	—	—	—	—	—	—	V lisa 3. osa punkti 1 teine osa
—	—	—	—	—	—	—	V lisa 3. osa punkt 4
						VIII lisa A osa punkt 3	—
						VIII lisa A osa punkt 4	V lisa 3. osa punkt 6
						VIII lisa A osa punkt 5	V lisa 3. osa punktid 7 ja 8
						VIII lisa A osa punkt 6	V lisa 3. osa punktid 9 ja 10
—	—	—	—	—	—	—	V lisa 4. osa
						VIII lisa B osa	—

Direktiiv 78/176/EMÜ	Direktiiv 82/883/EMÜ	Direktiiv 92/112/EMÜ	Direktiiv 96/61/EÜ	Direktiiv 1999/13/EÜ	Direktiiv 2000/76/EÜ	Direktiiv 2001/80/EÜ	Käesolev direktiiv
						VIII lisa C osa	—
						IX lisa	IX lisa
						X lisa	X lisa

Teisipäev, 10 märts 2009

Euroopa osaühingu põhikiri *

P6_TA(2009)0094

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa osaühingu põhikirja kohta (KOM(2008)0396 – C6-0283/2008 – 2008/0130(CNS))

(2010/C 87 E/46)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0396);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 308, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0283/2008);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamusi (A6-0044/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  4. palub alustada 4. märtsi 1975. aasta ühisdeklaratsioonis sätestatud lepitusmenetlust, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  5. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1 Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

(2 a) Olemasolevatel ühenduse äriühinguvormidel on piiriülene iseloom. See piiriülene iseloom ei tohiks olla takistuseks Euroopa osaühingu (SPE) asutamisel. Ilma et see piiraks registreerimise nõuete kohaldamist ja kahe aasta jooksul pärast registreerimist peaksid komisjon ja liikmesriigid siiski tegema järelkontrolli, et kontrollida, kas SPE-l on nõutav piiriülene iseloom;

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 3

(3) Kuna Euroopa osaühing (*edaspidi „SPE”*), mille võib asutada kogu ühenduses, on suunatud väikestele ettevõtjatele, tuleb sätestada õiguslik vorm, mis on kogu ühenduses võimalikult ühtne, ning võimalikult palju üksikasju tuleks jätta osanike pädevusse, samas kui osanikele, võlausaldajatele, töötajatele ja kolmandatele isikutele on tagatud kõrgel tasemel õiguskindlus. Arvestades, et osanikele jäetakse palju vabadust paindlikult korraldada SPE siseasju, peaks äriühingu eraõiguslikkust rõhutama ka asjaoluga, et tema osakuid ei või pakkuda avalikult ega või nendega kaubelda kapitaliturgudel, sealhulgas anda kauplemluba ega ole neid kantud reguleeritud turul börsinimekirja.

(3) *Siseturu püsiv ja kindel kasv eeldab terviklikku äriühingust, mida on kohandatud vastavalt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) vajadustele.* Kuna Euroopa osaühing, mille võib asutada kogu ühenduses, on suunatud väikestele ettevõtjatele, tuleb sätestada õiguslik vorm, mis on kogu ühenduses võimalikult ühtne, ning võimalikult palju üksikasju tuleks jätta osanike pädevusse, samas kui osanikele, võlausaldajatele, töötajatele ja kolmandatele isikutele on tagatud kõrgel tasemel õiguskindlus. Arvestades, et osanikele jäetakse palju vabadust paindlikult korraldada SPE siseasju, peaks äriühingu eraõiguslikkust rõhutama ka asjaoluga, et tema osakuid ei või pakkuda avalikult ega või nendega kaubelda kapitaliturgudel, sealhulgas anda kauplemluba ega ole neid kantud reguleeritud turul börsinimekirja.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 4

(4) Selleks et ettevõtjad saaksid siseturust täit kasu, tuleks lubada, et SPE registrijärgne asukoht ja peamine tegevuskoht asuvad eri liikmesriikides ning neil peaks olema võimalik viia asukohta ühest liikmesriigist teise, viies üle ka juhatuse või peamise tegevuskoha või jättes need üle viimata.

(4) Selleks et ettevõtjad saaksid siseturust täit kasu, tuleks lubada, et SPE registrijärgne asukoht ja peamine tegevuskoht asuvad eri liikmesriikides ning neil peaks olema võimalik viia asukohta ühest liikmesriigist teise, viies üle ka juhatuse või peamise tegevuskoha või jättes need üle viimata. **Samal ajal tuleks siiski võtta meetmeid, et hoida ära SPEde kasutamine liikmesriikide õiguspärastest juriidilistest nõuetest kõrvalehoidmiseks.**

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 8

(8) Selleks et vähendada äriühingu registreerimisega seotud kulusid ja halduskoormust, peaks SPE registreerimisega seotud formaalsused piirnema eeskirjadega, mis on vajalikud selleks, et tagada õiguskindlus, ning SPE asutamisel esitatud dokumentide suhtes tuleks kohaldada ühtainust kontrolli, **mille võib läbi viia kas enne või pärast registreerimist.** Registreerimisel on asjakohane kasutada registreid, mis on sätestatud nõukogu 9. märtsi 1968. aasta esimeses direktiivis 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii osanike kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus osutatud äriühingutelt, et muuta sellised tagatistid kogu ühenduses võrdväärseks.

(8) Selleks et vähendada äriühingu registreerimisega seotud kulusid ja halduskoormust, peaks SPE registreerimisega seotud formaalsused piirnema eeskirjadega, mis on vajalikud selleks, et tagada õiguskindlus, ning SPE asutamisel esitatud dokumentide suhtes tuleks kohaldada ühtainust **ennetavat** kontrolli. Registreerimisel on asjakohane kasutada registreid, mis on sätestatud nõukogu 9. märtsi 1968. aasta esimeses direktiivis 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii osanike kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus osutatud äriühingutelt, et muuta sellised tagatistid kogu ühenduses võrdväärseks.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

(8 a) E-õiguskeskkonna põhimõttega seoses võetud nõukogu ja komisjoni kohustuste kohaselt peavad kõik SPE moodustamiseks ja registreerimiseks vajalikud vormid olema kättesaadavad Internetis. Ühtlasi peaks komisjon dokumentide mitmekordse esitamise vähendamiseks pidama keskregistrit, kus on elektroonilised viited liikmesriikide eraldi registritele.

Muudatusettepanek 6**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

(8 b) Läbipaistvuse ja SPEsid käsitleva täpse teabe avalikustamise tagamiseks peaks komisjon looma Internetis kättesaadava SPEde andmebaasi ja seda koordineerima, et koguda, avalikustada ja levitada teavet ja üksikasju SPEde registreerimise, nende registrijärgse asukoha, põhitegevusala, filiaalide ja registrijärgse asukoha üleviimise ning SPE ümberkujundamise, ühinemise, jagamise või tegevuse lõpetamise kohta.

Muudatusettepanek 7**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11**

(11) SPE suhtes ei tohiks kehtestada kõrget kohustusliku kapitali nõuet, kuna see takistaks SPE asutamist. Võlausaldajaid tuleks siiski kaitsta ülemääraste väljamaksete eest osanikele, kuna see võiks mõjutada SPE võimet maksta tagasi laene. Seepärast tuleks keelata väljamaksed, mille tulemusena SPE kohustised ületavad tema varade väärtust. Samuti peaks osanikel olema õigus nõuda, et SPE **juhtorgan** annab välja maksevõimet kinnitava tõendi.

(11) SPE suhtes ei tohiks kehtestada kõrget kohustusliku kapitali nõuet, kuna see takistaks SPE asutamist. Võlausaldajaid tuleks siiski kaitsta ülemääraste väljamaksete eest osanikele, kuna see võiks mõjutada SPE võimet maksta tagasi laene. Seepärast tuleks keelata väljamaksed, mille tulemusena SPE kohustised ületavad tema varade väärtust. Samuti peaks osanikel olema õigus nõuda, et SPE **juhtkond** annab välja maksevõimet kinnitava tõendi.

Muudatusettepanek 74**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15**

(15) Töötajate osalemise õiguse suhtes tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigusakte, kus on SPE registrijärgne asukoht („päritoluliikmesriik“). SPEd ei tohiks kasutada **kõnealustest** õigustest möödahiilimiseks. **Juhul kui selle liikmesriigi õigusaktidega, kuhu SPE registrijärgne asukoht üle viiakse, ei nähta ette vähemalt päritoluliikmesriigiga samal tasemel töötajate osalemist, tuleks äriühingus pidada teatavatel juhtudel läbirääkimisi seoses töötajate osalemisega. Juhul kui läbirääkimised ebaõnnestuvad, tuleks jätkuvalt kohaldada sätteid, mis kehtisid enne asukoha üleviimist.**

(15) Töötajate osalemise õiguse suhtes tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigusakte, kus on SPE registrijärgne asukoht („päritoluliikmesriik“). **Kui päritoluliikmesriigi õigusaktid näevad ette õiguse osaleda, peaks kõigil SPE töötajatel olema õigus mitmeid haldus- või järelevalveorgani liikmeid valida, ametisse nimetada, soovitada või olla nende nimetamise vastu.** SPEd ei tohiks kasutada **töötajate osalemise** õigustest möödahiilimiseks. **Eelkõige tuleks luua asjakohased tagatised, et suured äriühingud ei saaks kasutada SPE põhikiri siseriiklikust või ühenduse õigusest tulenevatest olemasolevatest kohustustest möödahiilimiseks, koormamata samas liigselt väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kes soovivad asutada SPEd**

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

töelistel äriistel eesmärkidel. Kui märkimisväärne osa töötajaskonnast töötab tavapäraselt liikmesriigis või liikmesriikides, kus töötajate osalemine on palju ulatuslikum kui osalemise määr päritoluliikmesriigis, peaks äriühing alustama töötajatega läbirääkimisi ühtse SPE tasandi osalemissüsteemi üle vastavalt nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta direktiivi 2001/86/EÜ, millega täiendatakse Euroopa äriühingu põhikirja töötajate kaasamise suhtes, ⁽¹⁾sätetele. Samas tuleks ex nihilo asutatud ja kokku vähem kui 500 töötajaga SPEde suhtes kohaldada nende kohandatud eeskirju. Läbirääkimised töötajate osalemise üle tuleks algatada ainult siis, kui valdav osa tööjõust töötab tavapäraselt päritoluliikmesriigis kohaldatavast korrast soodsama töötajate osalemise korra tingimustes. Töötaja tavapärase töökoha all tuleks mõista liikmesriiki, kus ta tavaliselt oma tööd teeb, isegi kui ta on ajutiselt teise kohta lähetatud.

⁽¹⁾ EÜT L 294, 10.11.2001, lk 22.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 a (uus)

(15 a) Võimalikke osalemiskorra läbirääkimisi käsitlevad eeskirjad ei tohiks olla nii jäigad, nii et nad nõrgestavad SPE dünaamilisust. Kui SPE suurus ja/või töötajate paigutus oluliselt muutub, näiteks mahuka firmaostu tõttu või tegevuse üleviimisel ühest liikmesriigist teise, tuleks olemasolevat osalemiskorda muuta, arvestades samas osapoolte tahet. Kui olemasolev osalemiskord ei võimalda nõutud kohandamist teha, tuleks vajadus osalemiskorra järele ja selle sisu, kui see on asjakohane, SPE asutamise korral kohaldatavate eeskirjade valguses ümber hinnata.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 b (uus)

(15 b) Juhul kui selle liikmesriigi õigusaktidega, kuhu SPE registrijärgne asukoht üle viiakse, ei nähta ette töötajate osalemist vähemalt samal tasemel, kui päritoluliikmesriigis kohaldatakse, tuleks teatavatel juhtudel pidada läbirääkimisi seoses töötajate osalemisega äriühingus asukoha üleviimise järel. Järjepidevuse huvides ja selleks, et mitte luua möödahilimise võimalusi, peaksid eeskirjad, mida kohaldatakse osalemise õigust käsitlevate võimalike läbirääkimiste suhtes registrijärgse asukoha üleviimise korral, olema samad mis SPE asutamise suhtes kohaldatavad eeskirjad.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16**

(16) Töötajate **muude** õiguste, **v.a osalemise õiguse** suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiivi 94/45/EÜ tööõukogu asutamise või töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides, nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/23/EÜ ettevõtjate, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/14/EÜ millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses.

(16) Töötajate õiguste suhtes tuleks jätkuvalt **kohaldada ühenduse õigust ja selle rakendamist liikmesriikides, eeskätt** nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiivi 94/45/EÜ tööõukogu asutamise või töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides, nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/23/EÜ ettevõtjate, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/14/EÜ millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses.

Muudatusettepanek 77**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17**

(17) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta, sealhulgas juhul, kui ei täideta kohustust reguleerida käesolevas määruses kirjeldatud küsimusi SPE põhikirjas, ning peaksid tagama nende täitmise. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

(17) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta, sealhulgas juhul, kui ei täideta kohustust reguleerida käesolevas määruses kirjeldatud küsimusi SPE põhikirjas **ja töötajate osalemise suhtes kohaldatavaid eeskirju**, ning peaksid tagama nende täitmise. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b**

(b) „väljamakse” – mis tahes rahaline kasu, mida SPE osanik saab kas otse või kaudselt seoses tema omatavate osakutega, sealhulgas mis tahes raha- või vara ülekanded, samuti võla teke;

b) „väljamakse” – mis tahes rahaline kasu, mida SPE osanik saab kas otse või kaudselt seoses tema omatavate osakutega, sealhulgas mis tahes raha- või vara ülekanded, samuti võla teke, **mida ei ole tasakaalustatud täieliku hüvitamis- või tagasimaksimisnõudega;**

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d**

(d) „juhtorgan” - üks või mitu tegevjuhti, juhatuse (kahetasemeline juhtorgan) või haldusnõukogu (ühetasemeline juhtorgan) liiget, kes on SPE põhikirja kohaselt määratud vastutama SPE juhtimise eest;

d) „juhtkond” - üks või mitu tegevjuhti, juhatuse (kahetasemeline juhtorgan) või haldusnõukogu (ühetasemeline juhtorgan) liiget, kes on SPE põhikirja kohaselt määratud vastutama SPE juhtimise eest;

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt e**

(e) „järelevalveorgan” – järelevalvenõukogu (kahetasandiline juhtimine), **mis** on SPE põhikirjaga määratud vastutama juhtorgani järelevalve eest;

e) „järelevalveorgan” – järelevalvenõukogu (kahetasandiline juhtimine), **kui see** on SPE põhikirjaga määratud vastutama juhtorgani järelevalve eest;

Muudatusettepanek 14**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt e a (uus)**

e a) „töötajate osalemise määr” – töötajate esindajate osakaal haldus- või järelevalveorganis, nende komiteedes või SPE kasumiüksusi hõlmavas juhtrühmas;

Muudatusettepanek 15**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1**

1. SPE peab vastama järgmistele nõuetele:

1. SPE **on juriidilisest isikust äriühing ja** vastab järgmistele nõuetele:

(a) kapital on jagatud osakuteks,

a) kapital peab olema jagatud osakuteks,

(b) osanik vastutab ainult selle summa ulatuses, mille eest ta on osakuid märkinud või lubanud märkida,

b) osanikud peavad vastutama ainult selle summa ulatuses, mille eest nad on osakuid märkinud või lubanud märkida,

(c) ta on juriidiline isik,

(d) tema osakuid **ei pakuta avalikult** ja nendega ei kaubelda avalikult,

d) tema osakuid **ei tohi panna avalikule pakkumisele** ja nendega ei **tohi** kaubelda avalikult; **see ei tähenda siiski, et oleks keelatud pakkumised töötajatele,**

(e) SPE võib asutada üks või mitu füüsilist ja/või juriidilist isikut, edaspidi „asutajaosanik”.

e) SPE võib asutada üks või mitu füüsilist ja/või juriidilist isikut, edaspidi „asutajaosanik”,

Muudatusettepanek 70**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt e a (uus)**

e a) tal on piiriülene iseloom, mida näitab üks järgmistest näitajatest:

— piiriülese äritegevuse kavatsus või äriplane eesmärk;

— eesmärk olla märkimisväärselt tegev rohkem kui ühes liikmesriigis;

— püsivatevuskohat eri liikmesriikides või

— teises liikmesriigis registreeritud kantud emaettevõtja.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7

SPE registrijärgne asukoht, keskjuhatuse või põhitegevuskoht asuvad ühenduses.

SPE registrijärgne asukoht, keskjuhatuse või põhitegevuskoht asuvad ühenduses.

SPE keskjuhatuse ega põhitegevuskoht ei pea olema selles liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht.

SPE keskjuhatuse ega põhitegevuskoht ei pea olema selles liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht. **Kui keskjuhatuse või põhitegevuskoht asub muus liikmesriigis kui selles, kus on SPE registrijärgne asukoht, kannab SPE keskjuhatuse või põhitegevuskoha liikmesriigi registrisse andmed, millele on viidatud artikli 10 lõike 2 punktides a, b ja c. Registrisse kantava teabe puhul eeldatakse korrektsust.**

Dokumentide kandmine Euroopa keskregistrisse vastab dokumentide registrisse kandmise nõuetele teise lõigu kohaselt.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3 a (uus)

Registrijärgne asukoht on aadress, kuhu tuleb saata kõik SPEga seotud õigusdokumendid.

Muudatusettepanekud 20 ja 79
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8, lõiked 2 ja 3

2. SPE põhikirja on kirjalik ning selle on allkirjastanud kõik asutajad.

2. SPE põhikirja on kirjalik ning selle on allkirjastanud kõik asutajad. **Täiendavaid formaalsusi võib ette näha kohaldavate siseriiklike õigusaktidega, kui SPE ei kasuta ametlikku näidis põhikirja.**

3. Põhikirjale ja kõigile selle muudatustele võib edaspidi tugineda järgmiselt:

3. Põhikirjale ja kõigile selle muudatustele võib edaspidi tugineda järgmiselt:

(a) seoses SPE osanike ja **juhtorgani** ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, alates sõlmimise kuupäevast, või muutmise korral vastuvõtmise kuupäevast;

(a) seoses SPE osanike ja **juhtkonna** ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, alates sõlmimise kuupäevast, või muutmise korral vastuvõtmise kuupäevast;

(b) seoses kolmandate isikutega vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 **lõikeid 5, 6 ja 7.**

(b) seoses kolmandate isikutega vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 **lõikeid 2, 5, 6 ja 7.**

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 21**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 3 a (uus)**

3 a. Vastavad riiklikud registrid saadavad koopia igast SPE registreerimisest ja kõikide sellekohaste järgnevate muudatuste koopiaid komisjoni ja pädevate riiklike asutuste hallata-vale Euroopa registrile, kus neid hoitakse. Komisjon jälgib registreisse kantud andmeid, eeskätt selleks, et vältida võimalikke rikkumisi ja vigu. Kui SPE ei suuda kahe aasta jooksul pärast registreerimist näidata, et ta täidab artikli 3 lõike 1 punkti e a nõudeid, antakse talle asjakohane siseriiklik õiguslik vorm.

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10**

1. Registreerimistaotluse esitavad SPE asutajaosanikud või nende volitatud isikud. Kõnealuse taotluse võib esitada elektrooniliselt.

2. Liikmesriigid ei nõua registreerimise taotlemisel SPE-lt muid andmeid ega dokumente kui:

(a) SPE nimi ja tema registrijärgne asukoht;

(b) nende isikute nimed, aadressid ja muu nende tuvastamiseks vajalik teave, kes võivad SPED esindada kolmandate isikutega suhtlemisel ja kohtus või kes võivad osaleda SPE juhtimises ja järelevalves või teda kontrollida;

(c) SPE osakapital;

(d) osakuliigid ja iga liiki osakute arv;

(e) osakute koguarv;

(f) osakute nimiväärtus või arvestuslik väärtus;

(g) SPE põhikiri;

1. Registreerimistaotluse esitavad SPE asutajaosanikud või nende volitatud isikud. Kõnealuse taotluse võib esitada elektrooniliselt **vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 68/151/EMÜ artikli 3 lõiget 2.**

2. Liikmesriigid ei nõua registreerimise taotlemisel SPE-lt muid andmeid ega dokumente kui:

a) SPE nimi ja tema registrijärgne asukoht;

b) **juhtkonda kuuluvate ja** nende isikute, kes võivad SPED esindada kolmandate isikutega suhtlemisel ja kohtus või kes võivad osaleda SPE juhtimises ja järelevalves või teda kontrollida, nimed, aadressid ja muu nende tuvastamiseks vajalik teave;

b a) äritegevuse sisu, kaasa arvatud SPE äritegevuse eesmärgi piiriülese iseloomu selgitus, kui see on asjakohane;

c) SPE osakapital;

c a) artikli 15 kohane osanike nimekiri;

d) osakuliigid ja iga liiki osakute arv;

e) osakute koguarv;

f) osakute nimiväärtus või arvestuslik väärtus;

g) SPE põhikiri;

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

(h) juhul kui SPE asutati äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel, tuleb esitada ümberkujundamise, ühinemise või jagamise otsus, mille alusel SPE asutati.

h) juhul kui SPE asutati äriühingute ümberkujundamise, ühinemise või jagamise teel, tuleb esitada ümberkujundamise, ühinemise või jagamise otsus, mille alusel SPE asutati.

3. Lõikes 2 osutatud dokumendid ja andmed esitatakse sise-riiklikes õigussätetega nõutud keeles.

3. Lõikes 2 osutatud dokumendid ja andmed esitatakse sise-riiklikes õigussätetega nõutud keeles.

4. SPE registreerimise suhtes kohaldatakse **üksnes** ühte järgmistest nõuetest:

4. SPE registreerimise suhtes kohaldatakse **vähemalt** ühte järgmistest nõuetest:

(a) haldusasutus või kohus kontrollib SPE dokumentide ja andmete õigsust;

a) haldusasutus või kohus kontrollib SPE dokumentide ja andmete õigsust;

(b) SPE dokumentide ja andmete notariaalne kinnitamine.

b) SPE dokumentide ja andmete notariaalne kinnitamine **või juriidiline autentimine**.

5. SPE esitab lõike 2 punktides a–g osutatud andmete või dokumentide muudatused registrile 14 kalendripäeva jooksul alates muudatuste tegemise päevast. Pärast põhikirja iga muudatust esitab SPE registrile viimase ajakohastatud täisteksti.

5. SPE esitab lõike 2 punktides a–g osutatud andmete või dokumentide muudatused registrile 14 kalendripäeva jooksul alates muudatuste tegemise päevast. Pärast põhikirja iga muudatust esitab SPE registrile viimase ajakohastatud täisteksti. **Lõike 1 teist lauset ja lõiget 4 kohaldatakse mutatis mutandis.**

6. SPE registrisse kandmine avalikustatakse.

6. SPE registrisse kandmine avalikustatakse.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt b**

(b) SPE nimi, registrijärgne aadress ja vajaduse korral teade selle kohta, et äriühingu tegevus on lõpetamisel.

b) SPE nimi, registrijärgne aadress ja vajaduse korral **üksikasjad selle keskjuhatuse, peamise tegevuskoha või filiaalide olemasolu kohta ning** teade selle kohta, et äriühingu tegevus on lõpetamisel;

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt b a (uus)**

b a) andmed SPE juhtkonna liikmete kohta.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15

1. SPE **juhtorgan** koostab osanike nimekirja. Nimekiri hõlmab vähemalt järgmisi andmeid:

(a) iga osaniku nimi ja **aadress**;

(b) asjaomase osaniku osakute arv, nende nimiväärtus või arvestuslik väärtus;

(c) juhul kui osak kuulub rohkem kui ühele isikule, ühise esindaja nimi ning kaasosanike nimed ja aadressid;

(d) osakute omandamise kuupäev;

(e) asjaomase osaniku poolt tehtav või makstav rahaline sisse-makse;

(f) asjaomase osaniku poolt makstud või makstava tuleva mitte-rahalise sisse-makse väärtus ja liik;

(g) kuupäev, alates millest osaniku liikmesus SPEs lõpetatakse.

2. Osanike nimekiri tõendab, juhul kui ei ole tõendatud teisiti, lõike 1 punktides a–g loetletud üksikasjade **tõesust**.

3. Osanike nimekirja ja kõiki selle muudatusi säilitab **juhti-misorgan** ning taotluse korral võivad osanikud või kolmandad isikud nendega tutvuda.

1. SPE **juhtkond** koostab osanike nimekirja. Nimekiri hõlmab vähemalt järgmisi andmeid:

a) iga osaniku nimi ja **postiaadress**;

b) asjaomase osaniku osakute arv, nende nimiväärtus või arvestuslik väärtus;

c) juhul kui osak kuulub rohkem kui ühele isikule, ühise esindaja nimi ning kaasosanike nimed ja aadressid;

d) osakute omandamise kuupäev;

e) asjaomase osaniku poolt tehtav või makstav rahaline sisse-makse;

(f) asjaomase osaniku poolt makstud või makstava tuleva mitte-rahalise sisse-makse väärtus ja liik;

g) kuupäev alates millest osaniku liikmesus SPEs lõpetatakse.

2. **Artikli 10 kohaselt registreeritud** osanike nimekiri tõendab, juhul kui ei ole tõendatud teisiti, lõike 1 punktides a–g loetletud üksikasjade **korreksust**.

3. **Artikli 10 kohaselt registreeritud** osanike nimekirja ja kõiki selle muudatusi säilitab **juhtkond** ning taotluse korral võivad osanikud või kolmandad isikud nendega tutvuda.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 3

3. Osakute võõrandamisest **teatamise korral** kannab **juhtorgan** osaniku kohe artiklis 15 osutatud nimekirja, eeldusel et võõrandamine toimus vastavalt käesolevale määrusele ja põhikirjale ning et osanik esitab vajalikud tõendid selle kohta, et tema on osakute õigusjärgne omanik.

3. **Kui osanik teatab** osakute võõrandamisest, kannab **juhtkond** osaniku kohe artiklis 15 osutatud **ja artikli 10 kohaselt registreeritud** nimekirja, eeldusel et võõrandamine toimus vastavalt käesolevale määrusele ja põhikirjale ning et osanik esitab vajalikud tõendid selle kohta, et tema on osakute õigusjärgne omanik.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 28**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 4 – punkt a**

- (a) seoses SPEga päeval, mil osanik teavitab SPED võõrandamisest; a) seoses SPEga päeval, mil **uus** osanik teavitab SPED võõrandamisest;

Muudatusettepanek 29**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 4 – punkt b**

- (b) seoses kolmandate isikutega päeval, mil osanik on kantud artiklis 15 osutatud nimekirja. b) seoses kolmandate isikutega päeval, mil osanik on kantud artiklis 15 osutatud nimekirja **või mil kolmanda isiku osanikustaatus on avaldatud registris vastavalt artiklile 9.**

Muudatusettepanek 30**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1**

1. **Osanikul** on õigus lahkuda SPEst, kui SPE tegevus kahjustab oluliselt osaniku huve ühel või mitmel järgmisel põhjusel:
1. **Osanikel** on õigus lahkuda SPEst, kui nad ei nõustu otsustega järgmistes küsimustes:
- (a) SPE **on kaotanud** olulise osa oma varadest; a) **tegevused, mille tõttu** SPE kaotab olulise osa oma varadest;
- (b) SPE **registrijärgne asukoht on viidud üle teise liikmesriiki;** b) **tegevused, mille tõttu** SPE **tegevusvaldkond oluliselt muutub;**
- (c) SPE **tegevusvaldkond on oluliselt muutunud;** c) SPE **registrijärgse asukoha üleviimine teise liikmesriiki;**
- (d) **dividendide ei ole jagatud** vähemalt viimase kolme aasta jooksul, kuigi SPE majanduslik seisund oleks seda võimaldanud. d) **dividendide jagamata jätmine** vähemalt viimase kolme aasta jooksul, kuigi SPE majanduslik seisund oleks seda võimaldanud.

SPE põhikirjas võib olla sätestatud täiendavaid lahkumise põhjuseid.

Muudatusettepanek 31**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 3**

3. SPE **juhtorgan** taotleb koheselt pärast lõikes 2 osutatud teatise saamist osanike otsust seoses kõnealuse osaniku osakute ostmisega kas teiste osanike või SPE poolt. 3. SPE **juhtkond** taotleb koheselt pärast lõikes 2 osutatud teatise saamist osanike otsust seoses kõnealuse osaniku osakute ostmisega kas teiste osanike või SPE poolt.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 4

4. Kui SPE osanikud ei suuda võtta vastu lõikes 3 osutatud otsust või kui nad ei aktsepteeri osaniku lahkumise põhjust 30 kalendripäeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teatise esitamist, teavitab **juhtorgan** sellest osanikku.

4. Kui SPE osanikud ei suuda võtta vastu lõikes 3 osutatud otsust või kui nad ei aktsepteeri osaniku lahkumise põhjust 30 kalendripäeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teatise esitamist, teavitab **juhtkond** sellest osanikku põhjendamatu viivitusega.

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 4

4. SPE kapital on vähemalt 1 euro.

4. SPE kapital on vähemalt 1 euro, **tingimusel et põhikirjas nõutakse juhtkonnalt maksevõimet kinnitava tõendi allkirjastamist, nagu on osutatud artiklis 21. Kui põhikiri ei sisalda vastavat sätet, on SPE kapital vähemalt 8 000 eurot.**

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõige 3

3. **Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, reguleeritakse osanike kohustust seoses rahalise või mitterahalise sissemaksega kehtivate siseriiklike õigusaktidega.**

3. **Kui mitterahalise sissemakse väärtus ei kata selle eest omandatud osaku summat, peab osanik tegema rahalise sissemakse puudu oleva summa ulatuses. Äriühingu nõue seoses sissemaksega aegub kaheksa aasta möödumisel äriühingu registreerimisest.**

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõige 1

1. Ilma et see piiraks artikli 24 kohaldamist, võib SPE **juhtorgan** ettepanekul teha väljamakseid osanikele, kui pärast väljamaksete tegemist katavad SPE varad täielikult tema kohustused. SPE ei või maksta välja reserve, millest vastavalt põhikirjale on keelatud teha väljamakseid.

1. Ilma et see piiraks artikli 24 kohaldamist, võib SPE **juhtkonna** ettepanekul teha väljamakseid osanikele, kui pärast väljamaksete tegemist katavad SPE varad täielikult tema kohustused. SPE ei või maksta välja reserve, millest vastavalt põhikirjale on keelatud teha väljamakseid. **Väljamaksed on lubatud üksnes siis, kui allesjääv tagatissumma ei lange alla artikli 19 lõikes 4 osutatud miinimumsummat.**

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 36**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 21 – lõige 2**

2. Kui põhikiri nõuab, allkirjastab SPE **juhtorgan** lisaks lõike 1 tingimuste täitmisele enne väljamakset tõendi, edaspidi „maksevõimet kinnitav tõend”, millega kinnitatakse, et SPE on võimeline tasuma oma võlad ettenähtud ajal tavapärase äritegevuse käigus ühe aasta jooksul alates väljamaksmise kuupäevast. Osanikele antakse maksevõimet kinnitav tõend, enne kui tehakse artikli 27 kohane otsus väljamakse kohta.

2. Kui põhikiri nõuab, allkirjastab SPE **juhtkond** lisaks lõike 1 tingimuste täitmisele enne väljamakset tõendi, edaspidi „maksevõimet kinnitav tõend”, millega kinnitatakse, et SPE on võimeline tasuma oma võlad ettenähtud ajal tavapärase äritegevuse käigus ühe aasta jooksul alates väljamaksmise kuupäevast. Osanikele antakse maksevõimet kinnitav tõend, enne kui tehakse artikli 27 kohane otsus väljamakse kohta.

Muudatusettepanek 37**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 22**

Osanik, kellele on tehtud väljamakseid vastuolus artikliga 21, peab kõnealused väljamaksed SPE-le tagastama, **tingimusel et SPE tõendab, et osanik teadis eeskirjade eiramisest või asjaolusid arvestades oleks pidanud sellest teadma.**

Osanik, kellele on tehtud väljamakseid vastuolus artikliga 21, peab kõnealused väljamaksed SPE-le tagastama.

Muudatusettepanek 38**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 24 – lõige 1**

1. SPE osakapitali vähendamise korral kohaldatakse artikleid 21 ja 22 mutatis mutandis.

1. SPE osakapitali vähendamise korral kohaldatakse artikleid 21 ja 22 mutatis mutandis. **Osakapitali vähendamine on lubatud üksnes siis, kui allesjääv tagatissumma ei lange alla artikli 19 lõikes 4 osutatud miinimumsummat.**

Muudatusettepanek 39**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 25 – lõige 1**

1. SPE raamatupidamisarvestuse koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusaktide nõudeid.

1. SPE **kohustusliku** raamatupidamisarvestuse koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusaktide nõudeid.

Muudatusettepanek 40**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 25 – lõige 2**

2. **Juhtorgan** peab SPE raamatupidamisarvestust. SPE raamatupidamisarvestuse suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusakte.

2. **Juhtkond** peab SPE raamatupidamisarvestust. SPE raamatupidamisarvestuse suhtes kohaldatakse siseriiklike õigusakte.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 41**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 26 – lõige 1**

1. SPE-l on **juhtorgan**, kes vastutab SPE juhtimise eest. **Juhtorgan** võib kasutada kõiki SPE volitusi, v.a need, mida käesoleva määruse või põhikirja järgi peavad kasutama osanikud.

1. SPE-l on **juhtkond**, kes vastutab SPE juhtimise eest. **Juhtkond** võib kasutada kõiki SPE volitusi, v.a need, mida käesoleva määruse või põhikirja järgi peavad kasutama osanikud. **Osanike otsused on juhtkonnale sisesuhetes siduvad.**

Muudatusettepanek 42**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 27 – lõige 2**

2. Lõike 1 punktides a, b, c, i, l, m, n, o ja p nimetatud küsimustes tehakse otsus kvalifitseeritud häälteenamusega.

2. Lõike 1 punktides a, b, c, **h**, i, l, m, n, o ja p nimetatud küsimustes tehakse otsus kvalifitseeritud häälteenamusega.

Muudatusettepanek 43**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 27 – lõige 3**

3. Otsuste vastuvõtmiseks ei ole vaja korraldada üldkoosolekut. **Juhtorgan** annab osanikele otsuste ettepanekud ja piisavalt teavet, et neil oleks võimalik teha teadlikum otsus. Otsused protokollitakse. Otsuste koopiad saadetakse igale osanikule.

3. Otsuste vastuvõtmiseks ei ole vaja korraldada üldkoosolekut. **Juhtkond** annab osanikele otsuste ettepanekud ja piisavalt teavet, et neil oleks võimalik teha teadlikum otsus. Otsused protokollitakse. Otsuste koopiad saadetakse igale osanikule.

Muudatusettepanek 44**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 27 – lõige 4**

4. Osanike otsused on kooskõlas käesoleva määrusega ja SPE põhikirjaga.

4. Osanike otsused on kooskõlas käesoleva määrusega ja SPE põhikirjaga.

Osanike **õiguse suhtes vaidlustada otsuseid kohaldatakse siseriiklike õigusakte.**

Osanike **otsused võib põhikirja, käesoleva määruse või kohaldatavate õigusaktide sätete rikkumise tõttu kehtetuks tunnistada vaid hagi esitamisega kohtule, mille kohtualluvuses SPE registrijärgne asukoht on.**

Hagi võib esitada ühe kuu jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast iga osanik, kes otsuse poolt ei hääletanud, juhul kui äriühing otsuse puudusi ei kõrvalda ja hageja tagantjärele otsusega ei nõustu. Põhikirjas võib ette näha pikema edasi-kaebamise tähtaja.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 7 – punkt a

(a) seoses osanike, SPE **juht-** ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, otsuste vastuvõtmise kuupäeval;

a) seoses osanike, SPE **juhtkonna** ja järelevalveorganiga, kui see on olemas, otsuste vastuvõtmise kuupäeval;

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1

1. Osanikel on õigus saada õigel ajal teavet ja esitada **juhtorganile** küsimusi otsuste, aastaaruannete ja kõikide muude SPE tegevusega seotud üksikasjade kohta.

1. Osanikel on õigus saada õigel ajal teavet ja esitada **juhtkonnale** küsimusi otsuste, aastaaruannete ja kõikide muude SPE tegevusega seotud üksikasjade kohta.

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 2

2. **Juhtorgan** võib keelduda juurdepääsu andmisest teabele ainult sel juhul, kui selle andmine võiks tõsiselt kahjustada SPE ärihuve.

2. **Juhtkond** võib keelduda juurdepääsu andmisest teabele ainult sel juhul, kui selle andmine võiks tõsiselt kahjustada SPE ärihuve.

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1

1. Osanikel, kellel on 5 % SPE osakutega seotud hääleõigustest, on õigus taotleda, et **juhtorgan** esitaks osanikele ettepaneku otsuse kohta.

1. Osanikel, kellel on 5 % SPE osakutega seotud hääleõigustest, on õigus taotleda, et **juhtkond** esitaks osanikele ettepaneku otsuse kohta.

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – kolmas lõik

Kui taotlus lükatakse tagasi või kui **juhtorgan** ei esita ettepanekut 14 kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist, võivad asjaomased osanikud esitada osanikele ettepaneku, et kõnealustes küsimustes teevad otsuse osanikud.

Kui taotlus lükatakse tagasi või kui **juhtkond** ei esita ettepanekut 14 kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist, võivad asjaomased osanikud esitada osanikele ettepaneku, et kõnealustes küsimustes teevad otsuse osanikud.

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 2 – teine lõik

Eksperdile võimaldatakse juurdepääs SPE dokumentidele ja protokollidele ning ta võib nõuda **juhtorganilt** teavet.

Eksperdile võimaldatakse juurdepääs SPE dokumentidele ja protokollidele ning ta võib nõuda **juhtkonnalt** teavet.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 51**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 31 – lõige 4**

4. *SPE juht vastutab äriühingu ees oma tegevuse või tegevatajätmise eest, mis on vastuolus käesolevast määrusest, SPE põhikirjast või osanike otsusest tulenevate kohustustega ning mis tekitavad SPE-le kahjumit või kahju. Kui sellise tegevatajätmisega on seotud rohkem kui üks juht, vastutavad kõik asjaomased juhid solidaarselt.*

4. *Juhid vastutavad äriühingu ees solidaarselt mis tahes kahju tekitamise eest SPE-le, mis tuleneb käesolevast määrusest, SPE põhikirjast või osanike otsusest tulenevate neile kohustuseks tehtud ülesannete täitmatajätmisest. See vastutus ei laiene juhtidele, kes suudavad oma süütust tõendada ja kes olid teinud teatavaks, et ei nõustu kohustuste täitmatajätmisega.*

Muudatusettepanek 52**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 31 – lõige 5**

5. *Ilma et see piiraks käesoleva määruse sätete kohaldamist, kohaldatakse juhtide vastutuse suhtes siseriiklike õigusakte.*

5. *Juhid maksavad hüvitist, eelkõige siis, kui makseid tehti vastuolus artikliga 21 või kui vastuolus artikli 23 lõikega 2 omandati äriühingu oma osakuid. Juhtide suhtes kehtivast äriühingu võlausaldajatele hüvitise maksmise nõudest ei vabastata põhjendusel, et nad toimisid vastavalt osanike otsusele.*

Muudatusettepanek 53**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 31 – lõige 5 a (uus)**

5 a. *Mis tahes sellest artiklist tulenev nõudeõigus aegub nelja aasta möödudes selle õiguse tekkimise kuupäevast.*

Muudatusettepanek 54**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 33**

1. Kolmandate isikutega seoses esindab SPEd üks või mitu **juhti**. **Juhtide** tegevus on SPE-le siduv, isegi kui see ei kuulu SPE eesmärkide hulka.

1. Kolmandate isikutega seoses esindab SPEd üks või mitu **juhtkonna liiget**. **Juhtkonna liikmete** tegevus on SPE-le siduv, isegi kui see ei kuulu SPE eesmärkide hulka.

2. SPE põhikirjaga võib ette näha, et **juhid** kasutavad ühiselt üldist esindusõigust. Kõiki muid juhtide volituste piiranguid, mis tulenevad põhikirjast või osanike või juht- või järelevalveorgani (kui see on olemas) otsusest, ei tohi rakendada suhtes kolmandate isikutega, isegi kui need piirangud on avalikustatud.

2. SPE põhikirjaga võib ette näha, et **juhtkonna liikmed** kasutavad ühiselt üldist esindusõigust. Kõiki muid juhtide volituste piiranguid, mis tulenevad põhikirjast või osanike või juht- või järelevalveorgani (kui see on olemas) otsusest, ei tohi rakendada suhtes kolmandate isikutega, isegi kui need piirangud on avalikustatud.

3. **Juhid** võivad oma õiguse esindada SPEd delegeerida kooskõlas põhikirjaga.

3. **Juhtkonna liikmed** võivad oma õiguse esindada SPEd delegeerida kooskõlas põhikirjaga.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 71
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 – lõige 1

1. Kui käesoleva artikli sätetest ei tulene teisiti, kohaldatakse SPE suhtes tema registrijärgse asukoha liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta.

1. Kui käesoleva artikli sätetest ei tulene teisiti, kohaldatakse SPE suhtes tema registrijärgse asukoha liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta. **Neid eeskirju, kui sellised eeskirjad on kehtestatud, kohaldatakse kõigi SPE töötajate suhtes.**

1 a. Lõiget 1 ei kohaldata, kui

- a) SPE-l on kokku rohkem kui 1 000 töötajat ja üle neljandiku (25 %) kogu töötajaskonnast töötab tavapäraselt liikmesriigis või liikmesriikides, kus on ette nähtud suurem töötajate osalemise määr kui selles liikmesriigis, kus on SPE registrijärgne asukoht. Sellisel juhul kohaldatakse mutatis mutandis nõukogu direktiivi 2001/86/EÜ, töötajate osalemist käsitlevaid sätteid. SPE võib ühtlasi kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivi 2005/56/EÜ piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta ⁽¹⁾artikli 16 lõiget 4;
- b) SPE-l on kokku 500 kuni 1 000 töötajat ja üle kolmandiku (33½ protsenti) kogu töötajaskonnast töötab tavapäraselt liikmesriigis või liikmesriikides, kus on ette nähtud suurem töötajate osalemise määr kui selles liikmesriigis, kus on SPE registrijärgne asukoht. Sellisel juhul kohaldatakse mutatis mutandis direktiivi 2001/86/EÜ ja direktiivi 2005/56/EÜ artikli 16 lõike 3 punkti e ning lõigete 4 ja 5 töötajate osalemist käsitlevaid sätteid;
- c) SPE on asutatud artikli 5 lõike 1 punktide b, c või d kohaselt ja tal on kokku alla 500 töötaja ning üle kolmandiku (33½ protsenti) kogu töötajaskonnast töötab tavapäraselt liikmesriigis või liikmesriikides, kus on ette nähtud suurem töötajate osalemise määr kui selles liikmesriigis, kus on SPE registrijärgne asukoht. Sellisel juhul kohaldatakse mutatis mutandis direktiivi 2001/86/EÜ ja direktiivi 2005/56/EÜ artikli 16 lõike 3 punkti e ning lõigete 4 ja 5 töötajate osalemist käsitlevaid sätteid;
- d) SPE on asutatud artikli 5 lõike 1 punkti a kohaselt ja tal on kokku alla 500 töötaja ning üle poole (50 protsenti) kogu töötajaskonnast töötab tavapäraselt liikmesriigis või liikmesriikides, kus on ette nähtud suurem töötajate osalemise määr kui selles liikmesriigis, kus on SPE registrijärgne asukoht. Sellisel juhul kohaldatakse mutatis mutandis direktiivi 2001/86/EÜ ja direktiivi 2005/56/EÜ artikli 16 lõike 3 punkti e ning lõigete 4 ja 5 töötajate osalemist käsitlevaid sätteid.

⁽¹⁾ ELT L 310, 25.11.2005, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 72
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 a (uus)

Artikkel 34 a

Kohandamisklausel

Töötajate osalemist käsitlevate sätete puudumisel kohaldatakse artikli 34 lõiget 1 a, kui selles sätestatud tingimused on töötajate arvu muutumise tõttu täidetud.

Kui artikli 34 lõikes 1 a sätestatud tingimused ei ole enam täidetud, võib SPE juhatus kohaldada artikli 34 lõiget 1.

Olemasolev osalemiskord, kui selline kord on kehtestatud, kehtib uue korra jõustumiseni.

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 1 – sissejuhatav osa

1. Üleviimist kavandava SPE **juhtorgan** koostab üleviimisetpaneku, mis sisaldab vähemalt järgmisi üksikasju:

1. Üleviimist kavandava SPE **juhtkond** koostab üleviimisetpaneku, mis sisaldab vähemalt järgmisi üksikasju:

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 2 – sissejuhatav osa

2. Vähemalt üks kuu enne lõike 4 kohase osanike otsuse vastuvõtmist teeb SPE **juhtorgan** järgmist:

2. Vähemalt üks kuu enne lõike 4 kohase osanike otsuse vastuvõtmist teeb SPE **juhtkond** järgmist:

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 3

3. SPE **juhtorgan** koostab aruande, milles osanikele selgitatakse ja põhjendatakse asukoha kavandatava üleviimise õiguslikke ning majanduslikke aspekte ning selgitatakse asukoha üleviimise mõju osanikele, võlausaldajatele ja töötajatele. Osanikele ja töötajate esindajatele või selliste esindajate puudumise korral töötajatele endile esitatakse aruanne ja asukoha üleviimise ettepanek.

3. SPE **juhtkond** koostab aruande, milles osanikele selgitatakse ja põhjendatakse asukoha kavandatava üleviimise õiguslikke ning majanduslikke aspekte ning selgitatakse asukoha üleviimise mõju osanikele, võlausaldajatele ja töötajatele. Osanikele ja töötajate esindajatele või selliste esindajate puudumise korral töötajatele endile esitatakse aruanne ja asukoha üleviimise ettepanek.

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 3 – teine lõik

Kui **juhtorgan** saab õigel ajal töötajate esindajate arvamuse asukoha üleviimise kohta, esitatakse kõnealune aramus osanikele.

Kui **juhtkond** saab õigel ajal töötajate esindajate arvamuse asukoha üleviimise kohta, esitatakse kõnealune aramus osanikele.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 73
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 38

1. Alates SPE registrisse kandmise kuupäevast kohaldatakse tema suhtes vastuvõtvast liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta, kui sellised eeskirjad on kehtestatud.

1. Alates SPE registrisse kandmise kuupäevast kohaldatakse tema suhtes vastuvõtvast liikmesriigis kehtivaid eeskirju töötajate osalemise kohta, kui sellised eeskirjad on kehtestatud.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui **SPE töötajate osakaal päritolu-liikmesriigis on vähemalt üks kolmandik SPE töötajate koguarvust, sealhulgas SPE filiaalide ja tütarettevõtjate töötajad mis tahes liikmesriigis, ja kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:**

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui **artikli 34 lõikes 1 a sätestatud tingimused on täidetud. Sellisel juhul kohaldatakse artikli 34 lõiget 1 a mutatis mutandis.**

(a) vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega ei ole ette nähtud vähemalt samaväärne osalemine otsustusprotsessis nagu kohaldatai päritoluliikmesriigis SPEs enne selle registrisse kandmist vastuvõtvast liikmesriigis. Kui töötajad osalevad SPEs otsustusprotsessis, võetakse nende osavõtu mõõtmisel aluseks töötajate esindajate osakaal haldus- või järelevalveorganis, nende komiteedes või SPE kasumiüksusi hõlmavas juhtrühmas.

(b) vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega ei anta teistes liikmesriikides asuvate SPEde töötajatele samasugust õigust osaleda otsustusprotsessis nagu neil oli enne asukoha üleviimist.

3. Kui üks lõike 2 punktis a või b esitatud tingimus on täidetud, võtab SPE juhtorgan vajalikke meetmeid võimalikult kiiresti pärast üleviimisetepaneku avalikustamist, et alustada läbirääkimisi SPE töötajate esindajatega kokkuleppe saavutamiseks töötajate osalemise suhtes.

4. SPE juhtorgan ja töötajate esindajate vahel sõlmitavas kokkuleppes täpsustatakse järgmist:

(a) kokkuleppe kohaldamisala;

(b) kui läbirääkimiste käigus otsustavad osalised pärast asukoha üleviimist SPEs kehtestada töötajate osalemise korra, siis selle korra sisu, sealhulgas vajaduse korral haldus- või järelevalveorgani nende liikmete arv, keda töötajad võivad valida, ametisse nimetada, soovitada või kelle kandidatuuri nad võivad tagasi lükata, samuti selliste liikmete valimise, ametisse nimetamise, soovitamise või tagasilükkamise kord, ning kõnealuste liikmete õigused;

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

(c) kokkuleppe jõustumise kuupäev ja kokkuleppe kehtivusaeg, samuti kõik juhud, millal tuleb kokkulepet uuesti arutada, ja uute läbirääkimiste pidamise menetlus.

5. Läbirääkimised kestavad kõige kauem kuus kuud. Osalised võivad kokku leppida, et läbirääkimiste aega pikendatakse veel kuus kuud. Muus osas kohaldatakse läbirääkimiste suhtes päritoluliikmesriigi õigusakte.

6. Kui kokkulepet ei saavutata, säilitatakse päritoluliikmesriigis kehtiv kord töötajate osalemise kohta.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 42 – lõige 1

1. Liikmesriigid, kus ei kohaldata majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi, võivad nõuda SPEdelt, kelle registrijärgne asukoht on nende territooriumil, kapitali suuruse väljendamist omavääringus. **SPE võib väljendada** oma kapitali suurust ka eurodes. Omavääringu ja euro konverteerimiskurs on SPE registrisse kandmisele eelnenud kuu viimasel päeval kehtinud kurs.

1. Liikmesriigid, kus ei kohaldata majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi, võivad nõuda SPEdelt, kelle registrijärgne asukoht on nende territooriumil, kapitali suuruse väljendamist omavääringus. **Niisugused SPEd väljendavad lisaks** oma kapitali suurust ka eurodes. Omavääringu ja euro konverteerimiskurs on SPE registrisse kandmisele eelnenud kuu viimasel päeval kehtinud kurs.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 42 – lõige 2

2. SPE **võib koostada** ja **avaldada** oma aastaaruande ja vajaduse korral konsolideeritud aruande eurodes liikmesriikides, kus majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi ei kohaldata. **Sellised liikmesriigid võivad ka nõuda, et SPEd koostaksid ja avaldaksid oma aastaaruande ja vajaduse korral konsolideeritud aruande omavääringus vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele.**

2. SPE **koostab** ja **avaldab** oma aastaaruande ja vajaduse korral konsolideeritud aruande **nii omavääringus kui ka** eurodes liikmesriikides, kus majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandat etappi ei kohaldata.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 42 a (uus)

Artikkel 42 a

Vahekohtuklausel

1. Põhikirjas võib vahekohtuklausliga sätestada vahekohtuniku poole pöördumise mis tahes osanikevahelise või osanike ja SPE vahelise ärisuhteid puudutava vaidluse puhul. Põhikirjas võib ka sätestada vahekohtuklausli kehtivuse vaidluste korral juhtidega. Sellisel juhul on vahekohtuklausel juhtidele ametikoha vastuvõtmisel siduv.

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

2. *Osanike otsusega artikli 27 kohaselt tehtava asutamiskäsi mis tahes muudatuse, millega lisatakse või tühistatakse vahekohtuklausel, peavad heaks kiitma osanikud, kes esindavad vähemalt kahte kolmandikku osakapitalist.*

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 a (uus)

Artikkel 43 a

Sätete kehtivus

Põhikirja kehtetud sätted arvatakse põhikirjast välja ja põhikirja muud sätted jäävad kehtima. Kehtetu säte asendatakse näidis põhikirja vastava sättega, kuni põhikiri on osanike otsusega parandatud. Kui näidis põhikirjas ei ole vastavat sätet, asendatakse kehtetu säte õigussättega, mida kohaldatakse osaihingute suhtes liikmesriigis, kus on SPE registrijärgne asukoht.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 45

Liikmesriigid *teatavad komisjonile* artikli 4 teises lõigus osutatud osaihingute vormist *hiljemalt 1. juuliks 2010.*

Komisjon avaldab selle teabe Euroopa Liidu Teatajas.

Liikmesriigid *teavitavad 1. juuliks 2010 komisjoni* artikli 4 teises lõigus osutatud osaihingute vormist, *tagajärgedest, mida toob nende siseriikliku õiguse kohaselt kaasa käesoleva määruse sätete täitmatajätmine, ning nende äriühinguõiguse mis tahes täiendavatest sätetest, mida SPE suhtes kohaldatakse.*

Komisjon avaldab selle teabe Euroopa Liidu Teatajas.

Lisaks on liikmesriikidel veebilehed, kus on kirjas nende territooriumil registreeritud SPEd ja kõik kohtuotsused, mis on seotud SPEde tegevusega nende territooriumil. Komisjon haldab veebilehte, millel on elektroonilised viited nendele eraldiseisvatele riiklikele veebilehtedele.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – IV peatükk – Kapital – seitsmes taane

— kas *juhtorgan* peab allkirjastama maksevõimet kinnitava tõendi enne väljamakse tegemist ja kohaldatavad nõuded,

— kas *juhtkond* peab allkirjastama maksevõimet kinnitava tõendi enne väljamakse tegemist ja kohaldatavad nõuded,

Teisipäev, 10 märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 66**Ettepanek võtta vastu määrus****I lisa – V peatükk – SPE juhtimisstruktuur – kümnes taane**

- kas SPE **juhtorgan** koosneb ühest või mitmest tegevjuhust, juhatausest (kaheastmeline juhtorgan) või haldusnõukogust (üheastmeline juhtorgan),
- kas SPE **juhtkond** koosneb ühest või mitmest tegevjuhust, juhatausest (kaheastmeline juhtorgan) või haldusnõukogust (üheastmeline juhtorgan),

Muudatusettepanek 67**Ettepanek võtta vastu määrus****I lisa – V peatükk – SPE juhtimisstruktuur – kolmeteistkümnes taane**

- kas SPE-l on juhatus (kaheastmeline juhtorgan) või üks või mitu tegevjuhti, kas SPE-l on järelevalveorgan ning kui on, siis selle koosseis ja suhted **haldusnõukoguga**,
- kas SPE-l on juhatus (kaheastmeline juhtorgan) või üks või mitu tegevjuhti, kas SPE-l on järelevalveorgan ning kui on, siis selle koosseis ja suhted **juhtkonnaga**,

Muudatusettepanek 68**Ettepanek võtta vastu määrus****I lisa – V peatükk – SPE juhtimisstruktuur – kahekümnes taane**

- eeskirjad SPE esindamise kohta **juhtorgani** poolt, eelkõige juhul, kui juhtidel on õigus esindada SPEd ühiselt või eraldi, ning kõnealuse õiguse delegeerimine,
- eeskirjad SPE esindamise kohta **juhtkonna** poolt, eelkõige juhul, kui juhtidel on õigus esindada SPEd ühiselt või eraldi, ning kõnealuse õiguse delegeerimine,

Muudatusettepanek 69**Ettepanek võtta vastu määrus****I lisa – V peatükk – SPE juhtimisstruktuur – kahekümne esimene taane**

- eeskirjad **juhtimisvolituste** delegeerimise kohta teisele isikule.
- eeskirjad **juhtkonna volituste** delegeerimise kohta teisele isikule.

2010. aasta eelarvemenetluse suunised - III jagu - komisjon

P6_TA(2009)0095

Euroopa Parlamendi 10 märtsi 2009. aasta resolutsioon 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta - III jagu – komisjon (2009/2005(BUD))

(2010/C 87 E/47)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarvet;
- võttes arvesse komisjoni ajakohastatud finantsplaneeringut aastateks 2007–2013, mis esitati 30. jaanuaril 2009. aastal vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 46 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 2010. aasta poliitilise strateegia kohta (KOM(2009)0073) ja eriti selle II osa;
  - võttes arvesse eespool nimetatud 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 272 ja Euratomi asutamislepingu artiklit 177;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõiget 1;
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0111/2009),
- A. arvestades, et 2010. aastal teostatakse paljude mitmeaastaste programmide vahehindamine;
- B. arvestades, et 2009. aasta lõpuks on nii Euroopa Parlamendil kui ka komisjonil uus koosseis,

Ülevaade eelarvest

1. märgib, et aastate 2007–2013 mitmeaastases finantsraamistikus nähakse 2010. aastaks eelarvevahendeid ette ambitsioonikas summas: 139 489 000 000 eurot kulukohustustena, mis moodustab ELi RKTst 1,02 %, ja 133 505 000 000 eurot maksetena, mis moodustab ELi RKTst 0,97 % (jooksevhindades), ning tuletab meelde, et mitmeaastase finantsraamistiku järgmine kohandamine toimub 2009. aasta aprillis, just enne 2010. aasta esialgse eelarveprojekti avaldamist;
2. võtab arvesse, et mitmeaastase finantsraamistikuga ettenähtud summad iga rubriigi jaoks on kulutuste maksimaalsed summad ja moodustavad iga-aastaste eelarvete raami; ootab lõpliku eelarve kohandamist lähemale kõnealustele ülemmääradele, mis võib aidata rahastada Euroopa Liidu jaoks eluliselt tähtsaid arvukaid eesmärgesid praegust poliitikat ja käimasolevaid programme ohustamata; märgib, et osale ühenduse programmidest ei eraldata ikka veel piisavaid vahendeid; märgib, et EL vajab ambitsioonikamaid rahastamis- ja eelarvealaseid otsuseid, mis võimaldaks tal täita oma rolli peamiselt majanduskasvu ja tööhõive ning välispoliitika valdkondades, kus vahendeid napib;
3. rõhutab, et Euroopa Parlament kavatses oma poliitiliste prioriteetide teostamiseks kasutada kõiki 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega olemasolevaid vahendeid, sealhulgas 5 % õiguse-loomealase paindlikkuse võimalust (kõnealuse institutsioonidevahelise kokkuleppe punkt 37) mitmeaastase finantsraamistiku perioodi 2007–2013 vältel;
4. märgib samuti, et iga-aastaste eelarvete nõrk täitmine viib selleni, et tegelik eelarve täitmise määr on veelgi madalam, mis tuleneb peamiselt komisjoni ja/või liikmesriikide kehtestatud keeruliste eeskirjade ja nõuete süsteemist ning liikmesriikide nõrgast eelarve täitmise alasest suutlikkusest, mis toob kaasa märkimisväärse summas täitmata kulukohustusi (RAL); nõuab lisaks tungival, et komisjon ja liikmesriigid hõlbustaksid eelarve täitmist, vähendades isetektitud bürokraatlikku koormust ja lihtsustades võimaluse korral eriti struktuurifondide haldamise süsteeme;
5. rõhutab institutsioonidevahelise hea koostöö tähtsust, mille raames komisjon esitab eelarvepädevatele institutsioonidele kogu vajaliku taustateabe;
6. peab vajalikuks esitada Euroopa Liidu eelarve selgelt ja arusaadavalt; kavatses põhjalikult jälgida rahastamiskava koostamist, et oleks võimalik teha asjaomaseid eelarvestamise otsuseid; tunneb heameelt, et komisjon on parandanud oma finantsplaneeringut käsitlevate dokumentide esitlust; soovib siiski, et komisjon tõstaks finantsplaneeringus tehtavad muudatused paremini ja selgemalt esile; nõuab tegevus- ja halduskulude jaotuse täiendavat selgitamist; märgib, et juba märkimisväärset osa tegelikest halduskuludest rahastatakse tegevuskulude assigneeringutest;

Teisipäev, 10 märts 2009

7. palub komisjonil 2010. aasta esialgse eelarveprojekti ettevalmistamisel koostada selged, ühtsed ja usaldusväärsed tegevusaruanded iga poliitikavaldkonna kohta, et võimaldada kõigil asjaomastel Euroopa Parlamendi komisjonidel põhjalikult tutvuda eri ELi programmide ja poliitikavaldkondade rakendamisega; loodab sellega seoses näha varasemate oluliste eelarveotsuste (nt Galileo, Euroopa Tehnoloogiainstituut ja toiduabi) nõuetekohast rakendamist ja edasi arendamist;

8. juhib tähelepanu „mõistliku eelarvestamise” põhimõtte tähtsusele; palub komisjonil koostada esialgne eelarveprojekt, milles käsitletakse praegusi probleeme ja esitatakse jätkusuutlik eelarve teostatava poliitika jaoks; tunneb eriti muret 2010. aasta eelarve vajaduste pärast mitmeaastase finantsraamistiku rubriikides 1A ja 4; soovib rõhutada, et paindlikkusinstrument on ette nähtud ettenägematute poliitiliste küsimuste rahastamiseks ja on ainult üks lisarahastamist võimaldavatest vahenditest;

9. toetab detsentraliseeritud ametid käsitleva institutsioonidevahelise töörühma loomist; kordab tõsiasja, et seoses iga rubriigi olemasolevate varudega on rahalised vahendid uute ametite loomiseks väga piiratud, ning meenutab komisjonile ja nõukogule vajadust kinni pidada 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktist 47; tuletab komisjonile meelde vajadust arvestada olemasolevate detsentraliseeritud ametite 2010. aasta esialgset eelarveprojekti koostades sihtotstarbelist tulu; rõhutab, et ametid, mis sõltuvad suures ulatuses tasudest laekuvatest tuludest, peavad siiski saama kasutada sihtotstarbelisi tulusid kui vahendit, mis tagab neile vajaliku eelarvealase paindlikkuse;

10. toetab rubriigi 4 erinevaid abivahendeid; tuletab meelde Euroopa Parlamendi jätkuvat muret selle üle, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 4 rahastamine on täiesti ebapiisav; juhib tähelepanu, et kui EL tahab oma lubadusi täita ja saavutada ülemaailmse partnerina seatud eesmärgid, peab ta tagama arengumaade vajaduste täieliku kajastamise rahastamismehhanismide strateegilistes valikutes arengukoostöö valdkonnas;

11. tuletab meelde 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 23 sätestatud menetlust; tuletab siiski meelde, et kasutada olevat varu on juba mitmel korral vähendatud ning seetõttu on uute meetmete rahastamine uute rahaliste vahenditeta raskendatud; pooldab pikaajaliste lahenduste leidmist, mis tagaksid ELi eelarve piisavuse, et rahastada kõiki vajadusi, selle asemel, et paigutada assigneeringuid rubriikide vahel ümber; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku iga rubriigi (eriti rubriigi 2) raames kasutada olevaid varusid ei saa pidada endastmõistetavaks muutuvate majandustingimuste tõttu; peab asjakohasemaks vahetult tegeleda kulukategooriaga, mille puhul puudujääk tekkis, et vältida teiste kuluvaldkondade takistamist; on seisukohal, et rubriikidesisese ja -vahelise paindlikkuse puudumisel kajastab mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine enamikku eelarvepõhimõtteid; väljendab kahetsust, et nõukogu ei ole praeguses olukorras konstruktiivselt lähenenud olemasolevate paindlikkuse mehhanismide kasutamisele; on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku vaheläbivaatamisel peaks tõstatama ka teatud kulukategooriate pideva ebapiisava rahastamise küsimuse;

12. väljendab oma valmisolekut võtta arvesse ELi kulutuste ja vahendite kõiki tahke, sealhulgas Ühendkuningriigi tagasimakset, käsitleva vahetulemuse, 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega ette nähtud kokkuleppe toimimist käsitleva ja 2009. aasta lõpuks esitatavat komisjoni aruannet ning käimasolevate mitmeaastaste programmide vahetulemuse;

Probleemidega toimetulek

13. tuletab meelde, et ELi 2010. aasta eelarve peaks lahendama tõsiseid probleeme; juhib tähelepanu, et põhieesmärk on seada Euroopa kodanikud esikohale ja pakkuda neile suuremat turvalisust, mis nõuab erilise tähelepanu pööramist hiljutisele finants- ja majanduskriisile ning sellele, kuidas see mõjutab majanduskasvu ja konkurentsivõimet, töökohti ja ühtekuuluvust ning struktuurifondide lihtsamat rakendamist, energia varustuskindlust ja transpordi turvalisuse parandamist, samuti sisejulgeolekut, eelkõige terrorismivastast võitlust, sisserännet, demograafilisi probleeme ning samuti kliimamuutuse probleemi ja keskkonnakaitset, sotsiaalset ühtekuuluvust, kodanike julgeolekut ja ELi rolli tugevdamist maailmas;

14. palub komisjonil eespool nimetatud asjaolusid esialgse eelarveprojekti koostamisel arvesse võtta; ootab, et komisjon esitaks põhjalikud ja kasulikud ettepanekud, mis võimaldavad eelarvepädevatel institutsioonidel pidada eelarve üle sisukat arutelu;

Teisipäev, 10 märts 2009

15. tervitab komisjoni kavatsust aidata kaasa majanduse ja sotsiaalvaldkonna taastumisele, parandada energiatõhusust, võidelda kliimamuutustega ning jätkata abi kätetoimetamist eelkõige Kosovos, Lähis-Idas, Afganistanis ja Gruusias, nagu on sätestatud 2010. aasta poliitilises strateegias; loodab, et kui komisjon on tuvastanud mõned peamised prioriteedid, kajastab ta neid ka esialgses eelarveprojektis ja tagab piisavad rahalised vahendid;

Ülemaailmsele finants- ja majanduskriisile reageerimine

16. rõhutab, et ülemaailmsele finants- ja majanduskriisile on liikmesriigid reageerinud individuaalsete abimeetmetega; on kindlal seisukohal, et Euroopa Liit peab reageerima kiiresti täiendavate ja kooskõlastatud meetmetega, millel on otsene mõju majandusele, ja toetama liikmesriike lisameetmetega, mis stimuleerivad eeskätt majanduskasvu, kuna see julgustaks erasektorit investeerima ja aitaks seetõttu vältida töökohtade kaotuse ohtu, edendaks töökohtade loomist ning toetaks VKEsid lühemas ja pikas perspektiivis;

17. rõhutab, et praegust majanduskriisi võiks näha võimalusena suurendada investeeringuid keskkonnasõbralikesse tehnoloogiatesse, mis võib tähendada vajadust muuta käimasolevaid rahastamisprogramme;

18. tervitab komisjoni kavatsust reageerida majanduskriisile ja kordab oma valmidust pidada nõukoguga läbirääkimisi eelarve osas sobiliku lahenduse leidmiseks niipea kui võimalik; usub, et geograafiliselt tasakaalustatud ettepanek lihtsustaks otsuse tegemist rahastatavate projektide kohta; kutsub nõukogu üles võtma vastutust ja viima reaalset ellu taastamiskava Euroopa mõõdet;

19. on mures, et majanduskriisi tõttu kannatavad eeskätt VKEd, kes jäävad ilma kiiresti vajatavast rahastamisest; rõhutab seetõttu vajadust suurendada ELi vahendeid eriti nende VKEde toetamiseks, mis tegutsevad teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni valdkonnas; rõhutab sellega seoses, et konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm võib pakkuda tõhusat tuge VKEde uuendustegevuse jaoks;

20. tunneb muret, et hinnanguliselt 111 599 000 euro suurune olemasolev varu rubriigis 1a ei võimalda majanduskriisi mõjudele asjakohaselt reageerida;

21. on seisukohal, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia tohutud võimalused soodustavad majanduskasvu ja innovatsiooni, aidades seeläbi kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele ja praeguse majanduskriisi ületamisele; tuletab meelde, et Euroopa teadusruum on praegu rohkem kui kunagi varem Euroopa teadmispõhise ühiskonna nurgakivi ja tuletab samuti meelde vajadust ületada teadusuuringute, -programmide ja -poliitika killustatus Euroopa eri osades; rõhutab seoses sellega piisava rahastamise tähtsust, et tagada asjaomaste projektide nõuetekohane rakendamine;

22. nõuab, et jõutaks kiiresti kokkuleppele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi määru muutmise ettepaneku üle, et paremini reageerida ettevõtete ülemineku, tootmise vähenemise ja töökohtade kaotuse tagajärgedele ning aidata töötajatel tööturule naasta;

Energiavarustuse kindluse ja transpordi turvalisuse tagamine

23. tunnistab, et hiljutise energiakriisi tulemusena on tohtu vajadus projektide järele, mis aitavad tagada Euroopa Liidu energiavarustuse kindluse energiaallikate mitmekesisistamise ja energiaturgude vastastikuse sidumise kaudu; rõhutab, et Euroopa Liidu energiavarustuse kindlus ning solidaarsuse põhimõtte energiavaldkonnas on ELi tegevuskava peamised prioriteedid, mida tuleb ELi eelarves nõuetekohaselt arvestada; peab energiasse investeerimise suurendamist vahendiks võitluses majanduskriisi vastu ja toetab ideed suurendada ELi eelarvekulutusi võtmetähtsusega energia infrastruktuuriprojektidele;

24. juhib tähelepanu sellele, et hiljutine gaasikriis ning naftahinna kõikumine on taas näidanud energia varustussüsteemi haavatavust Euroopas; rõhutab, et alternatiivsete (taastuvate) energiaallikate, alternatiivsete energiatranspordi liinide ja energia salvestamise võimsuse vähesus ning liikmesriikidevahelise energiatranspordi vastastikuse sidumise puudulikkus kahjustavad Euroopa sõltumatust energeetika valdkonnas ja Euroopa rahvaste heaolu; seetõttu peaks Euroopa Liit paremini valmistuma energia nappuseks;

Teisipäev, 10 märts 2009

25. soovib uurida võimalusi neid valdkondi ELi poolt täiendavalt rahastada; ootab, et komisjon teeks ettepaneku võtta jõulisi meetmeid gaasijuhtmete mitmekesistamise, eelkõige Nabucco projekti elluviimise toetuseks; juhib sellega seoses tähelepanu Euroopa Investeeringuspanga rollile võimendava mõju toomisel ja erasektori kaasamisel, kuid tuleb siiski meelde demokraatliku vastutuse küsimust;

26. tunnistab, et transport, eriti üleeuroopalise transpordivõrgu programm, on Euroopa Parlamendi jaoks alati oluline prioriteet olnud; rõhutab vajaliku raudtee-, mere- ja maanteetranspordi infrastruktuuri arendamise tähtsust ning soovib kiirendada projektide rakendamist 2010. aastal; märgib, et EL omistab kliimamuutuste mõju vähendamisele suurt tähtsust, ning on seisukohal, et eelistada tuleks ettepanekuid, mis suudavad kasutada ära energiasäästu potentsiaali;

Keskkonnakaitse ja kliimamuutustega võitlemine

27. tuleb meelde, et kliimamuutustega võitlemine on seotud ka energia varustuskindlusega ning energiatõhususe ja energiasäästlikkuse edendamine, suurendades taastuvenergia osakaalu, on samuti vahendid energia varustuskindluse parandamiseks;

28. rõhutab, et kliimamuutuste mõju Euroopa keskkonnale, majandusele ja ühiskonnale on laialt teada; kordab sellega seoses oma veendumust, et ELi eelarvesse ei ole ikka veel lisatud rahuldaval määral kliimamuutusi leevendavaid meetmeid, sest energiatõhususe ja taastuvenergiat kasutava tehnoloogia jaoks on vaja oluliselt rohkem ELi vahendeid ning need meetmed tuleks kasutusele võtta ELi 2020. aasta eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks; rõhutab, et Euroopa Parlament kavatseb toetada kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on suurendada ja koondada piisavalt rahalisi vahendeid kliimamuutuste tagajärgede leevendamiseks; tuleb komisjonile meelde, et eelarvapädevad institutsioonid hääletasid 2009. aasta eelarve osas täiendava rahastamise poolt, et anda tuge võitlusele kliimamuutustega vastu; kutsub komisjoni üles seda suurendamist ellu viima; tuleb meelde oma 23. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta ⁽¹⁾, milles komisjonil palutakse esitada 15. märtsiks 2009. aastaks kliimamuutusega seotud vahendite piisavaks suurendamiseks ambitsioonikas kava, milles nähakse ette kas konkreetse kliimamuutuste fondi või sihtotstarbelise eelarverea loomine, mis aitaks parandada eelarve suutlikkust lahendada neid küsimusi;

29. julgustab komisjoni suurendama alates 2009. aastast piisavale tasemele rahalist toetust energiasäästu võimaldavatele (s.t eriti süsinikdioksiidihitevabadele) uutele tehnoloogiatele;

30. tuleb meelde, et vastutus tulevaste põlvkondade ees eeldab kulusäästlike meetmete võtmist keskkonnakaitse säilitamiseks; kordab, et ELi meetmed tuleb paigutada globaalsesse konteksti, ja kahetseb seetõttu, et Euroopa meetmed ei ole toonud kaasa teiste osapoolte tegevust, mis on avaldanud tõsist mõju Euroopa Liidu konkurentsivõimele;

31. tuleb meelde oma 20. novembri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa kosmosepoliitika kohta ⁽²⁾ ja kordab oma seisukohta, et nõukogu ja komisjon peaksid esitama selles poliitikavaldkonnas konkreetsed soovitused ja ettepanekud ning nägema ette nõuetekohase rahastamise;

Sisejulgeoleku tugevdamine

32. tuleb meelde, et selliste valdkondade nagu piirivalve, kodanikukaitse ja terrorismivastase võitluse rahastamine tuleb säilitada ning seda tuleks 2010. aastal tugevdada, sest need poliitikavaldkonnad tegelevad otseselt Euroopa kodanikele muret tekitavate küsimustega; märgib, et toiduohutuse edendamine on samuti jätkuvalt prioriteetne; peab kahetsusväärseks, et 2009. aasta jaanuaris avaldatud finantsplaneeringu kohaselt on selliste valdkondade rahastamine rubriigis 3a suurenenud tagasihoidlikult ja püsib peaaegu muutumatuna rubriigi 3b (Kodakondsus) osas 2010. aasta poliitilise strateegia kohaselt 2009. aasta eelarvega võrreldes, ehkki need valdkonnad puudutavad Euroopa kodanike olulise tähtsusega muresid;

33. on seisukohal, et ebaseadusliku sisserände probleemi tõttu tuleks erilist tähelepanu pöörata piirivalvele ja et Euroopa Liit peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0515.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0564.

Teisipäev, 10 märts 2009

Kulutuste kvaliteedi parandamine

34. on arvamisel, et eelarve täitmise ja kulutuste kvaliteedi parandamine peaks olema juhtpõhimõtteks, et saavutada ELi eelarvega parimad tulemused; palub komisjonil ja liikmesriikidel teha jõupingutusi selles suunas ja jälgida tähelepanelikult poliitika, eelkõige struktuuripoliitikat käsitleva rubriigi 1B täitmist;

35. palub komisjonil hoida eelarvepädevaid institutsioone kursis ja kaaluda sobivaid meetmeid, mille abil saaks täitmist parandada; loodab, et meetmete kaalumist jätkatakse kooskõlas 21. novembri 2008. aasta ühisdeklaratsiooniga, mis käsitleb struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide rakendamise kiirendamist; loodab rakendamise kiirendamist laiendada ka teistele poliitikavaldkondadele;

36. ootab komisjonilt finantsmääruse järgmise korrapärase läbivaatamise sellise ettepaneku esitamist, mis muu hulgas oleks tõepoolest lihtsustamise ettepanek; ootab komisjonilt surve avaldamist nõukogule, et arendada ja parandada OLAFi töötingimusi pettustevastases võitluses, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ettepanekuid määruse (EÜ) nr 1073/1999 kohta;

37. palub, et komisjon toetaks oma vastutavate talituste, sh OLAFi kaudu Bulgaariat ja Rumeeniat nende püüdlustes, mis puudutavad kontrolli- ja koostöömehhanisme ning ELi vahendite haldamist; kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult Kosovo ja Balkani riikide arengut seoses ELi vahendite rakendamise ja nõuetekohase haldamisega ning moodustama pettuste ja muude õigusrikkumiste vastu võitlemise jätkamiseks ITFi (Investigation Task Force) õigusjärglasena uue üksuse;

38. loodab, et halduskulude ja tegevuskulude suhe paraneb efektiivsuse suunas; usub, et ELi haldusjuhtimise tõhusus on oluline, et saavutada ELi eelarve parim võimalik kasutamine; on eelmisel eelarveaastal vähendanud halduskulusid tegevuskuludega võrreldes ning kutsub komisjoni üles selles suunas jätkama;

39. märgib murega, et üha suurem osa Euroopa Liidu ametnikest ei kajastu institutsioonide ametikohtade loeteludes, nagu selle on kinnitanud eelarvepädevad institutsioonid, ja nende töötasusid ei maksta mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 5; kavatses jätkata komisjoni töötajate ja liikmesriikide tasakaalustatud esindatuse kaardistamist; kavatses ka tähelepanelikult jälgida Brüsselis komisjoni hoonete ehitamisega seotud poliitikat;

Euroopa Parlamendi eesõiguste kindlustamine

40. rõhutab, et katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed annavad Euroopa Parlamendile võimaluse sillutada teed uuele poliitikale ja tegevustele, mis rikastavad Euroopa Liidu meetmeid; rõhutab, et kuigi piiratud marginaalid seavad ohtu kõnealuse instrumendi täieliku kasutamise 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud viisil, kavatses Euroopa Parlament kasutada tervikuna katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete jaoks 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe II lisa D osas ettenähtud summasid, kui ettepanekud seda nõuavad;

41. tuletab meelde Euroopa Parlamendi poolt viimastel aastatel käivitatud mitmesuguste Erasmus katseprojektide (Erasmus praktikantidele, Erasmus noortele ettevõtjatele, Erasmus keskkoolidele, Erasmuse avaliku halduse programm) ning traditsioonilise Erasmus programmi vaieldamatult häid tulemusi nii osalemise kui ka rakendamise seisukohast; kinnitab vajadust ELi täiendavate investeeringute järele selles valdkonnas; usub, et Euroopa Erasmuse tegevuses osalevate noorte arvu oluliseks suurendamiseks (kuni 1 000 000 nooreni aastas) tuleb märgatavalt suurendada kõigile Erasmuse eelarveridadele eraldatavate assigneerinute kogusummat; on veendunud selle meetme olulisuses, et reageerida õigesti raskustele, millega Euroopa integratsiooni valdkonnas maadleb, ning aidata saada võitu praegusest majanduskriisist;

42. juhib tähelepanu vajadusele eraldada kommunikatsioonipoliitika jaoks piisavad rahalised vahendid, mis vastaksid eelkõige ühisdeklaratsioonis „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel” kehtestatud eesmärkidele, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon 2008. aasta oktoobris vastu võtsid;

Teisipäev, 10 märts 2009

43. rõhutab, et Euroopa Parlament on teinud pingutusi, et 2010. aasta eelarve suunised aegsasti vastu võtta; seetõttu eeldab, et komisjon võtab kõnealuseid suuniseid esialgse eelarveprojekti koostamisel arvesse;

*

* *

44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikoja.

2010. aasta eelarvemenetluse suunised - jaod I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX

P6_TA(2009)0096

Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta, I jagu – Euroopa Parlament, II jagu – Nõukogu, IV jagu – Euroopa Kohus, V jagu – Kontrollikoda, VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, VII jagu – Regioonide Komitee, VIII jagu – Euroopa Ombudsman, IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor (2009/2004(BUD))

(2010/C 87 E/48)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 272;
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsust 2000/597/EÜ (Euratom) Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta ⁽²⁾;
  - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ⁽³⁾;
  - võttes arvesse institutsioonide peasekretäride 2006. aasta mais esitatud viiendat aruannet finantsperspektiivi rubriigi 5 arengu kohta;
  - võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet 2007. eelarveaasta eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega ⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0057/2009),
- A. arvestades, et iga-aastase menetluse käesoleval etapil ootab Euroopa Parlament teiste institutsioonide eelarvestusi ja oma juhatuse ettepanekuid 2010. aasta eelarve kohta;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

⁽³⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 286, 10.11.2008, lk 1.

Teisipäev, 10 märts 2009

- B. arvestades, et tehti ettepanek jätkata ka teisel aastal kogu 2010. aasta eelarvemenetluse vältel katseprojekti läbiviimist, mille eesmärk on tugevdada juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelist koostööd ja suhteid;
- C. arvestades, et rubriigi 5 ülemmäär on 2010. aastal 8 088 000 000 eurot (mis on võrreldes 2009. aastaga 311 000 000 eurot ehk 4 % rohkem, hõlmates 2 %-list inflatsiooni),
- D. arvestades, et Euroopa Parlamendi 2009. aasta eelarve maht ulatub 1 529 970 930 euronit, mis moodustab selle aasta rubriigi 5 vahendite mahust 19,67 %;

Euroopa Parlament*Üldine raamistik*

1. ei väsi rõhutamast, kui oluline on põhimõte, et kõigile parlamendiliikmetele tuleks võrdselt pakkuda täiemahulisi kvaliteetseid teenuseid, mis võimaldavad neil oma tööd teha ja arvamust väljendada ning saada kõik dokumendid oma emakeeles, et parimal viisil esindada oma valijaid; on seisukohal, et Euroopa Parlamendi uuel koosseisul on võimalus see tagada, ning nõustub, et sellega seoses on parlamendiliikmetele optimaalse ja võrdse juurdepääsu tagamine tõlketeenustele üks olulisi 2010. aasta eelarve suuniseid;
2. leiab, et arvestades oma varasemat seisukohta, et õigusloomes tuleks võrdselt rõhutada Euroopa Parlamendi rolli kõiki aspekte; eeskätt on esmatähtis eraldada personali ja vahendeid, et toetada Euroopa Parlamendi tööd ja otsuste tegemist kaasotsustamismenetluse valdkondades;
3. rõhutab, et 2010. aastast kujuneb pärast 2009. aasta Euroopa Parlamendi valimisi ja parlamendikoosseisu muutumist aasta, mil parlament järk-järgult taastab oma tööritmi täies mahus ning märgib, et see nõuab eelarves teatavaid kohandusi; märgib samuti, et 2009. aasta valimisi kajastavaid mitmeid eelarveridu enam ei vajata;
4. rõhutab, et 2010. aastast kujuneb Euroopa Parlamendi jaoks pidevate kohanduste aasta, pidades silmas selle poliitiliste ja õigusloomealaste kohustustega tihedalt seotud töömeetodite parandamist ja uuendamist ning viimase paari aasta jooksul käivitatud paljude oluliste mitmeaastaste algatuste hindamist;
5. kinnitab oma kavatsust näha ette vajalikud rahalised vahendid Euroopa Liidu võimalikuks laienemiseks Horvaatia ühinemise järel;
6. võtab teadmiseks asjaolu, et halduskulusid hõlmava rubriigi 5 ülemmäär võimaldaks teoreetiliselt 4 % ehk 311 000 000 euro võrra vahendite suurendamist; lisaks märgib, et Euroopa Parlamendi vabatahtlik 20 %-line osa toob ülemmäärade osas kaasa „automaatse” 62 000 000 euro ja võrreldes 2009. aasta tegeliku eelarvega 87 000 000 euro suuruse täiendava manööverdamisruumi; rõhutab, et siiski puudub selgus ELi rahvamajanduse kogutulu osas toimuva arengu ja Euroopa Parlamendi tegutsemistingimuste osas;
7. ootab, et juhatus esitaks eelarvestuses realistlikud taotlused, ning on valmis analüüsima kaalutlevalt juhatuse ettepanekuid lähtuvalt konkreetsetest vajadustest, et tagada institutsiooni asjakohane ja tõhus toimimine;
8. on seisukohal, et erireservi loomise asemel tuleks eelarvestusse jätta pigem suurem varu, et anda uuele parlamendile võimalus seada ametisseastumisel oma prioriteetidid või kohaneda muutuvate oludega, arvestades seejuures määraga 20 % üldhalduskuludest;

Teisipäev, 10 märts 2009

9. usub, et Lissaboni lepingu tulevase ratifitseerimise korral tuleb eelarvekulutusi nõudvad vajalikud kohandused teha pärast lepingu ratifitseerimist vastavalt kehtivatele eelarvemenetlustele;

10. soovib üksikasjalikku ja selget ülevaadet nendest eelarveridadest, mille vahendeid alakasutati 2008. aastal ja ootab selle põhjuste analüüsi; soovib samuti saada ülevaadet kõikidest ülekandmistest ja nende kasutamisest 2008. aastal, samuti ajakohastatud teavet lõplike sihtotstarbeliste tulude kohta võrreldes eelarvesse kantud summadega;

11. tervitab otsust pikendada teiseks aastaks katseprojekti, mille eesmärk on tugevdada juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelist koostööd ja millega saaks rakendada lihtsamat ja seotumat eelarvemenetlust ning mis võimaldaks ühtlasi kiiremat ja läbipaistvamat konsulteerimist kõikides olulise finantsmõjuga parlamentaarsetes küsimustes; rõhutab, et tava, kus juhatus konsulteerib eelarvekomisjoniga selliste finantsmõjudega küsimustes, saaks täiustada ning soovib praegust tava selles osas selgitada ja piiritleda;

Euroopa Parlamendi liikmete võrdne juurdepääs tõlketeenustele

12. leiab, et 2010. aastal tuleks teha tõsiseid jõupingutusi selleks, et eri riikidest pärit ja eri keeli kõnelevaid Euroopa Parlamendi liikmeid koheldaks võrdselt, võimaldades neil täita oma ülesandeid ja osaleda poliitilises tegevuses oma keeles, kui nad seda soovivad;

13. tunnistab, et paljudel juhtudel ning eriti parlamendikomisjonide ja fraktsioonide tasandil suurendavad tähtajapiirangud peamiste osapoolte vaheliste läbirääkimiste tähtsust; rõhutab siiski kõigi parlamendiliikmete poolt tagatud demokraatliku legitiimsuse põhimõtet ja nende õigust täielikule mitmekeelsusele; seetõttu on seisukohal, et eelarvet saab ja tuleks kasutada selle eesmärgi saavutamiseks ning õige tasakaalu leidmiseks mitmekeelsusest johtuvate piirangute ja õigusloome sujuvalt lõpuni menetlemise vahel;

14. näitab üles sügavat huvi mitmekeelsuse küsimuses ning palub teenistustel anda ülevaade praegusest olukorrast ja 2010. aastaks kavandatud arengutest, sealhulgas „eeskirjade” kohaldamisest ning täiendavate praktiliste paranduste võimalikust arenguruumist, katseprojektist *ad personam* suulise tõlke kohta, sealhulgas kriteeriumid ja kasulikkus erineva keeletaustaga parlamendiliikmetele ning samuti ülevaade sellest, kuidas võrdse kohtlemise „füüsilised takistused” (s.t sobilike koosolekuruumide ja kabiinide puudumine) aja jooksul kõrvaldatakse; soovib kinnitust selle kohta, kuidas uue parlamendi puhul tagatakse kõikides nendes küsimustes parem varustus võrreldes olukorraga nende parlamendiliikmete jaoks, kes saabusid parlamenti viimaste laienemistega;

15. on samuti seisukohal, et tuleb kasutada kõiki vahendeid, et suurendada suulise tõlke paindlikkust, mis on oluline samm hea töökorralduse tagamiseks, ja märgib, et paljudel juhtudel saaks probleeme ja raha raiskamist vältida, kui keeli oleks võimalus vahetada lühikese etteteatamisajaga, põhinedes tegelikul koosolekutel osalemisel, mitte kavandatud osalemisel;

Vahendite optimaalne kasutamine Euroopa Parlamendi õigusloomealase töö parandamiseks

16. rõhutab, et väga suurt tähelepanu tuleks pöörata Euroopa Parlamendi käsituses olevate eelarvevahendite ja personali võimalikult suure kulusäästlikkuse tagamisele, et võimaldada Euroopa Parlamendil ja selle liikmetel täita edukalt oma peamisi, õigusloome ülesandeid; kordab, et see tähendab töömeetodite hoolikat kavandamist ja töö korraldamist ning kui vähegi võimalik, funktsioonide ja struktuuride ühendamist, et vältida ebavajalikku bürokraatiat ning funktsioonide ja jõupingutuste kattumist;

17. rõhutab, et kaasotsustamispädevuse laienemine paneb kõigile õigusloomega tegelevatele teenistustele täiendava koormuse ning nõuab töötajate ja vahendite efektiivsust ja prioriteetide seadmist, et parlamendiliikmed saaksid nõuetekohaselt oma kohustusi täita;

Teisipäev, 10 märts 2009

18. tuletab meelde, et 2009. aastaks lepitakse kokku töötajaskonna olulises suurendamises, kuigi samas lepitakse üldiselt kokku, et isikkoosseisu puhul on jõutud nüüd konsolideerimise etappi ning et hiljutiste laienemiste järgse väga olulise suurenemise järel tuleb koosseise jätkuvalt ümber korraldada; kutsub uuesti kõiki teenistus- ja fraktsioone üles põhjendama alates menetluse algusest üksikasjalikult oma taotlusi;

19. ootab haldusmenetluste lihtsustamise tööühma soovitusi ja usub, et nende rakendamise loomulik tagajärg on kulude kokkuhoid;

20. palub samuti lisada kevadel eelarvestusse fraktsioonide taotlused;

21. on seisukohal, et mõnikord on vaja analüüsi vahendite kasutamise ja töö korraldamise kohta, kui konkreetsed probleemid on selgelt välja toodud ning teostatava kontrolli eesmärgid on piisava põhjalikkusega püstitatud, mõõdetavad ja sihipärased; usub, et 2010. aastal võiks välja valida mõned konkreetsed valdkonnad ja projektid ning neid asjaomasel viisil analüüsida; tuletab samas meelde 2008. aastal läbi viidud sõeluuringu tähtsust; soovib selle jätkamist ja süvendamist, et uuringu tulemusi saaks arvesse võtta 2010. aasta eelarvestusotsustes; tuletab meelde, et arvestada tuleks ka uue parlamendi koosseisu muutuvaid tegutsemistingimusi, suuremaid kaasotsustamisvolitusi ning muid muudatusi;

22. juhib juhatuse tähelepanu Euroopa Parlamendi juures alltöövõtjatest ettevõtjate töötajate töötõingimustele; nõuab sellega seoses, et juhatuse tagaks, et ettevõtjad järgivad täies ulatuses kehtivat tööõigust;

Parlamendiliikmetele teabe jagamine

23. rõhutab, et alates mõned aastad tagasi moto „Raising the Game” alusel toimunud ulatusliku reformi käivitamisest on algatatud või algatamisel vähemalt kolm uut olulist projekti parlamendi tööst võimalikult täieliku ja asjakohase teabe andmiseks; märgib nendele ja paljudele muudele olemasolevatele teabeallikatele juurdepääsu lihtsustamisel komisjonide poliitikaosakondade, raamatukogu analüüsiteenistuse ja teadmushaldussüsteemi rolli; märgib samuti parlamendi mitmeid muid teabeallikaid nagu õigusloome jälgimissüsteem; tervitab igati jõupingutusi, mille eesmärk on muuta parlament professionaalsemaks parlamendiliikmete abistamisel, kuid on seisukohal, et on vaja teostada funktsionaalne ja eelarveline analüüs;

24. peab 2010. aasta eelarvemenetluse puhul oluliseks selgitada olukorda kõikidele parlamendiliikmetele, sealhulgas nendele, kes tegelevad eelarvega, et määrata selgemalt erinevad vastutusosalad, ja see, kuidas saaks neid algatusi kõige tõhusamalt korraldada; tervitaks seetõttu eelarvekomisjonis avaliku arutelu korraldamist, et arutada nende käsitlemist, eri elementidega seotud praegust lähenemisviisi ning nende omavahelist seotust; nõuab, et administratsioon peaks samuti tagama vastvalitud parlamendiliikmete põhjaliku teavitamise seoses neile ettenähtud teenustega;

Kodanike teavitamine Euroopa Parlamendist

25. võtab teadmiseks juhatuse viited teabevahetuspoliitika valdkonna kolmele peamisele projektile – europarlTV, külastajate keskus ja uus audiovisuaalkeskus JAN-hoones –, mille lõpuleviimine ja tugevdamine tähendab institutsiooni kasutuses olevate teabevahetusvahendite kvalitatiivset täiustamist; kohustub jätkuvalt jälgima tähelepanelikult kõnealuste vahendite arenemist ning maksimeerima nende tegelikku mõju avalikule arvamusele;

26. taunib asjaolu, et külastajate keskust ei rajata enne 2009. aasta valimisi ning nõuab täielikku teavet sellise viivituse põhjuste kohta;

Teisipäev, 10 märts 2009

27. võtab teadmiseks juhatuse otsuse Euroopa Ajaloo Maja kohta ning rõhutab vajadust täieliku ja läbipaistva konsulteerimise järele pädevate parlamendikomisjonidega selle kontseptsiooni, sisu ja eelarvemõjude osas juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelise täiustatud koostöö alase katsemenetluse raames;

Hooned

28. tuletab meelde, et see valdkond on parlamendi jaoks väga oluline, arvestades nii parlamendi kui institutsiooni kinnisvaravajaduste rahuldamist praegu ja edaspidi kui ka parlamendile kuuluva kinnisvara parimal viisil haldamist; tuletab meelde, et iga sellega seotud projekti puhul tuleks kaitsta parlamendi finantshuve; on seisukohal, et hoonete ülalpidamist käsitleva väljast tellitud aruande järeldusi arvestades töid 2008. aasta sündmused, millest mõned ei olnud küll ilmselgelt ette ennustatavad, selles valdkonnas esile vajaduse täiustuste järele; ootab samuti teavet ettepanekute kohta, mis käsitlevad DG INLO võimalikku ümberkorraldamist, pidades silmas Euroopa Parlamendi kasvanud ülesandeid olulise kinnisvaraomanikuna;

29. sellega seoses tuletab veelkord meelde soovi, et talle esitataks konkreetne aruanne ja võimalikud soovitusel ELi, sealhulgas Euroopa Parlamendi hoonete tarbetult kõrgete hooldus-, renoveerimis- ja ostukulude kohta; soovib jätkuvalt, et selleks tehakse valdkondadevahelisi jõupingutusi, et selgitada välja peamised põhjused, olgu need siis mingil viisil seotud piiratud turulepääsuga, finantsmäärusest tulenevate või avaliku pakkumise korraldamise kohustustega või muude asjakohaste teguritega; taotleb kinnitust selle kohta, et peetakse kinni tarbetult kõrgeid hindu nõudvate ettevõtjate musta nimekirja kandmise põhimõttest;

30. ootab, et talle esitataks kinnisvarapoliitika keskmise pikkusega ja pikaajaline strateegia, nagu eelmisel aastal juba taotletud, et teha esimesel lugemisel asjakohaseid otsuseid;

2009. aasta eelarvemenetluse erinevate aspektide analüüs

31. tervitab juhatuse kavatsust jätkata õigusloomealase, keelelise ja tehnilise toe andmist parlamendiliikmetele, mis on ilmselgelt tihedalt seotud mitme eespool osutatud küsimusega;

32. nõustub, et uue parlamendiliikmete põhimääruse ja parlamendiliikmete assistentide põhimääruse täitmist esimesel aastal tuleb tähelepanelikult jälgida ja leiab, et neid tuleb parimal võimalikul viisil konsolideerida finantsmõju ja prognooside pideva ajakohastamisega;

33. rõhutab jätkuvalt, et infotehnoloogia valdkonna täiustamine ei peaks tooma kaasa ainult parema suutlikkuse peamiste aspektide institutsioonisisesel haldamisel, vaid ilmutama ka suuremat potentsiaali selle valdkonna kulutõhusamaks korraldamiseks; palub koostada aruande, milles selgitatakse praegust olukorda ning koosseisuliste IKT-ekspertide palkamise ja asjakohase juhtimise väljavaateid; kutsub juhatust üles enne selles valdkonnas järgnevate sammude astumist kehtestama selge strateegia parlamendi lähenemiseks IKT-küsimustele, sealhulgas fraktsioonidega tehtavast koostööst saadavale sünergiale;

34. tervitab asjaolu, et juhatuse dokumendis on nimetatud keskkonnanalased eesmärgid ning eelmise EMAS-protsessi ja süsinikdioksiidi heitkoguste alal tehtud tööle tuginedes leiab, et 2010. aasta pakub tööpoolest võimalusi nende jõupingutuste jätkamiseks, muuhulgas süsinikdioksiidi tegevuskava eelseisva vastuvõtmisega juhatuse poolt;

Teised institutsioonid

35. tervitab konstruktiivset koostööd teiste institutsioonidega eelmise eelarvemenetluse ajal ja viimast aastat silmas pidades kutsub neid tungivalt esitama realistlikke ja kulupõhiseid eelarvetaotlusi, milles on täielikult arvestatud vajadust hallata nappe vahendeid optimaalselt;

36. soovib täiendavalt uurida olemasolevate vahendite kõikide institutsioonide vahel parema jagamise võimalusi, eriti kui mõnes valdkonnas on vabu vahendeid, mida korrektselt haldamise puhul saaks muus valdkonnas ja/või institutsioonis ära kasutada ja rakendada;

Kolmapäev, 11. märts 2009

37. palub raportööril 2010. aastal külastada eraldi nõukogu, Euroopa Kohust, kontrollikoda, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed, Regioonide Komiteed, Euroopa Ombudsmani ja Euroopa Andmekaitseinspektorit, et kuulata nad enne eelarvestuse etappi ära ja esitada raport parlamendi eelarvekomisjonile;

*

* *

38. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kohtule, kontrollikojale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele, Euroopa Ombudsmanile ja Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Teatavate kaupade käibemaksuvabastus nende lõplikul importimisel (kodifitseeritud versioon) *

P6_TA(2009)0101

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 punktide b ja c rakendusala määratluse kohta seoses teatavate kaupade käibemaksuvabastusega nende lõplikul importimisel (kodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0575 – C6-0347/2008 – 2008/0181(CNS))

(2010/C 87 E/49)

(Nõuandemenetlus – kodifitseerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0575);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 93 ja 94, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0347/2008);
  - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 ja 51;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0060/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt on kõnealuse ettepaneku puhul tegemist ainult olemasolevate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Eurooli personali põhipalkade ja toetuste kohandamine *

P6_TA(2009)0102

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon Prantsuse Vabariigi algatuse kohta eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus Eurooli personali põhipalkade ja toetuste kohandamise kohta (14479/2008 – C6-0038/2009 – 2009/0804(CNS))

(2010/C 87 E/50)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Prantsuse Vabariigi algatust (14479/2008);
  - võttes arvesse nõukogu 3. detsembri 1998. aasta akti, millega kehtestatakse Eurooli töötajate suhtes kohaldatavad personalieeskirjad ⁽¹⁾, ning eelkõige selle artiklit 44;
  - võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0038/2009);
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 93 ja 51;
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0078/2009),
1. kiidab Prantsuse Vabariigi algatuse heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb Prantsuse Vabariigi algatust oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning Prantsuse Vabariigi valitsusele.

⁽¹⁾ EÜT C 26, 30.1.1999, lk 23.

Kolmapäev, 11. märts 2009

ELi Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine

P6_TA(2009)0103

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 26 (KOM(2009)0023 – C6-0040/2009 – 2009/2007(ACI))

(2010/C 87 E/51)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0023 – C6-0040/2009);

— võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 26;

— võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta ⁽²⁾;

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni, mis võeti vastu ELi Solidaarsusfondi käsitleval lepituskohtumisel 17. juulil 2008. aastal;

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ja regionaalarengukomisjoni arvamust (A6-0106/2009),

1. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu esistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

—
LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

11. märts 2009

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 26

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 26,

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi ⁽¹⁾ loomise kohta, eriti selle artikli 4 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on loonud Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „fond”), et näidata üles solidaarsust katastroofide tagajärjel kannatanud piirkondade elanikkonnaga.
- (2) 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaselt on fondi kasutamise ülemmäär 1 miljard eurot aastas.
- (3) Määrus (EÜ) nr 2012/2002 sisaldab sätteid, mille alusel on võimalik fondi vahendeid kasutada.
- (4) Rumeenia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks seoses üleujutustest põhjustatud katastroofiga. Komisjon on seisukohal, et taotlus vastab määruse (EÜ) nr 2012/2002 artiklis 2 sätestatud tingimustele ja teeb sellega seoses ettepaneku assigneeringud kinnitada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarvest võetakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondi raames kasutusele 11 785 377 eurot kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena.

Artikkel 2

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 11. märts 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

⁽¹⁾ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

Paranduseelarve nr 1/2009 projekt: Rumeenia üleujutused

P6_TA(2009)0104

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidu 2009. aasta paranduseelarve nr 1/2009 projekti kohta, III jagu – Komisjon (6952/2009 – C6-0075/2009 – 2009/2008(BUD))

(2010/C 87 E/52)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 272 ja Euratomi asutamislepingu artiklit 177;

Kolmapäev, 11. märts 2009

- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 37 ja 38;
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarvet ⁽²⁾, mis võeti lõplikult vastu 18. detsembril 2008;
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 23. jaanuaril 2009. aastal esitatud Euroopa Liidu 2009. aasta paranduseelarve nr 1/2009 esialgset projekti (KOM(2009)0022);
- võttes arvesse nõukogu 26. veebruaril 2009. aastal koostatud paranduseelarve nr 1/2009 projekti (6952/2009 – C6-0075/2009);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 69 ja IV lisa;
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0113/2009),

A. arvestades, et 2009. aasta üldeelarve paranduseelarve nr 1 projekt hõlmab järgmisi punkte:

- Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine 11,8 miljoni euro ulatuses kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena seoses Rumeeniat 2008. aasta juulis kahjustanud üleujutuste tagajärgedega;
- sellele vastav maksete assigneeringute vähendamine 11,8 miljoni euro võrra eelarvereal 13 03 16 (Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) - Lähenedamine);

B. arvestades, et paranduseelarve nr 1/2009 projekti eesmärk on kirjendada kõnealused eelarve korrigeerimised ametlikult 2009. aasta eelarvesse,

1. võtab teadmiseks paranduseelarve nr 1/2009 esialgse projekti, mis on kolmas üksnes ELi Solidaarsusfondile pühendatud paranduseelarve vastavalt 17. juuli 2008. aasta lepituskohtumisel vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsioonis esitatud nõudmisele;
2. kiidab paranduseelarve nr 1/2009 projekti muutmata kujul heaks;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 69, 13.3.2009.

⁽³⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevad ühised eeskirjad ja standardid (uuestisõnastamine) ***III

P6_TA(2009)0105

Euroopa Parlamendi 11. märsti 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (uuestisõnastamine) (PE-CONS 3719/2008 – C6-0042/2009 – 2005/0237A(COD))

(2010/C 87 E/53)

(Kaasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-CONS 3719/2008 – C6-0042/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0587) suhtes;
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha suhtes ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (KOM(2008)0828);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0097/2009),
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 632.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0447.

⁽³⁾ ELT C 184 E, 22.7.2008, lk 11.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühised eeskirjad ja standardid (uuestisõnastamine) ***III

P6_TA(2009)0106

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (uuestisõnastamine) (PE-Cons 3720/2008 – C6-0043/2009 – 2005/0237B(Cod))

(2010/C 87 E/54)

(Kasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-Cons 3720/2008 – C6-0043/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (Kom(2005)0587) suhtes;
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha ⁽³⁾ suhtes;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (Kom(2008)0826);
  - võttes arvesse Eü asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0098/2009),
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Eü asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Elt c 74 E, 20.3.2008, lk 632.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0448.

⁽³⁾ Elt c 190 E, 29.7.2008, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Sadamariigi kontroll (uuestisõnastamine) ***III

P6_TA(2009)0107

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (uuestisõnastamine) (PE-CONS 3721/2008 – C6-0044/2009 – 2005/0238(COD))

(2010/C 87 E/55)

(Kaasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-CONS 3721/2008 – C6-0044/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0588) suhtes;
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha suhtes ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (KOM(2008)0830);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0099/2009);
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 584.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0446.

⁽³⁾ ELT C 198 E, 5.8.2008, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ***III

P6_TA(2009)0108

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem (PE-CONS 3722/2008 – C6-0045/2009 – 2005/0239(COD))

(2010/C 87 E/56)

(Kaasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-CONS 3722/2008 – C6-0045/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0589) suhtes;
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha suhtes ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (KOM(2008)0829);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0100/2009);
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 533.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0443.

⁽³⁾ ELT C 184 E, 22.7.2008, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

**Meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse aluspõhimõtted
***III**

P6_TA(2009)0109

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse aluspõhimõtted ning muudetakse direktiive 1999/35/EÜ ja 2002/59/EÜ (PE-CONS 3723/2008 – C6-0046/2009 – 2005/0240(COD))

(2010/C 87 E/57)

(Kasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-CONS 3723/2008 – C6-0046/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0590) suhtes;
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha suhtes ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (KOM(2008)0827);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0101/2009);
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 546.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0444.

⁽³⁾ ELT C 184 E, 22.7.2008, lk 23.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Reisijate meritsi vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral ***III

P6_TA(2009)0110

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reisijate meritsi vedajate vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral (PE-CONS 3724/2008 – C6-0047/2009 – 2005/0241(COD))

(2010/C 87 E/58)

(Kaasotsustamismenetlus: kolmas lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti (PE-CONS 3724/2008 – C6-0047/2009);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0592) suhtes;
  - võttes arvesse komisjoni muudetud ettepanekut (KOM(2007)0645);
  - võttes arvesse oma teise lugemise seisukohta ⁽²⁾ nõukogu ühise seisukoha suhtes ⁽³⁾;
  - võttes arvesse komisjoni arvamust Euroopa Parlamendi poolt ühise seisukoha suhtes esitatud muudatusettepanekute kohta (KOM(2008)0831);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 5;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 65;
  - võttes arvesse lepituskomitees osaleva Euroopa Parlamendi delegatsiooni raportit (A6-0102/2009);
1. kiidab ühise teksti heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  3. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev õigusloomega seotud resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 562.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 24.9.2008, P6_TA(2008)0445.

⁽³⁾ ELT C 190 E, 29.7.2008, lk 17.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Laevaomanike kindlustus merinõuete korral ***II

P6_TA(2009)0111

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv laevaomanike kindlustuse kohta merinõuete korral (14287/2/2008 – C6-0483/2008 – 2005/0242(COD))

(2010/C 87 E/59)

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (14287/2/2008 – C6-0483/2008); ⁽¹⁾
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0593) kohta;
  - võttes arvesse komisjoni muudetud ettepanekut (KOM(2007)0674);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 67;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A6-0072/2009),
1. kiidab ühise seisukoha heaks;
  2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas ühise seisukohaga;
  3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 330 E, 30.12.2008, lk 7.

⁽²⁾ ELT C 27 E, 31.1.2008, lk 166.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Lipuriigi nõuete täitmine ***II

P6_TA(2009)0112

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv lipuriigi nõuete täitmise kohta (14288/2/2008 – C6-0484/2008 – 2005/0236(COD))

(2010/C 87 E/60)

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (14288/2/2008 – C6-0484/2008) ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse liikmesriikide avaldust meresõiduohutuse kohta (15859/2008);
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2005)0586) kohta;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 67;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitusel teisele lugemisele (A6-0069/2009),
1. kiidab ühise seisukoha heaks;
  2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas ühise seisukohaga;
  3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
  4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 330 E, 30.12.2008, lk 13.

⁽²⁾ ELT C 27 E, 31.1.2008, lk 140.

Kolmapäev, 11. märts 2009

**Raskete kaubaveokite maksustamine teatavate infrastruktuuride kasutamise eest
***I**

P6_TA(2009)0113

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (KOM(2008)0436 – C6-0276/2008 – 2008/0147(COD))

(2010/C 87 E/61)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0436);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 71 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0276/2008);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A6-0066/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0147

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 71 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ||,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,⁽¹⁾ ELT [...], [...], lk [...].⁽²⁾ ELT C 120, 28.5.2009, lk 47.

Kolmapäev, 11. märts 2009

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Säästva transpordi edendamine on ühise transpordipoliitika peamine eesmärk. Selleks tuleb vähendada transpordi negatiivset mõju ja eelkõige ummikuid, mis piiravad liikuvust, ning saastet, mis kahjustab tervist ja keskkonda, samuti tuleb vähendada transpordi mõju kliimamuutusele. Lisaks tuleb keskkonnakaitsenõudeid võtta arvesse *ühenduse* teiste poliitikavaldkondade, sealhulgas ühise transpordipoliitika määratlemisel ja rakendamisel. **Ühtlasi tuleks tasakaalustatud viisil ühitada osana Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strategiast järgmised prioriteetsed eesmärgid, nimelt keskkonnakaitsese, sotsiaalne ja majanduslik ühtekuuluvus ning ELi konkurentsivõime.**
- (2) Eesmärk vähendada transpordi negatiivset mõju tuleks saavutada viisil, millega ebaproportsionaalselt ei tõkestataks liikumisvabadust, kuna see on suure majanduskasvu ja siseturu nõuetekohase toimimise huvides. **Tuleks ka rõhutada, et väliskulude arvessevõtmise põhimõte on võrdväärne juhtimisvahendiga ning seda peaks seetõttu kasutama eesmärgiga innustada liiklejaid ja asjassepuutuvaid tööstussektoreid kasutama ja laiendama oma vastavat suutlikkust keskkonnasõbraliku transpordi valdkonnas, näiteks muutes sõitmisharjumusi või arendades edasi tehnoloogiat. On ülioluline, et leitaks moodused ja vahendid maanteetranspordi tekitatud kahju vähendamiseks, selle asemel et lihtsalt kasutada saadud tulu vastavate kulude katmiseks.**
- (3) Selleks et optimeerida transpordisüsteemi vastavalt, peab ühine transpordipoliitika kombineerima meetmeid, mille eesmärk on parandada transpordinfrastruktuuri ja -tehnoloogiaid ning võimaldada transpordinõudluse tõhusamat juhtimist. Seepärast tuleks transpordisektoris täiendavalt kasutada põhimõtet „kasutaja maksab” ja arendada põhimõtet „saastaja maksab”.
- (4) Direktiivi 1999/62/EÜ ⁽²⁾ artikliga 11 kutsuti komisjoni üles esitama mudel transpordinfrastruktuuri kasutamise kaasnemise kõigi väliskulude hindamiseks, mis oleks aluseks infrastruktuurimaksu arvutamiseks tulevikus. Sellele mudelile lisatakse kõigi transpordiliikide väliskulude arvessevõtmise mõjuhindang ja strateegia mudeli järkjärguliseks rakendamiseks ning vajaduse korral ettepanekud kõnealuse direktiivi täiendamiseks läbivaatamiseks.
- (5) Selleks et liikuda säästva transpordipoliitika suunas, peaksid transpordihinnad paremini kajastama mootorsõidukite, rongide, lennukite või laevade **kasutusega** seotud **väliskulusid**. Selleks on vaja **sidusat ja ambitsioonikat** lähenemisviisi kõigile transpordiliikidele, võttes arvesse nende eripära.
- (6) **Muudes transpordiliikides peale maanteetranspordi on juba asunud väliskulusid arvesse võtma ning asjakohastes ühenduse õigusaktides on selline arvessevõtmine järkjärgult ette nähtud või vähemalt seda ei takistata. Süsinikdioksiidi heidetega tuleks tegeleda selle kaudu, et ka lennundus lisatakse heitkogustega kauplemise süsteemi. Heitkogustega kauplemise süsteem hõlmab ka elektritootmist rongidele ning varsti lisatakse heitkogustega kauplemise süsteemi ka meretransport. Muid väliskulusid saab arvesse võtta lennukaamatasude kaudu, mida võib keskkonnaeesmärkidest lähtudes diferentseerida, ning raudtee kasutamise eest makstavate infrastruktuuritasude kaudu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiivile 2001/14/EÜ raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimsuse jaotamise, raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutustunnistuste andmise kohta ⁽³⁾. Peale selle peaks komisjon lähemas tulevikus esitama ettepaneku esimese raudteepaketi ümbersõnastamise kohta, et viia sisse müraga seotud raudtee kasutustasude ühtlustatud süsteem.**

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta seisukoht.

⁽²⁾ EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42. ||

⁽³⁾ EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (7) *Direktiivi 2001/14/EÜ artikli 7 kohaselt, milles sätestatakse raudtee infrastruktuuri kasutamise maksustamispõhimõtted, on juba võimalik ka väliskulusid arvesse võtta. Selleks, et moduleerida juurdepääsutasusid laiemalt ja võtta väliskulusid raudteesektoris täielikult arvesse, on siiski vaja täita eeltingimus, et ka maanteetranspordisektor rakendab väliskulude eest tasusid.*
- (8) *Maanteetranspordisektoris kohaldatakse juba mitmeid makse ja tasusid, sealhulgas makse ja tasusid, millega hüvitatakse osaliselt sellised väliskulud nagu süsinikdioksiid, näiteks kütuse aktsiisimaksudega.*
- (9) Maanteetranspordisektoris on teemaksud kui vahemaal põhinevad maksud infrastruktuuri kasutamise eest õiglane ja tõhus majanduslik meede *säästva transpordipoliitika suunas liikumise eesmärgi saavutamiseks*, kuna sellised maksud on otseselt seotud infrastruktuuri kasutamisega ja neid võib diferentseerida sõltuvalt läbitavast vahemaast, sõidukite keskkonnanäitajatest ning sõidukite kasutuskohast ja -ajast, mistõttu saab kehtestada sellise maksumäära, mis kajastab sõidukite tegelikust teekasutusest tulenevaid saaste- ja ummikukuluseid. Lisaks ei moonutata teemaksudega konkurentsi siseturul, kuna neid makse peaksid kõik ettevõtjad päritolu- või asukohaliikmesriigist sõltumata maksma proportsionaalselt teevõrgu kasutamise intensiivsusega.
- (10) Mõjuhinnang näitab, et selliste teemaksude kohaldamine, mis arvutatakse saastekulude ja ülekoormatud teede puhul ummikukulude alusel, **võib edendada tõhusamat ja keskkonnasõbralikumat maanteetransporti või selle luua** ning *aidata* saavutada kliimamuutuse mõju vähendamist käsitleva **ELi** strateegia eesmärgi. Teemaksud aitaksid vähendada ummikuid ja kohalikku saastet, kuna nendega soodustatakse keskkonnasõbralikumate sõidukitehnoloogiate kasutamist, optimeeritakse logistikat ja vähendatakse tühi vedusid. See aitaks *olulisel määral* kaudselt kaasa kütusekulu vähendamisele ja kliimamuutuse vastu võitlemisele. Ülekoormatud teedel kasutatavad teemaksud, mille arvutamisel võetakse arvesse ummikukuludega seotud kuluelementi, *saavad tõhusad olla ainult siis, kui nad on osa tegevuskavast, mis hõlmab käesoleva* direktiivi reguleerimisalast välja *jäävate teiste liiklejatega seotud meetmeid, näiteks sarnaseid maksustamissüsteeme või võrdväärse mõjuga meetmeid, nagu liikluspiirangud ja rohkem kui ühe sõitjaga sõidukite sõiduread. Seni ei ole siiski veel piisavalt tõestatud, et sellised teemaksud oleksid transpordiliikide vahelises jaotuses olulisi muudatusi esile kutsunud.*
- (11) **█** Väliskulude maksustamise kaudu viiakse ellu saastaja-maksab-põhimõtet, aidates nii ühtlasi väliskulusid vähendada.
- (12) Mudeliga, mille komisjon kavandas **█** väliskulude arvutamiseks, on ette nähtud usaldusväärsed meetodid ja mitmed ühikuväärtused, mille saab teemaksude arvutamisel juba aluseks võtta.
- (13) **Keskpikas perspektiivis tuleks teha jõupingutusi, et lähendada väliskulude arvutamise meetodeid kõikides Euroopa maksustamissüsteemides, eesmärgiga anda Euroopa maantevedajatele selgeid hinnasignaale, mis toimiksid stiimulina nende käitumise optimeerimisel.**
- (14) *Jätkuvalt on ebaselge, millised on diferentseeritud kasutusmaksude jõustamiseks nõutavate süsteemidega seotud kulud ja eelised väikese liiklusega teedel. Kuni ebaselguse kõrvaldamiseni tundub ühenduse tasandil olevat kõige sobivam paindlik lähenemisviis. Sellise paindliku lähenemisviisiga jäetakse liikmesriikide otsustada, kas ja millistel teedel kehtestada väliskulumaks lähtuvalt teedevõrgu kohalikest ja riigisisestest eripäradest.*
- (15) Ajapõhiseid kasutusmaksu ja teemaksu ei tohiks liikmesriigi territooriumil samaaegselt kohaldada, et vältida maksustamiskavade killustamist, millel oleks negatiivne mõju transporditööstusele, v.a teatavatel konkreetsetel juhtudel, kui see on vajalik tunnelite, sildade või mägedes läbipääsude ehitamise rahastamiseks.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (16) Ajapõhiste kasutusmaksudega, mida kogutakse päeva-, nädala-, kuu- ja aastapõhise määra alusel, ei tohiks diskrimineerida juhukasutajaid, kuna suur hulk sellised kasutajaid on tõenäoliselt välismaised vedajad. Seepärast tuleks kehtestada üksikasjalikum päeva-, nädala-, kuu- ja aastapõhiste määrade omavaheline suhe. **Tõhususe ja õigluse huvides tuleks ajapõhiseid kasutusmaksu pidada üleminekuvahendiks infrastruktuuri kasutustasudele. Seetõttu tuleks kaaluda ajapõhiste kasutusmaksude süsteemide järkjärgulist kaotamist. Liikmesriikidele, kellel on välispiir kolmandate riikidega, tuleks lubada teha erandeid sellest sättest, et nad saaksid jätkata ajapõhiste kasutusmaksude kohaldamist piiriületuskohtades järjekorras seisvate raskete kaubaveokite suhtes.**
- (17) Tuleks vältida seda, et üleeuroopaliste võrkude ja rahvusvaheliseks liikluseks kasutada võidavate teevõrkude muude osade maksustamiskavad oleksid ebajärjekindlad. Seepärast tuleks kohaldada samu maksustamis põhimõtteid kogu linnadevaheliste teede võrgu suhtes.
- (18) Läbitud vahemaal põhinevatele teemaksudele peaks olema lubatud lisada väliskuluelement, mis põhineb liiklusest tulenevatel õhu- ja mürasaastekuludel. Samuti peaks olema võimalik sisse nõuda ülekoormatud teede ja tippkoormusega seonduvaid ummikukuluseid, mida kantakse tavaliselt kohalikul tasandil. Infrastruktuurikuludele tuleks lubada lisada teemaksudes sisalduv väliskuluelement, tingimusel et kulude arvutamisel järgitakse teatavaid tingimusi, et vältida liigset maksustamist.
- (19) Selleks et paremini kajastada liiklusest tulenevaid õhu- ja mürasaastekuluseid ning ummikukuluseid, peaks väliskulumaksu erinema sõltuvalt teeliigist, sõidukiliigist ja ajavahemikust, nt päevasest, nädalasest või aastaajast tingitud tippkoormuse ajast ja tippkoormusevälisest ajast ning ööajast.
- (20) Siseturu sujuvaks toimimiseks on vaja ühenduse raamistikku, millega tagatakse, et liiklusest tulenevate õhu- ja mürasaastekulude ning ummikukulude alusel kehtestatavad teemaksud on läbipaistvad, proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad. Selleks on seoses väliskuludega vaja ühiseid maksustamis põhimõtteid, arvutusmeetodeid ja ühikuväärtusi, mis põhinevad tunnustatud teaduslikel meetoditel, ning meetmeid, mille alusel teatatakse ja esitatakse komisjonile aruanded teemaksukavade kohta.
- (21) Asutus, kes kehtestab väliskulumaksu, ei tohiks olla huvitatud liiga kõrge maksumäära kehtestamisest ja ta peaks seetõttu olema sõltumatu organist, kes kogub teemaksu ja haldab teemaksust saadavat tulu. Kogumused on näidanud, et üleeuroopaliste võrkude prioriteetsete projektide rahastamiseks mägistes piirkondades kehtestatud teemaksu hinnalisand ei ole **praktiline lahendus, kui transpordikoridori määratlus ei vasta tegelikule liiklusvoole.** Sellise olukorra leevendamiseks **peaks transpordikoridor, mille jaoks hinnalisandit võib lubada, hõlmama eelkõige teelõike, mille puhul hinnalisandi kehtestamine tooks kaasa liikluse ümbersuundumise asjaomase prioriteetse projekti suunas.**
- (22) Selleks et seada esikohale üleeuroopalise huviga seonduvate prioriteetsete projektide ehitamine, peaksid liikmesriigid, kellel on võimalus kohaldada hinnalisandit, kasutama seda võimalust enne väliskulumaksu kohaldamist. Selleks et vältida *liiklejate* liigset maksustamist, ei tohiks väliskulumaksu kombineerida hinnalisandiga, v.a juhul, kui väliskulud on suuremad kui juba kehtestatud hinnalisand. Sel juhul on seega asjakohane, et hinnalisandi summa arvestatakse maha väliskulumaksust.
- (23) Diferentseeritud väliskulumaksu kohaldamise korral oleks infrastruktuurimaksu diferentseerimine ummikute vähendamiseks, infrastruktuuri kasutamise optimeerimiseks, *infrastruktuurikahjude minimeerimiseks* või liiklusohutuse *parandamiseks* liigne koorem teatavatele *liiklejate* kategooriatele ja seda tuleks seega vältida.
- (24) Hinnaalandusi ja -vähendusi ei tohiks lubada seoses väliskulumaksuga, kuna sellega kaasneks märkimisväärne oht, et teatavaid *liiklejate* kategooriaid diskrimineeritaks põhjendamatuult.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (25) Väliskulude maksustamine teemaksu abil aitab tõhusamalt mõjutada transpordiga seotud otsuseid, kui liiklejad on kõnealustest kuludest teadlikud. Sellised kulud tuleks eraldi välja tuua teemaksusüsteemi halduri esitataval **arusaadaval** väljavõttel, arvel või samaväärsel dokumendil. Lisaks võimaldatakse selliste dokumentidega vedajatel väliskulumaksu lihtsamalt saatjale või teistele klientidele üle kanda.
- (26) Elektrooniliste teemaksusüsteemide kasutamine on oluline, et vältida sujuva liiklusvoo segamist ja negatiivset mõju kohalikule keskkonnale, mida tekitavad järjekorrad teemaksu kogumise kabiinide juures. Seepärast on asjakohane tagada, et **infrastruktuuri- ja väliskulumaksu** kogutakse kõnealuse süsteemi abil kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/52/EÜ ühenduse elektroonilise maanteemaksu koostalitlusvõime kohta, ⁽¹⁾ millega on ette nähtud asjakohased ja proportsionaalsed meetmed selle tagamiseks, et elektrooniliste teemaksusüsteemide rakendamisel käsitletakse nõuetekohaselt tehniliste, õiguslike, kaubanduslike, andmekaitse ja privaatsusega seotud küsimusi. Lisaks tuleks sellised süsteemid kavandada ilma teeäärsete tõkkepuudeta ja viisil, mis võimaldaks seda väikeste kuludega laiendada paralleelteedele. Samas tuleks siiski ette näha ülemineku periood, et võimaldada teha vajalikke kohandusi.
- (27) *On oluline, et käesoleva direktiivi eesmärk saavutataks viisil, mis ei kahjusta siseturu nõuetekohast toimimist. Lisaks on oluline vältida olukorda, kus raskeveokite juhte koormatakse kabiinidesse paigaldatava üha suurema hulga mitteühilduva ja kalli elektroonikaga ja neil on oht selle kasutamisel vigu teha. Tehnoloogia vohamine on vastuvõetamatu. Seetõttu tuleks võimalikult kiiresti saavutada ühenduses teemaksusüsteemide koostalitlusvõime, nagu on sätestatud direktiivis 2004/52/EÜ. Tuleks teha jõupingutusi, et piirata seadmete arvu sõidukis ühele, mis võimaldab kohaldada eri liikmesriikides kehtivaid erinevaid määrasid.*
- (28) *Komisjon peaks võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada 2010. aasta lõpuks tõeliselt koostalitlusvõimelise süsteemi kiire kasutuselevõtt vastavalt direktiivile 2004/52/EÜ.*
- (29) Õigusliku selguse huvides tuleks täpsustada, kus on lubatud reguleerivad maksud, mis on spetsiaalselt kavandatud liiklusummikute vähendamiseks või keskkonnamõju leevendamiseks, sealhulgas halva õhukvaliteedi parandamiseks.
- (30) *Liikmesriikidel peaks olema võimalik kasutada üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) eelarvehendeid ja struktuurifonde, et parandada transpordi infrastruktuure eesmärgiga vähendada transpordi väliskulusid üldiselt ja rakendada käesoleva direktiivi sätestet tulenevate maksude kogumiseks elektroonilisi maksukogumisvahendeid.*
- (31) Kooskõlas käesoleva direktiivi transpordipoliitika eesmärkidega tuleks väliskulumaksust saadavat lisatulu kasutada **võimaluse korral eelkõige maanteetranspordi väliskulude vähendamiseks ja kaotamiseks. Seda võib kasutada ka** säästva liikuvuse üldiseks edendamiseks. Seepärast peaksid sellised projektid keskenduma tõhusa hinnakujunduse võimaldamisele, maanteetranspordist tuleneva saaste vähendamisele tekkekohas ja selle mõju leevendamisele, **maanteeõidukite** süsinikdioksiidi- ja energiatõhususe näitajate parandamisele ning transpordikasutajate jaoks **olemasoleva maantee infrastruktuuri parandamisele või** alternatiivse infrastruktuuri arendamisele. Sellised projektid hõlmavad näiteks keskkonnasõbralikele sõidukitele keskenduvat teadus- ja arendustegevust ning transporti käsitlevate selliste tegevuskavade rakendamist, mis on ette nähtud nõukogu 27. septembri 1996. aasta direktiiviga 96/62/EÜ välisõhu kvaliteedi hindamise ja juhtimise kohta ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiiviga 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega, ⁽³⁾ ning mis võivad sisaldada meetmeid liiklusest tuleneva müra- ja õhusaaste leevendamiseks suurte infrastruktuuride ümbruses ja linnastutes. Kõnealuse tulude eraldamine ei vabasta liikmesriike asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud kohustusest teavitada komisjoni teatavatest siseriiklikest meetmetest ega mõjuta asutamislepingu artiklite 87 ja 88 alusel algatatud menetluste tulemust.

⁽¹⁾ ELT L 166, 30.4.2004, lk 124. ||

⁽²⁾ EÜT L 296, 21.11.1996, lk 55. ||

⁽³⁾ EÜT L 189, 18.7.2002, lk 12.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (32) Selleks et edendada teemaksukordade koostalitusvõimet, tuleks **ergutada liikmesriikide vahelist** koostööd ühise teemaksusüsteemi kehtestamisel kooskõlas teatavate tingimustega. **Komisjon peaks toetama liikmesriike, kes soovivad teha koostööd, et kehtestada nende territooriumil kohaldatav ühine teemaksusüsteem.**
- (33) Komisjon peaks õigeaegselt saatma || Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjaliku hinnangu, milles käsitletakse nende liikmesriikide kogemusi, kes kohaldavad väliskulumaksu kooskõlas käesoleva direktiiviga. Samuti peaks kõnealune hinnang sisaldama kliimamuutuse mõju vähendamise strateegia edu analüüsi, sealhulgas edu analüüsi kliimamuutusega seotud ühise kütusemaksu elemendi määratlemisel nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivis 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ ja ka raskete kaubaveokite kasutatava kütuse puhul. **Tuleks ka anda igakülgne hinnang väliskulude arvestamisele kõikide muude transpordiliikide puhul, mis oleks aluseks edasistele selleteemalistele õigusloomega seotud ettepanekutele. See peaks tagama õiglase ja konkurentsivõimelise väliskulude arvestamise süsteemi juurutamise, milles välditakse siseturu moonutamist kõikide transpordiliikide puhul.**
- (34) Nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta || ⁽²⁾ artikli 55 lõikega 2 on ette nähtud, et tulusa projekti puhul tuleb vahetult kasutajate kaetud maksudest saadavat tulu võtta arvesse rahastamise puudujääkide kindlaksmääramisel. Kuna aga väliskulumaksust saadav tulu eraldatakse projektideks, mille eesmärk on vähendada maanteetranspordist tulenevat saastet tekkekohas ja leevendada selle mõju, parandada sõidukite süsinikdioksiidi- ja energiatõhususenäitajaid ning **parandada** transpordikasutajate jaoks **olemasolevaid maanteede infrastruktuure või arendada** alternatiivseid infrastruktuure, ei tohiks kõnealust maksu võtta arvesse rahastamise puudujääkide arvutamisel.
- (35) Kõnealuse direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.
- (36) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus kohandada 0, III, IIIa ja IV lisa vastavalt tehnika ja teaduse arengule ning **I, II ja IIIa lisa** vastavalt inflatsioonile. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta direktiivi 1999/62/EÜ vähemolulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (37) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt edendada väliskuludel põhinevat diferentseeritud maksustamist kui transpordi säästvamaks muutmise vahendit, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning arvestades transpordi olulist piiriülest mõõdet, on seda parem saavutada ühenduse tasandil, || võib ühendus || võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 1999/62/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) artikli 2 punktid b ja ba asendatakse järgmisega:

„b) „teemaks“– kindlaksmääratud summa, mida makstakse sõidukipõhiselt lähtudes teataval infrastruktuuril läbitud vahemaast ja ning mis koosneb infrastruktuurimaksust ja/või väliskulumaksust;

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51. ||

⁽²⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25. ||

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. ||

Kolmapäev, 11. märts 2009

- ba) „infrastruktuurimaks”– teemaksu kaudu sissenõutav maks, mille eesmärk on katta **ühe või, juhul kui tegemist on ühise infrastruktuuriprojektiga, mitme liikmesriigi** kulusid seoses infrastruktuuriga;
- bb) „väliskulumaks”– teemaksu kaudu sissenõutav maks, mille eesmärk on katta liikmesriikide kulusid seoses liiklusest tuleneva **õhu- ja mürasaastega**;
- bc) „liiklusest tulenevad õhusaastekulud”– sõiduki kasutamise ajal teatavate kahjulike õhku paisatavate heitgaaside põhjustatud kahjuga seotud kulud;
- bd) „liiklusest tulenevad müraakulud”– sõiduki tekitatud või sõiduki ja teekatte koostoimel tekkivast müra-st põhjustatud kahjuga seotud kulud;

I

- be) „kaalutud keskmine infrastruktuurimaks”– kindla ajavahemiku jooksul infrastruktuurimaksudest saadud kogutulu, mis on jagatud kõnealusel perioodil infrastruktuurimaksuga maksustamisele kuuluvatel teelõikudel läbitud sõidukilomeetrite arvuga;
- bf) „kaalutud keskmine väliskulumaks”– kindla ajavahemiku jooksul väliskulumaksudest saadud kogutulu, mis on jagatud kõnealusel perioodil väliskulumaksuga maksustamisele kuuluvatel teelõikudel läbitud sõidukilomeetrite arvuga.”

2) artiklid 7, 7a ja 7b asendatakse järgmisega:

Artikkel 7

„Artikkel 7

1. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada teemaksud ja/või kasutusmaksud **üleeuroopalises** teede-võrgus või **oma teedevõrgu osades, mida reeglina läbib olulise mahuga rahvusvaheline kaubaveo-liiklus**, käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 ning artiklites 7a–7j sätestatud tingimustel.
2. Liikmesriigid ei kehtesta oma territooriumil **korraga tee- ja** kasutusmaksu. Liikmesriigid, kes kehtestavad kasutusmaksu oma teedevõrgus, võivad siiski kehtestada teemaksu sildade, tunnelite ja mäekurude kasutamise eest.
3. Teemaksud ja kasutusmaksud ei tohi olla vedaja riikkondsuse, vedaja asukohaliikmesriigi või kolmandast riigist asukohariigi, sõiduki registrisse kandmise liikmesriigi või kolmanda riigi ega veo lähtekoha või sihtkoha tõttu otseselt ega kaudselt diskrimineerivad.
4. Liikmesriigid võivad ette näha vähendatud teemaksumäärad või kasutusmaksud või teha erandeid teemaksude või kasutusmaksude maksmise kohustusest nende sõidukite puhul, mis on nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määruse (EMÜ) nr 3821/85 (*autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta*) (*) alusel vabastatud kohustusest paigaldada sõidumeerik ja seda kasutada, ning käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 2 punktides a ja b hõlmatud juhtudel ja sätestatud tingimustel.
5. Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2011 kohaldada teemakse ja/või kasutusmaksu ainult selliste sõidukite suhtes, mille maksimaalne lubatud täismass on vähemalt 12 tonni. Alates 1. jaanuarist 2012 kohaldatakse teemakse ja/või kasutusmaksu kõikide artikli 2 punkti d kohaste sõidukite suhtes, v.a juhul, kui liikmesriik leiab, et kohaldamisala laiendamine väiksema kui **12-tonnise** maksimaalse lubatud täismassiga sõidukitele (**).

I

Kolmapäev, 11. märts 2009

Artikkel 7a

1. Kasutusmaksud on vastavuses infrastruktuuri kasutusaja kestusega ning need võib kehtestada päeva, nädala, kuu ja aasta kohta. ■ Igakuine maksumäär on **kuni 10 % aastasest maksumäärast**, nädalane maksumäär on **kuni 5 % aastasest maksumäärast ja päevane maksumäär on kuni 2 % aastasest maksumäärast**.

■

2. Kasutusmaksud, sealhulgas halduskulud, määrab kõigi sõidukikategooriate puhul asjaomane liikmesriik tasemel, mis ei ületa II lisas sätestatud maksimummäärasid.

Artikkel 7b

1. Infrastruktuurimaks põhineb ainult infrastruktuuri kulude katmise põhimõttel. Kaalutud keskmine infrastruktuurimaks peab olema seotud asjaomase infrastruktuurivõrgu ehitus-, kasutus-, hooldus- ja arenduskuludega **ning ohutusnõuete järgimise kuludega**. Kaalutud keskmine infrastruktuurimaks võib ka hõlmata turutingimustel põhinevat kapitalitulu või kasumimarginaali.

2. Väliskulumaksu puhul võetakse aluseks liiklusest tulenevaid õhu- ja mürakulusid või mõlemat kululiiki. Ülekoormatud teelõikude puhul võib väliskulumaks hõlmata ka ummikukuluseid ajavahemikel, mil kõnealused teelõigud on tavaliselt ummistunud.

3. Arvesse võetavad kulud peavad vastama teedevõrgule või teedevõrgu osale, kus teemakse nõutakse, ja sõidukitele, mille suhtes teemaksu kohaldatakse. Liikmesriigid võivad otsustada sisse nõuda üksnes teatava protsendi nendest kuludest.

Artikkel 7c

1. Väliskulumaks erineb vastavalt tee liigile ja EURO heitgaasiklassile (**IIIa lisa, tabel 1**), samuti ka vastavalt ajavahemikule juhtudel, kui maks hõlmab ummikukuluseid või liiklusest tulenevaid mürakulusid.

2. Väliskulumaksu suurus kehtestatakse sõidukiklassi, teeliigi ja ajavahemiku iga kombinatsiooni puhul kooskõlas lisas IIIa esitatud miinimumnõuetega, ühiste valemitega ja maksimaalsete maksustavate väliskuludega.

3. **Väliskulumaksu ei kohaldata sõidukitele, mis vastavad tulevastele EURO heitgaasinormidele enne vastavates eeskirjades sätestatud kohaldamise kuupäevi.**

4. Väliskulumaksu suuruse kehtestab **iga liikmesriik ise. Kui liikmesriik määrab nimetatud ülesande täitmiseks ametiasutuse, on** kõnealune asutus ■ õiguslikult ja rahaliselt sõltumatu **organist**, kelle ülesanne on hallata ja koguda kõnealust maksu või selle osa. ■

Artikkel 7d

1. Liikmesriigid kasutavad infrastruktuurimaksu arvutamisel meetodikat, mis tugineb III lisa kohastele arvutamise üldpõhimõtetele.

2. Kontsessiooni teemaksude puhul vastab maksimaalne infrastruktuurimaks summale, mis oleks saadud III lisa kohastele arvutamise üldpõhimõtetele tugineva meetodika kasutamisel saadud summaga, või on sellest väiksem. Vastavust hinnatakse kõnealuse kontsessioonilepingu laadile vastava, põhjendatud pika võrdlusperioodi alusel.

Kolmapäev, 11. märts 2009

3. Teemaksukorra suhtes, mis kehtis 10. juunil 2008 või mille puhul saadi enne 10. juunit 2008 riigihankemenetluse raames pakkumised või anti vastused vastavalt läbirääkimismenetlusele saadetud läbirääkimiskutsetele, ei kohaldata lõikes 1 ja 2 sätestatud kohustusi tingimusel, et kõnealune kord kehtib ja eeldusel, et seda ei muudeta oluliselt.

Artikkel 7e

1. Mägiste piirkondade **ning linnastute** infrastruktuuriga seotud erandjuhtudel ja pärast komisjoni teavitamist võib **teemaksu** hinnalisandi lisada sellistel teatavatel teelõikudel sissenõutavale infrastruktuurimaksule, kus on pidevalt || ummikud või mida kasutavad sõidukid põhjustavad märkimisväärset keskonnakahju, tingimusel et:

- a) hinnalisandist tekkinud lisatulu investeeritakse selliste || projektide rahastamisse ||, mis on **kavandatud säästva liikuvuse edendamiseks** ja mis aitavad otseselt kaasa kõnealuste ummikute või keskonnakahju vähendamisele ning mis asuvad samas transpordikoridoris teelõiguga, mille suhtes kehtestatakse hinnalisand;
- b) hinnalisand ei ületa 15 % kaalutud keskmisest infrastruktuurimaksust, mis arvutatakse vastavalt artikli 7b lõikele 1 ja artiklile 7d, välja arvatud juhul, kui tekkinud lisatulu investeeritakse **kavandatud säästva liikuvuse edendamiseks** projektide piiriülestele lõikudele, mis hõlmavad infrastruktuure mägistes piirkondades; sel juhul ei või hinnalisand olla suurem kui 25 %;
- c) hinnalisandi kohaldamisega ei kaasne kaubandusliku liikluse ebaõiglast kohtlemist võrreldes muude liiklejatega;
- d) andmed hinnalisandi täpse kohaldamiskoha kohta ja tõendid punktis a osutatud **projektide** rahastamise otsuse kohta esitatakse komisjonile enne hinnalisandi kohaldamist; ning
- e) ajavahemik, mille jooksul hinnalisandit kohaldatakse, määratletakse ja piiritletakse eelnevalt ning eeldatavate tulude poolest peab see olema kooskõlas hinnalisandist saadavast tulust kaasrahastatavate projektide rahastamiskavadega ja tulude-kulude analüüsiga.

Esimest lõiku kohaldatakse uute piiriüleste projektide suhtes sõltuvalt kõigi kõnealusesse projekti kaasatud liikmesriikide kokkuleppest.

2. Pärast komisjoni teavitamist võib hinnalisandit kohaldada ka sellise teelõigu suhtes, mille puhul on tegemist lõikes 1 osutatud hinnalisandiga hõlmatud teelõigule alternatiivse teega, kui:

— hinnalisandi kohaldamise tõttu teel suundub märkimisväärne osa liiklusest kõnealusele alternatiivsele teele; ning

— lõike 1 lõigu 1 punktides a–e esitatud tingimused on täidetud.

3. Hinnalisandit võib kohaldada sellise infrastruktuurimaksu suhtes, mis on diferentseeritud kooskõlas artikliga 7f.

4. Kui komisjon saab nõutava teabe liikmesriigilt, kes kavatseb kohaldada hinnalisandit, teeb komisjon sellise teabe kättesaadavaks artiklis 9c osutatud komiteele. Kui komisjon leiab, et kavandatav hinnalisand ei vasta lõikes 1 sätestatud tingimustele või et kavandataval hinnalisandil on märkimisväärne negatiivne mõju ääremaiste piirkondade majanduslikule arengule, võib komisjon vastavalt artikli 9c lõikes 2 osutatud konsulteerimismenetlusele taotluse tagasi lükata või nõuda asjaomase liikmesriigi esitatud maksustamiskava muutmist.

Kolmapäev, 11. märts 2009

5. Teelõikudel, mis vastavad lõike 1 kohastele hinnalisandi kohaldamise kriteeriumidele, ei või liikmesriigid nõuda väliskulumaksu, kui hinnalisandit ei kohaldata.

I

Artikkel 7f

1. Teemaksumäärasid, mis koosnevad üksnes infrastruktuurimaksust, diferentseeritakse vastavalt EURO heitgaasiklassidele (**IIIa lisa, tabel 1**) nii, et ükski teemaks ei ole üle 100 % suurem kõige rangematele heitenormidele vastavate samaväärsetelt sõidukitelt nõutavast teemaksust.

2. Kui sõidukijuht ei ole kontrollimisel võimeline esitama sõiduki EURO heitgaasiklassi tõendamiseks vajalikke dokumente, võivad liikmesriigid kohaldada kõrgeimat maksumäära, **eeldusel et on võimalus hiljem paranduse korras üleliigselt sissenõutud summa tagastada.**

3. Teemakse, mis koosnevad üksnes infrastruktuurimaksust, võib diferentseerida ka selleks, et vähendada ummikuid, minimeerida infrastruktuurikahjusid, optimeerida asjaomase infrastruktuuri kasutamist ja parandada liiklusohutust, tingimusel et:

- a) diferentseerimine on läbipaistev, avalikustatud ja kõigile kasutajatele võrdsetel tingimustel kättesaadav; ning
- b) diferentseeritakse sõltuvalt päevaajast, nädalapäevast või aastaajast;
- c) ükski teemaks ei ole rohkem kui **500 %** suurem odavaima päevaaja, nädalapäeva või aastaaja ajal nõutavast teemaksust.

4. Lõigetes 1 ja 3 osutatud diferentseerimise eesmärk ei ole saada teemaksust täiendavat maksutulu. Tulude ootamatu suurenemine tasakaalustatakse diferentseerimisstruktuuri muutmisega kahe aasta jooksul alates selle aruandeaasta lõpust, mille jooksul lisatulu tekkis.

5. Kui teemaks sisaldab väliskulumaksu, ei kohaldata lõikeid 1 ega 3 infrastruktuurimaksu sisaldava teemaksuosa suhtes.

Artikkel 7g

1. Vähemalt kuus kuud enne infrastruktuurimaksu uue sissenõudmiskorra rakendamist saavad liikmesriigid komisjonile:

a) teemaksukorra puhul, mis ei hõlma kontsessiooni teemakse:

- ühikuväärtused ja muud näitajad, mida kasutatakse erinevate infrastruktuuri kululementide arvutamisel, ja
- selge teabe teemaksukorraga hõlmatavate sõidukite kohta ning selle teedevõrgu või teedevõrgu osa geograafilise ulatuse, mida kasutatakse kuluarvutuses, samuti protsendi kuludest, mida kavatsetakse katta;

b) kontsessiooni teemakse hõlmava teemaksukorra puhul:

- kontsessioonilepingud või selliste lepingute olulised muudatused,

Kolmapäev, 11. märts 2009

- aluspõhimõtted, millele kontsessioonile andja kontsessioonilepingu teatise on tuginenud, nagu on osutatud direktiivi 2004/18/EÜ VII B lisas; kõnealused aluspõhimõtted sisaldavad prognoositavaid kulusid, nagu need on määratletud artikli 7b lõikes 1 ja mis nähakse ette kontsessioonilepingu alusel, samuti prognoositavat liikluskoormust sõidukitüüpide kaupa, kavandatava teemaksu tase-meid ja kontsessioonilepinguga hõlmatud teedevõrgu geograafilist ulatust.
2. Kuue kuu jooksul pärast kogu vajaliku teabe saamist *vastavalt lõikele 1* esitab komisjon arvamuse artiklis 7d sätestatud kohustuste täitmise kohta. Komisjoni arvamused tehakse kättesaadavaks artiklis 9c osutatud komiteele **ja Euroopa Parlamendile**.
3. Vähemalt kuus kuud enne väliskulumaksu uue sissenõudmiskorra rakendamist saadavad liikmesriigid komisjonile järgmised andmed:
- a) täpne teave selle kohta, millistel teelõikudel kavatakse nõuda väliskulumaksu, ning esitavad sõidukiklassid, teeliigid ja täpsed ajavahemikud, vastavalt millele väliskulumakse diferentseeritakse;
- b) kavandatud kaalutud keskmine väliskulumaks ja kavandatud kogutulu;
- c) maksusumma kehtestamiseks artikli 7 c lõike 4 kohaselt määratud asutuse ja selle esindaja nimi; ||
- d) IIIa lisas esitatud arvutusmeetodi kohaldamise tõendamiseks vajalikud näitajad, andmed ja teave;
- e) **kavandatav väliskulumaksu sihtotstarbeline kasutamine; ning**
- f) **konkreetne kava, kuidas väliskulumaksudest saadavat lisatulu kavatakse kasutada tekkinud negatiivse mõju vähendamiseks.**
4. Komisjon võib kuue kuu jooksul pärast lõike 3 kohase teabe saamist otsustada paluda asjaomaseid liikmesriike kohandada kavandatavat väliskulumaksu, kui ta leiab, et artiklites 7b, 7c ja 7i ja artikli 9 lõikes 2 sätestatud kohustusi ei täideta. Komisjoni otsus tehakse kättesaadavaks artiklis 9c osutatud komiteele **ja Euroopa Parlamendile**.

Artikkel 7h

1. Liikmesriigid ei tee ühelegi kasutajale allahindlust seoses teemaksus sisalduva väliskulumaksuga ega vähenda kõnealust maksu.
2. Liikmesriigid võivad teha infrastruktuurimaksu allahindluse või kõnealust maksu vähendada järgmistel tingimustel:
- a) sellest tulenev maksustamisstruktuur on proportsionaalne, avalikustatud, kõigile kasutajatele võrdselt kättesaadav ega tekita teistele kasutajatele lisakulusid kõrgemate teemaksude näol; ning
- b) tänu sellisele allahindlusele või maksuvähendusele hoitakse kokku halduskulusid ning allahindlus või maksuvähendus ei ületa 13 % infrastruktuurimaksust, mida tasuvad samaväärsed allahindluse ja maksuvähenduse tingimustele mittevastavad sõidukid.

Kolmapäev, 11. märts 2009

3. Vastavalt artikli 7f lõike 3 punktis b ja artikli 7f lõikes 4 sätestatud tingimustele võib teemaksu-määrasid erandjuhtudel kõrget üleeuroopalist huvi pakkuvate **kaubaveoalaste** eriprojektide korral muuta muul viisil, et tagada selliste projektide äriine tasuvus, kui need konkureerivad otseselt muude transpor-diliikidega. Sellest tulenev maksustamisstruktuur on lineaarne, proportsionaalne, avalikustatud ja kõigile kasutajatele võrdselt kättesaadav ega tekita muudele kasutajatele lisakulusid kõrgemate teemaksude näol. Enne kõnealuse maksustamisstruktuuri rakendamist kontrollib komisjon selle vastavust *kõnealustele* tingi-mustele.

Artikkel 7i

1. Tee- ja kasutusmaks kohaldatakse ja kogutakse ning nende tasumist kontrollitakse nii, et see võimalikult vähe takistab sujuvat liiklusvoogu ja et oleks võimalik vältida kohustuslikku kontrolli ühen-duse sisepiiridel. Selleks teevad liikmesriigid koostööd, et näha ette meetodid, mille abil vedajad saavad kõiki tavapäraseid makseviise kasutades tasuta kasutusmaksu ööpäev läbi vähemalt põhilistes müügi-punktides nii neid makse kohaldavates liikmesriikides kui ka neist väljaspool. Liikmesriigid näevad tee- ja kasutusmaksude tasumiskohtades ette piisavad tingimused, et säilitada tavapärase liiklusohutusnõuete täitmine.

2. Teemaksude ja kasutusmaksude kogumise kord ei aseta teedevõrku ebaregulaarselt kasutavaid liiklejaid rahaliselt ega muul viisil põhjendamatult ebasoodsasse olukorda **võrreldes nendega, kes kasu-tavad alternatiivseid makseviise**. Eelkõige juhul, kui liikmesriik kogub teemaksu või kasutusmaksu ainult sellise süsteemi alusel, mis nõuab sõidukile paigaldatava seadme kasutamist, peab liikmesriik tagama, et kõikidel kasutajatel on võimalik hankida *Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/52/EÜ (***)* nõue-tele vastavaid asjakohaseid sõidukile paigaldatavaid seadmeid mõistliku haldus- ja majanduskorra alusel.

3. Kui liikmesriik maksustab sõiduki **teemaksuga**, märgitakse **teemaksu kogusumma, infrastruktuu-rimaksu summa ja väliskulumaksu** summa vedajale antavasse dokumenti, **võimaluse korral elektroonilisel teel**.

4. Väliskulumaksuga maksustatakse ja seda kogutakse direktiivi 2004/52/EÜ artikli 2 lõike 1 nõuetele vastava ¶ elektroonilise süsteemi abil. **Liikmesriigid teevad ka koostööd tagamaks, et nad kasutavad koostalitlusvõimelisi elektroonilisi süsteeme, mida saab kasutada üksteise territooriumil tingimused, et maksumäärasid saab vajaduse korral kohandada.**

5. **Kui Galileo satelliitpositsioonimissüsteemil põhinevad teemaksu kogumisteenused on muudetud tehniliselt teostatavaks, kohaldatakse väliskulumakse ja kogutakse neid koostalitlusvõimelise Euroopa elektroonilise teemaksu kogumissüsteemi abil vastavalt direktiivile 2004/52/EÜ.**

Artikkel 7j

Käesolev direktiiv ei mõjuta teemaksude ja/või infrastruktuuri kasutusmaksu süsteemi kasutusele võtvate liikmesriikide vabadust maksta ¶ kõnealuste maksude puhul *asjakohast hüvitist*, ilma et see piiraks asuta-mislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist, **isegi kui seejärel kogutavad summad on alla I lisa sätes-tatud miinimummäärade**.

(*) EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8.

(**) **Täiendada õigusloomemenetluse edasises staadiumis.**

(***) ELT L 166, 30.4.2004, lk 124.”

3) peatükki III lisatakse järgmine artikkel ¶:

„Artikkel 8b

1. Kaks või rohkem liikmesriiki võivad teha koostööd kogu nende territooriumil kohaldatava ühise teemaksusüsteemi kehtestamiseks. Sel juhul peavad need liikmesriigid tagama, et komisjon oleks tihedalt kaasatud sellisesse koostöösse ning süsteemi edasisesse rakendamisse ja selle võimalikesse muudatustesse.

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. Ühise teemaksusüsteemi suhtes kohaldatakse artiklites 7 kuni 7j sätestatud tingimusi ja see on avatud teistele liikmesriikidele.”

4) artikli 9 lõiked 1a ja 2 asendatakse järgmisega:

„1a. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel mittediskrimineerivalt kohaldada spetsiaalselt kehtestatud reguleerivaid makse, et vähendada **linnapiirkonna teedel, sealhulgas teedel, mis kuuluvad linnapiirkonda läbivasse üleeuroopalisse võrku**, liiklusummikuid või võidelda keskkonnamõjudega, sealhulgas halva õhukvaliteediga ■.

2. Väliskulumaksuga maksustav liikmesriik tagab, et maksust saadav tulu eraldatakse **eelkõige maanteetranspordi väliskulude vähendamiseks ja võimaluse korral kaotamiseks. Tulu võib kasutada ka** meetmeteks, mille eesmärk on hõlbustada tõhusat hinnakujunduspoliitikat, vähendada maanteetranspordi põhjustatud saastet kohapeal, leevendada saaste mõju, parandada **maanteesõidukite** süsinikdioksiidi- ja energiatõhusust ning **parandada olemasolevat maanteede infrastruktuuri või** arendada alternatiivset infrastruktuuri transpordikasutajate jaoks.

Infrastruktuurimaksuga maksustav liikmesriik määrab kindlaks kõnealusest maksust saadava tulu kasutamise. Transpordivõrgu kui terviku arendamise võimaldamiseks **kasutatakse** maksudest saadud tulu **peamiselt maanteetranspordi sektori** hüvanguks ja **maanteetranspordi süsteemi** optimeerimiseks.

Alates 2011. aastast kasutatakse igas liikmesriigis vähemalt 15 % väliskulumaksu ja infrastruktuurimaksu tulust üleeuroopalise transpordivõrgu projektide rahaliseks toetamiseks, et suurendada transpordi jätkusuutlikkust. Seda protsenti suurendatakse aja jooksul.”

5) artiklid 9b ja 9c asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9b

Komisjon hõlbustab käesoleva direktiivi ja eelkõige lisade rakendamisega seotud liikmesriikidevahelist dialoogi ja oskusteabe vahetust. Komisjon kohandab teaduse ja tehnika arengut silmas pidades 0, III, IIIa ja IV lisa ning inflatsiooni silmas pidades **I, II ja IIIa lisa**. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 9c lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 9c

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse nõukogu otsuse 1999/468/EÜ (*) artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

(*) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.”

6) artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

1. Väliskulumaksuga ja/või infrastruktuurimaksuga maksustavad liikmesriigid koostavad hiljemalt 31. detsembriks 2012 ja seejärel iga nelja aasta tagant aruande oma territooriumil sissenõutud teemaksude kohta ja edastavad selle komisjonile. Aruanne sisaldab teavet järgmise kohta:

Kolmapäev, 11. märts 2009

- a) kaalutud keskmine väliskulumaks ja sõidukiklassi, teeliigi ja ajavahemiku iga kombinatsiooni puhul sissenõutud konkreetsed summad;
- b) väliskulumaksu kaudu saadud kogutulu ja teave selle tulu kasutamise kohta; ||
- c) **väliskulumaksu või infrastruktuurimaksu mõju muudele transpordiliikidele üleminekule, maantee-transporti optimeerimisele ja keskkonnale ning väliskulumaksu mõju väliskuludele, mida liikmesriik püüab maksu abil katta; ja**
- d) kaalutud keskmine infrastruktuurimaks ja selle kaudu saadud kogutulu.

2. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2010 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande üleeuroopalise teedevõrgu ohutute ja turvatud parklate kättesaadavuse kohta.

Pärast konsulteerimist asjaomaste sotsiaalpartneritega lisatakse nimetatud aruandele ettepanekud järgmiste teemade kohta:

- a) **infrastruktuurimaksude eraldamine piisava arvu ohutute ja turvatud parklate jaoks üleeuroopalise teedevõrgu ääres, mille eest peavad hoolt kandma üleeuroopalise teedevõrgu eest vastutavad infrastruktuuri käitajad või ametiasutused;**
- b) **suunised Euroopa Investeeringuspangale, Ühtekuuluvusfondile ja struktuurifondidele, et üleeuroopalise teedevõrgu projektide kavandamisel ja kaasrahastamisel ohutuid ja turvatud parklaid asjakohaselt arvesse võtta.**

3. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise ja mõju kohta, eelkõige seoses nende sätete tõhususega, mis käsitlevad ummikute, liiklusest tuleneva saaste ning üle 3,5 ja alla 12 tonniste sõidukite kaasamisega seotud kulude katmist. Samuti hinnatakse aruandes järgmist:

- a) kas teemaksu arvutamisse on asjakohane lisada muud väliskulud, eelkõige süsinikdioksiidiheite kulud juhul, kui seoses kliimamuutusega kehtestatud ühine kütusemaks ei ole andnud rahuldavaid tulemusi, samuti õnnetustega seotud kulud ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemisega seotud kulud;
- b) kas käesoleva direktiivi kohaldamisala on asjakohane laiendada teistele sõidukikategooriatele;
- c) võimalus võtta vastu sõidukite muudetud klassifikatsioon, et diferentseerida teemakse ja võtta arvesse sõidukite keskmist keskkonnamõju, ummikuid ja infrastruktuuri, sõidukite süsinikdioksiidi- ja energiatõhusust ning teemaksude sissenõudmise ja rakendamise praktilist ja majanduslikku teostatavust; ||
- d) kas vahemaal põhinevate miinimummaksude kehtestamine põhilistel linnadevahelistel teedel on tehniliselt ja majanduslikult teostatav. Aruandes määratakse kindlaks maksustatavate teelõikude võimalikud liigid, kõnealuste maksude võimalikud kulutõhusad sissenõudmise ja rakendamise meetodid ning miinimummäärade kehtestamise ühine lihtsustatud meetod;
- e) **ajapõhiste kasutusmaksusüsteemide järkjärgulise kaotamise ja vahemaal põhinevate süsteemide juurutamise tehniline ja majanduslik teostatavus ning vajadus säilitada erand liikmesriikidele, kellel on välispiir kolmandate riikidega, et nad saaksid jätkata piiriületuskohtades järjekorras seisvate raskete kaubaveokite suhtes ajapõhiste kasutusmaksusüsteemide kohaldamist; ning**

Kolmapäev, 11. märts 2009

f) vajadus ettepaneku järele kehtestada süsteem, millega tagataks kõigi teiste transpordiliikide järjepidev ja üheaegne väliskulude arvessevõtmine.

Aruandele lisatakse hinnang edasimineku kohta seoses väliskulude arvessevõtmisega kõigi transpordiliikide lõikes ning ettepanek Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi edasise läbi vaatamise kohta.

7) III lisa muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Selles lisas sätestatakse kaalutud keskmise *infrastruktuurimaksu* arvutamise põhimõtted kooskõlas artikli 7b lõikega 1. Kohustus seostada teemaksud kuludega ei piira liikmesriikide vabadust otsustada kooskõlas artikli 7b lõikega 3 kogu kulu teemaksu kaudu mitte sisse nõuda või vabadust kehtestada kooskõlas artikli 7 punktiga f keskmisest erineva määraga spetsialiseeritud teemakse (*).

(*) Need sätted annavad koos võimalusega nõuda kulusid sisse ajas hajutatult (vaata punkti 2.1 kolmandat taanet), märkimisväärse hindamisruumi teemaksude kehtestamiseks tasemetel, mis on kasutajatele vastuvõetavad ning kohandatud liikmesriigi transpordipoliitika eesmärkidele.”

b) punkti 1 teises taandes asendatakse sõnad „artikli 7a lõike 1” sõnadega „artikli 7b lõike 3”;

8) käesoleva direktiivi lisana esitatud tekst lisatakse III lisa järel uue lisana IIIa.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. detsembril 2010. Nad saadavad neid sätteid sisaldava teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamatult komisjonile.

Kui liikmesriigid nimetatud meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid saadavad komisjonile käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas nende vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

||,

Euroopa Parlamendi nimel
President

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 11. märts 2009

LISA

„IIIa LISA

VÄLISKULUMAKSUGA MAKSUSTAMISE MIINIMUMNÕUDED JA MAKSIMAALSED MAKSUSTATAVAD VÄLISKULUELEMENDID

Käesolevas lisas sätestatakse väliskulumaksuga maksustamise miinimumnõuded ja maksusumma arvutamisel arvesse võetavad maksimaalsed lubatud kuluelemendid.

1. Asjaomased võrguosad

Liikmesriigid määravad täpselt kindlaks võrguosa või -osad, mille suhtes kohaldatakse väliskulumaksu.

▮ Liikmesriik **võib objektiivsete kriteeriumide alusel otsustada** väliskulumaksuga maksustada ainult ühe või mõne osa võrgust ▮.

2. Maksuga hõlmatavad sõidukid, teed ja ajavahemik

Liikmesriik teatab komisjonile sõidukite klassifikatsiooni, vastavalt millele teemaks diferentseeritakse. Samuti teatab ta komisjonile nende teede asukoha, mille suhtes kohaldatakse kõrgemat väliskulumaksu (edaspidi „linnalähised teed”), ja selliste teede asukoha, mille suhtes kohaldatakse madalamat väliskulumaksu (edaspidi „muud linnadevahelised teed”).

Vajaduse korral teatab ta komisjonile ka täpsed ööajale ning erinevatele päevastele, nädalastele või hooajalistele perioodidele vastavad ajavahemikud, mille jooksul võib kehtestada kõrgema väliskulumaksu, et võtta arvesse suuremaid ummikuid või suuremat mürataset.

Teede klassifikatsiooni ja ajavahemike määramisel võetakse aluseks objektiivsed kriteeriumid, mis on seotud ummikute ja saaste tekkega teedel ja nende ümbruses, näiteks rahvastikutihedus, direktiivi 96/62/EÜ kohaselt mõõdetud kõrgeima saastetasemega päevade arv, keskmine liiklustihedus päevas ja tunnis ning teeninduse tase (protsent päevast või aastast, mil tee läbilaskevõime on saavutamas ülemmäära või selle ületanud, keskmised viivitused ja/või järjekordade pikkus). Kõnealused kriteeriumid lisatakse teatisesse.

3. Maksusumma

Sõltumatu asutus määrab iga **sõiduki EURO heitgaasiklassi**, teeliigi ja ajavahemiku kohta ühe konkreetse summa. Sellest tulenevalt on maksustamisstruktuur läbipaistev, avalikustatud ja kõigile kasutajatele võrdsetel tingimustel kättesaadav.

Maksu kehtestamisel juhindub sõltumatu asutus töhusa hinnakujunduspoliitika põhimõttest, mille kohaselt hind on ligilähedane maksustatava sõiduki kasutamise seotud sotsiaalsetele piirkuludele. Maks kehtestatakse võimalikult ligilähedasena väliskuludele, mida on võimalik jaotada asjaomaste *liiklejate* kategooria kohta.

Maksu kehtestamisel võetakse arvesse liikluse ümbersuundumise ohtu ja selle negatiivset mõju liiklusohutusele, keskkonnale ja ummikute tekkele ning kõnealuste ohtude leevendamise võimalusi.

Sõltumatu asutus kontrollib maksustamiskava tõhusust maanteetranspordist tuleneva keskkonnakahju ja ummikute vähendamisel maksu kohaldamispiirkonnas. Ta kohandab korrapäraselt maksustamisstruktuuri ja teatava **sõiduki EURO heitgaasiklassi**, teeliigi ja ajavahemiku kohta kehtestatud konkreetset maksusummat vastavalt transpordivajaduste muutustele.

4. Väliskuluelemendid

4.1. Liiklusest tulenevad õhusaastekulud

Kui liikmesriik otsustab lisada väliskulumaksu kõik liiklusest tulenevad õhusaastekulud või osa nendest, arvutab sõltumatu asutus liiklusest tulenevad sissenõutavad õhusaastekulud järgmise valemi abil või tabelis 1 esitatud ühikuväärtuste alusel, kui kõnealused väärtused on väiksemad:

$$PCV_{ij} = \sum_k EF_{ik} \times PC_{jk}, \text{ kus:}$$

Kolmapäev, 11. märts 2009

PCV_{ij} on õhusaastekulud sõidukiklassi i puhul teeliigil j (eurot sõidukilomeetri kohta)

EF_{ik} on saasteaine k ja sõidukiklassi i heitetegur (grammi kilomeetri kohta)

PC_{jk} on saasteainega k seotud rahaline kulu teeliigi j puhul (eurot grammi kohta)

Arvesse võetakse ainult tahkete osakeste ja osooni eellaste, nt lämmastikoksiidi ja lenduvate orgaaniliste ühendite heiteid. Heitetegurid on samad, mida liikmesriik kasutas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiiviga 2001/81/EÜ (teatavate õhusaasteainete siseriiklike ülemäärade kohta) ⁽¹⁾ ette nähtud siseriiklike heiteandmekogude koostamisel (milleks kasutatakse EMEP/CORINAIRi heiteandmekogude juhiseid) ⁽²⁾. Saasteainetega seotud rahaline kulu võetakse transpordisektori väliskulude hindamise käsiraamatu || tabelist 13.

Tabel 1: **Maksimaalsed maksustatavad** sõidukitega seotud õhusaastekulud **klasside lõikes**

Eurosentil sõidukilomeetri kohta	Kõrgema väliskulumaaksumustatavad teed / linnalähised teed ja kiirteed	Madalama väliskulumaaksumustatavad teed / linnadevahelised teed ja kiirteed
EURO 0	16	12
EURO I	11	8
EURO II	9	7
EURO III	7	6
EURO IV	4	3
EURO V ■	3	2
EURO VI	2	1
Vähem saastav kui EURO VI, näiteks hübriid- ja elektrilised rasked kaubaveokid või maagaasil /vesinikusegudel või vesinikoitel töötavad sõidukid	0	0

Väärtused eurosentes, 2000

Tabelis 1 esitatud väärtuste puhul on tegemist transpordisektori väliskulude hindamise käsiraamatu || tabelis 15 nelja erinevasse kaaluklassi kuuluvate sõidukite kohta esitatud keskmiste väärtustega. Liikmesriigid võivad kohaldada korrigeerimistegurit tabelis 1 esitatud väärtuste suhtes, et võtta arvesse sõidukiparki tegelikult kuuluvate sõidukite jaotust suuruse järgi. Tabelis 1 esitatud väärtusi võib korrutada maksimaalselt kahega mägistes piirkondades, kui see on õigustatud teekalde, kõrguse ja/või temperatuuri inversiooni tõttu.

Sõltumatu asutus võib vastu võtta alternatiivmeetodid, mille puhul kasutatakse õhusaasteainete mõõtmise andmeid ja õhusaasteainetega seotud rahalise kulu kohalikku väärtust, tingimusel et tulemused ei ületa tulemusi, mis oleks saadud eespool toodud valemit või iga sõidukiklassi kohta eespool esitatud ühikuväärtusi kasutades.

Kõik näitajad, andmed ja muu teave, mida on vaja maksustatavate õhusaastekulude arvutamiseks, avalikustatakse.

4.2. Liiklusest tulenevad mürakulud

Kui liikmesriik otsustab lisada väliskulumaksu kõik liiklusest tulenevad mürakulud või osa nendest, arvutab sõltumatu asutus liiklusest tulenevad sissenõutavad mürakulud järgmise valemi abil või tabelis 2 esitatud ühikuväärtuste alusel, kui kõnealused väärtused on väiksemad:

$$NCV_{ij} \text{ (päev)} = \sum_k NC_{jk} \times POP_k / ADT$$

⁽¹⁾ EÜT L 309, 27.11.2001, lk 22.

⁽²⁾ Euroopa Keskkonnaagentuuri meetodika ||.

Kolmapäev, 11. märts 2009

NCV_{ij} (öö) = $n \times NCV_{ij}$ (päev), kus

NCV_{ij} on mürakulud sõidukiklassi i puhul teeliigil j (eurot sõidukilomeetri kohta)

NC_{jk} on mürakulud inimese kohta, kes puutub teeliigil j kokku müratasemega k (eurot inimese kohta)

POP_k on iga päev müratasemega k kokku puutuvate elanike arv kilomeetri kohta (inimest kilomeetri kohta)

ADT on keskmine liiklustihedus päevas (sõidukite arv)

n on ööaja korrigeerimisfaktor

Müratasemega k kokku puutuvate elanike arv saadakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/49/EÜ (*mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega*)⁽¹⁾ artikli 7 kohastest strateegilistest mürakaartidest.

Müratasemega k kokkupuutumise kulu inimese kohta võetakse transpordisektori väliskulude hindamise käsiraamatu || tabelist 20.

Keskmise igapäevase liiklustiheduse puhul võib raskete kaubaveokite ja sõiduautode vaheline kaalutegur olla maksimaalselt 4.

Tabel 2: Sõidukitega seotud maksustatavad mürakulud

Eurosentil sõidukilomeetri kohta	Päeval	Öösel
Linnalähised teed	1,1	2
Muud linnadevahelised teed	0,13	0,23

Väärtused eurosentides, 2000

Allikas: transpordisektori väliskulude hindamise käsiraamat, tabel 22 ||.

Tabelis 2 esitatud väärtusi võib korrutada maksimaalselt 5ga mägistes piirkondades, kui see on õigustatud teekalde, temperatuuri inversiooni ja/või orgudes esineva nn amfiteatri efekti tõttu.

Kõik näitajad, andmed ja muu teave, mida on vaja maksustatavate mürakulude arvutamiseks, avalikustatakse.

⁽¹⁾ EÜT L 189, 18.7.2002, lk 12."

Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine) ***I

P6_TA(2009)0114

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))

(2010/C 87 E/62)

(Kasotsustamismenetlus – uuesti sõnastamine)

Ettepanekut muudeti 11. märtsil 2009. aastal järgmiselt ⁽¹⁾:

⁽¹⁾ Seejärel saadeti asi vastavalt kodukorra artikli 53 lõikele 2 vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks (A6-0077/2009).

Kolmapäev, 11. märts 2009

P6_TC1-COD(2008)0069**Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 255 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 30. mai 2001. aasta määrusesse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) ⁽²⁾ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks nimetatud määrus uuesti sõnastada.
- (2) Euroopa Liidu lepingu artikli 1 teises lõigus on talletatud avalikkuse põhimõtte tõdemusega, et leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomises, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.
- (3) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste austamise põhimõtet, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.
- (4) **Läbipaistvus peaks tugevdama ka hea halduse põhimõtteid ELi institutsioonides, nagu nähakse ette Euroopa Liidu põhiõiguste harta ⁽³⁾ (edaspidi „põhiõiguste harta“) artiklis 41. Et avalikkuse põhimõtet ellu rakendada, tuleb sätestada asjaomane sisekord ja teha kättesaadavaks vajalikud rahalised ning inimressursid. [ME 1]**

■ [ME 2]

■ [ME 3]

- (5) **Komisjoni korraldatud konsultatsioonidel ilmnes kodanikuühiskonna tugev toetus Euroopa Parlamendi üleskutsele juurutada vastavalt põhiõiguste harta artiklile 41 (õigus heale haldusele) Euroopa Liidu institutsioonilise raamistiku suhtes kohaldatav tõelise teabevabaduse vahend. [ME 92]**
- (6) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele ning sätestada sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja **üldiste või erahuvidega põhjendatud** piirangud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2, **võttes arvesse kogemusi, mida on andnud määruse (EÜ) nr 1049/2001 esialgne rakendamine ja Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2006. aasta resolutsioon komisjonile esitatud soovitude kohta ⁽⁴⁾, mis käsitlevad juurdepääsu institutsiooni tekstidele vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 192. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega. [ME 4]**

⁽¹⁾ ...⁽²⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.⁽³⁾ ELT C 303, 14.12.2007, lk 1.⁽⁴⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 151.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (7) **Kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikega 2 käsitletakse käesolevas määruses dokumentidele juurdepääsu õiguse üldpõhimõtteid ning avalikest ja erahuvidest lähtuvaid piiranguid, mida kõik muud ELi õigusnormid peaksid järgima. [ME 16]**
- (8) Vastavalt ELi lepingu artikli 28 lõikele 1 ja artikli 41 lõikele 1 kehtib juurdepääsuõigus ka dokumentide suhtes, mis käsitlevad ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning politseikoostööd ja õigusalasest koostööd kriminaalasjades. ■ [ME 5]
- (9) Kuna dokumentidele juurdepääsu küsimust ei ole Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus käsitletud, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastavalt Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonile nr 41 kõnealuse lepinguga hõlmatud tegevust käsitlevate dokumentide puhul juhinduma käesolevast määrusest.
- (10) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 6. septembril 2006. aastal vastu määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes ⁽¹⁾. Käesolev määrus peaks keskkonnateavet sisaldavatele dokumentidele juurdepääsu osas olema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1367/2006.
- (11) **Nõukogu ja komisjon toimivad seadusandjana, isegi siis, kui nad delegeeritud volituste alusel võtavad Euroopa Parlamenti kaasates ning aluslepingute asjaomastele sätetele tuginedes vastu määruste, direktiivide, raamotsuste või otsuste kujul üldkohaldatavaid õigusakte, mis on liikmesriikides või liikmesriikide jaoks õiguslikult siduvad. [ME 6]**
- (12) **Kooskõlas ELi lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatud demokraatia põhimõtetega ja Euroopa Kohtu praktikaga määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamisel tuleks tagada ulatuslikum juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Õigustekstid tuleks koostada selgelt ja arusaadavalt ⁽²⁾ ning avaldada Euroopa Liidu Teatajas; ettevalmistavad dokumendid ja kogu seonduv informatsioon, sealhulgas õigusalsed arvamused ja institutsioonidevahelised menetlused tuleks teha kodanikele Internetis kergesti ja õigeaegselt ligipääsetavaks.**
- Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon peaksid vastavalt käesolevale määrusele leppima kokku parema õigusloome tavades, õigusaktide koostamise mudelites ja tehnikas, samuti tehnilistes lahendustes ettevalmistavate dokumentide valmimisteedekonna järgimiseks ja nende jagamiseks menetlusega seotud institutsioonide ja organitega, ning avaldama need kokkulepped Euroopa Liidu Teatajas. [ME 8]**
- (13) **Lobistide ja teiste huvitatud poolte institutsioonidevaheline register on õigusloome avalikkuse ja läbipaistvuse edendamiseks loomulik vahend. [ME 11]**
- (14) Õigusloomeprotsessi läbipaistvus on kodanike jaoks ülimalt tähtis. Seepärast peaksid institutsioonid õigusloomeprotsessi raamesse kuuluvaid dokumente aktiivselt levitama. Dokumentide aktiivset levitamist tuleks soodustada ka teistes valdkondades.
- (15) **Käesoleva määruse täiendusena peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastuvõtmiseks õigusakti eelnõu institutsioonide valduses oleva teabe ja vastavate dokumentide taaskasutamise üldsätete kohta; nimetatud õigusakti eelnõus tuleks rakendada mutatis mutandis põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivis 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta ⁽³⁾. [ME 22]**

⁽¹⁾ ELT L 264, 25.9.2006, lk 13.

⁽²⁾ 22. detsembri 1998. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe ühenduse õigusaktide väljatöötamise kvaliteedi ühiste suuniste kohta (EÜT C 73, 17.3.1999, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 345, 31.12.2003, lk 90.

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (16) Piiramata dokumentidele juurdepääsu käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaldamist ning lähtudes ELi institutsioonide õigusaktide kohaldamisel lojaalse koostöö ja õiguskindluse põhimõtetest, ei tohiks liikmesriigid takistada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist, sealhulgas sellise läbipaistvuse taseme saavutamist, mida määrusega püütakse ELi tasandil tagada, ning peaksid eeskätt tagama, et liikmesriikide siseriiklikud sätted, millega rakendatakse ELi õigusakte, annaksid ELi kodanikele ja muudele asjaomastele isikutele selge ja täpse arusaama nende õigustest ja kohustustest ning võimaldaksid siseriiklikel kohtutel tagada, et neid õigusi ja kohustusi austatakse. [ME 100]
- (17) Kuigi käesoleva määruse eesmärk ega tagajärg ei ole muuta siseriiklike õigusakte, mis käsitlevad juurdepääsu dokumentidele, on siiski selge, et lojaalse koostöö põhimõtte alusel, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, peaksid liikmesriigid tagama oma kodanikele liikmesriigi tasandil vähemalt samal tasemel läbipaistvuse, nagu on tagatud ELi tasandil ELi õigusakte rakendades.
- Samamoodi, ja ilma, et see piiraks liikmesriikide parlamentaarset kontrolli, peaksid liikmesriigid kandma hoolt, et nad ei takistaks ELi salastatud dokumentide töötlemist.* [ME 20]
- (18) Õigusloomega mitteseotud menetluste dokumendid, nagu siduvad meetmed, mida ei kohaldata üldiselt, või sisemise korralduse, halduse või eelarvedokumentidega seotud meetmed, või mittesiduvad poliitilised õigusaktid (nagu otsused, soovitused või resolutsioonid) peaksid olema kergesti kättesaadavad vastavalt põhiõiguste harta artiklis 41 sätestatud hea halduse põhimõttele, nii et samal ajal oleks tagatud institutsiooni otsustusprotsessi tõhusus. Iga dokumendikategooria puhul peaks vastutav institutsioon, ja kui see on asjakohane, siis ka teised sellega seotud institutsioonid tegema kodanikele juurdepääsetavaks teabe järgitava sisemise menetluskorra kohta, asjaga tegelevate organisatsiooni üksuste ja nende pädevuse kohta, seatud tähtaegade ja osakonna kohta, millega ühendust võtta. Võib kehtestada erikorra menetlusest huvitatud pooltele ka siis, kui avalikkusele juurdepääsu anda ei saa; institutsioonid peaksid asjakohaselt arvesse võtma Euroopa Ombudsmani soovitusi. [ME 9]
- (19) Institutsioonid peaksid kokku leppima ühistes suunistes selle kohta, kuidas registreerida oma sisedokumente, neid klassifitseerida ja ajaloo tarbeks arhiveerida, vastavalt käesolevas määruses esitatud põhimõtetele. Nõukogu 1. veebruari 1983. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mis käsitleb Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide avalikkusele kättesaadavaks tegemist⁽¹⁾, tuleks siis kehtetuks tunnistada. [ME 10]
- (20) Et arendada institutsioonide tegevust valdkondades, mis nõuavad teatavat konfidentsiaalsust, on asjakohane luua üldine julgeolekusüsteem, mis hõlmaks Euroopa Liidu salastatud teabe kasutamist. Termin „Euroopa Liidu salastatud teave” tähendaks igasugust teavet ja materjali, mille ilma loata avaldamine võib eri määral kahjustada Euroopa Liidu huve või ühte või mitut Euroopa Liidu liikmesriiki, kui selline teave on pärit Euroopa Liidust või saadud tema liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt. Vastavalt ELi lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatud demokraatiapõhimõtetele peaks Euroopa Parlamendil olema juurdepääs ELi salastatud teabele, eriti, kui see juurdepääs on vajalik lepingutega sätestatud õigusloomega seotud või mitteseotud kohustuste täitmiseks. [ME 13]
- (21) Ühenduse institutsioonid ja asutused peaksid kasutama isikuandmeid õiglaselt ja läbipaistvalt ning täielikus kooskõlas andmesubjektide õigustega, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta)⁽²⁾ ja Euroopa Ühenduste Kohtu (Euroopa Kohtu) praktikaga. Institutsioonid peaksid sätestama oma sisemise menetluskorra, võttes asjakohaselt arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori soovitusi.

⁽¹⁾ EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Alates määruse (EÜ) nr 1049/2001 vastuvõtmisest on Euroopa Kohtu praktikas ning Euroopa Ombudsmani ja andmekaitseinspektori vastuvõetud otsustes ja seisukohtades selgitatud selle määruse ja määruse (EÜ) nr 45/2001 vahelist suhet, mis seisneb selles, et isikuandmeid sisaldavate dokumentide avalikustamise taotluste puhul tuleb kohaldada just määrust (EÜ) nr 1049/2001 ning mis tahes erandite kohaldamine eeskirjadest, millega lubatakse juurdepääsu dokumentidele ja teabele isikuandmete kaitse eesmärgil, peab põhinema isiku eraelu puutumatus ja isikupuutumatus kaitsemise vajadusel. [ME 7]

- (22) *Juurdepääsuõigusega avalikele dokumentidele ei piirata määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud juurdepääsuõigust isikuandmetele. Kui isik taotleb juurdepääsu teda ennast käsitlevatele andmetele, peaks institutsioon omal algatusel uurima, kas sellel isikul on määruse (EÜ) nr 45/2001 alusel juurdepääsuõigus. [ME 99]*
- (23) *Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artikkel 4 jätab Euroopa Parlamendi liikmete dokumendid käesolevas määruses kasutatud „dokumendi” määratlusest välja. Neid dokumente kaitseb institutsioonidele väljaspool õigusloomeprotsessi edastamise korral ka edaspidi liikmete põhimääruse artikkel 6. Seetõttu tuleks käesoleva määruse tõlgendamisel asjakohaselt arvesse võtta Euroopa Parlamendi liikmete poliitilise tegevuse kaitset liikmete põhimääruse kohaselt, et kaitsta Euroopa Liidu demokraatia põhimõtteid. [ME 116]*
- (24) *Liikmesriikidest pärinevate dokumentide, kohtutoimikutesse kuuluvate kolmandate isikute dokumentide ning selliste dokumentide avalikustamise kohta, mille institutsioonid on saanud neile EÜ õigusega uurimiseks antud erivolituste alusel, tuleks kehtestada selged eeskirjad.*
- (25) *Euroopa Kohus on täpsustanud, et kohustus konsulteerida liikmesriigiga sellest liikmesriigist pärit dokumentidele juurdepääsu taotlusega seoses ei anna liikmesriikidele vetoõigust ega õigust kohaldada oma riigi õigusakte ning institutsioon, kellele taotlus esitatakse, võib juurdepääsu andmisest keelduda üksnes käesolevas määruses sätestatud erandite alusel. Sellest hoolimata on siiski vaja täpsustada kolmandatelt isikutelt pärit dokumentide staatust, et tagada, et õigusloomemenetluste alast teavet ei jagataks kolmandate isikutega, sealhulgas kolmandate riikide ametiasutustega, laiemalt kui Euroopa Liidu kodanikega, kelle suhtes asjaomaseid õigusakte kohaldatakse. [MEd 93/110]*
- (26) *EÜ asutamislepingu artikli 255 lõike 1 kohaselt peaks komisjon tegema kohe avalikult kättesaadavaks kõik dokumendid, mis on seotud käimasolevate rahvusvaheliste läbirääkimistega võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu üle. [ME 109]*
- (27) *Saavutamaks institutsioonide töö suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saanud dokumentidele. ■ Liikmesriik võib taotleda, et Euroopa Parlament, komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saanud dokumendi sisu kolmandatele isikutele väljaspool institutsioone endid ilma tema eelneva nõusolekuta. Kui sellist taotlust ei rahuldata, peaks taotluse saanud institutsioon esitama keeldumise põhjused. Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 296 ei ole ükski liikmesriik kohustatud andma informatsiooni, mille avalikustamine on tema arvates vastuolus oluliste julgeolekuvahetega. [ME 14]*
- (28) *Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide koostatud või neile saadetud ja nende tegevusega seotud dokumendid olema registreeritud ja üldsusele kättesaadavad. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi poolset kontrolli, võib juurdepääsu võimaldamist kogu dokumendile või osale sellest siiski ka edasi lükata. [ME 15]*
- (29) *Institutsioonid peaksid tagama, et infotehnoloogia areng hõlbustaks juurdepääsuõiguse kasutamist ning et selle tulemuseks ei oleks üldsusele kättesaadava teabe hulga vähenemine. [ME 17]*

Kolmapäev, 11. märts 2009

- (30) Tagamaks, et juurdepääsuõigust järgitakse täies ulatuses, tuleks kohaldada kaheetapilist haldusmenetlust ning lisaks sellele kohtumenetluse võimalust või võimalust esitada kaebus ombudsmanile.
- (31) ■ Institutsioonid peaksid **pidevalt ja kooskõlastatult teavitama** üldsust **käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmetest** ja koolitama oma töötajaid, et need saaksid abistada kodanikke käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamisel. ■ [ME 19]

■ [ME 21]

- (32) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3 ja **käesolevas määruses esitatud põhimõtetele ning reeglitele** näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele. ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾[ME 23]
- (33) Tagamaks käesoleva määruse täielik kohaldamine liidu kogu tegevuse suhtes, peaksid kõik institutsioonide loodud ametid kohaldama käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid. **Kõiki teisi ELi institutsioone kutsutakse üles võtma samasuguseid meetmeid kooskõlas ELi lepingu artikliga 1.** [ME 12]

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

Üldpõhimõtted

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on:

- a) määrata **kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 255** kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad ■ õigust pääseda juurde Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi „institutsioonid“), **samuti ka kõikide nende institutsioonide moodustatud ametite ja asutuste** dokumentidele, ■ et **anda** üldsusele ■ neile dokumentidele võimalikult laiaulatuslik juurdepääs; [ME 24]
- b) kehtestada **reeglid**, mis tagavad selle õiguse võimalikult hõlpsa kasutamise;
- c) soodustada **lábipaistvat ja** head haldustava **institutsioonides, et parandada** juurdepääsu **nende dokumentidele**; [ME 25]

Artikkel 2

Juurdepääsuõigusega isikud ■ [ME 27]

1. Kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel **ning füüsiliste ja juriidiliste isikute ühendustel** on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid. [ME 28]

■ [MEd 29, 30, 31, 32, 33 ja 34]

⁽¹⁾ EÜT L 340, 31.12.1993, lk 43.

⁽²⁾ EÜT L 46, 18.2.1994, lk 58.

⁽³⁾ EÜT L 263, 25.9.1997, lk 27.

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. Käesolevat määrust ei kohaldata Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse artiklis 4 nimetatud dokumentide suhtes. [ME 114]
3. *Institutsioonilise läbipaistvuse põhimõtte täielikuks rakendamiseks on kodanikel vaba juurdepääs lepinguliste kohustuste rikkumise menetluse dokumentidele ja asjaomaseid abinõusid käsitlevatele dokumentidele.* [ME 108]

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigile institutsiooni käsutuses olevatele dokumentidele, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevatele dokumentidele kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.
  2. Avalikkusele tagatakse juurdepääs dokumentidele kas elektrooniliselt, Euroopa Liidu Teatajas, institutsiooni ametlikus registris või kirjaliku taotluse alusel.
- Õigusloomemenetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid tehakse artikli 11 kohaselt vahetult kättesaadavaks.
3. Käesolev määrus ei piira institutsioonide valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu õigust, mis tuleneb rahvusvahelistest õigusaktidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest või liikmesriikide õigusaktidest. [ME 35]

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „dokument” – mis tahes teabekandjal esitatud **andmed või** sisu (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) **mis käsitleb institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seotud küsimusi**; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või pärin-gusüsteemis (sh institutsiooni töös kasutatavates välistes süsteemides) **olevat teavet peetakse dokumendiks või dokumentideks**. Institutsioon, kes kavatab luua uue elektrooniliste teabekandjate süsteemi või oluliselt muuta olemasolevat süsteemi, hindab selle tõenäolist mõju käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõigusele ning toimib viisil, mis edendab läbipaistvuse eesmärki.

Institutsiooni poolt elektrooniliste teabekandjate süsteemidesse salvestatud teabe päringufunktsioonid kohandatakse nii, et need rahuldaksid üldsuse korduvaid taotlusi, mida ei ole võimalik rahuldada süsteemi praegu olemasolevaid vahendeid kasutades; [ME 36]

- b) „salastatud dokumendid” – dokumendid, mille avaldamine võib kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve, eelkõige avaliku julgeoleku, kaitsepoliitika ning sõjalistes küsimustes, ning mida võidakse osaliselt või täielikult salastada; [ME 37]
- c) „õigusloomega seotud dokumendid” – põhiliselt dokumendid, mis on koostatud või saadud õigusaktide vastuvõtmise käigus, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, ning mis on liikmesriikides või liikmesriikidele õiguslikult siduvad ning mille vastuvõtmiseks nähakse asutamislepinguga ette Euroopa Parlamendi sekkumine või kaasamine; erandina loetakse õigusloomega seotuks ka üldmeetmed, mille vastavalt asutamislepingutele võtavad vastu nõukogu ja komisjon Euroopa Parlamenti kaasa-mata; [ME 101]

Kolmapäev, 11. märts 2009

- d) „õigusloomega mitteseotud dokumendid” – dokumendid, mis on koostatud või saadud järgmiste õigusaktide vastuvõtmise menetluste käigus: mittesiduvad õigusaktid, nagu otsused, soovitusel või resolutsioonid, või õigusaktid, mis on liikmesriikides või liikmesriikide jaoks õiguslikult siduvad, kuid ei ole üldise iseloomuga, nagu punktis c nimetatud; [ME 39]
- e) „haldustegevuse dokumendid” – dokumendid, mis on seotud institutsiooni otsustusprotsessiga, või meetmed, milles käsitletakse asjaomase institutsiooni sisemisi korraldus-, haldus- või eelarveküsimusi; [ME 40]
- f) „arhiiv” – institutsiooni käsutuses olev rakendus, mille abil korraldatakse struktureeritult institutsiooni kõikide niisuguste dokumentide registreerimist, mis puudutavad käimasolevat või hiljuti lõpetatud menetlust; [ME 41]
- g) „ajalooline arhiiv” – institutsioonide arhiivide osa, mis on punktis a sätestatud tingimustel valitud alaliseks säilitamiseks; [ME 42]
- h) „kolmas isik” – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud ühenduse või ühendusevälised institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Euroopa Liidu Teatajas ja institutsioonide veebisaitidel avaldatakse üksikasjalik nimekiri kõikidest õigusaktide kategooriatest, mis käivad punktides a kuni e esitatud määratluste alla. Institutsioonid lepivad ka kokku ühistes arhiveerimise kriteeriumides ning avaldavad need. [ME 43]

Artikkel 5

Salastatud dokumendid

1. Kui seda põhjendatakse avaliku korraga artikli 6 lõike 1 tähenduses, ja ilma et see piiraks parlamentaarset kontrolli ELi ja liikmesriigi tasandil, salastab institutsioon dokumendi, kui selle avaldamine kahjustaks Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi oluliste huvide kaitset.

Teave salastatakse järgmiselt:

- a) „EU TOP SECRET”: seda kategooriat kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi olulisi huve;
- b) „EU SECRET”: seda kategooriat kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib tõsiselt kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi olulisi huve;
- c) „EU CONFIDENTIAL”: seda kategooriat kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi olulisi huve;
- d) „EU RESTRICTED”: seda kategooriat kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada Euroopa Liidu või ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi huve.

2. Teave salastatakse ainult siis, kui see on vajalik.

Võimaluse korral määravad dokumentide koostajad salastatud dokumentidele kuupäeva või ajavahemiku, mille jooksul võib salastatuse kategooriat alandada või selle kaotada.

Kolmapäev, 11. märts 2009

Kui see ei ole võimalik, vaatavad nad dokumendid vähemalt iga viie aasta järel läbi, et teha kindlaks, kas esialgne salastatuse kategooria on endiselt vajalik.

Salastatuse kategooria peab olema selgelt ja täpselt märgitud ning see säilib seni, kuni teavet on vaja kaitsta.

Vastutus teabe salastamise eest ja salastatuse kategooria järgneva alandamise eest lasub täielikult institutsioonil, kellelt dokumendid pärinevad või institutsioonil, kes sai salastatud dokumendi kolmandalt osapoolelt või teiselt institutsioonilt.

3. Ilma et see piiraks teiste ELi institutsioonide juurdepääsuõigust, avaldatakse salastatud dokumendid kolmandatele isikutele ainult nende isikute nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

Niisugusest juurdepääsust keelduv institutsioon põhjendab siiski oma otsust viisil, mis ei kahjusta artikli 6 lõikes 1 kaitstavaid huve.

Kui salastatud dokumendi töötlemisel osaleb rohkem kui üks institutsioon, toimub salastamine samal alusel ning kui institutsioonid hindavad kaitse vajalikkust erinevalt, algatatakse vahendamine.

Õigusloomega seotud dokumente ei salastata; rakendusmeetmeid salastatakse enne nende vastuvõtmist, kui salastamine on vajalik ning selle eesmärk on hoida ära meetme enda kahjustamist. Konfidentsiaalse teabe jagamist käsitlevad rahvusvahelised lepingud, mis on sõlmitud Euroopa Liidu või Euroopa Ühenduse nimel, ei saa anda kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile õigust piirata Euroopa Parlamendi juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele.

4. Artiklites 17 ja 18 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde salastatud dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Need isikud otsustavad ka seda, missuguseid viiteid salastatud dokumentidele võib avalikus registris teha.

5. Salastatud dokumendid kantakse institutsiooni registrisse ja avalikustatakse üksnes nende nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

6. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu salastatud dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artikli 6 lõikes 1 sätestatud eranditega kaitstavaid huve.

7. Ilma et see piiraks riiklikku parlamentaarset kontrolli, võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu ELi salastatud dokumentidele, järgitakse käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.

8. Salastatud dokumente käsitlevad institutsioonide turvaeeskirjad avalikustatakse.

9. Euroopa Parlamendil on juurdepääs salastatud dokumentidele spetsiaalse järelevalvekomisjoni kaudu, mis koosneb esimeeste konverentsi poolt nimetatud liikmest. Kõnealused liikmed järgivad spetsiaalset kontrollimise ja heakskiitmise korda ja töötavad pühalikult mitte mingil moel avaldada juurdepääsetava teabe sisu.

Euroopa Parlament kehtestab oma sise-eeskirjades ja kooskõlas aluslepingutega antud kohustustega samaväärsed turvastandardid ja sanktsioonid, nagu on sätestatud nõukogu ja komisjoni sisejulgeolekueeskirjades. [ME 44]

Kolmapäev, 11. märts 2009

Artikkel 6

Juurdepääsuõiguse üldised erandid [ME 45]

1. **Ilma et see mõjutaks artiklis 5 käsitletud juhtumeid, keelavad** institutsioonid **■** juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks avalikke huve seoses: [ME 46]

a) **Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi sisemise** avaliku julgeolekuga **■**: [ME 47]

b) kaitsepoliitiliste ja sõjaliste küsimustega;

c) **eraelu puutumatus ja isikupuutumatus, vastavalt isikuandmete kaitset käsitlevatele ühenduse õigusaktidele, eelkõige institutsioonide suhtes kohaldatavatele eeskirjadele, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 286, samuti vastavalt käesoleva määruse artikli 1 punktis c sätestatud läbipaistva ja hea halduse põhimõttele**; [ME 49]

d) rahvusvaheliste suhetega;

e) ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

f) keskkonnakaitsega, näiteks seoses haruldaste liikide paljunemiskohtadega.

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks **avalikke või erahuve, mis puudutavad**: [ME 48]

a) füüsilise või juriidilise isiku ärihuve;

b) intellektuaalomandi õigusi;

c) õigusnõustamist või **kohtumenetlust, välja arvatud õigusnõustamine seoses menetlusega, mille tulemusel võetakse vastu õigusakt või muu üldkohaldatav akt**; [ME 50]

d) kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki;

e) **avaliku hanke menetluste** objektiivsust ja erapooletust, **kuni telliv institutsioon on otsuse teinud, või valikukomisjoni objektiivsust ja erapooletust töötajate töölevõtmiseni viivas menetluses, kuni ametisse nimetav asutus on otsuse teinud**. [ME 51]

■ [ME 52]

3. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandeid ei kohaldata juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. **Avaldamine teenib kaalukaid üldisi huve** **||**, kui taotletud **dokumendid on koostatud või saadud ELi õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus. Avaldamise üldiste huvide kaalumisel peetakse olulise tähtsusega asjaoluks seda, kui taotletud dokumendid on seotud põhiõiguste kaitsega või õigusega elada tervislikus keskkonnas**. [ME 53]

4. Ülekaalukates üldistes huvides avaldamise määratluses võetakse asjakohaselt arvesse Euroopa Parlamendi liikmete poliitilise tegevuse ja sõltumatus kaitset, eelkõige võttes arvesse liikmete põhimääruse artikli 6 lõiget 2. [ME 115]

Kolmapäev, 11. märts 2009

5. *Dokumendid, mille avaldamine ohustaks keskkonnakaitset, nt seoses haruldaste liikide paljunemis-kohtadega, avaldatakse ainult kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1367/2006. [ME 54]*

6. *Isikuandmeid ei avaldata, kui nende andmete avaldamine kahjustaks asjaomase isiku eraelu puutumatust või isikupuutumatust. Sellist kahju ei teki,*

— *kui andmed puudutavad üksnes asjaomase isiku ametialast tegevust, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut;*

— *kui andmed puudutavad üksnes avalikku teenistajat, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut või temaga seotud isikuid;*

— *kui andmed on juba asjaomase isiku loal avaldatud.*

Isikuandmed avaldatakse sellegipoolest, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Sellisel juhul peab asjaomane institutsioon või asutus üldised huvid täpsustama. Ta esitab põhjused, miks konkreetsel juhul üldised huvid kaaluvad üles asjaomase isiku huvid.

Kui institutsioon või asutus keeldub dokumendile juurdepääsu lubamisest lõike 1 alusel, kaalub ta, kas dokumendile oleks võimalik anda osaline juurdepääs. [MEd 90, 96 ja 102]

7. Kui mõni eranditest hõlmab ainult osa dokumendist, avalikustatakse dokumendi ülejäänud osad.

8. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid *ei kohaldata dokumentide suhtes, mis on esitatud menetluse raames, mille tulemusel võetakse vastu õigusakt või muu üldkohaldatav akt. Erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. Dokumentide puhul, mille suhtes kehtib eraelu puutumatuse ja isikupuutumatuse erand, võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu. [ME 55]*

9. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid *ei saa tõlgendada nii, nagu oleksid need kohaldatavad sellise üldist huvi pakkuva teabe suhtes, mis on seotud Euroopa Liidu fondidest toetusesaajatega ja on kättesaadav finantslääbipaistvuse süsteemi raames. [ME 56]*

Artikkel 7

Konsulterimine kolmandate isikutega [ME 57]

1. *Institutsioonid avaldavad kolmandate isikute dokumendid, konsulteerimata isikutega, kellelt dokument pärineb, kui on selge, et ükski selles määruuses sätestatud erand ei ole kohaldatav. Kolmanda isikuga konsulteeritakse, kui isik on dokumendi esitamisel taotlenud selle erikäsitlust, et hinnata, kas tuleks kohaldada käesolevas määruuses sätestatud erandit. Institutsioonidele poliitiliste otsuste tegemise mõjutamiseks esitatavad dokumendid tuleks avalikustada. [ME 58]*

2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga,

— *mida kõnealune liikmesriik ei ole edastanud nõukogu liikmena tegutsedes, või*

Kolmapäev, 11. märts 2009

— kui see ei sisalda komisjonile esitatud teavet EÜ poliitika ja õigusaktide rakendamise kohta,

konsulteeritakse asjaomase liikmesriigi ametiasutustega. Institutsioon, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud eranditele või liikmesriigi enda õigusaktide **samaväärsetele** sätetele, **või on selle vastu EÜ asutamislepingu artikli 296 lõike 1 punkti a alusel, väites, et avaldamine ohustaks tema olulisi julgeolekuhuvisid**. Institutsioon hindab liikmesriigi esitatud põhjenduste asjakohasust. [ME 91]

3. **Ilma et see piiraks parlamentaarset kontrolli liikmesriigis**, konsulteerib liikmesriik taotluse saamisel tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada, asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärke. Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile. [ME 60]

Artikkel 8

Dokumentide paljundamine

Käesolev määrus ei piira olemasolevate *autoriõigusnormide* kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust või avalikustatud dokumente paljundada või kasutada. [ME 82]

Artikkel 9

Hea halduse põhimõte

Institutsioonid võtavad vastu ja avaldavad hea halduskäitumise juhendi põhjal üldsuunised EÜ asutamislepingu artiklis 287 sätestatud konfidentsiaalsuse ja ametisaladuse pidamise kohustuse ulatuse, laitmatust ja läbipaistvast haldusest tulenevate kohustuste ja määruse 2001/45/EÜ kohase isikuandmete kaitse kohta. Suunised sätestavad ka käesoleva määruse täitmata jätmisel kohaldatavad karistused kooskõlas Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjadega, muude teenistujate teenistustingimustega ja institutsioonide sise-eeskirjadega. [ME 107]

II JAOTIS

Õigusloome läbipaistvus ja õigusloomeväline läbipaistvus

Artikkel 10

Õigusloome läbipaistvus

1. Kooskõlas ELi lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatud demokraatia põhimõtetega ja Euroopa Kohtu praktikaga määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamisel annavad institutsioonid, mis toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, oma tegevusele võimalikult laialdase juurdepääsu.

2. Dokumendid, mis on seotud nende õigusloomealaste programmidega, eelkonsultatsioonidega kodanikuühiskonnaga, mõju hindamistega ja mis tahes muud õigusloomemenetlusega seotud dokumendid on juurdepääsetavad kasutajasõbralikul institutsioonidevahelisel veebisaidil ning avaldatakse Euroopa Liidu Teataja eraldi seerias.

3. Õigusaktide ettepanekud ja muud ELi õigustekstid koostatakse selgelt ja arusaadavalt ning institutsioonid lepivad kokku õigusaktide koostamise ühised suunised ja mudelid, mis parandavad õiguskindlust kooskõlas Euroopa Kohtu asjaomase praktikaga.

Kolmapäev, 11. märts 2009

4. *Õigusloomemenetluse käigus avaldavad kõik otsustamisprotsessis osalevad institutsioonid või asutused oma ettevalmistavad dokumendid ja kogu seonduva teabe, sealhulgas õigusalsed arvamused, Euroopa Liidu Teataja eraldi seerias ning ka ühisel veebisaidil, millel kajastatakse asjaomase menetluse kulgu.*
5. *Kõik huvitatud isikute tehtud algatused või esitatud dokumendid, mille eesmärk on mõjutada otsustamisprotsessi, avaldatakse.*
6. *Kui õigusaktid on vastu võetud, avaldatakse need Euroopa Liidu Teatajas, nagu on sätestatud artiklis 12.*
7. *Lähtudes lojaalse koostöö põhimõttest, mis reguleerib institutsioonide ja liikmesriikide vahelisi suhteid, et mitte kahjustada käesoleva määruse eesmärkide saavutamist, püüavad liikmesriigid tagada, et samasugune läbipaistvus valitseb Euroopa Liidu institutsioonide õigusaktide riiklike rakendusmeetmete suhtes, avaldades selgelt viited siseriiklike meetmete kohta. Eesmärk on tagada, et kodanikud saaksid selgelt ja täpselt aru oma õigustest ja kohustustest, mis tulenevad konkreetsetest ELi õigusnormidest, ning võimaldada liikmesriikide kohtutel tagada, et neid õigusi ja kohustusi austatakse kooskõlas õiguskindluse ja üksikisiku kaitse põhimõtetega. [ME 103]*

Artikkel 11

Euroopa Liidu Teatajas avaldamine

1. *Vastavalt käesolevas määruses esitatud põhimõtetele lepivad institutsioonid kokku Euroopa Liidu Teataja ülesehituse ja esituse, võttes arvesse varasemat institutsioonidevahelist kokkulepet.*

Kui käesoleva määruse **artiklist 6** ei tulene teisiti, avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas lisaks EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 ning Euratomi asutamislepingu artikli 163 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele järgmised dokumendid:

■

- (a) ühised seisukohad, mille nõukogu võtab vastu EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252 osutatud menetluste kohaselt, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad nendes menetlustes;
- (b) *muud direktiivid peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõigetes 1 ja 2 osutatute, muud otsused peale EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikes 1 osutatute, soovitusel ja arvamused;*

■

- (c) liikmesriikide vahel EÜ asutamislepingu artikli 293 alusel alla kirjutatud konventsioonid;
- (d) ühenduse poolt või kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 sõlmitud rahvusvahelised lepingud;

■

- (e) ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud ühised seisukohad;
- (f) *ELi lepingu artikli 34 lõikes 2 osutatud raamotsused ja otsused;*
- (g) *kooskõlas ELi lepingu artikli 34 lõikega 2 nõukogu kehtestatud konventsioonid.*

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. Muud Euroopa Liidu Teatajas avaldatavad dokumendid määratakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisotsusega Euroopa Liidu Väljaannete Talituse korralduskomitee ⁽¹⁾ ettepaneku alusel. [ME 74 + 105]

Artikkel 12

Institutsioonide läbipaistva halduse tavad [ME 77]

1. Institutsioonid koostavad head haldustavad, et hõlbustada käesoleva määrusega tagatud juurdepääsuõiguse kasutamist. **Institutsioonid korraldavad ja säilitavad nende käsutuses olevat teavet sellisel viisil, mis võimaldab tagada üldsuse juurdepääsu teabele täiendavaid jõupingutusi tegemata.** [ME 78]

2. **Läbipaistvuse ja hea halduse põhimõtete tõhusa kohaldamise tagamiseks lepivad asjaomased institutsioonid kokku ühised rakenduseeskirjad ja ühise rakenduskorra dokumentide esitamise, salastamise, salastatuse kustutamise, registreerimise ja levitamise jaoks.**

Et lihtsustada tõelist arutelu otsustamisprotsessis osalejate vahel ning ilma et see piiraks läbipaistvuse põhimõtet, annavad institutsioonid kodanikele selgesti teada, kas ja millal otsustamisprotsessi konkreetsete etappide jooksul ei saa vahetut juurdepääsu dokumentidele tagada. Neid piiranguid ei kohaldata, kui kõnealune otsus on juba vastu võetud. [ME 79]

3. **Institutsioonid teavitavad kodanikke õiglasel ja läbipaistval viisil oma organisatsioonilisest struktuurist, näidates ära siseüksuste pädevused, sisemise töökorralduse ja nende pädevuses olevate menetluste soovituslikud tähtajad, teenistused, kelle poole võivad kodanikud pöörduda abi, teabe või haldusliku kaitse saamiseks.** [ME 80]

4. Institutsioonid moodustavad institutsioonidevahelise artikli 255 kohase komitee, mille ülesandeks on välja selgitada head tavad ja neid vahetada, välja selgitada juurdepääsu ja kasutamise takistused ning avaldamata andmeallikad, lahendada võimalikke konflikte, edendada registreerimise koostalitlusvõimet, taaskasutamist ja liitumist, standardida dokumendi kodeerimist Euroopa standardiorganisatsiooni abil, luua ühtne ELi portaal kõikidele ELi dokumentidele juurdepääsu tagamiseks ning ja arutada edasist arengut seoses üldsuse juurdepääsuga dokumentidele. [ME 81]

Artikkel 13

Finantsläbipaistvus

Teave ELi eelarve, selle täitmise ning ELi vahendite ja toetuste saajate kohta on avalik ja kodanikele juurdepääsetav.

Sellisele teabele on juurdepääs ELi finantsläbipaistvusele suunatud eraldi veebilehe ja andmebaasi kaudu, kus saab esitada päringuid eespool nimetatud teabe alusel. [ME 85]

III JAGU

Juurdepääsu viis

Artikkel 14

Vahetu juurdepääs dokumentidele

1. **Institutsioonid teevad võimalusel dokumendid üldsusele vahetult juurdepääsetavaks elektroonilisel kujul või registri kaudu kooskõlas asjaomase institutsiooni eeskirjadega.** [ME 71]

⁽¹⁾ Vt SEK(2008)2109 artikkel 7.

Kolmapäev, 11. märts 2009

2. **Institutsioonid teevad elektroonilises vormis või registri kaudu** üldsusele **■** vahetult juurdepääsetavaks **kõik** dokumendid, **eelkõige need**, mis on koostatud või saadud ELi õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus **■**. [ME 72]

3. Võimaluse korral tuleb teha elektroonilises vormis vahetult juurdepääsetavaks ka muud dokumendid, eelkõige need, mis on seotud poliitika või strateegia väljatöötamisega.

4. Kui registri kaudu ei anta vahetut juurdepääsu, näidatakse registris võimalikult täpselt, kus dokument asub.

5. **Institutsioonid loovad oma dokumendiregistrite jaoks ühise kasutajaliidese ning tagavad eelkõige ühtse vahetu juurdepääsukoha dokumentidele, mis on koostatud või saadud õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus.** [ME 73]

Artikkel 15

Registrid

1. Kodanike käesolevast määrusest tulenevate õiguste rakendamiseks tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registrile. Juurdepääs registrile tuleks tagada elektroonilises vormis. Viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata.

2. Iga dokumendi kohta sisaldab register viitenumbrit (sealhulgas vajaduse korral institutsioonidevahelist viidet), teemat ja/või dokumendi sisu lühikirjeldust ning kuupäeva, mil see saadi või koostati ja registrisse kanti. Viited esitatakse viisil, mis ei kahjusta artikliga 6 kaitstavaid huve.

3. **Ilma et see piiraks institutsioonide sise-eeskirjade kohaldamist, sisaldab iga institutsiooni register või registrite süsteem (kui ühel institutsioonil on mitu registrit) viiteid eelkõige järgmisele:**

— sissetulevad ja väljaminevad dokumendid, samuti institutsiooni ametlik post, kui see vastab artiklis 5 esitatud määratlusele,

— koosolekute päevakorrad ja kokkuvõtted ning enne koosolekut jagamiseks koostatud dokumendid, samuti muud koosolekutel jagatud dokumendid.

Iga institutsioon:

— võtab vastu ja avaldab ... (kuupäevaks) (*) sise-eeskirjad dokumentide registreerimise kohta,

— tagab ... (kuupäevaks) (**), et tema register on täielikult toimiv. [ME 70]

Artikkel 16

Taotlused

1. Dokumentidele juurdepääsu taotlused esitatakse mis tahes kirjalikus vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, ühes EÜ asutamislepingu artiklis 314 osutatud keeltest ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi identifitseerida. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.

2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne **■**, palub institutsioon **15 tööpäeva jooksul** taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta. **■** [ME 62]

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

(**) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Kolmapäev, 11. märts 2009

3. Kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib institutsioon taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane ja praktiline lahendus.
4. Institutsioonid annavad kodanikele teavet ja abi selle kohta, kuidas ja kuhu dokumentidele juurdepääsu taotlused tuleb esitada.

Artikkel 17

Esialgsete taotluste lahendamine

1. Dokumendile juurdepääsu taotlus lahendatakse viivitamata. Taotlejale saadetakse kinnitus taotluse kättesaamise kohta. **Hiljemalt** 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teatab taotlejale tema õigusest esitada kordustaotlus käesoleva artikli lõike 4 kohaselt. [ME 63]
2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada **maksimaalselt** 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus. [ME 64]
3. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata, **või kui taotleja arvates on küsitav, kas asjaomaseid huve tegelikult kahjustatakse, ja/või ta väidab, et avalikustamine teenib ülekaalukaid üldisi huve, võib taotleja pöörduda Euroopa Ombudsmani poole ning küsida sõltumatut ja objektiivset arvamust huvide kahjustamise ja/või ülekaalukate üldiste huvide kohta.**

Euroopa Ombudsmani arvamuse ootamise ajal pikendatakse lõikes 1 sätestatud ajavahemikku maksimaalselt 30 tööpäeva võrra.

Pärast Euroopa Ombudsmani arvamuse saamist või hiljemalt 30 tööpäevase ajavahemiku lõpul võib taotleja maksimaalselt 15 tööpäeva jooksul esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata. [ME 104]

4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaotlus.

Artikkel 18

Kordustaotluste lahendamine

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. **15** tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitseseahenditest. [ME 66]
2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada **maksimaalselt** 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus. [ME 67]

Kolmapäev, 11. märts 2009

3. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja esitada institutsiooni vastu kaebuse Esimese Astme Kohtule ja/või esitada kaebuse ombudsmanile kooskõlas vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitega 230 ja 195.
4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile EÜ asutamislepingu vastavate sätete alusel.

[ME 68]**Artikkel 19****Juurdepääs dokumentidele taotluse põhjal**

1. Taotleja pääseb dokumentidele juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades nendest koopia, sealhulgas võimaluse korral elektroonilise koopia, vastavalt taotleja soovile.
2. Kui dokument on juba üldsusele juurdepääsetav ja see on taotlejale hõlpsasti kättesaadav, võib institutsioon täita oma kohustuse tagada dokumentidele juurdepääs sellega, et teatab taotlejale, kuidas omandada soovitud dokumenti.
3. Dokumentid esitatakse nende olemasolevas redaktsioonis ja vormis (sealhulgas elektrooniliselt või alternatiivses vormis, näiteks rahvusvahelises pimedate kirjas, suures kirjas või lindistatud kujul), võttes täielikult arvesse taotleja soove.
4. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiategemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapeal dokumentidega tutvumine, alla 20 A4 formaadis koopia tegemine ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta. **Kui tegemist on väljatrukiga või elektroonilises vormis dokumentidega, mis põhinevad elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis olevatel andmetel, võib taotlejalt nõuda ka dokumendi või dokumentide otsingu ja päringu tegelike kulude tasumist. Lisatasu ei nõuta, kui institutsioonil on asjaomane dokument või dokumendid juba olemas. Taotlejat teavitatakse eelnevalt mis tahes tasu summast ja selle arvutamise meetodist. [ME 69]**
5. Käesolev määrus ei kaldu kõrvale EÜ või siseriiklikes õigusaktides sätestatud juurdepääsu reguleerivatest konkreetsetest eeskirjadest, nagu teenustasu maksmine.

Artikkel 20**Teavitamine**

1. Kõik institutsioonid võtavad nõutavaid meetmeid, et teavitada üldsust tema käesolevast määrusest tulenevatest õigustest.
2. Liikmesriigid teevad kodanike teavitamisel institutsioonidega koostööd.

Artikkel 21**Teabeametnik**

1. **Iga institutsiooni iga peadirektoraat määrab ametisse teabeametniku, kes vastutab käesoleva määruse sätete ja hea haldustava järgimise eest peadirektoraadis.**
2. **Teabeametnik otsustab, missugust teavet on otstarbekas üldsusele anda:**

Kolmapäev, 11. märts 2009

a) seoses käesoleva määruse rakendamisega;

b) arvestades head tava;

ning tagab selle teabe levitamise asjakohasel kujul ja viisil.

3. Teabemetnik hindab, kas tema peadirektoraadi teenistustes järgitakse head tava.

4. Teabemetnik võib suunata teavet taotleva isiku teise direktoraati, kui kõnealune teave jääb välja-poolle tema pädevust ning sama institutsiooni teise direktoraadi pädevusse, juhul kui tal on niisugust teavet. [ME 106]

IV JAOTIS

Lõppsätted

Artikkel 22

Aruanded

1. Kõik institutsioonid avaldavad igal aastal eelmise aasta kohta aruande, kus on näidatud, kui mitmel puhul on institutsioon keelanud juurdepääsu dokumentidele, selliste keeldumiste põhjused ning registreeritud kandmata tundliku sisuga dokumentide arv.

2. Hiljemalt ...* avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete kohaldamise kohta ning annab soovitusi, sealhulgas teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse muutmiseks, mis on vajalik muutunud olukorra tõttu, ja esitab tegevusprogrammi institutsioonide võetavate meetmete kohta. [ME 83]

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 tunnistatakse kehtetuks alates [...].

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

||,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 11. märts 2009

LISA

VASTAVUSTABEL ⁽¹⁾

Määrus (EÜ) nr 1049/2001	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	—
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 4	Artikli 2 lõige 3
Artikli 2 lõige 5	Artikli 2 lõige 4
—	Artikli 2 lõige 5
—	Artikli 2 lõige 6
Artikli 2 lõige 6	Artikli 2 lõige 7
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikli 4 lõike 1 punkt a	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõike 1 punkt b	Artikli 4 lõige 5
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 3
Artikli 4 lõige 4	Artikli 5 lõige 1
Artikli 4 lõige 5	Artikli 5 lõige 2
—	Artikli 4 lõige 4
Artikli 4 lõige 6	Artikli 4 lõige 6
Artikli 4 lõige 7	Artikli 4 lõige 7
Artikkel 5	Artikli 5 lõige 3
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikkel 13	Artikkel 13
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikkel 15	Artikkel 15
Artikkel 16	Artikkel 16
Artikli 17 lõige 1	Artikli 17
Artikli 17 lõige 2	—
Artikkel 18	—
—	Artikkel 18
—	Artikkel 19
—	Lisa

⁽¹⁾ Vajab ajakohastamist.

Neljapäev, 12. märts 2009

Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised *

P6_TA(2009)0115

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2008)0869 – C6-0050/2009 – 2008/0252(CNS))

(2010/C 87 E/63)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0869);
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 128 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0050/2009);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A6-0052/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  4. kordab juba mitmendat korda üleskutset komisjonile ja nõukogule, et Euroopa Parlamendile tuleb tööhõivesuuniste täieliku läbivaatamise käigus, mis kavakohaselt peaks toimuma 2010. aasta lõpus, anda EÜ asutamislepingu artikli 128 lõike 2 kohase konsulteerimise jaoks piisavalt aega, igal juhul mitte vähem kui viis kuud;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava *

P6_TA(2009)0128

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava (KOM(2009)0093 – C6-0081/2009 – 2009/0029(CNS))

(2010/C 87 E/64)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0093),

Neljapäev, 12. märts 2009

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0081/2009);
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 51 ja 134;
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)**

ICCATi taastamiskava eesmärk on julgustada osalisi vähendada 2009. aastal Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni püüki, et aidata kaasa kalavarude taastumisele. Mõned osalised on seda juba teinud.

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – punkt g**

g) „ühine püügioperatsioon” – kahte või enamat konventsiooniosalise või erineva liikmesriigi lipu all sõitvat kalapüügilaeva hõlmav toiming, mille käigus ühe kalapüügilaeva püütud saak loetakse kas täielikult või osaliselt ühe või enama teise kalapüügilaeva saagi hulka kuuluvaks vastavalt jaotamise süsteemile;

g) „ühine püügioperatsioon” – kahte või enamat konventsiooniosalise või erineva liikmesriigi lipu all sõitvat kalapüügilaeva **või sama lipu all sõitvat laeva** hõlmav toiming, mille käigus ühe kalapüügilaeva püütud saak loetakse kas täielikult või osaliselt ühe või enama teise kalapüügilaeva saagi hulka kuuluvaks vastavalt jaotamise süsteemile;

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – kolmas lõik**

Kui kvoot loetakse ammendatuks, **võib** lipuliikmesriik laevalt nõuda, et see suunduks viivitamatult tema poolt määratud sadamasse.

Kui kvoot loetakse ammendatuks, **peatab** lipuliikmesriik **hariliku tuuni püügi loa ja võib** laevalt nõuda, et see suunduks viivitamatult tema poolt määratud sadamasse.

Neljapäev, 12. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 6**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 21 – lõige 1 - sissejuhatav osa**

1. Erandina määruse (EMÜ) nr 2847/93 artiklist 7 esitab käesoleva määruse artiklis 14 osutatud ühenduse kalapüügilaeva kapten või tema esindaja selle liikmesriigi (sealhulgas lipuliikmesriigi) pädevale asutusele või konventsiooniosalisele, kelle sadamat või lossimisrajatist ta soovib kasutada, vähemalt neli tundi enne eeldatavat sadamasse saabumise aega järgmise teabe:

1. Erandina määruse (EMÜ) nr 2847/93 artiklist 7 esitab käesoleva määruse artiklis 14 osutatud ühenduse kalapüügilaeva kapten või tema esindaja selle liikmesriigi (sealhulgas lipuliikmesriigi) pädevale asutusele või konventsiooniosalisele, kelle sadamat või lossimisrajatist ta soovib kasutada, vähemalt neli tundi enne eeldatavat sadamasse saabumise aega **või, kui vahemaa sadamasse on lühem, püügioperatsiooni lõpus ja enne tagasisõidu alustamist** järgmise teabe:

Muudatusettepanek 7**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 23 – lõige 2 – punkt a**

a) eeldatav saabumisaeg;

a) **saabumiskuupäev, sadam ja** eeldatav saabumisaeg;

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 30 – lõige 2 – punkt a**

a) vaatleja olemasolu **vähemalt 20 %** tema aktiivsetest seineritest pikkusega üle 24 m;

a) vaatleja olemasolu **100 %** tema aktiivsetest seineritest pikkusega üle 24 m;

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 30 – lõige 2 – punkt b**

b) ühiste püügioperatsioonide puhul vaatleja olemasolu püügioperatsiooni vältel;

b) ühiste püügioperatsioonide puhul vaatleja olemasolu **igal püügilaeval** püügioperatsiooni vältel;

2010/C 87 E/19	Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika ja reaalmajandusse investeerimise kohta (2009/2009(INI))	113
Neljapäev, 12. märts 2009		
2010/C 87 E/20	Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa teadlastele paremaid tööalaseid võimalusi ja rohkem liikuvust pakkuva partnerluse kohta (2008/2213(INI))	116
2010/C 87 E/21	Tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse seoses videomängude kasutamisega Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega (2008/2173(INI))	122
2010/C 87 E/22	Ühise lennunduspiirkonna arendamine Iisraeliga Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühise lennunduspiirkonna arendamise kohta Iisraeliga (2008/2136(INI))	126
2010/C 87 E/23	Halvenev humanitaarolukord Sri Lankas Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon halveneva humanitaarolukorra kohta Sri Lankas	127
2010/C 87 E/24	ELi ja eeskätt Lõuna-Euroopa põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemid: reageerimine ELi põllumajanduspoliitika vahendite abil Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidus ja eeskätt Lõuna-Euroopas põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemide ning nende reageerimise kohta ELi põllumajanduspoliitika vahendite abil (2008/2219(INI))	128
2010/C 87 E/25	Töötajate osalemine Euroopa põhikirjaga äriühingutes Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon töötajate osalemise kohta Euroopa äriühingu põhikirjaga äriühingutes ja muude kaasnevate meetmete kohta	133
2010/C 87 E/26	Ümberasujate päritoluriiki jäetud lapsed Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ümberasujate päritoluriiki jäetud laste kohta	134
2010/C 87 E/27	Horvaatia 2008. aasta eduaruanne Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Horvaatia 2008. aasta eduaruande kohta	135
2010/C 87 E/28	Türgi 2008. aasta eduaruanne Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Türgi 2008. aasta eduaruande kohta	139
2010/C 87 E/29	Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruanne Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruande kohta	147
2010/C 87 E/30	Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volitused Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste kohta (2008/2290(INI))	153
2010/C 87 E/31	Viies ülemaailmne veefoorum Istanbulis 16.–22. märtsil 2009 Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon veevarude kohta seoses viienda ülemaailmse veefoorumiga Istanbulis 16.–22. märtsil 2009	157

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekül
2010/C 87 E/32	EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides käsitleva lähenemisviisi kohta	162
2010/C 87 E/33	Ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) elluviimine Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) elluviimise kohta	166
2010/C 87 E/34	ELi ja Brasiilia strateegiline partnerlus Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta (2008/2288(INI))	168
2010/C 87 E/35	ELi ja Mehhiko strateegiline partnerlus Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta (2008/2289(INI))	172
2010/C 87 E/36	Tiibeti ülestõusu 50. aastapäev ning dialoog Tema Pühaduse dalai-laama ja Hiina valitsuse vahel Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeva ning Tema Pühaduse dalai-laama ja Hiina valitsuse dialoogi kohta	177
2010/C 87 E/37	Guinea-Bissau Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Guinea-Bissau kohta	178
2010/C 87 E/38	Filipiinid Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon Filipiinide kohta	181
2010/C 87 E/39	Valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine Darfurist Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta resolutsioon valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmise kohta Darfurist	183

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

2008–2009 ISTUNGJÄRK

10.–12. märts 2009 istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud [ELT C 234 E, 29.9.2009.](#)

VASTUVÕETUD TEKSTID

Kolmapäev, 11. märts 2009

2010/C 87 E/40	Kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamine parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta otsus kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamise kohta parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni	186
----------------	--	-----

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

2008–2009 ISTUNGJÄRK

10.–12. märts 2009 istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud [ELT C 234 E, 29.9.2009.](#)

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 10 märts 2009

2010/C 87 E/41	EÜ ja Armeenia vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping *	
	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Armeenia Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2007)0729 – C6-0519/2008 – 2007/0251(CNS))	188
2010/C 87 E/42	EÜ ja Iisraeli vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping *	
	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Iisraeli Riigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2008)0178 – C6-0520/2008 – 2008/0068(CNS))	188
2010/C 87 E/43	EÜ ja Lõuna-Aafrika vahelise lepingu lisaprotokoll, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga ***	
	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Vabariigi vahel sõlmitud kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu lisaprotokollide sõlmimist, et võtta arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga (16447/2008 - KOM(2008)0749 – C6-0017/2009 – 2008/0212(AVC))	189
2010/C 87 E/44	Mootorsõidukite üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõuded ***I	
	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (KOM(2008)0316 – C6-0210/2008 – 2008/0100(COD))	190
	P6_TC1-COD(2008)0100	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid	190
2010/C 87 E/45	Tööstusheitmed (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ***I	
	Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud) (KOM(2007)0844 – C6-0002/2008 – 2007/0286(COD))	191
	P6_TC1-COD(2007)0286	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (uuesti sõnastatud)	192
	I LISA	232
	II LISA	236
	III LISA	237

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekül
	IV LISA	238
	V LISA	239
	VI LISA	244
	VII LISA	255
	VIII LISA	265
	IX LISA	266
	X LISA	268
2010/C 87 E/46	Euroopa osaihingu põhikiri * Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa osaihingu põhikirja kohta (KOM(2008)0396 – C6-0283/2008 – 2008/0130(CNS))	300
2010/C 87 E/47	2010. aasta eelarvemenetluse suunised - III jagu - komisjon Euroopa Parlamendi 10 märtsi 2009. aasta resolutsioon 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta - III jagu – komisjon (2009/2005(BUD))	321
2010/C 87 E/48	2010. aasta eelarvemenetluse suunised - jaod I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2010. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta, I jagu – Euroopa Parlament, II jagu – Nõukogu, IV jagu – Euroopa Kohus, V jagu – Kontrollikoda, VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, VII jagu – Regioonide Komitee, VIII jagu – Euroopa Ombudsman, IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor (2009/2004(BUD))	327
Kolmapäev, 11. märts 2009		
2010/C 87 E/49	Teatavate kaupade käibemaksuvabastus nende lõplikul importimisel * Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 punktide b ja c rakendusala määratluse kohta seoses teatavate kaupade käibemaksuvabastusega nende lõplikul importimisel (koodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0575 – C6-0347/2008 – 2008/0181(CNS))	332
2010/C 87 E/50	Europoli personali põhipalkade ja toetuste kohandamine * Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon Prantsuse Vabariigi algatuse kohta eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus Europoli personali põhipalkade ja toetuste kohandamise kohta (14479/2008 – C6-0038/2009 – 2009/0804(CNS))	333
2010/C 87 E/51	Eli Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 26 (KOM(2009)0023 – C6-0040/2009 – 2009/2007(ACI))	334
	LISA	334

2010/C 87 E/52	Paranduseelarve nr 1/2009 projekt: Rumeenia üleujutused Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidu 2009. aasta paranduseelarve nr 1/2009 projekti kohta, III jagu – Komisjon (6952/2009 – C6-0075/2009 – 2009/2008(BUD))	335
2010/C 87 E/53	Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevad ühised eeskirjad ja standardid ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (uuestisõnastamine) (PE-CONS 3719/2008 – C6-0042/2009 – 2005/0237A(COD))	337
2010/C 87 E/54	Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühised eeskirjad ja standardid ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (uuestisõnastamine) (PE-Cons 3720/2008 – C6-0043/2009 – 2005/0237B(Cod))	338
2010/C 87 E/55	Sadamariigi kontroll ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (uuestisõnastamine) (PE-CONS 3721/2008 – C6-0044/2009 – 2005/0238(COD))	339
2010/C 87 E/56	Ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem (PE-CONS 3722/2008 – C6-0045/2009 – 2005/0239(COD))	340
2010/C 87 E/57	Meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse aluspõhimõtted ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurdluse aluspõhimõtted ning muudetakse direktiive 1999/35/EÜ ja 2002/59/EÜ (PE-CONS 3723/2008 – C6-0046/2009 – 2005/0240(COD))	341
2010/C 87 E/58	Reisijate meritsi vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral ***III Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon lepituskomitees heakskiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reisijate meritsi vedajate vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral (PE-CONS 3724/2008 – C6-0047/2009 – 2005/0241(COD))	342
2010/C 87 E/59	Laevaomanike kindlustus merinõuete korral ***II Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv laevaomanike kindlustuse kohta merinõuete korral (14287/2/2008 – C6-0483/2008 – 2005/0242(COD))	343
2010/C 87 E/60	Lipuriigi nõuete täitmine ***II Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv lipuriigi nõuete täitmise kohta (14288/2/2008 – C6-0484/2008 – 2005/0236(COD))	344

2010/C 87 E/61	Raskete kaubaveokite maksustamine teatavate infrastruktuuride kasutamise eest ***I Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (KOM(2008)0436 – C6-0276/2008 – 2008/0147(COD))	345
	P6_TC1-COD(2008)0147 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest	345
	LISA	360
2010/C 87 E/62	Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ***I Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))	362
	P6_TC1-COD(2008)0069 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine)	363
	LISA	380
2010/C 87 E/63	Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised * Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2008)0869 – C6-0050/2009 – 2008/0252(CNS))	381
Neljapäev, 12. märts 2009		
2010/C 87 E/64	Hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava * Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava (KOM(2009)0093 – C6-0081/2009 – 2009/0029(CNS))	381

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- **I Koostöömenetlus, esimene lugemine
- **II Koostöömenetlus, teine lugemine
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Kaasotsustamismenetlus, esimene lugemine
- ***II Kaasotsustamismenetlus, teine lugemine
- ***III Kaasotsustamismenetlus, kolmas lugemine

(Menetlus põhineb Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ¶.

Teenistuste tehnilised parandused ja kohandused: uus või muudetud tekst on märgistatud tavalises kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ||.

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

